

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

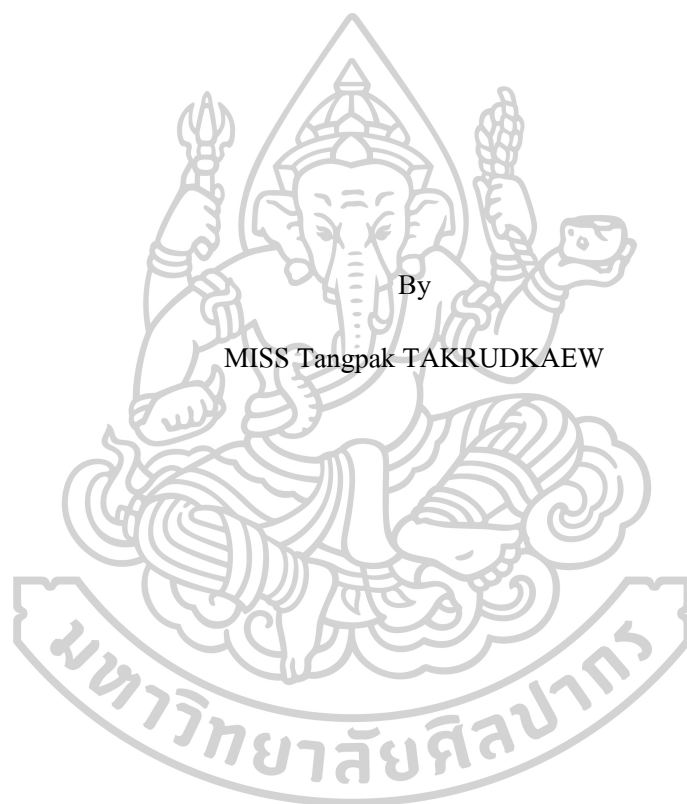
รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาใน
ประเทศไทย

โดย
นางสาวตังพิภตร ตะกรุดแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

A LEARNING MANAGEMENT MODEL TO DEVELOP ENGLISH SKILLS OF
VOCATIONAL STUDENTS IN THAILAND.

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (DEVELOPMENT EDUCATION)

Department of Education Foundations

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2020

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

58260803 : พัฒนาศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุณผู้บัณฑิต

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้, ทักษะภาษาอังกฤษ, อาชีวศึกษา

นางสาว ต่างพัทธ์ ตะกรุดแก้ว: รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ศาสตราจารย์ ดร. คณิต เขียววิชัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 2. เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจากการตอบแบบสอบถาม และการให้สัมภาษณ์เชิงลึกของบุคคล 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย กลุ่มผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาระดับ ปวส. กลุ่มผู้บริหารการศึกษา และ กลุ่มผู้ประกอบการ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แผนการจัดการเรียนรู้ และ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบ dependent sample t-test และ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

จากผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในบริบทที่เกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้านคือ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) สมรรถนะของผู้เรียน 3) สมรรถนะของผู้สอน 4) สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา 5) ความพร้อมของสภาพแวดล้อมและ 6) ความพร้อมของสถานประกอบการ ในบริบทที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรายการประเมินได้แก่ 1) ความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของตน 2) การจัดการเรียนการสอน 3) องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการทำงานอาชีพ ประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมไปถึง ความรู้ด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ และการออกเสียง พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ออกไปในหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่างการจัดการเรียนการสอนกับความต้องการอย่างแท้จริงของผู้เรียนและสถานประกอบการ

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เรียกว่า PIER+4 Model ประกอบด้วย 1. ขั้นตอนหลัก 4 ขั้น ได้แก่ 1) (Preparation- P) 2) ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Instruction- I) 3) ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation- E) และ 4) ขั้นสะท้อนคิด (Reflection- E) และ 2. สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา 2) สมรรถนะของผู้สอน 3) ความพร้อมของสภาพแวดล้อม และ 4) ความพร้อมของสถานประกอบการ ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองการใช้รูปแบบโดยยึดหลักการประเมินตามสภาพจริง พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนของเกณฑ์ร้อยละ 65 ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทักษะที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะการพูด รองลงมา คือ ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการฟัง ตามลำดับ

4. ด้านความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = .769) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รองลงมาคือ วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหารายวิชา และ ผู้สอน ตามลำดับ โดยทั้ง 4 ด้านมีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .740)

58260803 : Major (DEVELOPMENT EDUCATION)

Keyword : Model of Learning Management, English Skills, Vocational Students

MISS TANGPAK TAKRUDKAEW : A LEARNING MANAGEMENT MODEL TO DEVELOP ENGLISH SKILLS OF VOCATIONAL STUDENTS IN THAILAND. THESIS ADVISOR : PROFESSOR DR. KANIT KHEOVICHAI

This research is research and development aiming to: 1. study the current situation and the need for English language skills development of vocational students in Thailand; 2. construct and develop an instructional model; 3. study the results of the model implementation; and 4. to study satisfaction of students towards the model. The data were analyzed from questionnaires and in-depth interviews of 4 groups of people, namely a sample of 2nd year Industrial Diploma students and a group of key informants comprising English language course instructors, educational, administrators and entrepreneurs. The instruments used were questionnaires, in-depth interviews, learning management plans and an English skills assessment test. The collected data was analyzed using descriptive statistics of frequency, percentage, mean, standard deviation, dependent sample t-test; and content analysis. The results revealed as follows:

1. In terms of current situations and needs in the context of internal and external factors contributing to learning management for improving English language skills, it was found that, there are some surprising differences among the students, English instructors and entrepreneurs in many dimensions especially on the issues related to teaching and learning and related knowledge and activities of each required English language skills of graduates This finding reflected the inconsistency between teaching management and the actual needs of learners and the workplace.

2. The developed learning management model, called the PIER+4 Model, consists of 4 main steps: 1) Preparation (P), 2) Instruction (I) 3) Evaluation (E), and 4) Reflection (R); and 4 supports for learning management, comprising 1) competency of the educational administrators 2) competency of the instructors 3) Availability of the environment, and 4) Readiness of the entrepreneurs. The results of the model quality inspection found that overall, it was at a high level of appropriateness.

3. The results of the model implementation using authentic assessment revealed that the learning achievement of experimental students was significantly higher than the 60 percent criterion at the 0.01 level of significance ($\bar{x} = 69.43$, S.D. = 8.274). As for the English language skills focus, the skills that students had the highest average score were speaking, followed by reading, writing, and listening respectively. 4. The satisfaction level of the students towards the PIER+4 Model was at the highest level ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = .769)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและคำแนะนำที่มีค่าอย่างยิ่งจากศ.ดร.คณิต เขียววิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ศศ.ดร.วรรณวีร์ บุญคุ้ม ประธานกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ อาจารย์ ดร.อินดา แดงอ่อน และ อาจารย์ ดร.ศิริพรรณ ชุมนนุ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนทำให้คุษฎีนิพนธ์เล่มนี้เสร็จ สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบรูปแบบและเครื่องมือในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ความสำเร็จของคุษฎีนิพนธ์เล่มนี้ ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผู้บริหาร การศึกษา คณาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จากวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม วิทยาลัยเทคนิค ราชบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาบุรี และ วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ และวิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า (หลวงพ่อเป็นอุปถัมภ์) และ ผู้ประกอบการ ที่กรุณาสละเวลาและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้คำสัมภาษณ์ การทดลองใช้ เครื่องมือในการวิจัย และ การประเมินคุณภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ขอขอบคุณเพื่อนๆศรีวิชัย รุ่น ม.3/1 และ ม.6/4 สำหรับทุกความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกด้านการเดินทางเพื่อเก็บข้อมูล และเป็นแรงผลักดัน คอยสนับสนุนให้กำลังใจมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา และ ครูอาจารย์ ทุกท่านที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้รับความสำเร็จในวันนี้

ต่างพักตร์ ตะกรุดแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ.....	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามของการวิจัย.....	8
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	8
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	9
1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่.....	9
1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร ตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	9
1.4.2.1 ประชากร (Population).....	9
1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample).....	9
1.4.2.3 ผู้ให้ข้อมูลหลัก	10
1.4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	10
1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา.....	10
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบระบบการเรียนการสอน	15
2.1.1 ความหมายของรูปแบบ	15
2.1.2 ลักษณะของรูปแบบที่ดี	17
2.1.3 การพัฒนารูปแบบ	17
2.1.4 รูปแบบระบบการสอนเชิงระบบ (Systematic Instruction Model)	20
2.1.5 รูปแบบระบบการเรียนการสอน	21
2.1.5.1 รูปแบบระบบการเรียนการสอน UNESCO (2015)	22
2.1.5.2 รูปแบบระบบการเรียนการสอน โดย Joyce, Weil and Calhoun	23
2.1.5.3 รูปแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE.....	24
2.1.5.4 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Reiser and Dick.....	27
2.1.5.5 รูปแบบระบบการเรียนการสอน ASSURE Model	28
2.1.5.5 รูปแบบระบบการสอนของ Dick and Carey	32
2.1.5.6 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Kemp (1990).....	35
2.1.5.7 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Seels & Glasgow (1990).....	39
2.1.5.8 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Brown and Others (1987)	40
2.1.5.9 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Gerlach and Ely (1971).....	43
2.1.5.10 รูปแบบระบบการเรียนการสอน MIAP	46
2.1.5.11 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยพิมพันธ์ (2550).....	47
2.1.5.12 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยบุญชม (2541).....	48
2.1.5.13 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยอาภรณ์ (2540).....	51
2.1.5.14 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยทีศนา (2534)	52
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	56
2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้.....	56
2.2.2 บทบาทของทฤษฎีการเรียนรู้.....	57

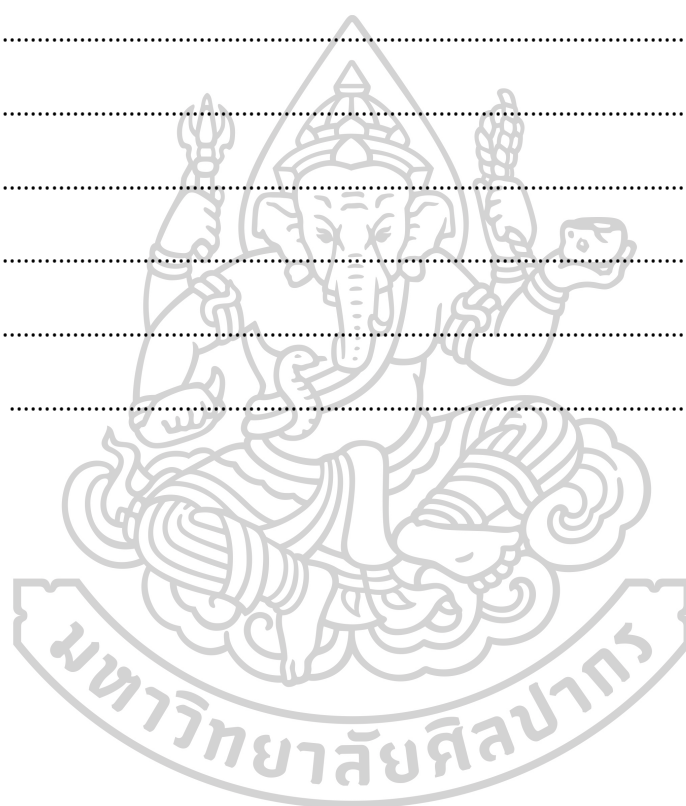
2.2.3. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่นำมาสนับสนุนการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	58
2.2.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของ Bandura (Bandura’s Social Cognitive Learning Theory).....	59
2.2.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner (Bruner’s Theory of Cognitive Development)	70
2.2.3.3 ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคมของ Vygotsky (Vygotsky’s Social Constructivism)	77
2.2.3.4 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning: CL Theory).....	79
2.2.4 รูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้.....	88
2.2.4.1 การถ่ายทอดความรู้ (Transmission Approach).....	88
2.2.4.2 การสร้างองค์ความรู้ (Transformational Approach) หรือ (Constructionist)..	88
2.2.4.3 การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่สู่ปัญญาภิวัฒน์ (Transactional Approach).....	89
2.3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้.....	92
2.3.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้.....	92
2.3.2 หลักการจัดการจัดการเรียนรู้.....	93
2.3.2.1 หลักการรู้จักผู้เรียน.....	93
2.3.2.2 หลักการวางแผนและเตรียมจัดการเรียนรู้.....	93
2.3.2.3 หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้	94
2.3.2.4 หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	94
2.3.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้.....	94
2.3.4 สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้.....	95
2.3.5 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	96
2.3.6 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	101
2.3.6.1 คุณลักษณะของผู้เรียนในยุคใหม่.....	101

2.3.6.2	ทักษะในการเตรียมผู้เรียนสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	101
2.3.6.3	การประยุกต์ใช้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในการจัดการเรียนรู้.....	102
2.3.7	การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	103
2.3.7.1	ความหมายและแนวคิดของคำว่า “สมรรถนะ”	103
2.3.7.2	หลักสูตรฐานสมรรถนะ	106
2.3.7.3	การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ (Competency-Based Instruction: CBI)	108
2.3.7.4	วิธีการประเมินสมรรถนะ การประเมินสมรรถนะ	109
2.4.	แนวคิดการสอนและการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	110
2.4.1	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั่วไป	110
2.4.2	ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purpose: ESP)	112
2.4.2.1	ประเภทของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ	113
2.4.2.2	การวิเคราะห์ความต้องการ (Needs Analysis)	114
2.4.2.3	ความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันระหว่าง EGP และ ESP	114
2.4.3	การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	117
2.4.3.1	ความหมายและแนวคิด	117
2.4.3.2	รูปแบบจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	120
2.4.4	รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21	121
2.4.5	การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	124
2.4.5.1	ความหมายของทักษะภาษาอังกฤษ	124
2.4.5.2	ทักษะการฟัง	124
2.4.5.3	ทักษะการพูด	130
2.4.5.3	ทักษะการอ่าน	136
2.4.5.5	ทักษะการเขียน	148

2.4.6	สมรรถนะทางภาษาอังกฤษ	154
2.5	แนวคิดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา	156
2.5.1	เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562 ..	156
2.5.1.1	ด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา.....	156
2.5.1.2	ด้านวัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง	157
2.5.1.3	ด้านโครงสร้างหลักสูตร	157
2.5.1.4	นโยบายการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	159
2.5.2	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	159
2.5.2.1	ตัวอย่างหลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป.....	160
2.5.2.2	ตัวอย่างหลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ	161
2.5.3	สมรรถนะทางภาษาอังกฤษในบริบทการอาชีวศึกษา	162
2.5.4	การอาชีวศึกษากับนโยบายการพัฒนาภาษาอังกฤษ	163
2.5.5	การอาชีวศึกษา กับ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	164
2.5.6	แนวคิดเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาไทย	165
2.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	166
2.6.1	งานวิจัยด้านการอาชีวศึกษาไทย.....	166
2.6.2	งานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ.....	167
2.6.2.1	ด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น	167
2.6.2.2	ด้านการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน	171
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	177
3.1	ขั้นตอนที่ 1	178
3.2	ขั้นตอนที่ 2	190
3.3	ขั้นตอนที่ 3	192

3.4 ชั้นตอนที่ 4	195
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	197
4.1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของ นักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย.....	198
4.1.1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา.....	198
4.1.2 แบบสอบถามสำหรับผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ.....	221
4.1.3 แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ	244
4.1.4 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารการศึกษา	258
4.2. ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย	290
4.3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนากับกลุ่มตัวอย่าง	293
4.4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย PIER+4.....	297
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	304
สรุปผลการวิจัย	305
5.1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของ นักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย.....	305
5.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับด้านภาษาอังกฤษ	305
5.1.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับด้านปัจจัยภายในและ ปัจจัยภายนอกของสถาบันการศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ทั้ง 6 สถาบัน	316
5.2 ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย	317
5.2.1 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	317
5.2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ	318

5.3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของ นักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย.....	318
5.4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 Model	321
อภิปรายผล.....	322
รายการอ้างอิง	340
ภาคผนวก ก.....	357
ภาคผนวก ข.....	381
ภาคผนวก ค.....	392
ภาคผนวก ง.....	397
ภาคผนวก จ.....	402
ภาคผนวก ฉ.....	404
ประวัติผู้เขียน	419

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 สังเคราะห์กระบวนการในรูปแบบของการออกแบบการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ (ดัดแปลงจาก ตาราง สังเคราะห์กระบวนการในรูปแบบของการออกแบบการจัดการเรียนการสอน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ: น. 78).....	54
ตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของกระบวนการเรียนรู้.....	90
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่าง EGP และ ESP.....	115
ตารางที่ 4 จำนวนตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูลตามสัดส่วนของแต่ละภาค	180
ตารางที่ 5 แบบแผนการวิจัย แบบ One Group Pretest - Posttest Design (Fitz-Gibbon, 1987: 113)	192
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	199
ตารางที่ 7 ประสบการณ์ที่ทำให้นักศึกษาต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในต่างประเทศ	199
ตารางที่ 8 แสดงการประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม	200
ตารางที่ 9 แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนต้องการ	202
ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของนักศึกษา : คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองที่นักศึกษาจำเป็นต้องมี	203
ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของนักศึกษา : รูปแบบการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องได้รับ	204
ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของนักศึกษา : ความถนัดทางการเรียนรู้ที่จำเป็นของนักศึกษา	207
ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของนักศึกษา : ช่องทางทางการเรียนรู้ที่จำเป็นของนักศึกษา.....	209
ตารางที่ 14 ความคิดเห็นของนักศึกษา : องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ	211
ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของนักศึกษา : กิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่จำเป็น.....	212
ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของนักศึกษา : กิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่จำเป็น	214

ตารางที่ 17	ความคิดเห็นของนักศึกษา : กิจกรรมด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการงานอาชีพ	215
ตารางที่ 18	ความคิดเห็นของนักศึกษา : กิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นของ ..	216
ตารางที่ 19	เพศของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ	221
ตารางที่ 20	ช่วงอายุของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ	222
ตารางที่ 21	ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ	222
ตารางที่ 22	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ	223
ตารางที่ 23	การประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ	224
ตารางที่ 24	ความคิดเห็นของผู้สอน : แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน	226
ตารางที่ 25	ความคิดเห็นของผู้สอน : คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองที่นักศึกษาจำเป็นต้องมี	227
ตารางที่ 26	ความคิดเห็นของผู้สอน : รูปแบบการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องได้รับการจัดการเรียนการสอน	229
ตารางที่ 27	ความคิดเห็นของผู้สอน : ความถนัดทางการเรียนรู้ที่จำเป็นของนักศึกษา	232
ตารางที่ 28	ความคิดเห็นของผู้สอน : ช่องทางทางการเรียนรู้ที่จำเป็นของนักศึกษา	234
ตารางที่ 29	ความคิดเห็นของผู้สอน : องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการงานอาชีพ	236
ตารางที่ 30	ความคิดเห็นของผู้สอน : กิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการงานอาชีพ	237
ตารางที่ 31	ความคิดเห็นของผู้สอน : กิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการงานอาชีพ	238
ตารางที่ 32	ความคิดเห็นของผู้สอน : กิจกรรมด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการงานอาชีพ	239
ตารางที่ 33	ความคิดเห็นของผู้สอน : กิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการงานอาชีพ	240

ตารางที่ 34	เพศของผู้ประกอบการ	245
ตารางที่ 35	ระยะเวลาในการทำงาน.....	245
ตารางที่ 36	ระยะเวลาในการทำงานสายงานอุตสาหกรรมของผู้ประกอบการ	245
ตารางที่ 37	ตำแหน่งงานปัจจุบันของผู้ประกอบการ	246
ตารางที่ 38	ประเภทของสถานประกอบการ	246
ตารางที่ 39	ความเกี่ยวข้องในสายงานและตำแหน่งหน้าที่ของผู้ประกอบการ : ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม	247
ตารางที่ 40	การประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการ	248
ตารางที่ 41	ความคิดเห็นของผู้สอน : แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการจัดการเรียน การสอน.....	249
ตารางที่ 42	ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษที่จำเป็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อการทำงานอาชีพ	251
ตารางที่ 43	ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : กิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่จำเป็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ	252
ตารางที่ 44	ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : กิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่จำเป็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ	253
ตารางที่ 45	ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : กิจกรรมด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่จำเป็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ	254
ตารางที่ 46	ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : กิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ	255
ตารางที่ 47	เพศของผู้บริหารการศึกษา.....	259
ตารางที่ 48	ช่วงอายุของผู้บริหารการศึกษา	259
ตารางที่ 49	ตำแหน่งปัจจุบันของผู้บริหารการศึกษา.....	260
ตารางที่ 50	ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ณ ตำแหน่งปัจจุบันของผู้บริหารการศึกษา.....	260

ตารางที่ 51 ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา : กิจกรรมที่จำเป็นในการส่งเสริมการจัดการเรียน สอนวิชาภาษาอังกฤษ	261
ตารางที่ 52 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถาบันการศึกษา.....	266
ตารางที่ 53 ผลการวิเคราะห์ SWOT ตามลักษณะปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของ สถาบันการศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ทั้ง 6 สถาบัน.....	270
ตารางที่ 54 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	274
ตารางที่ 55 โครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา อาชีวศึกษาในประเทศไทย ชั้นที่ 1	277
ตารางที่ 56 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4.....	294
ตารางที่ 57 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาแต่ละคน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ	295
ตารางที่ 58 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ของนักศึกษาโดยใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4	296
ตารางที่ 59 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ	297
ตารางที่ 60 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4	298
ตารางที่ 61 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4.....	302
ตารางที่ 62 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อการประเมินตนเองด้าน ความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษ	306
ตารางที่ 63 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อแนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ที่ต้องการ	307
ตารางที่ 64 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง	307
ตารางที่ 65 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อรูปแบบการสอน	308

ตารางที่ 66 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความถนัดทางการเรียนรู้.....	309
ตารางที่ 67 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อช่องทางทางการเรียนรู้	310
ตารางที่ 68 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความจำเป็นในการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพ.....	311
ตารางที่ 69 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อกิจกรรมในด้านทักษะการฟัง ...	312
ตารางที่ 70 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อกิจกรรมในด้านทักษะการพูด ..	313
ตารางที่ 71 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อกิจกรรมในด้านทักษะการอ่าน ..	314
ตารางที่ 72 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อกิจกรรมในด้านทักษะการพูด ..	315
ตารางที่ 73 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะหลัก 4 ทักษะของบุคคล 3 กลุ่ม	315
ตารางที่ 74 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4 Model	319
ตารางที่ 75 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 Model.....	319
ตารางที่ 76 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาแต่ละคนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ.....	320
ตารางที่ 77 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ.....	321

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 รูปแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE	26
ภาพที่ 2 รูปแบบการออกแบบระบบการเรียนการสอนของ Reiser and Dick (1996)	27
ภาพที่ 3 รูปแบบการออกแบบระบบการเรียนการสอน ASSURE Model	31
ภาพที่ 4 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Dick and Carey.....	35
ภาพที่ 5 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Kemp (1990)	38
ภาพที่ 6 องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Seels & Glasgow (1990)	40
ภาพที่ 7 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Brown and Others (1987).....	42
ภาพที่ 8 องค์ประกอบระบบการเรียนการสอนของ Gerlach and Ely (1971)	45
ภาพที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนและการสอนของรูปแบบ MIAP โดยสุชาติ (2554)	47
ภาพที่ 10 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยพิมพ์พันธ์ (2550: 19).....	48
ภาพที่ 11 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดย บุญชม (2541)	50
ภาพที่ 12 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยทีศนา (2534).....	53
ภาพที่ 13 การกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัย พฤติกรรม ส่วนบุคคล และ สภาพแวดล้อม.....	59
ภาพที่ 14 แผนผังขั้นการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ.....	62
ภาพที่ 15 ส่วนประกอบของการเรียนรู้ขึ้นกับการรับมาซึ่งการเรียนรู้.....	62
ภาพที่ 16 แนวคิดหลักสูตรแบบก๊าวเวียน (Spiral Curriculum) ของ Bruner	73
ภาพที่ 17 การเรียนรู้ 5 ขั้น โดยใช้เทคนิค scaffolding	75
ภาพที่ 18 การใช้กระบวนการสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่	100
ภาพที่ 19 ความเหมือนกันระหว่าง EGP และ ESP	115
ภาพที่ 20 ภาพประกอบ 4 พีรามิดแห่งการเรียนรู้ (The Learning Pyramid):.....	122

ภาพที่ 21 ขั้นตอนการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของ
 นักศึกษา.....178

ภาพที่ 22 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย181

ภาพที่ 23 ขั้นตอนการนำชุดรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา
 อาชีวศึกษาในประเทศไทยไปทดลองใช้จริง (Impementation)195

ภาพที่ 24 ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลหลังการฝึกอบรมการใช้ชุดรูปแบบการจัดการเรียนรู้
 เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย196

ภาพที่ 25 โครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา
 ในประเทศไทย ชั้นที่ 2291

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่สถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ ในทุกๆ ด้านของประเทศ ดังเห็นได้จากภาครัฐมีความตื่นตัวเป็นอย่างมากในการเตรียมพร้อมในการสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของโลกแบบใหม่ในศตวรรษที่ 21 ที่ประชากรจะเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการแข่งขันในโลกเศรษฐกิจสมัยใหม่ เพราะประชากรเป็นผู้ใช้เทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ มีการยกระดับคุณภาพมนุษย์ด้วยการตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21” ควบคู่ไปกับการเป็น “คนไทย 4.0 ในโลกที่หนึ่ง” ดังจะเห็นได้จากพิมพ์เขียว: Thailand 4.0: โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน ที่ได้ตั้งเป้าหมายให้ประเทศไทยมีคะแนน PISA score เป็น 1 ใน 20 ประเทศแรกในกลุ่มนักเรียนอายุ 15 ปี ซึ่งเป็นวัยที่จบการศึกษาภาคบังคับ ภายใน 20 ปี มีดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนามนุษย์ในระดับสูงมาก ใน 50 อันดับแรกภายใน 10 ปี มีการยกระดับคุณภาพฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาของประเทศ จำนวน 500,000 คน ภายใน 5 ปี นโยบายของรัฐเหล่านี้มีผลทำให้ผู้ใช้แรงงานจำเป็นต้องมีทักษะสูงขึ้น ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็น Thailand ในศตวรรษที่ 21 หรือ Thailand 4.0 ล้วนไม่ได้หมายถึงการมุ่งเน้นในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังคงควบคู่ไปกับรูปแบบการศึกษาเพื่อให้ผู้ใช้แรงงานมีทักษะที่สูงเพียงพอเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน และทักษะหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ คือ ทักษะภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อความหมายไปเกือบทั่วโลก โดยเฉพาะปัจจุบันอิทธิพลกระแสโลกาภิวัตน์มีอยู่อย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ประเทศไทยจำเป็นต้องติดต่อกับชาวต่างชาติมากกว่าในอดีต ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อด้านการค้าและการลงทุน การขนส่ง การศึกษา การบริการ การท่องเที่ยว การแพทย์ รวมไปถึงชีวิตประจำวัน ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยให้ผู้คนในทุกภาคส่วนของประเทศสามารถติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศได้ดีกว่าประเทศที่มีทักษะภาษาอังกฤษในระดับต่ำ อีกทั้งด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์และระบบสื่อออนไลน์ ผู้มีทักษะภาษาอังกฤษสามารถรับรู้ข่าวสาร หรือติดต่อกับผู้คนชาวต่างชาติได้สะดวก รวดเร็วขึ้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม และภาษาของประเทศอื่นได้มากขึ้น นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ การสร้างความมั่นคงระหว่างประเทศ (E. J., &

Sergeant, P. (Eds.). 2013; Coleman, H. (2010); Crystal, D. 2003) ดังนั้นความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของคนในชาติเป็นจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้ประเทศพัฒนาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

จากพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (สอศ.) ซึ่งมีภาระหน้าที่ในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีรวมทั้งเพื่อยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน จึงได้กำหนดนโยบายในการยกระดับทักษะฝีมือและเตรียมความพร้อมแก่กลุ่มเป้าหมาย ให้มีสมรรถนะที่ได้มาตรฐานสากลสอดคล้องกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการผลิตสินค้าและบริการที่มีการแข่งขันทั้งด้านคุณภาพ ปริมาณ และระยะเวลาในการผลิต โดยพัฒนาระบบการจัดการอาชีวศึกษาตามแรงขับจากผู้ใช้ภายใต้ความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการซึ่งเป็นหน่วยที่ใช้ผลผลิตของอาชีวศึกษา เพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน นำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษา และฝึกอบรมให้มีความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติ มีสมรรถนะที่สามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ประกอบการ หรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ รวมไปถึง พระราชบัญญัติการศึกษาฉบับ พ.ศ. 2553 มาตราที่ 6 ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้กล่าวถึงความต้องการกำลังคนของกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีลักษณะดังนี้คือ 1. ความรู้ทักษะที่จำเป็น 2. ความรู้และทักษะวิชาชีพ และ 3. คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในการทำงาน (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 2)

จากการที่ประเทศในสมาชิกอาเซียนตกลงกันในการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปีพ.ศ. 2558 นั้น ถือว่าเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายที่สำคัญของประเทศไทยในฐานะสมาชิกหลายประการ กล่าวคือประเทศต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน โดยเฉพาะภาคการศึกษาภาษาอังกฤษเนื่องจากภาษาอังกฤษได้กลายเป็นภาษาที่ถูกกำหนดให้เป็นภาษาหลักที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างกันของสมาชิกประเทศอาเซียน ดังที่กฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English.” หรือ ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนพลเมืองของประเทศสมาชิกให้เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษเพื่อให้สามารถสื่อสารกันได้โดยตรงและเข้าร่วมในประชาคมระหว่างประเทศได้กว้างขวางขึ้น ในบริบทของการทำงาน แรงงานจากผู้จบการศึกษาสายอาชีวศึกษา ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาทางวิศวกรรม เป็นสาขา 1 ใน 7 สาขาวิชาชีพที่ถูกบรรจุในข้อตกลงการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี (Free Flow of Skilled Labor) ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการลงนามในข้อตกลง ขอมริบร่วมคุณสมบัตินัก

วิชาชีพ และจากผลสำรวจการจัดอันดับอาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศและอาเซียนหลังจากที่ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 พบว่า สาขาวิชาชีพทางวิศวกรรมเป็นสาขาที่ถูกจัดไว้ในอันดับที่สูงมาก กล่าวคือ เป็นสาขาที่ถูกจัดในลำดับที่ 1 ถึง 3 ติดต่อกันมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.), 2561; Jobsdb, 1996) นอกจากนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้ทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่าในหมวดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ในหัวข้อย่อย ความต้องการจำเป็นด้านคุณภาพผู้เรียน ได้ระบุว่า ลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้เรียนมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ รองลงมา คือ ผู้เรียนมีทักษะการคิดแก้ปัญหา และ ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและรักการเรียนรู้ ตามลำดับ และพบว่า ปี พ.ศ. 2554-2558 กลุ่มผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม มีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น โดยในด้านกำลังคนเชิงปริมาณนั้น ความต้องการแรงงานในระดับอาชีวศึกษามีสูงถึง 119,162 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 40 ของความต้องการกำลังแรงงานทั้งหมด ซึ่งสาขาที่ต้องการแรงงานสูงสุด ได้แก่ ช่างกลโรงงาน ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ แมคคาทรอนิกส์ และแม่พิมพ์ (พูนศักดิ์ ชาติสุทธิผล, 2555) ส่วนความต้องการกำลังคนเชิงคุณภาพนั้น ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็น ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณในการทำงาน เพื่อให้บรรลุคุณลักษณะของกำลังคนที่ต้องการ กลุ่มอุตสาหกรรมจึงได้เสนอแนวทางการผลิตและพัฒนากำลังให้กับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ สถานประกอบการและข้อเสนอเร่งด่วน โดยมีหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549 : ก-ข) 1. ในระดับสถาบันการศึกษา หัวข้อ 1.1 ทบทวนหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงและความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีรวมทั้งความต้องการของผู้ใช้กำลังคน (Demand Side) เพื่อผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน หัวข้อ 1.2 เน้นการพัฒนาความรู้และทักษะด้านภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่สื่อสารได้ รวมทั้งความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และไอทีที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ หัวข้อ 1.3 สอดแทรกเนื้อหาสาระการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความรักในองค์กร ความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และความอดทนในการเรียนการสอน รวมทั้งเนื้อหาสาระที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต เช่น การบริหารคุณภาพ การบริหารจัดการธุรกิจ และ ระบบการประกันคุณภาพ เป็นต้น หัวข้อ 1.6 เสริมสร้างให้นักศึกษาสายวิชาชีพตั้งใจเรียน ใฝ่รู้ สร้างความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนอย่างจริงจัง มีทักษะการคิดวิเคราะห์การใช้เหตุผลการทำงานเป็นกลุ่ม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้สัมผัสกับลักษณะงานที่ต้องการทำเป็นอาชีพ 2. ในระดับประเทศ/ หน่วยงานภาครัฐ หัวข้อ 2.8

เร่งปฏิรูปหลักสูตรสาขาวิชาชีวศึกษาให้ผู้ใช้กำหนด (Demand-Driven) และเน้นฐานสมรรถนะโดยปรับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษและภาษาอื่นที่จำเป็น เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ได้

ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาชีวศึกษานั้น เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้มีลักษณะที่เป็นพลวัต (dynamic) กล่าวคือเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทยุคสมัยที่เปลี่ยนไป คำถามที่ท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาก็คือ จะมีกระบวนการใดที่จะทำให้ระบบการศึกษาสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนที่เปลี่ยนไป ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญอย่างมากที่จะนำพาผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ก็คือผู้สอน ผู้ที่ต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ให้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของศิริพรรณ ชุมชุม ผู้ที่ศึกษาการวิจัยและพัฒนา โครงสร้างระบบงานและกลไกการขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ โดยได้เสนอแนะหลักการสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนคือ ให้มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ และสนับสนุนการส่งเสริมการพัฒนาผู้สอน สื่อ เครื่องมือ การเรียนการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนที่สนองตอบความต้องการของภาคการผลิตและบริการ การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของสถาบันการศึกษา ในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อสนองตอบความต้องการของภาคการผลิตและบริการ รวมไปถึง การพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนการสอนรูปแบบที่หลากหลาย โดยเน้นสมรรถนะอาชีพ และทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา (กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง, 2560: 5-6) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “ความสามารถเชิงสมรรถนะ” ของทิสนา แคมมณี (2562) ที่กล่าวว่า ในการปฏิรูปทางการศึกษานั้น ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ตนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาชีวศึกษา จึงต้องมุ่งเน้นไปที่ทักษะภาษาอังกฤษในด้านสมรรถนะวิชาชีพ กล่าวคือ แนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ต้องถูกออกแบบที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ (Knowledge : K) ทักษะ (Skills : S) เจตคติและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude :

A) และสามารถนำองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ดีเยี่ยมในงานนั้นๆ

จากหลักสูตรอาชีวศึกษาในด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ (learning outcomes) ด้านความรู้ตามระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่ระบุว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารในระดับที่เชื่อมโยงกับการทำงาน ผ่านแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching - CLT) ซึ่งเป็นกระบวนการสอนภาษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง โดยมีการแบ่งเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (English for General Purposes - EGP) หมายถึง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถทั่วไปในการใช้ภาษา สามารถรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในอนาคต และ 2) ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes - ESP) หมายถึง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในการทำงานอาชีพ โดยบริบททางด้านเนื้อหาและวิธีการสอนจะถูกออกแบบให้มีความเหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

อย่างไรก็ตาม จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Mational Education Test : V-NET) เพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 (ปวช.3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (ปวส. 2) พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศรายวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2558 ของระดับ ปวช. เท่ากับ ร้อยละ 40.31 คะแนน ระดับ ปวส. เท่ากับ ร้อยละ 39.56 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2558) ซึ่งเป็นผลคะแนนในเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ยังมีรายงานระบุถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในปัจจุบันในบริบทด้านภาษาอังกฤษถึงความไม่สอดคล้องของการผลิตแรงงานกับความต้องการของตลาดแรงงานด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา กล่าวคือ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่คาดหวังว่าพนักงานจะมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ (โครงการความร่วมมือในภูมิภาคแม่น้ำโขงผ่านการศึกษาและการฝึกอบรม - Connecting the Mekhong through Education and Training: COMET; อ้างถึงใน จงจิตต์ ฤทธิรงค์ และรีนา ติ๊ะดี, 2558) แต่จากรายงานความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของประเทศทั่วโลกได้บ่งชี้ว่า ดัชนีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของประเทศไทยอยู่ในระดับที่ต่ำมากโดยอยู่อันดับที่ 56 จาก 72 ประเทศ และ อันดับที่ 6 จาก 8 ประเทศในอาเซียน (อันดับที่ 7 และ 8 คือ กัมพูชา และลาว) เมื่อพิจารณารายละเอียดในการสำรวจ พบว่าภาครัฐได้ใช้จ่ายงบประมาณประจำปีในด้านการศึกษาระดับสูงถึงร้อยละ 20.7 และได้คะแนนจากการสอบ TOFEL

เฉลี่ย 77 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศเพื่อนบ้านเช่น อินโดนีเซีย (84 คะแนน) และ เวียดนาม (80 คะแนน) ที่ใช้งบประมาณในด้านการศึกษาน้อยกว่าของไทย (Education First-English Proficiency Index, 2559) ในขณะที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ได้จัดทำโครงการประเมินผลทางการศึกษาที่มีชื่อย่อว่า PISA (Programmed for International Student Assessment) และ English Proficiency Index (EFI) ต่างก็รายงานข้อค้นพบในลักษณะเดียวกันคือ ทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษของประเทศไทยถูกจัดอยู่ในเกณฑ์ "ระดับต่ำมาก" รวมไปถึงการเปิดเผยข้อมูลอันน่าตกใจของ จ๊อบสตรีททอคคอม (www.jobstreet.co.th/english) ในเรื่อง ผลคะแนนเฉลี่ยและจัดอันดับทักษะด้านภาษาอังกฤษของคนทำงาน 5 ประเทศในกลุ่มอาเซียน จากจำนวน 1,540,785 คน ที่ทำแบบทดสอบวัดทักษะด้านภาษาอังกฤษผ่าน โปรแกรม JobStreet ELA (JobStreet English Language Assessment) และพบว่า ประเทศที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สิงคโปร์ ในขณะที่แรงงานไทยอยู่ในอันดับรั้งท้าย และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนตามสายอาชีพภายในประเทศไทย พบว่า 3 สายอาชีพที่ได้รับระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 63% ได้แก่ พนักงานสื่อพิมพ์/บรรณาธิการ, นักการตลาด/พัฒนาธุรกิจ และเลขานุการผู้บริหาร ในขณะที่สายอาชีพที่มีทักษะอ่อนที่สุด คือ ผู้ที่ทำงานในอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งมีผลคะแนนเฉลี่ยเพียง 17% จะเห็นได้ว่าความสำคัญของภาษาอังกฤษที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในกลุ่มประเทศอาเซียนซึ่งเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนในสถานศึกษาทุกระดับของไทย กลับสวนทาง ซึ่งสาเหตุที่พบส่วนใหญ่จะมาจากปัญหาด้านคุณภาพของครูผู้สอนซึ่งอาจมาจากการสอนที่ไม่ได้มาตรฐาน ผู้สอนไม่มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหารายวิชาที่สอน ไม่มีแรงจูงใจในอาชีพที่ทำ ไม่มีจิตวิทยาการสอน มีภาระงานสอนที่หนักเกินไป คุณภาพของชั้นเรียนที่ไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน (Dhanasobhon, 2006; ONEC, 2003) การจัดการเรียนการสอนที่ไม่ได้มาตรฐาน ชั้นเรียนมีผู้เรียนจำนวนมากเกินไปและมีความสามารถในทักษะภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันอย่างมาก คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนขาดโอกาสในฝึกหัดภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน ผู้เรียนไม่มีความมั่นใจที่จะพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนร่วมชั้น ขาดแรงจูงใจและหรือขาดความรับผิดชอบในการการเรียนรู้ของตนเอง (Biyam, 1997, อ้างอิงใน Wiryachitra, 2002) อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมามุ่งเน้นไปในทางการให้ความรู้สากลหรือความรู้วิชาการมากกว่าการให้ความรู้ที่เน้นวิธีการ ประสบการณ์จริง หรือ ทักษะ โดยเฉพาะกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้นั้น ผู้สอนส่วนใหญ่มุ่งเน้นการสอนมากกว่าการเรียนรู้ของผู้เรียน บทเรียนส่วนใหญ่ถูกออกแบบให้ผู้เรียนเรียนภาษาผ่านทางกิจกรรมภายใต้แนวการสอนที่แยกจากกัน โดยปราศจากการเชื่อมโยงของเนื้อหาในรูปแบบหนึ่งไปสู่เนื้อหาอีกรูปแบบหนึ่งในเชิงบูรณาการ การเรียนรู้มุ่งเน้นไปในลักษณะห้องเรียนแบบดั้งเดิม (traditional classroom) หรือ (passive learning) ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่

ผู้สอนใช้วิธีสอนแบบบรรยายหรือแบบอธิบายเป็นหลัก ผู้เรียนมักจะเรียนด้วยการจำ (Rote Learning) ทำให้ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งปัจจัยต่างๆเหล่านี้ล้วนนำไปสู่ข้อเสียเปรียบอย่างมากของแรงงานไทยซึ่งรวมไปถึงแรงงานที่มาจากนักศึกษาอาชีวศึกษาในการได้รับพิจารณาการทำงานเมื่อเทียบกับแรงงานของประเทศเพื่อนบ้านที่มีทักษะภาษาที่ดีกว่า ด้วยเช่นกัน

เพื่อหาทางแก้ปัญหาดังที่กล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดทิศทางการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ครอบคลุมไปถึงการแก้ปัญหาเชิงคุณภาพ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนนักศึกษาไทย โดยเฉพาะภาคการศึกษาการอาชีวศึกษาไทยมีส่วนสำคัญอย่างมากในการปฏิรูปการศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางการแข่งขันของธุรกิจและตลาดแรงงาน เนื่องจากการอาชีวศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตและพัฒนากำลังคนในการเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นส่วนใหญ่ทั้งในระดับแรงงานฝีมือ (Skilled Labor) และแรงงานกึ่งฝีมือ (Semi – Skilled Labor) ด้วยรูปแบบหลักสูตรที่เน้นการฝึกภาคปฏิบัติควบคู่กับการศึกษาภาคทฤษฎี กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีประกาศลงวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2556 เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ อาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา หรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพและเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาด้วย โดยกำหนดคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ คุณวุฒิประเภทวิชา และสาขาวิชาต้องครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ 1. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรม ลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา 2. ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน 3. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อชีพ ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบนี้ จึงมีความรู้และความเชี่ยวชาญทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งหมายความว่า ผู้สำเร็จการศึกษายาได้การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะจะไม่ได้มีแต่ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียนภาษาอังกฤษอย่างเดียวเท่านั้นแต่ยังต้องสามารถนำทักษะเหล่านั้น ไปประยุกต์ใช้ให้ก่อเกิดผลงานตามเป้าประสงค์ด้วยเช่นกัน จากความเป็นมาและความสำคัญ รวมถึงปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน กล่าวคือรูปแบบที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงไม่ควรมุ่งเน้นไปที่เนื้อหาวิชา (Content-Based) เป็นหลัก

แต่ควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาด้านความรู้ทักษะความสามารถ เจตคติและค่านิยมของผู้เรียน (Competency-Based) เป็นหลักเพื่อให้เกิดสมรรถนะในการปฏิบัติงานอาชีพได้ตรงตามความต้องการ ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นนักศึกษาศาखाวิชาพัฒนศึกษาและเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ จึงมีความสนใจในการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาศาखाวิชาศึกษาทั่วประเทศในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารที่จำเป็นในการอาชีพโดยมุ่งศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาखाวิชาศึกษาในประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดการเรียนการสอนในสาขาศาखाวิชาศึกษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพเพื่อนำไปสู่ศักยภาพในการแข่งขัน เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและนานาชาติต่อไป

1.2 คำถามของการวิจัย

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเป็นแนวทางในการพยายามหาคำตอบของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถามของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาखाวิชาศึกษาในประเทศไทยว่าเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาखाวิชาศึกษาในประเทศไทยว่ามีรูปแบบและองค์ประกอบอย่างไร
3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาखाวิชาศึกษาในประเทศไทย มีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร
4. นักศึกษาศาखाวิชาศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาखाวิชาศึกษาในประเทศไทยในระดับใด

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาखाวิชาศึกษาในประเทศไทย
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาखाวิชาศึกษาในประเทศไทย

3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้การวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) รวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการแบบผสมผสาน (Mixed Methods) และเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ คือ สถาบันการศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดทั้ง 4 จังหวัด คือ นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี เป็นจำนวน 6 แห่ง จากสถาบันการศึกษาในสังกัดทั้งหมด 9 แห่ง โดยพิจารณาจากสถาบันที่มีการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคปกติ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และเป็นสถาบันที่มีคุณสมบัติคือ เป็นสถานศึกษาที่มีผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ สำเร็จการศึกษาทางสาขาภาษาอังกฤษ/ภาษาศาสตร์/หรือการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย 1) วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม 2) วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม 3) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี 4) วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี 5) วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี และ 6) วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร ตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.4.2.1 ประชากร (Population)

ประชากร คือ นักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จากสถาบันการศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 เป็นจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 2,270 คน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563)

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จากสถาบันการศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

กำหนดขนาดของตัวอย่าง หรือ จำนวนแบบสอบถาม โดยสูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 331 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา

1.4.2.3 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการนำมาวิเคราะห์ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) รวมทั้งสิ้น 54 คน ประกอบด้วยกลุ่ม 4 กลุ่มดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หรือ หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการสอน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีการเรียนการสอนประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 6 คน
2. ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาทางสาขาภาษาอังกฤษ/ภาษาศาสตร์/หรือการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ และเป็นผู้สอนนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 6 คน
3. นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส.2) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จากทั้ง 6 สถาบันการอาชีวภาคกลาง 4 จำนวน 6 คนในแต่ละสถาบันการศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 36 คน ซึ่งได้จากการเลือกโดยใช้เทคนิค snowball (snowball sampling technique)
4. ผู้ประกอบการ ได้แก่ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หัวหน้าแผนก เจ้าของกิจการ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจ้างงานผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 6 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีรูปแบบระบบการเรียนการสอน
2. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้
3. แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้
4. แนวคิดการสอนและการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ
5. แนวคิดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือน เมษายน 2562 – กรกฎาคม 2564

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการเชื่อมโยงองค์ประกอบของการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา หรือ การสร้างงานอย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง โครงสร้างและความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือตัวแปรหรือองค์ประกอบต่างๆที่มาจากแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่างๆ โดยผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความแม่นยำและเชื่อถือได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดทำอย่างเป็นระบบและอย่างมีเป้าหมายเฉพาะที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ความรู้ทางภาษาอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาทุกภาษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษา ประกอบไปด้วยทักษะหลักทั้ง 4 ด้านได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน และทักษะย่อย ได้แก่ ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการออกเสียง

ทักษะภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะทางการสื่อสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชาชีพผู้ปฏิบัติการ ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะหลัก 4 ทักษะได้แก่ (Listening) การฟัง (Speaking) การพูด (Reading) การอ่าน และ (Writing) การเขียน ภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) หมายถึง การสอนภาษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง มีการจัดลำดับขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร

ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes : ESP) หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในการทำงานอาชีพ โดยบริบททางด้านเนื้อหาและวิธีการสอนจะถูกออกแบบให้มีความเหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (English for General Purposes : EGP) หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถทั่วไปในการใช้ภาษา สามารถรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในอนาคต

กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ หมายถึง การเรียนรู้และลงมือฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของทักษะหลักแต่ละด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ความถนัดทางการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความถนัดในการรับรู้ข้อมูลหรือมีการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษได้ดีที่สุด

นักศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคปกติ ประเภทวิชา อุตสาหกรรม ที่กำลังศึกษาในระดับชั้น ปวส. ปีที่ 2 จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประกาศวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หมายถึง วุฒิระดับอนุปริญญาชนิดหนึ่งเช่นเดียวกับวุฒิประกาศวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) โดยที่ผู้จะได้รับวุฒิ ปวส. ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศวิชาชีพ (ปวช.) แล้วมาศึกษาต่อในระดับ ปวส. อีก 2 ปี

ประเภทวิชาอุตสาหกรรม หมายถึง ประเภทวิชาหนึ่งตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ได้แก่ 1) เทคนิคเครื่องกล 2) เทคนิคการผลิต 3) เทคนิคการพิมพ์ 4) เทคนิคพลังงาน 5) เทคนิคการอุปกรณ 6) เทคโนโลยีการต่อเรือ 7) เทคโนโลยีโทรคมนาคม 8) เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 9) ยานยนต์ 10) ไฟฟ้า 11) อิเล็กทรอนิกส์ 12) แมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์ 13) เทคนิคเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ 14) ก่อสร้าง 15) ตำรวจ 16) โยธา 17) เทคโนโลยียาง 18) เขียนแบบเครื่องกล 19) อุตสาหกรรมเครื่องเรือนและตกแต่งภายใน 20) เทคนิคสถาปัตยกรรม 20) ช่างกลโรงงาน เป็นต้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอน รูปแบบที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศและสากล

2. ด้านองค์ความรู้ องค์ความรู้ที่ได้เป็นฐานคิดสำคัญที่จะนำไปสู่แนวทางการทำวิทยานิพนธ์ของผู้ศึกษาที่มุ่งศึกษาเรื่องการพัฒนาภาษาอังกฤษต่อไป อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการวิจัยทางการศึกษาและการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษภายใต้วิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ

วัตถุประสงค์เฉพาะ หรือ วิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปสำหรับนักศึกษา
อาชีวศึกษาในสาขาอื่นๆ

3. ด้านการพัฒนาศักยภาพครู รูปแบบที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการ
พัฒนาผู้สอนนักศึกษาอาชีวศึกษา หมวควิชาทักษะชีวิต กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ด้านการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย” ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบระบบการเรียนการสอน

- 2.1.1 ความหมายของรูปแบบ
- 2.1.2 ลักษณะของรูปแบบที่ดี
- 2.1.3 การพัฒนารูปแบบ
- 2.1.4 รูปแบบระบบการสอนเชิงระบบ
- 2.1.5 รูปแบบระบบการสอน

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

- 2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้
- 2.2.2 บทบาทของทฤษฎีการเรียนรู้
- 2.2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่นำมาสนับสนุนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้
 - 2.2.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของ Bandura
 - 2.2.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner
 - 2.2.3.3 ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคมของ Vygotsky
 - 2.2.3.4 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.2.4 รูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

- 2.3.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
- 2.3.2 หลักการจัดการจัดการเรียนรู้
- 2.3.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้
- 2.3.4 สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
- 2.3.5 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.3.6 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 2.3.7 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

2.4 แนวคิดการสอนและการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

- 2.4.1 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั่วไป
- 2.4.2 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ
- 2.4.3 การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 2.4.4 รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21
- 2.4.5 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ
- 2.4.6 สมรรถนะทางภาษาอังกฤษ

2.5 แนวคิดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา

- 2.5.1 เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2562
- 2.5.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชา อุตสาหกรรม
- 2.5.3 สมรรถนะทางภาษาอังกฤษในบริบทการอาชีวศึกษา
- 2.5.4 การอาชีวศึกษากับนโยบายการพัฒนาภาษาอังกฤษ
- 2.5.5 การอาชีวศึกษากับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.6.1 งานวิจัยด้านการอาชีวศึกษาไทย
- 2.6.2 งานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบระบบการเรียนการสอน

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ

มีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและต่างชาติต่างให้ความหมายของรูปแบบไว้อย่างหลากหลายดังต่อไปนี้

วาโร เฟ็งส์วส์ดี (2553 : 3) กล่าวว่า รูปแบบหมายถึง กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงานและเกณฑ์ต่างๆของระบบ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์

ทิสนา แคมมณี (2557 : 220) ให้ความหมายรูปแบบว่า เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไคอะแกรม หรือ แผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบจึงเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบเสาะหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

เยาดี วิบูลย์ศรี (2544 : 27) กล่าวว่า รูปแบบหมายถึง วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิแผนผัง ต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และใน ขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราว หรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

Joyce, B., Weil, M., และ Calhoun, E. (2000 : 16) ได้ให้ความหมายรูปแบบว่า ตัวแทนของกรอบความสัมพันธ์ของตัวแปรให้เห็นรูปธรรม หรือหมายถึงแผนของการทำงาน (Working Plan) ซึ่งใช้ในการอธิบาย กระบวนการสำคัญๆ ในเชิงปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ Keeves (1998 : 559) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การแสดงโครงสร้างเพื่อใช้ศึกษา ความสัมพันธ์ของตัวแปร

Willer (1986 : 15) ได้ให้ความหมายรูปแบบ คือ ชุดของทฤษฎีที่ผ่านการทดสอบ ความแม่นยำ (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) แล้ว เป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อทำให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ง่ายขึ้น โดยการสร้างความคิดรวบยอดของกลุ่มประสบการณ์ด้วยวิธีการอย่างมีเหตุผลไปสู่เป้าหมาย เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดตามการให้ความหมายความสัมพันธ์และข้อเสนอแนะของระบบรูปแบบในเชิงนัยยะที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาความหมายของรูปแบบของนักการศึกษาเหล่านี้ สามารถสรุปความหมายของรูปแบบที่นักวิชาการส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นไว้ได้ใน 3 ลักษณะกล่าวดังนี้

1. รูปแบบ หมายถึง รูปแบบของจริง รูปแบบที่เป็นแบบอย่าง และแบบจำลองที่เหมือนของจริงทุกอย่างแต่มีขนาดเล็กกลงหรือใหญ่ขึ้นกว่าปกติ
2. รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ
3. รูปแบบ หมายถึง ชุดของทฤษฎีที่ผ่านการทดสอบความแม่นยำ เทียงตรง และความน่าเชื่อถือ สามารถระบุและพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์หรือทางสถิติได้ด้วย

สำหรับงานวิจัยนี้ รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างและความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือตัวแปรหรือองค์ประกอบต่างๆ ที่มาจากแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่างๆ มีการผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความแม่นยำและเชื่อถือได้ โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดระบบความคิดให้สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ในเชิงตรรกะของข้อเสนหรือสิ่งที่ศึกษา และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.1.2 ลักษณะของรูปแบบที่ดี

วาโร เฟ็งส์วาศ์ (2553) ได้ระบุลักษณะที่ดีของรูปแบบที่เหมือนกับของ Keeves และได้เพิ่มเติมลักษณะของรูปแบบที่ดี ไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ใหม่และการสร้างความสัมพันธ์ ของตัวแปรใหม่ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่องที่กำลังศึกษา

2. รูปแบบในเรื่องใดจะเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้นๆ

Keeves (1988 : 560) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ลักษณะ ดังนี้

1. รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบรวม ๆ (Associative Relationship)

2. รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่กำลังศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

2.1.3 การพัฒนารูปแบบ

จากการศึกษาแนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ (Wille, 1986: 83 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งส์วาศ์, 2553: 7), บุญชม ศรีสะอาด (2545) อัมพร พงษ์กัสนานันท์ (2550: 108-122) ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การพัฒนารูปแบบใน

ขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปการศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสาระที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย

2. การศึกษาจากบริบทจริงในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

2.1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจการสนทนากลุ่ม เป็นต้น

2.2 การศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณี หน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ หรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ

2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นต้น

2.4 การจัดทำรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1) และ 2) มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัยเพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2: การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

เมื่อได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนที่ 1 แล้ว จะต้องนำรูปแบบนั้นมาตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ การตรวจสอบรูปแบบอาจกระทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน (สุวิมล ว่องวานิช, 2550: 54 - 56) ดังนี้

1.1. มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

1.2. มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

1.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา

1.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือและได้สาระ ครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ หรือการดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป ซึ่งไอส์เนอร์ (Eisner, 1976: 192-193) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือประเมินรูปแบบโดยใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิโดยมีแนวคิดดังนี้

2.1 การประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการเน้นการวิเคราะห์ วิจัยอย่างลึกซึ้ง เฉพาะประเด็นที่นำมาพิจารณาซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจเสมอไป แต่อาจผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจรรณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2.2 การประเมินที่ต้องใช้ความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่อง ที่จะประเมิน โดยพัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลปะ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อน ลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงเป็นผู้วินิจฉัยต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง

2.3 รูปแบบที่ใช้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือว่าคุณผู้ทรงคุณวุฒินั้นเป็นผู้เที่ยงธรรมและมีคุณประโยชน์ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์การพิจารณาต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

2.4 รูปแบบที่มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัยาศัย และความถนัดของแต่ละคน โดยกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูลตลอดจนวิธีการนำเสนอ

3. การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบ

4. การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ การทดสอบในรูปแบบนี้ ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบต่อไป

2.1.4 รูปแบบระบบการสอนเชิงระบบ (Systematic Instruction Model)

การสอนเชิงระบบ (Systematic Instruction) หรือ ระบบการสอน (Instruction System) เป็น การสอนที่นำเอาแนวคิดเรื่องการจัดระบบ (System Approach) ของการทำงานเข้ามาใช้ปรับปรุง คุณภาพทางการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ในด้านของระบบการเรียนการสอน ระบบจะมี องค์ประกอบที่เป็นตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. **สิ่งที่ป้อนเข้าไป (Input)** หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการหรือโครงการ ต่างๆ เช่น ในระบบการเรียนการสอนในชั้นเรียน อาจได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน ชั้นเรียน หลักสูตร ตารางสอน วิธีการสอน เป็นต้น

2. **กระบวนการหรือการดำเนินงาน (Process)** หมายถึง การนำเอาสิ่งที่ป้อนเข้าไป มาจัด กระทำให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การจัดกระบวนการสอน หรือการให้ผู้เรียน ทำกิจกรรม ต่างๆ เป็นต้น

3. **ผลผลิต หรือการประเมินผล (Output)** หมายถึง ผลที่ได้จากการกระทำในขั้นที่สอง ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน หรือผลงานของผู้เรียน เป็นต้น (Richey, Klein, & Tracy, 2011)

จะเห็นได้ว่า นอกจากกระบวนการการสอนแบบเชิงระบบประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ทั้ง 3 ด้านดังกล่าวแล้ว ในการสอนที่จะให้ได้ผลดีนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนต้องมีความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน (Designing Instruction) ที่มีประสิทธิภาพเช่นกัน ซึ่งหมายถึง ผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดที่ เหมาะสมกับผู้เรียน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายได้ รวมทั้งมีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมตรงตามเป้าประสงค์ด้วยเช่นกัน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546)

เนื่องจากเป็นระบบที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างในระบบได้อย่างชัดเจน มี ลำดับขั้นตอน มีการนำเสนอขั้นตอนการทำงานต่างๆที่เข้าใจง่าย มีหลักการการทำงานที่มีการปรับปรุง ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดหมาย ปลายทางที่กำหนดไว้ ดังที่ ทิศนา (2545: 195) ได้กล่าวไว้ว่า “ความเป็นระบบ” เป็นปัจจัยที่สำคัญ อย่างหนึ่งที่ช่วยให้การทำงานใดๆประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพตามที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546: 23) ที่กล่าวว่า การสอนเชิงระบบ มีความสำคัญช่วยให้เป็นการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ แนวคิดของ การสอนเชิงระบบ (Systematic Instruction) หรือ ระบบการสอน (Instruction System) ถูกนำมาเป็น แนวคิดในการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบระบบการจัดการเรียนการสอน โดยมาจาก การสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของนักวิจัยและนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาว

ต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญด้านหนึ่งในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

2.1.5 รูปแบบระบบการเรียนการสอน

ระบบการเรียนการสอน หมายถึง การจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อสะดวกต่อการนำไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้

องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอน ประกอบด้วยส่วนย่อยๆ ต่าง ๆ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันและกัน ส่วนที่สำคัญคือ กระบวนการเรียนการสอน ผู้สอน และ ผู้เรียน

การออกแบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ควรคำนึงถึงปัจจัยดังนี้

1. คำนึงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ การออกแบบการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายคือเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้มากกว่ากระบวนการสอน ผู้ออกแบบจึงจะต้องพิจารณาผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการเลือกกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. คำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เวลาที่ใช้ คุณภาพการสอน เจตคติและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. รู้จักประยุกต์ใช้หลักการเรียนการสอน วิธีการสอน รูปแบบการสอน ให้เหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียนและเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และมีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญาและจิตใจในกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ใช้วิธีการเรียนการสอนและสื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งผู้ออกแบบการเรียนการสอนควรเลือกสื่อประกอบการเรียนที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความแตกต่างของผู้เรียน

5. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเรียนการสอนที่มีคุณภาพควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่การวางแผน การนำไปทดลอง การใช้จริง และนำผลการทดลองและข้อเสนอแนะจากผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น

6. มีการประเมินผลครอบคลุม การประเมินควรประเมินทั้งกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียนเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และน่าสนใจมากขึ้น

7. องค์ประกอบการเรียนการสอนควรมีความสัมพันธ์กันเช่นจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผล ควรมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันและเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการ

ในการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้น เป็นผลมาจากการกระบวนการการคิด วิเคราะห์ ออกแบบ ประเมิน การเรียนการสอนที่มีการจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กัน ซึ่งมาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอนที่จะส่งผลให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งไปสู่เป้าประสงค์ของการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ (Joyce & Weil, 1996; ทิศนา แจมณี, 2557: 221; อภิชาติ อนุกุลเวช, 2551: 19) และด้วยเป้าประสงค์ที่แตกต่างกันนี้เองทำให้การออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.5.1 รูปแบบระบบการเรียนการสอน UNESCO (2015)

ยูเนสโก (UNESCO) ได้เสนอรูปแบบขององค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนไว้ โดยมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบของการสอนจะประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน สื่อ การเรียนการสอน วิธีสอน ซึ่งทำงานประสานสัมพันธ์กัน อันจะเป็นพาหะหรือแนวทางผสมกลมกลืนกับเนื้อหาวิชา
2. กิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องมื่อการเรียนการสอนและแหล่งที่มาของสื่อการเรียนการสอนเหล่านั้น
3. ผู้สอนต้องหาแนวทาง แนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด
4. การเสริมกำลังใจ การจูงใจแก่ผู้เรียน นับว่ามีอิทธิพลต่อการที่จะเสริมสร้างความสนใจให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ
5. การประเมินผล ผลที่ออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการประเมินทั้งระบบ เพื่อดูว่าผลที่ได้นั้นเป็นอย่างไร เป็นการนำข้อมูล ข้อเท็จจริงมาเปรียบเทียบกับประสิทธิผลของระบบ เพื่อการแก้ไขปรับปรุงต่อไป
6. ผลที่ได้รับทั้งประเมิน เพื่อประเมินผลในการปรับปรุงและเปรียบเทียบกับการลงทุนในทางการศึกษาว่าเป็นอย่างไร

สรุปได้ว่า รูปแบบการออกแบบระบบการเรียนการสอนของ UNESCO ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 6 ด้าน โดยที่องค์ประกอบทุกด้านมีความเกี่ยวพันกันและกัน และมุ่งเน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ มีการเสริมกำลังใจ และสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน และมีการประเมินผลโดยการประเมินทั้งระบบ เพื่อดูว่าผลที่ได้นั้นเป็นอย่างไร

2.1.5.2 รูปแบบระบบการเรียนการสอน โดย Joyce, Weil and Calhoun

Joyce, Weil and Calhoun (2009: 21-37) ได้เสนอรูปแบบ การจัดการเรียนการสอน โดยมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (The Model of Teaching) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้านดังนี้

1.1 **กระบวนการเรียนการสอน (Syntax หรือ Phases)** เป็นการเรียงลำดับกิจกรรมที่จะสอนเป็นขั้นๆ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีจำนวนขั้นตอนการเรียนการสอนแตกต่างกันไป

1.2 **ระบบสังคม (Social System)** เป็นการอธิบายบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนซึ่งมีความสัมพันธ์กันในการจัดการเรียนการสอน

1.3 **หลักการตอบสนอง (Principle of Reaction)** เป็นหลักการหรือวิธีการที่ครูจะตอบสนองต่อสิ่งที่นักเรียนกระทำ อาจเป็นการให้รางวัล การสร้างบรรยากาศอิสระในการคิดและปฏิบัติ โดยไม่มีการประเมินว่าถูกหรือผิด เพื่อให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

1.4 **ระบบสนับสนุน (Support System)** เป็นการบอกเงื่อนไข หรือสิ่งจำเป็นในการที่จะใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลตามที่คาดหวังให้กับผู้เรียน เช่น การเรียนการสอนภาคปฏิบัติเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ประสบการณ์ตรงและปัญหาจริง โดยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติในสถานที่และสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง หรือเตรียมสื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นพร้อมใช้ต่างๆให้ครบถ้วน

2. การนำรูปแบบการสอนไปใช้ (Application) เป็นการอธิบายถึงวิธีการใช้รูปแบบข้อสังเกต แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด เช่น รูปแบบเหมาะสมกับผู้เรียนระดับใด การเลือกเนื้อหาที่ เหมาะสมกับผู้เรียน เป็นต้น

3 สาระความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานและสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ (Instruction and Nurturant Effects) ในแต่ละรูปแบบจะต้องจัดสาระความรู้และทักษะในการ ปฏิบัติงานอะไรบ้างให้กับผู้เรียนรวมทั้งมีสิ่งสำคัญ องค์ประกอบอะไรบ้างที่จะทำให้การดำเนินการ จัดการเรียนรู้นั้น ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งก็คือการสอนของครูที่จัดขึ้นตามขั้นตอนและสภาพแวดล้อม ใน การเรียนสมรรถนะสำหรับผู้เรียนต้องมีและต้องให้มีพัฒนาตลอด กระบวนการซึ่งถือผลที่เกิดขึ้นจากการสอน และเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องมีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ คุณสมบัติคุณลักษณะหรือสมรรถนะของผู้เรียน ที่ต้องปลูกฝังจนติดตัว เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามที่คาดหวัง

กล่าวโดยสรุป หลักการออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของ Joyce, Weil, และ Calhoun (2009) ประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันตลอดทั้งระบบ คือ หลักการวัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน สารความรู้และ สิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ระบบสังคม หลักการตอบสนอง ระบบสนับสนุน และเงื่อนไขการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ซึ่งอธิบายถึงสิ่งที่มุ่งพัฒนาหรือคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนรวมไปถึงการประเมินผลที่จะชี้ให้เห็นถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบนั้นๆ

2.1.5.3 รูปแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE

รูปแบบจำลอง ADDIE เป็นแบบจำลองสำหรับการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมสื่อการสอนที่ได้รับความนิยมมานาน เนื่องจากเป็นรูปแบบที่มีความยืดหยุ่นและให้อิสระแก่ผู้สอนในการออกแบบและพัฒนาสื่อการสอนมากที่สุดแบบจำลองหนึ่ง มีขั้นตอนการลงมือปฏิบัติที่ชัดเจนและรวดเร็ว (McGriff, Steven J., 2000 อ้างถึงใน วัชรพล วิบูลยศรีน, 2557: 196) โดยมีองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน คือ 1. การวิเคราะห์ (Analysis) 2. การออกแบบ (Design) 3. การพัฒนา (Development) 4. การนำไปใช้ (Implementation) และ 5. การประเมินผล (Evaluation) รายละเอียดของการออกแบบการเรียนการสอนแบบจำลอง ADDIE ทั้ง 5 ขั้นตอนมีดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis)

การวิเคราะห์เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการออกแบบการเรียนการสอน ในขั้นนี้ผู้สอนจะต้องตอบคำถามตามประเด็นต่างๆดังนี้

1.1 ความจำเป็น (Need Analysis) คือการวิเคราะห์เพื่อกำหนดเลือกว่า ควรจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอะไร โดยอาจหาข้อมูลจากความต้องการของผู้เรียน หรืออาจหาข้อมูลจากการกำหนดความจำเป็น ปัญหาขัดข้อง หรืออุปสรรคที่ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และพิจารณาว่ามีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องจัดการเรียนการสอน หากจำเป็นหรือสมควรจัด และควรจัดอย่างไร

1.2 เนื้อหา หรือ กิจกรรมการเรียนการสอน (Content and Task Analysis) คือ การวิเคราะห์เพื่อจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุม หรือสอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็นในการเรียนการสอน โดยพิจารณาอย่างละเอียดด้านเนื้อหา มีการแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อใหญ่ และหัวข้อย่อยๆ เพื่อให้มีความชัดเจน กำหนดเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 **วิเคราะห์ผู้เรียน (Analyze Learner Characteristic)** เป็นการวิเคราะห์เพื่อสรุปเป็นข้อมูลสำหรับการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยวิเคราะห์ทั้งลักษณะทั่วไป เช่น อายุ ระดับ ความรู้ความสามารถ เพศ สังคม วัฒนธรรม เป็นต้น และควรวิเคราะห์ ลักษณะเฉพาะของผู้เรียนด้วย เช่น ความรู้พื้นฐาน ทักษะความชำนาญ หรือความถนัด รูปแบบการเรียน ทักษะคิด เป็นต้น

1.4 **วิเคราะห์วัตถุประสงค์ (Analyze Objective)** วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน คือ จุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนรู้ว่าเมื่อเรียนบทเรียนนั้น ๆ แล้วจะเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์จึงต้องมีการวิเคราะห์อย่างละเอียดและรอบคอบ โดยอาจกำหนดจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายหลักของการเรียนการสอนก่อน แล้วจึงกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถประเมินผลได้ชัดเจนเป็นรูปธรรมว่าผู้เรียนบรรลุผลการเรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแยกเป็น 3 ด้านคือ ตัวอย่าง

1.4.1 วัตถุประสงค์ทางด้านพุทธิพิสัย คือ พฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ

1.4.2 วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย คือ พฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้สึก ค่านิยม ทักษะคิด

1.4.3 วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย คือ พฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำหรือการปฏิบัติ

1.5 **วิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Analyze Environment)** วัตถุประสงค์การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการสอน เพื่อเป็นการเตรียมการล่วงหน้าว่า สถานที่ เวลา และบริบทในการเรียนการสอนที่จะดำเนินการนั้นจะอยู่ในสภาพใด เช่น ขนาดห้องเรียน อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนที่จะใช้คืออะไร

2 ขั้นตอนการออกแบบ (Design)

การออกแบบเป็นกระบวนการกำหนดว่าจะดำเนินการเรียนการสอนอย่างไร โดยมีการเขียนวัตถุประสงค์จัดทำลำดับขั้นตอนของการเรียน กำหนดวิธีสอน เลือกสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และกำหนดวิธีการประเมินผลว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ขั้นตอนการออกแบบประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ทั้งด้านการระบุวัตถุประสงค์ ระบุวิธีสอน ระบุสื่อการสอน และระบุวิธีการประเมินผล

3 ขั้นตอนการพัฒนา (Development)

การพัฒนาเป็นกระบวนการดำเนินการเตรียมการจัดการเรียนการสอน หรือ สร้างแผนการเรียนการสอน เลือกใช้สื่อการเรียนการสอน โดยพิจารณาสื่อที่มีอยู่ว่าเหมาะสมที่จะใช้ ควรปรับปรุงก่อนใช้หรือควรสร้างสื่อใหม่ และทำการประเมินผลขณะดำเนินการพัฒนาหรือสร้างเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ได้ ระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาแผนการเรียนการสอน พัฒนาสื่อการเรียนการสอน

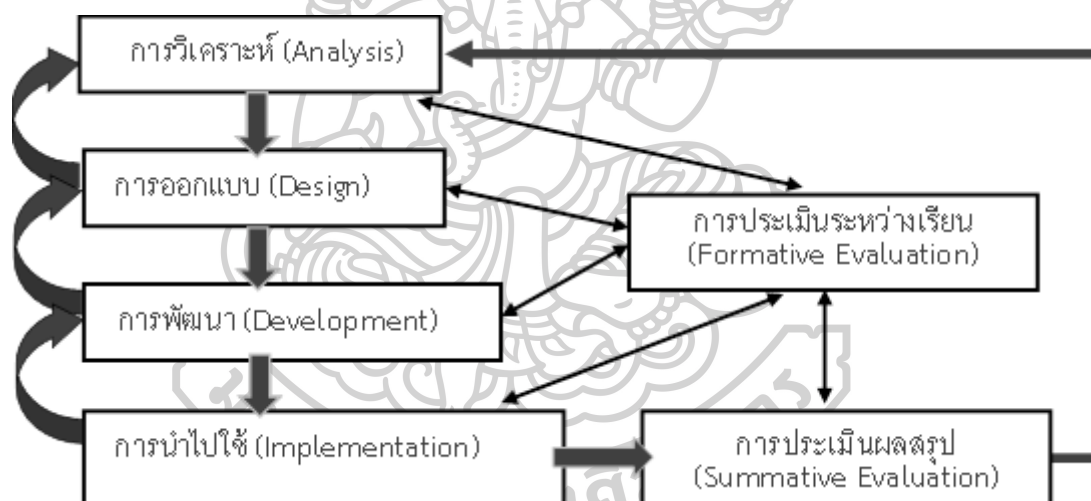
เรียนการสอน ประเมินผลขณะดำเนินการพัฒนา ขั้นการพัฒนาประกอบด้วยขั้นตอนย่อย เช่น การพัฒนาแผนการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลระหว่างดำเนินการพัฒนา

4 ขั้นการนำไปใช้ (Implementation)

การนำไปใช้เป็นขั้นตอนการดำเนินการเรียนการสอนตามที่ได้ออกแบบและพัฒนาไว้แล้วในสภาพจริง

5 ขั้นการประเมินผล (Evaluation)

การประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการออกแบบระบบการเรียนการสอน เพื่อประเมินผลขั้นตอนต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามที่ได้วางแผนหรือไม่ และทำการปรับปรุง แก้ไขให้ได้ระบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE

(ที่มา: McGriff, Steven J. (2000). Instructional System Design (ISD): Using the ADDIE Model.

Instructional Design Models)

สรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก โดยแต่ละขั้นตอนจะมีขั้นตอนย่อย ลักษณะสำคัญของกระบวนการ ADDIE ก็คือ ทุกขั้นตอนของกระบวนการเกี่ยวข้องกับการประเมินผู้เรียนในช่วงระหว่างการเรียนการสอนเพื่อวัดความก้าวหน้า และช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้ความช่วยเหลือของอาจารย์และนักเรียน หลังจากการนำหลักสูตรหรือ โปรแกรมไปใช้งานแล้ว การประเมินผลขั้นสุดท้ายจะทำการปรับปรุงการเรียน

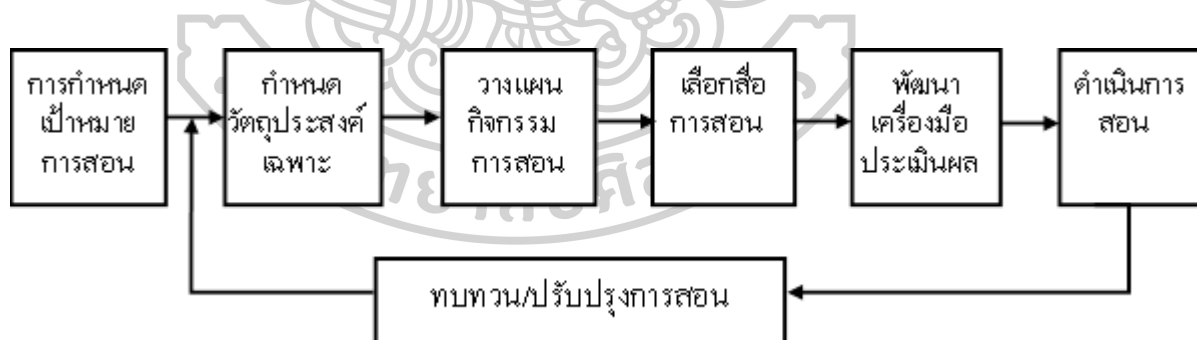
การสอน ทำให้ตลอดระยะเวลาการประเมินผู้ออกแบบหรือผู้สอนสามารถตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าการเรียนการสอนบรรลุดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่

2.1.5.4 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Reiser and Dick

ไรเซอร์และดิก (1996) ได้นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ 2 ประการคือ การออกแบบการสอนและรูปแบบการพัฒนาสำหรับการออกแบบ การเตรียมการ และการนำไปใช้ โดยได้เรียกว่า การวางแผนการสอน รูปแบบระบบการเรียนการสอนของไรเซอร์และดิกนั้นเริ่มจากขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดเป้าหมายของการสอน
2. การทบทวน/ปรับปรุงการสอน
3. การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งจะบอกถึงเนื้อหาว่าคืออะไร
4. การวางแผนกิจกรรมการสอน ว่าควรเป็นอย่างไร
5. การเลือกสื่อการสอนว่าจะต้องใช้สื่ออะไรบ้าง
6. การพัฒนาเครื่องมือประเมินผล สราแบบประเมินการสอนว่าจะประเมินอย่างไร
7. การดำเนินการสอน เมื่อสอนและประเมินแล้วมีอะไรจะต้องแก้ไขปรับปรุง

องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Reiser and Dick (1996) ดังแสดงในแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการออกแบบระบบการเรียนการสอนของ Reiser and Dick (1996)

(ที่มา ดัดแปลงจาก Reiser, R. & Dick, W. (1996). *Instructional planning: A guide for teachers* (2nd Ed.))

สรุปได้ว่า Reiser and Dick ได้เสนอหลักสำคัญของรูปแบบการออกแบบระบบการเรียนการสอนนี้ว่า การจะเริ่มต้นกระบวนการวางแผน จำเป็นต้องกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะให้ชัดเจนว่าจะตั้งความคาดหวังในระดับใด จะต้องวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไรที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ขั้นตอนต่อมาคือการพัฒนา

เครื่องมือการประเมินโดยวัดระดับผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ จากนั้นทำการทบทวนการสอนโดยพิจารณาจากพฤติกรรมการแสดงออกตลอดจนทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมการสอน

2.1.5.5 รูปแบบระบบการเรียนการสอน ASSURE Model

การใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ ASSURE เป็นวิธีระบบรูปแบบหนึ่งที่น่ามาจากแนวคิดของไนน์พิชและคณะ (Heinich et al., 1993) ที่เสนอว่า การที่ผู้สอนจะเป็นผู้มีทักษะในการสอนปัจจุบันนั้นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรรู้คือ เมื่อใดควรใช้กลยุทธ์การสอนและควบคุมไปกับการนำมัลติมีเดียแบบโต้ตอบมาใช้ในการสอน โดยไนน์พิชและคณะ เสนอระบบการดำเนินงานของรูปแบบ ASSURE ตามลำดับขั้นดังนี้

1. A = Analyze learners : การวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน

การวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียน จะทำให้ผู้สอนเข้าใจลักษณะของผู้เรียนและสามารถเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน การวิเคราะห์ผู้เรียนนั้นจะวิเคราะห์ข้อมูลใน 2 ลักษณะ คือ

1.1 ข้อมูลทั่วไป เป็นลักษณะที่ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะสอน แต่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนโดยตรง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับสติปัญญา เจตคติ วัฒนธรรม สังคม ฯลฯ

1.2 ข้อมูลเฉพาะ เป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะสอน ซึ่งจะมีผลต่อการเลือกวิธีการสอนและสื่อการเรียนการสอน ได้แก่

1.2.1 ความรู้และทักษะพื้นฐานของผู้เรียนในเนื้อหาที่จะสอน

1.2.2 ทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ทักษะด้านภาษาศาสตร์การอ่านและการใช้เหตุผล

1.2.3 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จะสอนนั้นมากน้อยเพียงใด

1.2.4 ทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชาที่จะเรียน

การวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนนี้จะช่วยให้ผู้สอนสามารถตัดสินใจเลือกสื่อและจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

2 S = State learning objectives and content : การกำหนดวัตถุประสงค์

ในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ผู้สอนต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ซึ่งควรเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดความสามารถของผู้เรียนว่าจะทำอะไรได้บ้าง ในระดับใด และภายใต้เงื่อนไขใดไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถเลือกใช้วิธีการสอนและสื่อการเรียนการสอนได้

เหมาะสม วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดขึ้นสำหรับการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ควรให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทางการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ

2.1 พุทธิพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพื่อวัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ สติปัญญาและการพัฒนา

2.2 จิตตพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ทางด้านความคิด ทักษะ ทักษะ ความรู้สึก ค่านิยมและการเสริมสร้างทางปัญญา

2.3 ทักษะพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการกระทำ การแสดงออกหรือการปฏิบัติ ซึ่งในการเรียนการสอนที่คืนั้น ควรเป็นข้อความที่แสดงลักษณะสำคัญ 3 ประการคือ

2.3.1 วิธีการปฏิบัติ : ทำอะไร (Performance) การเขียนจุดมุ่งหมายควรใช้คำกริยาหรือข้อความที่สังเกตพฤติกรรมได้ เช่น ให้คำจำกัดความ อธิบาย บอก หรือจำแนก เป็นต้น

2.3.2 เงื่อนไข : ทำอย่างไร (Conditions) การเขียนจุดมุ่งหมายการเรียนควรกำหนดเงื่อนไขที่จำเป็นภายใต้การปฏิบัติภารกิจต่างๆ การกำหนดเงื่อนไข เช่น การฟังบทสนทนาภาษาอังกฤษสั้นๆแค่ 1 ครั้งและตอบคำถาม การเขียนขั้นตอนการใช้เครื่องมือโดยใช้คำศัพท์ที่กำหนดให้

2.3.3 เกณฑ์ : ทำได้ดีเพียงไร (Criteria) มาตรฐานการปฏิบัติซึ่งควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง เช่นระดับของความสามารถในการปฏิบัติ ระดับของความรู้ที่จำเป็น เพื่อการศึกษาต่อในหน่วยการเรียนที่สูงขึ้นไป

3 S = Select instructional methods, media, and materials: การเลือก ดัดแปลงหรือออกแบบสื่อใหม่

การกำหนดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมนั้น สามารถดำเนินการได้ 3 วิธีด้วยกัน คือ

3.1 การเลือกสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่แล้ว ควรมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ 1) ลักษณะผู้เรียน 2) วัตถุประสงค์การเรียนการสอน 3) เทคนิคหรือวิธีการเรียนการสอน และ 4) สภาพการณ์และข้อจำกัดในการใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละชนิด

3.2 การปรับปรุง หรือดัดแปลงสื่อที่มีอยู่แล้ว ให้พิจารณาว่าสื่อการเรียนที่มีอยู่แล้วสามารถนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนได้หรือไม่ ถ้าปรับปรุงได้ก็ให้ปรับปรุงก่อนนำไปใช้

การออกแบบสื่อใหม่

3.3 ออกแบบและสร้างสื่อการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่ กรณีที่สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่สามารถนำมาใช้ได้หรือไม่เหมาะสมที่จะนำมาปรับปรุงใช้ หรือไม่มีสื่อการเรียนการสอนที่

ต้องการใช้ในแหล่งบริการสื่อการเรียนการสอนใดเลย ก็จำเป็นต้องออกแบบและสร้างสื่อการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่

4 U = Utilize media and materials: การใช้สื่อการเรียนการสอน

ขั้นตอนการใช้สื่อการเรียนการสอน มีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 4 ขั้นตอน คือ

4.1 ดูหรืออ่านเนื้อหาในสื่อ / ทดลองใช้ ก่อนนำสื่อการเรียนการสอนใดมาใช้จำเป็นต้องมีการตรวจสอบเนื้อหาว่าตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และทดลองใช้ดูว่ามีปัญหาหรือไม่ ถ้ามีจะได้แก้ไขปรับปรุงได้ทัน

4.2 เตรียมสภาพแวดล้อม / จัดเตรียมสถานที่ การที่จะใช้สื่อการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการเตรียมสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก แสง การระบายอากาศ และอื่นให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนแต่ละชนิด

4.3 เตรียมผู้เรียน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการใช้สื่อการเรียนการสอนได้ดึ้นนั้น จะต้องมีการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนเรื่องนั้นๆ โดย การแนะนำสิ่งที่จะนำเสนอ อาจจะเป็นเรื่องย่อ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น การเร้าความสนใจ หรือเน้นจุดที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ ปัจจัยเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการฟังหรือดูสิ่งที่ผู้สอนนำเสนออันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดีได้

4.4 การนำเสนอ / ควบคุมชั้นเรียน ผู้สอนที่ทำหน้าที่นำเสนอสื่อการเรียนการสอนนั้น ควร มีข้อปฏิบัติดังนี้ 1) ต้องทำตัวเป็นศูนย์กลาง หลีกเลียงท่าทางที่ไม่เหมาะสมที่คิดเป็นนิสัย 2) สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายในการนำเสนอ 3) ประเมินความสนใจของผู้เรียน 4) ไม่ควรใช้เวลาในการเตรียมสื่อนานเกินไปจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

กิจกรรมการใช้สื่อการเรียนการสอน สามารถพิจารณาได้ 3 ลักษณะคือ

4.4.1 การใช้สื่อประกอบการสอนของผู้สอน เช่น ประกอบคำบรรยาย และอธิบาย

4.4.2 การใช้สื่อเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียน เช่น ชุดการสอน บทเรียนด้วยตนเอง

4.4.3 การใช้สื่อร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เช่น เกม สถานการณ์จำลอง และการสาธิต การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมหรือ ได้ลงมือกระทำในกิจกรรมการเรียนการสอนได้มากที่สุด

5 R = Require learner participation : การกำหนดพฤติกรรมตอบสนองของผู้เรียน

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพที่สุดนั้น ผู้เรียนจะต้องมีปฏิกิริยาตอบสนองและมีการเสริมแรงสำหรับพฤติกรรมตอบสนองที่ถูกต้องอยู่เสมอ ดังนั้น ในการใช้สื่อในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากที่สุด โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถตอบสนองโดยเปิดเผย (overt response) โดยการ

พูดหรือเขียน และการตอบสนองภายในตัวผู้เรียน (covert response) โดยการท่องจำหรือคิดในใจ โดยการให้สังเกต ทำแบบฝึกหัด การตอบ หรือ การอภิปราย การทำโครงการเป็นต้น เมื่อผู้เรียนมีการตอบสนอง ผู้สอนควรให้การเสริมแรงทันที เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าตนมีความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องหรือไม่ จะทำให้แรงจูงใจในการเรียนและการเสริมแรงประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6 E = Evaluate and revise : การประเมินการใช้สื่อ

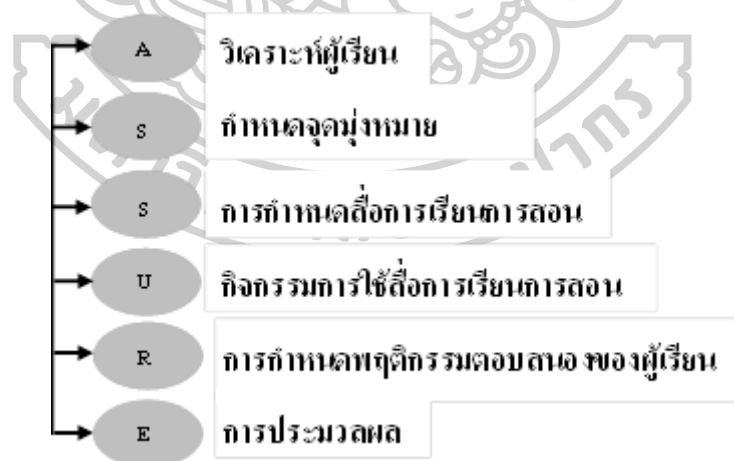
หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว จำเป็นต้องมีการประเมินผลกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยให้ผู้สอนทราบว่า การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดสิ่งที่จะต้องประเมินได้แก่

6.1 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.2 การประเมินสื่อและวิธีใช้ เพื่อให้ทราบว่าสื่อและวิธีการสอนที่ใช้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นหรือไม่ ในการประเมินควรให้ครอบคลุม ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน ด้านคุณภาพของสื่อ เช่น ขนาด รูปร่าง สี ความชัดเจนของสื่อ

6.3 การประเมินผลกระบวนการเรียนการสอน จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนและการใช้สื่อการเรียนในครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอน ASSURE Model (1996) ดังแสดงในแผนภาพที่

3

ภาพที่ 3 รูปแบบการออกแบบระบบการเรียนการสอน ASSURE Model

(ที่มา: ดัดแปลงจาก Kurt, S. (2015). ASSURE: Instructional Design Model, in Educational Technology)

สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบ ASSURE เป็นรูปแบบที่แสดงขั้นตอนในการวางแผนและการจัดทำแผนงานการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี เข้าไว้ในกระบวนการอย่างเป็นระบบ และเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญ มีการประเมินสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด มีการเสริมแรงต่อผู้เรียนทันทีเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ และเกิดการ เรียนรู้ที่ถูกต้อง ทำให้ผู้สอนจัดระเบียบการสอน ทำการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่าง แท้จริง

2.1.5.5 รูปแบบระบบการสอนของ Dick and Carey

Dick and Carey (1990) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนขึ้นและได้รับการยอมรับว่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ออกแบบและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ได้ดีประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1 การประเมินและการวิเคราะห์ (Assesment & Analysis) ประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้
- 2 การออกแบบ (Design)
- 3 การพัฒนา (Dvelopment)
- 4 การทดลองใช้ (Implementation)
- 5 การประเมินผล (Evaluation)

รูปแบบการสอนของดิกค์ แอนด์ แครีย์ (1990) ได้รับการพัฒนาเป็นรูปแบบใหม่ในปี คศ. 1996 โดย ประกอบด้วย 10 ขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายการสอน จนถึงขั้นตอนของการแก้ไขและปรับปรุงการเรียนการสอน ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการสอน (Identify Instructional Goals) เป็นขั้นตอนแรกของ บทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่ต้องการ ผู้สอนสามารถหรือจะสามารถระบุได้ว่าผู้เรียน ต้องการเรียนรู้อะไร ผู้สอนควรมุ่งเน้นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ และ ไม่นำเสนอเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนหรือใช้เวลาเพิ่มขึ้นกับข้อมูลที่ไม่ เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ต้องเรียนรู้จริงๆ เป้าหมายของการเรียนในส่วนนี้จะเกิดจากการวิเคราะห์ความ ต้องการ (Need Analysis) ก่อน แล้วจึงกำหนดเป้าหมายของการเรียน โดยพิจารณาจากส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1 รายละเอียดของเป้าหมายของการเรียนที่มีอยู่
- 1.2 ผลจากการวิเคราะห์ความต้องการ

1.3 ข้อจำกัดหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในการเรียนรู้

1.4 ผลจากการวิเคราะห์ผู้เรียนคนอื่นๆที่เรียนจบแล้ว

2. วิเคราะห์การสอน (Conduct Instructional Analysis) หลังจากได้เป้าหมายของการเรียนแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาบทเรียนและวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อตัดสินใจว่า ความรู้และทักษะใดที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

2.1 กำหนดสมรรถนะของผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบแล้ว

2.2 กำหนดขั้นตอนการนำเสนอบทเรียน

3. กำหนดพฤติกรรมเบื้องต้นของผู้เรียน (Identify Entry Behaviors) เป็นขั้นตอนที่จะพิจารณาว่าพฤติกรรมใดที่จำเป็นของผู้เรียนก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

3.1 การกำหนดความรู้พื้นฐานและทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน

3.2 คุณลักษณะที่สำคัญของผู้เรียน ในการดำเนินกิจกรรมทางการเรียนของบทเรียน

4. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Write Performance Objectives) ในที่นี้ก็คือการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดได้หรือสังเกตได้ของบทเรียนแต่ละหน่วย ซึ่งผู้เรียนจะต้องแสดงออกในรูปของงานหรือภารกิจหลังจากสิ้นสุดบทเรียนแล้ว โดยนำผลลัพธ์ที่ได้จาก 3 ขั้นตอนแรกมาพิจารณา ซึ่งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

4.1 งานหรือภารกิจ (Task) ที่ผู้เรียนแสดงออกในรูปของการกระทำหลังจบบทเรียนแล้ว ซึ่งสามารถวัดหรือสังเกตได้

4.2 เงื่อนไข (Condition) ประกอบงานหรือภารกิจนั้น ๆ

4.3 เกณฑ์ (Criterion) ของงานหรือภารกิจของผู้เรียนที่กระทำได้

5. พัฒนาแบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Develop Criterion Reference Tests) เป็นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของบทเรียนที่ผู้เรียนจะต้องทำได้หลังจากจบบทเรียนแล้ว ในที่นี้ก็คือเกณฑ์ที่ใช้วัดผลจากแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบต่างๆ ที่ใช้ในบทเรียน

6. พัฒนากลยุทธ์ด้านการสอน (Develop Instructional Strategy) เป็นการออกแบบและพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ของบทเรียน ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้รวมทั้งการพิจารณารูปแบบการนำเสนอบทเรียนด้วย เช่น ระบบเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative System) ระบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered System) หรือ ระบบผู้สอนเป็นผู้นำ (Instructor-led System) เป็นต้น ซึ่งผลลัพธ์ของกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนนี้จะอยู่ในรูปของบทดำเนินเรื่อง (Storyboard) ของบทเรียน ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

6.1 การนำเสนอเนื้อหาบทเรียน

- 6.2 กิจกรรมการเรียนการสอน
- 6.3 แบบฝึกหัดและการตรวจปรับ
- 6.4 การทดสอบ
- 6.5 การติดตามผลกิจกรรมการเรียนการสอน

7. พัฒนาและเลือกวัสดุการเรียนการสอน (Develop & Select Instructional Materials) เป็นขั้นตอนของการพัฒนาบทเรียนจากบทดำเนินเรื่องในขั้นตอนที่ผ่านมา รวมทั้งการเลือกใช้วัสดุการเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของบทเรียน ได้แก่ สื่อการเรียนทั้งสื่อที่มีอยู่เดิมหรือสื่อที่ต้องสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ ผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนนี้ มีดังนี้

- 7.1 คู่มือการใช้บทเรียนของผู้เรียนและผู้สอน
- 7.2 บทเรียนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้
 - 7.2.1 ระบบสนับสนุนการกระทำด้วยอิเล็กทรอนิกส์ หรือ EPSS (Electronic Performance Support Systems)
 - 7.2.2 บทเรียนสำหรับผู้สอน ในกรณีที่เป็นระบบผู้สอนเป็นผู้นำ
 - 7.2.3 บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบใช้งานโดยลำพัง เช่น CAI, CBT
 - 7.2.4 บทเรียนคอมพิวเตอร์แบบใช้งานบนเครือข่าย เช่น WBI, WBT
 - 7.2.5 e-Learning

8. พัฒนาและจัดการประเมินผลระหว่างเรียน (Develop & Conduct Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลการดำเนินการของกระบวนการออกแบบบทเรียนทั้งหมด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงบทเรียนให้มีคุณภาพดีขึ้น ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

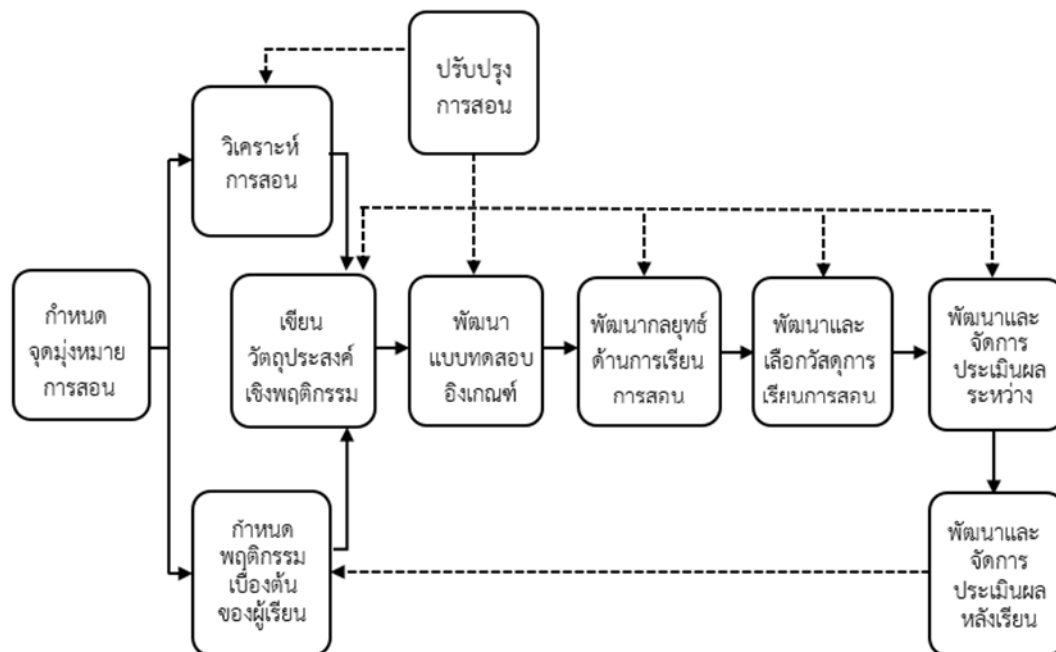
- 8.1 การประเมินผลแบบตัวต่อตัว (One-to-One Evaluation)
- 8.2 การประเมินผลแบบกลุ่มย่อย (Small-Group Evaluation)
- 8.3 การประเมินผลภาคสนาม (Field Evaluation)

9. พัฒนาและจัดการประเมินผลหลังเรียน (Develop & Conduct Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลสรุปเกี่ยวกับบทเรียนที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ การหาคุณภาพและประสิทธิภาพของบทเรียน ซึ่ง จำแนกออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

- 9.1 การประเมินผลระยะสั้น (Short Period Evaluation)
- 9.2 การประเมินผลระยะยาว (Long Period Evaluation)

10. แก้ไขและปรับปรุงการเรียนการสอน (Revise Instruction) ที่พัฒนาขึ้น ตั้งแต่ขั้นที่ 2 ถึงขั้นที่ 8 ได้แก่ เนื้อหา การสื่อความหมาย การพัฒนากลยุทธ์ การทดสอบ การจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน และส่วนประกอบต่าง ๆ ขอบทเรียน โดยพิจารณาจากผลลัพธ์ที่ได้ องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Dick & Cary ดังแสดงในแผนภาพที่ 4

ภาพที่ 4 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Dick and Carey

ที่มา: ดัดแปลงจาก Dick, W. & Cary, L. (1990). *The Systematic Design of Instruction*

กล่าวโดยสรุปรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Dick and Carey เป็นรูปแบบที่เด่นชัดในด้าน การแยกและจัดให้ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผลมาอยู่ในช่วงหลังการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอนซึ่งเป็นสิ่งที่ชัดเจนว่าการจะวัดและประเมินผลได้ดี เครื่องมือในการวัดและประเมินผลจะเป็นเครื่องมือที่เน้นการประเมินด้วยการอิงเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เป็นหลักสำคัญ ตามด้วยการพัฒนายุทธศาสตร์ การสอนให้ผู้เรียนมีทักษะทางกระบวนการคิดวิเคราะห์ ซึ่งในขั้นตอนนี้ นับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ต่อมาเป็นขั้นตอน การพัฒนา สื่อสารและปรับปรุงการคิด ซึ่งดำเนินการในระหว่างการจัดการเรียนรู้เพื่อการปรับปรุงการสอน พัฒนาระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และขั้นสุดท้ายคือการพัฒนาและดำเนินการประเมินผลรวบยอด เพื่อพิจารณาว่าการเรียนการสอนได้บรรลุตามเป้าหมายหรือไม่

2.1.5.6 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Kemp (1990)

Jerrold Kemp ได้นำเสนอรูปแบบระบบการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากรูปแบบส่วนใหญ่ โดยได้พัฒนารูปแบบการสอนขึ้นในปี ค.ศ. 1990 ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ซึ่งพิจารณาจาก

องค์ประกอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างครบถ้วน สามารถนำไปใช้ออกแบบและพัฒนาบทเรียนได้เป็นอย่างดี แม้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนของเคมปีจะดูเหมือนว่าค่อนข้างยุ่งยากกว่ารูปแบบการสอนอื่นๆ แต่ก็ยังเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ขั้นตอนย่อย โดยพิจารณาจากทฤษฎีส่วนในออกมาสู่ส่วนนอก ดังนี้

ระดับในสุด เป็นองค์ประกอบทั่ว ๆ ไปของบทเรียนและผู้เรียน

ระดับถัดออกมา ประกอบด้วย 9 ขั้นตอนย่อย

ระดับที่สาม เป็น การปรับปรุง แก้ไขบทเรียน

ระดับนอกสุด เป็นการประเมินผล ได้แก่ การประเมินผลระหว่างดำเนินการ และการประเมินผลสรุปรายละเอียดแต่ละขั้นตอนย่อย ๆ มีดังนี้

1. ความต้องการในการเรียน จุดมุ่งหมายในการสอน สิ่งสำคัญ/ข้อจำกัด (Learning Needs, Goals, Priorities/Constraints) การประเมินความต้องการในการเรียนนับว่ามีส่วนสำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมายและโปรแกรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการนั้นกล่าวได้ว่าการประเมินความต้องการ การกำหนดจุดมุ่งหมาย และการเผชิญกับข้อจำกัดต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งสำคัญขั้นแรกในการเริ่มต้นของกระบวนการออกแบบการสอน จึงจัดอยู่ในศูนย์กลางของระบบ และนับว่าเป็นพื้นฐานของข้อปลีกย่อยต่าง ๆ 9 ประการ ในกระบวนการออกแบบการสอน

2. ลักษณะของผู้เรียน (Learner Characteristics) เป็นการสำรวจเพื่อพิจารณาคุณลักษณะทางด้านสังคม วัฒนธรรม ประเพณี สภาพเศรษฐกิจ ฯลฯ ของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการจัดสภาพการเรียนรู้ และวิธีการเรียนให้เหมาะสม ตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

3. หัวข้อเรื่อง งาน และจุดประสงค์ทั่วไป (Topics-Job Tasks Purposes) ในการสอนหรือโปรแกรมของการอบรมที่จัดขึ้นนั้น ย่อมประกอบด้วยหัวข้อเรื่องของวิชาซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานความรู้ และ/หรือหัวข้องานที่เป็นพื้นฐานทางทักษะด้านกายภาพ ตัวอย่างเช่น ในวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ผู้สอนย่อมจะแบ่งหัวข้อเรื่องของวิชานี้ออกเป็นหัวข้อต่างๆ เช่น การสื่อสารและการเรียนรู้ การศึกษาทางไกล เป็นต้น หรือในวิชาช่างไฟฟ้า ผู้สอนจะแบ่งหัวข้องานให้ผู้เรียนสามารถมีทักษะเพื่อปฏิบัติงานต่างๆ ทางด้านนี้ได้ เช่น การติดตั้งสายไฟและการเชื่อมต่อสายไฟ หัวข้อเหล่านี้ย่อมต้องมีการเขียนเป็นจุดประสงค์ทั่วไปไว้ เพื่อให้ทราบอย่างแน่นอน ว่าผู้สอนต้องการจะให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานและทักษะสามารถทำงานอะไรได้บ้างเมื่อเรียนจบบทเรียนนั้นแล้ว จุดประสงค์ทั่วไปและหัวข้อต่างๆ นี้ จะเป็นเสมือนกรอบในการออกแบบโปรแกรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาความรู้และวัตถุประสงค์ต่างๆ ของการเรียน

4. เนื้อหาวิชาและการวิเคราะห์งาน (Subject Content, Task Analysis) ในการวางแผนการสอนนั้น เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่องนับเป็นสิ่งสำคัญมากอย่างหนึ่ง โดยต้องมีการเรียบเรียงเนื้อหาตามลำดับขั้นตอนให้เหมาะสมและง่ายต่อความเข้าใจของผู้เรียน เนื้อหาวิชาและการวิเคราะห์งานนี้สามารถใช้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือเพื่อจัดทำสตอปทัศนูปกรณ์ และเพื่อเป็นการออกแบบเครื่องมือทดสอบเพื่อประเมินการเรียนรู้ก็ได้

5. วัตถุประสงค์ของการเรียน (Learning Objectives) เป็นการตั้งวัตถุประสงค์ของการเรียนว่าผู้เรียนควรรู้หรือสามารถทำอะไรได้บ้างเมื่อเรียนบทเรียนนั้นจบแล้ว นอกจากนั้นผู้เรียนจะต้องมีพฤติกรรมอะไรบ้างที่สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้ วัตถุประสงค์นี้จึงต้องเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อเป็นการวางโครงร่างของการสอน นับว่าเป็นการช่วยในการวางแผนการสอนและการจัดลำดับเนื้อหาวิชา ตลอดจนเป็นแนวทางในการประเมินผู้เรียนและประสิทธิภาพของการเรียนการสอนด้วย

6. กิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching/Learning Activities) ในการวางแผนและเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนควรคำนึงถึงแบบแผนสำคัญ 3 อย่าง คือ การเสนอเนื้อหาในชั้นเรียนควรเป็นรูปแบบใด วิธีการเรียนของผู้เรียนควรเป็นอย่างไร และกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนควรมีอะไรบ้าง สิ่งต่างๆ เหล่านี้ย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เช่น ควรมีการเสนอเนื้อหาการเรียนในชั้นแก่ผู้เรียนพร้อมกันในคราวเดียวทั้งหมด หรือควรให้เป็นการเรียนรู้รายบุคคล หรือการสร้างเสริมประสบการณ์แก่ผู้เรียนนั้นควรจะใช้วิธีการอภิปรายหรือวิธีการทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมย่อมขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ต่างๆ หลายประการ นับตั้งแต่จุดมุ่งหมาย ลักษณะของผู้เรียน เนื้อหาวิชา และการวัดผล โดยที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงกลุ่มผู้เรียนว่ามีขนาดเท่าใด เพื่อที่จะสามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของวิชาและความสนใจของกลุ่ม นอกจากนั้น การเลือกวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนก็ต้องให้สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย

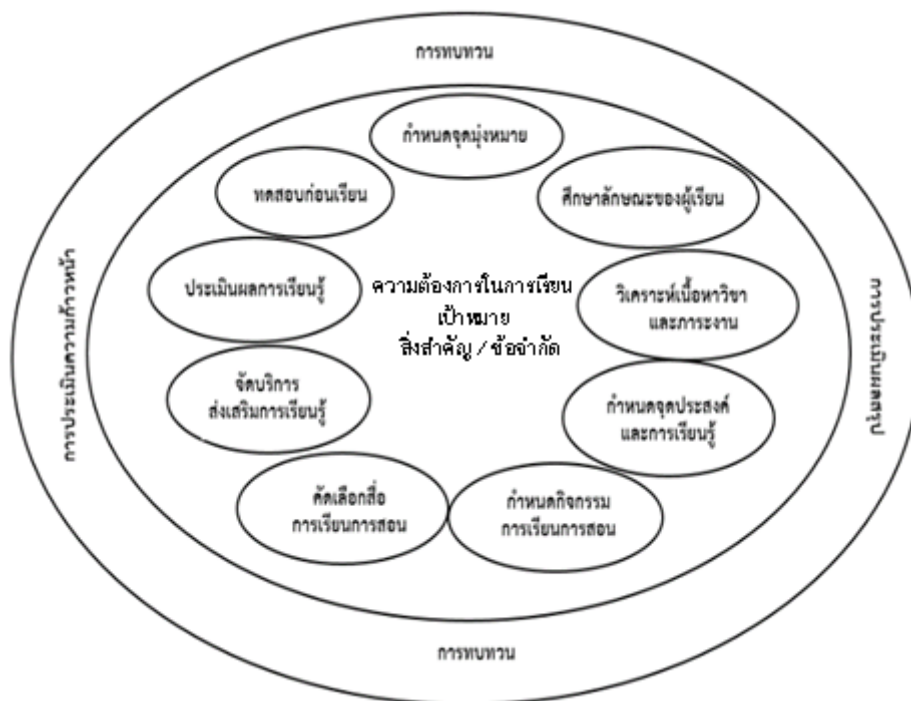
7. ทรัพยากรการสอน (Instructional Resources) ทรัพยากรในที่นี้หมายถึง สื่อการสอนที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างดีมีประสิทธิภาพ สื่อต่างๆ เหล่านี้สามารถแยกได้เป็น 6 ประเภทคือ ของจริง สื่อที่ไม่ใช้เครื่องฉาย เครื่องเสียง ภาพนิ่งที่ใช้กับเครื่องฉาย ภาพเคลื่อนไหวที่ใช้กับเครื่องฉาย และการใช้สื่อประสม ผู้สอนต้องเลือกสื่อมาใช้ให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงกลุ่มผู้เรียนและสถานการณ์การเรียนการสอนด้วย

8. บริการสนับสนุน (Support Services) บริการสนับสนุน รวมถึงการจัดตั้งอำนาจความสะดวกในการเรียนการสอนนับเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับงบประมาณของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งด้วยว่าจะมีงบประมาณในการว่าจ้างบุคลากร และซื้อวัสดุ

อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการศึกษามากน้อยเพียงใด บริการนี้รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการให้คำปรึกษาและวางแผนของนักวิชาการ การทดลองผลงาน การฝึกอบรม บริการสนับสนุนนี้แบ่งได้เป็น 6 ประเภท คือ งบประมาณ สถานที่อาคารเรียน สื่อวัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร และตารางเวลาที่เหมาะสมในการทำงาน

9. การประเมินการเรียนรู้ (Learning Evaluation) เป็นการประเมินว่าผู้เรียนได้รับความรู้ความสามารถบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยการสร้างเครื่องมือทดสอบและวัดผล ทั้งนี้เพื่อเป็นการทราบข้อบกพร่องต่างๆของระบบการสอน และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการสอนนั้นต่อไป

10. การทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pretesting) เป็นการทดสอบเบื้องต้นก่อนว่าผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมและพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนใหม่อย่างไรบ้าง หรือมีความรู้ความชำนาญอะไรบ้างเกี่ยวกับวิชาที่เรียนมาแล้ว การประเมินก่อนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือชี้ความพร้อมของผู้เรียนว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้อะไรเพิ่มเติมอีกบ้างจากความรู้เก่าที่เคยเรียนมาองค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Kemp ดังแสดงในแผนภาพที่ 5

ภาพที่ 5 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Kemp (1990)

ที่มา: ดัดแปลงจาก Kemp, J. E., Morrison, G. R., & Ross, S. M. (1994). Designing effective instruction

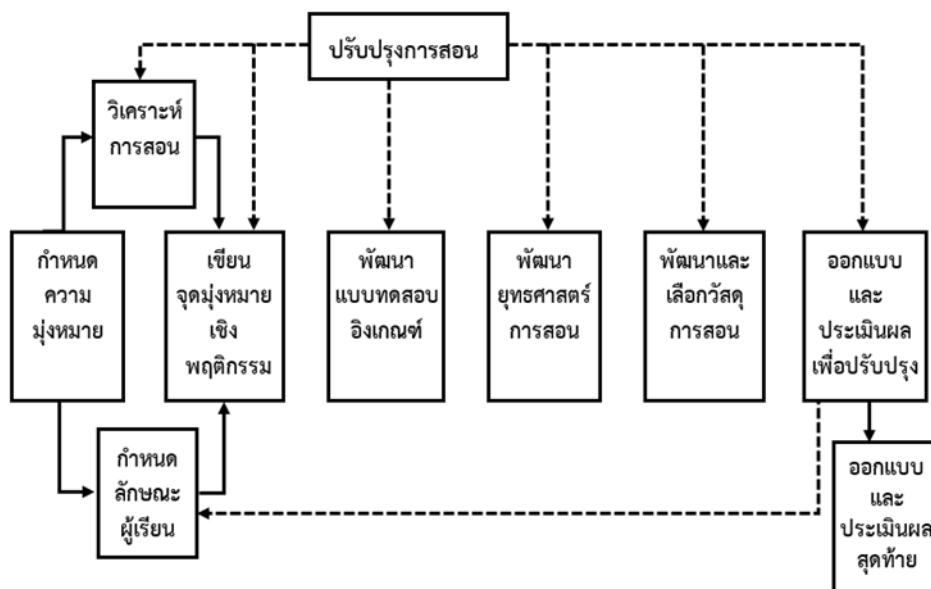
สรุปได้ว่ารูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Kemp เป็นวิธีการแบบองค์รวม มุ่งเน้นการดำเนินการแบบวงจรต่อเนื่อง ซึ่งไม่ได้จัดกระบวนการ ดำเนินงานเป็นขั้นตอนชัดเจน มีความยืดหยุ่นในการนำไปใช้ ดังนั้นผู้นำรูปแบบนี้ไปใช้สามารถเริ่มต้นที่องค์ประกอบใดในระบบก่อนก็ได้ โดยองค์ประกอบย่อยแต่ละองค์ประกอบมีการพึ่งพากันและกัน เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ (การศึกษาระดับอุดมศึกษา) มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลายกลุ่มเน้นแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และต้องการการวางแผนการออกแบบการพัฒนาและการประเมินที่คงที่เพื่อนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

2.1.5.7 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Seels & Glasgow (1990)

Seels & Glasgow (1990) ได้เสนอการจัดระบบการเรียนการสอนโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา (Problem Analysis) เป็นการพิจารณาว่าเกิดปัญหาอะไรในการเรียนการสอน โดยผ่านการรวบรวมและเทคนิคการประเมินและระบุสิ่งที่ปัญหา
2. วิเคราะห์การสอนและกิจกรรม (Task and Instructional Analysis) เป็นการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อกำหนดด้านเจตคติเพื่อกำหนดสิ่งที่ได้เรียนมาก่อน
3. การกำหนดวัตถุประสงค์และแบบทดสอบ (Objective and Tests) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและแบบทดสอบอิงเกณฑ์
4. กลยุทธ์การเรียนการสอน (Instructional Strategy) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์และองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน
5. การตัดสินใจเลือกสื่อการสอน (Media Decision) เป็นการเลือกสื่อการเรียนการสอนและวิธีการใช้เพื่อทำให้การเรียนการสอนบรรลุผล
6. การพัฒนาการสอน (Materials Development) เป็นการวางแผนสำหรับผลผลิต การพัฒนาวัสดุ เครื่องมือหรือโปรแกรมที่ใช้ในการเรียนการสอน
7. การประเมินผลย่อยระหว่างเรียน (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน รวบรวมข้อมูล และตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน
8. การนำไปใช้และบำรุงรักษา (Implementation Maintenance) เป็นการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
9. การประเมินผลรวมภายหลังการเรียน (Summative Evaluation) เป็นการพิจารณาประเมินผลว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

10. การเผยแพร่และขยายผล (Dissemination Diffusion) เป็นขั้นของการจัดการให้มีการเผยแพร่ ขยายผลนวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Seels & Glasgow (1990) ดังแสดงในแผนภาพที่ 6

ภาพที่ 6 องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Seels & Glasgow (1990)
ที่มา: ดัดแปลงจาก Seels, B., & Glasgow, Z. (1990). Exercises in instructional design

กล่าวโดยสรุปรูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนของ Seels & Glasgow นั้น เป็นการพัฒนาองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการลำดับกลุ่มกิจกรรมอย่างชัดเจน และให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนการสอน โดยมีทั้งการเลือกสื่อการสอนที่มีอยู่ และการพัฒนาสื่อการสอนใหม่ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้และการเรียนการสอนเพื่อกำกับคุณภาพการเรียนการสอน และเน้นการวิเคราะห์สถานการณ์หรือเงื่อนไขอย่างเป็นระบบ

2.1.5.8 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Brown and Others (1987)

รูปแบบการสอนของบราวน์และคณะ (Brown and Others) ได้พัฒนารูปแบบการสอนขึ้นในปี ค.ศ. 1987 เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการพิจารณาถึงแนวทางและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อจะได้สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน ประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่ๆ จำนวน 4 ขั้นตอน และแบ่งออกเป็นขั้นตอนย่อยๆ อีก 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: เป้าหมาย (Goals) เป็นการพิจารณาเป้าหมายทางการเรียนการสอนที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จ โดยผู้สอนจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

วัตถุประสงค์และเนื้อหา (Objectives and Content) เป็นสิ่งแรกที่ผู้สอนต้องกำหนดให้แน่นอนว่าเมื่อเรียนบทเรียนนั้นแล้วผู้เรียนจะบรรลุถึงวัตถุประสงค์อะไรบ้าง ซึ่งจะต้องเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตได้

ขั้นตอนที่ 2: เงื่อนไข (Conditions) เป็นการพิจารณาถึงเงื่อนไขหรือสภาพการณ์ของการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาบทเรียนอย่างใดผล ส่งผลให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเน้นถึงสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคล ในการจัดรูปแบบหรือวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) เป็นการจัดประสบการณ์ในรูปแบบลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ ในขั้นนี้ผู้สอนจึงต้องเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียนแต่ละคน ประสบการณ์ที่นำไปสู่การเรียนรู้แบ่งได้เป็นหลายรูปแบบ เช่น การฝึกให้คิด การอภิปราย การเขียน การอ่าน การฟัง ฯลฯ

2. การจัดรูปแบบการเรียนการสอน (Teaching - Learning Modes) เป็นการจัดเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุด การจัดนี้ต้องคำนึงถึงขนาดของผู้เรียน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาบทเรียนด้วย เช่น ถ้าเป็นผู้เรียนกลุ่มใหญ่ ควรใช้วิธีการบรรยายในห้องเรียนใหญ่ ถ้ากลุ่มผู้เรียนมีขนาดกลางหรือกลุ่มเล็กก็ใช้การบรรยายโดยมีการซักถามโต้ตอบกัน และควรมีการใช้สื่อการสอนร่วมด้วย แต่ถ้ามีผู้เรียนเพียงคนเดียวจะการใช้การศึกษารายบุคคลในลักษณะของการใช้สื่อประสม เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3: แหล่งทรัพยากร (Resources) เป็นการพิจารณาแหล่งทรัพยากรที่สามารถใช้สนับสนุนการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ได้แก่ ตำรา เอกสาร สื่อ วัสดุอุปกรณ์เครื่องจักร และเครื่องมือต่างๆ รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. บุคลากร (Personal) หมายถึง บุคคลทุกคนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น "ผู้สอน" จึงหมายถึงครูหรือวิทยากรผู้ถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียน ผู้สอนจะต้องมีบทบาทในการใช้สื่อการสอน เป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน ตลอดจนแก้ไขปัญหาแก่ผู้เรียน และต้องมีสัมพันธ์กับผู้สอนคนอื่น ๆ เพื่อปรึกษาหรือวางแผนการสอนและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน

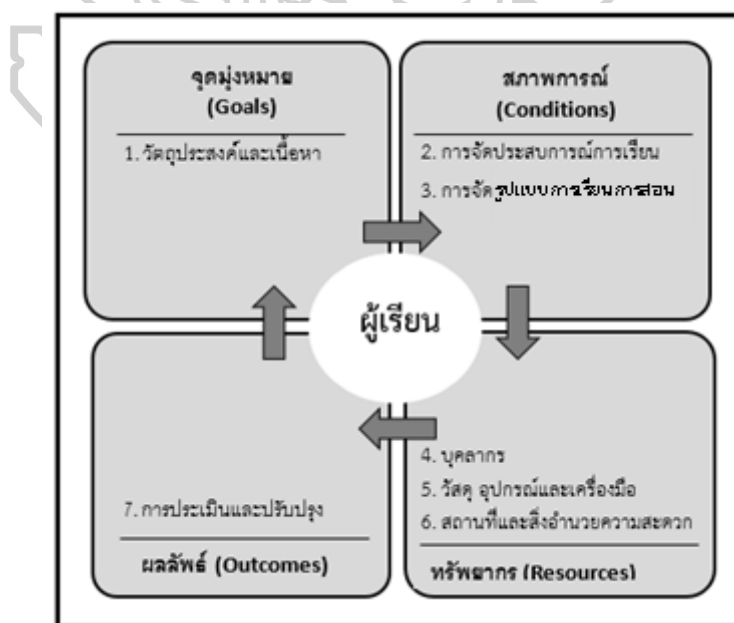
2. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ (Materials and Equipment) ในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการสอนนั้น ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 2.1 ความเหมาะสมกับระดับความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
- 2.2 การใช้สื่อเพื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 2.3 ความเหมาะสมของชนิดของสื่อกับกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 สื่อนั้นสามารถหาได้ในแหล่งวิชาการหรือในท้องถิ่นนั้น
- 2.5 ความสะดวกในการใช้

3. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพ (Physical Facilities) หมายถึง การจัดสภาพห้องเรียนในการเรียนรู้ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสม ตลอดจนการจัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนเพื่อความสะดวกในการใช้ด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่เหล่านี้ ได้แก่ ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ห้องสื่อการศึกษา และห้องนันทนาการ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4: ผลลัพธ์ (Outcomes) เป็นการพิจารณาผลลัพธ์ที่ได้จากการพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อนำผลจากการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขบทเรียนหรือระบบการสอนให้ดีขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

การประเมินและการปรับปรุง (Evaluation and Improvement) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในระบบการสอน เพื่อเป็นการประเมินว่าหลังจากการสอนแล้วผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อะไรบ้าง และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เหล่านี้ในการสอนครั้งต่อไป องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Brown and Others ดังแสดงในแผนภาพที่ 7

ภาพที่ 7 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Brown and Others (1987)

ที่มา: คัดแปลงจาก Brown and Others (1987)

สรุปได้ว่าหลักในการจัดการเรียนการสอนโดย Brown and Others ประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่ 4 ขั้นตอน และขั้นตอนย่อย 7 ขั้นตอน มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นหลักการสำคัญในการออกแบบการวางแผนการสอน คือ การคัดเลือกรูปแบบของประสบการณ์ และกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด ผ่านทางเครื่องมือและกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.1.5.9 รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Gerlach and Ely (1971)

Gerlach and Ely (1971: 13) นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอน 10 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Specification of Objectives) คือการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนขึ้นมาก่อนว่าควรเป็นวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติและผู้สอนวัดหรือสังเกตได้

2. การกำหนดเนื้อหา (Specification of Content) เป็นการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และบรรลุถึงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้

3. การประเมินพฤติกรรมเบื้องต้น หรือ การวิเคราะห์ประสบการณ์เดิม (Assessment of Entry Behaviors) เป็นการประเมินก่อนเรียน เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมและภูมิหลังของผู้เรียนก่อนที่จะเรียนเนื้อหานั้น ๆ ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่จะสอนนั้นมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

4. การกำหนดกลยุทธ์วิธีการสอนและกิจกรรม (Determination of Strategy) เป็นวิธีการของผู้สอนในการใช้ความรู้ เลือกทรัพยากรและกำหนดบทบาทของผู้เรียนในการเรียน ซึ่งเป็นแนวทางเฉพาะเพื่อช่วยให้สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนนั้น กล่าวคือ

4.1 การสอนแบบเตรียมเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยสมบูรณ์ทั้งหมด (Expository Approach) เป็นการสอนที่ผู้สอนป้อนความรู้ให้ผู้เรียนโดยการใช้สื่อต่าง ๆ และจากประสบการณ์ของผู้สอน โดยที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องค้นคว้าหาความรู้ใหม่ด้วยตนเองแต่อย่างใด เช่น การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบอภิปราย

4.2 การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้หรือแบบไต่สวน (Discovery or Inquiry Approach) ผู้สอนมีบทบาทเพียงเป็นผู้เตรียมสื่อและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเรียน เป็นการจัดสภาพการณ์ให้การเรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้โดยผู้เรียนต้องค้นคว้าหาความรู้เอง

5. การจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียน (Organization of Groups) เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนให้เหมาะสมกับวิธีสอนและเพื่อให้ได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ เนื้อหาและวิธีการสอนด้วย

6. การกำหนดระยะเวลา (Allocation of Time) ซึ่งเวลาในการสอนนั้น ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่จะเรียน วัตถุประสงค์ สถานที่และความสนใจของผู้เรียน

7. การจัดสถานที่ (Allocation of Space) ซึ่งจะขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่มผู้เรียน เช่น

7.1 ห้องเรียนขนาดใหญ่ สามารถสอนได้ครั้งละ 50 – 300 คน

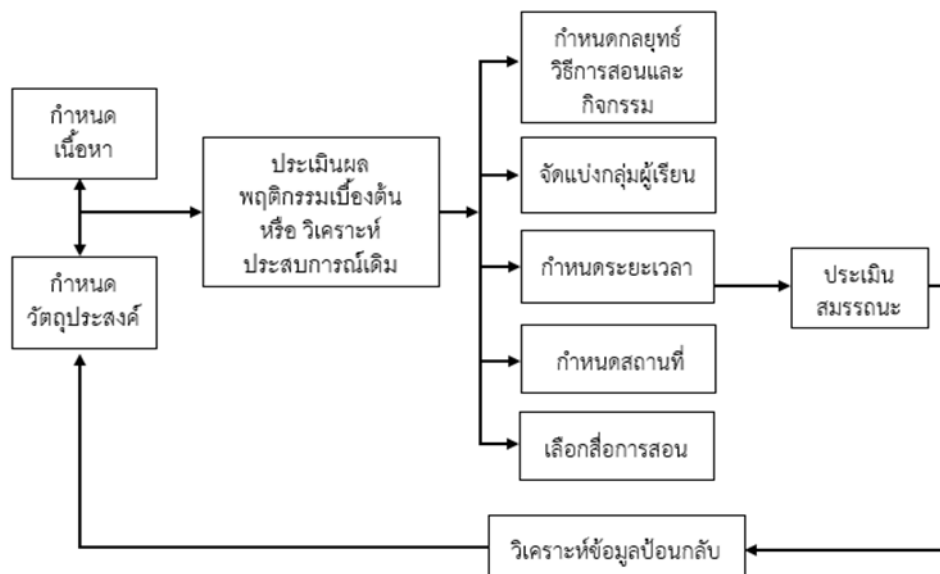
7.2 ห้องเรียนขนาดเล็ก เพื่อใช้ในการเรียนการสอนแบบกลุ่มย่อยหรือการจัดกลุ่มสัมมนาหรืออภิปราย

7.3 ห้องเรียนแบบเสรีหรืออิสระ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามลำพังหรืออาจเป็นห้องศูนย์สื่อการสอนที่มีคูหาเรียนเป็นรายบุคคล

8. การเลือกสรรทรัพยากร (Allocation of Resource) เป็นการที่ผู้สอนเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการสอน และขนาดของกลุ่มผู้เรียน เพื่อให้การสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยมีองค์ประกอบย่อยดังต่อไปนี้ 1) สื่อบุคคลหรือของจริง 2) วัสดุและอุปกรณ์เครื่องฉาย 3) วัสดุและอุปกรณ์เครื่องเสียง 4) สื่อสิ่งพิมพ์ และ 5) วัสดุที่ใช้แสดง

9. การประเมินผล (Evaluation of Performance) เป็นการประเมินความสามารถและพฤติกรรมของผู้เรียนอันเกิดจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับสื่อการสอน การประเมินเป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียนและเป็นกระบวนการสุดท้ายของระบบการสอนที่ยึดเอาวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นหลักในการดำเนินงาน

10. การวิเคราะห์ข้อมูลป้อนกลับ (Analysis of Feedback) เพื่อให้ทราบว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขระบบการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ Gerlach and Ely ดังแสดงในแผนภาพที่ 8

ภาพที่ 8 องค์ประกอบระบบการเรียนการสอนของ Gerlach and Ely (1971)

ที่มา: คัดแปลงจาก Gerlach and Ely (1971), p. 13.

สรุปได้ว่าแบบจำลองของ Gerlach และ Ely เน้นธรรมชาติของวงจรการออกแบบการเรียนการสอนซึ่งอธิบายองค์ประกอบแต่ละส่วนของกระบวนการเรียนการสอน ในขณะที่เดียวกันก็ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างสื่อและการสอน เมื่อครูผู้ออกแบบได้ปรับปรุงรูปแบบให้มีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายแล้ว ก็จะส่งต่อรูปแบบนี้แก่ผู้สอนคนอื่นๆต่อไป แบบจำลองของ Gerlach และ Ely ประกอบด้วย 10 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 และ 2 เป็นขั้นตอนพิจารณารายละเอียดของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ให้มีความสอดคล้องกัน และ ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนประเมินความรู้ของผู้เรียนโดยการพิจารณาจากเอกสาร หลักฐาน ที่แสดงความรู้ของผู้เรียน และ พิจารณาจากรูปแบบการสอนที่ผู้สอนออกแบบขึ้นเพื่อวัดความรู้ของผู้เรียน ขั้นตอนที่ 4-8 เป็นขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 9 เป็นการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และ ระหว่างผู้เรียนและบทเรียนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และขั้นตอนที่ 10 เป็นการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการประเมินผลการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ผ่านมา หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขในบทเรียนตั้งแต่ขั้นตอนแรกเพื่อให้ได้บทเรียนที่มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นก่อนที่จะส่งผ่านรูปแบบให้ผู้สอนคนอื่นๆต่อไป

2.1.5.10 รูปแบบระบบการเรียนการสอน MIAP

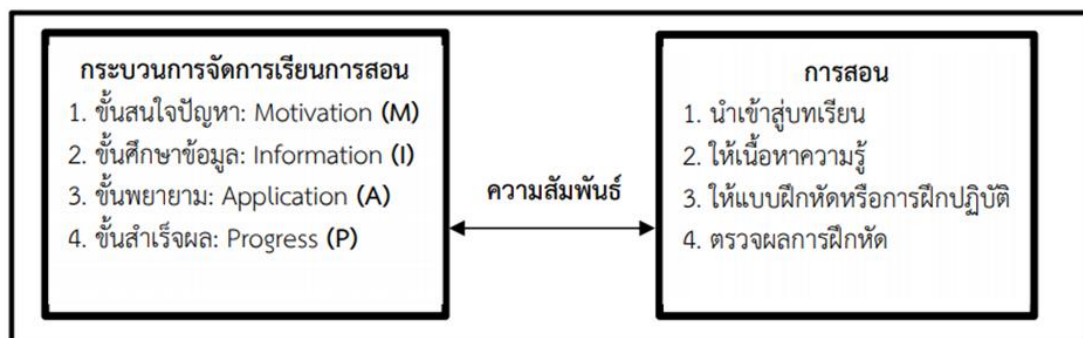
สุชาติ ศิริสุขไพฑูถย (2554: 2-3) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ MIAP คือ กระบวนการที่ผู้สอนจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยผ่านขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นสนใจปัญหา (Motivation) 2. ขั้นศึกษาข้อมูล (Information) 3. ขั้นพยายาม (Application) และ 4. ขั้นสำเร็จผล (Progress) เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นสนใจปัญหา (Motivation) เป็นขั้นตอนการสร้างแรงจูงใจให้มีความต้องการที่จะเรียนด้วย การเสนอปัญหาให้แก่ผู้เรียนได้พบกับปัญหาและเกิดความสนใจที่จะคิดแก้ปัญหา นั้น ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและความตั้งใจที่จะเรียนรู้ ต้องการทำอะไรบางอย่างที่แปลกใหม่หรือไม่เคยทำได้มาก่อน หรือเมื่อประสบปัญหามีความสนใจที่จะแก้ปัญหา นั้น

2. ขั้นศึกษาข้อมูล (Information) เป็นขั้นตอนการให้เนื้อหาความรู้แก่ผู้เรียนตามขอบเขตของแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้ เมื่อผู้เรียนประสบปัญหา มีความต้องการ หรือสนใจที่จะแก้ปัญหา นั้น แต่ด้วยเหตุที่เป็นปัญหาใหม่ที่ไม่เคยรู้หรือทำได้มาก่อน ย่อมต้องการการศึกษาข้อมูล และทำการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือเนื้อหาเรื่องราวต่างๆ เพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการแก้ปัญหา นั้น

3. ขั้นพยายาม (Application) เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่า ข้อมูลหรือเนื้อหาเรื่องราวที่ได้จากการศึกษามานั้นถูกต้อง เพียงพอสำหรับการแก้ปัญหาจริง ย่อมต้องการการฝึกหัด การทดลองใช้งานข้อมูลหรือเนื้อหา นั้นในการแก้ปัญหาจริง เป็นขั้นตอนที่จัดเตรียมขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ใช้ความรู้ หรือทักษะที่ได้รับมาจากขั้นศึกษาข้อมูล (Information) มาใช้ในการแก้ปัญหาด้วยการฝึกหัดทำงานจริงหรือทำแบบฝึกหัดเพื่อเป็นการทบทวนหรือฝึกหัดการใช้เนื้อหาความรู้ที่ได้รับมาให้เป็นประโยชน์

4. ขั้นสำเร็จผล (Progress) การได้พยายามนำข้อมูลหรือเนื้อหา มาใช้แก้ปัญหา ย่อมจะได้ผลออกมา ซึ่งหากข้อมูลที่ศึกษามานั้นมีความถูกต้องและมีปริมาณเพียงพอ ก็ย่อมจะแก้ปัญหาดังกล่าวให้สำเร็จลงได้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น แต่ถ้าหากแก้ปัญหา ไม่ได้หรือไม่สำเร็จ ก็จะต้องทบทวนย้อนขั้นตอนของกระบวนการอีกครั้ง เป็นขั้นตอนที่จัดเตรียมขึ้นหลังจากขั้นพยายาม (Application) เพื่อตรวจสอบหรือประเมินความสำเร็จผลของผลงานหรือผลการฝึกหัดของผู้เรียน รวมถึงความสำเร็จผลของงานที่ทำเป็นสิ่งที่ผู้เรียนและผู้สอนต้องการ องค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอน MIAP โดยสุชาติ ดังแสดงในแผนภาพที่ 9

ภาพที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนและการสอนของรูปแบบ MIAP โดยสุชาติ (2554)

สรุปได้ว่ารูปแบบระบบการเรียนการสอน MIAP ช่วยให้ผู้สอนเห็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีการใช้สื่อประกอบกับเทคนิคที่ช่วยดึงความสนใจของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น มีการเตรียมกิจกรรมที่จะนำความรู้ที่ได้จากทฤษฎีมาใช้แก้ปัญหา มีการจัดขบวนการเรียนรู้และกระบวนการฝึกทักษะให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ รวมไปถึงการเตรียมหาวิธีการหรือเครื่องมือที่จะตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย

2.1.5.11 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยพิมพ์นั้ (2550)

พิมพ์นั้ เคะหะคุปต์ (2550: 17-18) มีวิธีการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามขั้นตอนดังนี้

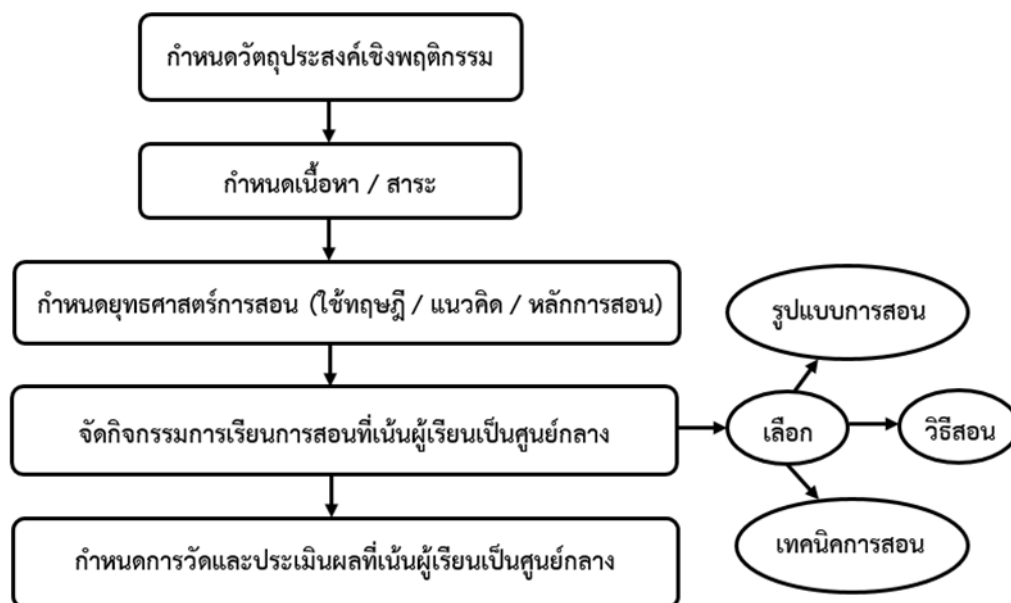
1. กำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งควรกำหนดให้ครบทั้งด้านความรู้ (K) กระบวนการ (P) และเจตคติ (A)

2. กำหนดเนื้อหา/สาระให้สอดคล้องหรือลือไปกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละวัตถุประสงค์ สาระที่ระบุอาจเป็นข้อเท็จจริง (Fact) มโนทัศน์ (Concept) คำนิยาม / คำจำกัดความ (Definition) หลักการ (Principle) กฎ (Law) และทฤษฎี (Theory)

3. กำหนดยุทธศาสตร์การสอนว่า ต้องการใช้หรือเน้นทฤษฎีการเรียนและหลักการเรียนรู้หรือแนวคิดใดๆ ที่พิจารณาแล้วเหมาะสมกับเนื้อหา เหมาะสมกับความสามารถผู้เรียน รวมทั้งบริบทของแหล่งที่จัดการเรียนการสอน อาจจัดการเรียนการสอนเน้นครูเป็นศูนย์กลางบางลือและพยายามจัดเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในการจัดการเรียนการสอนนั้นให้เป็นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นลือสำคัญหรือเป็นหลัก จากนั้นจึงเลือกใช้รูปแบบการสอน วิธีสอนต่างๆ เทคนิคการสอน หรือใช้แบบผสมผสานด้วยหลากหลายวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท

นอกจากนี้ครูยังต้องเตรียม รวมทั้งระบุแหล่งข้อมูลที่เป็นแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียน ไปสืบค้นเพื่อตอบ ปัญหาที่สงสัยด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เป็นการสร้างความรู้ใหม่

4. กำหนดวิธีวัดผลการเรียนรู้ด้วยหลากหลายวิธี กำหนดเครื่องมือผู้วัดเป็นการวัดผลที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางองค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอน โดยพิมพ์นธ์ ดังแสดงใน แผนภาพที่ 10

ภาพที่ 10 รูปแบบระบบการเรียนการสอน โดยพิมพ์นธ์ (2550: 19)

สรุปได้ว่าแบบจำลองระบบการเรียนการสอนของพิมพ์นธ์ จะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยในการจัดการเรียนการสอนนั้นมีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อหา/สาระให้สอดคล้องหรือคู่ขนานกันไป มีการกำหนดและเลือกใช้ยุทธศาสตร์ บริบทของ แหล่งที่จัดการเรียนการสอน รูปแบบ วิธี และเทคนิคการสอนต่างๆที่หลากหลาย รวมทั้งมีการวัด และประเมินผลที่เหมาะสมต่อความสามารถของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่เป็น กระบวนการการสร้างความรู้ใหม่

2.1.5.12 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยบุญชม (2541)

รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยบุญชม (2541) ประกอบด้วยองค์ประกอบที่คล้ายคลึง กับรูปแบบระบบการเรียนการสอนของ UNESCO (2015) โดยที่แต่ละองค์ประกอบของรูปแบบ ของบุญชมมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่ป้อนเข้าไป (Input) หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการหรือโครงการต่างๆ ที่เรียกว่า องค์ประกอบของการสอน ซึ่งประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน สื่อ การเรียน การสอน วิธีสอนซึ่งทำงานประสานสัมพันธ์กัน อันจะเป็นพาหะหรือแนวทางผสมกลมกลืนกับเนื้อหาวิชา ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผู้สอน หรือครู เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณลักษณะหลายประการ ได้แก่ คุณลักษณะด้านพุทธิพิสัย เช่น ความรู้ ความสามารถความรู้จำแนกเป็นความรู้ในเนื้อหาสาระที่สอน ความรู้ในเทคนิคการสอนต่าง ความตั้งใจในการสอน เป็นต้น

1.2 ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในระบบการเรียนการสอนซึ่งจะบรรลุผลสำเร็จได้ย่อมขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้เรียนหลายประการ เช่น ความถนัด ความรู้พื้นฐานเดิม ความพร้อมความสนใจและความพากเพียรในการเรียนทักษะในการเรียนรู้ เป็นต้น

1.3 หลักสูตร เป็นองค์ประกอบหลักที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการคือ 1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) เนื้อหาสาระที่เรียน 3) กิจกรรมการเรียนการสอน (รวมวิธีสอนและสื่อการเรียนการสอน) และ 5) การประเมินผล

1.4 สิ่งอำนวยความสะดวก อาจเรียกอีกอย่างว่า "สิ่งแวดล้อมการเรียน" เช่น ห้องเรียน สถานที่เรียน ซึ่งประกอบด้วยโต๊ะ เก้าอี้ แสงสว่าง เป็นต้น

2. กระบวนการ (Process) ในระบบการเรียนการสอนก็คือ ความหมายของคำว่า กระบวนการคือ การดำเนินการสอนซึ่งเป็นการนำเอาตัวป้อนเป็นวัตถุดิบในระบบมาดำเนินการเพื่อให้เกิดผลผลิตตามที่ต้องการ การใช้เทคนิคการสอนต่างๆ การใช้กิจกรรมเสริมการตรวจสอบและเสริมพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้สอนรู้จักผู้เรียนและได้ข้อสนเทศที่นำมาใช้ช่วยเหลือผู้เรียนที่ยังขาดพื้นฐานที่จำเป็นก่อนเรียนให้ได้มีพื้นฐานที่พร้อมที่จะเรียนโดยไม่มีปัญหาใดๆ ในขั้นนี้ประกอบไปด้วย

2.1 กิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องมีสื่อการเรียนการสอนและแหล่งที่มาของสื่อการเรียนการสอนเหล่านั้น

2.2 ผู้สอนต้องหาแนวทาง แนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด

2.3 การเสริมกำลังใจ การจูงใจแก่ผู้เรียน นับว่ามีอิทธิพลต่อการที่จะเสริมสร้างความสนใจให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

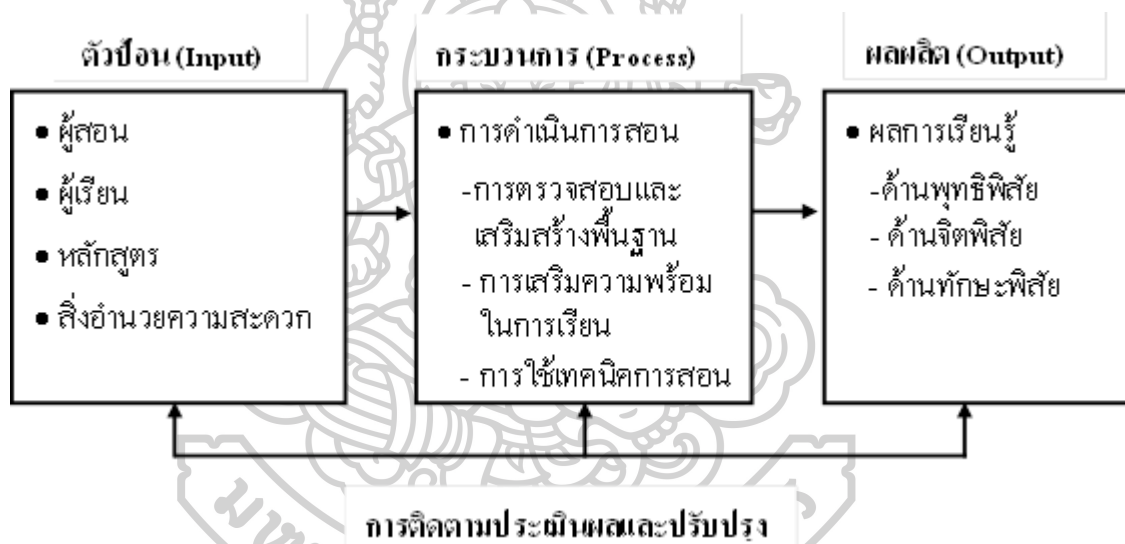
3. ผลผลิต (Output) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นในระบบซึ่งเป็นเป้าหมายปลายทางของระบบสำหรับระบบการเรียนการสอนผลผลิตที่ต้องการก็คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไป

ในทางที่พึงประสงค์ เป็นการพัฒนาที่ดีในด้าน 1) พุทธิพิสัย (Cognitive) 2. จิตพิสัย (Affective) และ 3) ทักษะพิสัย (Psychomotor)

4. การเสริมกำลังใจ การจูงใจแก่ผู้เรียน นับว่ามีอิทธิพลต่อการที่จะเสริมสร้างความสนใจ ให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

5. การประเมินผล ผลที่ออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการประเมินทั้งระบบ เพื่อดูว่าผลที่ได้ นั้นเป็นอย่างไร เป็นการนำข้อมูล ข้อเท็จจริงมาเปรียบเทียบกับประสิทธิผลของระบบ เพื่อการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

6. ผลที่ได้รับทั้งประเมิน เพื่อประเมินผลในการปรับปรุงและเปรียบเทียบกับการลงทุน ในทางการศึกษาว่าเป็นอย่างไร องค์กรประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอน โดย บุญชม (2541) ดังแสดงในแผนภาพที่ 11

ภาพที่ 11 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดย บุญชม (2541)

สรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนของบุญชม แบ่งเป็น องค์กรประกอบหลักได้ 4 ด้านคือ ตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต และ การติดตามประเมินผลและปรับปรุง ซึ่งเมื่อพิจารณา องค์กรประกอบย่อยในแต่ละองค์กรประกอบหลักแล้ว รูปแบบระบบการเรียนการสอนของบุญชมแล้ว มีเนื้อหาสอดคล้องกับองค์กรประกอบหลักทั้ง 6 ด้านของ รูปแบบระบบการเรียนการสอนของ UNESCO คือ ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั่นเอง

2.1.5.13 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยอาภรณ์ (2540)

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540: 26) กล่าวว่า จากองค์ประกอบของระบบสามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดองค์ประกอบการเรียนการสอนเชิงระบบได้อย่างกว้างๆ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ข้อมูลสู่การสอน (Input) ได้แก่ การวางแผนการสอนทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหา การจัดกิจกรรมการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผลแล้วเขียนเป็นแผนการสอน

2. กระบวนการสอน (Process) เป็นขั้นดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่เขียนไว้ นับตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการสอน และขั้นสรุป ในขั้นนี้สิ่งสำคัญอยู่ที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะและเทคนิคการสอนของผู้สอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด เมื่อดำเนินการสอนแล้วต้องมีการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

3. ผลการสอน (Output) เป็นขั้นประเมินผลพฤติกรรมผู้เรียนว่าเกิดผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงใด หลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนแล้ว โดยนำผลการวัดมาประกอบ ถ้าผู้เรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์แสดงว่าการจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นขั้นการวิเคราะห์ผลหรือย้อนกลับมาพิจารณาว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้นมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง มีปัญหาประการใด โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์หรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ถ้าผู้เรียนไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์ก็จำเป็นต้องพิจารณาหาสาเหตุว่ามีข้อบกพร่องในจุดใดแล้วปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ระบบการสอนที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ต่อไป นอกจากนี้ อาภรณ์ (2546: 6) ได้วิเคราะห์และแยกย่อยองค์ประกอบของการเรียนการสอนเป็น 2 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบรวม หมายถึง องค์ประกอบด้านโครงสร้างที่นำมาประกอบกันเป็นการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1.1 ครู หรือ ผู้สอน หรือ วิทยากร

1.2 นักเรียน หรือ ผู้เรียน

1.3 หลักสูตร หรือสิ่งที่สอน

2. องค์ประกอบย่อย หมายถึง องค์ประกอบด้านรายละเอียดของการสอนซึ่งจะต้องประกอบด้วยกระบวนการเหล่านี้ เป็นส่วนเสริมให้การเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ ประกอบด้วย

2.1 การตั้งจุดประสงค์การสอน

2.2 การกำหนดเนื้อหา

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 การใช้สื่อการสอน

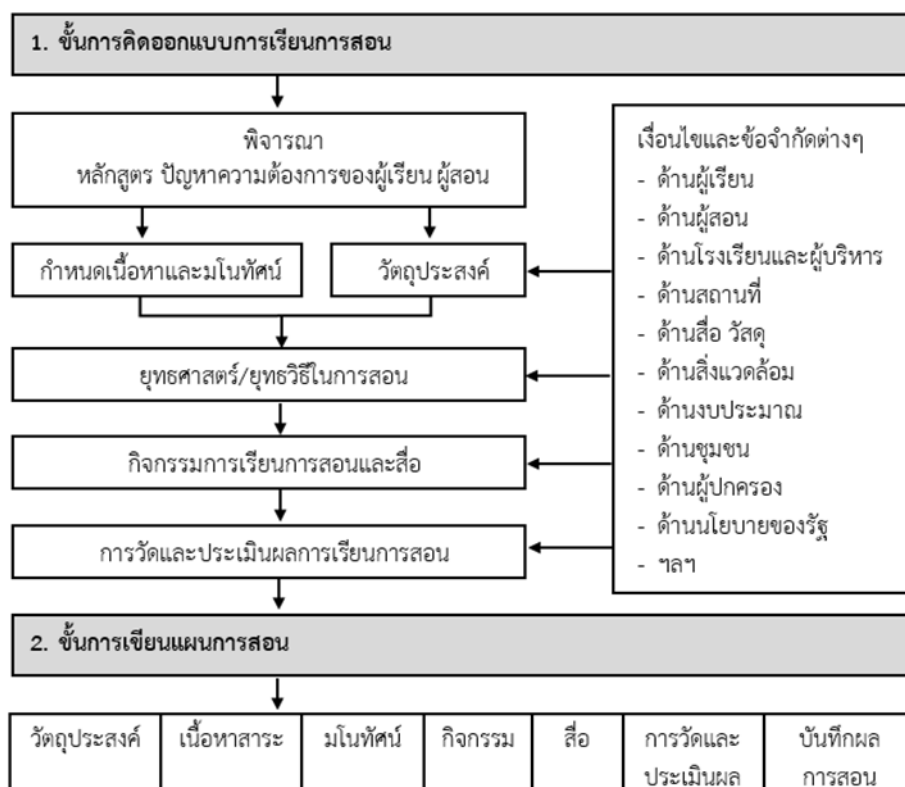
2.5 การวัดผลและประเมินผล

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของรูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยอาภรณ์ ประกอบด้วย ข้อมูลหลัก 4 ขั้นตอน คือ ข้อมูลผู้เรียน การสอน การสอน และข้อมูลย้อนกลับ และมีองค์ประกอบที่แยกย่อยออกมา อีก 2 ด้าน คือ องค์ประกอบรวม ประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน และ หลักสูตร และ องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย การตั้งจุดประสงค์การสอน การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลและประเมินผล

2.1.5.14 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยทิสนา (2534)

ทิสนา แจมมณี (2534 อ้างถึงใน ทิสนา แจมมณี, 2557: 215) นำเสนอระบบการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการวางแผนการเรียนการสอน ดังแสดงในแผนภาพที่ 12 และยังได้กล่าวว่า การสอนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดความคิด ที่ซึ่งผู้เรียนจะนำความรู้ไปใช้ทำให้เกิดทักษะหรือความชำนาญที่จะแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม โดยวิธีสอนจะถูกออกแบบอย่างเป็นขั้นตอน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ผ่านวิธีการต่างๆที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะปฏิบัติที่ดีนั้น ผู้สอนควรออกแบบการเรียนการสอนโดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์งานที่จะให้ผู้เรียนทำ โดยแบ่งงานออกเป็นส่วนย่อยๆและลำดับงานจากง่ายไปหายาก ผู้เรียนควรได้รับโอกาสในการฝึกทำกิจกรรมย่อยๆด้วยตนเอง และมีความรู้ความเข้าใจในงานที่จะทำ สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้อย่างยิ่ง

ภาพที่ 12 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยทีศนา (2534)

สรุปได้ว่ารูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนของทีศนามีองค์ประกอบที่ผู้ออกแบบต้องพิจารณาตามลำดับขั้น 2 ขั้นใหญ่คือ 1. ขั้นตอนการคิดออกแบบการเรียนการสอน และ 2. ขั้นตอนการเขียนแผนการสอน ซึ่งในขั้นที่ 1 ตั้งแต่ส่วนที่ 2 เป็นต้นมาจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขและข้อจำกัดด้านต่างๆ เช่น ต้องพิจารณาด้าน ผู้เรียน ผู้สอน โรงเรียนและผู้บริหาร สถานที่ สื่อ สิ่งแวดล้อม งบประมาณชุมชน ผู้ปกครอง นโยบายของรัฐ เป็นต้น เมื่อพิจารณาภาพรวมของรูปแบบนี้จะเห็นว่า เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นไปที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทิศทางของการพัฒนาตนเองจากปัญหาของตนเอง และให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด

จากการศึกษารายละเอียดของการออกแบบรูปแบบระบบการเรียนการสอนของนักวิชาการต่างๆ ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าแต่ละรูปแบบระบบการเรียนการสอนจะมีขั้นตอนหรือองค์ประกอบต่างๆ ในบริบทที่แตกต่างกันออกไป แต่ทุกรูปแบบที่ได้นำเสนอข้างต้นล้วนมีเป้าหมายเดียวกันคือ มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และ เจตคติ (Attitude) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถประยุกต์ใช้หลักการหรือวิชาการที่มีอยู่ในตัวเองในอาชีพการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งก็คือ มุ่งเน้นผู้เรียนไปสู่การมีสมรรถนะ

เรียนการสอน																
การพัฒนาสื่อ และวัสดุการ สอน	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
การจัดหาสื่อ และเลือกแหล่ง เรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
การนำไปใช้ จัดการเรียน การสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
การพัฒนา แบบทดสอบ	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
การวัดและ ประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
การให้ข้อมูล ย้อนกลับ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่ผู้วิจัยเลือกนำมาใช้ ประกอบในกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาอาชีวศึกษานั้น มีองค์ประกอบทั้งสิ้น 9 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ 2) การวิเคราะห์ความต้องการ 3) การกำหนดเนื้อหา 4) การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน 5) การจัดหาสื่อและเลือกแหล่งเรียนรู้ 6) การนำไปใช้จัดการเรียนการสอน 7) การพัฒนาแบบทดสอบ 8) การวัดและประเมินผล และ 9) การให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 9 ด้านนี้จะถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

เนื่องจากการเรียนรู้เป็นแนวคิดที่กว้างขวาง อาจมีหลายความหมายซึ่งขึ้นกับแนวคิดหลักของทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐาน ดังจะเห็นได้จากมีผู้ให้คำหมายของการเรียนรู้ไว้อย่างกว้างขวาง ในลำดับต่อไปนี้จะกล่าวถึง แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานอันเป็นที่มาของกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้

การเรียนรู้ (Learning) เป็นแนวคิดที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้เสนอคำจำกัดความของการเรียนรู้ไว้หลากหลายดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2556: 19-20) ได้ให้ความหมายคำว่า การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ การเรียนรู้ทำให้มีการเพิ่มสมรรถนะ (Performance) และเพิ่ม ความสามารถในการเรียนในอนาคต

อชรา เอิบสุขศิริ (2556: 48) กล่าวว่า นักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน แต่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์มิได้เป็นการเรียนรู้เสมอไป โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวในช่วงระยะหนึ่งซึ่งเกิดจากการมีสิ่งเร้ามากระตุ้น

สิริอร วิชชาวุธ (2554: 2) ได้เสนอว่า การเรียนรู้ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 อย่าง คือ 1. มนุษย์ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจาก “ไม่รู้” เป็น “รู้” “ทำไม่ได้” เป็น “ทำได้” “ไม่เคยทำ” เป็น “ทำ” 2. การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมนั้นต้องเป็นไปอย่างถาวร (Permanent not Temporary) และ 3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น เกิดจากประสบการณ์การฝึกฝนและการฝึกหัด ไม่ใช่จากเหตุอื่น ๆ นอกจากนั้น

จิราภา เต็งไตรรัตน์ (2554: 123) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์และการฝึกหัด พฤติกรรมที่เป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงชั่วคราวไม่จัดว่าเกิดจากการเรียนรู้ เช่น ความเหน็ดเหนื่อย ผลจากการกินยา การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ เป็นต้น

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2553: 186) กล่าวว่า การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนพฤติกรรมซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด รวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน

Marcy P. Driscoll (2005: 9) ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือศักยภาพของพฤติกรรมอย่างถาวร ซึ่งศักยภาพนี้หมายถึงสิ่งที่เราได้เรียนรู้ ซึ่งใน

บางครั้งอาจยังไม่มีโอกาสนำออกมาใช้โดยทันที ในความเป็นจริงแล้ว เราอาจจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมายที่เราไม่เคยได้มีโอกาสแสดงให้ใครเห็นจนกว่าจะมีการทดสอบหน่วยย่อยๆ หรือมีการทดสอบในขั้นสุดท้าย

Klein (1991:2) กล่าวว่า การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมหรือจากการฝึกหัด

จากแนวคิดจากงานวิจัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมอันมีผลจากการฝึกฝน และประสบการณ์ที่ได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมาจากการบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือศักยภาพของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองบ่อยครั้งหรือเกิดจากประสบการณ์และการฝึกหัดที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม จนกลายเป็นพฤติกรรมของคนเราที่ปรากฏขึ้น และมีผลระยะยาวต่อการคิดและพฤติกรรม และนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ในอนาคต

2.2.2 บทบาทของทฤษฎีการเรียนรู้

Gredler (1997: 9-11) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการจัดการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย เนื่องจากทฤษฎีการเรียนรู้ประกอบด้วยหลักการเรียนรู้ย่อยๆ หลายหลักการที่สามารถตรวจสอบได้ หรือนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งข้อมูลที่รวบรวมได้จะช่วยให้เราเข้าใจปรากฏการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นเหตุเป็นผลเพราะผ่านการตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ช่วยในการจัดการกับความรู้อ ถ้าพิจารณาเนื้อหาความรู้ที่นำมาสอนในห้องเรียนจะพบว่าความรู้บางอย่างเป็นรูปธรรม บางอย่างเป็นนามธรรม ความรู้บางอย่างเป็นพื้นฐานต้องเรียนก่อน บางอย่างมีความซับซ้อน ต้องมีพื้นฐานบางเรื่องมาก่อนจึงจะเรียนรู้ได้ การจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากต้องเข้าใจธรรมชาติของเนื้อหาแล้วยังต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนซึ่งเป็นทฤษฎีที่เสนอโดย Piaget นักจิตวิทยาพัฒนาการที่ได้อธิบายการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยเป็นลำดับ จากเรื่องที่ยากหรือเป็นรูปธรรมไปสู่เรื่องที่ยากซับซ้อนหรือเป็นนามธรรม ซึ่งช่วยในการจัดการกับความรู้อที่จะนำเสนอให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน

3. ช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียนและปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนนั้นมีความซับซ้อน หากผู้สอนไม่เข้าใจทฤษฎีการเรียนรู้อย่างถ่องแท้ก็มักจะใช้อย่างผิดๆ หรือไม่เข้าใจว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ทฤษฎีการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนจัดการกับปัญหาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังนั้นในลำดับต่อไปผู้วิจัยจะขอเสนอสาระสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ รวมไปถึงการประยุกต์สู่การจัดการเรียนการสอน ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

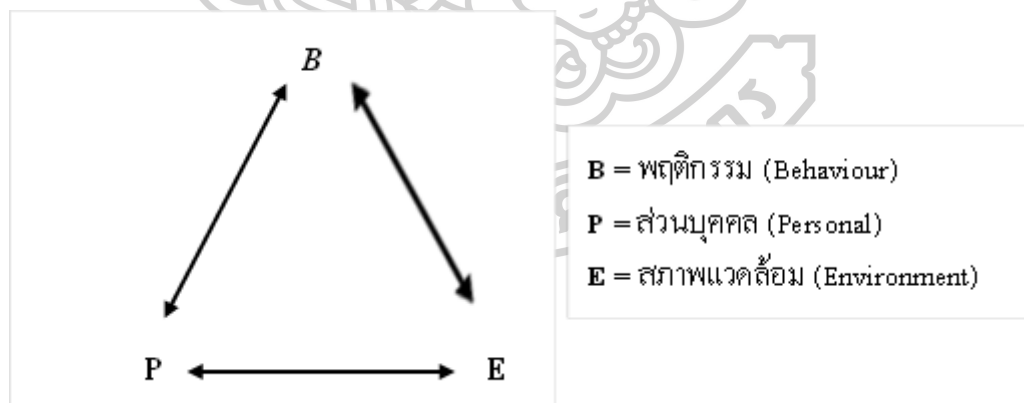
2.2.3. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่นำมาสนับสนุนการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จและมีประสิทธิภาพประกอบด้วยหลายองค์ประกอบ ซึ่งเริ่มมาจาก ปัจจัย สิ่งแวดล้อมทั้งในระดับห้องเรียน นอกห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน ไปจนถึง ระดับประเทศ ซึ่งทุกองค์ประกอบต่างก็มีความสำคัญและมีความสัมพันธ์กัน (ทิสนา แคมมณี, 2545: 22) ในการจัดการเรียนการสอนนั้น แนวคิดที่สำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือ การจัดการศึกษาที่เน้น “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” หรือ การเรียนการสอนแบบ “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” (Learner-Centred) ซึ่งองค์ประกอบที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมแนวคิดนี้ก็คือ การจัดการเรียนรู้ในระดับห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม เป็นต้น โดยจุดมุ่งหมายหลัก คือการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์. และมาตรฐานตามหลักสูตร โดยเน้นการเรียนการสอนในรูปแบบ “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” (Learner-Centred) คือ การให้ผู้เรียนเป็นจุดสนใจ หรือเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด ในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะมองเห็นเป็นรูปธรรมได้จากบทบาทการแสดงออกของผู้เรียนในกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ คำว่า “บทบาท” หมายถึง บทบาทในการเรียนรู้ ซึ่งคือ “การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active Participation) (ทิสนา แคมมณี, 2545: 120) การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ผู้สอนจะต้องให้โอกาสผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่มากมาย ซึ่งกิจกรรมนั้นจะต้องมีลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ กล่าวคือ ช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ตื่นใจ มีความจดจ่อ ผูกพันกับสิ่งที่ทำ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (ทิสนา แคมมณี, 2542: 15)

จากคำกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ว่า การจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีความเข้าใจในนำทฤษฎีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเสียก่อน จึงจะดำเนินการจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ทฤษฎี และแนวคิดที่ถูกนำมาพิจารณาให้เป็นองค์ประกอบในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ มีดังต่อไปนี้

2.2.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของ Bandura (*Bandura's Social Cognitive Learning Theory*)

ที่มาของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา ซึ่งเดิมชื่อว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Learning Theory) ก็คือ ในช่วงที่ผ่านมา ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีความซับซ้อนได้ เนื่องจากพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งมีความซับซ้อน ทำให้นักจิตวิทยาให้ความสนใจผลกระทบของปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการเรียนรู้ ทฤษฎีนี้ถูกเสนอโดย ศาสตราจารย์ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford) ประเทศสหรัฐอเมริกา Bandura เห็นว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งของบุคคลเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง และอีกส่วนหนึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมของคนอื่น ซึ่งถือว่าเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ (Observational Learning or Modeling) โดยพฤติกรรมของบุคคลมิได้ถูกผลักดันโดยพลังภายใน (Inner Force) ไม่ได้ถูกปรับแต่งอย่างอัตโนมัติ (Automatically Shaped) และทั้งไม่ได้ถูกควบคุมโดยสิ่งเร้าจากภายนอก (External Stimuli) เท่านั้นแต่แบนดูราอธิบายว่า การเรียนรู้ของบุคคลหนึ่ง เกิดขึ้นโดยการปฏิสัมพันธ์ที่ขึ้นต่อกันจากองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ พฤติกรรม (Behaviour: B) ส่วนบุคคล (Personal: P) และ สภาพแวดล้อม (Environment: E) ซึ่งเป็นที่รู้จักในชื่อ Bandura's Reciprocal Determinism: Model of Learning ดังแสดงในแผนภาพที่ 13

ภาพที่ 13 การกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัย พฤติกรรม ส่วนบุคคล และ สภาพแวดล้อม (ที่มา: Bandura A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*.

Eaglewood Cliff, HN: Prentice Hall. p.322)

Bandura ได้อธิบายรูปของการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องระหว่างพฤติกรรม (B) ส่วนบุคคล (P) และ สภาพแวดล้อม (E) ว่า การกำหนดซึ่งกันและกันของ P กับ B เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับพฤติกรรม และ พฤติกรรมกับบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อกันและกัน บุคคลสามารถกำหนดพฤติกรรมได้ และ พฤติกรรมก็สามารถกำหนดบุคคลได้ ขึ้นอยู่กับความรู้สึก การรับรู้ การตัดสินใจ ประสบการณ์และ สติปัญญาของ บุคคล การกำหนดซึ่งกันและกันของ E กับ P เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สภาพแวดล้อม กับ บุคคล สภาพแวดล้อมสามารถกำหนดบุคคลได้ และ บุคคลก็สามารถกำหนดสภาพแวดล้อมได้ เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ คติความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญา เป็นต้น สามารถกำหนดให้บุคคลมีคติความเชื่อตาม สภาพแวดล้อมทางสังคม ในขณะที่เดียวกัน บุคคลก็สามารถกำหนดสภาพแวดล้อมได้เช่นกัน การกำหนดซึ่งกันและกันของ B กับ E เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสภาพแวดล้อม และ สภาพแวดล้อมกับพฤติกรรม ทั้งสองมีอิทธิพลต่อกันและกัน และเป็นเงื่อนไข ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่กันและกันได้ กล่าวคือ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปด้วย แต่ทั้งสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมจะไม่มีอิทธิพลต่อบุคคล จนกว่าจะมีพฤติกรรมบางอย่างเกิดขึ้น เช่น หัวหน้าไม่มีอิทธิพลต่อลูกน้อง จนกว่าจะถึงเวลาเข้าทำงาน คุณครูจะไม่กล่าวชมนักเรียน ถ้า นักเรียนยังไม่แสดงพฤติกรรมที่จะให้ชื่นชม การที่พฤติกรรมกับสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกัน และกันเช่นนี้ สภาพแวดล้อมจึงถูกสร้างขึ้น โดยบุคคลและในขณะที่เดียวกันบุคคลก็เป็นผลผลิตของ สภาพแวดล้อมเช่นกัน Bandura ได้ข้อสังเกตว่า การที่ปัจจัยทั้ง 3 ทำหน้าที่กำหนดซึ่งกันและกันนั้นก็ไม่ได้หมายความว่าทั้ง 3 ปัจจัยนั้น จะมีอิทธิพลในการกำหนดซึ่งกันและกันอย่างเท่าเทียมกัน บางปัจจัยอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกบางปัจจัย และอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 3 นั้น ไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมๆกัน หากแต่ต้องอาศัยเวลาในการที่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจะมีผลต่อการกำหนดปัจจัยอื่นๆ (Bandura, 1989 อ้างถึงใน สม โภชน์ เอี่ยมสุภานิต, 2543: 48-49; Zimmerman, 1989)

ในบริบทของการเรียนรู้ Bandura สร้างแบบจำลองนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางอธิบายว่า พฤติกรรมของแต่ละบุคคล จะมีอิทธิพลและได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคล (Personal Characteristics) และสังคมโลก (Social World) อย่างไร และ Bandura อธิบายว่า การเรียนรู้เป็นผลมาจากตัวแปรที่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับ 3 องค์ประกอบ คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ปัจจัยพฤติกรรม และ 3) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อกันและกัน โดยองค์ประกอบทั้งสามนี้จะทำหน้าที่ที่พึ่งพาซึ่งกันและกันแทนที่จะเป็นปัจจัยที่เป็นอิสระ หรือ เป็นเงื่อนไขของกันและกัน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความเชื่อและทัศนคติของแต่ละบุคคล เมื่อนำไปประยุกต์ใช้กับสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ จะเห็นว่า ทั้งความเชื่อและทัศนคติส่วนตัวของผู้เรียนคนหนึ่ง จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้นั้น ยกตัวอย่างเช่น ถ้าผู้เรียนคนนั้นได้รับรางวัลก่อนหน้าสำหรับพฤติกรรมบางอย่างในบาง

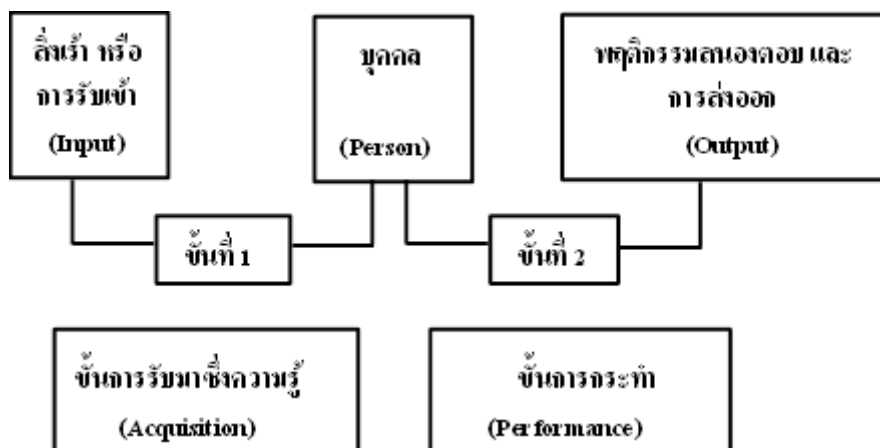
สถานการณ์ นักเรียนคนนั้นมีแนวโน้มที่จะทำซ้ำสถานการณ์นั้นอีก องค์ประกอบของพฤติกรรมของการเรียนรู้สามารถประกอบด้วยการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อผู้เรียนได้รับคะแนนการทดสอบต่ำ การตอบสนองของผู้เรียนคนนั้น อาจเป็น ความขุ่นมัว หรือ ความพยายามที่จะทำคะแนนให้ดีกว่าเดิมในครั้งต่อไป สุดท้าย ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น บทบาทของพ่อ แม่ ครู และเพื่อนฝูง อาจมีผลต่อพฤติกรรมและความเชื่อของแต่ละบุคคล ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของพวกเขาเหล่านั้น Bandura มองว่า จากความสำคัญขององค์ประกอบทั้ง 3 นี้ ปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ “ความเชื่อในตัวของผู้เรียนเอง” ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและเป็นตัวชี้นำด้านสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา ประกอบด้วยแนวคิด 3 ประการ คือ 1) แนวคิดการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) 2) แนวคิดการกำกับตนเอง (Self-Regulation) และ 3) แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดของการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning)

Bandura ได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้ (Learning) กับ การกระทำ (Performance) ว่า คนเราอาจจะเรียนรู้อะไรหลายอย่าง แต่ไม่จำเป็นต้องแสดงออกทุกอย่าง เช่น เรารู้คำหยาบคาย และ การนำไปใช้มากมาย แต่เราอาจไม่ต้องการพูดจาหยาบคายก็ได้ Bandura เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมาก เป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆตัวอยู่เสมอ สำหรับตัวแบบ ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น แต่อาจจะเป็นตัวแบบ สัญลักษณ์ เช่น ตัวแบบที่เห็นทางโทรทัศน์ ภาพยนตร์ สื่อออนไลน์ หรืออาจจะเป็น รูปภาพ จากสื่อสิ่งพิมพ์ รวมไปถึงคำบอกเล่าด้วยคำพูดหรือข้อมูลที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ก็เป็นตัวแบบได้ Bandura กล่าวว่า ผู้เรียนต้องสามารถที่จะประเมินได้ว่าตนเลียนแบบได้ดีหรือไม่ดีอย่างไร และจะต้องควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ด้วย ด้วยเหตุนี้ การเรียนรู้โดยการสังเกตจึงเป็นกระบวนการทางการรู้คิดหรือพุทธิปัญญา Bandura แบ่งการเรียนรู้ ออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

1.1 ชั้นของการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือเลียนแบบ การเรียนรู้ทางสังคมด้วยการรู้คิดจากการเลียนแบบ มี 2 ชั้น คือ 1) ชั้นการได้รับมาซึ่งการเรียนรู้ (Acquisition) ทำให้สามารถแสดงพฤติกรรมได้ และ 2) ชั้นการกระทำ (Performance) ซึ่งอาจจะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ ดังแสดงในแผนภาพที่ 14 ดังนี้

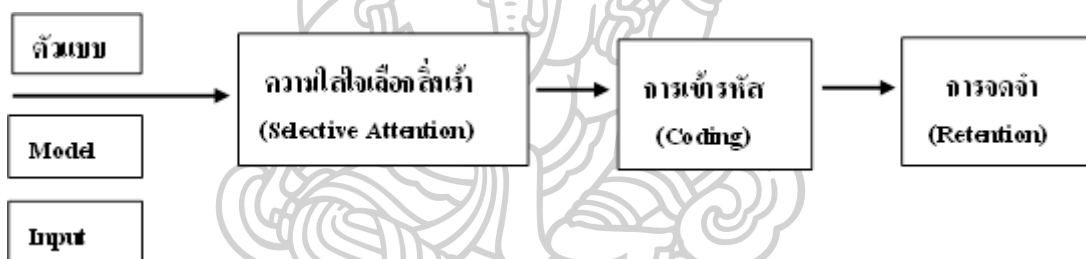

ภาพที่ 14 แผนผังขั้นการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ

(ที่มา: Bandura A. (1977) Social Learning Theory. Englewood Cliff, NJ: Prentice Hall, p. 79)

1.2 ขั้นการรับมาซึ่งการเรียนรู้ ประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญเป็นลำดับ 3 ลำดับ ดัง

แสดงในแผนภาพ 15

ภาพที่ 15 ส่วนประกอบของการเรียนรู้ขึ้นกับการรับมาซึ่งการเรียนรู้

(ที่มา: Bandura A. (1977) Social Learning Theory. Englewood Cliff, NJ: Prentice Hall, p. 38)

จากแผนภาพที่ 15 จะเห็นว่า ส่วนประกอบของการเรียนรู้ขึ้นกับการรับมาซึ่งการเรียนรู้ ซึ่งส่วนประกอบทั้ง 3 ประเภท ของการรับมานี้ Bandura เรียกว่าเป็นกระบวนการทางพุทธิปัญญา (Cognitive Processes) และมองว่า ความใส่ใจในการเลือกสิ่งเร้านั้น เป็นบทบาทที่สำคัญในการเลือกตัวแบบสำหรับขั้นการกระทำ (Performance) ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้เรียน เช่น ความสามารถทางด้านร่างกาย ทักษะต่างๆ รวมทั้งความคาดหวังที่จะได้รับแรงเสริมซึ่งเป็นกระบวนการสร้างแรงจูงใจที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกต Bandura ได้อธิบายกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือ การเรียนรู้โดยตัวแบบว่า มีทั้งหมด 4 อย่าง ดังนี้

1.2.1 กระบวนการความใส่ใจ (Attention) ความใส่ใจของ“ผู้สังเกต” หรือ “ผู้เรียน” เป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าผู้สังเกต ไม่มีความใส่ใจในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ การเรียนรู้ก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้นการเรียนรู้ในลักษณะนี้ ความใส่ใจจึงเป็นสิ่งแรกๆที่ผู้สังเกตจะต้องมี ผู้สังเกตจึงจะมี

ความคิดที่อยากลอกเลียนแบบ ซึ่ง“ตัวแบบ” หรือ “ผู้สอน” ได้รับการเสริมแรงหรือการลงโทษ จะได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากผู้สังเกต กล่าวคือ ถ้าตัวแบบได้รับการเสริมแรงจะทำให้ผู้สังเกตอยากทำตาม ในทางกลับกัน ถ้าตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมแล้วถูกลงโทษ ผู้สังเกตก็จะไม่ยอมลอกเลียนแบบพฤติกรรมนั้น Bandura กล่าวว่า ผู้สังเกตจะต้องรับรู้ส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมของผู้ที่เป็นตัวแบบ องค์ประกอบที่สำคัญของตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อความใส่ใจของผู้สังเกตมีหลายลักษณะ เช่น เป็นผู้มีเกียรติสูง (High Status) มีความสามารถสูง (High Competence) ลักษณะภายนอกของตัวแบบดูดี รวมไปถึง ตัวแบบมีอำนาจที่จะให้รางวัลหรือลงโทษ นอกจากลักษณะของตัวแบบแล้ว คุณลักษณะของผู้สังเกตก็มีความสัมพันธ์กับกระบวนการใส่ใจที่จะเรียนรู้เช่นกัน เช่น วัยของผู้สังเกต ความสามารถทางด้านพุทธิปัญญา ทักษะทางการใช้มือและส่วนต่างๆ ของร่างกาย รวมทั้งตัวแปรทางบุคลิกภาพของผู้สังเกต เช่น ความรู้สึกว่าตนนั้นมีค่า (Self-Esteem) หรือ ความต้องการและทัศนคติของผู้สังเกต ตัวแปรเหล่านี้มักจะเป็นสิ่งจำกัดขอบเขตของการเรียนรู้โดยการสังเกต

1.2.2 กระบวนการจดจำ (Retention Process) Bandura อธิบายว่า การที่ผู้สังเกตสามารถที่จะเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบได้ ก็เป็นเพราะผู้สังเกตบันทึกสิ่งที่ตนสังเกตจากตัวแบบไว้ในความจำระยะยาว (Long-Term Memory) Bandura พบว่าผู้สังเกตที่สามารถอธิบายพฤติกรรม หรือการกระทำของตัวแบบด้วยคำพูด หรือสามารถมีภาพพจน์ของสิ่งที่ตนสังเกตไว้ในใจ (Visual Imagery) จะเป็นผู้ที่สามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้โดยการสังเกตได้ดีกว่าผู้ที่เพียงแต่ดูเฉยๆ หรือทำงานอื่นในขณะที่ดูตัวแบบไปด้วย สรุปได้ว่า ผู้สังเกตที่สามารถระลึกถึงสิ่งที่สังเกตเป็นภาพพจน์ในใจ และสามารถเข้ารหัสด้วยคำพูดหรือถ้อยคำ (Verbal Coding) จะเป็นผู้ที่สามารถแสดงพฤติกรรมเลียนแบบจากตัวแบบได้แม้ว่าเวลาจะผ่านไปนานๆ นอกจากนี้ ถ้าผู้สังเกตมีโอกาสที่จะได้มีโอกาสเห็นตัวแบบแสดงสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ซ้ำๆ หลายครั้ง ก็จะเป็นการช่วยความจำให้ดียิ่งขึ้น

1.2.3 กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ (Reproduction Process) เมื่อผู้สังเกตจดจำพฤติกรรมของตัวแบบ (ผู้สอน) ได้ดีแล้ว ก็จะเข้าสู่กระบวนการทำตามตัวแบบ กระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปรสภาพ (Transform) ภาพพจน์ (Visual Image) หรือสิ่งที่จำไว้ ออกมาเป็น การเข้ารหัสเป็นถ้อยคำ (Verbal Coding) ในที่สุดแสดงออกมาเป็นการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ ดังนั้น ปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการนี้คือ ความพร้อมทางด้านร่างกายและทักษะที่จำเป็นจะต้องใช้ในการเลียนแบบของผู้สังเกต ถ้าหากผู้สังเกตไม่มีความพร้อมก็จะไม่สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมเลียนแบบได้ Bandura กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบไม่ใช่เป็นพฤติกรรมที่ลอกแบบอย่างตรงไปตรงมา การเรียนรู้โดยการสังเกต

ประกอบด้วยกระบวนการทางพุทธิปัญญา (Cognitive Process) และความพร้อมทางด้านร่างกายของผู้สังเกต ดังนั้น ในขั้นการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ (Reproduction) ของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกันไป ผู้สังเกตบางคนก็อาจจะทำได้ดีกว่าตัวแบบที่ตนสังเกตหรือบางคนก็สามารถเลียนแบบได้เหมือนมาก บางคนก็อาจจะทำได้ไม่เหมือนกับตัวแบบเพียงแต่คล้ายคลึงกับตัวแบบเท่านั้น ในขณะที่ผู้สังเกตบางคนจะไม่สามารถแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบได้เลย ดังนั้น ในกระบวนการนี้ควรมีการให้ผลย้อนกลับที่ต้องตรวจสอบแก้ไข (Correcting Feedback) ซึ่งอาจมาจากผู้สอน หรือ ผู้ปกครอง เพราะจะเป็นการช่วยเหลือให้ผู้สังเกตได้มีโอกาสทบทวนในใจว่าการแสดงพฤติกรรมของตัวแบบมีอะไรบ้างและพยายามแก้ไขให้ถูกต้อง

1.2.4 กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) เป็นการกระบวนการขั้นสุดท้ายที่จะทำให้ผู้สังเกตตัดสินใจจะทำตามพฤติกรรมของตัวแบบ นั่นคือผู้สังเกตจะพิจารณาว่าในสภาพการณ์ใดที่แสดงพฤติกรรมตามตัวแบบแล้วได้รับการเสริมแรง ซึ่ง Bandura มองว่าการที่ผู้สังเกตคาดว่าจะได้รับการเสริมแรงนี้เอง จะทำให้เกิดแรงจูงใจที่ทำให้ผู้สังเกตแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบที่ตนเองลอกเลียนมา นอกจากนี้ Bandura (1977, online) ยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) โดยมีความเชื่อว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น มีผลต่อการกระทำของบุคคล บุคคล 2 คน อาจมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่แตกต่างกันได้ ในคนคนเดียวก็เช่นกัน ถ้ารับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน ก็อาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาได้แตกต่างกันเช่นกัน Bandura เห็นว่าความสามารถของคนเรานั้นไม่ตายตัว หากแต่ยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ ดังนั้นสิ่งที่กำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออกจึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนเองในสภาพการณ์นั้นๆ นั่นเอง นั่นหมายถึง ถ้าผู้สังเกตมีความเชื่อว่าตนมีความสามารถ ก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้นออกมา ผู้สังเกตที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถ ทำให้มีแรงจูงใจให้ทำงานด้วยความอดทน อุตสาหะ ไม่ท้อถอยง่าย และจะประสบความสำเร็จในที่สุด

สรุปได้ว่าการที่ผู้สังเกต หรือ ในบริบทของงานวิจัยนี้ คือ ผู้เรียนจะสามารถเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตได้นั้น ต้องประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญดังนี้ 1) ผู้เรียนจะต้องมีความใส่ใจ (Attention) ที่จะสังเกตตัวแบบ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงโดยตัวแบบจริงหรือตัวแบบสัญลักษณ์ ถ้าเป็นการอธิบายด้วยคำพูดผู้เรียนก็ต้องตั้งใจฟังและถ้าจะต้องอ่านคำอธิบายก็ต้องมีความตั้งใจที่จะอ่าน 2) ผู้เรียนจะต้องเข้ารหัสหรือบันทึกสิ่งที่สังเกตหรือสิ่งที่รับรู้ไว้ในความจำระยะยาว 3) ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ และควรจะทำซ้ำเพื่อจะให้จำได้ 4) ผู้เรียนจะต้องรู้จักประเมินพฤติกรรมของตนเองโดยใช้เกณฑ์ (Criteria) ที่ตั้งขึ้นด้วยตนเองหรือโดยบุคคลอื่น

2. แนวคิดการกำกับตนเอง (Self-Regulation)

ซิมเมอร์แมน (Zimmerman, 1989) เป็นนักจิตวิทยาคนแรก ที่นำเสนอโครงสร้างของการกำกับตนเองในการเรียนรู้ในทางจิตวิทยาการศึกษา โดยเชื่อว่าการกำกับตนเองในการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการเรียนรู้ทางอภิปัญญา แรงจูงใจ และการปฏิบัติ เป็นกระบวนการบังคับตนเอง (Self-Directive Process) ที่ผู้เรียนเปลี่ยนความสามารถทางด้านจิตใจไปสู่ทักษะในเชิงวิชาการ กล่าวคือผู้เรียนสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ของตนเอง จากเป้าหมายของตนเองเพื่อกระบวนการกำกับตนเองที่มีประสิทธิภาพ การกำกับตนเอง คือ พฤติกรรมการควบคุมความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองด้วยความตั้งใจและฝึกฝน ซึ่งการกำกับตนเองประกอบด้วย 3 กระบวนการย่อย คือ 1) การสังเกตตนเอง (Self-Observation) 2) การตัดสินตนเอง (Judgment Process) และ 3) การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (Self-Reaction) (Bandura, 1986) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 กระบวนการสังเกตตนเอง (Self-Observation) กระบวนการแรกในการกำกับตนเอง ทั้งนี้ เพราะบุคคลจะต้องทราบว่ามิอะไรเกิดขึ้นกับตนเสียก่อน จึงจะคิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น มีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1.1 การตั้งเป้าหมาย (Goal Setting) หมายถึงการกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายหรือกำหนดเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมที่ต้องการกระทำอย่างชัดเจน และยังใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่บุคคลกระทำจริง ซึ่งจะมีผลในด้าน การเกิดแรงจูงใจ ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง และ ความสนใจที่เพิ่มขึ้น

2.1.2 การเตือนตนเอง (Self-monitoring) เป็นการเก็บข้อมูลจากพฤติกรรมของตนเอง โดยต้องตั้งเป้าหมายของพฤติกรรมให้ชัดเจนและสังเกตพฤติกรรมว่า เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ โดยมีการจดบันทึกและการแจ้งเตือนตนเองอย่างเป็นระบบ

ปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการสังเกตตนเอง ได้แก่ 1) เวลาที่ทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของตนเอง 2) การให้ข้อมูลย้อนกลับ 3) ระดับของแรงจูงใจ 4) คุณค่าของพฤติกรรมที่สังเกต 5) ความสำเร็จและความล้มเหลวของพฤติกรรมที่สังเกต และ 6) ระดับของความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมที่สังเกต

2.2 กระบวนการตัดสิน (Judgment Process) เมื่อบุคคลสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของตนเองแล้ว บุคคลก็จะนำเอาข้อมูลที่ได้นั้น ไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เพื่อจะตัดสินว่าจะดำเนินการกับพฤติกรรมที่ตนกระทำอย่างไรต่อไป การตั้งเป้าหมายในการกระทำพฤติกรรมให้มีประสิทธิภาพและสะดวกต่อการตัดสินหรือประเมินพฤติกรรมตนเองนั้น ควรตั้งเป้าหมายให้มีลักษณะดังนี้

1. ควรเป็นเป้าหมายที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง
2. ควรเป็นเป้าหมายที่มีลักษณะท้าทาย
3. ควรเป็นเป้าหมายที่ระบุแน่ชัดและมีทิศทางในการกระทำที่แน่นอน
4. ควรเป็นเป้าหมายระยะสั้น
5. ควรเป็นเป้าหมายที่อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงและสามารถปฏิบัติได้

2.3 กระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (Self-Reaction) ขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้ในการที่จะนำไปสู่แนวทางบวก ทั้งในแง่ผลที่ได้เป็นสิ่งที่ป็นรูปธรรม เช่น รางวัลที่เป็นสิ่งของ หรือสิ่งที่จับต้องได้ หรือ นามธรรม เช่น ความพอใจของตนเอง ส่วนมาตรฐานภายในบุคคลก็จะทำหน้าที่เป็นเกณฑ์ที่จะทำให้บุคคลคงระดับการแสดงออกอีกทั้งเป็นตัวจูงใจให้บุคคลนั้นกระทำพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่มาตรฐานด้วย

โดยการดำเนินการของกระบวนการย่อยดังกล่าวเป็นปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การกำกับตนเองเป็นพื้นฐานของผู้เรียนในการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมความคิด ความรู้สึก และปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดระบบในการควบคุมปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อผู้เรียน ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการกำกับตนเอง มีดังนี้ 1) ประโยชน์ส่วนตัว 2) รางวัลทางสังคม 3) การสนับสนุนจากตัวแบบ 4) ปฏิกริยาทางลบจากผู้อื่น 5) การสนับสนุนจากสภาพแวดล้อม และ 6) การลงโทษตนเอง (Bandura, 1989) เมื่อผู้เรียนเรียนรู้ที่จะกำกับตนเอง ก็จะสามารถเริ่มที่จะควบคุมวิธีคิดและวิธีจัดการกับพฤติกรรมและ สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้ของพวกเขาด้วย (Medina, 2011)

แนวคิดของการกำกับตัวเองในการเรียนรู้ มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้พฤติกรรมภายในเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อควบคุมพฤติกรรมภายนอก ซึ่งเกิดขึ้น โดยผ่านการดำเนินการของตนเองและแหล่งอิทธิพลภายนอก โดยมีตัวแปรที่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันขององค์ประกอบทั้ง 3 คือ พฤติกรรม ส่วนบุคคล และ สิ่งแวดล้อม ที่ทำหน้าที่กำหนดซึ่งกันและกัน และองค์ประกอบหนึ่งอาจมีอิทธิพลเหนือองค์ประกอบอื่นในบางบริบท ตัวอย่างขององค์ประกอบที่มีผลต่อการกำกับตนเอง เช่น ถ้าสถาบันหนึ่งมีสิ่งแวดล้อมของการเรียนการสอนภายใต้ นโยบาย หรือ โครงสร้างหลักสูตรที่เต็มไปด้วย กฎระเบียบ หลักการเรียนการสอน ครูผู้สอนเข้มงวด เข้มงวด ผู้เรียนก็อาจจะไม่สามารถแสดงพฤติกรรม หรือ ส่วนบุคคลในการกำกับกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองในรูปแบบต่างๆ ได้มากนัก ในทางกลับกัน สิ่งแวดล้อมของการเรียนการสอนภายใต้ นโยบาย หรือ โครงสร้างหลักสูตรที่มีกฎระเบียบที่ไม่เข้มงวดมากนัก สามารถปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของการเรียนการสอนได้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้กันและกัน ในกรณีนี้ ปัจจัยทางพฤติกรรม และ ส่วนบุคคลอาจจะมีอิทธิพลต่อการกำกับกิจกรรมการเรียนรู้

ของตนเองได้มากกว่า ซึ่ง Bandura พบว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการส่วนบุคคลในการที่จะกำกับพฤติกรรม และสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้

3. แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อมั่นต่อความสามารถของตนเองที่มีอยู่ในการที่จะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ (Bandura, 1986, 1997; Schunk, 1995) แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองมาจากแนวคิดที่ว่า มนุษย์เป็นผู้ที่ปรับพฤติกรรมของตนเองมากกว่าที่จะให้ธรรมชาติเป็นตัวกำหนด (Bandura, 1986) เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นจากรากฐานของการใช้เหตุผลและงานวิจัยเชิงประจักษ์ที่บ่งชี้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองนั้นจะเป็นตัวเสริมแรงให้มนุษย์ประสบความสำเร็จและมีความเป็นอยู่ที่ดี บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองจะมองเห็นความท้าทายและอยากเรียนรู้ และมีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าที่จะทำสิ่งนั้นๆ ให้สำเร็จ มากกว่าที่จะมองว่าเป็นอุปสรรคและยอมแพ้ และถึงแม้ว่าจะประสบความล้มเหลว บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองก็สามารถปลุกดันตัวเองให้กลับมาสู้ใหม่ได้อย่างรวดเร็วเพื่อต่อสู้กับความล้มเหลวนั้น โดยพยายามเรียนรู้จากสิ่งที่พลาดลงอย่างไม่ย่อท้อ ดังนั้น บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง (High Self Efficacy) จะมีความเชื่อมั่นว่าตัวเองทำได้ จึงทำให้เกิดแรงผลักดันและมีแรงจูงใจสูง ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ (Low Self Efficacy) การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญไม่เพียงแต่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลที่สำคัญในด้านอื่นๆ ได้แก่ ทักษะ, ความรู้, ความคาดหวังผลและการรับรู้ ความสามารถของตนเองที่มีประสิทธิภาพสูงอาจไม่ก่อเกิดผล เมื่อขาดทักษะและความรู้ที่จำเป็น ความเชื่อหรือสิ่งที่คาดหวังของผู้เรียน จะมีความสอดคล้องกับผลของการกระทำ กล่าวคือ ผู้เรียนจะไม่อยากมีส่วนร่วมในกิจกรรม ถ้าพวกเขาเชื่อว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นลบ คุณค่า (Value) หมายถึง ความเชื่อของผู้เรียนที่เกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนรู้ ความเชื่อในคุณค่ามีผลต่อพฤติกรรม เพราะผู้เรียนจะสนใจในกิจกรรมที่พวกเขาทำน้อยลง ถ้าพวกเขาไม่ให้คุณค่ากับกิจกรรมนั้นๆ (Wigfield, 1994 อ้างถึงใน D. H. Schunk & B. J. Zimmerman (Eds.), 1998; 101-124) ด้วยแนวคิดนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้สอน ที่ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง แบบดูราได้เสนอแนะวิธีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองไว้ 4 วิธี (Bandura, 1977: 330-332) ดังนี้

3.1 ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery Experiences) Bandura เชื่อว่าเป็นวิธีการนี้มีประสิทธิภาพมากที่สุดเนื่องจากเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยตรง ความสำเร็จทำให้เพิ่มความสามารถของตนเอง ผู้เรียนจะเชื่อว่าเขาสามารถที่จะทำได้ ดังนั้น ในการที่จะพัฒนาการ

รับรู้ความสามารถของตนเองให้เกิดในผู้เรียนนั้น จำเป็นที่จะต้องฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จได้พร้อมๆ กับการทำให้ผู้เรียนรับรู้ว่าเขามีความสามารถจะกระทำเช่นนั้น จะทำให้เขาใช้ทักษะที่ได้รับการฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

3.2 โดยการใช้ตัวแบบ (Modeling) การที่ผู้เรียนได้สังเกตต้นแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อน และสามารถแสดงออกมาได้ถูกต้อง และได้รับผลที่พึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าเขาก็จะสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ถ้าเขาพยายามจริงและไม่ย่อท้อ

3.3 การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) Bandura กล่าวว่า วิธีการนี้เป็นการบอกว่าผู้เรียนนั้นมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ อย่างไรก็ตาม การใช้คำพูดชักจูงนั้นไม่ค่อยจะได้ผลนัก ซึ่งถ้าจะให้ได้ดี ควรจะใช้ร่วมกับการทำให้บุคคลมีประสบการณ์ของความสำเร็จ ซึ่งอาจจะต้องค่อยๆ สร้างความสามารถให้กับบุคคลอย่างค่อยเป็นค่อยไปและให้เกิดความสำเร็จตามลำดับขั้นตอน พร้อมทั้งการใช้คำพูดชักจูงร่วมกัน ก็ย่อมที่จะได้ผลดีในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตน

3.4 การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) Bandura ค้นพบว่า การกระตุ้นที่รุนแรงทำให้การกระทำไม่ค่อยได้ผลดี ผู้เรียนจะคาดหวังความสำเร็จเมื่อไม่ได้อยู่ในสภาพการณ์ที่ถูกกระตุ้นด้วยสิ่งที่ไม่พึงพอใจ และมีแนวโน้มว่า ความกลัวก็จะกระตุ้นให้เกิดความกลัวมากขึ้น จนนำไปสู่ประสบการณ์ของความล้มเหลว ซึ่งมีผลทำให้การรับรู้ที่เกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนอยู่ในระดับที่ต่ำลง

คุณสมบัติของผู้เรียนภายใต้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา

เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าประสงค์มากที่สุด ผู้เรียนภายใต้การเรียนการสอนที่ดำเนินตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา ควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถที่จะรับรู้สิ่งเร้า
2. สามารถสร้างรหัสหรือกำหนดสัญลักษณ์ของสิ่งที่สังเกตเก็บไว้ในความจำระยะยาว
3. สามารถเรียกใช้ในขณะและผู้สังเกตต้องการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ

การนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

1. บ่งชี้วัตถุประสงค์ที่จะให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมหรือเขียนวัตถุประสงค์เป็นเชิงพฤติกรรม

2. ในห้องเรียนผู้สอนจะเป็นตัวแบบที่มีอิทธิพลมากที่สุด ผู้สอนควรคำนึงอยู่เสมอว่า การเรียนรู้โดยการสังเกตและเลียนแบบจะเกิดขึ้นได้เสมอ แม้ว่าผู้สอนจะไม่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ก็ตาม ดังนั้นผู้สอนควรชี้แจงขั้นตอนของการเรียนรู้โดยการสังเกตแก่นักเรียน

3. การสอนแบบสาธิตปฏิบัติเป็นการสอน โดยใช้หลักการและขั้นตอนของทฤษฎีปัญญาสังคมทั้งสิ้น ผู้สอนควรแสดงตัวอย่างพฤติกรรมที่ถูกต้อง และ ให้คำอธิบายควบคู่กันไปกับการให้ตัวอย่างแต่ละอย่างแก่ผู้เรียน จึงจะมีประสิทธิภาพในการแสดงพฤติกรรมเลียนแบบ ความผิดพลาดของผู้สอนแม้ไม่ตั้งใจ ไม่ว่าผู้สอนจะพร่ำบอกผู้เรียนว่าไม่ต้องสนใจจดจำ แต่ก็ผ่านการสังเกตและการรับรู้ของผู้เรียนไปแล้ว

4. ตัวแบบในชั้นเรียนไม่ควรจำกัดไว้ที่ผู้สอนเท่านั้น ควรใช้ผู้เรียนด้วยกันเป็นตัวอย่างได้ในบางกรณี โดยธรรมชาติเพื่อนในชั้นเรียนย่อมมีอิทธิพลต่อการเลียนแบบสูงอยู่แล้ว ผู้สอนควรพยายามใช้ทักษะจูงใจให้ผู้เรียนสนใจและเลียนแบบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ดีมากกว่าผู้ที่มีพฤติกรรมไม่ดี จัดเวลาให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ ให้เสริมแรงแก่นักเรียนที่สามารถเลียนแบบได้อย่างถูกต้อง

5. ให้เสริมแรงแก่นักเรียนที่สามารถเลียนแบบได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) เป็นทฤษฎีของศาสตราจารย์อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ทฤษฎีนี้มีแนวคิดหลักที่เชื่อว่า พฤติกรรมของเราไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนด้วยสิ่งแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว จะต้องมียปัจจัย 3 ปัจจัยร่วมด้วย ได้แก่ 1. พฤติกรรม 2. ส่วนบุคคล และ 3. สภาพแวดล้อม และเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการที่มนุษย์มีส่วนร่วมหรือการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีพฤติกรรมที่แตกต่างกันตามลักษณะนิสัยส่วนตัว และแรงกระตุ้นที่เป็นปัจจัยของความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมนั้น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาประกอบด้วยแนวคิดหลัก 3 ประการ คือ 1) แนวคิดการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) ที่เน้นหลักการเรียนรู้โดย “การสังเกต” (Observational Learning) โดยมีวิธีเรียนรู้ที่มาจากการเรียนรู้จากผู้อื่นที่เรียกว่า “ต้นแบบ” 2) แนวคิดการกำกับตนเอง (Self-Regulation) คือความมุ่งมั่นและความปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง โดยผ่านกระบวนการสังเกตตนเอง การตัดสินใจตนเอง และการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อตนเอง และ 3) แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) มีหลักการว่า สิ่งที่จะกำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออก ขึ้นอยู่กับการรับรู้ความสามารถของตนเองในสภาพการณ์นั้น นั่นคือ ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ ก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้นออกมา โดยจะพยายามทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยความอดทนอดสูสาหัส ไม่ท้อถอย

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น (Bandura, 1977; D. H. Schunk & B. J. Zimmerman, (Eds.), 1998; Zimmerman, B. J., 2013)

2.2.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner (*Bruner's Theory of Cognitive Development*)

1. แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner

นักจิตวิทยาผู้ค้นพบทฤษฎีนี้คือ บรูเนอร์ (Jerome S. Bruner) ซึ่งเป็นหนึ่งในนักจิตวิทยาจิตวิทยาการเรียนรู้ กลุ่มทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development Theories) ซึ่งเป็นกลุ่มแนวความคิดที่เน้นเรื่องพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ที่เป็นไปตามวัย และเชื่อว่ามนุษย์เลือกที่จะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจ และการเรียนรู้เกิดจากกระบวนการการค้นพบด้วยตนเอง Bruner มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการเรียนการสอน Bruner (1966 : 40) กล่าวว่า ทฤษฎีการสอนควรอธิบายหลักการสำหรับการออกแบบการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังกล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้เป็นข้อความที่อธิบาย พรรณนาการเรียนรู้ว่าเป็นอย่างไร (Descriptive) ในขณะที่ทฤษฎีการสอนเป็นข้อความเชิงบรรยายและพรรณนา (Prescriptive) สภาพการณ์ของการจัดการเรียนการสอนว่าทำอย่างไร

2. หลักการพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner

Bruner (1966) เป็นผู้ที่เสนอว่า เป้าหมายทางการศึกษาควรเป็นไปเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรู้และสติปัญญาซึ่งหมายถึงบุคคลที่มีความสามารถในการแก้ปัญหา ดังนั้นหลักสูตรการเรียนควรออกแบบมาเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาโดยผ่านกระบวนการสืบสอบและค้นพบ และเน้นการถ่ายทอดประสบการณ์ Bruner ได้แบ่งระดับการพัฒนาสติปัญญาออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

2.1 ตัวแทนของความรู้ (Knowledge Representation) Bruner เสนอว่า ความรู้ความสามารถของบุคคล สามารถนำเสนอในรูปแบบของตัวแทนต่าง ๆ ได้ 3 ทาง คือ

2.1.1 ชั้นการลงมือปฏิบัติหรือขั้นทำเป็น (Enactive Representation หรือ Action-Based) เป็นช่วงที่เด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดถึงประมาณ 2 ขวบ แสดงให้เห็นถึงความมีสติ ปัญญาด้วยการกระทำซึ่งดำเนินต่อไปตลอดชีวิต มิได้หยุดอยู่เพียงในช่วงอายุใดอายุหนึ่ง Bruner อธิบายว่า เด็กใช้การกระทำ หรือ การออกท่าทางแทนสิ่งต่างๆ หรือประสบการณ์ต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจ (Enactive Representation หรือ Action-Based) Bruner ให้ข้อแนะว่า การที่เด็กเขย่ามือต่อไปโดยที่ไม่มีลูกกระดิ่งนั้น เพราะเด็กคิดว่าเมื่อนั้นคือกระดิ่ง และเมื่อเขย่ามือก็จะได้ยินเสียงเหมือนเขย่ากระดิ่ง และ เด็กถ่ายทอดสิ่งของ (กระดิ่ง) หรือประสบการณ์ ด้วยการกระทำ เกี่ยวกับ

ปรากฏการณ์นี้ Bruner ตั้งข้อสังเกตว่า ในชีวิตประจำวันของเรานั้น บางครั้งจะพบว่าคนโตๆจะยังใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยการกระทำ ซึ่งให้ผลดีกว่าการอธิบายด้วยคำพูด เช่น การสอนการขับขี้อจักรยาน หรือเล่นกีฬา เราจะพบว่าวิธีที่ดีที่สุดคือ แสดงให้คุณเป็นตัวอย่างซึ่งจะได้ผลดีกว่าการอธิบาย เพราะการอธิบายให้ฟังเป็นขั้นตอนอาจทำได้ยากและใช้เวลานาน และบางครั้งก็ไม่สามารถหาคำพูดมาอธิบายเพื่อให้นักมองเห็นภาพได้ แต่ถ้าเรากระทำให้คุณ (Acting) โดยมีต้องใช้คำพูดอธิบายผู้เรียนจะเข้าใจทันที ดังนั้น Bruner จึงไม่ได้แบ่งพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจให้หยุดอยู่เพียงในระยะแรกของชีวิตเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่เราจะนำมาใช้ใน ช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตอีกก็ได้

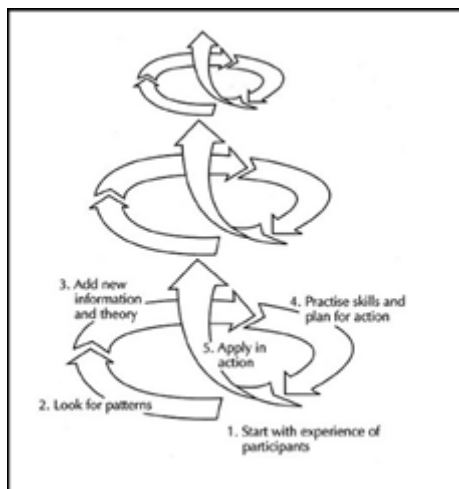
2.1.2 ขั้นที่สามารถสรุปสิ่งที่เห็นเป็นภาพ (Iconic Representation หรือ (Image-Based) พัฒนาการทางความคิดในขั้นนี้อยู่ที่การมองเห็นและการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ จากตัวอย่างเรื่องเด็กกับกระดิ่งที่หายไป Bruner พบว่า เมื่อเด็กอายุมากขึ้นประมาณ 2-3 เดือน ทำของเล่นตกข้างเปลเด็กจะมองหาของเล่นนั้น ถ้าผู้ใหญ่แกล้งหยิบเอาไป เด็กจะหงุดหงิดหรือร้องไห้เมื่อมองไม่เห็นของ Bruner ตีความว่า การที่เด็กมองหาของเล่นและร้องไห้ หรือแสดงอาการหงุดหงิดเมื่อไม่พบของ แสดงให้เห็นว่าในวัยนี้เด็กมีภาพแทนในใจ (Iconic Representation หรือ Image-Based) ซึ่งต่างจากวัย Enactive ที่เด็กคิดว่าการสั่นมือกับการสั่นกระดิ่งเป็นของสิ่งเดียวกัน เมื่อกระดิ่งตกหายไป ก็ไม่สนใจ แต่ยังคงสั่นมือต่อไป การที่เด็กสามารถถ่ายทอดประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆด้วยการมีภาพแทนในใจ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจซึ่งจะเพิ่มขึ้นตามอายุ เด็กโตจะยังสามารถสร้างภาพในใจได้มากขึ้น

2.1.3 ขั้นที่ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจและแสดงออกด้วยสัญลักษณ์หรือภาษา (Symbolic Representation หรือ Language-Based) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ Bruner ถือว่าเป็นขั้นสูงสุดของพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ เป็นขั้นการคิดอย่างเป็นนามธรรม หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ เพื่ออธิบายประสบการณ์หรือการกระทำของตนได้ในการเรียนรู้วิชาการต่างๆ จึงควรนำเสนอความรู้ให้ขึ้นไปตามลำดับการพัฒนาทางสติปัญญาของผู้เรียนคือ จากการกระทำสู่ภาพและสัญลักษณ์ ซึ่งก็คือ เด็ก หรือ ผู้เรียนสามารถคิดหาเหตุผล และในที่สุดจะเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้และสามารถแก้ปัญหาได้ Bruner มีความเห็นว่าความรู้ ความเข้าใจ และภาษามีพัฒนาการเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน และให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแก่เด็ก (ผู้เรียน) ว่า ผู้สอนควรจะเริ่มจากการตั้งสมมุติฐานไว้ก่อนว่า สามารถสอนวิชาใดก็ได้ให้กับเด็กให้สามารถเรียนรู้ได้ ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะอยู่ในระดับขั้นพัฒนาการใดก็ตาม ตราบเท่าที่มีการจัดให้อยู่ในรูปแบบที่สอดคล้องกับสติปัญญาของเด็กคนนั้น

“We begin with the hypothesis that any subject can be taught effectively in some intellectually honest form to any child at any stage of development.” (Bruner, 1960: 33)

2.2 ลำดับชั้นของเนื้อหา (Sequence) การเรียนการสอนจะต้องระบุว่าลำดับชั้นในการนำเสนอ วัสดุการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพทำได้อย่างไร Bruner ได้นำเสนอเพิ่มเติมอีกว่ามนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์ชนิดอื่นๆ ตรงที่สามารถทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้ เช่น เรียนรู้ เขียนหนังสือ เดินร่า และเป็นอิสระ เป็นต้น สกยภาพของมนุษย์นั้นไร้ซึ่งขีดจำกัดและมีความสามารถที่จะเรียนรู้ในเรื่องใดๆ ได้ ในระดับอายุเท่าไรก็ได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อม Bruner ให้ความสำคัญกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องจำเป็น ดังทฤษฎีทางการสอนของเขาที่เรียกว่า “หลักสูตรแบบก๊าวเวียน” หรือ “Spiral Curriculum”

แนวคิดหลักสูตรแบบก๊าวเวียน (Spiral Curriculum) Bruner ได้นำเสนอเพิ่มเติมอีกว่ามนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์ชนิดอื่นๆ ตรงที่สามารถทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้ เช่น เรียนรู้ เขียนหนังสือ เดินร่า และเป็นอิสระ เป็นต้น สกยภาพของมนุษย์นั้นไร้ซึ่งขีดจำกัดและมีความสามารถที่จะเรียนรู้ในเรื่องใดๆ ได้ ในระดับอายุเท่าไรก็ได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อม Bruner ให้ความสำคัญกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องจำเป็น ดังทฤษฎีทางการสอนของเขาที่เรียกว่า “หลักสูตรแบบก๊าวเวียน” หรือ “Spiral Curriculum” ซึ่งมีหลักสำคัญคือ หลักสูตรควรออกแบบเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างถ่องแท้ โดยการจัดโครงสร้างของเนื้อหาวิชาหรือการจัดความถี่รอบๆ ที่ค่อยๆ พัฒนาผู้เรียนไปตามลำดับจากพื้นฐานยกระดับไปสู่ความถี่รอบๆ ที่สูงขึ้น (ภาพประกอบ 2) บทบาทของผู้สอนไม่ควรจะเป็นผู้บอกหรือให้ข้อมูลด้วยการยัดเยียด หรือท่องจำให้ขึ้นใจ (Rote Learning) แต่ควรดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) โดยผู้สอนควรออกแบบบทเรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบได้ด้วยตนเองถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล ดังนั้นการจัดระบบข้อมูลในการสอนเนื้อหาที่ซับซ้อนผู้สอนจึงต้องค่อยๆ แยกเนื้อหาเป็นส่วนย่อย กล่าวคือ ต้องเริ่มในระดับที่ง่ายก่อน แล้วค่อยๆ ให้เนื้อหาที่สอดคล้องกันไต่ระดับที่สูงขึ้นหรือซับซ้อนขึ้น โดยมีการย้ำ ซ้ำ ทวนสาระเดิม ก่อนต่อยอดสาระให้กว้างขึ้น ลึกซึ้งขึ้น อย่างต่อเนื่องกันไป เช่นเดียวกับลักษณะของเกลียวสว่าน การจัดลำดับการสอนครั้งนี้เป็นกระบวนการที่สามารถทำให้เด็ก ๆ เรียนรู้ และแก้ปัญหาได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถค้นพบได้ด้วยตนเอง (Discovery Learning) ดังภาพประกอบ 16

ภาพที่ 16 แนวคิดหลักสูตรแบบก้ำวเวียน (Spiral Curriculum) ของ Bruner

ที่มา: www.pinterest.com

2.3 การเสริมแรง (Reinforcement) การเสริมแรงต้องมีความเฉพาะเจาะจง การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต้องทำให้ผู้เรียนรู้ว่าถึงที่หมายแล้วหรือยัง โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับและรางวัลกับ พฤติกรรมการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดย Bruner ให้ความสำคัญกับรางวัลภายในและข้อมูล ย้อนกลับที่มีความหมายเพื่อให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขข้อผิดพลาดในงานที่ทำ

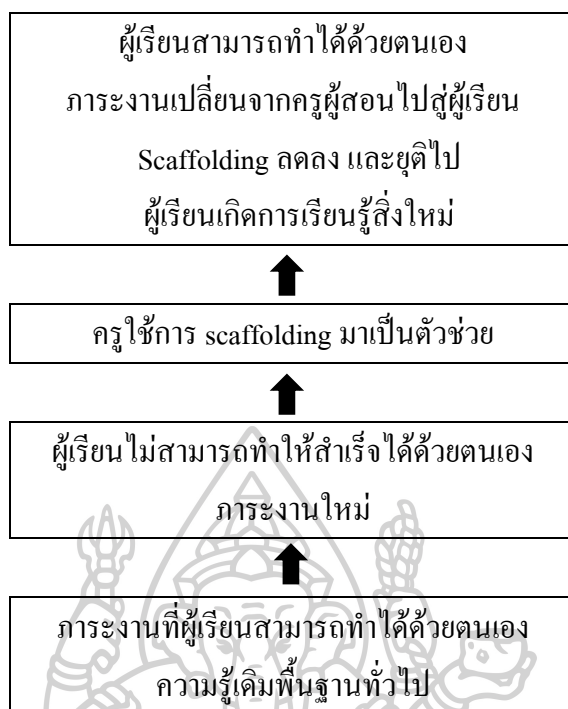
3. แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ (scaffolding)

คำว่า scaffolding หรือ scaffold แปลว่า นั่งร้าน การสอนแบบการเสริมต่อการเรียนรู้ หรือ scaffolding เปรียบเทียบได้กับการทำงานของคนงานที่ต้องใช้นั่งร้านเข้าช่วยในการก่อสร้างตึกใหม่ (หรือ ซ่อมแซมตึก) โดยที่นั่งร้านเป็น โครงสร้างภายนอกที่ช่วยให้คนงานสร้างตึกไปเรื่อยๆ จนกระทั่งสร้างเสร็จ ซึ่งเมื่อตึกมีความมั่นคงแข็งแรงดีแล้ว นั่งร้านที่ใช้ภายนอกก็สามารถเอาออกไปได้ หลักการนี้จึงนำมาใช้เปรียบเทียบทำนองเดียวกับการที่ผู้สอนให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้เรียนในการทำงานชิ้นใหม่ หรืองานที่ในครั้งแรกผู้เรียนยังไม่สามารถทำได้ด้วยตนเอง ให้สามารถทำได้ด้วยตนเองได้แม้ว่าจะไม่มีความช่วยเหลือจากผู้สอนแล้ว เป็นแนวคิดที่ถูกนำมาใช้เป็นตัวช่วยเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการเรียนรู้ของคนเราให้สูงขึ้น ไปตามแต่ศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยมีหลักการที่ว่า ผู้ที่มีศักยภาพสูงกว่าจะเป็นผู้ให้การช่วยเหลือเสริมต่อการเรียนรู้กับผู้ที่มีศักยภาพต่ำกว่า การเสริมตอนนี้จะค่อยๆ ลดลงในขณะที่การพัฒนาการเรียนรู้จะค่อยๆ เพิ่มขึ้นและสุดท้ายการเสริมต่อจะยุติลงเมื่อผู้ที่มีศักยภาพต่ำกว่าสามารถกระทำได้ด้วยตนเองแล้ว

3.1 ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับ scaffolding Bruner เป็นผู้ที่นำคำว่า “scaffolding” มาใช้เพื่ออธิบายการพูดได้ของเด็กๆ โดยเขากล่าวว่า การพูดของเด็กๆ นั้น เป็นการได้รับการช่วยเหลือ

(scaffolding) จากพ่อแม่ เริ่มตั้งแต่หัดพูดซึ่งการช่วยเหลือของพ่อแม่นี้อาจเกิดขึ้นตามสัญชาตญาณ เช่น การเล่านิทาน ก่อนนอน (Bed-time stories) และการอ่านออกเสียงดังๆ เป็นต้น จากที่มานี้ จึงกล่าวได้ว่า scaffolding เป็นกระบวนการของทักษะการถ่ายทอดที่ด้อยกว่าผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนในการที่จะเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ และการช่วยเหลือนี้จะค่อยๆ ลดลงเมื่อเด็กเกิดการเรียนรู้แล้ว และได้เสริมว่ามนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์ชนิดอื่นๆ ตรงที่สามารถทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้เช่น เรียนรู้ สั่งสอน เขียนหนังสือ เติมน้ำและเป็นอิสระ เป็นต้น ศักยภาพของมนุษย์ไม่มีขีดจำกัดและสามารถ เรียนรู้ในเรื่องใดๆ ได้ ในระดับอายุเท่าไรก็ได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการจัดการเรียน การสอนและสิ่งแวดล้อม Bruner ให้ความสำคัญกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้สอนซึ่งถือว่าเป็นเรื่องจำเป็น

3.2 การนำ Scaffolding ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ให้มีความสนใจที่จะเรียนรู้มากขึ้นได้โดยการใช้กลยุทธ์ scaffolding ในขั้นตอนต่างๆ ของบทเรียนดังนี้ 1) การตั้งคำถาม (questioning) ฝึกทักษะการคิดให้เกิดกับผู้เรียน 2) การแสดงรูปแบบ (modeling) โดยผู้สอนแสดงทักษะเฉพาะให้ผู้เรียนเลียนแบบได้เห็นและเลียนแบบ 3) การอธิบาย (explaining) เพื่อความกระจ่างชัด หรือ ลดความสับสนของผู้เรียน 4) การออกคำสั่งให้ทำตาม (Instructing) อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่าต้องทำอะไร ทำอย่างไร และ ทำไมต้องทำ ชี้แจงจุดประสงค์ให้กระจ่างแจ้ง ไม่ปล่อยให้ผู้เรียนสงสัยเป้าหมายหรือความสำคัญของกิจกรรมนั้นๆ 5) การบอกใบ้ (giving Hints) ในกรณีที่งานมีความยากหรือซับซ้อน ผู้สอนอาจช่วยเหลือผู้เรียนโดยการบอกใบ้ และ 6) การรายงานผลตอบกลับ (feedback) การช่วยเหลือผู้เรียนยังรวมถึง การแบ่งเนื้อหาของภาระงานที่ผู้เรียนต้องทำเป็นส่วนย่อยๆ เล่าเนื้อหาโดยรวม ทำงานเป็นกลุ่ม ให้คำศัพท์ที่สำคัญๆ นำเสนอด้วยรูปภาพประกอบกับการบรรยาย หรือ ร่วมกันอภิปราย (Aber, 2011; ศรีดา บัวเขียว, 2559) เทคนิค scaffolding สามารถทำได้หลากหลายวิธี โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกด้านความรู้ (facilitator of knowledge) แทนการเป็นผู้เชี่ยวชาญ (expert) เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (independent learners) เริ่มแรกครู อาจมีบทบาทเป็นผู้ทำ จากนั้นให้ผู้เรียนทำ พร้อมกันทั้งห้อง ผู้เรียนทำเป็นกลุ่ม และสุดท้าย ผู้เรียนทำเป็นรายบุคคล การเรียนรู้โดยใช้ scaffolding เป็นตัวช่วยสามารถแสดงเป็น ดังแสดงในแผนภาพที่ 17

ภาพที่ 17 การเรียนรู้ 5 ขั้น โดยใช้เทคนิค scaffolding
(ที่มา: สรिता บัวเขียว (2559))

Branford, et.al. (2000) ได้เสนอแนวทางในการใช้เทคนิค scaffolding ไว้ ดังนี้

1. ใช้ภาษากระตุ้นและส่งเสริมความสนใจในการทำกิจกรรม
2. ทำกิจกรรมง่ายขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมเหล่านั้นให้สำเร็จ ได้ด้วยความกระตือรือร้น
3. ให้แนวทางในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุถึงเป้าหมาย
4. ลดความกังวลใจและความเสี่ยง
5. ให้รูปแบบ และความคาดหวังในกิจกรรมที่ทำ

Johnson (1995) และ Slavin (1994) ได้กล่าวถึง เทคนิค scaffolding ดังต่อไปนี้

1. จัดลำดับขั้นตอนการสอน
2. ปรับระดับการสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถ เฉพาะของผู้เรียน
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

4. เลิกใช้การเสริมต่อการเรียนรู้ ถ้าหากเห็นว่าผู้เรียนเริ่มที่จะมีความ รับผิดชอบต่องานมากขึ้น

Wood, Bruner & Ross (1976) ได้เสนอเทคนิค scaffolding ที่ประสบผลสำเร็จไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. สร้างความสนใจกับผู้เรียน
2. จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน
3. กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้
4. กำหนดลักษณะที่สำคัญของเนื้อหาที่เรียน
5. ควบคุมไม่ให้เกิดภาวะคับข้องใจ
6. กำหนดรูปแบบหรือแนวทางในการแก้ปัญหา

3.3 หลักการของการนำทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.3.1 กระบวนการค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ดีมีความหมายสำหรับผู้เรียน

3.3.2 การวิเคราะห์และจัดโครงสร้างเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมเป็นสิ่งที่จะต้องทำก่อนการสอน

3.3.3 การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ช่วยให้สามารถสอนเนื้อหาหรือความคิดรวบยอดเดียวกันแก่ผู้เรียนทุกวัยได้ โดยต้องจัดเนื้อหาความคิดรวบยอดและวิธีสอนให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการของผู้เรียน

3.3.4 ในการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระให้มากเพื่อช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

3.3.5 การสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน

3.3.6 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

3.3.7 การสอนความคิดรวบยอดให้แก่ผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็น

3.3.8 การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

2.2.3.3 ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคมของ Vygotsky (Vygotsky's Social Constructivism)

1. แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม (Social Constructivism)

ทฤษฎี Social Constructivism มีรากฐานมาจากนักจิตวิทยาของกลุ่มพุทธิปัญญานิยมที่ชื่อ เลฟ เซมโนวิช วิกือทสกี (Lev Semenovich Vygotsky) ซึ่งเชื่อว่าสังคมและวัฒนธรรมจะเป็น เครื่องมือทางปัญญาที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพของปัญญา มุ่งเน้นเกี่ยวกับ บริบทการเรียนรู้ทางสังคม (social context learning) เปิดโอกาสให้ผู้สอนหรือผู้เรียนที่อาวุโสกว่า ได้แสดงบทบาทเป็นตัวเชื่อมสำหรับเครื่องมือทางสังคมวัฒนธรรมรวมถึงภาษา เครื่องมือทาง วัฒนธรรมเหล่านี้ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม บริบททางสังคมและภาษา รวมถึงการเข้าถึง ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ทฤษฎี Social Constructivism ของ Vygotsky (1978) ถูกมองว่าเป็นทฤษฎีที่ เปิดโอกาสให้ผู้สอนหรือผู้เรียนที่อาวุโสกว่าแสดงบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน มากกว่าทฤษฎี การสร้างความรู้ด้วยตัวเองของผู้เรียน หรือ Cognitive Constructivism ของ เพียร์เจย์ (Piaget) ตาม แนวคิดของ Vygotsky ดังกล่าวข้างต้นที่ว่า เด็กจะพัฒนาในกลุ่มของสังคมที่จัดขึ้น การใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสมควรจะเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกันมากกว่าที่จะแยกผู้เรียนจากคนอื่นๆ กล่าวคือ เป็นการสร้างบริบทสำหรับการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ ผู้เรียนน่าสนใจ ซึ่งจะกระตุ้นและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ในขณะที่ผู้สอนควรมีบทบาทในการ แนะนำเมื่อผู้เรียนประสบปัญหา กระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติงานในกลุ่มในการที่จะคิดพิจารณาประเด็น คำถาม และสนับสนุนด้วยการกระตุ้น แนะนำ ให้พวกเขาต่อสู้กับปัญหา และเกิดความท้าทาย และ นั้นเป็นรากฐานของสถานการณ์ในชีวิตจริง (Real Life Situation) ที่จะทำให้ผู้เรียน เกิดความสนใจ และได้รับความพึงพอใจในผลของงานที่พวกเขาได้ลงมือกระทำ ดังนั้น ผู้สอนจะคอยช่วยเหลือให้ ผู้เรียนเกิดความเจริญทางด้านสติปัญญา (Cognitive Growth) และการเรียนรู้

Vygotsky อธิบายว่า เด็กทุกคนมีระดับพัฒนาการทางเขาว์ปัญญาที่ตนเป็นอยู่ และมีระดับ พัฒนาการที่ตนมีศักยภาพจะไปให้ถึงช่วงห่างระหว่างระดับที่เด็กอยู่ในปัจจุบันกับระดับที่เด็กมี ศักยภาพจะเจริญเติบโตนี้เอง เรียกว่า พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ หรือ Zone of Proximal Development (ZPD) หรือ Zone of Proximal Growth ซึ่งช่วงห่างนี้จะมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล แนวคิดนี้ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับการสอน ซึ่งเคยเป็นเส้นตรง (Linear) หรืออยู่ในแนว เดียวกัน เปลี่ยนแปลงไปเป็นอยู่ในลักษณะที่เหลื่อมกัน โดยการสอนจะต้องนำหน้าระดับพัฒนาการ เสมอ ดังคำกล่าวของ Vygotsky ที่ว่า

“... the development process do not coincide with learning process. Rather the development process lags behind the learning process.” (Vygotsky,1978: 90)

จากแนวคิด Zone of Proximal Growth ดังกล่าว สามารถอธิบายเป็นตัวอย่างได้ว่า เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสมองเท่ากับเด็กอายุ 10 ขวบ จะสามารถทำงานที่เด็กอายุ 10 ขวบ โดยทั่วไปทำได้ เมื่อนำงานของเด็กอายุระดับ 11 ขวบมาให้เด็ก 10 ขวบทำ เด็กคนหนึ่งทำไม่ได้ แต่เมื่อได้รับการชี้แนะหรือสาธิตให้ดูก็จะทำได้ แสดงให้เห็นว่า เด็กคนนี้มีศักยภาพที่จะไปถึงได้ ต่อไปเด็กคนนี้ก็จะพัฒนาไปถึงขั้นทำสิ่งนั้นได้เองโดยไม่มี การชี้แนะ หรือการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในขณะเดียวกัน อาจมีเด็กอีกคนหนึ่งซึ่งอยู่ในระดับพัฒนาการทางสมองเท่ากัน คือ 10 ขวบ เมื่อให้ทำงานของเด็กอายุ 11 ขวบ เด็กทำไม่ได้แม้จะได้รับการชี้แนะหรือสาธิตให้ดูซ้ำแล้วซ้ำอีก ก็ไม่สามารถทำได้ แสดงให้เห็นว่า ช่องว่างระดับพัฒนาการที่เป็นอยู่กับระดับที่ต้องการจะไปถึงยังห่างหรือกว้างมาก เด็กที่ยังมีวุฒิภาวะไม่เพียงพอ หรือยังไม่พร้อมที่จะทำสิ่งนั้น จำเป็นต้องรอให้เด็กมีวุฒิภาวะสูงขึ้น หรือลดระดับงานระดับพัฒนาการให้ต่ำลง จากแนวคิด ดังกล่าว Vygotsky (1978: 90-91) จึงมีความเชื่อว่า การให้ความช่วยเหลือชี้แนะแก่เด็ก ซึ่งอยู่ในลักษณะของ “Assisted Learning” หรือ “Scaffolding” เป็นสิ่งสำคัญมากเพราะสามารถช่วยพัฒนาเด็กให้ไปถึงระดับที่อยู่ในศักยภาพของเด็กได้ Vygotsky รวมถึงนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ ต่างก็เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ภายใต้บริบทที่แท้จริง (Authentic Context) เพราะการสร้างความหมายใดๆ มักเป็นการสร้างบนฐานของบริบทใดบริบทหนึ่ง จะกระทำโดยขาดบริบทนั้นไม่ได้ ดังนั้น การเรียนรู้จึงจำเป็นต้องดำเนินการอยู่ในบริบทใดบริบทหนึ่ง และกิจกรรมและงานทั้งหลายที่ใช้ในการเรียนรู้ก็จำเป็นต้องเกิดขึ้นในชีวิตจริงๆ (Authentic Activities / Tasks)

2. การนำทฤษฎี Social Constructivism ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ในทุกชั้นเรียนซึ่งกลยุทธ์ทางการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิด Social Constructivism ของ Vygotsky มีหลักการสำคัญที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

2.1 เรียนรู้และการพัฒนา คือ ด้านสังคม ได้แก่ กิจกรรมการร่วมมือ (Collaborative Activity)

2.2 โซนพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) ควรจะสนองต่อแนวทางการจัดหลักสูตรและการวางแผนบทเรียน จากพื้นฐานที่ว่า ผู้เรียนที่มีโซนพัฒนาการ จะสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องได้รับการช่วยเหลือ แต่สำหรับผู้เรียนที่อยู่ต่ำกว่าโซนพัฒนาการ จะไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้และต้องได้รับการช่วยเหลือ ที่เรียกว่า ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) ดังคำกล่าวของ Vygotsky ที่ว่า

“The distance between the actual developmental level as determined by independent problem solving and the level of potential development as determined through problem solving under adult guidance, or in collaboration with more capable peers.” (Vygotsky, 1978: 86).

2.3 การเรียนรู้ในโรงเรียนควรเกิดขึ้นในบริบทที่มีความหมายและไม่ควรแยกจากการเรียนรู้และความรู้ที่ผู้เรียนพัฒนามาจากสภาพชีวิตจริง (Real World) ประสบการณ์นอกโรงเรียนควรจะมีการเชื่อมโยงนำมาสู่ประสบการณ์ในโรงเรียนของผู้เรียน

จากแนวคิด Social Constructivism ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปเป็นสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ความรู้ของบุคคลใด คือ โครงสร้างทางปัญญาของบุคคลนั้นที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์ในการคลี่คลายสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและสามารถนำไปใช้เป็นฐานในการแก้ปัญหาหรืออธิบายสถานการณ์อื่นๆ ได้

2. ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยวิธีการที่ต่าง ๆ กัน โดยอาศัยประสบการณ์และโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม ความสนใจและแรงจูงใจภายในตนเองเป็นจุดเริ่มต้น

3. ผู้สอนมีหน้าที่จัดนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ปรับขยายโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนเอง

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การจัดการเรียนรู้ แบบเน้นภาระงาน (Task-based Learning) แบบบูรณาการ (Integrated Learning) แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Learning) แบบโครงงาน (Project-Based Learning) เป็นต้น ซึ่งรูปแบบแต่ละรูปแบบเหล่านี้ ต่างก็นำเอาแนวคิด การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) มาร่วมกระบวนการเรียนการสอนกันอย่างแพร่หลาย

2.2.3.4 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning: CL Theory)

กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ เกิดขึ้นมาในช่วงยุคปี ค.ศ. 1980 ซึ่งเป็นช่วงที่รายงานวิจัยมากมายได้นำเสนอว่า ระบบการศึกษาในระดับปริญญาตรีของสหรัฐอเมริกา กำลังอยู่ในช่วงตกต่ำอย่างมาก ความสัมพันธ์ระหว่าง ครู-ศิษย์ เกิดความห่างเหินกันเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ หลักสูตรการเรียนการสอนไม่มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน และเน้นวัฒนธรรมทางการศึกษาในรูปแบบ ผู้สอนบรรยาย ผู้เรียนนั่งฟัง (Passive Learners) นักศึกษาถูกจัดให้ทำแบบทดสอบอยู่บ่อยครั้ง อัตราการลาออกกลางคันของนักศึกษาเพิ่มขึ้น การเรียนการสอนในหลายๆด้านของสถาบันการศึกษาต่างๆ สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มทางสังคมที่มีขนาดใหญ่ขึ้น แต่กลับขาดการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันของผู้คนในองค์กร ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความแตกแยกกันทางสังคมในภาพรวม และนั่นก็คือที่มาของการปฏิรูปการศึกษาโดยการนำเอากระบวนการการเรียนรู้แบบร่วมมือเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน (Barbara L. S. and Jean T. M., 1992)

1.ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วิทยากร เชิงกุล (2549) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 4-5 คน โดยสมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถแตกต่างกัน สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีเป้าหมายและมีโอกาสได้รับรางวัลของความสำเร็กร่วมกัน วิธีการแบบนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในเชิงบวก มาปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากัน ได้มีโอกาสรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ได้พัฒนาทักษะทางสังคมและได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานเพื่อสร้างความรู้ให้กับตนเอง

ทิสนา แคมมณี (2557: 98) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550: 121) การเรียนรู้แบบร่วมมือหรือแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน ผ่านกระบวนการร่วมมือกันทำงานกลุ่มตามบทบาทที่ตนเองต้องรับผิดชอบ ภายใต้เป้าหมายเดียวกัน โดยเลือกผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันภายในกลุ่มดำเนินการสู่เป้าหมายได้

ไสว พิทขาว (2554: 193) กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

Jacobs, Power, & Loh, 2002: 1) หลักการและเทคนิคในการช่วยให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Gerlach (1994) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนักเรียนที่ทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหา คำนึงงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ หรือ สร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา

Johnson & Johnson (1993: 9) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การทำงานร่วมกันของนักเรียนกลุ่มเล็กๆภายใต้คำแนะนำของผู้สอน เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของแต่ละคนในกลุ่ม (Johnson & Johnson, 1993: 9)

Kagan (1989) กล่าวว่า ในกิจกรรมภายใต้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้สอนจะทำหน้าที่ออกแบบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ Johnson, Johnson และ Holubec (1993: 62) ระบุว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เปิดโอกาสให้

ผู้เรียนมีการทำงานร่วมกัน ทำให้เพิ่มการเรียนรู้ของตนเองและของกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

สรุปได้ว่าการเรียนรู้เป็นการกระทำ หรือ ปฏิบัติงานทางสังคมอย่างเป็นธรรมชาติทางสังคม ที่ประกอบไปด้วยผู้คนที่เข้าร่วมพูดคุยกัน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำงาน เป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centred) และผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Instructor-Facilitated) โดยที่ผู้เรียนจะทำงานเป็นกลุ่มเล็กๆที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและของสมาชิกภายในกลุ่มทั้งหมด ผู้เรียนได้ตอบกันภายในกลุ่มเพื่อเรียนรู้และปฏิบัติตามองค์ประกอบต่างๆของหัวข้อที่ได้รับมอบหมายเพื่อแก้ปัญหาให้บรรลุตามเป้าหมาย

2. ลักษณะและองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิสนา แคมมณี (2557) จำแนกหลักการและองค์ประกอบของ การเรียนรู้แบบร่วมมือ ออกเป็น 5 ประการ ดังนี้

2.1 อาศัยหลักการพึ่งพากัน (Positive Interdependence) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ในทางบวกนี้คือ มีทัศนคติที่ดีในการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีเป้าหมายร่วมกัน

2.2 การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face to Face Promotive Interaction) การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟัง เป็นลักษณะสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยตรงของการเรียนแบบร่วมมือ

2.3 มีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่สามารถตรวจสอบได้ (Individual and Group Accountability) มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม

2.4 ทักษะทางสังคม (Social skills) โดยเฉพาะทักษะ ในการทำงานร่วมกัน ทักษะในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การจัดการความขัดแย้ง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 มีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) สมาชิกในกลุ่มต้องมีการอภิปรายถกเถียงกันเพื่อความสำเร็จของงาน

Slavin (1996) ระบุว่าองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ 1) กลุ่มทีมงาน และ 2) เป้าหมายของทีม ซึ่งสอดคล้องกับการให้ความหมายขององค์ประกอบของ ทิสนา แคมมณี (2557: 98-106) ที่กล่าวว่าคือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถต่างกัน ประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

Johnson และ Johnson (1991) กล่าวว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะคือ 1) ลักษณะแข่งขันกันในการเรียนรู้ 2) ลักษณะต่างคนต่างเรียน และ 3) ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยกันในการเรียนรู้ และได้เสนอ 5 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

2.1 การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน คือแต่ละคนในกลุ่มต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน และในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่นๆ ด้วย เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2.2 การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย

2.3 ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน กลุ่มจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบงานทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตัวเองอย่างเต็มที่

2.4 การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญๆ หลายประการซึ่งผู้สอนควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ดำเนินงานไปได้

2.5 การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

3 หลักการของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Smith และ MacGregor (1992) กล่าวว่า แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วยหลากหลายทฤษฎีและกระบวนการเรียนรู้ร่วมอยู่ด้วย ทำให้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วย ชุดของข้อสมมุติฐาน (A Set of Assumptions) เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

3.1 การเรียนรู้เป็นกระบวนการเชิงปฏิบัติที่ซึ่งนักเรียนจะคัดสรรข้อมูลและเชื่อมโยงความรู้ใหม่นี้เข้ากับกรอบความรู้เดิม

3.2 การเรียนรู้ต้องใช้ความท้าทายที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกับเพื่อนร่วมงานของตน ประมวลผล และสังเคราะห์ข้อมูลมากกว่าเพียงแค่จดจำข้อมูลและกึ่งกลับมาใช้ใหม่

3.3 ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนมุมมองที่หลากหลายจากผู้ที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน

3.4 การเรียนรู้จะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ในช่วงการยืดหยุ่นทางปัญญานี้ ผู้เรียนจะสร้างกรอบและความหมายออกมาเป็นการสื่อสารด้านการพูดหรือเขียน

3.5 ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้เรียนจะถูกท้าทายทั้งในด้านสังคมและอารมณ์ ขณะที่พวกเขาฟังมุมมองที่แตกต่างกันและต้องแสดงความคิดเห็นและปกป้องความคิดของพวกเขา

ในการทำเช่นนั้นผู้เรียนจะเริ่มสร้างกรอบความคิดที่ไม่ซ้ำกันของตนเองและไม่ต้องอาศัยกรอบแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญหรือข้อความเพียงอย่างเดียว ดังนั้นในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้เรียนมีโอกาสที่จะพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน นำเสนอ หรือ แยกต่าง ในการนำเสนอความคิดต่างๆ แลกเปลี่ยนความเชื่อที่หลากหลาย ตั้งคำถามเกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดอื่นๆ และมีส่วนร่วมในทีมอย่างแข็งขัน

Johnson D.W. and Johnson R. T. (Johnson et al., 1994) กำหนดลักษณะสำคัญของหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปได้ดังนี้

3.1 กลุ่มของความแตกต่าง (Group Heterogeneity) ขนาดของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกลุ่มขนาดเล็ก สมาชิกของกลุ่มประมาณ 4 – 5 คน ภายในกลุ่มควร ประกอบด้วย ทั้งเพศชายและเพศหญิง นักศึกษาที่มีระดับความสามารถแตกต่างกัน

3.2 เป้าหมายของกลุ่มหรือการพึ่งพาและเกื้อกูลกันในทางบวก (Group Goals/Positive Interdependence) เช่น คะแนน การทดสอบ นักศึกษาทุกคนต้องช่วยเหลือ กัน สมาชิกกลุ่มทุกคนมีความสำคัญ เนื่องจาก ความสำเร็จของกลุ่มมาจากการที่สมาชิกของกลุ่มทุกคน ต้องเรียนรู้ทุกอย่างที่ผู้สอนกำหนดให้

3.3 ปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกัน (Primitive Interaction) สมาชิกในกลุ่มต้องแสดงให้เห็นว่าจะช่วยเหลือซึ่งกันและ กันอย่างไร ที่จะเอาชนะปัญหาได้และทำงานที่ได้รับ มอบหมายสำเร็จ

3.4 ความรับผิดชอบส่วนบุคคล (Individual Accountability) สมาชิกแต่ละคนของกลุ่มจะต้องมีส่วน สนับสนุนความสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่ม คะแนน สอบของแต่ละคน จะเป็นผลรวม หรือมีผลต่อค่าเฉลี่ย ของคะแนนของกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มต้องรับผิดชอบทำงาน ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

3.5 ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) การพึ่งพาอาศัยกัน และการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกัน สมาชิกในกลุ่มต้องฝึกความเป็น ผู้นำ ฝึกการตัดสินใจ ฝึกการสื่อสารที่ชัดเจน และฝึก การจัดการความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดเห็นที่แตกต่าง กัน ต้องมีความซื่อสัตย์จริงใจต่อกัน

3.6 โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จเท่ากัน (Equal Opportunities for Success) กลุ่มการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ เป็นกลุ่มแห่งความแตกต่างกันทางความสามารถ ในการเรียนรู้ และความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับ ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ขั้นตอน สำคัญที่ยืนยันได้ว่าสมาชิกในกลุ่มทุกคนมีโอกาสที่จะ สร้างความสำเร็จสู่กลุ่ม ซึ่งสามารถทำได้โดยเต็มรางวัล ที่แสดงถึงระดับของการพัฒนาที่ดีกว่าคะแนนสอบครั้ง ก่อนๆ ในกระบวนการสอนแบบ คะแนนที่

ได้จากการ แข่งขันกับคนอื่น ที่มีความสามารถระดับเดียวกัน สอดคล้องกับระดับความสามารถของแต่ละคน

3.7 การแข่งขันของทีม (Team Competition) การแข่งขันอาจไม่ใช่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เสมอไปถ้าใช้ไม่เหมาะสม แต่ถ้าเป็นการแข่งขันในกลุ่มที่มีความสามารถ ใกล้เคียงกัน อาจส่งผลดีต่อการจูงใจให้นักศึกษาร่วมมือ ซึ่งกันและกันในกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Student Teams – Achievement Divisions)

4. ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักการศึกษาที่ทำการศึกษาทฤษฎีนี้ ได้มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีดังต่อไปนี้

4.1 การเรียนรู้สำหรับทุกคน (Learning for All) การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสร้างขึ้นจากความหลากหลายและเป็นการส่งเสริมให้เกิดการช่วยเหลือ สนับสนุนและการเชื่อมต่อกันระหว่างผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่าสำหรับนักเรียนทุกคนรวมทั้งผู้ที่ได้รับการระบุว่า เป็น ผู้เรียน ‘เสี่ยง’ ‘สองภาษา’ ‘มีพรสวรรค์’ และ ‘ปกติ’ นักเรียนทุกคนเรียนรู้และทำงานร่วมกันในสภาพแวดล้อมที่จุดแข็งของแต่ละคนได้รับการยอมรับและความต้องการส่วนบุคคลได้รับการพิจารณา ผู้เรียนทุกคนเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศที่ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจในผู้อื่นมากขึ้นเห็นคุณค่าของความแตกต่าง ความหลากหลาย การประสานสัมพันธ์และการรวมกลุ่มเป็นมิตรและพร้อมจะช่วยเหลือกันและกัน ทำให้รู้สึกว่าเขาปลอดภัยพอที่จะเสี่ยงในการออกความคิดเห็น

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (Academic Achievement) มีงานวิจัยมากมายที่ทำการทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาภายใต้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม พวกเขาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญมากกว่าการควบคุมชั้นเรียน ซึ่งจำเป็นอย่างมากที่ผู้เรียนต้องรู้และเข้าใจเป้าหมายของกลุ่มและความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมภายในกลุ่มที่มีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม พบว่าผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากเท่าใด ผู้เรียนคนนั้นก็จะได้ประโยชน์จากกิจกรรมมากเท่านั้น (Slavin, 1990)

4.3 ทักษะการสื่อสาร (Skilled Communication) นักวิจัยพบว่าผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน มีการพัฒนาทักษะในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลให้ความสำคัญกับความรู้สึกของคนอื่น เข้าใจในสถานการณ์ข้ามวัฒนธรรมมากขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียนและผู้สอนมากขึ้น และมีความสามารถที่จะเจรจาและแก้ไขสถานการณ์ปัญหาความขัดแย้งได้ดียิ่งขึ้น

4.4 สุขภาพจิต (Psychological Health) ช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้น มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม และความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดซึ่งทำให้รู้สึกวิตกกังวล เครียดและความผันแปรต่าง ๆ ด้านอารมณ์ได้ดีขึ้น

Slavin (1995) พบว่าเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนใช้ความสามารถเฉพาะตัวและศักยภาพในตนเอง ร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จได้ โดยที่สมาชิกในกลุ่มตระหนักว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน สมาชิกจะได้พูดคุยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะได้ความรู้จากเพื่อนและสิ่งที่เป็นผลพลอยได้จากการใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือ และประโยชน์อีกประการหนึ่งก็คือ ผู้เรียนที่อยู่ในห้องเรียนที่มีการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีสุขภาพจิตที่แข็งแรงขึ้น มีความนับถือตนเองสูงขึ้น มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตัวเองมากกว่าผู้เรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม Slavin ยังได้อ้างอิงผลการวิจัยหลายชิ้นที่ค้นพบว่า ผู้เรียนเหล่านี้มีทักษะในการควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกตนเองในเวลาที่ทำงานที่โรงเรียน ในงานที่ได้รับมอบหมาย และ ในการร่วมมือร่วมใจที่สูงขึ้นเช่นกัน (Slavin, 1990)

Johnson and Johnson (1987: 27-30) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้ สรุปได้ 9 ประการ ดังนี้

1. นักเรียนเก่งที่เข้าใจคำสอนของครูได้ดี จะเปลี่ยนคำสอนของครูเป็นภาษาพูดของนักเรียน แล้วอธิบายให้เพื่อนฟังได้และทำให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้น

2. นักเรียนที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟัง จะเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

3. การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัวทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่และมีความสนใจมากยิ่งขึ้น

4. นักเรียนทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะครูคิดคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มด้วย

5. นักเรียนทุกคนเข้าใจดีว่าคะแนนของตนมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนั้นทุกคนต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

6. นักเรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคมมีเพื่อนร่วมกลุ่มและเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากเมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานอันแท้จริง

7. นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันนั้นก็ต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หรือคะแนนของกลุ่มดีขึ้น

8 นักเรียนเก่งจะมีบทบาททางสังคมในชั้นมากขึ้น นักเรียนเหล่านั้นจะรู้สึกว่าเขาต้องมีหน้าที่ต่อสังคมด้วย

9 ในการตอบคำถามในห้องเรียน นักเรียนบางคนอาจกลัวว่า หากตอบผิดเพื่อน จะหัวเราะ แต่เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่ม คนอื่นๆ อาจจะทำให้ความช่วยเหลือบ้าง ทำให้นักเรียนในกลุ่มมีความผูกพันกันมากขึ้น

Arend (1994: 345–346) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้สรุป ได้ 4 ประการ ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือนี้เป็นการเรียนที่จัดให้นักเรียนได้ร่วมมือกัน เรียนเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 2 - 6 คน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียนร่วมกันนับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น และแสดงออกตลอดจนลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น นักเรียนที่เก่งช่วยนักเรียนที่ไม่เก่ง ทำให้นักเรียนที่ เก่งมีความรู้สึกภาคภูมิใจ รู้จักสละเวลา และช่วยให้เข้าใจในเรื่องที่ดีขึ้น ส่วนนักเรียนที่ไม่เก่งก็จะ ช่างซึ่งในน้ำใจเพื่อน มีความอบอุ่น รู้สึกเป็นกันเอง กล้าซักถามในข้อสงสัยมากขึ้น จึงง่ายต่อการทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ที่สำคัญในการเรียนแบบร่วมมือนี้คือ นักเรียนในกลุ่มได้ร่วมกันคิด ร่วมกัน ทำงาน จนกระทั่งสามารถหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดได้ ถือว่าเป็นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ความรู้ที่ได้รับเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนอย่างแท้จริง จึงมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนสูงขึ้น

2. ด้านการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเรียนแบบร่วมมือเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกัน ได้มาทำงานร่วมกัน ฟังซึ่งกันและกัน มีการรับฟังความคิดเห็นกัน เข้าใจและเห็นใจสมาชิกในกลุ่ม ทำให้เกิดการยอมรับกันมากขึ้น เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันซึ่งจะส่งผลให้มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นในสังคมมากขึ้น

3. ด้านทักษะในการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จที่ดี และการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคม การเรียนแบบร่วมมือช่วยปลูกฝังทักษะในการทำงานเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น และส่งผลให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน ทักษะทางสังคมที่นักเรียน จะเกิดการเรียนรู้ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การสร้างความไว้วางใจกัน การตัดสินใจ การสื่อสาร การจัดการกับข้อขัดแย้ง ทักษะเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสมาชิกภายในกลุ่ม เป็นต้น

5. การนำทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา / การสอน

ทิสนา แคมณี (2557) ได้กล่าวถึง การนำหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้ว่า ผู้สอนสามารถนำหลักการของการเรียนรู้ไปจัดการเรียนการสอนของตนได้ โดยการพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้

ให้มีองค์ประกอบครบ 5 ประการ การวางแผนบทเรียนและจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือดังนี้

5.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้

- 5.1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งด้านความรู้และทักษะกระบวนการต่างๆ
- 5.1.2 กำหนดขนาดของกลุ่ม
- 5.1.3 กำหนดองค์ประกอบของกลุ่มหมายถึงการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม ซึ่งอาจทำได้โดยการสุ่ม
- 5.1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม
- 5.1.5 จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงาน
- 5.1.6 จัดเนื้อหาสาระ วัสดุหรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ วิเคราะห์สาระ/ งาน/หรือวัสดุที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

5.2 ด้านการสอน

ผู้สอนควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันดังนี้

- 5.2.1 อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม
- 5.2.2 อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน
- 5.2.3 อธิบายถึงความสำคัญ และวิธีการสอนของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน
- 5.2.4 อธิบายวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม
- 5.2.5 อธิบายอธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย
- 5.2.6 ชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง

5.3 ด้านการควบคุมกำกับและช่วยเหลือกลุ่ม

- 5.3.1 ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการดูแลกันอย่างใกล้ชิด
- 5.3.2 สังเกตการณ์การทำงานร่วมกันของกลุ่ม ว่าสมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในงานหรือบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่
- 5.3.3 เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม
- 5.3.4 สรุปการเรียนรู้

5.4 ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

- 5.4.1 ประเมินผลการเรียนรู้
- 5.4.2 วิเคราะห์กระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

สรุปการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) เป็นวิธีการเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันความรู้ ให้กำลังใจกัน และกันและดูแลซึ่งกันและกัน หลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะคล้ายกับกระบวนการกลุ่ม แต่ต่างกันที่การเรียนรู้แบบร่วมมือจัดกลุ่มให้ผู้เรียนคละกันทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด กิจกรรมที่มักจะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การร่วมมือกันแข่งขันกันคิด คู่ตรวจสอบ การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนา เป็นต้น

2.2.4 รูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากกระบวนการวิธีสอน ซึ่งสามารถจำแนกได้ 3 รูปแบบ (Miller, 1996) ดังนี้

2.2.4.1 การถ่ายทอดความรู้ (Transmission Approach)

จากมุมมองนี้การเรียนการสอนคือการถ่ายทอดความรู้จากจุด A (ผู้สอน) ไปยัง Point B (ผู้เรียน) นี่เป็นวิธีการที่ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centred) ในการจัดการเรียนรู้ ที่มีบทบาทเป็นผู้ให้ความรู้ ตัดสินว่าอะไรคือความจริง และเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ในขั้นสุดท้าย งานของผู้สอนจากมุมมองนี้คือ การจัดหาองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียนที่ตามลำดับที่กำหนดไว้ ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดั่งบ่งชี้ความสามารถของผู้เรียนในความสามารถที่จะเลียนแบบหรือถ่ายทอดความรู้ได้รับมอบหมายนี้กลับไปให้ผู้สอน หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องตรวจสอบจากมุมมองนี้ การทดสอบมาตรฐานการศึกษาถือว่าเป็นมาตรการที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่ง Miler พบว่า การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้มีประโยชน์เฉพาะบางกรณี เช่นเน้นเรื่อง ทักษะพื้นฐานที่จำเป็น จึงเป็นประโยชน์อย่างมากกลับ ผู้เรียนที่ค่อนข้างช้า แต่กลับไม่ค่อยได้รับการยอมรับจากงานวิจัยบางส่วน โดยถุมองว่า รูปแบบนี้ไม่ควรถูกนำมาใช้เป็นรูปแบบของการเรียนการสอนทั่วไป

2.2.4.2 การสร้างองค์ความรู้ (Transformational Approach) หรือ (Constructionist)

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่คาดหวังว่าจะยกระดับศักยภาพของผู้เรียนให้พึ่งพาตนเองได้ในหลายระดับ เช่น ความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ สังคม การสร้างสรรค์ จิตวิญญาณและอื่น ๆ) ภายหลังจากที่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้สอนแล้ว โดยพยายามจะให้ผู้เรียนลดการเรียนรู้ที่ต้องพึ่งพาครู โรงเรียน หรือสถาบัน ไปสู่การพึ่งพาตนเองในการแสวงหาความรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ผ่าน สื่อ (Media) นวัตกรรม (Innovation) และเทคโนโลยี (Technology) การเรียนรู้จะเน้นการเรียนรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง ภายใต้การอำนวยความสะดวกของผู้สอน ผ่านสื่อและนวัตกรรม ผู้สอนจะมีบทบาทด้านการจัดการ

และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทและส่วนร่วมมากขึ้น เน้นการศึกษาแบบองค์รวมเป็นปรัชญาการศึกษาที่สอดคล้องกับมุมมองการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้เกิดขึ้นได้เมื่อประสบการณ์เหล่านี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึก ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจและใส่ใจในตนเอง คนอื่น และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีความคล้ายคลึงกับ การที่ผู้เรียนรู้จักตนเอง นั่นคือการรับรู้ถึงพรสวรรค์และความสามารถเฉพาะตัวของตนในขอบเขตที่สามารถพัฒนาไปได้มากแค่ไหน นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังเกี่ยวข้องกับการตระหนักถึงมิติต่างๆของผู้เรียน และการพัฒนาจิตสำนึกเช่นกัน

2.2.4.3 การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่สู่ปัญญาภิวัฒน์ (Transactional Approach)

เป็นรูปแบบที่อิงกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เนื่องจากถูกพัฒนามาจากผลของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ และวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 เน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ต้องมีมากขึ้นกว่าเดิม เป็นรูปแบบการให้การศึกษาแนวใหม่ที่ปรับเปลี่ยนทั้งด้านมุมมอง วิธีคิด เกี่ยวกับการศึกษา ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนสู่ขีดจำกัดของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีศักยภาพสูงเพื่อเป็นที่พึงของสังคมให้มีโอกาสเรียนรู้เต็มศักยภาพ โดยรูปแบบที่พัฒนาเน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่สังคม 4.0 ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้เอง เช่น Problem-Based Learning หรือ Project-based Learning

สรุปได้ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ด้วยกระบวนการวิธีสอน 3 แบบ คือ การถ่ายทอดความรู้ การสร้างองค์ความรู้ การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่สู่ปัญญาภิวัฒน์ ซึ่งแต่ละวิธีต่างก็มีข้อดีและข้อจำกัดในตัวเอง สำหรับการเรียนการสอนที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีการรับรู้ซ้ำและไม่ถนัดในกิจกรรมที่ฝึกคิดวิเคราะห์สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง กระบวนการวิธีสอนหลักที่เหมาะสมกับผู้เรียนก็คือการถ่ายทอดความรู้ แต่เมื่อผู้เรียนมีการพัฒนาขึ้น การสอนการสร้างองค์ความรู้ ควรถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพึงพารับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองได้ จนนำไปสู่ความสามารถที่จะสรรค์สร้างงานได้ด้วยตนเอง โดยผ่านการสอนแบบการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่สู่ปัญญาภิวัฒน์

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์หาองค์ประกอบของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำไปเป็นแนวทางการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ดังแสดงในตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของกระบวนการเรียนรู้

องค์ประกอบของ กระบวนการเรียนรู้	การสังเกตและการเลียนแบบจากต้นแบบ	การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	การให้ผลตอบแทนและพัฒนาผลงาน	การกำกับตนเอง	การรับรู้ความสามารถของตนเอง	ความสามารถทางการเรียนรู้ที่มุ่งผู้ออกคต	การเรียนรู้ทางปัญญาจากต้นแบบ	การเรียนรู้แบบร่วมมือ	การสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน	การฝึกปฏิบัติ	การส่งเสริมผู้เรียนให้คิดอิสระ	การเสริมแรงบวกแก่ผู้เรียน	การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน	การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความรู้เดิม	การเสริมต่อการเรียนรู้
Bruner (1966)	✓			✓			✓	✓						✓	✓
Vygotsky (1978)	✓		✓	✓	✓		✓	✓					✓	✓	✓
Bandura (1986)	✓	✓	✓	✓	✓				✓			✓		✓	
Slavin (1994)	✓	✓	✓				✓	✓				✓	✓		
Johnson (1995)								✓		✓					
Zimmerman (2013)	✓	✓				✓			✓		✓			✓	
Arends (1994)		✓	✓				✓	✓	✓						
วิจารณ์ พานิช (2555, 2557)		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
ทิสนา เขมมณี (2554)		✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
อนันท์ งามสะอาด (2553)			✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
องค์ประกอบของ กระบวนการ เรียนรู้ที่สังเคราะห์ได้	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางแสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของกระบวนการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์มี 13 ด้านดังนี้ 1. การสังเกตและการเลียนแบบจากต้นแบบ 2. การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 3. การให้ผลตอบแทนและพัฒนาผลงาน 4. การกำกับตัวเอง 5. การรับรู้ความสามารถของตนเอง 6. การเรียนรู้แบบร่วมมือ 7. การสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน 8. การฝึกปฏิบัติ 9. การส่งเสริม

ผู้เรียนให้คิดอิสระ 10. การเสริมแรงบวกแก่ผู้เรียน 11. การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความรู้เดิม 12. การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความรู้เดิม 13. การเสริมต่อการเรียนรู้

สามารถสรุปได้ว่า ถึงแม้ว่านักจิตวิทยาและนักการศึกษาจะมีแนวคิดต่างๆที่เป็นองค์ประกอบของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลากหลายด้าน แต่เมื่อพิจารณาแล้ว ทุกแนวคิดสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยที่มีสาระสำคัญคือ ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจาก ผู้นำ (leader) มาเป็น ผู้ช่วยเหลือหรือผู้อำนวยการเรียนรู้ (teacher facilitator) ในกระบวนการเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของผู้เรียน โดยผ่านกิจกรรมต่างๆที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านความรู้ (knowledge) โดยผ่านทางสาระวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง ซึ่งอาจเป็นความรู้ในสาขาวิชาชีพ หรือความรู้ในการใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารทั้งในเชิงวิชาการ สังคม และความบันเทิง เป็นต้น 2. ด้านทักษะและการปฏิบัติ (skill and practice) โดยผ่านทางกิจกรรมที่ลงมือปฏิบัติจริงในสิ่งแวดล้อมที่เป็นประสบการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ เกิดการพัฒนาทักษะการคิดค้นคว้า การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาอย่างมีระบบ การตั้งคำถาม-ตอบคำถาม การตัดสินใจอย่างไตร่ตรอง รอบคอบ และ 3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (attitude) โดยผ่านทางกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่ม กล่าวคือ ผู้เรียนเข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม และการพัฒนาทักษะทางสังคม อันได้แก่ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ากระบวนการคิดทั้ง 3 ด้านนี้ มีความสอดคล้องกันกับแนวคิดการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ 3 แนวคิด ได้แก่ 1. แนวคิดในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และ 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ 2. แนวคิดด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และ 3. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่สูงขึ้น และเข้าถึงได้ง่ายขึ้นในการนำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้และส่งเสริมการเรียนรู้ มีการใช้สื่อและสังคมออนไลน์ที่มีวิจรรย์ญามากขึ้น สร้างมูลค่า สร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของตัวเอง ซึ่งบทบาทของผู้สอนคือผู้แนะนำ (coach) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

2.3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

2.3.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของ การจัดการเรียนรู้ในมุมมองต่างๆ ดังนี้
 สุมณ อมรวิวัฒน์ (2533: 460) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้คือสถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้จะเกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียนผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิวณิช (2542: 255) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

Hough & Duncan (1970: 144) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่างๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษาความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

ฮิลล์ (Hills, 1982: 266) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการให้การศึกษแก่ผู้เรียน ซึ่ง

ต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

Moore (1992: 4) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่พยายามช่วยให้บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาตนในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ

จากการให้ความหมายของ การจัดการเรียนรู้ ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการเชื่อมโยงองค์ประกอบของการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

สามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา หรือ การสร้างงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2 หลักการจัดการการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถหลายอย่างในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ดังนี้

2.3.2.1 หลักการรู้จักผู้เรียน

ถือเป็นสิ่งแรกที่ผู้สอนต้องสามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนได้ว่าเป็นอย่างไร มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างไร มากน้อยเพียงใด ปกติสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสติปัญญาอ่อนข้างอ่อน/เรียนรู้ช้า กลุ่มนี้สามารถเรียนรู้ได้ต่อเมื่อได้รับการช่วยเหลือหรือสอนจากครูอย่างค่อยเป็นค่อยไปจึงจะเรียนรู้สำเร็จเป้าหมายการเรียนรู้เพียงช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่นในการดำรงชีวิต

2. กลุ่มสติปัญญาปานกลาง กลุ่มนี้มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แต่ต้องได้รับคำชี้แนะ รูปแบบ วิธีการ จากครูผู้สอนภายใต้การให้กำลังใจการเรียนรู้จึงจะประสบผลสำเร็จความต้องการเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและเอื้อแก่ผู้อื่นรอบข้างได้

3. กลุ่มสติปัญญาสูง กลุ่มนี้เป็นความหวังของสังคมประเทศชาติในการช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพในอนาคต กลุ่มนี้มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยต่อยอดจากการเรียนรู้จากครูแต่ต้องการความเป็นอิสระในการเรียนรู้ การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ ฉะนั้นจึงต้องการ โอกาสและการให้ความสะดวกในการเรียนรู้อย่างหลากหลายรูปแบบไม่มีขีดจำกัด กลุ่มนี้มีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดประโยชน์กับตนเองแล้วยังเพื่อผู้อื่นประเทศชาติตลอดจนสิ่งแวดล้อม ใช้องค์ความรู้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นความหวังของทุกสังคม

2.3.2.2 หลักการวางแผนและเตรียมจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละศักยภาพ ทั้งนี้กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องต่อการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วย

2.3.2.3 หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้

การจะจัดการเรียนรู้อย่างไรกับกลุ่มผู้เรียนใด ครูผู้สอนต้องมีพื้นฐานความรู้ทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ ทฤษฎีสมอง จิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.3.2.4 หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การที่ผู้สอนจะเลือกรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รูปแบบใด ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร เช่น

1. ต้องการวัดองค์ความรู้และทักษะปฏิบัติเบื้องต้นว่ามีเท่าใด ควรใช้รูปแบบการวัด (Test)
2. ต้องการรู้ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้น้อยแค่ไหนหลังจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้การประเมิน (Assessment) เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
3. ต้องการทราบว่าผู้เรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จนเกิดประโยชน์ด้วยการประเมินแบบมีส่วนร่วมจากการยอมรับ ชื่นชมและให้รางวัล

2.3.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาจากข้อมูลหลายประการ เพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ของตน และการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใด จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการดังนี้

1. ผู้เรียน

ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก เกี่ยวกับความสามารถของสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ความต้องการพื้นฐานหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ศักยภาพผู้เรียน

2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียนรู้

บรรยากาศใฝ่รู้ใฝ่เรียนถือเป็นบรรยากาศทางจิตวิทยาที่สำคัญที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีทักษะ ประสพการณ์และจิตวิทยาในการสร้างบรรยากาศดังกล่าวได้โดยเลือกรูปแบบ (Model) วิธีการ (Innovation) เครื่องมือ (Media) ตลอดจนเทคโนโลยี (Technology) เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่เร้าให้ผู้เรียน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มากยิ่งขึ้น

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

ผู้สอนควรสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทุกกลุ่มที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ด้วยความเอื้ออาทร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจที่จะเรียนรู้ของผู้เรียนที่จะก้าวอย่างมั่นคงเต็มศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลให้สูงยิ่งขึ้น และต้องคำนึงถึงลักษณะของผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียนที่มีศักยภาพต่ำต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนและเพื่อนนักเรียนในการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ
2. ผู้เรียนที่มีศักยภาพปานกลาง ต้องการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองภายใต้การประกบประคองและให้กำลังใจของครู
3. ผู้เรียนที่มีศักยภาพสูงต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง ภายใต้การให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้จากครูผู้สอน ให้โอกาส ผู้เรียนใช้ความฝัน จินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ประกอบการเรียนรู้

2.3.4 สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะของผู้สอน

ผู้สอนที่ดีควรมีลักษณะและมีสมรรถนะต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้นำความรู้ทักษะและเจตคติของตนเองมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะ และมีเจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะออกไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้ในที่สุดสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้มี ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) 5 ประการ ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณครู

2. สมรรถนะตามสายปฏิบัติงาน (Functional Competency) 6 ประการ ได้แก่ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์สังเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำ 6) การสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน สำหรับยุคแห่งและการสื่อสารที่เต็มไปด้วยข้อมูลสารสนเทศหลากหลาย ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีทักษะสำคัญสำหรับยุคที่เรียกว่า C-Teacher ซึ่งเป็นแนวคิดของ Sellinger (2006 อ้างถึงใน ถนนพร เลขาจรัสแสง, 2556, หน้า 15 -18) เกี่ยวกับสมรรถนะของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ที่เรียกว่า C-Teachers หมายถึง ผู้ที่มีสมรรถนะต่างๆ ซึ่งมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนในอนาคต ประกอบด้วย สมรรถนะ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา (content) ด้านการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (Computer-ICT Integration) ด้านการสร้างองค์ความรู้ (constructionist) ด้านการเชื่อมโยง (connectivity) ด้านการร่วมมือร่วมพลัง (collaboration) ด้านการสื่อสาร (communication) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และด้านการดูแลเอาใจใส่ (caring) จะเห็นได้ว่าแนวคิด C-Teachers เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะของผู้สอนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2.3.5 การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ที่มาของการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นผู้เรียนศูนย์กลาง (Learner-Centred) มาจากนโยบายการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ซึ่งกำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด” หรือ การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centred) (ประเวศ, 2543: 4; กระทรวงศึกษาธิการ, 543: 5; ทิศนา, 2545: 121 อ้างถึงใน ฉิรดา เวชญาลักษณ์, 2561: 30-31) ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้จึงมุ่งฝึกทักษะ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ สร้างเสริมทักษะด้วยตนเองอย่างเต็มศักยภาพ โดยจัดให้มีการประเมินการเรียนการสอนตามสภาพจริงควบคู่ไปกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนด้าน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน และการร่วมกิจกรรม เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเกิดขึ้นจากพื้นฐานที่ว่า การจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญที่สุดคือ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และยังมีทักษะพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้ อันได้แก่ ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน ดังนั้นจึงควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่แตกต่างกัน ตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน

ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถถูกนำมาเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน มีดังต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 4-6) ได้กำหนดตัวบ่งชี้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ โดยการจัดกิจกรรมควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

1.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

1.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

1.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการ ประเภทต่างๆ

1.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. 2543 ได้มีการพัฒนาแนวทางการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง และหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในมาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นในด้าน การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ผู้สอนรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ โดยตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาในมาตรฐานที่ 3 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

2.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

2.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

2.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 3-4) ได้บ่งชี้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ต้องอาศัยบทบาทของครูและบทบาทของนักเรียนร่วมกัน ดังนั้นบทบาทที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคลทั้งสองฝ่าย ตามตัวบ่งชี้ ดังนี้

3.1 ตัวบ่งชี้การเรียนรู้ของผู้เรียน พฤติกรรมที่แสดงว่าเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

- 3.1.1 ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3.1.2 ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
- 3.1.3 ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
- 3.1.4 ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล
- 3.1.5 ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน
- 3.1.6 ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 3.1.7 ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข
- 3.1.8 ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงาน
- 3.1.9 ผู้เรียนฝึกประสบการณ์ ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น ตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง

3.2 ตัวบ่งชี้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้สอน พฤติกรรมที่แสดงว่าครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

- 3.2.1 ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
- 3.2.2 ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 3.2.3 ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง
- 3.2.4 ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
- 3.2.5 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง
- 3.2.6 ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อย ของผู้เรียน
- 3.2.7 ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้
- 3.2.8 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง
- 3.2.9 ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย

3.2.10 ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

4. พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2550: 28) เสนอแนวทางในการพิจารณาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาทั้งผู้สอนผู้เรียนดังนี้

พิจารณาด้านผู้สอน

1 ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่เอง (Construction of the New Knowledge)

2 ผู้สอนให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ (Process Skills) คือ กระบวนการคิด (Thinking Process) กระบวนการกลุ่ม (Group Process) และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3 ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (Participation) คือ มีส่วนทั้งด้านปัญญา ภาย อารมณ์ และสังคม รวมทั้งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับทั้งสิ่งมีชีวิตและกับสิ่งไม่มีชีวิต เช่น หนังสือ สถานที่ต่างๆ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4 ผู้สอนสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งบรรยากาศทางกายภาพและจิตใจเพื่อให้ผู้เรียน เรียนอย่างมีความสุข (Happy Learning)

5 ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลทั้งทักษะ กระบวนการ จิตความสามารถศักยภาพของผู้เรียน และผลผลิตจากการเรียนรู้ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

6 ผู้สอนพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Application)

7 ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) คือ เป็นผู้จัดประสบการณ์ รวมทั้งสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นแนวทางสร้างความรู้ด้วยตนเอง คือผู้สอนที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกนั้น มีบทบาทดังนี้

7.1. เป็นผู้นำเสนอ (Presenter)

7.2. เป็นผู้สังเกต (Observer)

7.3. เป็นผู้ถาม (Asker)

7.4. เป็นผู้ให้การเสริมแรง (Reinforcer)

7.5. เป็นผู้แนะนำ (Director)

7.6. เป็นผู้สะท้อนความคิด (Reflector)

7.7. เป็นผู้จัดบรรยากาศ (Atmosphere Organizer)

7.8. เป็นผู้จัดระเบียบ (Organizer)

7.9. เป็นผู้แนะแนว (Guide)

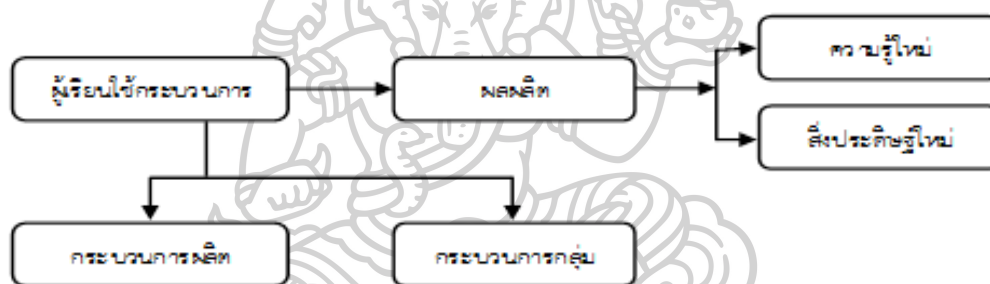
7.10. เป็นผู้ประเมิน (Evaluator)

7.11. เป็นผู้ให้คำชื่นชม (Appraiser)

7.12. เป็นผู้กำกับ (Coacher)

พิจารณาด้านผู้สอน

1. ผู้เรียนสร้างความรู้ (Construction) รวมทั้งสร้างสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง
2. ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ (Process Skills) คือ กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่มสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (Participation) และมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction)
4. ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข (Happy Learning)
5. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ (Application) ตัวบ่งชี้สำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือการให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ด้วยตนเองดังแผนภาพที่ 18

ภาพที่ 18 การใช้กระบวนการสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่
(ที่มา: พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2550))

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาเอกสารด้านแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติในรูปแบบกิจกรรมที่เน้นการสร้างความรู้ใหม่แก่ผู้เรียนผ่านกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน และ ร่วมกันลงมือปฏิบัติเพื่อพิสูจน์ยืนยันสมมติฐานคำตอบ เกิดจินตนาการพัฒนาผลงาน และนวัตกรรมที่ทำให้การดำรงชีวิตมีคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ครูจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทของตนเองและพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน ดังนั้นตัวบ่งชี้บทบาทครูและนักเรียน ที่กล่าวมาข้างต้นนี้จึงเป็นแนวทางสำคัญสำหรับนำไปใช้พัฒนาบทบาทของครูและผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนที่จัดขึ้น

2.3.6 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้มีลักษณะที่เป็นพลวัต (dynamic) กล่าวคือรูปแบบเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทยุคสมัยที่เปลี่ยนไป การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงไม่ใช่กระบวนการถ่ายทอดความรู้เหมือนแต่ก่อน แต่คือการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ได้ตามเป้าประสงค์ตลอดชีวิต อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ไม่ควรมุ่งเน้นไปที่ความรู้และทักษะเป็นสำคัญเพียงอย่างเดียว แต่ควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่เต็มไปด้วยสติปัญญา คุณธรรม และ จริยธรรม รวมถึง ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล มีทักษะจำเป็นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ในการรังสรรค์สิ่งใหม่ๆ ยึดประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะ และการเรียนรู้เพื่อการนำไปปฏิบัติ มุ่งสร้างการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ หลักสูตรและวิธีการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่การจดจำเนื้อหาวิชา เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง และลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้ที่ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนต้องสามารถออกแบบและจัดเตรียมสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเกื้อหนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย มีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

2.3.6.1 คุณลักษณะของผู้เรียนในยุคใหม่

คุณลักษณะของผู้เรียนในยุคใหม่ที่ต้องมีประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ

1. มีทักษะที่หลากหลายในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง เช่น สามารถทำงานร่วมกับคนเยอะๆ ได้อย่างรวดเร็ว รู้จักแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. มีทักษะด้านภาษา
3. รู้จักคิดนอกกรอบในแนวทางที่สร้างสรรค์

2.3.6.2 ทักษะในการเตรียมผู้เรียนสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1. ทักษะพื้นฐานในการรู้หนังสือ ได้แก่ ความสามารถในการค้นคว้า หาความรู้จากทรัพยากรการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านทักษะการอ่านออกเขียนได้ การคิดคำนวณ การใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ การเงิน สังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น

2. ทักษะการคิด ได้แก่ ความสามารถในการใช้เหตุผล และความคิดในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างดี เป็นต้น

3. ทักษะการทำงาน ได้แก่ ความสามารถในการนำความรู้และทักษะที่มีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ดี ริเริ่มสร้างสรรค์ตนเองได้อดทนและขยันทำงานหนัก เป็นต้น

4. ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ เข้าใจ ใช้ และบริหารจัดการสื่อสารสนเทศ เทคโนโลยี การเรียนรู้เทคนิควิทยาการต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และความสามารถในการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น

5. ทักษะการใช้ชีวิต ได้แก่ ความสามารถในการแสวงหาความรู้ การนำตนเองในการเรียนรู้ได้ ความมั่นใจในตัวเอง ความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้ การมุ่งความเป็นเลิศ ความสามารถในการดำรงชีวิตด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การเป็นพลเมืองที่ดี การระเบียบวินัย การมีคุณธรรม ความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรม เป็นต้น

Bellanca & Brandt (2010 อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี, 2555) ระบุถึงทักษะในการเตรียมผู้เรียนสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การสื่อสารและการร่วมมือทำงาน การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ไขปัญหา 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ได้แก่ ความรู้ พื้นฐานด้านสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และ 3) ทักษะชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

2.3.6.3 การประยุกต์ใช้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ตามทักษะที่ระบุข้างต้น สร้างโอกาสหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในรายวิชาต่างๆที่หลากหลายโดยมีการจัดการเรียนการสอนตามทักษะ/สมรรถนะ (Competency-Based Approach) นำวิธีการและนวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านทางบูรณาการเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และทักษะการคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการใช้ปัญหาเป็นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญ (Inquiry-and Problem-Based Approaches) กระตุ้นและสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ในชุมชนมาสนับสนุนการเรียนการสอน โดยผู้สอนต้องสร้างการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม สร้างชุมชนการเรียนรู้ (Personnal Learning Community- PLC) ส่งเสริมให้มี

การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในด้านการปฏิบัติงานในวิชาชีพครู ส่งเสริมการบริหารวิชาการ โดยการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อบูรณาการทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนา ผู้เรียน นำเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์การเรียนรู้เข้ามาช่วยในการเรียนรู้ของผู้เรียน ออกแบบการจัด เรียนการสอนให้มีความหลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบรายบุคคล แบบกลุ่มและแบบกลุ่ม สันับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านทรัพยากรและช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งใน ห้องเรียนและการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายออนไลน์ จัดการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมและสนับสนุนการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้อย่างสมดุลและ เหมาะสม เช่น การใช้แบบทดสอบตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร ควบคู่ไปกับการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงในห้องเรียน จัดให้มีกิจกรรมการสะท้อนกลับ (Feedback) หรือจัดการประเมินความสามารถของผู้เรียนที่เป็นประโยชน์ทุกครั้งที่มีการประเมินผล การเรียนรู้ นอกจากนี้ ควรจัดให้ผู้เรียนได้มีการกำกับดูแลตนเองโดยการวางแผนการเรียนรู้ด้วย ตนเอง และการสร้างผลงานผ่านการใช้แฟ้มผลงาน (Portfolio) เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21

กล่าวโดยสรุป ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้น ต้องมีการ ดำเนินการร่วมกันทั้งระบบในการสร้าง มาตรฐานการจัดการเรียนการสอน ออกแบบหลักสูตรการ เรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในระบบ นอกกระบบ การสร้าง บรรยากาศการเรียนรู้ การพัฒนาครูผู้สอน การวัดและการประเมินผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่พึงประสงค์

2.3.7 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

2.3.7.1 ความหมายและแนวคิดของคำว่า “สมรรถนะ”

David C. McClelland (1973: 87) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะว่า สมรรถนะหมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลความสามารถ (abilities) ของมนุษย์ที่แสดงผ่าน พฤติกรรม attributes) ซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่ กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ McClelland ยังได้นิยามสมรรถนะ (competency) ว่าหมายถึง ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และได้แสดงความสัมพันธ์ของสมรรถนะว่ามี 5 คุณลักษณะ โดย อธิบายว่า คุณลักษณะของบุคคลนั้นเปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่ในน้ำ โดยมีส่วนหนึ่งที่เป็น ส่วนน้อยลอยอยู่เหนือน้ำซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ง่าย ได้แก่ ความรู้สาขาต่างๆ ที่ได้เรียนมา (Knowledge) และส่วนของทักษะ ได้แก่ 1) ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญพิเศษด้านต่างๆ (Skill)

สำหรับส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่จมอยู่ใต้น้ำ ซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่านั้น เป็นส่วนที่ไม่อาจสังเกตเห็นได้ชัดเจน และวัดได้ยากกว่า และเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า ได้แก่ 2) บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) 3) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง (Self Image) 4) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Trait) และ 5) แรงจูงใจ (Motive) ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ เป็นส่วนที่มีความสัมพันธ์กับเขาวนปัญญาของบุคคล ซึ่งการที่บุคคลมีความฉลาดสามารถเรียนรู้องค์ความรู้และทักษะต่างๆ ได้นั้น ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้มีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น จึงจำเป็นต้องมีแรงผลักดันเบื้องต้นที่เป็นคุณลักษณะส่วนบุคคล ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมอย่างเหมาะสมด้วยจึงจะทำให้บุคคลนั้นๆ เป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยม นอกจากนี้ เขาได้เขียนบทความในหัวข้อ “Testing for Competence Rather than for Intelligence” อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ดีของบุคลากรในองค์กร (Excellent Performer) กับระดับทักษะ (Skill) ความรู้ (Knowledge) และคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออก (Attributes/Behavior) McClelland และระบุว่า IQ ซึ่งประกอบด้วย ความถนัดหรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการ ความรู้ และความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จนั้น ไม่ใช่ตัวชี้วัดที่ดีของผลงานและความสำเร็จโดยรวม แต่ competency กลับเป็นสิ่งที่สามารถบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการทำงานได้ดีกว่า กล่าวคือ ผู้ที่ทำงานเก่ง ไม่ได้หมายถึง ผู้ที่เรียนเก่งเสมอไป แต่ผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการทำงานนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำเอาความรู้ที่ตัวเองมีอยู่ มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในงานที่ตนทำ จึงจะกล่าวได้ว่าบุคคลนั้นมีสมรรถนะ (McClelland, 1973: 9)

Huber (2000: 54) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ประสบในขณะปฏิบัติงานได้สำเร็จ ผู้ที่สามารถแก้ปัญหาสำเร็จในด้านใดด้านหนึ่งแสดงว่า ผู้นั้นมีสมรรถนะในด้านนั้น

Dales and Hes (1995: 80) กล่าวถึงสมรรถนะว่าเป็นการค้นหาสิ่งที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Excellence) หรือการปฏิบัติงานที่เหนือกว่า (Superior Performance) นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของสมรรถนะในด้านอาชีพ (Occupational Competency) ว่าหมายถึง ความสามารถ (Ability) ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสายอาชีพเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกคาดหวังไว้ คำว่ามาตรฐานในที่นี้หมายถึงองค์ประกอบของความสามารถร่วมกับเกณฑ์การปฏิบัติงานและคำอธิบายขอบเขตงาน

Spencer และ Spencer (1993 : 9-11) ให้ความหมายของคำว่า สมรรถนะ ที่สอดคล้องกับ McClelland โดยกล่าวว่า สมรรถนะหมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานหรือที่จำเป็นของบุคคล (Underlying characteristics of an individual) ที่มีอยู่ในส่วนลึกเฉพาะของบุคคล โดยสามารถแบ่งได้เป็น 5 ลักษณะ คือความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) อุปนิสัย (Trait) และ

แรงจูงใจ (Motive) ซึ่งเป็นตัวผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ/หรือสูงกว่าเกณฑ์อ้างอิง (Criterion - Reference) หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ แนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (1976) ที่เสนอว่า คุณสมบัติที่สำคัญ 3 ด้าน ที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดสมรรถนะ คือ ด้านความรู้ ด้านจิตพิสัย และ ด้านคุณภาพของการสอนซึ่งประกอบด้วย การชี้แนะของผู้สอน การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน การสอนของผู้เรียน การเสริมแรงจากผู้สอนแก่ผู้เรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับถึงความบกพร่องหรือความเหมาะสม และการแก้ไขข้อบกพร่องให้แก่ผู้เรียน

Arnould de Nadailac (2003) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า สมรรถนะเป็นสิ่งที่ต้องลงมือปฏิบัติและทำให้เกิดขึ้น กล่าวคือ ความสามารถที่ใช้เพื่อให้เกิดการบรรลุผล และวัตถุประสงค์ต่างๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความรู้ (knowledge) ความรู้ทักษะ (know-how) และเจตคติ/ลักษณะนิสัย (attribute) หรือบุคลิกภาพต่างๆ (attitude) ที่ช่วยให้สามารถเผชิญและแก้ไขสถานการณ์หรือปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้จริง

Hay Group (2548) ให้ความหมายว่า สมรรถนะคือ ชุดของแบบแผนพฤติกรรม ความสามารถ และ คุณลักษณะ ที่ผู้ปฏิบัติงานควรมีในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบผลสำเร็จ สำหรับนำมาใช้ในการบริหาร ทรัพยากรบุคคลการบริหารงานและการพัฒนาองค์กร เพื่อให้สมาชิกขององค์กรได้พัฒนาตนเอง เพื่อให้ปฏิบัติงานในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่องค์กรต้องการ

เทียน ทองแก้ว (2550: 2) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีผลงานได้ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดหรือสูงกว่า

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2551 : 27) เสนอแนวคิดของคำว่า สมรรถนะ ว่าไม่ได้หมายถึงเฉพาะพฤติกรรมเท่านั้น แต่จะมองลึกไปถึง ความเชื่อ ทศนคติ อุปนิสัย ส่วนลึกของคนคนนั้นที่จำเป็นต่อการทำงานของบุคคลให้ประสบผลสำเร็จสูงกว่ามาตรฐานทั่วไปด้วย ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ (knowledge) คือ สิ่งที่ต้องการต้องการให้“รู้” ซึ่งก็คือ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ 2) ทักษะ(skill) คือ สิ่งที่ต้องการต้องการให้“ทำ” คือการลงมือปฏิบัติให้สำเร็จ 3) พหุคุณิยที่พึงปรารถนา (attributes) คือ สิ่งที่ต้องการต้องการให้ “เป็น” คือ คุณลักษณะ ทศนคติของผู้ปฏิบัติงาน

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ ความหมายของคำว่า สมรรถนะ สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ มโนทัศน์ในตนเอง และ แรงจูงใจในการทำงาน ผสมผสานกัน

ในตัวคนของคนคนหนึ่งที่สามารถนำสิ่งเหล่านี้มาใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือสูงกว่า

2.3.7.2 หลักสูตรฐานสมรรถนะ

สืบเนื่องจากการศึกษาของประเทศไทยนั้น ต้องเผชิญกับปัญหาของนักเรียนไทยที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ นักเรียนไทยไม่สามารถนำความรู้ที่เล่าเรียนมาประยุกต์ใช้ เพราะระบบการศึกษาของโรงเรียนยังคงใช้วิธีการสอนเดิมที่เน้นการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อนำไปสอบ มากกว่าที่จะเรียนรู้เพื่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ และมุ่งสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นได้ด้วยตัวเอง สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนเรียนรู้มาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองและสังคมได้ จะเห็นได้ว่านักเรียนนักศึกษาไทยนั้นมีสมรรถนะที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น อันเป็นเรื่องที่เสียเปรียบอย่างมากในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ และจากสาเหตุดังกล่าว ทำให้ทางภาครัฐจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนรู้เสียใหม่ โดยเปลี่ยนจากหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชา (content - based) ที่มีมาตรฐานและตัวชี้วัดจำนวนมาก ไปเป็นหลักสูตรที่เป็นฐานสมรรถนะ (competency-based) ที่มุ่งเน้นพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง ยึดความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้เป็นหลัก เพื่อเป็นหลักประกันว่า ผู้เรียนจะมีทักษะและความสามารถในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม เมื่อผ่านการเรียนรู้ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้กำหนดให้ หลักสูตรฐานสมรรถนะนั้นเป็นแนวทางในการปฏิรูปหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้เกิดการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต หลักสูตรฐานสมรรถนะ จะกำหนดมาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standards) ขึ้นเป็นสมรรถนะเบื้องต้นที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยทั่วไปมี 2 ลักษณะคือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) มีลักษณะเป็นสมรรถนะข้ามวิชาหรือคร่อมวิชา คือเป็นสมรรถนะที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลาย หรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้สาระต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

2. สมรรถนะเฉพาะ (Specific Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะวิชา / สาขาวิชาที่จำเป็นสำหรับวิชานั้นๆซึ่งสมรรถนะทั้ง 2 ประเภทนั้น ไม่ว่าจะป็นสมรรถนะหลัก หรือสมรรถนะเฉพาะต่างก็มีระดับตั้งแต่ง่ายไปยาก ซึ่งหลักสูตรจะกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบไต่ระดับ ไปตามระดับความสามารถของตน

ลักษณะเด่นของหลักสูตรฐานสมรรถนะนั้น มีด้วยกันอยู่หลายประการ ดังนี้

2.1 ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะหลักที่สำคัญต่อการใช้ชีวิต การทำงาน และการเรียนรู้

2.2 ช่วยให้เกิดการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการ

2.3 ช่วยลดภาระการเรียนรู้ที่ไม่จำเป็น อันส่งผลให้สถานศึกษามีพื้นที่และเวลาในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน วิถีชีวิตและชุมชนได้มากขึ้น

2.4 ช่วยลดภาระและเวลาในการสอบตามตัวชี้วัดจำนวนมาก เพราะสามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนที่แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะหลัก กรอบสมรรถนะหลักของหลักสูตรฐานสมรรถนะ จะเป็นสมรรถนะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ซึ่งจะเป็นสมรรถนะกลางที่เอื้อให้สถานศึกษาที่มีศักยภาพ โดยในหลักสูตรฐานสมรรถนะ ได้กำหนดสมรรถนะหลักเบื้องต้นไว้ 10 สมรรถนะ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม คือ

1. คนไทยฉลาดรู้ (Literate Thais) มี 4 สมรรถนะหลัก คือ

1.1 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)

1.2 คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)

1.3 การสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry and Scientific Mind)

1.4 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)

2 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)

2.1 ทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)

2.2 ทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship)

3 คนไทยสามารถสูง (Smart Thais) มี 2 สมรรถนะหลัก คือ

3.1 ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher Order Thinking Skills and Innovation)

3.2 การรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media, Information and Digital Literacy : MIDL)

4 พลเมืองไทย ใฝ่ใจสังคม (Active Thai Citizens) มี 2 สมรรถนะหลัก คือ

4.1 การทำงานแบบรวมพลัง เป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)

4.2 การเป็นพลเมืองต้นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizens with Global Mindedness)

จะเห็นได้ว่า หลักสูตรฐานสมรรถนะนี้ เป็นหลักสูตรที่ถูกออกแบบโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับโลกในยุค

สมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบไม่หยุดนิ่ง เต็มไปด้วยการแข่งขันที่สูงขึ้น ซึ่งถ้าหลักสูตรได้ถูกประยุกต์และนำมาใช้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตัวเองให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมต่อการพัฒนาตัวเองและประเทศชาติได้

2.3.7.3 การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ (Competency-Based Instruction:

CBI)

หลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หรือการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นเป้าหมาย กล่าวคือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการประยุกต์ใช้ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) เจตคติ (Attitude) และคุณลักษณะต่างๆ เป็นองค์รวม ในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา และการดำเนินชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในสถานการณ์ต่างๆ ได้จริง เป็นการเรียนไม่ใช่เพื่อให้รู้เท่านั้น แต่เพื่อใช้ประโยชน์ได้จริง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะจึงเน้น“การปฏิบัติ”โดยมีชุดของเนื้อหา ความรู้ ทักษะ เจตคติและ คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการนำไปสู่สมรรถนะที่ต้องการ จึงทำให้สามารถลดเวลาเรียน เนื้อหาจำนวนมากที่ไม่จำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนมีเวลาในการเรียนรู้เนื้อหาที่จำเป็นในระดับที่ลึกซึ้งขึ้น และมีโอกาสได้ฝึกฝนการใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในระดับชำนาญหรือเชี่ยวชาญ เป็นการเรียนการสอนเชิงบูรณาการความรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์ความรู้ในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง ผู้เรียนสามารถสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามสภาพความพร้อมหรืออัตราการเรียนรู้ของแต่ละคน (self-paced learning) โดยปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประสบความสำเร็จ คือการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (reflective assessment) หมายถึง ต้องมีการประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระยะนับตั้งแต่การประเมินผลก่อนเรียน (pre-assessment) การประเมินผลระหว่างเรียน (self-paced evaluation) และการประเมินผลหลังเรียน (Post-assessment) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้นต่อไปแก่ผู้เรียนเพื่อการปรับปรุงพัฒนา ซึ่งการวัดและประเมินฐานสมรรถนะนั้น จะเน้นการวัดผลการเรียนรู้จากการพฤติกรรมและการปฏิบัติที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงสมรรถนะนั้น ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยแนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ นั้น สามารถดำเนินการได้ 6 แนวทางอันได้แก่

แนวทางที่ 1 : ใช้งานเดิม เสริมสมรรถนะ เป็นการสอนตามปกติที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่สอดคล้องกับการบทเรียนนั้นเข้าไป และอาจปรับหรือสร้างสรรค์กิจกรรม ต่อยอด เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถนะนั้น

แนวทางที่ 2 ใช้งานเดิม ต่อเติมสมรรถนะ เป็นการสอนตามปกติที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่สอดคล้องกับการบทเรียนนั้นเข้าไปและมีการเน้นสมรรถนะที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะได้จริงในสถานการณ์ที่หลากหลาย

แนวทางที่ 3 ใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ เป็นการสอนตามปกติที่มีการนำรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้เดิมมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับสมรรถนะที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้และบทเรียน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์พร้อมๆกับการเกิดสมรรถนะ

แนวทางที่ 4 สมรรถนะเป็นฐาน ผสานตัวชี้วัด เป็นการสอนโดยนำสมรรถนะและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกันมาออกแบบการสอนร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาสาระและทักษะตามตัวชี้วัดที่กำหนด พร้อม ๆ กับการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อชีวิต

แนวทางที่ 5 บูรณาการผสานหลายสมรรถนะ เป็นการสอนโดยนำสมรรถนะหลักทั้งสิบด้านเป็นตัวตั้ง แล้วออกแบบการสอนที่มีลักษณะเป็นหน่วยบูรณาการที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ และเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

แนวทางที่ 6 สมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน สมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวันเป็นการสร้างสรรค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตประจำวันปกติของนักเรียน สอดคล้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่มักเกิดในโรงเรียน นับเป็นการฝึกพัฒนาสมรรถนะนั้น ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

2.3.7.4 วิธีการประเมินสมรรถนะ การประเมินสมรรถนะ

วิธีการประเมินสมรรถนะ การประเมินสมรรถนะ (competency assessment) คือ กระบวนการประเมินในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร เปรียบเทียบกับระดับสมรรถนะที่องค์กรคาดหวังในตำแหน่งงานนั้นๆ ว่าเป็นไปตามที่คาดหวังหรือมีความแตกต่างกัน มากน้อยเพียงใด การประเมินสมรรถนะควรดำเนินการประเมินอย่างเป็นระบบ (systematic) มีวัตถุประสงค์ในการประเมินอย่างชัดเจน (objective) เป็นกระบวนการที่สามารถวัดประเมินได้ (measurable) เครื่องมือในการประเมินจะต้องมีความเที่ยงตรง (validity) และมีความเชื่อถือได้ (reliability) ชูชัย สมितिไกร (2550: 39-41) กล่าวถึงวิธีการหรือเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้ประเมินสมรรถนะที่แตกต่างกันหลายวิธีดังนี้ 1) ข้อมูลประวัติการทำงาน (biographical data) 2) ระเบียบพนักงาน (employee record) 3) การประเมินผลการ

ปฏิบัติงาน (performance appraisal) 4) การสัมภาษณ์งาน (interview) 5) การประเมินแบบศูนย์ทดสอบ (assessment center) 6) การทดลองจัดการเพิ่มงาน (in-basket simulation) 7) แบบทดสอบบุคลิกภาพ (personality inventory) 8) แบบทดสอบเชาว์ปัญญา (intelligence test) และความถนัด (aptitude test) 9) การทดสอบความรู้ (knowledge test) 10) การทดสอบการปฏิบัติงาน (work Sample) 11) การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลแบบ 360 องศา (360 degree feedback) เป็นการประเมินจากรอบด้าน 12) การสังเกตพฤติกรรม (behavior observations)

สรุปได้ว่า การประเมินสมรรถนะ (competency assessment) เป็นกระบวนการประเมินด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากร แล้วนำผลประเมินมาทำการเปรียบเทียบกับระดับสมรรถนะที่องค์กรคาดหวังในตำแหน่งงานนั้นว่าได้ตามที่คาดหวังหรือมีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถนำหลักการนี้มาประยุกต์ใช้ในบริบทของการประเมินสมรรถนะของระบบการจัดการเรียนการสอน โดยวิธีการประเมินสมรรถนะควรอิงวัตถุประสงค์ของการนำผลการประเมินสมรรถนะไปใช้ และควรประเมินอย่างเป็นระบบ สามารถนำเอาหลายวิธีมาใช้ร่วมกันในการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อให้ได้สมรรถนะที่ครบถ้วนและตรงตามความต้องการ

2.4. แนวคิดการสอนและการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

2.4.1 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั่วไป

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั่วไป (English for General Purposes – EGP) หมายถึงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถทั่วไปในการใช้ภาษา สามารถรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในอนาคต Brown (1995) และ Richards (1990) ได้ระบุถึงรูปแบบหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปไว้ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้าง (Structure) จัดโดยเน้นหลักไวยากรณ์และรูปแบบประโยค
2. หน้าที่ (Function) จัดระเบียบเกี่ยวกับหน้าที่ (function) ของการสื่อสาร เช่น การระบุ การรายงาน การอธิบาย การแก้ไข การขอโทษ การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การแนะนำ การปฏิเสธ เป็นต้น
3. แนวคิด (Notion) จัดตามหมวดหมู่แนวความคิดเช่น ปริมาณ ลำดับที่ สถานที่ อาชีพ สมาชิกในครอบครัว การศึกษา วิธีการเดินทาง เป็นต้น
4. หัวข้อ (Theme) จัดตามธีม (Theme) หรือหัวข้อที่พบบ่อยในชีวิตประจำวัน เช่น การทักทาย การแนะนำตัว การขอโทษ การนัดหมาย การต่อรองราคาสินค้า การพูดคุยทางโทรศัพท์ เป็นต้น

5. **สถานการณ์ (Situation)** จัดระเบียบ รวบรวมเกี่ยวกับคำพูดและ โครงสร้างภาษาที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้นๆ เช่น การซื้อของที่ตลาด ซูเปอร์มาร์เก็ต การต่อรองราคาสินค้า การไปทำธุรกรรมที่ธนาคาร การรับโทรศัพท์และจดบันทึกข้อความ การถามทางไปสถานที่ต่างๆ เป็นต้น

6. **ทักษะ** จัดเตรียมทักษะย่อย (micro skills) เช่น การฟังข้อมูลสำคัญ การฟังข้อมูลเฉพาะ การฟังเพื่อการอนุมาน

7. **ภาระงานหรือกิจกรรม:** จัดกิจกรรม เช่น ฟัง-เขียนตอบ ฟัง-ตามทิศทาง-หาจุดหมายปลายทาง อ่านเรื่องและคำถาม-พูดหรือเขียนคำตอบ

Hutchinson & Waters, 1987: p 53-54) นิยามความหมายของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป ในบริบทต่างๆ เช่น บริบทของสถานศึกษาที่ซึ่งกล่าวว่า คือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ไม่มีการระบุเนื้อหาสาระหรือเป้าหมายของการเรียนรู้อย่างเฉพาะเจาะจง เป็นเพียงการกำหนดหัวข้ออย่างกว้างๆ ไม่สามารถระบุความต้องการของผู้เรียนอย่างเจาะจงได้ในทันที และกล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนแบบ EGP เป็นการวางรากฐานทางเนื้อหาสาระทางภาษาทั่วไป

Widdowson (1983) ระบุคุณสมบัติที่เด่นชัดของ EGP ได้แก่ 1) มักจะมุ่งเน้นเรื่องการศึกษา 2) เนื่องจากความต้องการในอนาคตของผู้เรียนไม่สามารถคาดเดาได้ จึงเป็นการยากที่จะเลือกเนื้อหาของหลักสูตร 3) เนื่องจากประเด็นด้านเนื้อหาที่ไม่มีการระบุวัตถุประสงค์อย่างเฉพาะเจาะจง ทำให้เนื้อหาถูกคัดเลือกมาสอนในหลักสูตรหรือรายวิชาต้องมีความสำคัญ มีประโยชน์ และมีความเกี่ยวข้องในชีวิตจริงสำหรับผู้เรียนเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาด้านวัยของผู้เรียน และวัตถุประสงค์ของการเรียน EGP จะพบว่า ช่วงอายุของผู้เรียนจะมีความหลากหลายตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ และการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ถูกระบุไว้ในหลักสูตรที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติตาม ซึ่งหลักสูตร EGP ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่หลักไวยากรณ์ โครงสร้างภาษาและคำศัพท์ทั่วไป ทำให้หลักสูตร EGP ถูกมองว่าเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองการเรียนรู้อังกฤษทั่วไป และสำหรับผู้เรียนส่วนใหญ่ สิ่งเหล่านี้มีประโยชน์อย่างยิ่ง EGP ช่วยให้นักเรียนสามารถรับมือกับรายวิชาใด ๆ ก็ได้ เนื่องจากทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ต่อขอรูปแบบภาษาใหม่ๆ และสามารถรับมือกับภาษาในรูปแบบทักษะต่างๆที่ไม่เคยชินในสถานการณ์ที่ใหม่ได้มากขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบ EGP นั้น ทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะจะถูกจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน และด้วยเหตุผลนี้ จึงไม่มีการดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้เรียนในการจัดทำหลักสูตร

2.4.2 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purpose: ESP)

ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purpose: ESP) เข้ามามีบทบาทในการศึกษาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เนื่องจากผลของการพัฒนาเศรษฐกิจและการเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในการทำงานอาชีพ และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม (นราพร และ ศิริพร, 2524: 1, Online) ESP ไม่ใช่เป็นแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นการสอนภาษาที่สัมพันธ์กับลักษณะเนื้อหาของแต่ละสาขาวิชาและอาชีพ โดยใช้ลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขานั้นเป็นแนวทางในการสอนภาษาให้สอดคล้องกันไป เช่น การนำเนื้อหาที่กล่าวถึงเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชามาทำเป็นบทเรียน การให้ความสำคัญเฉพาะบางทักษะและลักษณะภาษาบางลักษณะที่จำเป็นต่อสาขาวิชาหรืออาชีพหนึ่งๆ โดยเฉพาะ (Sinclair, 1980 อ้างถึงใน นราพร และ ศิริพร, 2524: 1) หลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษแบบ ESP เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ปฏิบัติตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งอาจจะเป็นความต้องการที่แตกต่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะกลุ่ม ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่ตรงกัน และวิธีการสอนนั้นอาจแตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป แต่ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงการสอนภาษาอังกฤษโดยสิ้นเชิง หัวข้อและเนื้อหาที่เรียนจะอยู่ในขอบเขตที่ผู้เรียนต้องการ มีความสัมพันธ์กับอาชีพ หรือ วัตถุประสงค์เฉพาะ การสอนอาจมุ่งเน้นไปที่ทักษะเฉพาะด้าน เช่น การฟัง การอ่าน เป็นต้น (Hutchinson and Waters, 1987; Strevens, 1988; Boys, 1979; Noss และ Rodfers, 1976 อ้างถึงใน นราพร และ ศิริพร, 2524: 1-3, Online)

ความหมายของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) นั้นถูกให้ความหมายในหลายลักษณะ เช่น Hutchinson and Waters (1987) ได้ให้คำนิยามของ ESP ไว้ว่าเป็นการพยายามค้นหาเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นให้มีเนื้อหาและวิธีการสอนที่เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งเทคนิคและวิธีการสอนนั้นจะแตกต่างไปจากการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป Robinson (1991) นิยามความหมายของ ESP เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมและการฝึกปฏิบัติในความรู้ 3 ด้าน คือ 1. ความรู้ด้านภาษา 2. ความรู้ด้านการเรียนการสอน และ 3. ความสนใจเฉพาะด้านของผู้เรียนว่ามีความต้องการใช้ ESP ด้านใดบ้าง นอกจากนี้ Chen (1994) นิยามความหมายว่า เป็นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีความเฉพาะด้านสำหรับผู้ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย สถาบันการอาชีวศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สอดคล้องกับคำกล่าวของ Tsou (2009) ที่ว่า ESP นั้น เป็นการสอนภาษาอังกฤษที่มีลักษณะเฉพาะ มีประโยชน์และมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม

สรุปได้ว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) คือ การเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในการทำงานอาชีพ โดยบริบททางด้านเนื้อหาและวิธีการสอนจะถูกออกแบบให้มีความเหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.4.2.1 ประเภทของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

Robinson (1991: 2-3) ได้จำแนกภาษาอังกฤษเฉพาะกิจออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ด้านวิชาการ (English for Academic Purposes: EAP) ซึ่งเน้นถึงความต้องการด้านการศึกษาจากการจำแนกประเภทของภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ

2. ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ด้านวิชาชีพ (English for Occupational Purposes: EOP) ซึ่งเน้นถึงความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการฝึกอบรม

Dudley-Evans and St. John (1998: 6-7) ได้แบ่งประเภทของ ESP ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ เช่นเดียวกับโรบินสัน แต่ได้เพิ่มเติมในรายละเอียดของสาขาวิชาและตามงานในระดับอาชีพ ดังนี้

1. ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา (EAP) ประกอบด้วยสาขาวิชาหลักๆ คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการแพทย์ กฎหมาย ธุรกิจ การเงิน การธนาคาร เศรษฐศาสตร์ บัญชี และการบริหารธุรกิจ

2. ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (EOP) นั้นเป็นการเรียนระดับวิชาชีพ ไม่ใช่การเรียนเพื่อการศึกษาหรือวิชาการ ซึ่งในสายวิชานี้จะรวมไปถึงการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา หรือการศึกษาที่ไม่ใช่งานในระดับวิชาชีพ (Non-Professional) เช่นการทำงานหรือฝึกงานก่อนการปฏิบัติงานจริง (Pre-Work) ส่วนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ด้านอาชีวศึกษา (English for Vocational Purpose: EVP) นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือภาษาอังกฤษระดับอาชีวศึกษา (Vocational English) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการฝึกใช้ภาษาอังกฤษสำหรับอาชีพเฉพาะสาขา และภาษาอังกฤษก่อนระดับอาชีวศึกษา (Pre-Vocational English) ซึ่งหมายถึงการฝึกภาษาในเรื่องต่างๆ ทัวไปเพื่อเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ เช่น วิธีการสมัครงาน ทักษะการสัมภาษณ์งาน เป็นต้น เมื่อพิจารณาจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของประเภท ESP แต่ละประเภทแล้ว ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ด้านอาชีวศึกษา หรือ EVP เป็นรูปแบบที่สอดคล้องอย่างมากกับการเรียนการสอนในหลักสูตรสายอาชีวศึกษา

2.4.2.2 การวิเคราะห์ความต้องการ (Needs Analysis)

Hutchinson and Waters (1987) ได้แบ่งประเภทของการวิเคราะห์ความต้องการออกเป็น 2 ประเภทคือ ความต้องการในการใช้ภาษาในบริบทจริง และความต้องการในการใช้ภาษาของตัวผู้เรียนเอง

Johnson (1989) นิยามว่า คือเครื่องมือ เทคนิคและกลวิธีที่ช่วยในการกำหนดเนื้อหา รูปแบบวิธีการสอน ระยะเวลาในการสอน ขั้นตอนการสอนสำหรับผู้เรียนในแต่ละหลักสูตรทั้งหลักสูตรภาษาอังกฤษพื้นฐานและหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP)

Brown (1995) ได้นิยามการวิเคราะห์ความต้องการว่าเป็นกิจกรรมการสอนที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

Nunan (1999) ได้แบ่งประเภทของการวิเคราะห์ความต้องการออกเป็น 2 ประเภทคือ ความต้องการในเนื้อหาในการเรียนและการใช้งาน และ ความต้องการในขั้นตอนการสอน

Tsao (2011) ได้บ่งชี้ถึงคุณประโยชน์ของการวิเคราะห์ความต้องการว่า ช่วยให้เข้าใจถึงลักษณะความต้องการในงานและกิจกรรมที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียน เหตุผลในการเรียน ความคาดหวังและทัศนคติต่อการเรียน ความสามารถและทักษะด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียน รวมไปถึงวิธีการและคุณสมบัติของครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) ได้มากขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า กระบวนการวิเคราะห์ความต้องการ (Needs Analysis) ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เป็นกระบวนการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับความ ต้องการของผู้เรียนในหลากหลายประเด็น เป็นข้อมูลที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

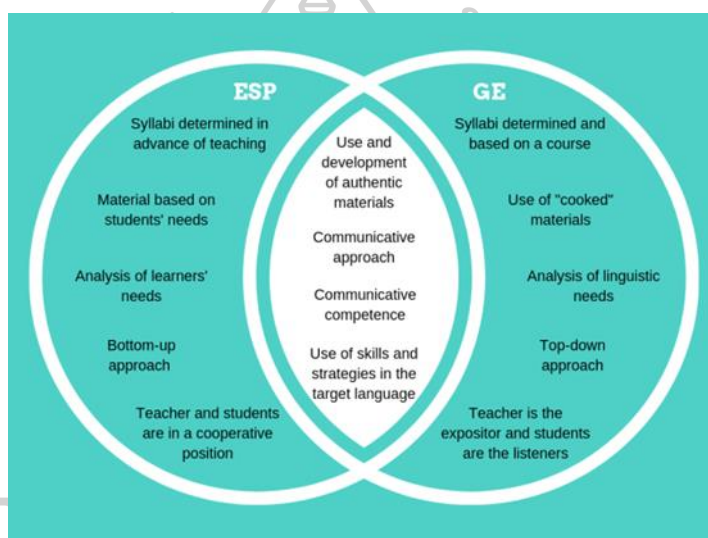
2.4.2.3 ความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันระหว่าง EGP และ ESP

เป็นการยากที่จะกำหนดลักษณะความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างหลักสูตร EGP และ ESP เนื่องจากทั้งสองประเภทมีความเกี่ยวข้องกันอย่างมาก Hutchinson et al. (1987, p.53) ได้อธิบายประเด็นนี้ไว้ว่า ในทางทฤษฎีทั้งสองแนวทางไม่มีอะไรแตกต่าง แต่ในทางปฏิบัติ ทั้ง 2 แนวทางมีความแตกต่างค่อนข้างมาก Hutchinson และคณะให้ความเห็นว่า ผู้สอนในหลักสูตรภาษาอังกฤษทั่วไป โดยยอมรับว่าผู้เรียนของตนมีจุดประสงค์ในการเรียนภาษาอังกฤษอย่างเฉพาะเจาะจง แต่ในความเป็นจริงแทบจะไม่มีใครวิเคราะห์ความต้องการเพื่อค้นหาว่า หลักสูตร หรือรายวิชาได้ถูกดำเนินบรรลุตามเป้าหมายที่ผู้เรียนต้องการอย่างแท้จริงหรือไม่ ซึ่งมีแนวโน้มว่า ณ ปัจจุบัน ผู้สอนรายวิชาตามแนว EGP ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน และมี

การออกแบบสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างรอบคอบ มีการระบุเป้าหมายของผู้เรียนในทุกขั้นตอนของการผลิตสื่อการเรียนการสอน ซึ่ง Hutchinson และคณะ มองว่า แนวทางการสอนภาษาอังกฤษแบบ ESP อาจมีอิทธิพลต่อแนวทางการสอนภาษาอังกฤษแบบ EGP ก็เป็นไปได้

สรุปได้ว่า ทั้งหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP) และหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) ต่างก็มีความเหมือน และ ความต่างดังแสดงในตารางที่ 3 และ แผนภาพที่ 19

ความเหมือนกันระหว่าง EGP และ ESP

ภาพที่ 19 ความเหมือนกันระหว่าง EGP และ ESP

(ที่มา Hutchinson and Waters (1987) Stevens (1988) อ้างอิงใน Dudley-Evans & St. John 1998: น. 2-4.)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่าง EGP และ ESP

	หลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP)	หลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP)
ผู้เรียน	ทุกวัย	ผู้ใหญ่ หรือ ผู้เรียนระดับมัธยม หรือระดับปวช.ขึ้นไป
ระดับทักษะภาษาอังกฤษเดิม ที่ผู้เรียนควรมี (เทียบเคียง ภาษาอังกฤษระดับแรกตาม	Pre-A1 ภาษาอังกฤษก่อน A1 ขึ้นไป เข้าใจคำสำคัญ วลี คำตั้งง่ายๆและประโยคสั้นๆ	A1 - สามารถเข้าใจและโต้ตอบ ในสิ่งที่คุ้นเคยใน ชีวิตประจำวัน รวมถึงสามารถ

กรอบมาตรฐานการประเมิน ความสามารถทางภาษาจาก ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป หรือ CEFR (Common European Framework of Reference)	ในบทสนทนาที่คุ้นเคย อ่าน ข้อความสั้นๆที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวันและ ประสบการณ์ใกล้ตัว เขียน วลีหรือประโยคสั้นๆเกี่ยวกับ หัวข้อที่คุ้นเคยได้	ใช้ประโยชน์พื้นฐานเพื่อสื่อสาร ถึงความต้องการที่เป็นรูปธรรม เช่น แนะนำตัวเองและคนอื่น สามารถถามและตอบคำถาม เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคล ได้ เช่น สถานที่อยู่อาศัย คนที่ รู้จัก และสิ่งของที่มี
วัตถุประสงค์การเรียนรู้	เสริมสร้างสมรรถนะทาง ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน ไวยากรณ์ การออกเสียง เป็น ต้น)	ตอบสนองความต้องการจำเป็น ของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการ งานอาชีพ
เนื้อหาหลัก	คำศัพท์ การสะกดคำ ไวยากรณ์ การออกเสียง หน้าที่ของภาษา	เนื้อหาเฉพาะขึ้นอยู่กับความ ต้องการจำเป็นในแต่ละกลุ่ม ผู้เรียน
กระบวนการจัดการเรียนรู้	ผู้สอนเป็นผู้กำหนด เนื้อหาที่ เรียน กิจกรรมเรียนการสอน และ การประเมินผลการ เรียนรู้ (Top-Down)	ผู้เรียนเป็นผู้กำหนด เนื้อหาที่ เรียน กิจกรรมเรียนการสอน หรือ/และ การประเมินผลการ เรียนรู้ (Bottom-Up)
วัสดุที่นำมาใช้ในการเรียน การสอน	วัสดุถูกสร้างขึ้นมาเพื่อ ตอบสนองความต้องการของ ผู้เรียน	วัสดุถูกสร้างขึ้นมาแบบพร้อม ใช้อยู่แล้ว
บทบาทของผู้สอนและ ผู้เรียน	ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ สู่ผู้เรียน ผู้เรียนมีหน้าที่ปฏิบัติตาม คำสั่ง	ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สร้างองค์ ความรู้ใหม่ได้ด้วยตัวเอง

กล่าวโดยสรุป ถึงแม้ EGP จะมีลักษณะบางประการที่แตกต่างจาก ESP คือ กลุ่มผู้เรียน
ระดับทักษะภาษาอังกฤษ ระดับทักษะภาษาอังกฤษเดิมที่ผู้เรียนควรมี วัตถุประสงค์การเรียนรู้
เนื้อหาหลัก กระบวนการจัดการเรียนรู้ วัสดุที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน และ บทบาทของผู้สอน
และผู้เรียน แต่แนวทางการจัดการเรียนการสอนของทั้ง 2 ประเภทมีสิ่งที่เหมือนกันคือ ทั้ง EGP

และ ESP ต่างจำเป็นต้องมีผู้สอนที่มีความชำนาญและได้รับการฝึกฝนเพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามผู้สอนในหลักสูตร ESP ควรจะต้องได้รับการฝึกอบรมพิเศษในทักษะที่จำเป็นเช่นการวิเคราะห์ความต้องการและการออกแบบวัสดุเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะเจาะจง และความคาดหวังของผู้เรียน นอกจากนี้ในการสอนภายใต้หลักสูตรทั้ง 2 ประเภทต่างจำเป็นต้องนำเอากระบวนการสอนที่เน้นการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร และการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ใช้ทักษะทางภาษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในภาษาเป้าหมาย

2.4.3 การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.4.3.1 ความหมายและแนวคิด

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) เป็นแนวคิดในการสอนภาษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้จริง มีการจัดลำดับขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการให้ผู้เรียนได้สื่อสารในชีวิตจริงกิจกรรมและภาระงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารจริง สื่อที่ใช้ก็เป็นสื่อจริง แต่ก็ได้ละเลยความรู้ด้านไวยากรณ์ เมื่อเกิดความผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย แต่ยังสามารถสื่อสารได้ ครูผู้สอนไม่ควรขัดจังหวะโดยการแก้ไขให้ถูกต้องทันที แต่ควรแก้ไขเมื่อความผิดพลาดนั้นทำให้เกิดความไม่เข้าใจหรือสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Brown (2000) ได้ให้คำจำกัดความของ CLT ว่า มีลักษณะ 6 ประการ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันดังนี้

1. เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสาร และไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหาภาษาหรือไวยากรณ์
2. เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมา เพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ภาษา และปฏิบัติจริง โดยมีจุดมุ่งหมายในการพหุรูปแบบโครงสร้างภาษามีใช้เป้าหมายหลักแต่ตัวรูปแบบเฉพาะของภาษาต่างหากที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารจนสำเร็จตามเป้าหมาย
3. ความคล่องแคล่วและความถูกต้อง เป็นหลักการเสริมที่อยู่ภายใต้เทคนิคการสื่อสาร มีหลายครั้งที่ความคล่องแคล่วอาจมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้อง เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมายและมีอิสระในการใช้ภาษาให้มากที่สุด

4. ผู้เรียนในชั้นเรียนจะต้องมีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตลอดจนในบริบทของการใช้ภาษาจากสภาพจริง ภาระงานในชั้นเรียนผู้สอนต้องเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะ ทางภาษาที่จำเป็นเพื่อใช้ในการสื่อสารในบริบทต่างๆ

5. ผู้เรียนต้องได้รับ โอกาสในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีความเข้าใจในรูปแบบ การเรียนรู้ของตน และสร้างกลวิธีในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

6. บทบาทของครูผู้สอนมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนและชี้แนะแนวทางไม่ เป็นผู้นำในการเรียนรู้ ของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องได้รับการ กระตุ้นให้พูดสื่อสาร อย่างมีความหมายด้วยการมี ปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาอย่างแท้จริงกับผู้เรียนอื่น

Littlewood (1983: 91) กล่าวว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ แบบ CLT เป็นแนวการสอนที่ไม่จำกัดความสามารถของผู้เรียนไว้เพียงแต่ความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์เท่านั้น แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ โดยสัมพันธ์ความสามารถทางไวยากรณ์เข้ากับยุทธศาสตร์การสื่อสารด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ ในชีวิตจริงผู้เรียนต้องสัมผัสกับการสื่อสารซึ่งเป็นการใช้ภาษาในรูปแบบต่างๆมากมาย ดังนั้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรสอนให้ผู้เรียนคุ้นกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน และนำภาษาที่คุ้นเคยนั้นไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Widdowson (1989) ที่ว่า ความสามารถในการเรียบเรียงประโยคมิใช่ เป็นความสามารถในการสื่อสาร การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราสามารถใช้ประโยคได้หลาย ชนิดในโอกาสต่างๆกันเช่น การอธิบาย การแนะนำ การถาม-ตอบ การขอร้อง การออกคำสั่ง เป็นต้นความรู้ในการแต่งประโยคเป็นสิ่งที่เราเรียกว่า ความรู้ความเข้าใจภาษา เท่านั้น ซึ่งอาจจะเป็น ประโยชน์อยู่บ้าง แต่ถ้าจะให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ก็ต้องสามารถนำความรู้ในการใช้ประโยคไป ใช้ให้เป็นปกติวิสัยได้ตาม โอกาสต่างๆของการสื่อสาร

Canale and Swain (1980) และ Savignon (1982) ได้แยก องค์ประกอบของความสามารถ ในการสื่อสารไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Grammatical Competence) หมายถึง ความรู้ ทางด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจนการสะกด และการออกเสียง

2. ความสามารถด้านสังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึง การใช้คำ และ โครงสร้าง ประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทาง และข้อมูลต่าง ๆ และ การใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น

3. ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายด้านการพูด และเขียน (Discourse Competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (grammatical form) กับ ความหมาย (meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบ และสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic Competence) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด ถ้าผู้พูดมีกลวิธีในการที่จะไม่ทำให้การสนทนานั้นหยุดลงกลางคัน เช่น การเปลี่ยนคำให้กระชับ เข้าใจง่ายขึ้น หรือขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก หรือ การใช้ภาษาท่าทาง (Body Language) เป็นต้น

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนตามวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีประเด็นที่น่าสนใจพอสรุปได้ดังนี้ 1) ขั้นตอนการสอนตามวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมี 3 ขั้น ที่เรียกว่า PPP ประกอบด้วย Presentation, Practice และ Production ยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางภาษาของผู้เรียนได้ เพราะขาดขั้นตอนสำคัญของการเรียนรู้ภาษาคือ ขั้นตอนเตรียมความพร้อม และขั้นการวัดและประเมินผล 2) ในขั้น Presentation ผู้สอนเป็นผู้นำเสนอสาระการเรียนรู้โดยตรง ส่วนผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้จากผู้สอน 3) ขั้น Practice เป็นการฝึกทักษะทางภาษาที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดความคล่องแคล่วในการสื่อสาร (Fluency) โดยไม่เน้นความถูกต้องแม่นยำของกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ (Accuracy) จึงละเลยการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในประเด็นที่เป็นข้อผิดพลาดด้านการใช้ภาษา ผู้เรียนจึงไม่ได้ทำการแก้ไขให้ถูกต้องทำให้เข้าใจผิดและส่งผลถึงความสามารถในการอ่านและการเขียน 4) วิธีการวัดและประเมินความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ผู้สอนใช้ในปัจจุบัน ไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นภายในห้องเรียน กล่าวคือ ผู้สอนวัดและประเมินความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนโดยการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้วยแบบทดสอบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (กิจจา กำแหง, 2549; Zhenhui, 1999; Stephen, 2001; Javis & Atsilarat, 2004; Chew, 2005; Deveci, 2009 อ้างถึงใน อารีย์ ปริดีกุล, 2558: 3, Online)

สำหรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น นักการศึกษาชาวต่างประเทศ อาทิ Zull (2002), Jensen (2004) มีความเห็นว่า ในการจัดการเรียนรู้ภาษานั้น ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่มีการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ได้จริงตามหน้าที่ของภาษาเพื่อการสื่อความหมาย โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริงและภาษาที่ใช้ควรเหมาะสมสอดคล้องกับบริบททางสังคม ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการ

กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากที่จะเรียนรู้ คือความรู้เดิมของผู้เรียนเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ จัดการสอนเนื้อหาทางภาษาควบคู่กับการฝึกสื่อสารทางภาษาผ่านประสาทการรับรู้ทางการดู (Visual) การฟัง (Auditory) และการเคลื่อนไหว (Kinesthetic) จัดกิจกรรมที่เป็น การฝึกการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบต่างๆ เช่นกระบวนการสื่อสาร การร่วมมือ การทำงานกลุ่ม การสร้างสรรค์ชิ้นงาน รวมทั้งมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในประเด็นเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา และประเมินความสามารถในการใช้ภาษาตามสภาพจริง ต่อมามีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดในเรื่องเดียวกันนี้ว่า ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เป็นการบูรณาการอย่างหลากหลาย เช่น บูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งผลลัพธ์การปฏิบัติงานเป็นฐานบูรณาการสารสนเทศกับสังคมวัฒนธรรม (Smith & Ragan, 1999; Tennyson, 2005; สุมาลี ชัยเจริญ, 2557 อ้างถึงใน อารีย์ ปรีดีกุล, 2558: 3, Online)

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การสอนภาษาตามแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น จะเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนในการสื่อสารให้เข้าใจและเหมาะสม มากกว่าเน้นหลักเกณฑ์การใช้ภาษา หรือ หลักไวยากรณ์ต่างๆ ดังนั้นการเรียนการสอนแนวนี้จะต้องเน้นการทำกิจกรรมเพื่อการฝึกฝนการใช้ภาษาให้ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากที่สุดผ่านการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning ภายใต้อาจารย์ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกจากผู้สอน

2.4.3.2 รูปแบบจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ทิสนา แคมมณี (2557: 4) ได้เสนอองค์ประกอบของกระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนได้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การระบุปัญหา
2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
3. การสร้างองค์ประกอบรูปแบบการจัดการเรียนการสอน
4. การตรวจสอบคุณภาพ และ
5. การปรับปรุงและการนำไปใช้

Brown (2001: 43) ได้ เสนอลักษณะการจัดการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร ไว้ 6 ประการดังนี้

1. เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ ความสามารถในการด้านไวยากรณ์ การเรียบเรียงถ้อยความ หน้าที่ของภาษาการใช้ภาษาในบริบทของสังคมและด้านกลวิธีในการพูดสนทนา

2. เทคนิคของการใช้ภาษา ถูกออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนได้เน้นในเรื่องของการใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างประโยคและบริบท สถานการณ์ที่ถูกนำมาใช้ โครงสร้างของประโยคได้รับอิทธิพลจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง นอกจากนี้มีการใช้ภาษาเพื่อทำหน้าที่ให้ บรรลุจุดประสงค์ตามที่ต้องการ

3. ความคล่องแคล่วและความถูกต้องในการใช้ภาษาเป็นหลักการที่สำคัญซึ่งหลายๆ ครั้ง ความคล่องแคล่วได้รับการพิจารณาให้มีความสำคัญมากกว่าความถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมีความหมายและมีอิสระในการใช้ภาษาให้มากที่สุด

4. ผู้เรียนในชั้นเรียนจะต้องมีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตลอดจนในบริบทของการใช้ภาษาจากสภาพจริง ภาระงานในชั้นเรียนผู้สอนต้องเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะทางภาษาที่จำเป็นเพื่อใช้ในการสื่อสารในบริบทต่างๆ

5. ผู้เรียนต้องได้รับโอกาสในกระบวนการเรียนรู้ของตนเองโดยมีความเข้าใจในรูปแบบการเรียนรู้ของตน และสร้างกลวิธีในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

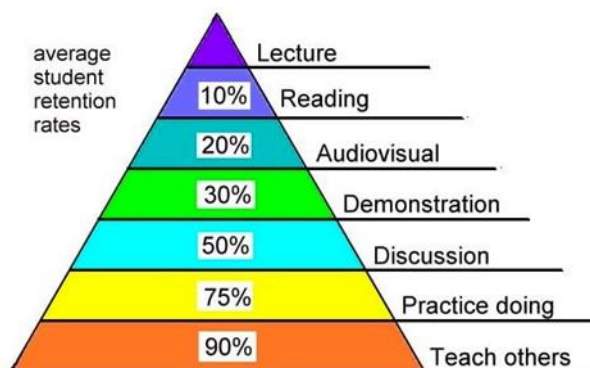
6. บทบาทของครูผู้สอน มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ไม่เป็นผู้ดำเนินการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องได้รับการกระตุ้นให้พูดสื่อสารอย่างมีความหมายด้วยการมีปฏิสัมพันธ์การใช้ภาษาอย่างแท้จริงกับผู้เรียนอื่นๆ

สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของ ทิศนา แจมณี จะเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ได้อย่างเต็มที่เป็นหลัก องค์ประกอบแต่ละด้านจะต้องมีความสอดคล้องกัน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนนำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ และผู้เรียนก็จะสามารถพัฒนาตนเองจนเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปได้ และ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของ Brown จะมุ่งเน้นไปที่ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะแห่งตน มีส่วนร่วมในชั้นเรียน และมีความมุ่งมั่น ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้

2.4.4 รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ (2008 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ คณทังษ์, 2554) ชี้ให้เห็นว่า กระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าความรู้ เป้าหมายของการเรียนรู้มิใช่ตัวความรู้อีกต่อไป เพราะตัวความรู้นั้นมีมากมาย มหาศาลเกินกว่าที่จะมอบให้นักเรียนแต่ละชั้นปีได้ อีกทั้งนักเรียนในศตวรรษใหม่ มีวิธี ค้นหาความรู้ด้วยตนเองจากทุกหนแห่งทั้งในสิ่งแวดล้อมและอินเทอร์เน็ต ดังนั้นที่ผู้สอนควรทำคือการแสวงหากระบวนการที่ใหม่ที่จะพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละคน แต่ที่ทุกคนควรมีคือความสามารถในการเรียนรู้

ตลอดเวลาตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับ พีรามิดแห่งการเรียนรู้ หรือ Learning Pyramid ของ Hall (2002) หรือ งานวิจัยของสถาบัน National Training Laboratories (NTL) คือการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนรู้ ภายใต้ปัจจัยการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ ดังแผนภาพที่ 20

ภาพที่ 20 ภาพประกอบ 4 พีรามิดแห่งการเรียนรู้ (The Learning Pyramid):

การแสดงให้เห็นถึงการเรียนแบบต่างๆ และประสิทธิภาพที่ได้รับ

(ที่มา: National Training Laboratories, Bethel Maine)

โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเรียนโดยการนั่งฟังบรรยาย (Lecture) น้อยกว่า 10% พบว่าผลที่ได้รับนั้นน้อยกว่า 10% เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดและได้ผลน้อยที่สุด การเรียนแบบนี้ ผู้เรียนมีแนวโน้มจะลืมสิ่งที่เรียนรู้ในไม่ช้า
2. การเรียนโดยการอ่าน (Reading) 10% จะได้ผลอยู่ประมาณ 10% การเรียนลักษณะนี้ ช่วยให้ ผู้เรียน รู้และเข้าใจในตอนที่อ่านเท่านั้น ถ้าไม่ทบทวนก็สามารถลืมไปได้ในที่สุด
3. การเรียนโดยการฟังและดูวีดิทัศน์ (Audio and Visual) 20% การเรียนที่ได้ผลเพิ่มมากขึ้นมาคือ การฟังเสียง ดูรูปภาพ หรือวิดีโอ ซึ่งมีผลต่อสมองของผู้เรียนให้เห็น คิดตาม และจดจำสิ่งที่เรียนได้ดีขึ้น
4. การเรียนแบบเห็นตัวอย่างจริง (Demonstration) 30% เป็นการเรียนที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นมาถึง 30% เช่น การสาธิตให้ดู แล้วผู้เรียนปฏิบัติตาม
5. การเรียนแบบพูดคุยและแบ่งปันความคิดเห็น (Discussion) 50% การเรียนลักษณะนี้ ได้ผลมากถึง 50% เช่น การเรียนและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

6. การปฏิบัติลงมือทำจริง (Practice Doing) 75% การเรียนลักษณะนี้ทำให้ผู้เรียนได้ลงทำจริง ซึ่งได้ผลมากถึง 75% เนื่องจากผู้เรียนผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา เมื่อผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ทำมากขึ้น ทำให้เรียนรู้ได้มากขึ้น

7. การสอนผู้อื่น (Teach Other) 90% หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนผ่านวิธีต่างๆ ทั้งหมดแล้ว ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ที่มีไปสอนผู้เรียนคนอื่นๆ ได้ ซึ่งหมายถึงผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งนั้นกับตัวเองมากถึง 90% และทำให้ยากแก่การที่จะลืม

ภาพปิรามิดแห่งการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนรู้ เช่น การฟังการบรรยาย ซึ่งเป็นกิจกรรมการสอนหลักที่ผู้สอนใช้ในการเรียนการสอนส่วนใหญ่ในประเทศไทย จะทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาที่บรรยายได้เพียง 5 % เท่านั้น แต่การบรรยายประกอบสื่อการสอน ทั้ง ภาพ ไดอะแกรม วิดีทัศน์ รวมทั้งการสาธิต จะทำให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนมากขึ้น นอกจากนี้ หากจัด กิจกรรมการเรียนที่นักศึกษามีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น การฝึกปฏิบัติ การนำเสนอ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแสดงบทบาทสมมติ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ แล้วนำข้อมูลที่สืบค้นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนแบบการทำงานร่วมกัน (Cooperative Learning) หรือ การทำงานแบบร่วมมือ (Collaborative Learning) ผ่านการเรียนการสอนแบบภาระงาน (Task-Based Learning) หรือ โครงการ (Project-Based Learning) จะทำให้ผู้เรียนจดจำ และ เรียนรู้ได้ดีขึ้น การเรียนรู้ภายใต้กิจกรรมเหล่านี้ ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกในด้านต่างๆ เช่น การรู้จักการเลือกสาระเนื้อหาให้สัมพันธ์กับเรื่องที่เรียน การอ้างอิง การแลกเปลี่ยนความรู้ การแสดงความคิดเห็น การร่วมมือ การระดมความคิด การนำเสนอ ด้วยวาจา พร้อมสื่อมัลติมีเดีย รวมทั้งการสร้างชุมชนการเรียนรู้บนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จะเห็นได้ว่าการเรียนเช่นนี้เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้น จูงใจ ทำทนายให้นักศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเอง ถ้านักศึกษามีความพร้อม มีความรับผิดชอบ ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้า และ ประโยชน์ของการใช้สื่อ ICT ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ล้วนส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในด้านต่อไปนี้ ได้แก่ การแก้ปัญหา (Problem Solving) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) การสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Communication and Collaboration) และ การบูรณาการเทคโนโลยี (Technology Integration) รวมไปถึงการสร้าง ความเชี่ยวชาญในความรู้ขั้นพื้นฐานและสามารถต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ต่อไปได้เรื่อยๆ

2.4.5 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

2.4.5.1 ความหมายของทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะทางการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะหลัก 4 ทักษะ ได้แก่ (Listening) การพูด (Speaking) การอ่าน (Reading) และการเขียน (Writing) ภาษาอังกฤษ

ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง แก่ การพูด การอ่าน การเขียน และการฟัง ซึ่งแบ่งความสามารถของทักษะเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 บุคคลสามารถใช้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะเพื่อสื่อสารเข้าใจได้ในเบื้องต้น ระดับที่ 2 บุคคลสามารถทำความเข้าใจสาระสำคัญของเนื้อหาต่างๆ ได้ ระดับที่ 3 บุคคลสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อติดต่อสัมพันธ์ได้อย่างถูกต้องหลักไวยากรณ์ ระดับที่ 4 บุคคลสามารถเข้าใจสำนวนในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสมและ ระดับที่ 5 บุคคลมีความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้งในเชิงเนื้อหาใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา สามารถประยุกต์โวหารทุกรูปแบบได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง และสละสลวย ตลอดจนเชี่ยวชาญศัพท์เฉพาะทางในสาขาวิชาของตนอย่างลึกซึ้ง (บุษยามาศ แสงเงิน, 2554) ดังนั้น ในการสอนภาษาอังกฤษทุกระดับการศึกษาในปัจจุบัน จึงควรมีเป้าหมายในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถแข่งขันกับผู้อื่นในตลาดแรงงานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ที่สำเร็จการศึกษา ที่ต้องมีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่ทัดเทียมกับผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาจากประเทศอื่นๆ หรืออย่างน้อยต้องมีความสามารถพื้นฐานในทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ ในด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ โดยนำความรู้ทางด้านคำศัพท์ และหลักภาษาไปใช้ไปใช้ในทุกทักษะ ซึ่งทักษะทางภาษาทั้ง 4 นี้ ต่างมีความสำคัญเท่าๆกันที่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์จริงต่างๆ ที่ต้องเผชิญในระหว่างการศึกษา (Nunan, 1999: 9 -16) ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องฝึกทักษะต่างๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อให้สามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

2.4.5.2 ทักษะการฟัง

การสื่อสารในชีวิตประจำวันนั้น ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญมาก การฟังที่ดีย่อมให้เกิดความรอบรู้ เป็นทักษะที่ใช้กันมากและเป็นทักษะแรกที่ต้องทำการสอนเพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถพูดโต้ตอบ อ่านหรือเขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะ

พื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่นๆ ดังนั้นในการเรียนการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอและจริงจัง

2.4.5.2.1 ความหมายของทักษะการฟัง

สายฝน ทรงเสียง ไชย (2544: 15) ได้สรุปความหมายของการฟังไว้ว่า การฟัง คือปัจจัยป้อนเข้า เมื่อผู้ฟังเข้าใจก็จะสามารถแสดงออกทางคำพูดได้ ประสิทธิภาพของการฟังนั้น ขึ้นอยู่กับความสนใจและความตั้งใจของผู้ฟัง ผู้ฟังจะต้องใช้ความสามารถในการเรียบเรียง ตีความ และประสบการณ์เดิมของผู้ฟัง เพื่อจะได้เข้าใจความหมายของผู้พูดอย่างชัดเจน

นพเก้า ณ พัทลุง (2548: 22) ได้ให้ความหมายของทักษะการฟัง หมายถึงความสามารถในการจับประเด็นใจความหลักจากสิ่งที่ฟัง ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนซึ่งเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน เพราะผู้เรียนต้องเข้าใจสาระสำคัญจากสิ่งที่พูดอารมณ์และความคิดเห็นของผู้พูดและสามารถตอบสนองระบุมความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดหรือบริบทของการพูดได้

Howatt and Dakin (1974) ได้ให้ความหมายการฟังว่าหมายถึง ความสามารถในการระบุและเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจสำเนียงหรือการออกเสียง ไวยากรณ์ และ คำศัพท์ และการเข้าใจความหมายของผู้พูด และผู้ฟังสามารถทำทักษะทั้ง 4 ด้านนี้ไปพร้อมๆ กัน

Wolvin และ Coakley (1996) กล่าวว่า การฟัง (Listening) หมายถึง กระบวนการรับรู้ การมีส่วนร่วม และการกำหนดความหมายจากสิ่งกระตุ้นทางเสียง (Aural Stimuli) ซึ่งการฟังเป็นทักษะการแก้ไขปัญหาและมีความ ซับซ้อน นอกจากการรับรู้เสียงซึ่งเป็นพื้นฐานการฟังแล้ว การฟังจำเป็นต้องมีความเข้าใจในความหมาย

Anderson และ Lynce (1998) กล่าวถึงการฟังที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร คือ การให้ผู้เรียนฟังแล้วสามารถตอบโต้ได้มากกว่าการฟังฝ่ายเดียวและไม่มีปฏิกิริยาใดๆออกไป

Harmer (2007) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟังว่าเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่กระบวนการพัฒนาทักษะด้านอื่นๆของผู้เรียนภาษา ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการออกเสียง การพูดประโยคโดยใช้เสียงสูงต่ำ และการออกเสียงแต่ละคำในการเชื่อมประโยคเข้าด้วยกัน เนื่องจากความสำเร็จ การในการพูดสื่อสารไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการพูดเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการฟังด้วย ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Morley (1999) และ Rost (2002) ที่ว่า การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาที่สอง ผู้สอนควรจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะการฟังในชั้นเรียน และส่งเสริมการฟังนอกชั้นเรียน เช่น การดูภาพยนตร์ การฟังเพลง เพื่อให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับภาษา และพัฒนาทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ทักษะการฟัง หมายถึง ความสามารถในการรับข้อมูลที่ได้จากผู้พูด และแปลงข้อมูลผ่านกระบวนการสื่อสารของการตีความหมาย การจดจำ การคิดเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งผู้รับสารมีความรู้ทางภาษาศาสตร์ มีความสามารถในการแยกแยะ มีความเข้าใจการออกเสียงไวยากรณ์ คำศัพท์ของผู้พูด พร้อมจับใจความ และความรู้ที่ไม่ใช่ภาษาศาสตร์ เช่นบริบท สังคม วัฒนธรรม ความรู้เดิมและประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่ได้ฟัง นอกจากนี้การฟังยังรวมไปถึงความสามารถให้ความคิดเห็นแก่ผู้พูด การถามคำถามที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับสิ่งที่ได้ฟังอย่างมีความหมาย

2.4.5.2.2 องค์ประกอบของทักษะการฟัง

Rost (1991: 3-8) กล่าวว่า การฟังที่ประสบผลสำเร็จ ผู้ฟังต้องมีทักษะ 3 ทักษะ คือ

1. **ทักษะในการรับรู้ (Perception Skills)** คือความสามารถในการแยกแยะเสียงที่ได้ยิน ออกมาเป็นคำ และความสามารถในการจดจำคำที่ได้ยิน

2. **ทักษะในการวิเคราะห์ความ (Analysis Skills)** คือ ความสามารถในการแยกแยะรูปแบบไวยากรณ์ของเสียงที่ได้ยิน

3. **ทักษะในการสังเคราะห์ความ (Synthesis Skills)** คือ ความสามารถในการ เชื่อมต่อระหว่าง ความหมายในตัวภาษากับน้ำเสียง และท่าทางของผู้พูด โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้ฟัง เล็มเล็ช (Lemlech, 1994: 262) อธิบายว่าการฟังประกอบด้วย 3 ระดับ ได้แก่

1. การตีความ (Auding) เป็นการฟังระดับสูง ผู้ฟังสามารถรับรู้สิ่งที่พูดและสามารถคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์สิ่งที่ฟังได้

2. การฟัง (Listening) เป็นการฟังระดับรองลงมา ผู้ฟังสามารถบอกและ จำแนกเสียงที่ได้ยิน

3. การได้ยิน (Hearing) เป็นการฟังระดับต่ำสุด ผู้ฟังสามารถรับเสียงต่างๆ ได้จึงสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบต่างๆในการฟังซึ่งประกอบด้วย การได้ยิน การฟังการแปล หรือ ตีความ และการตอบ มีความสำคัญและเกี่ยวเนื่องกัน เพราะต้องผสมผสานกันไปในทุกกระบวนการ

Anderson and Lynce (1998) ได้แบ่งแยกระหว่างการฟังแบบมีปฏิสัมพันธ์ (Reciprocal Listening) และการฟังแบบไม่มีปฏิสัมพันธ์ (Non-reciprocal Listening) กล่าวคือ การฟังแบบมีปฏิสัมพันธ์ หมายถึง กิจกรรมการฟังที่ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้พูดและเจราจาความหมายของเนื้อหาที่ฟัง ส่วนการฟังแบบไม่มีปฏิสัมพันธ์ คือ การรับฟังข่าวสารทางเดียว เช่น การฟังเพลง ข่าวสารทางสื่อวิทยุ เป็นต้น ซึ่ง Anderson และ Lynce อธิบายว่าความเข้าใจในการฟังมีความซับซ้อน โดยผู้เรียนบูรณาการทักษะต่างๆ เข้าด้วยกันในขณะที่ฟัง และนอกจากจะต้องมีความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการจำแนกเสียง คำศัพท์ โครงสร้างประโยค และการโต้ตอบอย่างเหมาะสมแล้ว

ผู้ฟังจำเป็นต้องใช้ความรู้ที่ไม่ใช่ทางภาษาศาสตร์ คือ มีจุดประสงค์ในการฟัง มีความรู้และทักษะทางสังคมวัฒนธรรม และมีความรู้ภูมิหลังที่เหมาะสม และได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะการฟังว่า สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) การฟังแบบสองทาง (Bidirectional Listening) หมายถึง การฟังเพื่อสื่อสารสองทางระหว่างผู้พูดและผู้ฟังโดยตรงทั้งแบบเผชิญหน้าและไม่เผชิญหน้า เช่น การพูดทาง โทรศัพท์ การสนทนา 2) การฟังแบบสื่อสารทางเดียว (Unidirectional Listening) เป็นการฟังที่รับเฉพาะ ข้อมูลป้อนเข้าอย่างเดียว เช่น การฟังเพลง ฟังบรรยาย การชมภาพยนตร์ และ 3) การฟังแบบสื่อสารโต้ตอบหลายทาง (Autodirectional Listening) เป็นการสื่อสารที่ผู้พูดและผู้ฟังมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบซึ่งกันและกันครบถ้วน เช่น การสนทนาตอบโต้ ได้ว่าที่ อย่างไรก็ตาม การฟังยังสามารถแบ่งตามหน้าที่ของการฟัง ได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) การฟังแบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (Transactional Listening) หมายถึง การฟัง ที่เน้นการรับข้อมูลข่าวสาร เช่น การบรรยาย การบอกเส้นทาง การฟังคำสั่ง และ 2) การฟังแบบมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Interactional Listening) เป็นการฟังเพื่อการสื่อสารที่เน้นตัวบุคคลในด้านการแสดง ความคิดเห็น ความรู้สึกและปฏิบัติต่างๆ มากกว่าการให้ข้อมูลข่าวสาร

2.4.5.2.3 แนวทางการสอนทักษะการฟัง

Mendelsohn (1998) ได้กล่าวว่า ช่องว่างระหว่างความสนใจของนักวิจัยด้านการฟังและ ผู้เรียนในชั้นเรียน ก็คือ ตำรา เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฟังในห้องเรียนมีบทบาทเพียงเล็กน้อยในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านอภิปัญญาในการสร้างจิตใต้สำนึกในกระบวนการฟังของ ผู้เรียน ผู้สอนต้อง ไม่ใช่แค่สอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ว่าจะฟังอย่างไรเท่านั้น (How to Listen) แต่ต้องเน้น การฝึกการฟังจากเนื้อหาที่ผู้เรียนได้รับ ไปสู่กระบวนการและความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ซึ่งจะ ช่วยให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้เรียนที่สามารถกำกับตนเองได้ (Self-Regulated Learners) กล่าวคือ ผู้เรียน ควรมีการตรวจสอบความเข้าใจระหว่างการฟัง ในระหว่างการทำกิจกรรมการฟังด้วยตัวเองและ ตัดสินใจว่าตนจะใช้กลยุทธ์อะไรในการฟัง ซึ่งจำเป็นต้องประเมินและตรวจสอบความถูกต้องของ กลยุทธ์ที่ใช้และคำตอบที่ได้อย่างต่อเนื่อง สิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนควรพิจารณาในการสอนทักษะการ ฟัง มี 2 ประการ คือ

สถานการณ์ในการฟัง สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดการฟังภาษาอังกฤษได้นั้น ควรเป็น สถานการณ์ของการฟังที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง สถานการณ์จริง หรือ สถานการณ์จำลองในห้องเรียน ซึ่งอาจเป็น การฟังคำสั่งครู การฟังเพื่อนสนทนา การฟังบทสนทนาจากบทเรียน การฟังโทรศัพท์ การฟังรายการวิทยุ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์

กิจกรรมในการสอนฟัง ซึ่งแบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมนำเข้าสู่การฟัง (Pre-listening) กิจกรรมระหว่างการฟัง หรือ ขณะที่สอนฟัง (While-listening) กิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening) แต่ละกิจกรรมอาจใช้เทคนิค ดังนี้

1. กิจกรรมนำเข้าสู่การฟัง (Pre-listening) การที่ผู้เรียนจะฟังสารได้อย่างเข้าใจ ควรต้องมีข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับสารที่ได้รับฟัง โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรมนำให้ผู้เรียนได้มีข้อมูลบางส่วนเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในบริบท ก่อนการรับฟังสารที่กำหนดให้ เช่น การใช้รูปภาพ อาจให้ผู้เรียนดูรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะได้ฟัง สนทนา หรือ อภิปราย หรือ หากคำตอบเกี่ยวกับภาพนั้น ๆ การเขียนรายการคำศัพท์ อาจให้ผู้เรียนจัดทำรายการคำศัพท์เดิมที่รู้จัก โดยใช้วิธีการเขียนบันทึกคำศัพท์ที่ได้ยินขณะรับฟังสาร หรือการขีดเส้นใต้ หรือวงกลมล้อมรอบคำศัพท์ในสารที่อ่านและรับฟังไปพร้อมๆกับการอ่านคำถามเกี่ยวกับเรื่อง อาจให้ผู้เรียนอ่านคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในสารที่จะได้รับฟัง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบแนวทางว่าจะได้รับฟังเกี่ยวกับเรื่องใด เป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าเกี่ยวกับข้อมูลประกอบการรับฟัง และค้นหาคำตอบที่จะได้จากการฟังสารนั้นๆ การทบทวนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง อาจทบทวนคำศัพท์จากความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะปรากฏอีกในสารที่จะได้รับฟัง เป็นการช่วยทบทวนข้อมูลส่วนหนึ่งของสารที่จะได้เรียนรู้ใหม่จากการฟัง

2. กิจกรรมระหว่างการฟัง หรือ กิจกรรมขณะที่สอนฟัง (While-listening) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในขณะที่รับฟังสารนั้น กิจกรรมนี้มีใช้การทดสอบการฟัง แต่เป็นการ “ฝึกทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ” กิจกรรมระหว่างการฟังนี้ ไม่ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทักษะอื่นๆ เช่น อ่าน หรือ เขียน หรือ พูด มากนัก

3. กิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา ภายหลังจากที่ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการฟังแล้ว เช่น อาจฝึกทักษะการเขียน สำหรับผู้เรียนระดับต้น โดยให้เขียนตามคำบอก (Dictation) ประโยคที่ได้ฟังมาแล้ว เป็นการตรวจสอบความรู้ ความถูกต้องของการเขียนคำศัพท์ ส่วนวน โครงสร้าง ไวยากรณ์ ของประโยคนั้น หรือฝึกทักษะการพูด สำหรับผู้เรียนระดับสูง โดยการให้อภิปรายเกี่ยวกับสารที่ได้ฟัง หรืออภิปรายเกี่ยวกับอารมณ์หรือเจตคติของผู้พูด เป็นต้น

2.4.5.2.4 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการฟัง

ปราณี ณะชานนท์ (2547: ออนไลน์) ได้เสนอแนะกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการฟังไว้ดังนี้

1. การเขียนตามคำบอก ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะในการพัฒนาการรับรู้เสียงของภาษา และอาจเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานได้ เช่น ผู้สอนอาจออกเสียงให้ผู้เรียน 1) ฟัง

แล้วเรียงรูปภาพ 2) ฟังแล้ววาดภาพ 3) ฟังแล้วจับคู่ภาพกับประโยคที่ได้ฟัง หรือ 4) ฟังแล้วปฏิบัติ ตาม ผู้สอนพูดประโยคคำสั่งให้ผู้เรียนฟัง ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้ฟังแต่ละประโยค เป็นต้น

2. การเล่าเรื่อง ถือเป็นวิธีที่ดีที่จะช่วยส่งเสริมการฟัง โดยเฉพาะเมื่อผู้สอนสามารถรวม ภาษาในเรื่องให้กลมกลืนไปกับเนื้อหาที่เรียน สำหรับเรื่องที่จะนำมาใช้สำหรับฝึกการฟัง ผู้สอน อาจจำเรื่องมาเล่าให้ผู้เรียนฟัง อ่านให้ฟัง หรือเปิดเทปให้ฟัง หากเป็นเรื่องที่ผู้สอนจำมาก็เป็นการ ง่ายมากที่จะพูดได้ตอบกับผู้เรียน แต่ผู้สอนต้องระวังมาให้กิจกรรมนั้นๆจบด้วยการที่ผู้สอนเป็น ศูนย์กลาง ดังนั้นระหว่างกิจกรรม ผู้สอนควรดึงผู้เรียนเข้ามาร่วมด้วยให้มากที่สุด อย่างไรก็ตามการ ให้ผู้เรียนฟังเรื่องจากไฟล์เสียง มีข้อดีที่สำคัญบางประการ คือ ผู้เรียนสามารถได้ยินเสียงผู้คนต่างๆ มากมายที่หลากหลาย และสามารถฟังซ้ำนอกชั้นเรียนได้

2.4.5.2.5 การวัดและประเมินผลทักษะการฟัง

ในการประเมินแนวทางและผลลัพธ์ของการฟังนั้น ผู้เรียนจะต้องประเมินผลของการ ตัดสินใจในระหว่างการฟัง ผู้สอนสามารถกระตุ้นการประเมินตนเองและการสะท้อนความรู้สึก ของผู้เรียนด้วยการขอให้ผู้เรียนประเมินประสิทธิผลของกลยุทธ์ที่ใช้ ซึ่งอาจตรวจสอบโดยการ อภิปรายกลุ่มที่เกี่ยวกับแนวทางที่นักเรียนแต่ละคนนำมาใช้ วิธีนี้สามารถกระตุ้นการสะท้อนและ การประเมินผลที่ได้ผลอย่างมาก ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้แบ่งปันวิธีการของแต่ละคนที่นำไปสู่ ความสำเร็จในการฟัง เช่น ผู้เรียนคนหนึ่งบอกเล่าวิธีการเดาความหมาย หรือ อนุมานศัพท์ใหม่ที่ได้ ยิน หรือ บางคนอาจมีกลยุทธ์ในการฟังเฉพาะคนที่ทำให้ตนเข้าใจสิ่งที่ได้ยินได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ผู้สอนอาจทำ รายการตรวจสอบ (Checklist) ที่ช่วยส่งเสริมทักษะการฟัง เพื่อช่วยนักเรียนในการ วางแผนติดตามและประเมินผลอย่างมีสติทั้งก่อนและหลังการฟังเพลงครูสามารถพัฒนารายการ ตรวจสอบประสิทธิภาพ (Vandergrift, 2002) ข้อควรปฏิบัติเช่นนี้ช่วยให้นักเรียนเตรียมตัวฟัง และ ประเมินผลงานของพวกเขา

สรุปได้ว่า การสื่อสารในชีวิตประจำวันนั้น การฟังนับว่าเป็นทักษะของรับสารที่สำคัญ ทักษะหนึ่ง เป็นทักษะที่ใช้กันมาก และ การฟังเป็นทักษะแรกที่มีความสำคัญสำหรับภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร เป็นทักษะแรกที่ต้องทำการสอนเพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะ สามารถพูดได้ตอบ อ่านหรือเขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะ อื่นๆ ดังนั้นในการเรียนการสอนนักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะ การฟังอย่างเพียงพอและ จริงจัง ครูผู้สอนควรมีความรู้และเทคนิคในการสอนทักษะการฟังอย่างไร จึงจะสามารถจัดการ เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้อย่างแท้จริง ซึ่งการจัดกิจกรรมในการสอนฟังโดยทั่วไป

แบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมเข้าสู่การฟัง (Pre-listening) 2) กิจกรรมระหว่างการฟัง หรือ ขณะที่ยังฟัง (While-listening) และ 3) กิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening)

2.4.5.3 ทักษะการพูด

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เป็นทักษะที่ ทุกคนมุ่งหวังที่จะให้ประสบความสำเร็จ เพราะ การเรียนภาษาใดๆก็ตามหากสามารถสื่อสารด้วยการพูด สนทนาในชีวิตประจำวันได้ ถือว่าเป็นการ ใช้ประโยชน์จากการเรียนภาษานั้นๆ ได้อย่างแท้จริง

2.4.5.3.1 ความหมายของทักษะการพูด

อวยชัย ผกามาศ (2542: 1-2) ได้ให้ความหมายการพูดไว้ว่า การพูด คือการสื่อสาร ทาง ความคิด ประสบการณ์และความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังเกิดความ เข้าใจ โดยใช้ น้ำเสียง ภาษาและกริยาท่าทาง ได้อย่างถูกต้องตามจรรยาบรรณ และประเพณีนิยม ของสังคมให้ผู้ฟังรับรู้และได้รับการตอบสนอง

ชัยยา เปรมภักดิ์ (2543: 18) ได้ให้ความหมายการพูดไว้ว่า คือการถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ข่าวสาร โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง หรือกริยาอาการ โดยต้องมีความรู้เกี่ยวกับเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และวัฒนธรรม ผู้พูดจะต้องใช้กลวิธีในการพูดที่ทำให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขวัญฤทัย เชิดชู (2550: 14) สรุปความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษว่า เป็นความสามารถในการ พูดสื่อสารด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางคำพูดระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งได้แก่ ผู้พูดและผู้ฟัง ซึ่งเป็นการแสดงเจตนาของผู้พูดในการสื่อสาร โดยที่ผู้พูดจะต้องมีความสามารถในการคาดคะเน ความรู้ และความรู้สึกของผู้ฟัง ที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจในข้อมูลที่ต้องการสื่อสารได้ และคำพูด นั้นจะต้องมีความถูกต้องทางด้านกฎเกณฑ์ของภาษา และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์และเป็น ที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

Valette (1997: 120) กล่าวว่า การพูดเพื่อการสื่อสารไม่ได้เป็นแค่การออกเสียงคำ และการ ออกเสียงสูง เสียงต่ำในประโยคเท่านั้น แต่เป็นการพูดตามหน้าที่ของภาษา กล่าวคือเป็นการทำให้ ผู้อื่นเข้าใจถึงจุดประสงค์ในสิ่งที่ตนพูด และการพูดของผู้พูดที่มีความสามารถในระดับที่สูงขึ้นไป ต้องสามารถเลือกใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาอีกด้วย

Widdowson (1989: 37-128) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของความสามารถใน การพูดภาษาอังกฤษ ว่าเป็นกิจกรรมการสื่อสารที่จะมีชีวิตชีวาได้โดยการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งมีทั้ง โดยการพูดอย่างมีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า (Face to Face Interaction) โดยผ่านทางคำพูดและโดย การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร โดย Widdowson กล่าวว่า ตนได้รับข่าวสาร โดยการรับสารและการ ส่งสาร ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษนั้นเกี่ยวข้องกับน้ำเสียง และท่วงท่าของร่างกาย

Littlewood (1995: 17-18) ให้ความหมายของ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษว่า เป็นกิจกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างบุคคลสองคนขึ้นไป ซึ่งได้แก่ ผู้พูดและผู้ฟัง โดยที่ผู้พูดคาดคะเนความรู้และความรู้สึกของผู้ฟัง เพื่อที่จะเลือกใช้ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับบริบทของการใช้ภาษาอังกฤษ

สรุปได้ว่า ทักษะการพูด หมายถึง ความสามารถในการนำคำมาร้อยเรียงเป็นถ้อยคำหรือการแสดงกิริยาท่าทางเพื่อสะท้อนความคิดเห็น และ ความรู้สึก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้พูดจะต้องสามารถเลือกใช้คำศัพท์ น้ำเสียง ไวยากรณ์ และภาษากาย เพื่อประกอบการพูดให้สอดคล้องได้อย่างเหมาะสมถูกต้องกับ สถานการณ์ต่างๆ และวัฒนธรรมตลอดจนประเพณีนิยมของสังคม

4.5.2.2 องค์ประกอบของทักษะการพูด

การพูดเป็นการสื่อสารระหว่างผู้พูดหรือผู้ส่งสารกับผู้ฟัง แต่หากต้องการพูดเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพแล้วนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพูด โดยทั่วไปแล้วการพูดจะ ประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 6 ส่วน (เพียร์สคัตต์ ศรีทอง, 2537) ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้พูด ได้แก่ เสียง บุคลิกภาพ ภูมิปัญญา สมรรถภาพทางจิตใจ
2. ผู้ฟัง ได้แก่ จำนวนผู้ฟัง วัย เพศ การศึกษา อาชีพ ความเชื่อ ทักษะคิด และความต้องการของผู้ฟัง
3. ความรู้ ความคิด และทักษะคิด ผู้พูดต้องใฝ่ เรียนรู้อยู่เสมอ ด้วยการอ่านหนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ วารสาร ตลอดจนต้องติดตามข่าวสารการเคลื่อนไหวต่างๆอย่างต่อเนื่อง
4. เนื้อหา สาระ เนื้อหาสารหรือเรื่องราวที่พูดต้องเป็นเรื่องที่ผู้พูดมีความรู้มีประสบการณ์หรือถนัดเหมาะสมกับผู้ฟัง โอกาส และ สถานการณ์ มีการเตรียมสาร โดยการรวบรวมให้รอบด้าน เลือกสรรที่เป็นประโยชน์ และมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ
5. สำนวน ผู้พูดจะต้องเข้าใจความหมายของสำนวนนั้นเป็นอย่างดี และต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความหมายที่ต้องการสื่อ เหมาะสมกับผู้ฟัง และเหมาะสมกับโอกาส เป็นต้น
6. น้ำเสียงและอากัปกิริยา เช่น การใช้น้ำเสียงที่ดี ควรใช้เสียงที่มี 1) ความดัง และ 2) ความถูกต้องชัดเจน 3) ความเร็ว อัตราการพูดที่เหมาะสมสำหรับการฟังคือ 120-180 คำต่อนาที และ 4) การใช้ระดับเสียงสูง

สุทธิชัย ปัญญาโรจน์ (2552, Online) ได้แบ่งองค์ประกอบของการพูด เป็น 8 ส่วน ดังนี้

1. ต้องไม่หยุดนิ่ง มันเป็นวิชาที่ต้องมีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา ทั้งความคิด ความรู้ ข้อมูล ประสบการณ์ เราต้องหาเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ไมอย่างนั้นเราจะล้าหลังคนอื่น
2. ต้องเป็นนักฟัง ต้องเป็นผู้ที่ซอซบฟังคนอื่นพูด ผู้พูดจะพูดเก่งไม่ได้ถ้าไม่มีข้อมูลที่จะพูด
3. ต้องเป็นนักอ่าน การอ่านทำให้รู้ข้อมูลมาก ข้อมูลทำให้ผู้พูดสามารถนำมาดัดแปลงใช้ในการพูดในอนาคต
4. ต้องเป็นนักประยุกต์ คือ เวลาเราฟัง เราจะได้ข้อมูลดิบ ที่จะต้องมาประยุกต์โดยผ่านการกลั่นกรองดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้ฟัง เช่น ถ้าผู้พูดต้องการพูดให้สนุก ก็ต้องศึกษาก่อนว่า ข้อมูลอย่างนี้ จะพูดให้สนุกได้อย่างไร ข้อมูลอย่างนี้พูดให้จริงจัง น่าเชื่อถือได้อย่างไร
5. ต้องมีบุคลิกที่ดี การแต่งกาย การแสดงออก กริยาท่าทางต้องมั่นใจ เชื่อถือได้
6. ต้องเตรียมตัวดี คือ ทุกครั้งก่อนขึ้นพูดจะต้องมีการเตรียมตัวที่ดีก่อน ศึกษาว่างานนั้นเป็นงานอะไร ใครเป็นผู้ฟัง และต้องการอะไรจากผู้พูดบ้าง
7. ต้องรู้จักรับฟัง คำประเมินหรือคำวิจารณ์ เพื่อจะได้แก้ไขข้อบกพร่อง ผิดพลาดของผู้พูด ดังนั้นควรมีคนเป็นกระจกให้ คือ เป็นผู้ประเมิน ผู้วิจารณ์
8. ต้องมีใจรัก เมื่อล้้มเหลว ต้องไม่ท้อแท้ ท้อถอย

2.4.5.2.3 แนวทางการสอนทักษะการพูด

ทักษะการพูดเป็นทักษะการออกเสียงคำ วลี หรือ ประโยค ซึ่งแสดงออกด้วยการเล่า อธิบาย สนทนา ได้ต่อกับบุคคลต่างๆหรือแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง Scott (1981: 45) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนพูดไว้ดังนี้

1. ขึ้นบอกวัตถุประสงค์ ผู้สอนควรบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียน
2. ขึ้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกต ลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูดซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่พูด สถานที่พูดและเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง
3. ขึ้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึกพูด พร้อมๆกันหรือฝึกเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยิน ได้ฟังสำนวนภาษาหลายๆแบบและเป็นสำนวน ภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริงและควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ ที่เป็นจริง การสอนทักษะการพูดมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ครูอธิบายสถานการณ์ที่ต้องฝึกให้นักเรียนพูดและให้นักเรียนฟังจนกว่าเข้าใจว่าต้องทำท่าทางอย่างไร

2.2 ครูพูดสนทนาให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง

2.3 นักเรียนฝึกสนทนาพร้อมกันทั้งชั้น

2.4 นักเรียนฝึกพูดสนทนาภายในกลุ่ม

2.5 ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาพร้อมกันเป็นกลุ่มและรายบุคคล

2.4.5.2.4 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการพูด

ในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น นักเรียนจะต้องสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีวัตถุประสงค์จะพูดอะไรกับใคร ที่ไหนและอย่างไร ผู้สอนต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่างๆ โดยคำนึงถึงความสามารถในการสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ไม่ควรยึดความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541: 105) ความเห็นไปในทางเดียวกันว่า ในการจัดกิจกรรมการสอนพูดนักเรียนควรได้ฝึกแบบ “Automatic Speaking” โดยใช้กิจกรรมและสถานการณ์เป็นสื่อ ซึ่งมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ผู้สอนควรระลึกเสมอว่าผู้เรียนแทบจะไม่ค่อยมีโอกาสได้พูดภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนเลย ผู้สอนจึงต้องพยายามเป็นอย่างมากที่ออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกมากที่สุดในห้องเรียน การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการฝึกพูดถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ผู้สอนจึงควรจัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนกล้าพูด ไม่กลัวว่าจะพูดผิด ผู้สอนและเพื่อนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ ซึ่งหลักการในการจัดกิจกรรมมีดังนี้

1. จัดหาสื่อในการฝึกพูด ผู้สอนต้องจัดหาสื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดให้มากที่สุด สื่อในที่นี้ไม่จำเป็นต้องลงทุนมากมาย ผู้สอนอาจใช้สิ่งของที่มืออยู่แล้ว เช่น แท่งไม้หลายๆ สี เหรียญกระดาษสีที่มีลักษณะต่างๆ เช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมและวงกลม สิ่งหนึ่งที่ผู้สอนสามารถจัดหาได้คือ รูปภาพ โดยผู้สอนสามารถเก็บรวบรวมรูปภาพต่างๆ ที่มีสีสันสวยงามจากปฏิทิน ภาพถ่าย หรือภาพจากอินเทอร์เน็ตแล้วนำมาออกแบบกิจกรรมการพูดที่ตรงตามความสนใจของผู้เรียน

2. การใช้กิจกรรมคู่และกลุ่ม ผู้เรียนเริ่มเรียนภาษาที่ 2 จะมีความวิตกกังวลในการพูด โดยเฉพาะการขึ้นพูดหน้าชั้นคนเดียว การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมคู่หรือกิจกรรมกลุ่มจึงเป็นการลดความวิตกกังวลของนักเรียน นอกจากนั้นยังทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน กระตือรือร้นและเกิดแรงจูงใจที่อยากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรม การทำกิจกรรมร่วมกันทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นอิสระ ไม่ต้องมีผู้สอนยืนอยู่หน้าชั้นเรียนคอยควบคุมพฤติกรรมอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นการทำกิจกรรมคู่และกลุ่มยังทำทลายความสามารถของผู้เรียน

ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และเกิดทักษะในการคิดแก้ปัญหาขณะทำกิจกรรม เคล็ดลับที่
ทำให้นักเรียนสนใจกิจกรรมมีดังนี้

2.1 ออกแบบภาระงานให้ชัดเจน ผู้สอนอาจพิมพ์ขึ้นในการปฏิบัติภาระงานแจกนักเรียน หรือ
เขียนลงบนกระดานหรือแผ่นใส

2.2 เริ่มที่กิจกรรมคู่ก่อน เมื่อผู้เรียนคุ้นเคยกับกิจกรรมโดยสังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมได้
รวดเร็วและเจียบจึงเปลี่ยนเป็นกิจกรรมกลุ่ม

2.3 ก่อนที่ลงมือปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนควรชี้แจงวิธีการเข้ากลุ่มซึ่งเทคนิคการจัดกลุ่มมี
หลายเทคนิค ผู้สอนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมแต่ต้องชี้แจงหรืออธิบายก่อนว่าจะใช้
การจัดกลุ่มแบบใด เช่น ให้นักเรียนนับ 1, 2, 3 แล้วเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่นับเหมือนกัน

2.4 กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจน ก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรมครูต้องบอกให้
ผู้เรียนรู้ว่ากิจกรรมนั้นๆใช้เวลานานเท่า

2.5 ให้คำแนะนำช่วยเหลือและอธิบายวิธีการปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจนก่อนปฏิบัติกิจกรรม
ผู้สอนต้องชี้แจงจุดประสงค์ และขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติกิจกรรม ในขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม
ครูต้องเดินให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาเมื่อผู้สอนใช้กิจกรรมคู่และกลุ่มเป็นประจำจะทำให้ผู้เรียน
สามารถใช้กลวิธีการพูดได้ด้วยตนเองส่งผลให้ทักษะการพูดของนักเรียนได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น
เรื่อยๆ

3. การจัดห้องเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการฝึกพูด การจัดห้องเรียนแบบเก่าที่
นักเรียนหันหน้าเข้าหากระดานถือว่าเป็นอุปสรรคต่อการฝึกพูด ครูจึงต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการ
จัดห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการฝึกพูด

4. กิจกรรม ภาระงาน และสื่อ ผู้สอนสามารถออกแบบภาระงาน (Task) หรือแบบฝึกหัด
(exercise) ประกอบสื่อที่สามารถพัฒนาเองได้ ลักษณะของภาระงานเพื่อพัฒนาทักษะการพูด เช่น
การสนทนาและสัมภาษณ์ (Conversation and Interview) ทำความเข้าใจสิ่งที่คู่สนทนาพูดทั้งหมดที่
กล่าวมาต้องทำไปพร้อมๆกันในทันทีที่ไม่มีเวลาเตรียมตัว จึงเป็นการยากสำหรับผู้ที่เรียนภาษาใหม่

2.4.5.2.5 การวัดและประเมินผลทักษะการพูด

การวัดและประเมินผลการพูดภาษาอังกฤษ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถของ
นักเรียน สามารถทำได้หลายวิธีและสามารถดำเนินการได้ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน
ทั้งนี้ควรให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนด้วย มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอไว้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการพูด Harris (1974, p.81-82) กล่าวว่า ความสามารถด้านการพูด
หมายถึง ความสามารถในการนำองค์ประกอบ 5 ประการ คือ 1) การออกเสียง (Pronunciation) 2)

ไวยากรณ์ (Grammar) 3) คำศัพท์ (Vocabulary) 4) ความคล่องแคล่ว (Fluency) และ 5) ความเข้าใจ (Comprehension)

2. เกณฑ์วัดความสามารถด้านการพูด เกณฑ์ในการทดสอบความสามารถด้านการพูดไว้หลายแบบ เช่น แบบทดสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเอง หรือ ใช้ต้นแบบด้วยมาตรวัดระดับโลก ที่เรียกว่า The EF Standard English Test: EFSET ผลคะแนนของผู้เข้ารับการทดสอบจะถูกคำนวณโดยอ้างอิงกับ แบบทดสอบมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) เกณฑ์การวัดผลความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษที่จัดทำโดยสถาบันภาษานานาชาติ เช่น มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (Cambridge University) หรือ มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด (Oxford University) หรือผู้สอนอาจใช้เกณฑ์ที่จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงจากเกณฑ์วัดความสามารถ ของนักการศึกษาต่างๆ เช่น ระบบ Clark ที่พัฒนาโดย Clark, J. L. D. (1972) ซึ่งเป็นระบบหนึ่งในการให้คะแนนวัดความสามารถด้านการพูด แบ่งเป็น 4 ระดับในแต่ละด้าน ดังนี้

การออกเสียง (Pronunciation)

1. พูดยังไม่ได้ และโต้ตอบยังไม่ได้
2. ออกเสียงผิดๆ และพูดเข้าใจยาก
3. ออกเสียงผิดเป็นบางครั้งคราว
4. ออกเสียงถูกต้องพูดได้

คำศัพท์ (Vocabulary)

1. ใช้คำศัพท์ผิดและโต้ตอบไม่ได้
2. ใช้คำศัพท์ผิดบ่อยๆ แต่ใช้ศัพท์ในสถานการณ์ได้
3. สื่อความหมายได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสม
4. ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมในทกสถานการณ์

ไวยากรณ์ (Grammar)

1. ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิด ไม่สามารถสื่อสารได้
2. ใช้ไวยากรณ์เบื้องต้นผิด วลีถูกต้องบ้าง
3. ใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ได้ ถูกต้องแต่มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย
4. ไม่มีข้อผิดพลาด ทั้งในการใช้คำศัพท์หรือโครงสร้าง

ความคล่องแคล่ว (Fluency)

1. พูดแล้วหยุดนาน พูดไม่จบประโยคหรือโต้ตอบไม่ได้
2. พูดๆ แล้วพูดต่อไม่ ได้ พยายามพูดต่อไปโดยเริ่มต้นใหม่
3. สนทนาเป็นธรรมชาติและต่อเนื่อง แม้บางครั้งยังติดตะกุกตะกัก
4. บทสนทนาเป็นธรรมชาติ หยุดได้ถูกจังหวะ มีความต่อเนื่องของการสนทนาเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

สรุปได้ว่า ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในทักษะจำเป็น ที่ผู้สอนควรมุ่งพัฒนาให้ เกิดแก่ผู้เรียน โดยมุ่งเน้นในด้านการออกเสียงคำ วลี หรือ ประโยค อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องและ เหมาะสมต่อสถานการณ์นั้นๆ ผ่านการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง ด้วยกิจกรรมการ เล่า อธิบาย สนทนาโต้ตอบกับบุคคลต่างๆ หรือแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตน ในการทดสอบ ทักษะทางการพูดภาษาอังกฤษสามารถทำได้โดยใช้เกณฑ์ เกณฑ์ในการทดสอบความสามารถด้าน การพูดไว้หลายแบบ เช่น แบบทดสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเอง หรือ ใช้ต้นแบบด้วยมาตรฐานวัดระดับโลก แล้วนำผลคะแนนของผู้เข้ารับการทดสอบมาเทียบเคียงกับ แบบทดสอบมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล หรือ เกณฑ์ การวัดผลความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษที่จัดทำโดยสถาบันภาษานานาชาติต่างๆ เป็นต้น

2.4.5.3 ทักษะการอ่าน

2.4.5.3.1 ความหมาย

รพีพรรณ กิตา (2543: 37-38) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจหมายถึง ความสามารถในการ เข้าใจความที่ได้ ตรงตามที่คุณเขียนต้องการ และสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ที่อ่านได้ ตลอดจนประเมินความคิดที่ได้จากการอ่าน ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดที่จำเป็นต้องอาศัยการ ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้สอนต้องแสวงหาแนวทางที่ดีในการฝึกฝนให้กับนักเรียน เพื่อเป็นการ พัฒนาทักษะในการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2545: 1364) ให้ความหมายของคำว่า “อ่าน” หมายถึง ว่า ตามตัวหนังสือถ้าอ่านออกเสียงด้วยเรียกว่าอ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียง เรียกว่าการอ่านแบบใน ใจ หรือ หมายถึง สังเกตหรือพิจารณาเพื่อให้เข้าใจหรือตีความ

สุพรรณิ วราทร (2545: 13) ได้อธิบายความหมายของการอ่าน โดยเปรียบเทียบการอ่านกับ กระบวนการถอดรหัส ว่าเป็นปฏิกริยาอันเป็นผลจากการเห็นสัญลักษณ์ หรือข้อความ และเป็นเรื่อง เกี่ยวกับทักษะทางความคิด เป็นกระบวนการทางสมองที่ซับซ้อน ประกอบด้วย การเห็นและรับรู้ ข้อความ (Word Perception) การเข้าใจ (Apprehension) และการแปลความหมาย (Interpretation)

ทิพย์สุนทร อนามัย (2551: 5) ให้ความหมายว่า การอ่าน คือ การรับสารในการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาใด ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายส่ง □ สาร □ ฝ่ายรับ ฝ่ายส่งสารย่อมส่งโดยการพูดหรือการเขียน ฝ่ายรับสารจึงรับได้โดยการฟังหรือการอ่าน

Anderson, S. R. (1985: 372) นิยามการอ่านว่า เป็นกระบวนการค้นหาความหมายในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับตัวอักษร โครงสร้างภาษา ไปจนถึงระดับความหมาย การอ่านเพื่อความเข้าใจเกิดจากปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและโครงสร้างของเรื่อง และความรู้เดิมของผู้อ่าน ผู้อ่านที่มีความสามารถในการอ่านที่ดี จะสามารถ ทำนาย และอ้างอิงสาระจากการอ่านได้

Goodman (1988: 209) กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน โดยอาศัยมโนภาพ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการเรียนรู้ความหมายโดยรวมของภาษา ซึ่งผู้เขียนพยายามสื่อสารให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้เพื่อที่จะสามารถประมวลความคิดกับความหมายของภาษาจนสามารถสื่อสารเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้

จากการศึกษาความหมายของการอ่านจากนักการศึกษาต่างๆ สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการทางความคิดในการรับสารที่ต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านให้เข้าใจ แล้วแปลงตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด เพื่อให้ได้ความหมาย โดยผู้อ่านจะต้องสามารถตีความและสรุปความในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ ความสามารถในการอ่านของแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนอ่านได้รวดเร็วและเข้าใจ ในขณะที่อีกหลายคนอ่านได้ช้าและเกิดอุปสรรคในการอ่าน การที่ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จในการอ่านมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

2.4.5.3.2 องค์ประกอบของทักษะการอ่าน

การอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายๆอย่างเช่นความรู้ ความสามารถทางภาษา ประสบการณ์เดิม เป็นต้น นักการศึกษาหลายท่านได้สรุปองค์ประกอบสำคัญของการอ่าน ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียน (Knowledge of the Writing System) ในลักษณะที่เป็นตัวเขียน และตัวพิมพ์ รวมถึงการสะกดคำ การผสมคำ และการอ่านออกเสียง
2. ความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา (Knowledge of the Language) ได้แก่ ความรู้เรื่องรูปแบบของคำ การเรียบเรียงคำ โครงสร้าง และไวยากรณ์ภาษา
3. ความสามารถในการตีความ (Ability of Interpretation) หมายถึงความสามารถที่จะ

เข้าใจจุดมุ่งหมายของบทอ่าน รู้วิธีการอ่าน เรียบเรียงเนื้อหา เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และสามารถติดตามความคิดของผู้เขียนได้อีกด้วย

4. ความรู้รอบตัวของผู้อ่าน (Knowledge of the World) หมายถึงความรู้รอบตัว ตลอดจนประสบการณ์เดิมต่างๆของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับบทอ่าน ยิ่งมีมากเท่าใดก็จะยิ่งประสบความสำเร็จในการอ่าน ยิ่งผู้อ่านมีประสบการณ์ หรือความรู้แตกต่างไปจากผู้เขียนมากเท่าใดก็ย่อมที่จะสร้างความลำบากใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจมากขึ้นเท่านั้น

5. เหตุผลในการอ่าน และวิธีการอ่าน (Reason of Reading and Reading Style) เหตุผลในการอ่านของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป และเหตุผลหรือความต้องการในการอ่านนี้เองที่มีผลต่อการเลือกวิธีอ่าน ดังนั้น ผู้อ่านจึงต้องทราบว่า ตนเองจะอ่านอะไร อ่านทำไม และจะอ่านอย่างไร

วลัยภรณ์ อาทิตย์เที่ยง (2529) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการอ่านอยู่ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะของวัสดุการอ่าน จะต้องไม่ปิดกั้นหรือเป็นกำแพงขวางความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน นั่นคือ ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้อ่าน ไม่ใช่คำศัพท์ที่แปลกประหลาด คำศัพท์ที่เด็กไม่เคยรู้จัก หรือเป็นคำศัพท์ที่ยาวเกินความสามารถของเด็ก สำหรับหลักภาษาก็ควรใช้แต่สิ่งที่เด็กคุ้นเคยแล้วประโยคไม่ยาวเกินไปและไม่สลับซับซ้อน

2. ลักษณะของผู้อ่าน ความสามารถในการเข้าใจและตีความสิ่งที่อ่านจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญคือ

2.1 ระดับสติปัญญา ผู้เรียนแต่ละคนจะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันไปตามระดับสติปัญญาของตน เช่น ผู้เรียนบางคนไม่สามารถจดจำรายละเอียดของเนื้อเรื่องได้ บางคนไม่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้ บางคนไม่เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม และบางคนไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้ หรือถ้าทำได้ก็คงต้องใช้เวลานาน ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ ผู้สอนควรตรวจสอบเพื่อช่วยผู้เรียนในการพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน และจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน

2.2 ความรู้ในด้านคำศัพท์ และ โครงสร้างของภาษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อความเข้าใจ การสร้างความคิดรวบยอด และการสร้างจินตนาการเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2.3 ภูมิหลังในเรื่องความรู้และประสบการณ์ จะช่วยในการผสมผสานความคิดเดิมให้เข้ากับความคิดใหม่ ตลอดจน การแปลความ ตีความ ขยายความและการประเมินค่าของสิ่งที่อ่าน

2.4 ร่างกาย ผู้เรียนที่มีสุขภาพทางกายดีจะมีความสามารถในการเรียน การอ่านได้ดีกว่า ผู้เรียนที่มีสุขภาพไม่ดีซึ่งต้องขาดเรียนบ่อยๆ ทำให้การเรียนอ่านล่าช้าออกไป นอกจากนี้ สิ่งที่คุณจะต้องคำนึงถึงก็คือ สายตาและการได้ยิน เช่นกัน

2.5 อารมณ์ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการอ่านมาก เพราะการอ่านที่ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีสมาธิในการอ่าน ถ้ามีความกังวลใจ หรือมีความกลัว จะมีความรู้สึกต่อต้านอย่างรุนแรง ซึ่งจะขัดขวางสมาธิในการอ่านเป็นอย่างมากจนเป็นผลให้ประสบผลสำเร็จในการอ่านน้อยกว่าผู้เรียนที่มีอารมณ์ดี หรือสุขภาพจิตดี

3. สภาพแวดล้อม ผู้เรียนที่อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น สมาชิกในครอบครัวให้ความสำคัญกับการอ่าน มีการส่งเสริมการอ่าน ผู้เรียนก็จะรู้คุณค่าของการอ่านและอ่านได้ดี เพราะได้พบเห็น และมีกิจกรรมการอ่านเป็นประจำ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการอ่านของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ อันจะทำให้พัฒนาการทางด้าน การอ่านดีเป็นไปตามลำดับและต่อเนื่อง

คนยา วงศ์ธนะชัย (2542: 14) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน อย่างมีประสิทธิภาพควรฝึกฝนตนเองให้มีทักษะในด้านต่างๆ ดังนี้

1. อ่านแล้วได้เรื่องราวจับสาระสำคัญต่างๆ ได้ถูกต้อง
2. อ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ สรุปความได้
3. อ่านแล้วใช้วิจารณญาณแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล
4. อ่านแล้วได้อรรถรส
5. อ่านแล้วประเมินค่า สิ่งที่คุณอ่านได้อย่างเที่ยงธรรม
6. อ่านแล้วเกิดจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

Williams (1986: 32 อ้างถึงใน บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์, 2549: 13) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ความรู้ในระบบการเขียน ผู้อ่านจะต้องคุ้นเคยกับระบบการผสมตัวอักษร การสะกดคำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านจำคำและ โครงสร้างการเขียนได้ดียิ่งขึ้น
2. ความรู้เรื่องภาษา ผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จในการอ่าน จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องรูปแบบของคำ ความหมายของคำ โครงสร้าง และไวยากรณ์ของภาษาที่ใช้เขียน
3. ความสามารถในการตีความ เนื่องจากการอ่านไม่ใช่การทำความเข้าใจข้อความแต่ละ ประโยค โดยไม่สัมพันธ์กับประโยคอื่น ผู้อ่านจึงต้องสามารถรู้จุดประสงค์ของข้อความ รู้วิธีเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความที่ต่อเนื่องกัน

Bond and Tinker (1957: 235) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านขึ้นอยู่กับทักษะพื้นฐานดังต่อไปนี้

1. การเข้าใจความหมายของคำ (Word Meaning) การเข้าใจความหมายของคำเป็นทักษะพื้นฐานของการอ่าน ถ้านักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำไม่เพียงพอ นักเรียนจะไม่เข้าใจประโยค (Sentence) อนุเขต (Paragraph) และไม่สามารถพูดหรืออ่านได้

2. การเข้าใจความหมายของกลุ่มคำ (Thought Units) นักเรียนจะสามารถเข้าใจความหมายของประโยคได้ก็ต่อเมื่อนักเรียนรู้จักอ่านเป็นกลุ่มคำ การอ่านทีละคำทำไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

3. การเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) เมื่อนักเรียนเข้าใจความหมายของกลุ่มคำแล้ว ยังต้องรู้จักการนำเอาคำแต่ละคำหรือแต่ละส่วนมาสัมพันธ์กันจนได้ใจความของประโยค

4. การเข้าใจอนุเขต (Paragraph comprehension) หมายถึงความสามารถในการนำประโยคในตอนนั้นๆ มาสัมพันธ์กัน นักเรียนจะสามารถอ่านได้เข้าใจยิ่งขึ้น

5. การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเขต (Comprehension of Larger Units) นักเรียนจะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่ยาวขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อนักเรียนสามารถจัดลำดับความคิดของเรื่องที่ได้และจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอนุเขตด้วย ทักษะพื้นฐานตามที่กล่าวมานี้จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องที่ได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำ รู้จักอ่านเป็นกลุ่มคำ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเข้าใจประโยค การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคจะทำให้เข้าใจอนุเขต และการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเขตจะทำให้เข้าใจเรื่องทั้งหมด

2.4.5.2.3 แนวทางการสอนทักษะการอ่าน

เนื่องจากการอ่านภาษาอังกฤษ มี 2 ลักษณะ คือ การอ่านออกเสียง (reading aloud) และ การอ่านในใจ (silent reading) โดยที่การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อฝึกความถูกต้อง (accuracy) และความคล่องแคล่ว (fluency) ในการออกเสียง ในขณะที่การอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อรับรู้และทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่านซึ่งเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย เช่นเดียวกับการฟัง ต่างกันที่ การฟังใช้การรับรู้จากเสียงที่ได้ยิน ในขณะที่การอ่านจะใช้การรับรู้จากตัวอักษรที่ผ่านสายตา ผู้สอนจึงควรมีความรู้และเทคนิคในการสอนทักษะการอ่านให้แก่ผู้เรียน โดยต้องกำหนดเป้าหมายของการจัดกิจกรรมก่อนว่า มีความประสงค์จะฝึกผู้เรียนให้มีทักษะ ความชำนาญด้านใด เพื่อให้การอ่านแต่ละลักษณะประสบผลสำเร็จ

1. การอ่านออกเสียง (Reading Aloud) การฝึกให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงได้อย่าง ถูกต้อง และคล่องแคล่ว ควรฝึกฝนไปตามลำดับ โดยใช้เทคนิควิธีการ ดังนี้

1.1 Basic Steps of Teaching (BST) มีเทคนิคขั้นตอนการฝึกต่อเนื่องกันไปดังนี้

1.1.1 ครูอ่านข้อความทั้งหมด 1 ครั้ง / นักเรียนฟัง

1.1.2 ครูอ่านทีละประโยค / นักเรียนทั้งหมดอ่านตาม

1.1.3 ครูอ่านทีละประโยค / นักเรียนอ่านตามทีละคน (อาจข้ามขั้นตอนนี้ได้ ถ้านักเรียนส่วนใหญ่อ่านได้ดีแล้ว)

1.1.4 นักเรียนอ่านคนละประโยค ให้ต่อเนื่องกันไปจนจบข้อความทั้งหมด

1.1.5 นักเรียนฝึกอ่านเอง

1.1.6 สุ่มนักเรียนอ่าน

1.2 เทคนิคการฝึกให้นักเรียนอ่านประโยคคนละประโยคอย่างต่อเนื่องกันไป เสมือนคนอ่านคนเดียวกัน (Reading for Fluency Chain Reading) โดยครูสุ่มเรียกผู้เรียนจากหมายเลขลูกโซ่ เช่น ครูเรียก Chain-number One นักเรียนที่มีหมายเลขลงท้ายด้วย 1, 11, 21, 31, 41, 51 จะเป็นผู้อ่านข้อความคนละประโยคต่อเนื่องกันไป หากสะดุดหรือติดขัดที่ผู้เรียนคนใด ถือว่าโซ่ขาด ต้องเริ่มต้นที่คนแรกใหม่ หรือ เปลี่ยน Chain-number ใหม่

1.3 เทคนิคการฝึกให้นักเรียนแต่ละคน อ่านข้อความ โดยใช้วิธี อ่านแล้วจำประโยคแล้วเงยหน้าขึ้นพูดประโยคนั้นๆ อย่างรวดเร็ว คล้ายวิธีอ่านแบบนกขำ (reading and look up)

1.4 เทคนิคการฝึกให้นักเรียนแต่ละคนอ่านข้อความโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ (speed reading) การอ่านแบบนี้อาจไม่คำนึงถึงความถูกต้องทุกตัวอักษร แต่ต้องอ่านโดยไม่ข้ามคำ เป็นการฝึกธรรมชาติในการอ่านเพื่อความคล่องแคล่ว (fluency) และเป็นการหลีกเลี่ยงการอ่านแบบสะกดทีละคำ

1.5 การฝึกอ่านที่มุ่งเน้นความถูกต้องชัดเจนในการออกเสียง ทั้ง stress / intonation / cluster / final sounds (reading for accuracy) ให้ตรงตามหลักเกณฑ์ของการออกเสียง (pronunciation) โดยอาจนำเทคนิค speed reading มาใช้ในการฝึก และเพิ่มความถูกต้องชัดเจนในการออกเสียงสิ่งที่ต้องการ จะเป็นผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านได้อย่างถูกต้อง (accuracy) และ คล่องแคล่ว (fluency) ควบคู่กันไป

2. การอ่านในใจ ในขั้นตอนการสอนทักษะการอ่านนั้น จะมีลักษณะเช่นเดียวกับขั้นตอนการสอนทักษะการฟัง โดยแบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมนำเข้าสู่การอ่าน (Pre-Reading) กิจกรรมระหว่างอ่าน หรือ ขณะที่สอนอ่าน (While-Reading) กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading)

การสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยทั่วไป มีการแบ่งลำดับการจัดกิจกรรมได้ 3 ขั้นตอน (สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 178-179); กุศยา แสงเดช (2545: 139-143); พรพรรณ ลีป้อ (2550: 180-182)) ดังนี้

2.1 ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) การที่ผู้เรียนจะอ่านสารได้อย่างเข้าใจ ควรต้องมีข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับสารที่จะได้อ่าน โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรมนำให้ผู้เรียนได้มีข้อมูลบางส่วนเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในบริบท ก่อนเริ่มต้นอ่านสารที่กำหนดให้ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1.1 ขั้นการสร้างความรู้ก่อน (Personalization) เป็นขั้นสนทนาโต้ตอบระหว่างครูกับผู้เรียน หรือ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน เป็นการเตรียมรับความรู้ใหม่จากการอ่าน

2.1.2 ขั้นการเดาเรื่องราว (Prediction) ที่จะอ่านจากรูปภาพ (picture diagrams) หรือ ชื่อเรื่อง (title) ของเรื่องโดยให้ผู้เรียนทายหรือเดาเรื่องอ่านที่จะอ่านว่าเป็นอย่างไร และควรอธิบายคำศัพท์ใหม่ให้ผู้เรียนโดยใช้วิธีการ คือ 1) การคาดเดาคำศัพท์ (vocabulary predicting) 2) การจับคู่คำศัพท์ (vocabulary Matching) 3) การใช้พจนานุกรมช่วยในการหาความหมาย (vocabulary dictionary Working)

2.2 ขั้นระหว่างการอ่าน หรือ ขั้นการสอน (While-reading) ขั้นตอนนี้เป็นการนำเสนอเรื่องราวที่ได้อ่านเป็นครั้งแรก จึงควรตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนโดยการตั้งคำถามและควรทำกิจกรรมต่อเนื่องจากขั้น Pre-reading ในระหว่างการอ่าน ผู้สอนสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ดังต่อไปนี้

2.2.1 กิจกรรมการจับคู่ (matching) เช่น อ่านแล้วจับคู่คำศัพท์ กับ คำจำกัดความ หรือ จับคู่ประโยค เนื้อเรื่องกับภาพ แผนภาพ

2.2.2 กิจกรรมเรียงเหตุการณ์ให้สมบูรณ์และถูกต้อง (ordering) อ่านแล้วเรียงภาพ แผนภูมิ ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน หรือ เรียงประโยค (sentences) ตามลำดับเรื่อง หรือเรียงเนื้อหาแต่ละตอน (paragraph) ตามลำดับของเนื้อเรื่อง

2.2.3 กิจกรรมเติมคำ สำนวน ประโยค ข้อความ ลงในภาพ แผนภูมิ ตาราง ให้สมบูรณ์ (completing)

2.2.4 กิจกรรมแก้ไขคำ สำนวน ประโยค ข้อความ ให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน (correcting)

2.2.5 กิจกรรมตัดสินใจเลือก (deciding) คำตอบที่ถูกต้อง หรือ เลือกประโยค ถูกผิด หรือ เลือกว่ามีประโยคนั้นๆ ในเนื้อเรื่องหรือไม่ หรือ เลือกว่าประโยคนั้นเป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นความคิดเห็น

2.2.6 กิจกรรมที่เป็นการหาความคิดรวบยอด (supplying / identifying) เช่น อ่านแล้วหาประโยคหัวข้อเรื่อง (topic sentence) หรือ สรุปใจความสำคัญ (conclusion) หรือ

จับใจความสำคัญ (main idea) หรือตั้งชื่อเรื่อง (title) หรือ ย่อเรื่อง (summary) หรือ หาข้อมูลรายละเอียดจากเรื่อง (specific information) เป็นต้น

2.3 ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะทักษะสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากการอ่าน ทั้งการฟัง การพูดและการเขียน ภายหลังจากที่ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการอ่านแล้ว โดยอาจฝึกการแข่งขันเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์ จากเรื่องที่ได้อ่าน เป็นการตรวจสอบทบทวนความรู้ ความถูกต้องของคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างไวยากรณ์ หรือฝึกทักษะการฟังการพูด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องแล้วช่วยกันหาคำตอบ สำหรับผู้เรียนระดับสูง อาจให้พูดอภิปรายเกี่ยวกับอารมณ์หรือเจตคติของผู้เขียนเรื่องนั้น หรือฝึกทักษะการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน เป็นต้น

2.4.5.3.4 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่าน

การอ่านอะไรก็ตามในภาษาที่สอง ไม่ใช่เรื่องง่าย บ่อยครั้งจะพบว่าผู้เรียนประสบกับความสับสน หรือไม่รู้ความหมายในเรื่องของคำศัพท์ใหม่ กฎไวยากรณ์ และแม้กระทั่ง การออกเสียง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการอ่าน ไม่เพียงแต่น่าเบื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่ยาก เช่นกัน โดยส่วนใหญ่แล้วผู้เรียนอาจอ่านเรื่องหรือข้อความที่ได้รับมอบหมายเพื่อจุดประสงค์ในการ "ทำ" ให้ได้ ในบางครั้งผู้เรียนอาจต้องอ่าน ข้อความ ที่มีความยาวอย่างมาก และในที่สุด ส่วนใหญ่จะเกิดการเข้าใจผิดอย่างสมบูรณ์กับเรื่องที่อ่าน ทั้งนี้ เป็นเพราะ การอ่านเป็นกระบวนการคิดที่ซับซ้อน ที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้เรียนจำคำแต่ละคำและนำเอาคำเหล่านั้นมาเรียงร้อยร่วมกันในบริบทที่เกี่ยวข้องกับพวกเขา ซึ่งการที่จะแปลสารของคำ วลี หรือ ประโยคออกมาอย่างไรรู้ นั้น ขึ้นอยู่กับ โครงสร้างประโยคและบริบทโดยรวมของบทอ่านนั้นๆ การจัดกิจกรรมการอ่านในห้องเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทดสอบและตรวจสอบความเข้าใจในคำต่างๆในบริบทที่เขียนได้ และช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการอ่าน กิจกรรมในการฝึกทักษะการอ่านสามารถจัดให้ผู้เรียนทั้งขณะระหว่างการอ่านบทอ่าน (While-Reading) ดังที่เสนอไปแล้วข้างต้น หรือ หลังจบบทอ่านแล้ว (After-Reading) แม้ว่าผู้สอนจะต้องใช้การทดสอบความเข้าใจในการอ่านแบบทั่วไปมากเกินไปมากเพียงใดกับผู้เรียน แต่ก็มีวิธีที่จะทำให้กิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องใช้ดินสอและเอกสารมากเกินไป โดยเฉพาะกับผู้เรียนที่ค่อนข้างอ่อนภาษาอังกฤษที่มีความรู้เรื่องความหมายของคำศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์อย่างจำกัด ซึ่งอาจทำให้เกิดความยากลำบากในการเขียนคำศัพท์ การใช้

รูปภาพเป็นสื่อประกอบการสอน เป็นวิธีที่นิยมทำและได้ผลดียิ่ง โดยที่ผู้สอนอาจใช้รูปภาพในกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านดังต่อไปนี้

1. ใช้รูปเป็นตัวเลือก A B C ให้ผู้เรียนเลือก
2. ใช้ลำดับรูปภาพเป็นตัวแทนเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน แล้วให้ผู้เรียนใส่ตัวเลขลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลังที่เกิดขึ้นจากเรื่องที่อ่าน
3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย และให้แต่ละกลุ่มมีเรื่องราวที่ต่างออกไปจากกลุ่มอื่นซึ่งพวกเขาจะต้องออกมาแสดงหน้าชั้น ให้เพื่อนกลุ่มอื่นเห็น ขณะเตรียมตัว ผู้เรียนต้องสร้าง ข้อคำถามในรูปแบบต่างๆ เช่น คำถามให้เลือกคำตอบสั้นๆ (multiple choices) หรือ คำถามที่ต้องตอบว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่เป็นจริง (true/false) หลังจากนั้นให้นักเรียนมีเวลาพอที่จะเตรียมตัว และเมื่อถึงเวลาแต่ละกลุ่มออกมาแสดงและตั้งคำถามถามเพื่อนๆกลุ่มอื่น

กิจกรรมดังกล่าวไม่เพียงดึงดูดความสนใจของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังสามารถประเมินได้ว่าผู้เรียนที่ออกมาแสดงสามารถจับประเด็นเหตุการณ์ได้ดีเพียงใด

2.4.5.3.5 การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน

ในการวัดและประเมินผลทักษะการอ่านนั้น โดยทั่วไปจะมุ่งเน้นไปที่ผู้อ่านมีความเข้าใจในบทอ่านนั้นอย่างไร มากน้อยเพียงใด ดังนั้น ความเข้าใจบทอ่านของผู้เรียนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน ซึ่งความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านอ่านเรื่อง แล้วนำไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เพื่อทำให้เกิดความรู้ใหม่ๆขึ้น ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

Maria K. (1990) ได้ให้ความหมาย ความเข้าใจในการอ่าน คือ กระบวนการแบบองค์รวมในการสร้างความหมายจากข้อความที่เป็นลายลักษณ์อักษรผ่านการปฏิบัติสัมพันธ์ของ 1) ความรู้ที่ผู้อ่านนำมาสู่ข้อความนั้นคือ ความสามารถในการจดจำคำ ความหมายคำ และความรู้ทางภาษาศาสตร์ของคำนั้น 2) การตีความภาษาของผู้อ่านที่ผู้เขียนใช้ในการสร้างข้อความ และ 3) สถานการณ์ที่ซึ่งข้อความนั้นๆถูกอ่าน

สมุทร เชนเชวนิช (2542: 73-74) ได้ให้ความหมาย ความเข้าใจ (comprehension) ว่าเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา และประสบการณ์หลายๆด้านของแต่ละคน ความเข้าใจถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจก็อาจกล่าวว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น ซึ่งการอ่านนั้นก็ต้องอาศัยความเข้าใจในการอ่านด้วย ความเข้าใจมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่ได้อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็น ต้องการจะใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงก็ทำได้โดยไม่ยาก

2. สามารถจับใจความสำคัญได้ สามารถแยกแยะ หรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักได้ สามารถประเมินค่าได้ว่าอะไรบ้างที่ควรสนใจเป็นพิเศษ
3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด
4. สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล และน่าเชื่อถือ
5. สามารถใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปหรือการอ้างต่างๆ ของผู้เขียนได้ อย่างถูกต้อง และเป็นระบบ ไม่สับสน
6. สามารถถ่ายโอนหรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่าน กับประสบการณ์อื่นๆ ได้ อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

จากคำอธิบายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือความสามารถในการทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน โดยเริ่มตั้งแต่ คำ วลี ประโยค และบทอ่าน รวมทั้งสามารถสรุปใน ความสำคัญ บอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน และ สามารถประเมินแนวคิดของผู้เขียนไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่นๆ ได้ การที่จะทราบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในบทอ่านมากน้อยเพียงไร ผู้สอนสามารถประเมิน ความสามารถในการอ่านของผู้เรียนได้ดังต่อไปนี้

Strang (1969, อ้างถึงใน พรเพ็ญ พุ่มสะอาด, 2543) อธิบายว่าความเข้าใจในการอ่านเป็น ความสามารถในการจับใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยได้ ผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านจะ สามารถย่อใจความสำคัญ หรือสรุปโครงเรื่องของสิ่งที่อ่าน หรือสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ต่างๆ ของสิ่งที่อ่านได้

Callahan and Clark (1988, อ้างถึงใน ฉลวย ม่วงพรรณ, 2553) เสนอความคิดเกี่ยวกับ ความสามารถในการอ่านของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ไว้ดังนี้

1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน (Getting the Central Idea)
2. เลือกรายละเอียดที่สำคัญ (Selecting the Significant Details)
3. เข้าใจคำในบริบท (Understanding Words in Context)
4. ทำตามคำชี้แจง (Following Directions)
5. ตอบคำถามเฉพาะ (Answering Specific Questions)
6. พิจารณาความสัมพันธ์ของเรื่อง (Determining Relationships)
7. เขียนสรุป (Drawing Conclusions)
8. ทำนายผล (Predicting Outcomes)
9. เขียนโครงร่างและบทสรุป (Outlining and Summarizing)
10. พิจารณาจุดหมายและอารมณ์ของผู้เขียน (Determine the Author's Purpose and Mood)

เข้าใจภาษาที่เป็นสำนวน (Understanding Figurative Language)

ศุมิตรา อังวัฒนกุล (2540) ได้สรุปความสามารถในการอ่านคือ อ่านได้อย่างถูกต้องตาม ตัวสะกดการันต์ การออกเสียงถูกต้องตามหลักการอ่าน และการแยกคำอ่านได้รวดเร็ว เข้าใจเรื่องที่ อ่านได้รวดเร็ว จับใจ ถูกต้อง เข้าใจความสำคัญได้ มีวิจารณญาณในการอ่าน อ่านแล้วสามารถแยก ข้อคิดเห็นออกจากข้อเท็จจริงได้จากข้อความที่ผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นไว้แล้ว และสามารถ ตีความหมายได้อย่างถูกต้อง อ่านแล้วเกิดความคิดสร้างสรรค์ในแนวการเขียนสำนวน รูปแบบ อ่าน แล้วรู้จักเดาคำที่พบว่าจะสะกดผิด พิมพ์ผิด พิมพ์ตกไปได้ สามารถอ่านแล้วแสดงความคิดเห็น ประเมินค่า สิ่งที่ตนอ่านได้อย่างเที่ยงธรรมโดยคิดวิเคราะห์ห้วิจารณ์กลวิธีเขียนหรือแนวเขียนของ งานเขียนนั้นได้อย่างถูกต้อง

เกณฑ์การประเมินทักษะการอ่าน

การประเมินทักษะการอ่านสามารถใช้เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษา ประยุกต์เข้าด้วยกัน โดยใช้น้ำหนักเกณฑ์แบบรวมมากกว่าย่อย ซึ่ง เฟดจ์ ก้าคำ (2542: 15-16) ได้ กำหนดเกณฑ์ความสามารถทางการอ่านไว้ดังนี้

1. เกณฑ์กำหนดความสามารถทางการอ่านแบบรวม

1.1 ความสามารถเรียบเรียงความ ได้แก่ การอ่านแล้วเข้าใจความได้ สามารถแสดง ความ เข้าใจ โดยการตอบคำถามที่เรียน เรียงถ้อยคำใหม่โดยให้ได้ใจความเดิม หรือ สามารถตอบคำถาม แบบเลือกตอบ และแบบเรียงข้อความเป็น 1, 2, 3,..... ได้

1.2 ความสามารถอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด ผู้เรียนสามารถโยง รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เข้ากับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกัน เพื่อให้ ข้อมูลตรงกันข้ามตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดเดียวกัน

1.3 สามารถอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านสามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญ ของเรื่องที่อ่านได้

1.4 สามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการ ใช้ภาษา ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ด้านศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านและความรู้เกี่ยวกับ รูปแบบลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่านที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปได้ว่า สารที่อ่านนั้น เป็นสารประเภทใด ลีลาภาษาที่ใช้เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เจตนา หรือทัศนคติของผู้เขียนที่ แฝงอยู่ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้น ความมั่นคง น่าเชื่อถือของสมมติฐานที่ผู้เขียน ตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุป ตลอดจนสามารถประเมิน ประสิทธิภาพของบทอ่านนั้น ได้ว่ามี

ความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้อย่างกระชับหรือไม่ ความสามารถในระดับนี้เป็นความสามารถระดับสูง ซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้นๆเป็นพื้นฐาน

2. เกณฑ์กำหนดความสามารถทางการอ่านแบบย่อ

2.1 ความรู้ศัพท์ ผู้เรียนสามารถเข้าใจศัพท์ จำนวนที่ใช้ระดับใด

2.2 ความรู้ไวยากรณ์ ผู้เรียนสามารถเข้าใจความรู้ด้านไวยากรณ์ ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับสรรพนาม ความเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้คำสันธาน คำบุพบทที่กำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญ ขออนุญาต ฯลฯ ได้มากน้อยเพียงใด

จากการศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินการอ่านที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สามารถใช้เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษา ประยุกต์เข้าด้วยกัน โดยใช้น้ำหนักเกณฑ์แบบรวมมากกว่าย่อย เกณฑ์ประเมินการอ่านแบบรวมกำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเรียบเรียงความ ด้านการอ่านข้อมูล ด้านการอ่านจับใจความ และด้านการวิเคราะห์ ส่วนเกณฑ์การประเมินการอ่านแบบย่อ กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถ 2 ด้านคือ ด้านคำศัพท์ และ ด้านไวยากรณ์

จากการศึกษาดำรง บทความ และงานวิจัย สรุปได้ว่า กระบวนการอ่าน ประกอบด้วย ความหมายของผู้เรียนรวมกับการตีความ การประเมินผล และการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความหมาย การอ่านมีทั้ง อ่านในใจ กับอ่านออกเสียง โดยที่ผู้เรียนจะสามารถอ่านบทอ่านได้เข้าใจ นั้น ต้องอาศัยความรู้เดิมที่มีอยู่ ประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่าน ความหมายของคำศัพท์รวมไปถึงหลักไวยากรณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางด้าน การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจนั้น มีการจัดกิจกรรมตามลำดับ จะมีลักษณะเช่นเดียวกับขั้นตอนการสอนทักษะการฟัง คือมีการเริ่มที่กิจกรรมนำเข้าสู่การอ่าน (pre-reading) กิจกรรมระหว่าง การอ่าน หรือ ขณะที่สอนอ่าน (while-reading) กิจกรรมหลังการอ่าน (post-reading) มีการสะท้อนผล ผ่านการพูดคุย การทดสอบที่เป็นแบบทดสอบเดี่ยวหรือการทำงานเป็นกลุ่ม การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนจะเกิดประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อ ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่แยกแยะเนื้อหาตามความสนใจของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนการนำเทคนิควิธีการ และสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในการที่จะช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.4.5.5 ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งทักษะหนึ่ง เพราะการเขียนจะช่วยให้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ผ่านทางตัวอักษร ช่วยจดบันทึกสิ่งต่างๆ ที่เรียนหรือทราบมา และยังสามารถถ่ายทอดความรู้ของผู้เขียนหรือคนอื่นให้ผู้อ่านได้รับรู้ด้วยเช่นกัน

2.4.5.5.1 ความหมายของการเขียน

เสนีย์ วิลาวรรณ (2544: 156) กล่าวว่า การเขียน คือการถ่ายทอด ความรู้ ความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ไปสู่ผู้อื่น โดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด เพื่อสื่อไปยังผู้รับได้อย่างกว้างไกล เป็นสิ่งที่มีคุณค่าในการบันทึกเป็นข้อมูลเพื่อเป็นหลักฐานให้ศึกษาได้อย่างยาวนานต่อไป

มาลี รุ่งไธัญ (2550) กล่าวว่า การเขียน คือกระบวนการสื่อความหมายที่ถ่ายทอดจากความคิด ประสบการณ์ ความรู้สึก โดยนำมาเรียบเรียงตามความรู้ด้านกลไกภาษา สื่อเป็นตัวอักษรใหญ่ผวนหรือผู้รับสารเขาใจ

Widdowson (1983) กล่าวว่า การเขียนเป็นความสามารถในการเรียบเรียงประโยค เพื่อแสดงความหลากหลายของความคิดหรือการกระทำต่างๆ

Tyner (1995: 2) กล่าวว่า การเขียนเป็นการเขียนเป็นเครื่องมือที่ใช้กระตุ้นเพื่อให้เกิดกระบวนการทางความคิด เพื่อที่จะการสื่อความหมายหรือถ่ายทอด เรียบเรียงออกมาเป็นตัวอักษรใหญ่ผวนเขาใจได้อย่างชัดเจน

Hedge (2000: 302) กล่าวว่า การเขียนเป็นกระบวนการจัดรวบรวมทางการคิดแล้วถ่ายทอดประสบการณ์ออกมาในรูปแบบการเขียนข้อความ เพื่อสื่อความอย่างหลากหลายตามวัตถุประสงค์ สรุปได้ว่าการเขียน หมายถึง สื่อในการสื่อสารของมนุษย์ซึ่งแสดงถึงภาษาและอารมณ์ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นสัญลักษณ์ในรูปแบบตัวอักษรเพื่อสื่อความหมายหรือการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด เสนอ แนวคิด ของผู้เขียนอย่างมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

2.4.5.5.2 องค์ประกอบของการเขียน

Harris (1969: 68-69) กล่าวว่า การเขียนโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ เนื้อหาสาระที่ใช้ในการเขียน
2. การวางรูปแบบ (Form) ได้แก่ การจัดเรียงลำดับเนื้อหา
3. ไวยากรณ์ (Grammar) ได้แก่ การใช้โครงสร้างตามหลักไวยากรณ์ที่ถูกต้อง และสื่อความหมายได้

4. ลีลา (Style) ได้แก่ การเลือกโครงสร้าง การเลือกคำ และสำนวนต่างๆของภาษา ที่ใช้ในการเขียน เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอนเฉพาะ หรือเพื่อทำให้เกิดอรรถรส

5. กลไกการเขียน (Mechanics) ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่างๆของภาษาที่ใช้ในการเขียน เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้ตัวอักษรตัวใหญ่ให้ถูกต้องตามเกณฑ์ของภาษานั้นๆ ในการเขียน ครูจะต้องให้นักเรียนเขียนโดยใช้คำที่ได้เรียนมาแล้ว เพื่อความคล่องแคล่ว และใช้ได้ อย่างแม่นยำ

Mayher et al. (1983) ได้อธิบายถึงลักษณะขั้นตอนในการพัฒนาทักษะการเขียนที่เป็น กระบวนการซึ่งประการแรก ผู้เรียนจะมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาที่มาจาก การพัฒนาด้านความ เชื่อมมั่นสู่การพัฒนาด้านความคิด หลังจากนั้นจะ ได้ความชัดเจนและความถูกต้องแม่นยำของ ประโยค หรือคำพูดที่เขียนออกมา

Hyland (2003) กล่าวว่า การเรียนเขียนนั้นประกอบด้วย การเลียนแบบและการเปลี่ยนแปลง ให้เหมาะสมจากต้นแบบของผู้สอนและมีความเชื่อมโยงกับการเรียนหลักไวยากรณ์ควบคู่กันไป ดังนั้น ลำดับของกิจกรรมการสอนในบทเรียนที่สอนการเขียน ประกอบด้วย การสอนการเขียนแบบ ต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนจะเรียนรู้หลักไวยากรณ์ คำศัพท์จากเนื้อเรื่องหรือบทความ (Familiarization)
2. ผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงและสรุปจากรูปแบบที่กำหนดให้ไว้ (Controlled Writing)
3. ผู้เรียนเลียนแบบจากการเขียนที่เป็นต้นแบบ (Guided Writing)
4. ผู้เรียนใช้รูปแบบการเขียนต่างๆที่ได้รับการฝึกฝนในการเขียนจดหมาย อนุเจต (การ เขียนย่อหน้า) และอื่นๆ (Free Writing)

เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะที่ต้องเอาใจใส่ฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความรู้ความ ชำนาญและป้องกันความผิดพลาด ดังนั้นผู้เรียนการเขียนจึงจำเป็นต้องใช้หลักในการเขียน ดังต่อไปนี้

1. มีความถูกต้อง คือ ข้อมูลถูกต้องใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ
2. มีความชัดเจน คือ ใช้คำที่มีความหมายชัดเจน รวมถึงประโยคและถ้อยคำสำนวนเพื่อให้ ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงตามจุดประสงค์
3. มีความกระชับและเรียบง่าย คือ รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำธรรมดาเข้าใจง่าย ไม่ฟุ่มเฟือย เพื่อให้ได้ใจความชัดเจน กระชับ ไม่ทำให้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย
4. มีความประทับใจ โดยการ ใช้คำให้เกิดภาพพจน์อารมณ์และความรู้สึกประทับใจ มีความหมายลึกซึ้ง

Hedge (2000: 302) กล่าวว่า ทักษะทางการเขียน ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ คือ

1. การตั้งวัตถุประสงค์
2. การรวบรวมแนวคิดที่จะเขียน
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การเลือกวิธีการเขียนสื่อความหมายที่ถูกต้อง
5. การเขียนฉบับร่าง
6. การอ่านและทบทวนงานเขียน
7. การแก้ไขและเขียนฉบับจริง

สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการเขียนมีองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อที่จะสามารถสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สื่อสารได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ได้แก่ การเข้าใจโครงสร้างภาษาอย่างถูกต้อง การรู้ศัพท์วลี ลำดับที่หลากหลายและเลือกที่จะนำมาใช้อย่างเหมาะสม ความรอบรู้ของผู้เขียนในเรื่องที่เขียน การเลือกเนื้อหา การตั้งจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการเขียน การจัดอันดับความคิด การเรียบเรียงเนื้อความให้สอดคล้องและต่อเนื่องกัน และการหมั่นฝึกฝนการเขียนอยู่เสมอ ที่สำคัญคือต้องมีทักษะการอ่านที่ดีด้วยเช่นกัน

2.4.5.5.3 แนวทางการสอนทักษะการเขียน

กรมวิชาการ (2545: 111-112) ได้กำหนดวิธีการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสารในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation) ในขั้นนี้ผู้สอนจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการจัดการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริง โดยทั่วไป รวมทั้งวิธีการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นเป็นการออกเสียงคำศัพท์ และ โครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

2. ขั้นฝึก (Practice) ขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาที่เรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหา โดยมิครผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก ไปสู่การฝึกแบบค่อยๆปล่อยให้ทำเอง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) เป็นขั้นที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษา ที่เคยเรียนแล้วมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในการฝึก ซึ่งวิธีการฝึก จะฝึกในรูปแบบของการทำกิจกรรมแบบต่างๆ โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดภาระงานหรือสถานการณ์ต่างๆ

Wilkins (1974: 125 - 126) เชื่อว่าการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้ คือ

1. ขั้นนำเสนอ ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลทางภาษาอย่างเพียงพอจนผู้เรียนพร้อมที่จะผลิตภาษาชนิดนั้นๆ เรียนรู้คำศัพท์ที่จะต้องใช้และให้ผู้เรียนได้เห็นภาษาที่-ต้องนำมาผลิตในบริบทในรูปข้อความ นั่นคือ ผู้เรียนได้รับรู้ทั้งรูปแบบ (Form) และความหมาย (Meaning) ในเวลาเดียวกัน

2. ขั้นฝึก ผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษานั้นเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษาที่-ต้องการให้ฝึกเสียก่อน เป็นการฝึกโดยการเขียนประโยคให้ได้ความหมาย หรือโดยการเขียนข้อความคู่ขนาน (Pararell Writing)

3. ขั้นใช้การ หลังจากฝึกจนแน่ใจว่าผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบความหมาย และวิธีการใช้ภาษาแล้ว ผู้เรียนควรมีโอกาสได้นำสิ่งที่-ตนได้ฝึกมาใช้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกเขียนโดยผ่านกิจกรรมการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร

นักการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหลายท่านได้เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมที่ใช้ในการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

Benjamin (1956: 84 อ้างถึงใน อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ, 2555: 142) กล่าวว่า ผู้เรียนควรเริ่มเรียนจากระดับบทสนทนาหรือแนวคิดระดับง่ายๆ ที่-จับต้องได้ไปสู่การเรียนรู้ที่-ซับซ้อนขึ้น ดังนั้นในการสอนทักษะการเขียน ผู้สอนควรเลือกกิจกรรมที่-เหมาะสมกับพื้นความรู้ของผู้เรียน โดยผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมรูปแบบต่างๆ เพื่อสอนการเขียนระดับต่างๆ ในชั้นเรียน ดังต่อไปนี้

1. การเขียนระดับประโยค
2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จินตนาการเบื้องต้น
3. การเขียนเพื่อความเป็นเอกภาพระดับย่อหน้า
4. การเขียนพรรณนาระดับย่อหน้า
5. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จินตนาการระดับเรื่องราว

2.4.5.5.4 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการเขียน

อรุณี วิริยะจิตรา (2555: 33 - 34) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation Stage) คือ การที่-จะให้ผู้เรียนผลิตภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารใดๆนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลทางภาษาอย่างเพียงพอ จนผู้เรียนพร้อมที่จะผลิตภาษาชนิดนั้นๆ ในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมนี้ ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เห็น หรือได้ยินรูปแบบของภาษาที่-

ต้องการให้ผู้เรียนผลิตก่อน ให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ที่-จะใช้ และให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องราวที่จะเขียนก่อนให้รู้จุดมุ่งหมายในการเขียนว่าเพื่อสื่ออะไร

2. ขั้นฝึก (Practice Stage) คือในขั้นนี้ ผู้สอนก็จะฝึกให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษา เพื่อจะได้นำไปใช้ในการสื่อสารต่อ ในขั้นนี้ ควรฝึกอย่างมีความหมาย (Meaningful Drills) ไม่ใช่ฝึกแบบกลไก (Mechanical Drills) การฝึกแบบกลไก หมายถึง การฝึกที่-ผู้เรียนไม่มีอิสระในการเลือกใช้ภาษา และเป็นการฝึกที่-ผู้เรียน ไม่มีเจตนาที่-จะสื่อภาษา หรือเนื้อหาที่ต้องการมากนัก ทั้งนี้เพราะ จุดมุ่งหมายในระดับนี้คือ ให้ผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบของภาษาที่-ต้องการให้ฝึกเสียก่อน

3. ขั้นใช้การ (Production Stage) คือหลังการฝึกจนแน่ใจว่าผู้เรียนมีความแม่นยำในรูปแบบความหมาย และวิธีการใช้ภาษาแล้ว ผู้เรียนควรมีโอกาสได้นำสิ่งที่-ตนได้เรียนมาใช้ในการสื่อสารจริงด้วยการเขียน ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่-ตั้งไว้ก่อนเรียน ในการสอนขั้นนี้กิจกรรมที่-ให้ผู้เรียนทำควรเป็นกิจกรรมที่-ให้ผู้เรียนมีความต้องการ และมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร

ประทีน พิมสาร (2530: 56-59) ได้เสนอแนะกิจกรรมสำหรับการสอนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ดังนี้

1. ควรเริ่มด้วยการสอนการเชื่อมประโยค เพื่อพัฒนาการเขียนระดับประโยคให้ถูกต้อง ก่อนจึงจะทำให้ผู้เรียนเขียนข้อความโดยใช้ประโยคที่-ดีได้

2. ใช้การอ่านเป็นแนวทางกระตุ้นให้เกิดความคิด ความรู้ ซึ่งจะนำไปใช้ในการเขียนงานของตนเองต่อไป

3. ใช้กิจกรรมสนทนา (Talk-write Method) การใช้บทสนทนาในการสอนเขียน ไม่เพียงแต่จะทำให้รู้จักสร้างความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขียนเท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนาสิ่งที่ผู้เรียน-ต้องการเขียนให้เป็นภาษาพูดก่อนแล้วลงมือเขียนจริง ทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการแสดงออก และได้ใช้ทักษะภาษาหลายด้านในเวลาเดียวกันด้วย ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ภาษาหรือเนื้อหาด้วยตนเอง ซึ่งหากว่าผู้เรียนสามารถนำภาษาที่-ได้เรียนมาใช้ได้ถูกต้อง จะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน เห็นประโยชน์ของการเรียนและนำภาษาไปใช้ได้จริงนอกห้องเรียนมากขึ้น

2.4.5.5.5 การวัดและประเมินผลทักษะการเขียน

การวัดและประเมินผลความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จะเน้นการวัดและประเมินจากองค์ประกอบที่สำคัญทางภาษา ได้แก่ เนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์ และกลไกในการเขียน และมีการเสนอเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมการตรวจให้คะแนนงานเขียนมากที่สุด

Jacobs and et al., (1983: 86) ได้นำเสนอแนวทางในการตรวจให้คะแนนงานเขียนภาษาอังกฤษสามารถทำได้ 3 รูปแบบคือ

1. การตรวจโดยการวิเคราะห์ (Analytic Method) เป็นการตรวจโดยการแยกคะแนน เป็นส่วนๆตามองค์ประกอบของการเขียนภาษาอังกฤษ การกำหนดน้ำหนักของคะแนนของแต่ละองค์ประกอบขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของผู้เรียน

2. การตรวจโดยอาศัยความประทับใจ (Impression Method) เป็นการตรวจที่ใช้ความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเครื่องตัดสิน

3. การตรวจโดยภาพรวม (Holistic Method) จะเน้นความสำคัญของการสื่อความหมาย ข้อผิดพลาดด้านกลไกที่เป็นจุดย่อยๆ และรบกวนการสื่อสารเพียงเล็กน้อยจะถูกหักคะแนนน้อยมาก

Brown (2000: 356-358) ได้แบ่งประเภทการประเมินงานเขียนที่เป็นพื้นฐานไว้ 6 ประเภท ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) โดยพิจารณาว่าเนื้อหาสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเชื่อมโยงความคิด สอดคล้องกัน การอธิบายที่สามารถใช้ประสบการณ์ของตนเอง ในการยกตัวอย่างและการแสดงความคิดเห็น

2. การเรียบเรียงเนื้อหา (Organization) พิจารณาจากความเหมาะสมของคำนำ การเรียงลำดับความคิด การสรุป และความยาวของงานเขียน

3. การใช้ภาษาในการสื่อความของงานเขียน (Discourse) พิจารณาถึงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่เขียน กับประโยคที่เป็นใจความหลักของเรื่องของการใช้ภาษาที่หลากหลาย สละสลวยและความสอดคล้องของ ความคิดในแต่ละย่อหน้า

4. การเรียงลำดับคำในประโยค และความถูกต้องด้านกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์(Syntax)

5. การเลือกใช้คำศัพท์(Vocabulary) ที่สื่อความหมายได้ชัดเจน เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน และ ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

6. กลไกทางภาษา (Mechanics) ได้แก่ การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน การเขียนอักษรตัวใหญ่

เกณฑ์การประเมินทักษะการเขียน

Willkins (1974: 71) ได้เสนอเกณฑ์ประเมินผลทักษะการเขียนตามความสามารถของผู้ใช้ภาษาซึ่งมีทั้งหมด 7 ระดับ จากระดับเริ่มเรียน คือ ระดับที่ 1 ถึงระดับที่ 7 ดังนี้
ระดับที่ 1 สามารถคัดลอกภาษาอังกฤษตามตัวอย่างที่ให้ไว้

ระดับที่ 2 สามารถเขียนตามคำบอกที่ซ้ำๆ ได้ แต่ยังมีที่-ผิดต้องแก้ไข และพอที่จะเปลี่ยนคำบางคำในประโยคที่ให้ เช่น เปลี่ยนจาก She wrote with a pen. เป็น She wrote with a pencil. หรือ She is writing with a pen. ได้

ระดับที่ 3 สามารถเขียนประโยคเดี่ยวๆ หรือข้อความที่ท่องจำมาได้ แต่ยังมีที่ผิดไวยากรณ์ตัวสะกด และเครื่องหมายวรรคตอนอยู่มีความสามารถเขียนข้อความต่อเนื่องกันน้อยมาก ซึ่งพอที่จะเขียนเปลี่ยนแปลงเนื้อความที่ได้บ้างในด้านเนื้อหาเท่านั้น

Jacobs, et al., (1981: 30) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับความสามารถในการเขียนของผู้เรียนไว้ 5 ระดับ โดยพิจารณา จากองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) เนื้อหา 2) การเรียบเรียงเนื้อหา 3) การใช้คำศัพท์ 4) การใช้ไวยากรณ์ และ 5) กลไกทางภาษา และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับไว้ชัดเจน นำเกณฑ์ไปใช้ตรวจให้คะแนน งานเขียนของผู้เรียน ในการทดสอบก่อน (Pre-test) และหลังการทดลอง (Post-test) และในการตรวจ งานเขียนระหว่างการทดลอง จากการศึกษา การวัดความสามารถและประสิทธิผล และ เกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักการศึกษาหลายท่านนั้น สรุปได้ว่า ในการดำเนินการนั้น จำเป็นต้องอ้างอิงเกณฑ์ในการประเมินจากองค์ประกอบหลายๆอย่างจากงานเขียนของผู้เรียน โดยพิจารณาเรื่อง ความถูกต้อง ความเหมาะสมทางด้านการใช้ภาษาและกลไกในการเขียน เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การขึ้นต้นด้วยตัวเล็ก ตัวใหญ่ โครงสร้างประโยค การสะกดคำ ความสามารถในการนำเสนอข้อมูล ในด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด เพื่อเป็นการถ่ายทอดการเขียนในรูปแบบต่างๆ เช่น การเล่าเรื่อง (Narrative Writing) หรือการบรรยาย (Descriptive Writing)

2.4.6 สมรรถนะทางภาษาอังกฤษ

ในด้านสมรรถนะทางภาษาอังกฤษ (Language Competencies) Krashen (1988) ได้ตั้งข้อสมมุติฐานเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลทางภาษา (The Input Hypothesis) ไว้คือ ปัจจัยที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ภาษาคือ ข้อมูลทางภาษา (Input) ที่อาจได้มาจากการฟังหรือการอ่าน ซึ่งข้อมูลทางภาษาดังกล่าว ผู้เรียนต้องสามารถเข้าใจได้นั้น ต้องมีความหมายในตัวเนื้อหาที่ไม่ใช่เป็นเพียงกฎเกณฑ์หรือโครงสร้างของภาษาเท่านั้น แต่ต้องเป็นข้อมูลที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน รวมไปถึงควรเป็นข้อมูลที่ใช้ภาษาในระดับที่สูงกว่าระดับความรู้ทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่เล็กน้อย จึงจะทำให้การเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ นอกจากนี้ Krashen ยังมีความคิดเห็นว่า ผู้เรียนจะเรียนภาษาได้ดีเมื่อมีสมรรถนะทางภาษา (Language Competencies) ด้วยการบูรณาการผ่านเนื้อหาสาขาวิชา (Academic Content) โดยครูผู้สอนต้องนำเสนอบทเรียนโดยเน้นข้อมูลนำเข้าหรือเนื้อหาที่มีความหมาย (Comprehensible Input) เพียงพอต่อผู้เรียน ซึ่งแนวคิดสมรรถนะทางภาษานี้

สอดคล้องกับแนวคิด Specially Designed Academic Instruction in English (SDAIE) ของ Echevarria & Graves (2007) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะทางภาษา โดยผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจไปที่เนื้อหาและวัตถุประสงค์ทางภาษา มีการเชื่อมโยงภูมิหลังของผู้เรียนและความรู้เดิมกับแนวคิดของเนื้อหา ทำให้เนื้อหาเข้าใจได้มากขึ้นสำหรับผู้เรียน มีการนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีต่างๆ เช่น การนำเสนอภาพผ่าน graphic organizer เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือและส่งเสริมการพัฒนาภาษาผ่านการใช้ภาษาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษานั้น ผู้สอนควรให้ความสำคัญในการสอนศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์ด้วย เพื่อเป็นพื้นฐานก่อนที่จะเริ่มเรียนทักษะและยุทธวิธีการอ่านซึ่งเป็นข้อมูลป้อนเข้า (input) ที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานเรื่องการรับรู้ข้อมูลทางภาษา (The Input-hypothesis) ของ Krashen (1987) ซึ่งเป็นสมมุติฐานที่พยายามหาคำตอบว่า “เราสามารถรับรู้ภาษาได้อย่างไร” (How do we acquire language?) ซึ่ง Krashen ได้อธิบายว่า การรับรู้ภาษาของคนเราได้จากการรับ ไม่ใช่จากการเรียน (acquire not learn) การรับรู้ภาษานั้นจะเกี่ยวข้องกับสมมุติฐานอย่างหนึ่งลำดับในการรับรู้ภาษาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่ว่า ข้อมูลทางภาษาที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนต้องเป็นข้อมูลที่มีความหมาย ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ ประกอบด้วยเนื้อหาที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับผู้เรียน โดยเนื้อหาของข้อมูลภาษาที่นำมาใช้นั้นต้องมีความรู้หรือเพิ่มระดับความรู้ในลักษณะ $i+1$ ขึ้นไป นั่นหมายความว่า ผู้เรียนจะรับรู้ภาษา จากขั้น i ไปสู่ขั้น $i+1$ โดยที่ i หมายถึง ระดับรู้เดิมของผู้เรียน และ $i+1$ หมายถึง ระดับข้อมูลทางภาษาในระดับถัดไปของผู้เรียน ซึ่งตัวป้อนเข้าควรมีความยากขึ้นกว่าความรู้เดิมของผู้เรียนเพียงเล็กน้อย เพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่ง Krashen ได้กล่าวว่า ผู้เรียนจะสามารถย้ายระดับความรู้จาก ระดับ i ไปยัง $i+1$ ได้ก็ต่อเมื่อผู้รับภาษาเข้าใจในตัวป้อนทางภาษา คือเข้าใจใน “ความหมาย” ไม่ใช่ “รูปแบบ” ของภาษา

นอกจากนี้ Arnauld N. (2003) ระบุว่า ตัวแปรสำคัญ 3 ด้าน ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการเรียนรู้ คือ ด้านความรู้คุณลักษณะ ด้านจิตพิสัย และด้านคุณภาพของการสอน ซึ่งประกอบด้วย การอธิบายชี้แนะแก่ผู้เรียน การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากผู้สอน การให้ข้อมูลย้อนกลับถึงความบกพร่องหรือความเหมาะสมและการแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดในเรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของ Bloom (1976)

2.5 แนวคิดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา

2.5.1 เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562

อ้างอิงตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีสาระสำคัญที่กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ดังต่อไปนี้

2.5.1.1 ด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานฯ ข้อที่ 4 กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเชิงลึกภายใต้ขอบเขตของงานอาชีว รวมทั้งความรู้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับที่เชื่อมโยงกับการทำงาน
3. ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะในการปรับใช้กระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสม ทักษะด้านความปลอดภัยที่เชื่อมโยงกันในการทำงานที่หลากหลาย ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ทักษะในการวางแผน การบริหารจัดการ การประสานงาน และการประเมินผล ในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง
4. ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่ สามารถปฏิบัติงาน ตามแบบแผน และปรับตัวภายใต้ความเปลี่ยนแปลง สามารถแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยหรือซับซ้อน และเป็นนามธรรมเป็นบางครั้ง

2.5.1.2 ด้านวัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง

เกณฑ์มาตรฐานฯ ข้อที่ 5 วัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระบุว่า เป็นการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพและยกระดับการศึกษาวิชาชีพของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐาน การศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนา สมรรถนะกำลังคนระดับเทคนิครวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัย ที่เหมาะสมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชนและสังคม และสามารถประกอบอาชีพอิสระได้

2.5.1.3 ด้านโครงสร้างหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐานฯ ข้อที่ 9 โครงสร้างหลักสูตรได้ระบุสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไว้ดังนี้

1. ข้อที่ 9.1 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ประกอบด้วยกลุ่มวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ในการปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ เห็นคุณค่าของตนและการพัฒนาตน มีความใฝ่รู้ แสวงหาและพัฒนาความรู้ใหม่ มีความสามารถในการใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและ การจัดการ มีทักษะ ในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ รวมถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การจัดวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง สามารถทำได้ในลักษณะเป็นรายวิชา หรือลักษณะบูรณาการให้ครอบคลุมกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง

2. ข้อที่ 9.2 หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน จัดการ ประเมินผล แก้ปัญหา ควบคุม และสอนงาน บูรณาการความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและความปลอดภัย เพื่อประยุกต์สู่อาชีพ

3. ข้อที่ 9.12 คุณสมบัติผู้เรียน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

4. ข้อที่ 9.13 คุณสมบัติผู้สอน เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณวุฒิการศึกษา มีความรู้ความสามารถที่ตรงหรือเหมาะสมกับวิชาที่สอน

5. ข้อที่ 9.14 การพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

1. สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันที่มีความร่วมมือในการจัดการศึกษากับสถานประกอบการ สามารถจัดได้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี และการฝึกประสบการณ์ สมรรถนะวิชาชีพในการศึกษาในระบบ ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

2. สถานศึกษาต้องจัดเตรียมความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในแต่ละลักษณะการผลิตและการพัฒนาผู้เรียน

3. สถานศึกษาต้องกำหนดวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน และระดับคุณวุฒิของแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา

4. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียน จัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน

5. สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมสมรรถนะแกนกลาง และสมรรถนะวิชาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัย ปลูกฝังจิตสำนึกและจิตอาสา เสริมสร้างการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกในด้านการรักษาดี เกิดทุนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริม การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทุนบูรณาการศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมการค้ารงตน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการบริการวิชาการ วิชาชีพ หรือทำประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

6. สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้รับการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

7. การจัดการศึกษา การประเมินผลการเรียน และการสำเร็จการศึกษา (ก) การจัดการศึกษา และการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ข) การสำเร็จการศึกษา ต้องได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามโครงสร้าง ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน และผ่านเกณฑ์ การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

8. การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ให้สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษา กำหนดระบบการประกัน

คุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เปิดสอน โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 4 ด้าน คือ (ก) หลักสูตรที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ (ข) ครู ทรัพยากร และการสนับสนุน (ค) วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล (ง) ผู้สำเร็จการศึกษา

2.5.1.4 นโยบายการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างหลากหลายตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา จำนวนผู้สำเร็จการศึกษิตตามหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา และความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีต่อหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา มุ่งเน้นการพัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ สถานประกอบการที่ร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพกำลังคน ด้านอาชีวศึกษา จำนวน โครงการความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ และความพึงพอใจในการพัฒนาความร่วมมือ การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษา ในด้านการเตรียมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคม ASEAN มีการดำเนินการเพิ่มจำนวนสถานศึกษา English Program (EP) Mini English Program (MEP) ทุกจังหวัด ใช้หลักสูตร/สื่อต่างประเทศ สนับสนุนการฝึกงานต่างประเทศ บริษัทต่างประเทศ และในประเทศ มีการยกระดับทักษะด้านภาษาอังกฤษในงานอาชีพ ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาประเทศคู่ค้า จัดระบบ Sister School ทุกประเทศใน ASEAN

2.5.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชา อุตสาหกรรม หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ: ภาษาอังกฤษ ในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน สิ่งสำคัญที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณาควบคู่ไปกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 ก็คือ หลักสูตรการเรียนการสอนของผู้เรียน ดังมีรายละเอียดดังนี้

จุดประสงค์สาขาวิชา

ประกอบด้วยสิ่งที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนในสาขาวิชานั้น ทั้ง 3 ด้าน โดยด้านเจตคติเน้นเพิ่มความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด

มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ

เพื่อให้สอดคล้องกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา แห่งชาติ ต้องครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลัก และสมรรถนะทั่วไป และ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 83 หน่วยกิต และไม่เกิน 90 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้ 1) หมวดวิชาทักษะชีวิต ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต 2) หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 56 หน่วยกิต - กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน - กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ - กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก - ฝึกประสบการณ์ ทักษะวิชาชีพ - โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ 3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร

รายละเอียดของรายวิชา

ประกอบด้วย - รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนชั่วโมงเรียนทฤษฎีต่อหนึ่งสัปดาห์-จำนวนชั่วโมง เรียนปฏิบัติต่อหนึ่งสัปดาห์- จำนวนหน่วยกิต (ท-ป-น) - วิชาบังคับก่อน (ถ้ามี) - จุดประสงค์ รายวิชา - สมรรถนะรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา

อัตราส่วนของเวลาการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ เน้นภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติ ประมาณ 40 ต่อ 60 ในหมวดวิชาทักษะ วิชาชีพ

การสำเร็จการศึกษา

ได้หน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตร ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระดับ 4.00 ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและ ประเมินผ่าน

2.5.2.1 ตัวอย่างหลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป

หลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative English: ELT) ของ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชา อุตสาหกรรม หมวดวิชา ทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ: ภาษาอังกฤษ

รายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจและสังคม (English for Business and Social Communication) ซึ่งเป็นลักษณะการจัดการเรียนการสอน จำนวนคาบสอน 3 คาบ / สัปดาห์ มี รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เรียน

- 1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในงานอาชีพ
- 1.2 สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารทางธุรกิจและสังคม
- 1.3 ตระหนักและเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพและการศึกษาต่อ

2. สมรรถนะรายวิชา ผู้เรียนสามารถ

- 2.2 ฟัง – ดู การสื่อสารในชีวิตประจำวัน และทางด้านธุรกิจจากสื่อโสตทัศน
- 2.2 พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน และทางด้านธุรกิจ
- 2.3 อ่านข้อมูล เอกสารการปฏิบัติงาน เอกสารธุรกิจ จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ หรือสื่อออนไลน์
- 2.4 เขียนให้ข้อมูลส่วนตัว บันทึกรายละเอียด และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
- 2.5 ใช้ภาษาตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาในสถานการณ์ต่างๆ
- 2.6 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้นและฝึกฝนการฟัง พูด อ่านและเขียน พร้อมแสดงหลักฐานการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและทางด้านธุรกิจ ฝึกการสนทนาสอบถามและให้ข้อมูลเบื้องต้นทางธุรกิจ การให้ข้อมูลส่วนบุคคล การให้ข้อมูลหรือคำแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ สินค้า และบริการ โดยใช้บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง สถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน และสาขางานอาชีพที่เกี่ยวข้อง เข้าใจความเหมือนความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมตามมารยาทสังคม ประเพณีของเจ้าของภาษา การใช้กระบวนการเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

2.5.2.2 ตัวอย่างหลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes: ESP) ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชา อุตสาหกรรม หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ: ภาษาอังกฤษ

รายวิชา ภาษาอังกฤษเทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม (English for Industrial Technology) ซึ่งเป็นลักษณะการจัดการเรียนการสอน จำนวนคาบสอน 3 คาบ / สัปดาห์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้ผู้เรียน

- 1.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในงานเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- 1.2 สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร

1.3 ตระหนักและเห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพ และการศึกษาต่อ

2 สมรรถนะรายวิชา ผู้เรียนสามารถ

2.1 ฟัง-ดูเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในงานช่างอุตสาหกรรมจากสื่อ โทรทัศน์

2.2 พูดสื่อสารในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านช่างอุตสาหกรรม

2.3 อ่านเรื่องราวด้านการใช้เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรมจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆหรือสื่อออนไลน์

2.4) เขียนให้ข้อมูลรายงานการปฏิบัติงานช่างอุตสาหกรรมตามที่กำหนด

2.5) ใช้ศัพท์เทคนิคในงานเทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม

2.6) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้นและฝึกฝนการฟัง พูดอ่านและเขียน พร้อมทั้งแสดงหลักฐานการเรียนรู้ด้วยตนเอง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการ ฟังพูดอ่านและเขียนเกี่ยวกับงานช่างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง การโต้ตอบสื่อสารเกี่ยวกับงานอาชีพ การถ่ายโอนความหมายคำศัพท์เทคนิค การแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน การสาธิตและการนำเสนอ การสรุปความเนื้อเรื่องด้านช่างอุตสาหกรรม การอ่าน ระเบียบ ข้อปฏิบัติและข้อห้ามในงานช่างอุตสาหกรรม การเขียนบันทึกย่อ รายงานข้อมูลการปฏิบัติงาน ปัญหา การแก้ปัญหา การเขียนนำเสนองานด้านช่างอุตสาหกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา

2.5.3 สมรรถนะทางภาษาอังกฤษในบริบทการอาชีวศึกษา

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หัวข้อที่ 7: ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ระบุไว้ว่า เพื่อให้แผนพัฒนานี้ บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมาย จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนการอาชีวศึกษาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ในลำดับที่ 2 มุ่งเน้นไปในด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนด้าน การอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยกำหนดเป้าหมายให้กำลังคน อาชีวศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ โดยมี ตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและ การพัฒนาประเทศ ความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษของผู้สำเร็จ อาชีวศึกษาตามมาตรฐาน ความสามารถทางภาษาอังกฤษ CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในสาขากลุ่มอุตสาหกรรม เป้าหมายตรงตามข้อมูลความต้องการ

กำลังคน อัตรากำลังงานทำ การประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ภายในระยะเวลา 1 ปี และผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานอาชีพ

ดังนั้นเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ที่จบการศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ จะทำได้นั้น การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน หรือ การจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของผู้ว่าจ้าง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. หรือ สถานประกอบการนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อที่จะได้เตรียมพร้อมให้กับผู้เรียนที่กำลังจะจบการศึกษาและเตรียมตัวเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งระดับประเทศและสากล ดังนั้นการวิเคราะห์ความต้องการจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งกระบวนการหนึ่ง

2.5.4 การอาชีวศึกษากับนโยบายการพัฒนาภาษาอังกฤษ

สืบเนื่องจากการเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษเพื่อรองรับนโยบายรัฐบาลไทยแลนด์ 4.0 ด้านการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล และด้านการใช้นวัตกรรมมาประกอบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในการเติมเต็มองค์ความรู้ด้านภาษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทางภาครัฐจึงมีนโยบายให้ทุกองค์กรหลักที่มีสถานศึกษาดำเนินดำเนินการใน 3 เรื่อง ดังนี้

1. การจัดสอนภาษาอังกฤษแบบเข้มให้แก่นักเรียน นักศึกษา ทั้งสถาบันทั้งรัฐและเอกชน ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จึงกำหนดนโยบายด้านการผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล โดยมุ่งเน้นด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐาน มีความเฉพาะเจาะจงกับกลุ่มผู้เรียนมากยิ่งขึ้น โดยมอบให้ อาชีวศึกษาจังหวัด (อศจ.) ทุกจังหวัดจัดหาวิทยาลัยที่สอนภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนจากสถานศึกษา อาชีวศึกษาในแต่ละสาขาที่กำลังจะเรียนจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในปีการศึกษา 2559 จำนวนกว่า 1.2 แสนคน ให้ได้ผลอย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่งเพื่อเป็นต้นแบบให้แก่วิทยาลัยอื่นๆ ในจังหวัด โดยให้ดำเนินการเป็นระยะเวลา 3 เดือน เริ่ม ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2560 เป็นต้นไป เน้นให้นักเรียน นักศึกษาทุกคนทุกระดับและทุกสาขา ต้องเรียนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ทั้งนี้สอศ.มีแผนพัฒนาภาษาอังกฤษทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดย เป้าหมายในระยะสั้นนั้นนักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 3 และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 2 จะต้องผ่านหลักสูตร ภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์ด้านอาชีวศึกษา หรือ English for Vocational Purposes : EVP ซึ่งเป็นการสอน ภาษาอังกฤษประเภทหนึ่งในหมวดภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือ English for Specific Purposes (ESP) ซึ่งเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงกับกลุ่ม ผู้เรียน อาทิเช่น ภาษาอังกฤษสำหรับช่างเทคนิค ภาษาอังกฤษสำหรับโลจิสติกส์ ภาษาอังกฤษ

สำหรับงานบัญชี ภาษาอังกฤษเพื่อการโรงแรม เป็นต้น สำหรับผู้เรียนในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ปวช. และ ปวส. ปีการศึกษาสุดท้ายของแต่ละหลักสูตร ได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ที่สมจริง ส่วนในระยะยาวจะมีการจัดตั้งสถาบันภาษาอังกฤษของสอศ.เอง เพื่อทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและการพัฒนาครู

2. จัดทำแอปพลิเคชัน (Application) ภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาที่มีชื่อว่า Echo English carrwe หรือ Echo V ซึ่งบรรจุคำศัพท์และประโยคที่ใช้ในการทำงานในแต่ละสาขา เพื่อให้เด็กอาชีวะได้เรียนรู้เป็นการส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษตามหลักสูตรในสาขานั้นๆ และเป็นการเตรียมความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศให้ผู้เรียนก่อนจบออกไปทำงานจริง ซึ่ง สอศ. ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว 9 ประเภทสาขาวิชา ได้แก่ สาขาบริหารธุรกิจ คหกรรม อุตสาหกรรมสิ่งทอ ประมง เกษตร ศิลปหัตถกรรม การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมช่างยนต์ และเทคโนโลยีและการสื่อสาร

3. พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้สอน โดยทาง สอศ. ได้จัดการประเมินความสามารถครูผู้สอนภาษาอังกฤษนักเรียนสายอาชีวะ จำนวน 1,139 คน ด้วยชุดข้อสอบออนไลน์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบมาตรฐาน ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR) ผลการประเมิน คือ อยู่ระดับน่าพอใจ 75% อยู่ระดับต่ำต้องปรับปรุง 20% อยู่ในระดับเยี่ยม 4% และได้จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษการสื่อสาร เพื่อก้าวสู่อาชีพ (Vocational English Camp) ให้กับผู้สอนและบุคลากรด้านอาชีวศึกษา ดำเนินการใน 5 ภาค จำนวน 10 รุ่น รุ่นละ 200 คน รวมทั้งสิ้น 2,000 คน ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 รุ่น ที่จังหวัดชลบุรี, ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 รุ่น, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 3 รุ่น และภาคใต้ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2 รุ่น

2.5.5 การอาชีวศึกษา กับ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ในปัจจุบันมีแนวคิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละแนวคิดต่างก็มีลักษณะเฉพาะในตัวเอง แต่ทุกแนวคิดต่างมีเป้าหมายที่เหมือนกัน คือส่งเสริมกิจกรรมที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนภาษาจนเกิดความชำนาญ นำไปสู่การมีความรู้ในการใช้ภาษา (Language Use) ผ่านกระบวนการเรียนรู้ (Language Learning) โดยมีการจัดเนื้อหาการเรียนรู้ตามความจำเป็นในการงานอาชีพ และความสนใจของผู้เรียน ได้แก่ 1) ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purpose: ESP) และ เนื้อหาที่เกี่ยวกับการสื่อสารในชีวิตประจำวันทั่วไป ได้แก่ 2) ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (English for General Purpose: EGP) โดยมีการนำเอา

หลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) มาร่วมสนับสนุนในการเรียนรู้

2.5.6 แนวคิดเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาไทย

ความหมายของการอาชีวศึกษาไทย

การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่มุ่งฝึกลักษณะนิสัยรักการทำงาน มีความรัก มีความรู้ความชำนาญในอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด และความสนใจของผู้เรียน มุ่งเน้นให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามควรแก่วัยและความสามารถ การจัดการอาชีวศึกษาจึงมุ่งผลิตกำลังคนที่มีทักษะในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ และระดับผู้ชำนาญเฉพาะอย่างให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, 2538)

การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพตามตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา, 2543: 3)

การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาวิชาชีพให้กับผู้เรียน เพื่อนำไปประกอบอาชีพ โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงาน

การอาชีวศึกษา หมายถึง การเตรียมบุคลากรด้านฝีมือสำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพ สาขาหรืองานตามปกติจัดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจะรวมทั้งการเรียนวิชาสามัญ การฝึกปฏิบัติ และวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สัดส่วนของวิชาเหล่านั้นอาจมีได้ หลากหลายแต่ต้องเน้นภาคปฏิบัติ (UNESCO, 1997)

สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมฝีมือและพัฒนาทักษะทางวิชาชีพให้กับผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพทั้งในภาคอุตสาหกรรมหรือในเชิงพาณิชย์ต่อไป

2.6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยด้านการอาชีวศึกษาไทย

ดวงภา มกรานุรักษ์ (2554) ศึกษาเรื่อง อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2554-2564) ใช้วิธีวิจัย EDFR เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม 2 ชุด สร้างแบบสอบถาม EDFR #1 ใช้วิธีสัมภาษณ์ หา Content Analysis เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม EDFR #2 เพื่อนำไปสู่การเขียนอนาคตภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ Descriptive Statistics Mean Median Inter Quartile Range เพื่อผลการศึกษาแนวโน้มการอาชีวศึกษาไทยภายใน 10 ปีข้างหน้าทั้ง 8 ด้าน ควรมีแนวโน้มในการพัฒนาดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางทักษะวิชาชีพ มีความรู้ ทักษะชีวิต นิสัยอุตสาหกรรม และทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรต้องสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน มีความหลากหลายทั้งในและนอกระบบ ทวิภาคี เทียบโอนประสบการณ์ และระบบทางไกล วิธีการเรียนการสอนต้องยืดหยุ่นตามเทคโนโลยี ผู้เรียน สถานประกอบการ รวมไปถึงบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป
3. ด้านครูผู้สอน ต้องรู้ศักยภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีประสบการณ์วิชาชีพ เก่งปฏิบัติ รู้ลักษณะงานและอาชีพในสาขาวิชาที่สอนอย่างแท้จริง สามารถผลิตตำราเอง
4. ด้านความร่วมมือ ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกับสถานประกอบการ รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและภูมิภาค
5. ด้านมาตรฐาน ต้องมีการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อกำหนดมาตรฐานวิชาชีพที่จะเป็นบันไดความก้าวหน้าในแต่ละสาขาอาชีพให้มีความสอดคล้องของค่าจ้างและทักษะฝีมือ
6. ด้านการสนับสนุนของรัฐบาล รัฐต้องให้ความสำคัญการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง มีนโยบายที่แน่นอนชัดเจน
7. ด้านค่านิยมในการเรียนอาชีวศึกษา สื่อมวลชน รัฐบาล สถานประกอบการต้องร่วมกันสร้างและผลักดันให้เกิดค่านิยมการเรียนอาชีวศึกษา
8. ด้านการบริหารจัดการ ต้องมีความเป็นอิสระและต้องมีการจัดตั้งสถาบันอาชีวศึกษาในการผลิตระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ

2.6.2 งานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ

2.6.2.1 ด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น

อาริสตา อุนยะ โด (2555) ศึกษาเรื่อง เจตคติของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ของวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับสถานประกอบการ ซึ่งเป็นอีกแขนงหนึ่งของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) โดยผู้วิจัยได้แบ่ง ประเภทของการรับรู้หรือเจตคติด้วยข้อคำถาม 2 ประเภทคือ ข้อคำถามประเภททางบวก และข้อ คำถามประเภททางลบ จากผลการศึกษา พบว่า เจตคติทางบวกของผู้เรียนคือเห็นว่าเป็นการเรียนที่มีผลต่อการประกอบอาชีพในอนาคต ช่วยให้ชีวิตมีความก้าวหน้าและอีกทั้งช่วยส่งเสริมให้กล้าแสดงออกทางและพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางภาษา แต่ในขณะที่เดียวกันกลับพบเจตคติทางด้านลบที่ว่า การเรียนภาษาอังกฤษสำหรับสถานประกอบการเป็นวิชาที่ต้องใช้สมองมาก เรียนรู้ได้ยาก ทำให้รู้สึกเบื่อหน่ายและน่าหงุดหงิด

กฤษณะ โฆษณุนันท์ (2559) (โฆษณุนันท์ 2559) ศึกษาเรื่อง การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของวิศวกรไทย: กรณีศึกษาบริษัทญี่ปุ่น ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร โดยศึกษาสภาพการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตลอดจนปัญหา และอุปสรรคของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของวิศวกรไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ วิศวกรที่ทำงานญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำนวน 223 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี และดำรงตำแหน่งอยู่ในระดับปฏิบัติการ ส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษใช้ภาษาอังกฤษทุกวัน โดยพบว่ามีการใช้ทักษะการอ่านมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่าน email และอ่านข้อมูลจากภาษาอังกฤษ รองลงมาทักษะการฟัง เช่น การฟังในที่ประชุม ฟังข้อมูลของผู้บริหารจากผู้เชี่ยวชาญจากลูกค้าและฟังจากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ซีดี ทักษะด้านการเขียนพบว่าส่วนใหญ่จะเขียนข้อมูลผ่านทาง email และทักษะด้านการพูดพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ทักษะดังกล่าวนี้น้อยมาก ส่วนใหญ่พูดนำเสนอรายงานในที่ประชุม เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบตำแหน่งตามสายงานของวิศวกร พบว่าวิศวกรที่มีตำแหน่งระดับบริหารมีการใช้ภาษาอังกฤษในภาพรวมมากกว่าวิศวกรที่มีตำแหน่งระดับปฏิบัติการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอ่านและการเขียน

ชงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, ชิดชนก เชิงเขาว์ และ เกษตรชัย และหิม (2559) ศึกษาเรื่อง โครงการการพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษในสามจังหวัดชายแดนใต้ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในสามจังหวัดชายแดนใต้ รวมทั้งเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษและแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสามจังหวัดชายแดนใต้

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาที่สำคัญของการจัดการเรียนสอนภาษาอังกฤษในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ มีชั่วโมงเรียนเรียนต่อสัปดาห์น้อย เน้นสอนท่องจำคำศัพท์ มีวิธีการสอนที่น่าเบื่อไม่หลากหลาย และไม่เข้าใจ ครูสอนภาษาอังกฤษมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอนมาก ขาดแคลนสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย ครูผู้สอนไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ครูส่วนใหญ่ สอนโดยใช้ภาษาอังกฤษสลับกับภาษาไทยหรือใช้ภาษาไทยส่วนใหญ่ โรงเรียนปิดจากปัญหาความไม่สงบ บ่อยมาก นักเรียนต่อห้องมีจำนวนมากเกินกว่าที่มาตรฐาน และหลักสูตรไม่เหมาะกับสภาพ บริบท พื้นที่ 2. แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษที่สำคัญคือ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อังกฤษและพัฒนากิจกรรมที่ตรงความต้องการและความสนใจของผู้เรียน การพัฒนาศักยภาพการสอนภาษาอังกฤษทุกระดับ การหาครูผู้สอนชาวต่างชาติที่มีวุฒิการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองเพิ่มมากขึ้น การลดภาระงานอื่นๆ การประเมินความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาระบบ e-learning ห้องปฏิบัติการทางภาษา การกำหนดโครงการ/กิจกรรมสามภาษาทั้งไทย มลายู และอังกฤษ และ 3. แนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่สำคัญคือ การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของครูและนักเรียน การสนับสนุนให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียน การพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องและตรงตามความต้องการ การส่งเสริมการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษที่ทันสมัย การเพิ่มครูสอนภาษาอังกฤษ การพัฒนาขีดความสามารถของครูสอนภาษาอังกฤษให้มีมาตรฐาน การพัฒนาครูในสาขาวิชาอื่นๆ ให้ใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น รวมไปถึงการพัฒนาตำราเรียนวิชาต่างๆ ให้มีภาษาอังกฤษสอดแทรกในเนื้อหา การทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นและคนในพื้นที่ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน การพัฒนาคุณภาพการสอนและคุณภาพผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ 3 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษามลายู และภาษาอังกฤษ

Min-hsun & Su M. (2005) ศึกษาเรื่อง A Study of EFL Technological and Vocational College Students' Language Learning Strategies and their Self-Perceived English Proficiency ผู้วิจัยทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การเรียนรู้อังกฤษของนักศึกษาสายเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในประเทศไต้หวันที่กำลังศึกษาภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ English as a Foreign Language (EFL) การวิจัยมุ่งเน้นการศึกษา การเรียนรู้อังกฤษ EFL ของนักศึกษาในด้าน การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้อังกฤษ การรับรู้ภาษาอังกฤษด้วยตัวเอง และ ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้อังกฤษและระดับการรับรู้ภาษาของตนเองของนักศึกษา ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ งานวิจัยเอกสาร สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง การสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม 2

ส่วนคือ 1. แบบสอบถามที่ถามภูมิหลังของผู้ถูกวิจัย และ 2. แบบสอบถามการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา อังกฤษชื่อ Oxford's Strategy Inventory for Language Learning (SILL) version 7.0 และ 3. แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าตอบ (likert scale) ผลการศึกษาพบว่า 1. นักศึกษามีการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาใน 6 ด้าน ได้แก่ 1. กลยุทธ์ด้านการจำ (Memory Strategies) 2. กลยุทธ์ด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Strategies) 3. กลยุทธ์ด้านการทดแทน (Compensation Strategies) 4. กลยุทธ์ด้านอุปปัญญา (Metacognitive Strategies) 5. กลยุทธ์ด้านอารมณ์และความรู้สึก (Affective Strategies) 6. กลยุทธ์ด้านสังคม (Social Strategies) อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยปานกลาง (2.86) โดยมีการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ทางสังคมมากที่สุดและกลยุทธ์ทางความจำน้อยที่สุด 2. นักศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่า ภาษาอังกฤษของพวกเขาอยู่ในระดับปานกลาง และ 38.2% ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเมินความสามารถทาง ภาษาอังกฤษของตัวเอง ในว่าอยู่ในระดับที่ไม่ดีหรือที่แย่มาก มีเพียง 7.8% ที่คิดว่าความสามารถทางภาษาของพวกเขาอยู่ในระดับดีถึงดีมาก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาและระดับการรับรู้ภาษาของตนเองของ นักศึกษามีความสัมพันธ์กันในทุก 6 ประเภทของกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา

Gonca A. (2016) ศึกษาเรื่อง A Study on Detecting the Needs in Vocational English Courses and Defining ESP Criteria for a Better Instruction จุดมุ่งหมายของงานวิจัยนี้เพื่อ ตรวจสอบลักษณะของ โครงการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพต่างๆและเพื่อกำหนดเกณฑ์การ ประเมินโครงการภาษาอังกฤษ ESP โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ ผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียน การสอน กิจกรรม วัสดุการจัดและประเมินผล และได้กำหนดหลักเกณฑ์พื้นฐานในการจัดของ โครงการการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ESP การศึกษานี้ยังตรวจสอบการรับรู้และความต้องการของ นักเรียนและครูในโครงการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษสายอาชีพ ด้านความคิดและความคาดหวังของอาจารย์ เกี่ยวกับการสอน ESP และโครงการ ESP ซึ่งในข้อคำถามจะถูกออกแบบเพื่อหาคำตอบว่า คุณลักษณะใดเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่าทั้งนักศึกษาและ อาจารย์ ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของความต้องการและความคาดหวังของโครงการ นอกจากนี้ ทั้งนักศึกษาและอาจารย์ ต่างมองว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองและการสร้างโอกาสที่แตกต่างเป็นการ กระตุ้นผู้เรียนสนใจเรียนมากขึ้น และพบว่า ทักษะทางภาษาขั้นพื้นฐานสามารถสอนแบบบูรณาการ หรือสามารถสอนเป็นหลักสูตรแยกต่างหากขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์ทั่วไปของ โครงการ ESP นอกจากนี้ในการศึกษาการศึกษาล่าสุดถูกค้นหาและจุดอ่อนและมีประสิทธิภาพของ โปรแกรม ESP ทั่วโลกมุ่งเน้นไปที่และข้อเสนอแนะของผู้วิจัยที่ถูกส่ง นอกจากนี้ในการศึกษาที่มี การทบทวนวรรณกรรมเมื่อเร็ว ๆ นี้พบจุดร่วมกันของการสอน ESP และโปรแกรมต่าง ๆ ปัญหา

ต่างๆที่ระบุไว้ การแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะตามที่นักวิจัยได้กำหนดไว้ในตอนท้ายของการศึกษาด้วยการทบทวนวรรณกรรมอย่างละเอียดรายการตรวจสอบเกณฑ์การประเมินโปรแกรม ESP ได้รับการพัฒนา

Thanh, M. T. T. (2016) ศึกษาเรื่อง A survey on problems in studying ESP faced by the IT students at South-East Vocational College, Dong Nai Province, Vietnam เป็นการสำรวจปัญหาด้านการเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยอาชีวศึกษา เซาร์-อีสท์ เมืองดองไน ประเทศเวียดนาม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านหนังสือหรือตำราเรียนหลักสูตร ESP ที่ส่วนมากจะไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ส่งผลให้เกิดปัญหาในการแปลความในเนื้อหา รายวิชา อีกทั้งผู้สอนก็ไม่มีความสามารถที่จะอธิบายให้เข้าใจได้ ทั้งผู้วิจัยได้เสนอแนว ทางแก้ไข ปัญหาในความสามารถของผู้สอนว่า ควรมีการประสานความร่วมมือไปยังภาควิชา ภาษาต่างประเทศในการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญมาฝึกอบรมภาษาแก่ผู้สอน และควรมีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้อที่มีความทันสมัยสมบูรณ์ที่สามารถใช้งานได้จริง เพื่อที่จะกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจใน เนื้อหา บทเรียน และเอื้อประโยชน์ในการพัฒนาทักษะทางภาษา

Tsao C. H. (2008) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) โดยทำการสำรวจนักศึกษา 351 คนและ อาจารย์ 23 คน ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีในไต้หวันเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) และประเด็นที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) มากกว่าหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP) ในขณะที่ผู้สอนยังมีความลังเลว่าควรนำหลักสูตร ESP มาแทนที่หลักสูตร EGP ดีหรือไม่ 2) แม้ว่าทั้งผู้สอนและนักศึกษาต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของ ESP แต่กลับไม่เห็นด้วยว่า ผู้เรียนภายใต้หลักสูตร ESP ต้องมีความสามารถที่จำเป็นในระดับหนึ่งเพื่อที่จะสามารถรับมือกับ โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 3) ทั้งผู้สอนและนักศึกษาต่างเห็นพ้องกันว่าแม้ว่าหลักสูตร ESP ควรมีความแตกต่างจาก EGP ในด้านวัตถุประสงค์ วัสดุในการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนการสอน แต่ต่างก็คิดว่า หลักสูตรยังคงต้องมุ่งเน้นไปที่การฝึกทักษะทางภาษาพร้อมทั้งบูรณาการด้านคำศัพท์เฉพาะทางและเนื้อหาเกี่ยวกับรายวิชา 4) ทั้งสองฝ่ายไม่เห็นด้วยว่าภาษาอังกฤษควรเป็นภาษาเดียวที่ใช้ในการสื่อสารในชั้นเรียนโดยเฉพาะความคิดเห็นจากมุมมองของนักศึกษาที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดนี้มากกว่าด้านของผู้สอน 5) ในด้านปัจจัยที่อาจส่งผลต่อประสิทธิผลของหลักสูตร ESP นั้น ทั้ง 2 ฝ่ายต่างมีความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างชัดเจน ด้านนักศึกษามองว่า การจัดเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นสิ่งสำคัญที่สุด รวมไปถึง การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ความสามารถในการเรียนรู้ และ แรงจูงใจในการ

เรียนรู้ของผู้เรียน ในทางตรงกันข้าม ผู้สอนให้ความสำคัญกับหลักสูตร รวมไปถึง สื่อการสอน และวิธีการ เป็นลำดับต้น และ วัตถุประสงค์ในการเรียน การออกแบบการเรียนการสอน เป็นลำดับรองลงมา และ ความต้องการของผู้เรียน เป็นลำดับ 3

2.6.2.2 ด้านการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ประคอง ยุคะลัง (2558) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาสมรรถนะการพูด ภาษาอังกฤษของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน จาก โรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1. ครูมีปัญหาสมรรถนะในการพูดภาษาอังกฤษ ทั้งสมรรถนะด้านความรู้ และ สมรรถนะด้านทักษะอยู่ในระดับปานกลาง และสมรรถนะด้านคุณลักษณะอยู่ในระดับสูง สาเหตุเพราะว่าครูผู้สอนส่วนมากเป็นครูที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาและไม่ได้รับการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และขาดแรงจูงใจในการพัฒนา ส่วนแนวทางพัฒนาพบว่า ครูผู้สอนส่วนมากต้องการการอบรมและการสอนงานระบบพี่เลี้ยง โดยใช้วิทยากรทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และมีพี่เลี้ยงเป็นครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ และผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่าควรใช้ กิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับความรู้ วย และประโยชน์ในการนำไปใช้ เนื้อหาควรครอบคลุมกับปัญหาสมรรถนะ ทั้ง 3 ด้าน โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการและการสอนงานระบบพี่เลี้ยง 2. การสร้างและพัฒนารูปแบบ สรุปได้ว่า รูปแบบประกอบด้วยสมรรถนะในการพูด ภาษาอังกฤษ 3 สมรรถนะหลัก 8 สมรรถนะย่อย 18 ตัวชี้วัด โดยใช้กระบวนการพัฒนาเป็น 3 กระบวนการ คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การเรียนรู้ด้วยตนเองและการสอน งานระบบพี่เลี้ยง 3. ผลการนำรูปแบบไปใช้โดยดำเนินตามขั้นตอนวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) 2 วนรอบ ในเวลา 3 เดือน พบว่า กลุ่มเป้าหมายทุกโรงเรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะด้านความรู้เพิ่มขึ้น มีพฤติกรรมการพูด อยู่ในระดับดีและมีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก

ดวงดา อินทรนาค (2558) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนทักษะการพูด ภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยตาปี มีวัตถุประสงค์ คือ 1) พัฒนารูปแบบการสอน ทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย ตาปี 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอน ทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยตาปีที่พัฒนาขึ้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยตาปีจำนวน 145 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ระดับ ปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยตาปีที่ลงทะเบียนวิชาเสริมสนทนาภาษาอังกฤษในรายวิชา

พื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงจำนวน 2 กลุ่มและจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 32 คนและกลุ่ม ควบคุม 34 คน รวม 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) รูปแบบการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยตาปี 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ 4) แบบวัดเจตคติต่อรูปแบบการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) และสถิติทดสอบที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการพัฒนา รูปแบบการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยตาปี ได้รูปแบบ การสอนที่ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการเรียนการสอน 4) เนื้อหาสาระ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่ามีความสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.77$, $S.D. = 0.41$) 2. การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้พบว่า 2.1 ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษากลุ่มที่เรียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ 2.2 เจตคติต่อรูปแบบการสอนของนักศึกษาที่เรียนตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 3.50 แล้วพบว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ลินินาฏ วัฒนสุข (2558) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษโดยบูรณาการยุทธวิธีส่งเสริมการคิดขั้นสูง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษโดยบูรณาการยุทธวิธีส่งเสริมการคิดขั้นสูงเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 และ 2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ การเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย รูปแบบการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษโดยบูรณาการยุทธวิธีส่งเสริมการคิดขั้นสูง คู่มือการใช้รูปแบบ แผนการจัดการเรียนรู้แบบฝึกการอ่าน แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ แบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์แบบสำรวจการใช้ยุทธวิธีในการอ่าน แบบบันทึกการอ่านและแบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่แบบไม่อิสระและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษโดยบูรณาการยุทธวิธีส่งเสริมการคิดขั้นสูงเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

และทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้น ปีที่ 2 มีชื่อว่า “PMIAAR Model” มีองค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการเน้นการบูรณาการยุทธวิธีส่งเสริมการคิดขั้นสูงเข้ากับการเรียน การสอนการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถคิดอย่างเป็นระบบ 2. วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและทักษะการคิดวิเคราะห์ของ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 และ 3. กระบวนการเรียนการสอนมี 6 ขั้นตอน คือ ขั้น เตรียมความพร้อม (Preparing Prerequisite Skills: P) ขั้นนำเสนอยุทธวิธี (Modeling Strategies: M) ขั้นฝึกทักษะโดยการชี้แนะ (Implementing Guided Practice: I) ขั้นฝึกทักษะอย่างอิสระ (Assigning Independent Practice: A) ขั้นประเมินผลการอ่าน (Assessing and Evaluating: A) และขั้นสะท้อน ผลการเรียนรู้ (Reflecting: R)

สุวรรณ ตันตยานุสรณ์ และ อัญชลี เสริมส่งสวัสดิ์ (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบ One group pre-post test design โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาหารูปแบบ การสอนทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่สามารถพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างก่อน ได้รับความ การเรียนการสอนกับภายหลัง ได้รับความ การเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่ได้จากงานวิจัย 3) ศึกษา ความพึงพอใจของผู้สอนเกี่ยวกับแผนการเรียนรู้เรื่องการสอนทักษะการเขียนตามรูปแบบที่ได้จาก งานวิจัย และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียน การ สอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ตามรูปแบบที่ได้จากงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอนทักษะการเขียน ภาษาอังกฤษที่ สามารถพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ คือ “การสอนทักษะการเขียน ภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการ” และพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการเรียน การ สอนตามแผนการเรียนรู้เรื่องการสอน ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบการสอนที่เน้น กระบวนการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษภายหลังการ เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ผู้สอน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนทักษะการเขียน ภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

สุนทรีย์ ปาลวัฒน์ชัย (2559) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี การสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2) ประเมินผลการ ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น การวิจัยแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทาง

คณิตศาสตร์ ระยะเวลาที่ 2 การเตรียมการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น และระยะเวลาที่ 3 การประเมินผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างในการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา โดยสุ่มแบบเจาะจง ได้นักเรียน จำนวน 38 คน วัดผลก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนามาได้ โดยทดลองสอนเป็นเวลา 5 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาได้นั้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นความขัดแย้งทางความคิด ขั้นเรียนรู้จากการปฏิบัติ ขั้นสรุปความรู้ด้วยตนเอง และขั้นตรวจสอบความรู้ และ 4) การวัดและประเมินผล 2. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมานั้น พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการใช้มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ และคะแนนเฉลี่ยการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เศรษฐาพันธ์ สุกใส (2556) ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ ตามหลักทฤษฎีพุทปัญญา เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ ตามหลัก ทฤษฎีพุทปัญญา 2) เปรียบเทียบคะแนนทักษะปฏิบัติ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์แต่ละกลุ่มพุทปัญญา 3) เปรียบเทียบความก้าวหน้าของทักษะปฏิบัติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ออนไลน์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ Paired –Samples t-Test และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างกลุ่มตัวอย่าง การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลักคือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของทฤษฎีพุทปัญญากับการจัดการอาชีวศึกษา ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์และรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ ขั้นตอนที่ 3 พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ ขั้นตอนที่ 4 ทดสอบและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบประเมินในการหาคุณภาพรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์สำหรับผู้เชี่ยวชาญและบทเรียนการเรียนรู้ออนไลน์ตามหลักทฤษฎีพุทปัญญาสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา 3 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่ม วิเคราะห์ 54 คน กลุ่มพินิจพิจารณา 39 คนและ กลุ่มปฏิสัมพันธ์ 64 คน ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ตาม หลักทฤษฎีพุทปัญญาอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินประสิทธิภาพของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนการเรียนรู้ออนไลน์ ตามหลักทฤษฎีพุทปัญญาอยู่ในระดับมากคะแนนทักษะ ปฏิบัติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 กลุ่ม เมื่อนำไปทดสอบกับสมมุติฐานการวิจัยพบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ว่าคะแนนทักษะปฏิบัติ

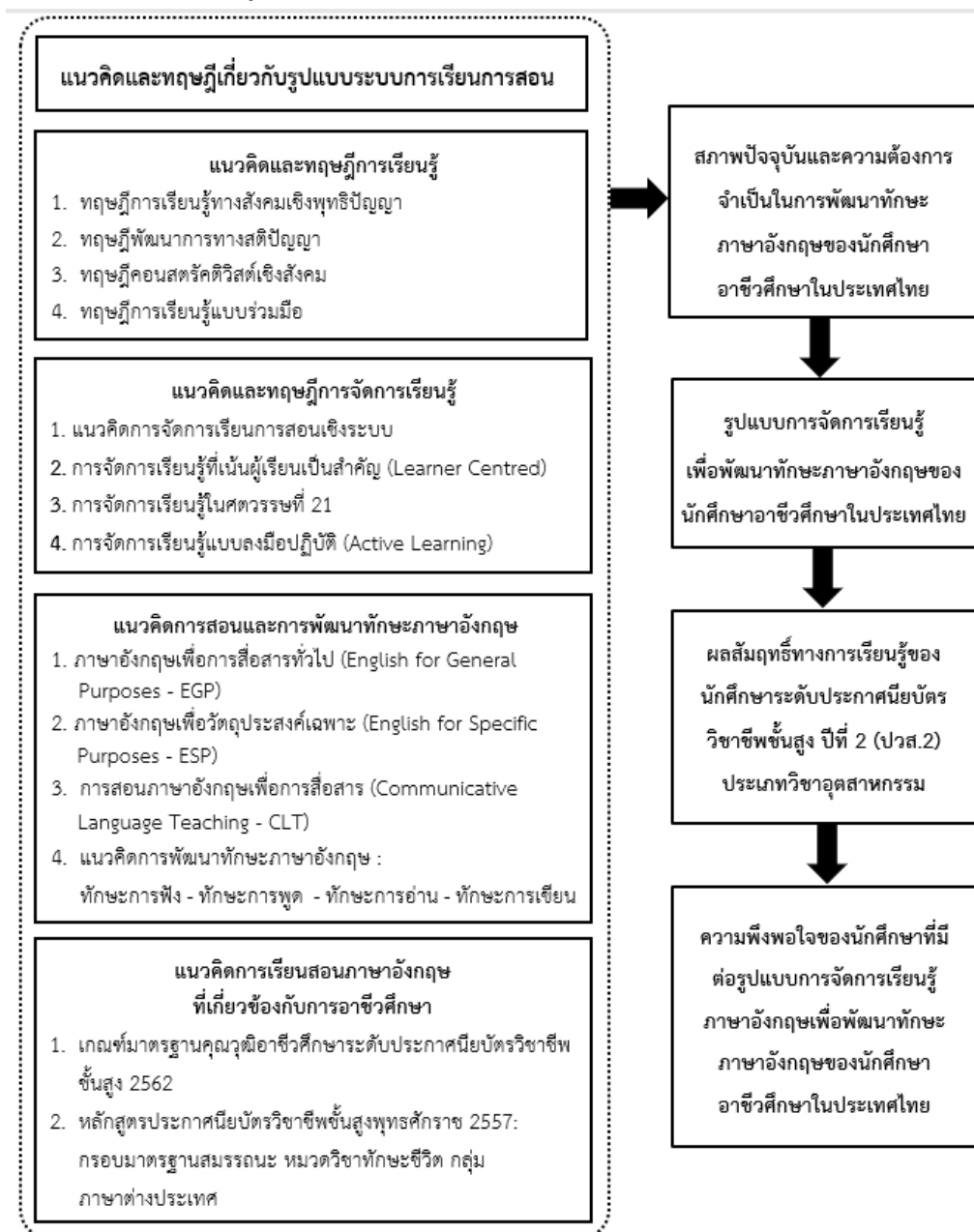
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน สำหรับความก้าวหน้าของคะแนนทักษะปฏิบัติ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการทักษะปฏิบัติกลุ่มวิเคราะห์สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการทักษะปฏิบัติ กลุ่มปฏิสัมพันธ์ กับ กลุ่มพินิจพิจารณาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำไปทดสอบกับสมมุติฐานการวิจัย พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย ที่ว่าความก้าวหน้าของคะแนนทักษะปฏิบัติในรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ส่วนค่าเฉลี่ยของ คะแนนพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ว่า ความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน และ ความพึงพอใจของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้บนเว็บ อยู่ในระดับมากที่สุด

หลังจากที่ได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยหัวข้อเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทยได้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทั้ง 5 ประการ ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบ เพื่อนำมาปรับใช้ในการแก้ปัญหาทักษะภาษาอังกฤษให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย เป็นการวิจัยในลักษณะวิจัยและพัฒนา (Research and Development การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย
2. สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย
3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย และ
4. ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

ในการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (pre - experimental design) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (one-group pretest - posttest design) มีการวิจัยพัฒนาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

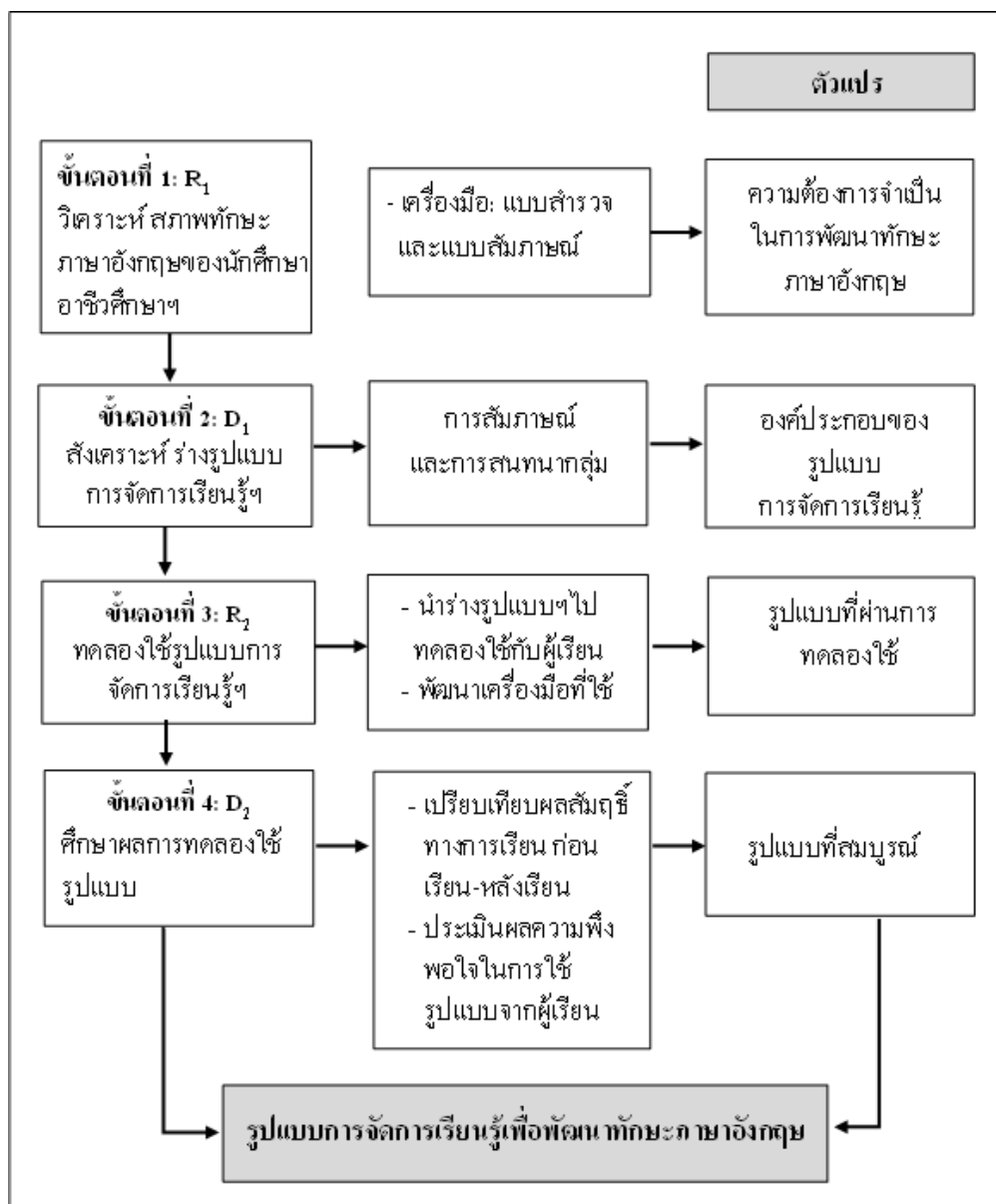
ขั้นตอนที่ 1 (Research = R1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 2 (Development = D1) สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในประเทศไทยของนักศึกษาอาชีวศึกษา (Implementation = R2)

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาประเมินผล รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา (Development = D2)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย แสดงในแผนภูมิ 21 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 21 ขั้นตอนการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา

รายละเอียดการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 1: การวิจัย (Research : R1) : การศึกษาสภาพทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

1.1 วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาสภาพทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย และนำข้อมูลที่ได้ในขั้นนี้ไปเป็นแนวทางในการกำหนดลักษณะรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

1.2 วิธีดำเนินการ: ใช้การศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Method) โดย มีรายละเอียดการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ดังต่อไปนี้

1. กำหนดประชากรและตัวอย่าง
2. สร้างและตรวจสอบเครื่องมือเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ
3. นำเครื่องมือที่ผู้สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่างที่กำหนด
4. จัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1.2.1 กำหนดประชากรและตัวอย่าง: ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data)

1.2.1.1 ประชากร

ประชากร (Population) คือนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 หลักสูตรประเภทวิชาอุตสาหกรรม จาก 6 สถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ประกอบด้วย 1) วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม 2) วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม 3) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี 4) วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี 5) วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาบุรี และ 6) วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี เป็นจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 2,270 คน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา สอศ. (ประเทศไทย), 2563) ดังแสดงในตามตารางที่ 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. 2 ปีการศึกษา 2563 ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 จำแนกตามประเภทวิชา อุตสาหกรรม

ลำดับที่	ชื่อสถาบัน	ชาย	หญิง	รวม
1	วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม	213	20	233
2	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี	512	77	589
3	วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม	126	5	131
4	วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาบุรี	146	20	166
5	วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาบุรี	428	34	462
6	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี	596	93	689
รวมทั้งหมด		2,021	249	2,270

1.2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จากสถาบันการศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 เนื่องจากการวิจัยในชั้นตอนแรก หรือ R1 นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของตัวอย่าง หรือ จำนวนแบบสอบถามด้วยสูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 331 ตัวอย่าง และเพื่อป้องกันการไม่ตอบกลับแบบสอบถาม หรือแบบสอบถามที่มีข้อมูลที่ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ผลได้ ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนแบบสอบถามอีก 19 ฉบับ รวมเป็น 350 ฉบับ โดยเมื่อแบ่งสัดส่วนตัวอย่างในแต่ละภาคแล้ว จะต้องเก็บจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 4

ตารางที่ 4 จำนวนตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูลตามสัดส่วนของแต่ละภาค

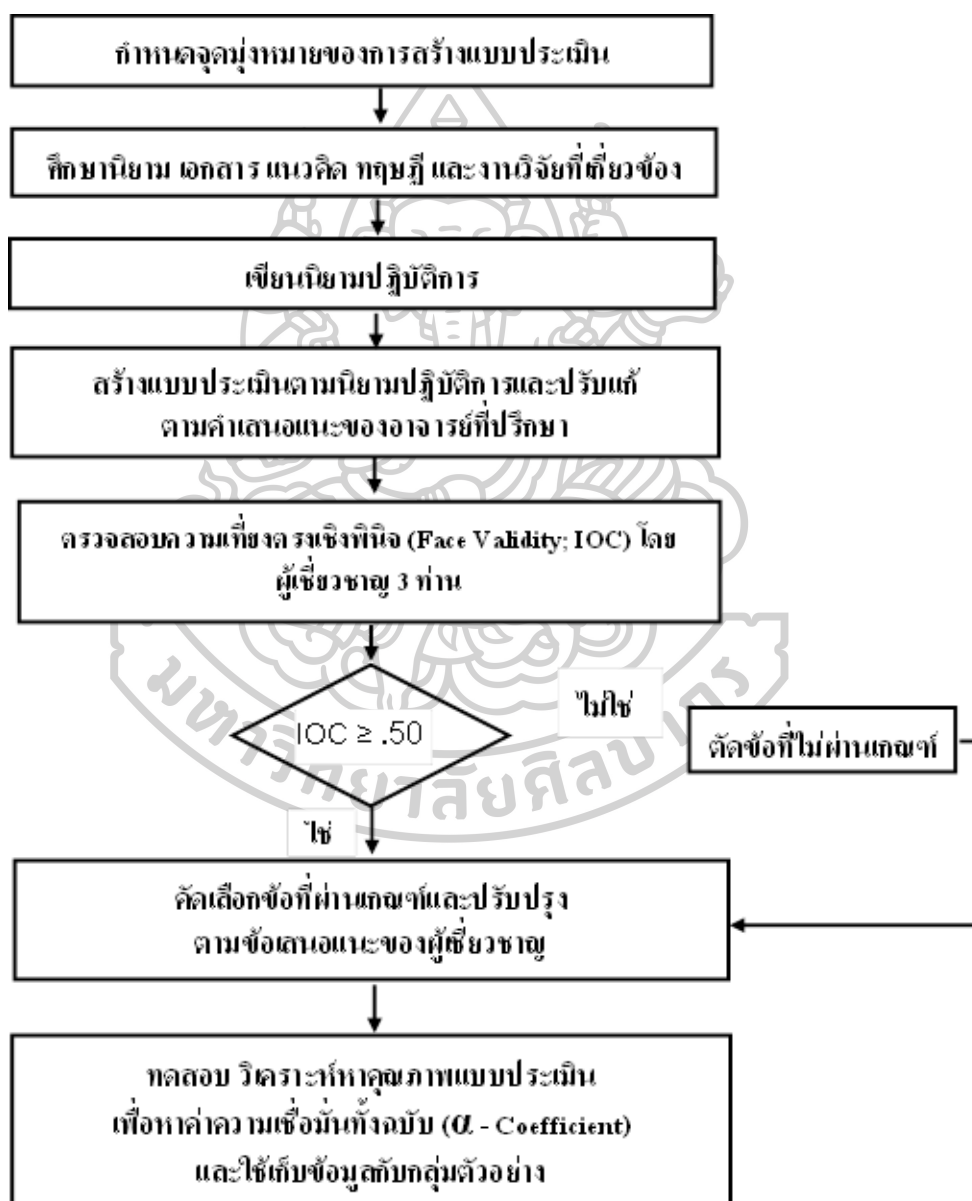
ลำดับที่	ชื่อสถาบัน	จำนวนนักศึกษา	จำนวนแบบสอบถาม	ร้อยละ
1	วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม	233	47	14.20
2	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี	589	96	29.00
3	วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม	131	19	5.74
4	วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี	166	27	8.16
5	วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี	462	69	20.85
6	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี	689	73	22.05
	รวม	2,270	331	100.00

หลังจากเก็บข้อมูลกับตัวอย่างที่ใช้จริงแล้ว ผู้วิจัยทำการคัดเลือกเฉพาะแบบประเมินที่สมบูรณ์ไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ทั้งสิ้น 331 ชุด

1.2.2 สร้างและตรวจสอบเครื่องมือเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม โดยผู้วิจัย ได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบประเมินความต้องการจำเป็นของทักษะภาษาอังกฤษชนิดปลายปิด แบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีวิธีการ และขั้นตอนในการสร้าง ดังแสดงในภาพที่ 22

ภาพที่ 22 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2.2.1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เพื่อสร้างแบบประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย

1.2.2.2. ศึกษานิยาม เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษานิยาม เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้านคือ การฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน ความต้องการจำเป็นในการสอนภาษาอังกฤษ และการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร วิชาที่เกี่ยวกับทักษะเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับงานวิศวกรรม ในหลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม พุทธศักราช 2557 ในด้านของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน คำอธิบาย และ หัวข้อ เนื้อหารายวิชา ตำราเรียนที่ใช้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน รวมไปถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. ศึกษาข้อมูลงานวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ การเรียนรู้ภาษา การจัดการเรียนการสอน และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ หลังการศึกษาข้อมูลทางวิชาการแล้ว สามารถสรุปแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการนำมาใช้ประกอบการพิจารณาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ประกอบไปด้วย 1) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ 2) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ 3) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ 4) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษ และ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาไทย

3. เขียนนิยามปฏิบัติการของความ ต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาตามแนวคิดต่างๆในข้อ 2

4. สร้างเครื่องมือตามนิยามปฏิบัติการ แบบประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงแบบสอบถามมาจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูลด้านภาษาอังกฤษจากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม 5 กลุ่ม สร้างโดย บุษบา กนกศิลป์ธรรม (2559) ในงานวิจัยชื่อ “การเตรียมพร้อมวิศวกรเครื่องกลไทยเข้าสู่อาเซียนในด้านการสื่อสาร: ความต้องการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาชีพและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในสถานที่ทำงาน” ได้ออกมาเป็นแบบสอบถาม 4 ฉบับ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในการประเมินความต้องการจำเป็นในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

4.1.1 แบบสอบถามเขียนขึ้นเป็นภาษาไทย สำหรับให้นักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

4.1.2 แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ เพื่อสอบถามข้อมูลด้านศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้านของนักศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

4.1.2.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบที่ตรวจสอบรายการ (Checklist) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชาที่เรียน และให้เขียนข้อมูลเฉพาะในช่องว่าง

4.1.2.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ด้านของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามในการประเมินด้านความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง พูด อ่าน และ เขียน โดยสร้างเป็นแบบสอบถามวัดสมรรถนะด้านทักษะปฏิบัติชนิดปลายปิด (Closed-Ended Form)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 2 นั้น กำหนดการให้คะแนนระดับการปฏิบัติ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 - Point Likert Scale) มีความหมายของมาตราประมาณค่าตามหลักการของลิเคิร์ต ดังต่อไปนี้

1 คะแนน หมายถึง	ดีมาก	(สามารถใช้ทักษะนั้นได้เกือบไม่มีปัญหา)
2 คะแนน หมายถึง	ดี	(สามารถใช้ทักษะนั้นโดยมีปัญหาคิดขัดบ้าง)
3 คะแนน หมายถึง	ปานกลาง	(สามารถใช้ทักษะนั้นโดยมีปัญหาพอสมควร)
4 คะแนน หมายถึง	พอใช้	(สามารถใช้ทักษะนั้นโดยมีปัญหาพอสมควร)
5 คะแนน หมายถึง	ต้องปรับปรุง	(สามารถใช้ทักษะนั้นได้น้อยมาก)

แบบสอบถามในตอนที่ 3 และ 4 สร้างขึ้น เพื่อสอบถามข้อมูลด้านความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยผู้วิจัยได้นำข้อความถามโดยข้อความประกอบไปด้วย 2 ส่วนหลัก คือ การจัดการเรียนการสอน และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.2.3 แบบสอบถาม ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า เพื่อที่จะจบการศึกษาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่า นักศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมจำเป็นต้องได้รับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในเนื้อหาใด ใด อย่างไร และในระดับใด ในหัวข้อดังนี้คือ แนวการสอน คุณลักษณะการเรียนรู้ รูปแบบการสอน ความถนัดทางการเรียนรู้ และช่องทางการเรียนรู้

4.1.2.4 แบบสอบถาม ตอนที่ 4 เป็นการสอบถามข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่ององค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาชีพด้านอุตสาหกรรมในแต่ละด้านในระดับใด ในด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ไวยากรณ์ คำศัพท์ การออกเสียง

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 3 และ 4 นั้น กำหนดการให้คะแนนระดับการปฏิบัติ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 - Point Likert Scale) มีความหมายของมาตรประมาณค่าตามหลักการของลิเคิร์ต ดังต่อไปนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด (มีความจำเป็นในระดับมากที่สุด)
- 4 คะแนน หมายถึง มาก (มีความจำเป็นในระดับมาก)
- 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง (มีความจำเป็นในระดับปานกลาง)
- 2 คะแนน หมายถึง น้อย (มีความจำเป็นในระดับน้อย)
- 1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด (มีความจำเป็นในระดับน้อยที่สุด)

4.1.2.5 แบบสอบถาม ตอนที่ 5 เป็นการสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็น ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาตนเองของทั้ง ผู้สอน ผู้เรียน ผู้บริหาร และสถานประกอบการ โดยแนวคำถามในการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่ผู้ทำการวิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการศึกษา ประเด็นคำถาม จากการทบทวนวรรณกรรมและแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างเป็นคำถามให้

ครอบคลุมตามขอบเขตของการวิจัยในสิ่งที่ต้องการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการเรียงลำดับ เนื้อหาคำถาม แยกเป็นประเด็นในลักษณะปลายเปิด

4.2 แบบสอบถามสำหรับผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

4.2.1 แบบสอบถามเขียนขึ้นเป็นภาษาไทย สำหรับให้ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมตอบ

4.2.2 แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ เพื่อสอบถามข้อมูลด้านศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้านของนักศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้ โดยที่แบบสอบถาม ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบที่ตรวจสอบรายการ (Checklist) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ และให้เขียนข้อมูลเฉพาะในช่องว่าง

4.2.3 แบบสอบถาม ตอนที่ 2-4 จะมีรูปแบบเดียวกันกับแบบสอบถามในตอนที่ 2-4 ของแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

4.2.4 แบบสอบถาม ตอนที่ 5 เป็นการสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ในมุมมองของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยแยกเป็น 3 ประเด็น เพื่อสอบถามข้อมูลด้านความพึงพอใจของผู้สอนต่อภาพรวมของทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา ปัจจัยของความสำเร็จ หรือล้มเหลว ปัญหา อุปสรรค และ แนวทางการแก้ไข เพื่อนำมาเป็นแนวทางการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษต่อไป

4.3 แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ

แบบสอบถามเขียนขึ้นเป็นภาษาไทย สำหรับให้ผู้ประกอบการเป็นผู้ตอบ แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

4.3.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบที่ตรวจสอบรายการ (Checklist) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน ประเภทของสถานประกอบการ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรม และ ความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และให้เขียนข้อมูลเฉพาะในช่องว่าง

4.3.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 สร้างขึ้นเพื่อต้องการสอบถามข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ด้านของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งรูปแบบของตอนที่ 2 นี้จะมีรูปแบบเดียวกันกับแบบสอบถามในตอนที่ 2 ของแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา และ สำหรับผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

4.3.3 แบบสอบถาม ตอนที่ 3 สร้างขึ้นเพื่อต้องการสอบถามข้อมูลด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในด้านแนวการสอน ที่นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรมจำเป็นต้องได้รับ ว่าควรเป็นเนื้อหาใด อย่างไร และในระดับใด

4.3.4 แบบสอบถาม ตอนที่ 4 สร้างขึ้นเพื่อต้องการสอบถามข้อมูลด้านองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ ซึ่งรูปแบบของตอนที่ 3 นี้จะมีรูปแบบเดียวกันกับแบบสอบถามในตอนที่ 4 ของแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา และ สำหรับผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

4.3.5 แบบสอบถาม ตอนที่ 5 สร้างขึ้นเพื่อต้องการสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ในมุมมองของผู้ประกอบการ

4.4 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารการศึกษา

แบบสอบถามเขียนขึ้นเป็นภาษาไทย สำหรับให้ผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้ตอบ แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

4.4.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบทั้งตรวจสอบรายการ (Checklist) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา และให้เขียนข้อมูลเฉพาะในช่องว่าง

4.4.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในด้านต่างๆว่ามีความจำเป็นต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาในหลักสูตรปวส.ประเภทวิชาอุตสาหกรรมมากน้อยในระดับใด

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 3 และ 4 นั้น กำหนดการให้คะแนนระดับการปฏิบัติ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 - Point Likert Scale) มีความหมายของมาตราประมาณค่าตามหลักการของลิเคิร์ต ดังต่อไปนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด (มีความจำเป็นในระดับมากที่สุด)
- 4 คะแนน หมายถึง มาก (มีความจำเป็นในระดับมาก)
- 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง (มีความจำเป็นในระดับปานกลาง)
- 2 คะแนน หมายถึง น้อย (มีความจำเป็นในระดับน้อย)
- 1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด (มีความจำเป็นในระดับน้อยที่สุด)

4.4.3 แบบสอบถาม ตอนที่ 3 สร้างขึ้นเพื่อต้องการสอบถามความคิดเห็นในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ผู้สอน ผู้เรียน และข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข และ/หรือ พัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้กับผู้ที่จะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อที่จะสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. หลังจากที่ได้เครื่องมือ (หรือ แบบสอบถาม) ทั้ง 4 แบบแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ต่อจากนั้นนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและวิจัยการศึกษา จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินความต้องการจำเป็น 1 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุม และความสอดคล้องตามนิยามเชิงปฏิบัติการ และนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ที่มีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์ที่ต้องการวิจัย
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์ที่ต้องการวิจัย
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์ที่ต้องการวิจัย

หลังจากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องฯ โดยใช้สูตรของ โรบินลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1977: 49-60) มีสูตรการคำนวณ

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

โดยที่ IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
ΣR	แทน	ผลรวมของคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องๆ ของข้อคำถามที่ได้จากการคำนวณจากสูตรที่จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 มีรายละเอียดของเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป คัดเลือกข้อสอบข้อนั้นไว้ใช้ได้

มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

จากการคำนวณผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถาม ทั้ง 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทั้ง 4 ฉบับดังต่อไปนี้

- แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา มีค่า IOC = 0.916
- แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ มีค่า IOC = 0.987
- แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ มีค่า IOC = 0.971
- แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารการศึกษา มีค่า IOC = 0.944

นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด โดยทำการทดสอบกับ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) ของ Cronbach's Alpha ได้ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 1.00

6. นำเครื่องมือที่ประกอบด้วยข้อคำถามที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องในข้อ

6) ไปสร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

7. นำเครื่องมือที่ผ่านการคัดเลือก ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลอง คือนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยทดลองวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยวิเคราะห์สภาพความเป็นจริงและความคาดหวังต่อทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง พูด อ่าน และ เขียน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาคอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficients)

8. นำเครื่องมือที่ผู้สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่างที่กำหนด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.2.3 นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่างที่กำหนด

เก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field Study) แบบมีโครงสร้าง กล่าวคือ ใช้การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ โดยกำหนดประเด็นคำถามสำคัญไว้ล่วงหน้า เป็นประเด็นคำถามจากบริบทเกี่ยวข้องกับรายละเอียดต่างๆ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.2.3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือถึงสถาบันการอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2.3.2 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเอง พร้อมทั้งสังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริง (Onsite Observation) และรวบรวมตัวอย่างงานที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารที่สถานที่ทำงาน เพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์ประกอบผลการวิจัยที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

1.2.3.3 ทำการตรวจสอบข้อมูลและคัดเลือกแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

1.2.4 จัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รับแบบสอบถามด้านทักษะภาษาอังกฤษจากตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.2.4.1 ตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จะถูกคัดทิ้ง

1.2.4.2 นำข้อมูลจากภาคสนาม ที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสนทนากลุ่ม ซึ่งได้บันทึกไว้ในอุปกรณ์บันทึกเสียง มาถอดความ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยที่กำหนดไว้ และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ทำการศึกษาวิจัย

1.2.4.3 นำข้อมูลจากข้อ 2 มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลในวิธีต่างๆ ทั้งจากเอกสารและการสัมภาษณ์แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนั้นมาทำการวิเคราะห์สาระ สร้างข้อสรุป และเรียบเรียงนำเสนอข้อมูลในประเด็นต่างๆ ในรูปแบบวิธีพรรณนา (Description) ประกอบด้วย การหาค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ แปลผลข้อมูลเพื่อนำไปสังเคราะห์โครงสร้างหรือยก
ร่างรูปแบบต่อไป

3.2 ขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2: ขั้นการออกแบบและพัฒนา (Development : D1) : การสังเคราะห์และร่างรูปแบบ
(Analysis: A) : การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา
อาชีวศึกษาในประเทศไทย

2.1 วัตถุประสงค์: เพื่อกำหนดลักษณะต้นแบบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
ทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน
ประเทศไทย

2.2 วิธีดำเนินการ:

2.2.1 พัฒนาร่างต้นแบบการจัดการเรียนรู้ฯ โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์
เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของการพัฒนารูปแบบ และกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ

2.2.2 จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ได้แก่

2.2.2.1 ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา
อาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย

2.2.2.2 กำหนดข้อคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม โดยกำหนดโครงสร้างและ
ประเด็น คำถามเพื่อยืนยันร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะฯ

2.2.2.3 นำรูปแบบที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
ตามข้อเสนอแนะ พร้อมแจกแบบประเมินคุณภาพของรูปแบบ ซึ่ง ประกอบไปด้วยรายการ
ประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ 2) การนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง 3)
ความเหมาะสม และ 4) ความสอดคล้องกับบริบท โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ ได้แก่ แบบตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิง
ทฤษฎีความเป็นไปได้และความสอดคล้องของร่างต้นแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
ทักษะฯ โดยการทบทวน เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ 1) แนวคิด
และทฤษฎีรูปแบบระบบการเรียนการสอน 2) ทฤษฎีการจัดการการเรียนการสอนเชิงระบบ 3)
แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ 4) แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ 5) แนวคิดการสอนและการ
พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ และ 6) แนวคิดการเรียนสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา

2. เรียนเชิญผู้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ รวม 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้าน
การบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเป็นระยะเวลา 5

ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์นิเทศประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษซึ่งมีคุณสมบัติ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์สอนรายวิชาภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาอาชีวศึกษารวมทั้งนักศึกษาระดับปวส. 2 เป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษซึ่งมีคุณสมบัติ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์สอนรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงขึ้นไป หรือระดับปริญญาตรีขึ้นไปที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปี ในสายอุตสาหกรรมและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการให้กับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. จำนวน 1 คน รวมจำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งสิ้น 5 คน

3. คัดเลือกเกณฑ์ในการพิจารณาเครื่องมือ ใช้ระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 เทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale โดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด
3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	มาก
2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	ปานกลาง
1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	น้อย
1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ	น้อยที่สุด

2.2.3 ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้เปิดการสนทนากลุ่ม ซึ่งแจ้งผู้เชี่ยวชาญถึงเหตุผลในการสนทนากลุ่ม แจกเอกสารประกอบการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย และใบประเมินคุณภาพของรูปแบบแก่ผู้เชี่ยวชาญ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และสนทนาตามประเด็นที่กำหนด

2.2.4 หลังจากปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ รายงานผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบ และนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย PIER+4 มีดังนี้

โดยภาพรวม รายการประเมินทั้ง 4 ด้านมีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ มาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = .281) โดยที่ด้านการนำไปใช้ได้จริง มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .281) รองลงมาคือ ด้านความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = .298) ลำดับที่ 3 ได้แก่ด้าน ความสอดคล้องกับบริบท ($\bar{x} =$

4.05, S.D. = .251) และ ลำดับที่ 4 ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .296) โดยทุกด้านมีระดับคุณภาพในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายการประเมินย่อย รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของทุกด้านคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาก

3.3 ขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 3: การทดลองใช้รูปแบบ (Research: R2) เป็นการนำไปใช้ (Implementation: I)

3.1 วัตถุประสงค์: เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบมีจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling) ซึ่งมีคุณสมบัติ คือ 1) เป็นนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่มีทักษะความสามารถทางภาษาอังกฤษในลักษณะ เก่งปานกลาง อ่อน คละกันไป เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด 2) มีหลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษที่ตรงตามเนื้อหาที่จะวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกนักศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม อ.เมือง จ. นครปฐม สังกัด สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ซึ่งนักศึกษากลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 21 คน ประกอบด้วย นักศึกษาหญิง 1 คน ชาย 20 คน

3.3 แบบแผนการวิจัย

ทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบ Pre Experimental Designs โดยทดลองกับกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม (One-Shot Case Study) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย One-Group Pretest-Posttest Design (Fitz-Gibbon, 1987 : 113) ดังแสดงในตารางที่ 5 ตารางที่ 5 แบบแผนการวิจัย แบบ One Group Pretest - Posttest Design (Fitz-Gibbon, 1987: 113)

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

เมื่อ X แทนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย
 T₁ แทนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pretest)
 T₂ แทนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ (Posttest)

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้เป็นเครื่องมือที่ได้หาประสิทธิภาพแล้วในขั้นตอนที่ 2 ได้แก่

3.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4 จำนวน 8 แผน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา

3.4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.4.3 แบบทดสอบวัดทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดสอบกับนักศึกษาก่อนเรียน

3.5.2 นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษฯ ไปทดลองโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง

3.5.3 เมื่อสิ้นสุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ครบทุกแผน ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบวัดทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่า t (t-test) แบบ dependent

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบ PIER+4 จำนวน 8 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะที่ผ่านการวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ

วิธีดำเนินการวิจัย ตัวอย่าง ได้แก่ จำนวนนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 1 ห้อง ประกอบด้วยนักศึกษาจำนวน 21 คน กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบมีจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling) เครื่องมือวิจัย 1. แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน ดำเนินการจัดการเรียนการสอน 8 ครั้ง ครั้งละ 3 โมง แต่ละแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมการสอน ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และขั้นสะท้อนคิด 2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 คือการทดสอบทักษะการฟัง ตอนที่ 2 ทักษะการอ่าน ในแต่ละตอนประกอบด้วยคำถามแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือกมีจำนวน 20 ข้อ

ข้อละ 1 คะแนน ตอนที่ 3 ทักษะการเขียน ประกอบด้วยคำถามแบบปรนัย 5 ข้อ ข้อละ 4 คะแนน รวมเวลาทำข้อสอบของทั้ง 3 ตอนทั้งสิ้น 2 ชั่วโมง 30 นาที ตอนที่ 4 คือการทดสอบทักษะการพูด เป็นการจับคู่สนทนาตามหัวข้อที่กำหนด 1 หัวข้อ มีคะแนนรวม 20 คะแนน

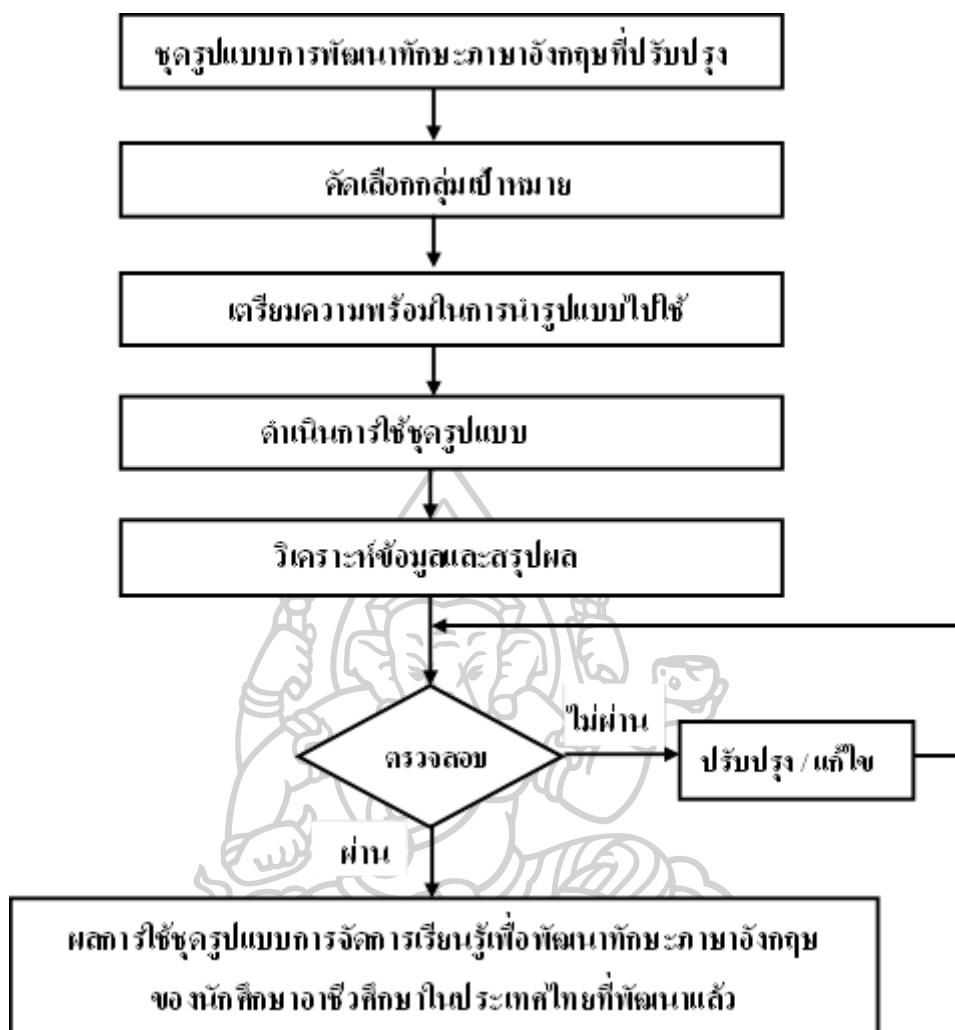
ผลการวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบด้านความเที่ยงตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543: 185) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.63 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการของครอนบาค (KR-20) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.81 ค่าความยากง่าย พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.41 – 0.59 และค่าอำนาจจำแนก พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.45 – 0.59

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้ 1) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PIER+4 ของนักศึกษา ใช้การทดสอบค่าที (t-test one group) เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60 และทดสอบสมมติฐานโดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .01 2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4 ของนักศึกษา ใช้การทดสอบค่าที (t-test dependent) และทดสอบสมมติฐานโดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .01

จากนั้นผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ สรุป และแปลผล เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาจะได้ชุดรูปแบบการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย (ฉบับสมบูรณ์) ก่อนนำชุดรูปแบบนี้ไปใช้จริง (Implementation) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายในขั้นต่อไป

การนำชุดรูปแบบไปใช้จริง (Implementation)

การนำชุด รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังแสดงในภาพที่ 23

ภาพที่ 23 ขั้นตอนการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทยไปทดลองใช้จริง (Implementation)

3.4 ขั้นตอนที่ 4

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินผล (Evaluation: E)

4.1 วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

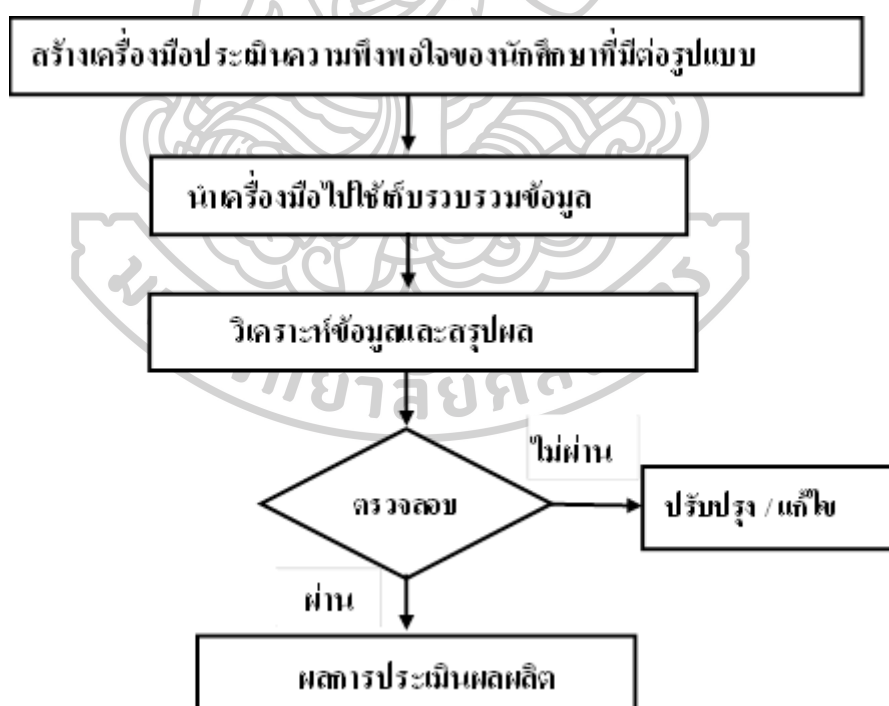
4.2 วิธีดำเนินการ

1. สร้างเครื่องมือประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนสอนภายใต้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 ที่พัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบมาตรฐานส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 21 ชุด ว่าจะมีความพึงพอใจในด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาวิชา 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดและ

ประเมินผลการเรียนรู้ และ 5) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในระดับใดในระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale โดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ มาก
2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ น้อย
1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

- นำเครื่องมือ ไปแจกให้กลุ่มนักศึกษาทั้ง 21 คน เพื่อทำการประเมิน
- นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ สรุป และแปลผล เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ดังแสดงในภาพที่ 24

ภาพที่ 24 ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลหลังการฝึกอบรมการใช้ชุดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 2) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จากสถาบันการศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 เนื่องจากการวิจัยในขั้นตอนแรก หรือ R1 นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของตัวอย่างหรือ จำนวนแบบสอบถามด้วยสูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 331 ตัวอย่าง และได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อแจกให้แก่ผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการนำมาวิเคราะห์ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ทักษะภาษาอังกฤษ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) รวมทั้งสิ้น 54 คน ประกอบด้วยกลุ่ม 4 กลุ่มดังนี้ 1) กลุ่มผู้บริหารการศึกษา จำนวน 6 คน 2) กลุ่มผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส.2) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 6 คน 3) กลุ่มนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส.2) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จากทั้ง 6 สถาบันการอาชีวภาคกลาง 4 จำนวน 6 คนในแต่ละสถาบันการศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 36 คน และ 4) กลุ่มผู้ประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจ้างงานผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 6 คน เมื่อดำเนินการแจก

แบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดกลับมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนได้จำนวนทั้งสิ้น 54 ฉบับ โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอ และจำแนกผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 2) ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 3) ผลการศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดค้อยย่อและสัญลักษณ์ของตัวแปรต่างๆทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard deviation)
t	หมายถึง	ค่าสถิติ (T-test) ที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
df	หมายถึง	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
p	หมายถึง	ค่าความน่าจะเป็นทางสถิติ
Sig	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบที่ใช้ในสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน
**	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

4.1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

4.1.1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถามในตอนที่ 1 นี้ ถูกสร้างขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปวส. 2 ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จาก 6 สถาบันการศึกษา ในสังกัดการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 จำนวนรวมทั้งสิ้น 331 คน ดังมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	318	96.07
หญิง	13	3.93
ยอดรวมจำนวนนักศึกษา	331	100

จากตารางที่ 6 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน 318 คน และเพศหญิง 13 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 96.07 และ 3.93 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ประสบการณ์ที่ทำให้นักศึกษาต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในต่างประเทศ

ประเทศ	ระยะเวลาที่พำนัก (วัน)	จำนวน	ร้อยละ
ออสเตรเลีย	30	1	.30
สิงคโปร์	7	1	.30
โปรตุเกส	7	1	.30
จีน	2	1	.30
มาเลเซีย	5	1	.30
ยอดรวมจำนวนนักศึกษา		5	1.51

จากตารางที่ 7 ในด้านประสบการณ์ที่ทำให้ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในต่างประเทศ มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียง 5 คน จากจำนวนทั้งสิ้น 331 คน ที่เคยมีประสบการณ์ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในประเทศต่างๆ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.51 ประเทศที่นักศึกษาได้เคยไปเยือนได้แก่ ออสเตรเลีย (30 วัน, พบปะญาติพี่น้อง) สิงคโปร์ (7 วัน, ท่องเที่ยว) โปรตุเกส (7 วัน, ท่องเที่ยว) จีน (2 วัน, ธุรกิจครอบครัว) และ มาเลเซีย (5 วัน, ธุรกิจครอบครัว)

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม

ต่อข้อคำถามในตอนที่ 2 ที่ว่า ท่านประเมินตนเองต่อความสามารถในแต่ละทักษะภาษาอังกฤษในระดับใด ข้อคำถามนี้ถูกสร้างขึ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลพื้นฐานต่อการที่ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินความสามารถของตนเองในด้านความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษว่าอยู่ในระดับใด เมื่อนำผลที่นักศึกษาประเมินความสามารถภาษาอังกฤษของตนเองเป็นรายทักษะ ที่มีระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 มาแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.20-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ดีมาก

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.40-4.19 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ดี

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.60-3.39 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.80-2.59 หมายถึง ระดับความคิดเห็น พอใช้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.79 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ต้องปรับปรุง

ตารางที่ 8 แสดงการประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม

ทักษะ	มากที่สุด (%)	มาก (%)	ปานกลาง (%)	น้อย (%)	น้อย ที่สุด (%)	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ	ลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุด
การฟัง	9 (2.57)	76 (21.71)	135 (38.57)	97 (27.71)	33 (9.43)	2.80	.969	ปานกลาง	1
การพูด	3 (0.86)	48 (13.71)	130 (37.14)	116 (33.14)	53 (15.14)	2.52	.938	ปานกลาง	4
การอ่าน	13 (3.71)	72 (20.57)	129 (36.86)	94 (26.86)	42 (12.00)	2.77	1.026	ปานกลาง	2
การเขียน	12 (3.43)	57 (16.29)	122 (34.86)	119 (34.00)	40 (11.43)	2.66	.993	ปานกลาง	3
รวม						2.69	.982	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินว่าตนเองมีความสามารถในทักษะภาษาอังกฤษในภาพรวม (ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ) ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.69$, S.D. = .982) โดยประเมินว่าตนเองมีความสามารถในทักษะการฟังสูงสุด ($\bar{x} = 2.80$, S.D. = .969) รองลงมาคือ การอ่าน ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 1.026) การเขียน ($\bar{x} = 2.66$, S.D. = .993) และการพูดต่ำสุด ($\bar{x} = 2.52$, S.D. = .938)

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ต่อข้อคำถามในตอนที่ 3 ที่ว่า เพื่อที่จะจบการศึกษาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ท่านคิดว่า นักศึกษาประเภทวิชา อุตสาหกรรม จำเป็นต้องได้รับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในเนื้อหาใด อย่างไร และในระดับใด ข้อคำถามนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการนำเสนอข้อมูลในภาพรวมว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม หรือนักศึกษาระดับปวส.2 ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2557 ประเภทวิชา อุตสาหกรรม จาก 6 สถาบันการศึกษา ในสังกัดการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในด้าน 1) เนื้อหารายวิชาภาษาอังกฤษ 2) คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง 3) รูปแบบการสอน 4) ความถนัดทางการเรียนรู้ และ 5) ช่องทางทางการเรียนรู้ ที่มีระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 อย่างไร โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

โดยสามารถแสดงผลการตอบแบบสอบถามซึ่งจำแนกตามข้อมูลทั้ง 5 ด้าน ตามที่ปรากฏในแบบสอบถามได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 3.1 แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 9 แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนต้องการ

แนวการสอน รายวิชา ภาษาอังกฤษ	มากที่สุด (%)	มาก (%)	ปานกลาง (%)	น้อย (%)	น้อยที่สุด (%)	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
ภาษาอังกฤษ เพื่อ วัตถุประสงค์ ทั่วไป (EGP)	65 (18.57)	110 (31.43)	109 (31.14)	48 (13.71)	18 (5.14)	3.45	1.098	มาก	2
ภาษาอังกฤษ เพื่อ วัตถุประสงค์ เฉพาะ (ESP)	73 (20.86)	115 (32.86)	122 (34.86)	33 (9.43)	7 (2.00)	3.61	.938	มาก	1
รวม						3.53	1.018	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรมให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อเนื้อหาวิชาที่ต้องได้รับในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$, S.D. = 1.018) พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรมให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อแนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนต้องได้รับในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$, S.D. = .1.018) มีค่าเฉลี่ยของด้านภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) ในลำดับที่ 1 ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = .938) และภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปในระดับมากรองลงมา ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 1.098) โดยแนวทางทั้ง 2 ประเภทมีระดับความต้องการจำเป็น มาก

ตอนที่ 3.2 คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของนักศึกษา : คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองที่นักศึกษาจำเป็นต้องมี

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง	มากที่สุด (%)	มาก (%)	ปานกลาง (%)	น้อย (%)	น้อยที่สุด (%)	\bar{X}	S.D .	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1. ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมและแสวงหาคำตอบด้วยตัวเอง	36 (10.29)	122 (34.86)	144 (41.14)	40 (11.43)	8 (2.29)	3.39	.901	ปานกลาง	4
2. ฝึกคิด จินตนาการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และกล้านำเสนออย่างชัดเจนและมีเหตุผล	38 (10.86)	118 (33.71)	137 (39.14)	151 (13.14)	140 (3.14)	3.36	.949	ปานกลาง	5
3. รับฟัง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	76 (21.71)	160 (45.71)	92 (26.29)	16 (4.57)	6 (1.71)	3.81	.885	มาก	2
4. มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	81 (23.14)	151 (43.14)	110 (31.43)	5 (1.43)	3 (.86)	3.86	.814	มาก	1
5. ประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของตนเอง ค้นหาเหตุผลที่ทำให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ ล้มเหลว และปรับปรุงตนเอง	57 (16.29)	140 (40.00)	134 (38.29)	15 (4.29)	4 (1.14)	3.66	.840	มาก	3
รวม						3.62	.878	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = 0.878) โดยให้คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองด้านการมีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายในลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = .814) รองลงมาคือ การรับฟังและการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = .885) ลำดับที่ 3 คือ การประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของตนเอง การค้นหาเหตุผลที่ทำให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ ล้มเหลว และปรับปรุงตนเอง ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = .840) และ ลำดับที่ 4 คือ การศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม และแสวงหาคำตอบด้วยตัวเอง ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = .901) โดยที่ทั้ง 4 ลำดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดนี้ มีระดับความต้องการจำเป็นในระดับมาก ในขณะที่ ลำดับที่ 5 คือ การฝึกคิด จินตนาการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และกล้านำเสนออย่างชัดเจนและมีเหตุผล ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = .949) มีระดับความต้องการจำเป็นในระดับปานกลาง

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของนักศึกษา : รูปแบบการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องได้รับในการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการสอน รายวิชา ภาษาอังกฤษ	มากที่สุด (%)	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	น้อย ที่สุด (%)	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
1. ชี้แจง อธิบาย และ สร้างความเข้าใจแก่ ผู้เรียนเกี่ยวกับ จุดประสงค์ มาตรฐานผลการ เรียนรู้ และเกณฑ์การ วัดและประเมินผล การสอนชัดเจน	71 (20.29)	149 (42.57)	106 (30.29)	22 (6.29)	2 (.57)	3.76	.867	มาก	2
2. ถ่ายทอดและ จัดการเรียนการสอน เป็นขั้นตอน เหมาะสมและเข้าใจ ง่าย	83 (20.57)	145 (38.86)	95 (34.57)	22 (5.14)	5 (.86)	3.80	.922	มาก	1
3. เปิดโอกาสและ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้	65	110	109	48	18	3.73	.874	มาก	5

ศึกษา เรียนรู้จาก กรณีศึกษา หรือจาก การทำงานจริงและ ฝึกปฏิบัติค้นคว้าวิจัย โครงการและสัมมนา	(20.57)	(38.86)	(34.57)	(5.14)	(.86)				
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ฝึกการคิดวิเคราะห์ การใช้ความคิดเพื่อ หาเหตุผล และ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	73 (14.29)	115 (47.71)	122 (31.71)	33 (5.43)	7 (.86)	3.69	.813	มาก	6
5. แจงรายชื่อนหนังสือ แหล่งข้อมูล และ ระบบสืบค้นข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ที่ ทันสมัย เพื่อช่วยให้ ผู้เรียนได้ใช้ ประโยชน์ในการ เรียนรู้และศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง	65 (13.14)	110 (41.43)	109 (37.43)	48 (7.43)	18 (.57)	3.59	.830	มาก	8
6. สอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ และค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน พอเพียง และเห็นแก่ ส่วนรวม	73 (19.71)	115 (38.00)	122 (34.00)	33 (6.29)	7 (2.00)	3.67	.929	มาก	7
7. เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้ คำแนะนำ และรับฟัง ข้อคิดเห็นของผู้เรียน ที่แตกต่างหรือขัดแย้ง	65 (22.00)	110 (39.14)	109 (31.14)	48 (6.29)	18 (1.43)	3.74	.920	มาก	4

จากผู้สอน									
8. สอนครอบคลุม ครบตาม วัตถุประสงค์ของ รายวิชา แผนการ สอน มาตรฐานผล การเรียนรู้ตามที่ กำหนด และสรุป ประเด็น และแนวคิด ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ เนื้อหายิ่งขึ้น	65 (18.00)	110 (43.71)	109 (34.57)	48 (2.86)	18 (.86)	3.75	.811	มาก	3
9. สอนหรือจัด กิจกรรมเพื่อพัฒนา ความสามารถตาม ศักยภาพของผู้เรียน	73 (20.57)	115 (42.29)	122 (28.86)	33 (7.43)	7 (.86)	3.74	.897	มาก	4
รวม						3.72	.874	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อรูปแบบการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = 0.874) โดยที่รูปแบบการสอนด้านการถ่ายทอดและจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน เหมาะสมและเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .922) รองลงมาคือ ชี้แจง อธิบาย และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับจุดประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ และเกณฑ์การวัดและประเมินผลการสอนชัดเจน ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = .867) ลำดับที่ 3 คือ สอนครอบคลุมครบตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา แผนการสอน มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด และสรุปประเด็น และแนวคิดที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .811) ลำดับที่ 4 มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำและรับฟังข้อคิดเห็นของผู้เรียนที่แตกต่างหรือขัดแย้งจากผู้สอน และ สอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถตามศักยภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 3.74$, S.D. = .897) ลำดับที่ 5 คือ เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา เรียนรู้จากกรณีศึกษา หรือจากการทำงานจริงและฝึกปฏิบัติค้นคว้าวิจัยโครงการงานและสัมมนา ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = .874) ลำดับที่ 6 คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์ การใช้ความคิดเพื่อหาเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .813) ลำดับที่ 7 คือ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ

วิชาชีพ และค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน พอเพียง และเห็นแก่ส่วนรวม ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = .929) และลำดับที่ 8 ที่เป็นรูปแบบการสอนที่มีระดับความต้องการความจำเป็นน้อยที่สุดคือ แจงรายชื่อหนังสือ แหล่งข้อมูล และระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .830) โดยที่ทั้ง 8 ลำดับมีระดับความต้องการจำเป็นในระดับมาก

ตอนที่ 3.4 ความถนัดทางการเรียนรู้

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของนักศึกษา : ความถนัดทางการเรียนรู้ที่จำเป็นของนักศึกษา

ลักษณะความถนัดทางการเรียนรู้	มากที่สุด (%)	มาก (%)	ปานกลาง (%)	น้อย (%)	น้อยที่สุด (%)	\bar{x}	S.D.	ระดับความจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1. โดยการดู – ผ่านการมองเห็น ข้อมูลที่เป็นภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภาพ กราฟและ แผนภูมิต่างๆ	58 (16.57)	142 (40.57)	132 (37.71)	17 (4.86)	1 (0.29)	3.68	.815	มาก	1
2. โดยการฟัง – ผ่านการฟัง ข้อมูลที่เป็นเสียง เช่น คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนา เพลง และข่าวสารทางสื่อการเรียนรู้ มัลติมีเดียต่างๆ	58 (16.57)	139 (39.71)	124 (35.43)	27 (7.71)	2 (0.57)	3.64	.867	มาก	2

<p>3. โดยการอ่าน-เขียน - ผ่านการอ่านและเขียนข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น อ่านตำรา หนังสือ เอกสาร และสื่อการเรียนรู้อัตโนมัติต่างๆ จดบันทึกความรู้ ความคิดเห็น และเล่าเรื่อง</p>	<p>57 (16.29)</p>	<p>125 (35.71)</p>	<p>134 (38.29)</p>	<p>32 (9.14)</p>	<p>2 (.57)</p>	<p>3.58</p>	<p>.888</p>	<p>มาก</p>	<p>4</p>
<p>4. โดยการลงมือปฏิบัติ -ผ่านการทำกิจกรรมแบบเดี่ยว คู่ หรือกลุ่มในสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเป็นจริง หรือในสถานการณ์จำลอง (Role-play) ฝึกปฏิบัติเพื่อค้นหาความถนัดและวิธีการเรียนรู้ของตนเอง</p>	<p>64 (18.29)</p>	<p>199 (34.00)</p>	<p>133 (38.00)</p>	<p>29 (8.29)</p>	<p>5 (1.43)</p>	<p>3.59</p>	<p>.928</p>	<p>มาก</p>	<p>3</p>
<p>รวม</p>						<p>3.62</p>	<p>.875</p>	<p>มาก</p>	

จากตารางที่ 12 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อความถนัดทางการเรียนรู้ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = 0.875) โดยที่ ความถนัดทางการเรียนรู้โดยการดูผ่านการมองเห็นข้อมูลที่เป็นภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภาพ กราฟและแผนภูมิต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = .815) รองลงมาคือ โดยการฟัง-ผ่านการฟังข้อมูลที่เป็นเสียง เช่น คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนา เพลงและข่าวสารทางสื่อการเรียนรู้มัลติมีเดียต่างๆ ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = .867) ลำดับที่ 3 คือ โดยการลงมือปฏิบัติ-ผ่านการทำกิจกรรมแบบ เดี่ยว คู่ หรือกลุ่ม ในสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเป็นจริงหรือในสถานการณ์จำลอง (Role-play) ฝึกปฏิบัติเพื่อค้นหาความถนัดและวิธีการเรียนรู้ของตนเอง ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = .928) และ ความถนัดทางการเรียนรู้โดยการอ่าน-เขียน-ผ่านการอ่านและเขียนข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น อ่านตำรา หนังสือเอกสารและสื่อการเรียนรู้มัลติมีเดียต่างๆ จัดบันทึกความรู้ ความคิดเห็นและเล่าเรื่อง มีระดับความต้องการความจำเป็นต่อความถนัดทางการเรียนรู้ต่ำสุด ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = .888)

ตอนที่ 3.5 ช่องทางทางการเรียนรู้

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของนักศึกษา : ช่องทางทางการเรียนรู้ที่จำเป็นของนักศึกษา

ลักษณะช่องทางทางการเรียนรู้	มากที่สุด (%)	มาก (%)	ปานกลาง (%)	น้อย (%)	น้อยที่สุด (%)	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.จากการบรรยาย	61 (17.43)	135 (38.57)	131 (37.43)	18 (5.14)	5 (1.43)	3.65	.875	มาก	2
2.จากการทำกิจกรรมในห้องเรียน	65 (18.57)	150 (42.86)	107 (30.57)	24 (6.68)	4 (1.14)	3.71	.887	มาก	1
3. จากการฝึกสนทนาด้วยบทบาท	51 (14.57)	137 (39.14)	126 (36.00)	29 (8.29)	7 (2.00)	3.56	.909	มาก	4

สมุดคู่มือ									
4. ผ่านสื่อ มัลติมีเดีย ตำรา หนังสือ	62 (17.71)	131 (37.43)	128 (36.57)	27 (7.71)	2 (0.57)	3.64	.881	มาก	3
5. ด้วย ตัวเอง	47 (13.43)	110 (31.43)	132 (37.71)	48 (13.71)	13 (3.71)	3.37	1.001	ปาน กลาง	5
6. จากการ ทำ กิจกรรม เป็นกลุ่ม	63 (18.00)	126 (36.00)	117 (33.43)	32 (9.14)	12 (3.43)	3.56	.999	มาก	4
รวม						3.58	.925	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อช่องทางทางการเรียนรู้ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = .925) โดยที่ ช่องทางการการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = .887) รองลงมาคือ จากการบรรยาย ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = .875) ลำดับที่ 3 คือ ผ่านสื่อมัลติมีเดีย ตำรา หนังสือ ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = .881) ลำดับที่ 4 คือ จากการฝึกสนทนาด้วยบทบาทสมมติ และ จากการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = .999) โดยที่ ช่องทางการเรียนรู้ด้วยตัวเองมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = 1.001) โดยมีระดับความความต้องการจำเป็นในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพ

แบบสอบถามในตอนที่ 4 เป็นการสำรวจความต้องการจำเป็น 2 ด้านหลักของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเพื่อการงานอาชีพ คือ ด้านองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง และ ด้านกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.20-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มากที่สุด

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.40-4.19 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มาก

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ตอนที่ 4.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

ประกอบด้วย 7 ด้านดังต่อไปนี้ 1) การฟัง 2) การพูด 3) การอ่าน 4) การเขียน 5) ไวยากรณ์ 6) คำศัพท์ และ 7) การออกเสียง ต่อข้อคำถามที่ว่า ท่านคิดว่า ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษโดยตรงและโดยอ้อมในแต่ละด้านในระดับใด นักศึกษา ทั้ง 350 คน ให้ระดับความ ต้องการจำเป็นต่อองค์ความรู้ทั้ง 7 ด้าน ดังแสดงในตารางที่ 4.9

จากตารางที่ 14 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความ ต้องการจำเป็นต่อ องค์ความรู้ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = .966) โดยให้ระดับความ ต้องการจำเป็นต่อ องค์ความรู้ด้านคำศัพท์มากที่สุด ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = .962) รองลงมาคือ การพูด ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 1.008) การอ่าน ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = .959) การเขียน ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = .912) การออกเสียง ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = 1.030) และ ไวยากรณ์ ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = .970) โดยที่องค์ความรู้ ลำดับที่ 1 ถึง 5 มีระดับ ความต้องการจำเป็นในระดับมาก ในขณะที่องค์ความรู้ด้านไวยากรณ์ มีระดับความ ต้องการจำเป็น ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นของนักศึกษา : องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จ การศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

องค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้อง	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุด
การฟัง	86 (24.57)	136 (38.86)	102 (29.14)	22 (6.29)	4 (1.14)	3.79	.923	มาก	1
การพูด	96 (27.43)	116 (33.14)	101 (28.86)	31 (8.86)	6 (1.71)	3.76	1.008	มาก	2
การอ่าน	83 (23.71)	125 (35.71)	115 (32.86)	19 (5.43)	8 (2.29)	3.73	.959	มาก	3

การเขียน	68 (19.43)	130 (37.14)	120 (34.29)	29 (8.29)	3 (0.86)	3.66	.912	มาก	4
ไวยากรณ์	49 (14.00)	91 (26.00)	157 (44.86)	42 (12.00)	11 (3.41)	3.36	.970	ปานกลาง	6
คำศัพท์	93 (26.57)	123 (35.14)	105 (30.00)	24 (6.86)	5 (1.43)	3.79	.962	มาก	1
การออกเสียง	80 (22.86)	104 (29.71)	117 (33.43)	42 (12.00)	7 (2.00)	3.59	1.030	มาก	5
รวม						3.67	.966	มาก	

ตอนที่ 4.2 กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ

ประกอบด้วย 4 ทักษะหลักดังต่อไปนี้ 1) การฟัง 2) การพูด 3) การอ่าน 4) การเขียน ต่อข้อคำถามที่ว่า ท่านคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในกรงานอาชีพด้านอุตสาหกรรมในกิจกรรมแต่ละทักษะในระดับใด นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรมให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมในแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ ดังแสดงในตารางที่ 15-18

4.2.1 ทักษะการฟัง

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของนักศึกษา : กิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อกรงานอาชีพ

กิจกรรมด้านทักษะการฟัง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1. การฟังบทสนทนาทั่วไป	73 (20.86)	149 (42.57)	98 (28.00)	29 (8.29)	1 (0.29)	3.75	.887	มาก	1
2. การฟังบท	96	116	101	31	6	3.57	.902	มาก	5

สนทนาทั่วไป ทางโทรศัพท์	(15.43)	(36.86)	(38.86)	(6.86)	(2.00)				
3.การฟังคำสั่ง เพื่อปฏิบัติงาน	83 (26.29)	125 (35.43)	115 (27.43)	19 (10.00)	8 (0.86)	3.76	.980	มาก	2
4.การฟังปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับ งานด้านเทคนิค	68 (23.71)	130 (38.00)	120 (30.00)	29 (7.14)	3 (1.14)	3.76	.933	มาก	2
5. การฟังความ คิดเห็นและ คำแนะนำ	49 (18.00)	91 (39.14)	157 (34.57)	42 (6.00)	11 (2.29)	3.65	.921	มาก	3
6.การฟังการ นำเสนองาน และการ อภิปรายในที่ ประชุมสัมมนา	49 (19.71)	91 (37.43)	157 (32.00)	42 (7.43)	11 (3.43)	3.63	.993	มาก	4
รวม						3.69	.936	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = 0.936) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการฟังบทสนทนาทั่วไป มากสุด ($\bar{x} = 3.75$) รองลงมาคือ การฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน และ การฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิค ($\bar{x} = 3.76$) ลำดับที่ 3 คือ กิจกรรมการฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ ($\bar{x} = 3.65$) ลำดับที่ 4 คือ การฟังการนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา ($\bar{x} = 3.63$) และลำดับสุดท้ายคือ การฟังบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์ ($\bar{x} = 3.57$)

4.2.2 ทักษะการพูด

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของนักศึกษา : กิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรมด้านทักษะการพูด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.การพูดบทสนทนาทั่วไปตัวต่อตัว	84 (24.00)	102 (29.14)	112 (32.00)	41 (11.71)	11 (3.14)	3.59	1.071	มาก	2
2.การพูดบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์	47 (13.43)	113 (32.29)	125 (35.71)	48 (13.71)	17 (4.86)	3.36	1.033	ปานกลาง	6
3 การพูดอธิบายข้อผิดพลาดเชิงเทคนิค	72 (20.57)	115 (32.86)	119 (34.00)	34 (9.71)	10 (2.86)	3.59	1.011	มาก	2
4.การขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค	74 (21.43)	121 (34.57)	107 (30.57)	38 (10.86)	9 (2.57)	3.61	1.020	มาก	1
5.การแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค	65 (18.57)	126 (36.00)	112 (32.00)	39 (11.14)	8 (2.29)	3.57	.989	มาก	3

6.การ นำเสนองาน และการ อภิปรายในที่ ประชุมสัมมนา	72 (20.57)	94 (26.86)	131 (37.43)	44 (12.57)	9 (2.57)	3.50	1.035	มาก	4
7. การนำชม โรงงาน	56 (16.00)	115 (32.86)	117 (33.43)	51 (14.57)	11 (3.14)	3.44	1.024	มาก	5
รวม						3.52	1.026	มาก	

จากตารางที่ 16 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = 1.026) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิคมากที่สุด ($\bar{x} = 3.61$) รองลงมาคือ การพูดอธิบายข้อผิดพลาดเชิงเทคนิค ($\bar{x} = 3.59$) ลำดับที่ 3 คือ การแสดงความคิดเห็น และให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค ($\bar{x} = 3.57$) ลำดับที่ 4 คือ การฟังการนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา ($\bar{x} = 3.50$) ลำดับที่ 5 คือ การนำชมโรงงาน ($\bar{x} = 3.44$) และ ลำดับสุดท้ายคือ การพูดบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์ ($\bar{x} = 3.36$)

4.2.3 ทักษะการอ่าน

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของนักศึกษา : กิจกรรมด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรม ด้านทักษะการอ่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D	ระดับ ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
1.การอ่าน spec หรือคู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์	83 (23.71)	110 (31.43)	114 (32.57)	33 (9.43)	10 (2.86)	3.64	1.034	มาก	1
2.การอ่านรายละเอียด	61	130	124	28	7	3.60	0.933	มาก	3

จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ โสตทัศน และสื่อ social media	(17.43)	(37.14)	(35.43)	(8.00)	(2.00)				
3.การอ่านจดหมาย e- mail และสื่อ social media	66 (18.86)	118 (33.71)	116 (33.14)	43 (12.29)	7 (2.00)	3.55	0.997	มาก	4
4.การอ่านเอกสาร เกี่ยวกับการงานอาชีพ เช่น กฎ ข้อปฏิบัติและ สัญญาจ้าง	77 (22.00)	116 (33.14)	107 (30.57)	43 (12.29)	7 (2.00)	3.61	1.023	มาก	2
รวม						3.60	0.997	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.997) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการอ่าน spec หรือ คู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์มากที่สุด ($\bar{x} = 3.64$) รองลงมาคือ การอ่านเอกสารเกี่ยวกับการงานอาชีพ เช่น กฎ ข้อปฏิบัติและสัญญาจ้าง ($\bar{x} = 3.61$) ลำดับที่ 3 คือ การอ่านรายละเอียดจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่อ social media ($\bar{x} = 3.60$) และ ลำดับสุดท้ายคือ การอ่านจดหมาย e-mail และสื่อ social media ($\bar{x} = 3.55$)

4.2.4 ทักษะการเขียน

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นของนักศึกษา: กิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรม ด้านทักษะการ เขียน	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
1.การเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media	52 (14.86)	128 (36.57)	122 (34.86)	35 (10.00)	13 (3.71)	3.49	.986	มาก	1
2. การเขียน หรือจด	32	128	141	39	10	3.38	.903	ปานกลาง	4

บันทึกข้อความอย่างคร่าวๆ	(9.14)	(36.57)	(40.29)	(11.14)	(2.86)				
3. การเขียนรายงาน (technical reports) และรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ	50 (14.29)	119 (34.00)	128 (36.57)	43 (12.29)	10 (2.86)	3.45	.976	มาก	2
4. การเขียนโครงการ (proposals)	59 (16.86)	103 (29.43)	132 (37.71)	46 (13.14)	10 (2.86)	3.44	1.010	มาก	3
5. การเขียนป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน	44 (12.57)	120 (34.29)	118 (33.71)	50 (14.29)	18 (5.14)	3.35	1.037	ปานกลาง	5
รวม						3.42	.982	มาก	

จากตารางที่ 18 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.42$, S.D. = .982) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media มากสุด ($\bar{x} = 3.49$) รองลงมาคือ การเขียนรายงาน (Technical reports) และรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ ($\bar{x} = 3.45$) ลำดับที่ 3 คือ การเขียนโครงการ (Proposals) ($\bar{x} = 3.44$) ลำดับที่ 4 คือ การเขียน หรือจดบันทึกข้อความอย่างคร่าวๆ ($\bar{x} = 3.38$) และ ลำดับสุดท้ายคือ ป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน ($\bar{x} = 3.35$)

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

จากแบบสำรวจ มีนักศึกษาระดับปวส.2 ประเภทวิชา อุตสาหกรรม จากทั้ง 6 สถาบันการอาชีวภาคกลาง 4ตอบข้อเสนอแนะในอันที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 44 คน จาก 350 คน (12.57%) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกพูดภาษาในชั้นเรียนให้มากขึ้น 11 คน (3.14%) เพิ่มกิจกรรมคล้ายเครียด 7 คน เช่น เกมส์ ดูภาพยนตร์ หรือ ฟังเพลง (2%) สอนทักษะการฟังให้มากขึ้น 6 คน (1.71%) ใช้คำศัพท์ที่เข้าใจง่ายสื่อสารกับผู้เรียน 5 คน (1.43%) สอนทฤษฎีที่จะนำไปใช้ได้จริงในการทำงานและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ 6 คน

(1.71%) สอนศัพท์เฉพาะทาง 5 คน (1.43%) และ จัดทัศนศึกษา ดูงานที่โรงงาน โดยบรรยายเป็นภาษาอังกฤษตลอดการนำชมโรงงาน 4 คน (1.14%)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปวส.2 ประเภทวิชา อุตสาหกรรม จากทั้ง 6 สถาบันการอาชีวภาคกลาง 4 ทั้งแบบรายบุคคลเป็นจำนวน 2 คน และ แบบกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 36 คน (10.29%) ในแต่ละสถาบันที่ได้ทำการสำรวจ ผู้วิจัยได้นำคำสัมภาษณ์มาถอดความอย่างละเอียดและวิเคราะห์โดยใช้การ วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจับใจความ พิจารณาความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูล และแบ่งกลุ่มประเภทของข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ โดยสามารถจัดแบ่งกลุ่มตามประเด็นหลักได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์นักศึกษา

1. ประเด็นเกี่ยวกับความตระหนักรู้ในความสำคัญของรายวิชาที่เรียน

ต่อข้อคำถามที่ว่า ภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันหรืออาชีพการงานหรือไม่ เพราะเหตุใด นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และตระหนักถึงความสำคัญอย่างมากของภาษาอังกฤษในยุคโลกาภิวัตน์ในด้านการเพิ่ม โอกาสทางสังคมและทางการงานอาชีพ

2. ประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ต่อข้อคำถามที่ว่า ท่านมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด นักศึกษาส่วนใหญ่รู้สึกพึงพอใจต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม นักศึกษามองว่ายังมีบางด้านที่ควรปรับปรุงดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาทุกคน (100%) มองว่า การเรียนรู้ผ่านทางการบรรยาย (chalk and talk) หรือ การจดบันทึก (lecture) เป็นสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากพวกตนมีความสามารถในทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียนที่จำกัด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจดบันทึกข้อความตามที่คุณสอนบอก และการจดบันทึกช่วยให้นักศึกษาสามารถกลับมาอ่านทบทวนเนื้อหาต่างๆ ได้ และอยากให้ผู้สอนสอนแบบค่อยเป็นค่อยไปที่ละขั้น เริ่มจากเนื้อหาๆ ที่คำศัพท์หรือ โครงสร้างไวยากรณ์ไม่ซับซ้อนเกินไป และค่อยเพิ่มรายละเอียดขึ้นไปทีละนิด ถ้าจะสั่งงานให้นักศึกษาทำโดยที่ไม่ได้ใช้เวลาในการฝึกภาษามากพอ นักศึกษาก็ไม่สามารถทำงานที่ครูผู้สอนมอบหมายให้ทำส่งในระยะเวลาที่กำหนดได้ ในเรื่องการทำงานเป็นกลุ่ม นักศึกษาให้ความคิดเห็นว่า เป็นเรื่องที่ท้าทาย มีประโยชน์เพราะ ได้ฝึกคิด ฝึกแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะฟังกันและกัน แต่งานส่วนใหญ่ที่ต้องทำส่งค่อนข้างยากสำหรับ

พวกตน ด้วยสาเหตุที่ความสามารถทางภาษาที่มีอย่างจำกัด กล่าวคือคิดเนื้อหาได้แต่เขียนออกมาไม่ได้ เพราะไม่ค่อยรู้ศัพท์ รู้โครงสร้างไวยากรณ์กัน เลยต้องพิมพ์เป็นภาษาไทยแล้วให้ google translator แปลเป็นภาษาอังกฤษให้ แล้วก็คัดลอกมาส่ง ซึ่งก็เหมือนพวกตนไม่ได้เรียนรู้อะไรมากนัก ดังนั้น อยากให้ผู้สอนเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาโดยการเตรียมคำศัพท์ สอนรูปประโยค ไวยากรณ์ การออกเสียง ให้ผู้เรียนได้ศึกษา ได้ฝึกปฏิบัติให้ได้ก่อนถึงจะมอบหมายให้นักศึกษาสร้างผลงานด้วยตนเอง นอกจากนี้ นักศึกษามองว่า ภาษาอังกฤษของพวกตนจะพัฒนาขึ้น ถ้าผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านทางช่องทางอื่นๆ ที่สร้างความตื่นเต้น ความสนุกสนานแก่ผู้เรียน ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ภาษา เช่น สอนภาษาผ่านสื่อวีดิทัศน์ วิดิทัศน์ออนไลน์ เกมในรูปแบบต่างๆ ให้มากขึ้น

2.2 ด้านผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

นักศึกษาส่วนใหญ่ มองว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างดี และมีความรู้ความสามารถตามที่สถานศึกษากำหนด อย่างไรก็ตาม นักศึกษาบางส่วนอยากให้มีผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษามาร่วมสอนกับผู้สอนชาวไทย (3.14%) และ บางส่วนเสนอว่าผู้สอนควรสอนให้ช้าลง และใช้คำภาษาอังกฤษที่นักศึกษาเข้าใจได้ง่ายๆ (1.43%)

2.3 ด้านตำราเรียนและเนื้อหาที่เรียน

นักศึกษาส่วนใหญ่ (28 คนจาก 36 คน, $\bar{x} = 3.76$) เห็นพ้องว่า เนื้อหาที่เรียนบางส่วนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจในบทเรียน บางตำราเรียนมีบทเรียนที่เป็นบทสนทนาจากเจ้าของภาษาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างจำกัด นอกจากนี้ นักศึกษาทุกคนมีความคิดเห็นเหมือนกันว่า เนื้อหาในบางบทมีความยากเกินไปที่จะเข้าใจได้ในระยะเวลาอันสั้น

2.4 ด้านสื่อและโสตทัศนูปกรณ์

นักศึกษาทั้งหมด (21 คนจาก 36 คน, $\bar{x} = 100$) เห็นพ้องว่า สื่อและโสตทัศนูปกรณ์ เช่น ห้อง Sound Lab จอภาพ เครื่องฉายภาพ คอมพิวเตอร์ และระบบ WiFi ภายในห้องเรียนยังขาดแคลนหรือไม่เพียงพอสำหรับจำนวนผู้ใช้บางห้อง

2.5 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

นักศึกษาทั้งหมด (19 คนจาก 36 คน, $\bar{x} = 52.78$) เห็นพ้องว่า อาคารสถานที่ที่มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ไม่เสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เนื่องจากไม่มีเครื่องปรับอากาศภายในห้องเรียน มีแต่พัดลมทำให้อากาศค่อนข้างร้อน และเมื่อต้องเปิดหน้าต่างก็จะได้ยินเสียงดังจากห้องเรียนด้านข้างส่งผลให้ผู้เรียนขาดสมาธิในการเรียน โดยเฉพาะขณะกำลังทำกิจกรรมด้านทักษะการฟังหรือการอ่าน

ตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษทั้ง 6 ท่านมีดังนี้

“จริงอยู่การจดเนื้อหาที่เรียนสำคัญ โดยเฉพาะเวลาจะสอบก็เอามาอ่านทบทวนได้ แต่บางทีมันน่าเบื่อและทำให้รู้สึกง่วงนอน จริงๆพวกเราคืออยากเรียนภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมที่สนุกๆ เช่น เรียนผ่านเพลง เกมส์ หรือกิจกรรมอื่นๆที่สนุกๆ” (กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ กลุ่มที่ 1)

“มีศัพท์บางตัวในหนังสือเรียนที่ผมรู้ความหมายอยู่แล้วก่อนอาจารย์จะบอกความหมาย เพราะมันมาจาก เพลงที่ชอบ กับ เกมออนไลน์ที่ผมชอบเล่น ผมเลยคิดว่า ถ้าการเรียนในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน น่าสนใจ นักเรียนคงจะเรียนภาษาได้ดีขึ้น” (กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ กลุ่มที่ 2)

“พวกเรา โอเคกับครูที่สอนครับ ทราบครับว่าครูทุกคนจบปริญญาตรงสาขาภาษาอังกฤษ ไม่งั้นคงมาสอนไม่ได้ ครูใจดี พยายามช่วยนักเรียนให้เข้าใจบทเรียน มีกิจกรรมให้ทำ ครูดูมีความรู้ในเรื่องที่สอน” (กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ กลุ่มที่ 3)

“ผมและเพื่อนอีกคนจบมาจากโรงเรียนประถม มัธยมเดียวกัน เราเพิ่งจะมาเรียนภาษาอังกฤษตอน ป.4 ป.5 เรียนแค่ไม่ถึงชั่วโมงต่ออาทิตย์ เลยไม่ค่อยเก่งภาษาอังกฤษ พอมาเรียนที่นี่ (สถาบันที่ผู้ให้สัมภาษณ์กำลังศึกษาอยู่) พวกผมก็ตามครู ตามเพื่อนๆ ไม่ค่อยทัน เลยอยากให้ครูสอนช้าๆ เน้นคำศัพท์เยอะๆ ใช้ภาษาอังกฤษง่ายๆเวลาพูดกับนักเรียน” (กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ กลุ่มที่ 4)

“project work ที่ต้องออกมานำเสนอหน้าห้อง เป็นงานที่สนุก ทำท่าย แต่ก็เป็นงานที่ยากมากสำหรับพวกเรา เพราะแทบไม่มีใครในกลุ่มที่เก่งภาษาอังกฤษที่สามารถจะแต่งประโยคหรือหาคำศัพท์ที่ถูกต้องมาเขียนเป็นเรื่องราวได้เลย ถ้าอยากสื่อสารด้วยประโยคไหนก็ใช้วิธีพิมพ์ภาษาไทยลงไปใน google ให้โปรแกรมช่วยแปลให้ ช่วงแรกๆก็ใช้พจนานุกรมออนไลน์เวลาต้องการหาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่รู้ แต่เมื่อพิมพ์คำไทยไป 1 คำเครื่องแสดงผลเป็นคำภาษาอังกฤษมาหลายคำ พวกเราก็ไม่รู้ว่าจริงๆคำที่ถูกต้องคือคำไหน ก็จะเลือกกันไม่ถูก” (กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มที่ 5)

“มีศัพท์บางตัวในหนังสือเรียนที่ผมรู้ความหมายอยู่แล้วก่อนอาจารย์จะบอกความหมาย เพราะมันมาจาก เพลงที่ชอบ กับ เกมออนไลน์ที่ผมชอบเล่น ผมเลยคิดว่า ถ้าการเรียนในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน น่าสนใจ นักเรียนคงจะเรียนภาษาได้ดีขึ้น” (ผู้ให้สัมภาษณ์รายบุคคล คนที่ 1)

“อยากให้ครูแจกซีทที่เป็นต้นแบบการพูด หรือ การเขียนมาให้นักศึกษา แล้วให้นักเรียนฝึกพูดฝึกเขียนรูปประโยคที่คล้ายๆกันให้ได้ก่อน ถ้าให้คิดคำเพื่อจะพูดจะเขียนเลยผมกับเพื่อนๆทำไม่ได้ พอเราได้ฝึกคำหรือประโยคจากซีทแล้ว ครูค่อยให้พวกเราแต่งบทสนทนา หรือ เขียนเป็นย่อหน้าส่ง อยากเรียนภาษาที่เป็นขั้นๆ เริ่มที่ง่ายๆแล้วค่อยเพิ่มความยากขึ้นทีละนิด เพราะพวกผมยังไม่เก่งอังกฤษกัน” (ผู้ให้สัมภาษณ์รายบุคคล คนที่ 2)

“ผมชอบวิชานี้ละ (ภาษาอังกฤษ) อาจารย์ที่สอนก็พยายามพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนตรงไหนที่เป็นศัพท์ช่าง อาจารย์เค้าไม่ถนัด เค้าก็จะไปถามอาจารย์แผนกช่างก่อน แล้วมาสอนพวกผม” (ผู้ให้สัมภาษณ์รายบุคคล คนที่ 3)

“อยากให้อาจารย์ที่สอนภาษาอังกฤษพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนให้ช้ากว่านี้ เพราะพวกผมไม่เก่งภาษา เวลาอาจารย์พูดเร็ว พวกผมจะฟังไม่ทัน พออาจารย์เรียกให้ตอบคำถาม ก็จะตอบกันไม่ได้ เพราะฟังคำถามไม่ทัน บางทีช่วงทำแบบฝึกหัด อาจารย์เฉลยคำตอบแต่ไม่เขียนขึ้นกระดาน พวกผมก็จดคำตอบที่สะกดยากๆไม่ได้ แต่ก็เข้าใจว่า อาจารย์ต้องรีบสอนให้ครบทุกหัวข้อในแต่ละคาบ” (ผู้ให้สัมภาษณ์รายบุคคล คนที่ 4)

4.1.2 แบบสอบถามสำหรับผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถามในตอนที่ 1 นี้ ถูกสร้างขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนรวมทั้งสิ้น 6 คน จาก 6 สถาบันการศึกษา โดยทำการสอบถามแบบเจาะจง กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเป็นครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาทางสาขาภาษาอังกฤษ/ภาษาศาสตร์/หรือการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ และเป็นผู้สอนนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม พุทธศักราช 2557 ในสังกัดการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. เพศของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 19 เพศของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	1	16.67
หญิง	5	83.33
ยอดรวมจำนวนผู้สอน	6	100.00

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้เป็นเพศชาย 1 คน และหญิง 5 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.67 และ 83.33 ตามลำดับ

2. ช่วงอายุของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 6 ท่าน มีอายุอยู่ในช่วงต่อไปนี้
ตารางที่ 20 ช่วงอายุของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25	0	0.00
25-30	1	16.67
31-35	2	33.33
36-40	0	0.00
มากกว่า 40	3	50.00
ยอดรวมจำนวนผู้สอน	6	100.00

จากตาราง 20 พบว่า ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มนี้มีจำนวน 1 ท่านอยู่ในช่วงอายุ 25-30 ปี (30 ปี) 2 ท่านอยู่ในช่วงอายุ 31-35 ปี (31 และ 35 ปี) และ 3 ท่านอยู่ในช่วงอายุมากกว่า 40 ปี (46, 48 และ 51 ปี)

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ตารางที่ 21 ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ	วุฒิการศึกษา	สาขา
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00	-	-
ปริญญาตรี	4	66.67	ป. ตรี	ศศ.บ. การสอนภาษาอังกฤษ (2) ศศ.บ. ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล (1) ศศ.บ. ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ (1)
สูงกว่าปริญญาตรี	2	33.33	ป. โท	ศศ.ม. ภาษาอังกฤษ (1) ศศ.ม. ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (1)
ยอดรวมจำนวนผู้สอน	6	100.00	-	-

จากตาราง 21 พบว่า ในจำนวนผู้สอนทั้งหมดรวม 6 ท่าน มีวุฒิการศึกษาสูงสุดคือระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต 4 ท่าน ได้แก่ สาขาการสอนภาษาอังกฤษ 2 ท่าน สาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล 1 ท่าน สาขาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ 1 ท่าน และมีวุฒิการศึกษาสูงสุดคือระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 2 ท่าน ได้แก่ สาขาภาษาอังกฤษ 1 ท่าน และสาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์ 1 ท่าน

4. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 22 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

จำนวนปีที่สอน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	-	-
1-5 ปี	-	-
6-10 ปี	2	33.33
มากกว่า 10 ปี	4	66.67
ยอดรวมจำนวนผู้สอน	6	100.00

จากตาราง 22 พบว่า ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษตั้งแต่ 6 ปี ถึง 10 ปี มีจำนวน 2 คน (8 และ 9 ปี) และมีประสิทธิภาพการสอนมานานกว่า 10 ปี มีจำนวน 4 คน (11, 20, 30 และ 35 ปี) ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้สอนเหล่านี้พบว่า ผู้สอนทุกท่านปัจจุบันสอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาระดับปวส.2 และเคยสอนหรือกำลังสอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษาในระดับ ปวส. 1 และ/หรือ ปวช.1, 2 หรือ 3

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม

ต่อข้อคำถามในตอนที่ 2 ที่ว่า ท่านประเมินตนเองต่อความสามารถในแต่ละทักษะภาษาอังกฤษในระดับใด เมื่อนำผลที่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษประเมินความสามารถภาษาอังกฤษของตนเองเป็นรายทักษะ ที่มีระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 มาแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ดีมาก
3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ดี
2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น พอใช้
1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ต้องปรับปรุง

ตารางที่ 23 การประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ทักษะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับความสามรถ	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
การฟัง	0	6	0	0	0	4.0	.00	ดี	2
ร้อยละ	(0.00)	(100.00)	(0.00)	(0.00)	(9.43)				
การพูด	0	6	0	0	0	4.0	.00	ดี	2
ร้อยละ	(0.00)	(100.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)				
การอ่าน	2	3	1	0	0	4.17	.753	ดี	1
ร้อยละ	(33.33)	(50.00)	(16.67)	(0.00)	(12.00)				
การเขียน	0	3	3	0	0	3.50	.548	ดี	3
ร้อยละ	(0.00)	(50.00)	(50.00)	(0.00)	(0.00)				
รวม						3.92	.651	ดี	

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้สอนประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษในภาพรวม (ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ) ในระดับดี ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = .651) โดยประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการอ่านสูงสุด ($\bar{x} = 4.17$) รองลงมาคือ การฟัง และการพูด ($\bar{x} = 4.00$) และ การเขียนต่ำสุด ($\bar{x} = 3.50$)

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ต่อข้อคำถามในตอนที 3 ที่ว่า เพื่อที่จะจบการศึกษาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ท่านคิดว่า นักศึกษา ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องได้รับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในเนื้อหา ด้านใด อย่างไร และในระดับใด ข้อคำถามนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการนำเสนอข้อมูลใน ภาพรวมว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปัจจุบันเป็นผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาระดับปวส.ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จาก 6 สถาบันการศึกษา ในสังกัดการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างไรใน 5 ด้านดังต่อไปนี้ 1) เนื้อหารายวิชาภาษาอังกฤษ 2) คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง 3) รูปแบบการสอน 4) ความถนัดทางการเรียนรู้ และ 5) ช่องทางทางการเรียนรู้ มีระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

โดยสามารถแสดงผลการตอบแบบสอบถามซึ่งจำแนกตามข้อมูลทั้ง 5 ด้าน ตามที่ปรากฏในแบบสอบถามได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 3.1 แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของผู้สอน : แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน

แนวการสอน รายวิชา ภาษาอังกฤษ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
ภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์ ทั่วไป (EGP) ร้อยละ	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	1
ภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์ เฉพาะ (ESP) ร้อยละ	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.33	.516	มากที่สุด	2
รวม						4.50	.516	มากที่สุด	

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษซึ่งสอนนักศึกษาประเภทวิชา
อุตสาหกรรมให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อแนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนต้องได้รับ
ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.5$, S.D. = .516) มีค่าเฉลี่ยของด้านภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปใน
ลำดับที่ 1 ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .516) และ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ในระดับมากที่สุด
รองลงมา ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .516) โดยแนวทางทั้ง 2 ประเภทมีระดับความต้องการจำเป็น มากที่สุด

ตอนที่ 3.2 คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของผู้สอน : คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองที่นักศึกษาจำเป็นต้องมี

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1. ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและแสวงหาคำตอบด้วยตัวเอง ร้อยละ	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.50	.548	มากที่สุด	2
2. ฝึกคิดจินตนาการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และกล้านำเสนออย่างชัดเจนและมีเหตุผล ร้อยละ	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.50	.548	มากที่สุด	2
3. รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ร้อยละ	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.50	.548	มากที่สุด	2
4. มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย ร้อยละ	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.83	.408	มากที่สุด	1

5. ประเมิน พัฒนาการ									
การเรียนรู้ของ ตนเอง ค้นหา เหตุผลที่ทำให้ การเรียนรู้ ประสบผลสำเร็จ ล้มเหลว และ ปรับปรุงตนเอง ร้อยละ	3	2	1	0	0	4.33	.816	มากที่สุด	3
	(50.00)	(33.33)	(16.67)	(0.00)	(0.00)				
	รวม					4.53	.574	มากที่สุด	

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองที่นักศึกษาจำเป็นต้องมีในภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.574) โดยให้คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองด้านการมีวินัยและมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายในลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.83$) ลำดับที่ 2 ที่ผู้สอนให้ความสำคัญในระดับที่เท่ากันมี 3 คุณลักษณะ คือ ผู้เรียนต้องมีการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมและแสวงหาคำตอบด้วยตัวเอง มีการฝึกคิด จินตนาการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และกล้านำเสนออย่างชัดเจน และมีเหตุผล และ มีการรับฟังและการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ โดยทั้ง 3 คุณลักษณะมี $\bar{x} = 4.50$ ลำดับที่ 3 คือ การประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของตนเอง การค้นหาเหตุผลที่ทำให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ ล้มเหลว และปรับปรุงตนเอง ($\bar{x} = 4.33$) โดยที่ทุกคุณลักษณะมีระดับความต้องการจำเป็นในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3.3 รูปแบบการสอน

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นของผู้สอน : รูปแบบการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องได้รับในการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการสอน รายวิชา ภาษาอังกฤษ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
1. ชี้แจง อธิบาย และสร้างความ เข้าใจแก่ผู้เรียน เกี่ยวกับจุดประสงค์ มาตรฐานผลการ เรียนรู้ และเกณฑ์ การวัดและ ประเมินผลการสอน ชัดเจน ร้อยละ	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	3
2. ถ่ายทอดและ จัดการเรียนการ สอนเป็นขั้นตอน เหมาะสมและเข้าใจ ง่าย ร้อยละ	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	3
3. เปิดโอกาสและ ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ศึกษา เรียนรู้จาก กรณีศึกษา หรือจาก การทำงานจริงและ ฝึกปฏิบัติ ค้นคว้าวิจัย โครงการและ สัมมนา	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.17	.408	มากที่สุด	4

ร้อยละ									
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์ การใช้ความคิดเพื่อหาเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	3
ร้อยละ									
5. แจงรายชื่อหนังสือ แหล่งข้อมูล และระบบสืบค้นข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.17	.408	มากที่สุด	4
ร้อยละ									
6. สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ และค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน พอเพียง และเห็นแก่ส่วนรวม	6 (100.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	5.00	.000	มากที่สุด	1
ร้อยละ									
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำ และรับ	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.83	.408	มากที่สุด	2

ฟังข้อคิดเห็นของ ผู้เรียนที่แตกต่าง หรือขัดแย้งจาก ผู้สอน ร้อยละ									
8. สอนครอบคลุม ครบตาม วัตถุประสงค์ของ รายวิชา แผนการ สอน มาตรฐานผล การเรียนรู้ตามที่ กำหนด และสรุป ประเด็น และ แนวคิดที่ทำให้ ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา ยิ่งขึ้น ร้อยละ	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.83	.408	มากที่สุด	2
9. สอนหรือจัด กิจกรรมเพื่อพัฒนา ความสามารถตาม ศักยภาพของผู้เรียน ร้อยละ	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.83	.408	มากที่สุด	2
รวม						4.65	.399	มากที่สุด	

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้สอนให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อรูปแบบการสอนรายวิชา ภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = .3.99) โดยที่ รูปแบบการสอนด้าน สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ และค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน พอเพียง และเห็นแก่ส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 5.00$) รูปแบบการสอนในลำดับรองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับที่ $\bar{x} = 4.83$ ในระดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด มีด้วยกัน 3 รูปแบบ คือ รูปแบบ การสอนที่มีการเปิด โอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ศึกษา เรียนรู้จากกรณีศึกษา หรือจากการทำงาน จริงและฝึกปฏิบัติค้นคว้าวิจัย โครงการงานและสัมมนา รูปแบบการสอนที่มีการสอนครอบคลุมครบ

ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา แผนการสอน มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด และสรุปประเด็น และแนวคิดที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น และรูปแบบการสอนที่มีการสอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถตามศักยภาพของผู้เรียน รูปแบบการสอนที่ผู้สอนมองว่าจำเป็นต่อการเรียนการสอนในลำดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{x} = 4.67$ ในระดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด มีด้วยกัน 3 รูปแบบ คือ รูปแบบการสอนที่มีการชี้แจง อธิบาย และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับจุดประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ และเกณฑ์การวัดและประเมินผลการสอนชัดเจน มีการถ่ายทอดและจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน เหมาะสมและเข้าใจง่าย และมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์ การใช้ความคิดเพื่อหาเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ลำดับที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{x} = 4.17$ ในระดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด มีด้วยกัน 3 รูปแบบ คือ รูปแบบการสอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำและรับฟังข้อคิดเห็นของผู้เรียนที่แตกต่างหรือขัดแย้งจากผู้สอน และ รูปแบบการสอนที่ผู้สอนแจกจ่ายข้อหนังสือ แหล่งข้อมูล และระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยที่ทุกรูปแบบการสอนมีระดับความต้องการจำเป็นในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3.4 ความถนัดทางการเรียนรู้

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นของผู้สอน : ความถนัดทางการเรียนรู้ที่จำเป็นของนักศึกษา

ลักษณะความถนัดทางการเรียนรู้	ระดับ					\bar{x}	S.D	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. โดยการดู – ผ่านการมองเห็น ข้อมูลที่เป็นภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภาพ กราฟและ แผนภูมิต่างๆ	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	2
2. โดยการฟัง – ผ่านการฟังข้อมูลที่เป็นเสียง เช่น	3	3	0	0	0	4.50	.548	มากที่สุด	3

คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนา เพลง และข่าวสารทาง สื่อการเรียนรู้ มัลติมีเดียต่างๆ	(50.00)	(50.00)	(0.00)	(0.00)	(0.00)				
3. โดยการอ่าน- เขียน - ผ่านการ อ่านและเขียน ข้อมูลที่เป็นลาย ลักษณ์อักษร เช่น อ่านตำรา หนังสือ เอกสาร และสื่อการเรียนรู้ มัลติมีเดียต่างๆ จดบันทึกความรู้ ความคิดเห็น และ เล่าเรื่อง	4 (66.67)	1 (16.67)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.50	.837	มากที่สุด	3
4. โดยการลงมือ ปฏิบัติ -ผ่านการ ทำกิจกรรมแบบ เดี่ยว คู่ หรือกลุ่ม ในสถานการณ์ที่ เชื่อมโยงกับ ความเป็นจริง หรือใน สถานการณ์ จำลอง (Role- play) ฝึกปฏิบัติ เพื่อค้นหาความ ถนัดและวิธีการ เรียนรู้ของตนเอง	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.83	.408	มากที่สุด	1
รวม						4.63	.577	มากที่สุด	

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้สอนให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อความถนัดทางการเรียนรู้ในภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = .577) โดยที่การลงมือปฏิบัติ- ผ่านการทำกิจกรรมแบบเดี่ยว คู่ หรือกลุ่ม ในสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเป็นจริงหรือในสถานการณ์จำลอง (Role-play) ฝึกปฏิบัติเพื่อค้นหาความถนัดและวิธีการเรียนรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = .408) รองลงมาคือ ความถนัดทางการเรียนรู้โดยการดู - ผ่านการมองเห็นข้อมูลที่เป็นภาพถ่าย สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภาพ กราฟและแผนภูมิต่างๆ ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .516) ลำดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นของลักษณะความถนัดทางการเรียนรู้เท่ากัน คือ โดยการฟัง- ผ่านการฟังข้อมูลที่เป็นเสียง เช่น คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนา เพลงและข่าวสารทางสื่อการเรียนรู้มัลติมีเดียต่างๆ ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = .548) และ โดยการทำ-เขียน- ผ่านการอ่านและเขียนข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น อ่านตำรา หนังสือ เอกสารและสื่อการเรียนรู้มัลติมีเดียต่างๆ จดบันทึกความรู้ ความคิดเห็นและเล่าเรื่อง ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = .837) โดยที่ทุกลักษณะความถนัดทางการเรียนรู้มีระดับความต้องการจำเป็นในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3.5 ช่องทางทางการเรียนรู้

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของผู้สอน : ช่องทางทางการเรียนรู้ที่จำเป็นของนักศึกษา

ลักษณะช่องทางทางการเรียนรู้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.จากการบรรยาย	0 (0.00)	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.50	.548	มาก	4
2. จากการทำกิจกรรมในห้องเรียน	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.33	.516	มากที่สุด	2
3. จากการฝึกสนทนาด้วยบทบาทสมมุติ	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	1
4. ผ่านสื่อมัลติมีเดีย ตำราหนังสือ	2 (33.33)	3 (50.00)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.17	.753	มาก	3

5. ด้วยตัวเอง	2 (13.43)	3 (50.00)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.17	.753	มาก	3
6. จากการทำ กิจกรรมเป็นกลุ่ม	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	1
รวม						4.25	0.600	มากที่สุด	

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้สอนให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อช่องทางทางการเรียนรู้ในภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .600) โดยที่ ช่องทางทางการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม และจากการฝึกสนทนาด้วยบทบาทสมมุติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .516) มีระดับความความต้องการจำเป็นในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ จากการทำกิจกรรมในห้องเรียน ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .516) มีระดับความความต้องการจำเป็นในระดับมากที่สุด ลำดับที่ 3 คือ จากการผ่านสื่อมัลติมีเดีย ตำรา หนังสือ และ จากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = .753) มีระดับความความต้องการจำเป็นในระดับมาก และ ลำดับที่ 4 คือ จากการบรรยาย ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .548) มีระดับความความต้องการจำเป็นในระดับมาก

ตอนที่ 4: องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

แบบสอบถามในตอนที่ 4 เป็นการสำรวจความต้องการจำเป็น 2 ด้านหลักของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ คือ ด้านองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและ ด้านกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ตอนที่ 4.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

ประกอบด้วย 7 ด้านดังต่อไปนี้ 1) การฟัง 2) การพูด 3) การอ่าน 4) การเขียน 5) ไวยากรณ์ 6) คำศัพท์ และ 7) การออกเสียง ต่อข้อคำถามที่ว่า ท่านคิดว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษโดยตรงและโดยอ้อมในแต่ละด้านในระดับใด ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษทั้ง 6 ท่านให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องดังแสดงในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นของผู้สอน : องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
การฟัง	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.33	.516	มากที่สุด	2
การพูด	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	1
การอ่าน	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.17	.408	มาก	3
การเขียน	2 (33.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.83	.983	มาก	5
ไวยากรณ์	2 (33.33)	0 (26.00)	4 (44.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.67	1.033	มาก	6
คำศัพท์	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	1
การออกเสียง	1 (16.67)	4 (66.67)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.00	.632	มาก	4
รวม						4.19	.658	มาก	

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้สอนให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อองค์ความรู้ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = .658) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อองค์ความรู้ด้านการพูด และ คำศัพท์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .516) รองลงมาคือ การฟัง ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .516) โดยที่ ลำดับที่ 1 และ 2 มีระดับความต้องการจำเป็นในระดับมากที่สุด ในขณะที่องค์ความรู้ด้านการอ่าน ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = .408) การออกเสียง ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .632) การเขียน ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .983) และ ไวยากรณ์

($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 1.033) อยู่ในลำดับที่ 4, 5, 6 และ 7 ตามลำดับ มีระดับความต้องการจำเป็นในระดับมาก

ตอนที่ 4.2 กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ

ประกอบด้วย 4 ทักษะหลักดังต่อไปนี้ 1) การฟัง 2) การพูด 3) การอ่าน 4) การเขียน ต่อข้อคำถามที่ว่า ท่านคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาชีพด้านอุตสาหกรรมในกิจกรรมแต่ละทักษะในระดับใด ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมในแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ ดังแสดงในตารางที่ 30-33

ตอนที่ 4.2.1 ทักษะการฟัง

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นของผู้สอน : กิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรมด้านทักษะการฟัง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
การฟังบทสนทนาทั่วไป	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.50	.548	มากที่สุด	3
การฟังบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.17	.408	มาก	5
การฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	2
การฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิค	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.83	.408	มากที่สุด	1
การฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.33	.516	มากที่สุด	4
การฟังการนำเสนองาน และการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.17	.408	มาก	5
รวม						4.44	.468	มากที่สุด	

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = .468) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิคมากที่สุด ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = .408) ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .516) ในระดับมากที่สุด ลำดับที่ 3 คือ กิจกรรมการฟังบทสนทนาทั่วไป ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = .548) ในระดับมากที่สุด ลำดับที่ 4 คือ การฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .516) ในระดับมากที่สุด และลำดับสุดท้ายคือ การฟังบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์ และการฟังการนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = .408) ในระดับมาก

ตอนที่ 4.2.2 ทักษะการพูด

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นของผู้สอน : กิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรมด้านทักษะการพูด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.การพูดบทสนทนาทั่วไปตัวต่อตัว	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.33	.516	มากที่สุด	3
2. การพูดบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.17	.408	มาก	4
3.การพูดอธิบายข้อผิดพลาดเชิงเทคนิค	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	2
4.การขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	2
5. การแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.83	.408	มากที่สุด	1
6. การนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา	3 (50.00)	2 (33.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.33	.816	มากที่สุด	3

7.การนำชมโรงงาน	1 (16.67)	4 (66.67)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.00	.632	มาก	5
รวม						4.43	.545	มากที่สุด	

จากตารางที่ 31 พบว่า ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = .545) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการแสดงความคิดเห็น และให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิคมากที่สุด $\bar{x} = 4.83$, S.D. = .408) ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือ การพูดอธิบายข้อผิดพลาดเชิงเทคนิค และการขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .516) ในระดับมากที่สุด ลำดับที่ 3 คือ การพูดบทสนทนาทั่วไปตัวต่อตัว และการนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .816) ในระดับมากที่สุด ลำดับที่ 4 คือ การพูดบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์ ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = .408) ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายคือ การนำชมโรงงาน ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .632) ในระดับมาก

ตอนที่ 4.2.3 ทักษะการอ่าน

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นของผู้สอน : กิจกรรมด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรมด้านทักษะการอ่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.การอ่าน spec หรือคู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.83	.408	มากที่สุด	1
2.การอ่านรายละเอียดจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อ social media	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.50	.548	มากที่สุด	3
3.การอ่านจดหมาย e-mail และสื่อ social media	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.33	.516	มากที่สุด	4
4.การอ่านเอกสารเกี่ยวกับการงาน	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	2

อาชีพ เช่น กฎ ข้อ ปฏิบัติและสัญญาจ้าง									
รวม						4.58	.497	มากที่สุด	

จากตารางที่ 32 พบว่า ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = .497) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการอ่าน spec หรือ คู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์มากที่สุด ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = .408) รองลงมาคือ การอ่านเอกสารเกี่ยวกับการทำงานอาชีพ เช่น กฎ ข้อปฏิบัติและสัญญาจ้าง ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .516) ลำดับที่ 3 คือ การอ่านรายละเอียดจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อ social media ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = .548) และ ลำดับสุดท้ายคือ การอ่านจดหมาย e-mail และสื่อ social media ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .516) โดยทุกกิจกรรมในด้านทักษะการพูดอยู่ในระดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด

ตอนที่ 4.2.4 ทักษะการเขียน

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นของผู้สอน : กิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรม ด้านทักษะการ เขียน	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
1.การเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media	0 (0.00)	6 (100.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.00	.000	มาก	2
2.การเขียน หรือจด บันทึกข้อความ อย่างคร่าวๆ	0 (0.00)	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.83	.408	มาก	3
3.การเขียนรายงาน (Technical reports) และรายงาน ความก้าวหน้าเป็น ระยะๆ	1 (16.67)	3 (50.00)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.83	.753	มาก	3

4.การเขียน โครงการ (Proposals)	2 (33.33)	2 (33.33)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.00	.894	มาก	2
5.การเขียนป้าย ประกาศเพื่อสื่อสาร ในหน่วยงาน	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.50	.548	มากที่สุด	1
รวม						4.03	.521	มาก	

จากตารางที่ 33 พบว่าผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = .521) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงานในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = .548) ลำดับที่ 2 คือ การเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media และ การเขียนโครงการ (Proposals) ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .894) ในระดับมาก และลำดับที่ 3 คือ การเขียน หรือจัดบันทึกข้อความอย่างคร่าวๆและการเขียนรายงาน (Technical reports) และรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .753) ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ประเด็น 1 ในภาพรวม ทักษะภาษาอังกฤษด้านใดของนักศึกษามีผลในระดับที่น่าพอใจ และ เพราะเหตุใด

ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ (4 ใน 6 คน) มองว่า ทักษะภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน และการฟัง เป็นทักษะที่นักศึกษามีผลในระดับที่น่าพอใจ ในระดับปานกลาง การที่ทักษะทั้งสองอยู่มนระดับที่น่าพอใจกว่าทักษะการพูดและเขียนเนื่องจากทักษะการอ่านและฟังเป็นทักษะในรูปแบบของการสื่อสารทางเดียว (one - way communication) และกิจกรรมส่วนใหญ่ในชั้นเรียนอาจารย์ผู้สอนมักจะให้นักศึกษาทำกิจกรรมด้านการอ่านเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีตำราเรียนอยู่แล้ว โดยจะเริ่มที่ แนะนำคำศัพท์ และ วลี ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง (topic) ที่จะเรียน แล้วให้นักศึกษาฝึกอ่าน แล้วตอบคำถาม หรือในบางแบบฝึกหัด จะมีการเปิด CD ควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้ นักศึกษามักจะใช้เวลาส่วนใหญ่เล่นเกมส์ ที่มักจะมีภาพ คำ และ เสียงภาษาอังกฤษ ประกอบ ด้วยเหตุนี้ อาจมีผลทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะการฟัง และ อ่านมากกว่าการพูดและการเขียน เนื่องจากทักษะทั้ง 2 นี้ต้องใช้องค์ความรู้ในการสื่อสารออกมามากกว่า ซึ่งรวมไปถึง องค์ความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ การออกเสียง รวมถึงต้องคำนึงถึง วัฒนธรรม มารยาทในการสื่อสารอีกเช่นกัน ทำให้เป็นการยากสำหรับนักศึกษาที่มีพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษในระดับที่จำกัด

ประเด็น 2: ในภาพรวม ทักษะภาษาอังกฤษด้านใดของนักศึกษามีผลในระดับที่ไม่น่าพอใจ เพราะเหตุใด และ ผู้สอนมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

การพูดและการเขียน เนื่องจากทักษะทั้ง 2 นี้ต้องใช้องค์ความรู้ในการสื่อสารออกมา มากกว่า ซึ่งรวมไปถึง องค์ความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ การออกเสียง รวมถึงต้องคำนึงถึง วัฒนธรรม มารยาทในการสื่อสารอีกเช่นกัน ทำให้เป็นการยากสำหรับนักศึกษาที่มีพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษในระดับที่จำกัด

ประเด็น 3: ความสำเร็จ และ/หรือ ปัญหา อุปสรรค ที่พบในการจัดการเรียนการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษ

ความสำเร็จ:

นักศึกษาให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างน่าพอใจ นักศึกษาบางคนที่ยัง ตั้งใจ สามารถสอบผ่านการสอบวัดระดับทักษะทางภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์

ปัญหา อุปสรรค:

1) นักศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษที่ต่ำกว่ามาตรฐานมาก ผู้สอนจึงไม่สามารถพัฒนาความสามารถผู้เรียนได้ตรงตามที่รายวิชากำหนด

2) นักศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการยากในการจัดการเรียนการสอนด้วย โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาของภาษาที่เหมือนกัน

3) นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงลบ รู้สึกว่าตัวเองด้อยค่าว่านักศึกษาจากสถาบันอื่นๆ จึงไม่มีแรงจูงใจไปเรียน และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ทั้งๆที่นักศึกษาต่างรู้ว่าการมีความรู้ความสามารถภาษาอังกฤษมีผลอย่างยิ่งต่อการประกอบอาชีพในอนาคต

4) การขาดแคลนทั้งผู้สอน และ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน บุคคลากรผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอที่จะเอื้ออำนวยต่อการสอนนักศึกษาเป็นจำนวนมาก ซึ่งบางชั้นเรียนมีจำนวนนักศึกษามากกว่า 50 คน ต่อ ครู 1 คน และ/หรือ ไม่มีเครื่องฉายวิดีโอทัศน์ ห้อง sound lab ทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับโอกาสในการฝึกฝนทักษะต่างๆ ตามเป้าหมายของรายวิชา

5) การจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนกับผู้เรียนไม่สอดคล้องกัน เช่น ผู้สอนอยากให้ผู้เรียนฝึกฟัง และเรียนรู้คำศัพท์ผ่านทางบทสนทนาในตำราเรียน แต่ผู้เรียนบางครั้งไม่

สนใจปฏิบัติตาม โดยให้เหตุผลว่าน่าเบื่อ และอยากเรียนรู้หัวข้อนั้นๆผ่านทางสื่อออนไลน์ เช่น จัดกิจกรรมดูหนัง ฟังเพลง หรือ เกมส์ แทน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

คณาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ประสงค์ให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้มาก เพราะในชีวิตจริง ผู้ที่ทำงานด้านอุตสาหกรรมอาจต้องมีโอกาสที่จะต้องติดต่อพูดคุยกับผู้คนมากมายทั้งในและนอกสถานประกอบการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้นการที่นักศึกษาหรือผู้สำเร็จการศึกษาที่จบไปทำงานด้านอุตสาหกรรมมีทักษะความรู้ในด้านการสื่อสารย่อมก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมาก ส่วนการสอนเนื้อหา ภาษาอังกฤษเชิงเทคนิค คณาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษมองว่า นักศึกษาหรือผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้น สามารถใช้องค์ความรู้ทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวันเป็นเครื่องมือในการสืบ ค้นคว้า ชักถาม เพื่อให้ได้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษเชิงเทคนิคได้ด้วยตัวเอง ถ้าจะมีการเรียนการสอนในชั้นเรียนก็ควรเป็นเรื่องของ โครงสร้างทางไวยากรณ์ (grammar structures) เช่น รูป active-passive forms

ตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษทั้ง 6 ท่านมีดังนี้

“นักศึกษาที่นี้ส่วนใหญ่อ่อนมากและไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษเลย การสอนส่วนใหญ่เลยต้องเน้นให้ท่องจำ ครูจะต้องบอกความหมายของคำศัพท์ นักศึกษาก็จด แล้วฝึกท่องจำ ไวยากรณ์นี้ไม่ได้เลย บางครั้งครูก็จะขอให้คนที่พอรู้เรื่องช่วยอธิบายให้กับคนที่ไม่รู้ ไม่เข้าใจฟัง พวกเค้าก็ช่วยเหลือกันดี” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“ข้อสอบย่อย กลางภาค หรือปลายภาค จะเน้นเรื่อง การท่องจำมากกว่าการเข้าใจ เช่น ครูจะให้หัวข้อ หรือ คำศัพท์ แก่นักศึกษาล่วงหน้าให้ไปท่องจำ และฝึกเขียน ก่อนที่จะมีการทดสอบจริง ถ้าไม่ได้ท่องคำศัพท์มาก่อนคงเขียนประโยคในข้อสอบไม่ได้ ที่นี้จะเป็นการสอนหัวข้อที่มีอยู่ในตำราเรียนที่เลือกมาใช้สอนของแต่ละเทอม ส่วนใหญ่หัวข้อและเนื้อหาในตำราเรียนจะเยอะมาก ครูต้องอัดบทเรียนในแต่ละคาบเพื่อให้สอนได้ครบตามหัวข้อในตำรา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“การเรียนการสอนเกือบจะ 100% เกิดขึ้นในชั้นเรียนและจบในชั้นเรียน ถ้าครูให้งานนักศึกษาไปทำเป็นการบ้าน คาบถัดไปก็แทบจะไม่มีนักศึกษาทำงานมาส่ง เพราะนักศึกษาเขียนคำตอบไม่ได้เพราะไม่รู้คำศัพท์”

“เป็นการยากที่จะให้ครูที่จบสาขาทางการสอนหรือภาษามาสอนเนื้อหาที่ตัวเองไม่คุ้นเคย ส่วนตัวก็คิดว่าไม่จำเป็นต้องสอนภาษาอังกฤษเชิงเทคนิคให้นักศึกษา เพราะถ้าพวกเขาสามารถใช้

ภาษาอังกฤษทั่วไปในการสื่อสารได้ พวกเค้าก็น่าจะสามารถไปค้นคว้าเรียนรู้ภาษาอังกฤษในบริบทเฉพาะได้ด้วยตัวเองนอกชั้นเรียน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“ครูมีภาระอย่างอื่นต้องทำควบคู่ไปกับงานสอน เลยไม่ค่อยได้สั่งงานให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะด้านการเขียน หรือ การพูด ส่วนใหญ่จะให้นักศึกษาอ่านเรื่องแล้วตอบคำถามในชั้นเรียน ซึ่งอาจเป็นการพูดคำตอบหรือเขียนคำตอบลงในตำราเรียน แล้วครูก็จะบอกเฉลยให้นักศึกษาตรวจกันเอง ท้ายคาบครูก็จะรวบรวมตำราของนักศึกษามาตรวจเพื่อให้คะแนนความขยัน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“ที่นี่ (วิทยาลัย) ไม่มีห้องsound lab นักศึกษาฝึกการฟังด้วยตัวเองผ่านทางช่องสอนภาษาทางยูทูป ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่ให้ไปฝึกทักษะการฟังผ่านภาพยนตร์ เพลง ข่าว เคยให้ฝึกทักษะการฟังโดยการเปิด CD ที่เป็นเรื่องอ่าน หรือ แบบทดสอบการฟังที่นักศึกษาฟังแล้วต้องกากบาทเลือกข้อที่ถูก แต่ไม่ค่อยได้ผล นักศึกษามักบ่นว่าไม่ค่อยได้ยิน ไม่มีสมาธิเพราะห้องเรียนเป็นแบบเปิด ทำให้มีเสียงรบกวนจากชั้นเรียนอื่นเข้ามาในขณะที่นักศึกษาทำงานอยู่” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“เชื่อว่าครูที่นี่หรือที่อื่น ๆ ก็มีความปรารถนาดีกับนักเรียน ถึงจะโกรธคว้ายังไงก็ยังคงอยากให้เราพวกเค้าเป็นคนดีของสังคม อยากให้ได้ความรู้ติดตัวไปใช้ในหน้าที่การงานในอนาคต นักศึกษาบางคนขาดเรียนบ่อยมาก ก็พยายามติดต่อผู้ปกครองให้มาร่วมกันแก้ไข” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

4.1.3 แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถามในตอนที่ 1 นี้ ถูกสร้างขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนรวมทั้งสิ้น 6 คน จาก 6 สถานประกอบการ โดยทำการสอบถามแบบเจาะจง กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลต้องเป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หัวหน้าแผนก เจ้าของกิจการ หรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจ้างงานผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. เพศ

ตารางที่ 34 เพศของผู้ประกอบการ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	5	83.33
หญิง	1	16.67
ยอดรวมจำนวนผู้ประกอบการ	6	100.00

จากตาราง 34 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้ประกอบการเป็นเพศชาย 5 คน และหญิง 1 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 83.33 และ 16.67 ตามลำดับ

2. อายุ

ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 6 ท่าน มีอายุอยู่ในช่วงต่อไปนี้
ตารางที่ 35 ระยะเวลาในการทำงาน

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30	0	0.00
30-35	1	16.67
36-40	2	33.33
มากกว่า 40	3	50.00
ยอดรวมจำนวนผู้ประกอบการ	6	100.00

จากตาราง 35 พบว่า ผู้ประกอบในกลุ่มนี้มีจำนวน 1 ท่านอยู่ในช่วงอายุ 30-35 ปี (31 ปี) คิดเป็นร้อยละ 16.67 2 ท่าน อยู่ในช่วงอายุ 36-40 ปี (38 และ 40 ปี) คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 3 ท่านอยู่ในช่วงอายุ มากกว่า 40 ปี (49, 53 และ 57 ปี) คิดเป็นร้อยละ 50.00

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรม

ตารางที่ 36 ระยะเวลาในการทำงานสายงานอุตสาหกรรมของผู้ประกอบการ

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรม	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	0	0.00
1-5 ปี	1	16.67
6-10 ปี	1	16.67
มากกว่า 10 ปี	4	66.67
ยอดรวมจำนวนผู้ประกอบการ	6	100.00

จากตาราง 36 พบว่า ผู้ประกอบในกลุ่มนี้ มีจำนวน 1 ท่าน มีประสบการณ์การทำงานสายงานอุตสาหกรรมอยู่ในช่วงอายุ 1-5 ปี มีจำนวน 1 ท่าน (4 ปี) คิดเป็นร้อยละ 16.67 ช่วงอายุ 6-10 ปี (10 ปี) คิดเป็นร้อยละ 16.67 และมีจำนวน 3 ท่านทำงานในสายงานนี้มากกว่า 10 ปี (18, 25 และ 30 ปี) คิดเป็นร้อยละ 66.67

4. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

ตารางที่ 37 ตำแหน่งงานปัจจุบันของผู้ประกอบการ

ตำแหน่งปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
กรรมการผู้จัดการ / เจ้าของสถานประกอบการ	2	33.33
ผู้จัดการ / หัวหน้าแผนก	2	33.33
โพรแมน	1	16.67
วิศวกร / ช่างเทคนิค	1	16.67
อื่นๆ	0	0.00
ยอดรวมจำนวนผู้ประกอบการ	6	100.00

จากตาราง 37 พบว่า ผู้เป็นตัวแทนผู้ประกอบการในการให้ข้อมูลปัจจุบันดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ กรรมการผู้จัดการ/เจ้าของสถานประกอบการ 2 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ผู้จัดการ/หัวหน้าแผนก 2 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 33.33 โพรแมน 1 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และวิศวกร/ช่างเทคนิค 1 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 16.67

5. ประเภทของสถานประกอบการ

ตารางที่ 38 ประเภทของสถานประกอบการ

ประเภทของสถานประกอบการ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นหน่วยงานหรือบริษัทที่เป็นของคนไทยที่ติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ	5	83.33
เป็นหน่วยงานหรือบริษัทที่เป็นของราชการไทยที่ติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ	1	16.67
เป็นหน่วยงานหรือบริษัทที่เป็นของต่างประเทศ	0	0.00
อื่นๆ	0	0.00
ยอดรวมจำนวนสถานประกอบการ	6	100.00

จากตาราง 38 พบว่า ประเภทของสถานประกอบการที่ให้ข้อมูลเป็นหน่วยงานหรือบริษัทที่เป็นของคนไทยที่ติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีสถานประกอบการ 1 แห่งที่เป็นหน่วยงานบริษัทที่เป็นของราชการไทยที่ติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 16.67 โดยสถานประกอบการทั้ง 6 แห่งนี้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานหรือบริษัทอื่นๆ ซึ่งมาจากประเทศ สิงคโปร์ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย สวีเดน เดนมาร์ก สวิสเซอร์แลนด์ เยอรมัน สหรัฐอเมริกา และ อิสราเอล เป็นต้น

6. ความเกี่ยวข้องในสายงานและตำแหน่งหน้าที่

ตารางที่ 39 ความเกี่ยวข้องในสายงานและตำแหน่งหน้าที่ของผู้ประกอบการ : ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

ความเกี่ยวข้องในสายงานและตำแหน่งหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
ผู้กำหนดนโยบายแผนงาน	2	16.67
ผู้ประสานงาน	0	0.00
หัวหน้างาน / ผู้ควบคุมดูแล	3	50.00
ผู้ร่วมงานรุ่นพี่	1	16.67
ยอดรวมจำนวนผู้ประกอบการ	6	100.00

จากตาราง 39 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์มีความเกี่ยวข้องในสายงานและตำแหน่งหน้าที่ต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม คือ ผู้กำหนดนโยบาย แผนงาน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 หัวหน้างาน หรือ ผู้ควบคุมดูแลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ ผู้ร่วมงานรุ่นพี่ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม

ต่อข้อคำถามในตอนต้นที่ 2 ที่ว่า ท่าน (ผู้ประกอบการ) ประเมินตนเองต่อความสามารถในแต่ละทักษะภาษาอังกฤษในระดับใด ข้อคำถามนี้ถูกสร้างขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลพื้นฐานต่อการที่ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินความสามารถของตนเองในด้านความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษว่าอยู่ในระดับใด เมื่อนำผลที่ผู้ประกอบการประเมินความสามารถภาษาอังกฤษของตนเองเป็นรายทักษะ ที่มีระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 มาแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ดีมาก
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ดี
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.80-2.59 หมายถึง ระดับความคิดเห็น พอใช้
 คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.79 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ต้องปรับปรุง

ตารางที่ 40 การประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการ

ทักษะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับความสามารถ	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
การฟัง ร้อยละ	0 (0.00)	0 (0.00)	6 (100.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.00	.000	ปานกลาง	3
การพูด ร้อยละ	0 (0.00)	0 (0.00)	6 (100.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.00	.000	ปานกลาง	3
การอ่าน ร้อยละ	0 (0.00)	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.33	.516	ปานกลาง	1
การเขียน ร้อยละ	0 (0.00)	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.17	.408	ปานกลาง	2
รวม						3.13	.231	ปานกลาง	

จากตารางที่ 40 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินว่าตนเองมีความสามารถในทักษะภาษาอังกฤษในภาพรวม (ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ) ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$, S.D. = .231) โดยประเมินว่าตนเองมีความสามารถในทักษะการอ่านสูงสุด (3.33, S.D. = .516) รองลงมาคือ การเขียน (3.17, S.D. = .408) อันดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ทักษะการเขียน และ ทักษะการพูด (3.00, S.D. = .000)

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ต่อข้อคำถามในตอนที่ 3 ที่ว่า เพื่อที่จะจบการศึกษาเป็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ท่านคิดว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องได้รับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในเนื้อหา

ด้านใด และในระดับใด ข้อคำถามนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการนำเสนอข้อมูลในภาพรวมว่า ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษแต่ละด้านในระดับใดในระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยเทียบกับ เกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

โดยสามารถแสดงผลการตอบแบบสอบถามซึ่งจำแนกตามข้อมูลทั้ง 5 ด้าน ตามที่ปรากฏ ในแบบสอบถามได้ดังต่อไปนี้

แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 41 ความคิดเห็นของผู้สอน : แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการจัดการเรียน การสอน

แนวการสอน รายวิชา ภาษาอังกฤษ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
ภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP) ร้อยละ	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	.516	มากที่สุด	2
ภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) ร้อยละ	6 (100.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	5.00	.000	มากที่สุด	1
รวม						4.84	.258	มากที่สุด	

จากตารางที่ 41 พบว่า ผู้ประกอบการให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อเนื้อหารายวิชาที่ต้องได้รับในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษรายในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.84$, S.D. = .258) โดยมีด้านภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 5.16) และ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = .000) โดยแนวการสอนทั้งสองประเภทอยู่ในระดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด

ตอนที่ 4 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อการงานอาชีพ

แบบสอบถามในตอนที่ 3 เป็นการสำรวจความต้องการจำเป็น 2 ด้านหลักของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการงานอาชีพ คือ ด้านองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ตอนที่ 4.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

ประกอบด้วย 7 ด้านดังต่อไปนี้ 1) การฟัง 2) การพูด 3) การอ่าน 4) การเขียน 5) ไวยากรณ์ 6) คำศัพท์ และ 7) การออกเสียง ต่อข้อคำถามที่ว่า ท่านคิดว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษโดยตรงและโดยอ้อมในแต่ละด้านในระดับใด ผู้ประกอบการ ทั้ง 6 ท่านให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องดังแสดงในตารางที่ 4.36

ตารางที่ 42 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อการทำงานอาชีพ

องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับความถี่จำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
การฟัง	0 (0.00)	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.17	.408	ปานกลาง	2
การพูด	0 (0.00)	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.17	.408	ปานกลาง	2
การอ่าน	0 (0.00)	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.17	.408	ปานกลาง	2
การเขียน	0 (0.00)	0 (0.00)	6 (100.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.00	.000	ปานกลาง	3
ไวยากรณ์	0 (0.00)	2 (33.33)	3 (44.86)	1 (16.67)	0 (3.41)	3.17	.753	ปานกลาง	2
คำศัพท์	0 (0.00)	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.33	.516	ปานกลาง	1
การออกเสียง	0 (0.00)	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.33	.516	ปานกลาง	1
รวม						3.19	.430	ปานกลาง	

จากตารางที่ 42 พบว่า ผู้ประกอบการให้ระดับความถี่จำเป็นต่อองค์ความรู้ในภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.19$, S.D. = .430) โดยให้ระดับความถี่จำเป็นต่อองค์ความรู้ด้านคำศัพท์ และการออกเสียงมากที่สุด ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = .516) รองลงมาคือ การพูด การอ่าน และไวยากรณ์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = .408) และลำดับที่ 3 คือ การเขียน ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = .000) แต่ละองค์ความรู้มีระดับความถี่จำเป็นในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4.2 กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ

ประกอบด้วย 4 ทักษะหลักดังต่อไปนี้ 1) การฟัง 2) การพูด 3) การอ่าน 4) การเขียน ต่อข้อคำถามที่ว่า ท่านคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาชีพด้านอุตสาหกรรมในกิจกรรมแต่ละทักษะใน

ระดับใด ผู้ประกอบการให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมในแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ ดังแสดงในตารางที่ 4.37-4.40

4.2.1 ทักษะการฟัง

ตารางที่ 43 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : กิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรมด้านทักษะการฟัง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
1.การฟังบทสนทนาทั่วไป	0 (0.00)	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.17	.408	ปานกลาง	2
2.การฟังบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์	0 (0.00)	1 (16.67)	2 (33.33)	3 (50.00)	0 (0.00)	2.67	.816	ปานกลาง	3
3.การฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน	0 (0.00)	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.86)	3.17	.408	ปานกลาง	2
4.การฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิค	0 (0.00)	3 (50.00)	2 (33.33)	1 (16.67)	3 (50.00)	3.33	.816	ปานกลาง	1
5.การฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ	0 (0.00)	1 (16.67)	5 (83.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.17	.408	ปานกลาง	2
6. การฟังการนำเสนองาน และการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (50.00)	2 (33.33)	1 (16.67)	3.33	.816	ปานกลาง	1
รวม						3.14	.612	ปานกลาง	

จากตารางที่ 43 พบว่า ผู้ประกอบการให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$, S.D. = .612) โดยให้ระดับความ

ต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิคและการฟังการนำเสนองาน และการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนาที่สุด ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = .816) รองลงมาคือ กิจกรรมการฟังบทสนทนาทั่วไป การฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน และ การฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = .408) ลำดับที่ 3 คือ กิจกรรมการฟังบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์ ($\bar{x} = 2.67$, S.D. = .816) โดยที่ทุกกิจกรรมของด้านทักษะการฟังมีระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

4.2.2 ทักษะการพูด

ตารางที่ 44 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : กิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรมด้านทักษะการพูด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
1.การพูดบทสนทนาทั่วไป ตัวต่อตัว	0 (0.00)	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.50	.548	มาก	2
2. การพูดบทสนทนาทั่วไป ทางโทรศัพท์	0 (0.00)	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.50	.548	มาก	2
3. การพูดอธิบายข้อผิดพลาด เชิงเทคนิค	0 (0.00)	4 (66.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.67	.516	มาก	1
4. การขอและเสนอความช่วยเหลือ ในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค	0 (21.43)	2 (33.33)	3 (50.00)	1 (16.67)	0 (2.57)	3.17	.753	ปานกลาง	4
5. การแสดงความคิดเห็น และให้คำแนะนำในการ แก้ปัญหาเชิงเทคนิค	0 (0.00)	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.44	.516	มาก	3
6. การนำเสนองาน และการอภิปรายในที่ประชุม สัมมนา	0 (0.00)	3 (50.00)	2 (33.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	3.44	.816	มาก	3
7. การนำชมโรงงาน	0 (0.00)	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.44	.516	มาก	3
รวม						3.40	.602	มาก	

จากตารางที่ 44 พบว่า ผู้ประกอบการให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = .602) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการพูดอธิบายข้อผิดพลาดเชิงเทคนิค ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = .516) มากสุด รองลงมาคือ การพูดบทสนทนาตัวต่อตัว และการพูดบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์ ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .548) ลำดับที่ 3 คือ การแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค การฟังการนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา และการนำชมโรงงาน ($\bar{x} = 3.44$, S.D. = .516) โดยทั้ง 3 ลำดับมีระดับความต้องการจำเป็นในระดับมาก ลำดับสุดท้ายคือ การขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = .753) มีระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

4.2.3 ทักษะการอ่าน

ตารางที่ 45 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : กิจกรรมด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรมด้านทักษะการอ่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.การอ่าน spec หรือคู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์	0 (0.00)	3 (50.00)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.50	.548	มาก	1
2.การอ่านรายละเอียดจากสิ่งพิมพ์ สื่อโซเชียล และสื่อ social media	0 (0.00)	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.33	.516	ปานกลาง	2
3.การอ่านจดหมาย e-mail และสื่อ social media	0 (0.00)	3 (50.00)	1 (16.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	3.17	.983	ปานกลาง	3
4.การอ่านเอกสารเกี่ยวกับการงานอาชีพ เช่น กฎ ข้อปฏิบัติ และสัญญาจ้าง	0 (0.00)	3 (50.00)	1 (16.67)	2 (33.33)	0 (0.00)	3.17	.983	ปานกลาง	3
รวม						3.29	.758	ปานกลาง	

จากตารางที่ 45 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$, S.D. = .758) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมการอ่าน spec หรือ คู่มือการใช้งานของสินค้าและ

ผลิตภัณฑ์ มาก ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .548) รองลงมาคือ การอ่านรายละเอียดจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อ social media ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = .516) และลำดับสุดท้าย การอ่านจดหมาย e-mail และสื่อ social media และการอ่านเอกสารเกี่ยวกับการงานอาชีพ เช่น กฎ ข้อปฏิบัติและสัญญาจ้าง ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = .983) โดยลำดับที่ 2 และ 3 มีระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

4.2.4 ทักษะการเขียน

ตารางที่ 46 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ : กิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

กิจกรรมด้านทักษะการเขียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการจำเป็น	ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด
1.การเขียนจดหมาย email e-mail และสื่อ social media	0 (0.00)	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.83	.408	มาก	1
2.การเขียน หรือจดบันทึกข้อความอย่างคร่าวๆ	1 (16.67)	3 (50.00)	2 (33.33)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.83	.753	มาก	1
3.การเขียนรายงาน (Technical reports) และรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ	0 (0.00)	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.33	.516	ปานกลาง	3
4.การเขียนโครงการ (Proposals)	0 (0.00)	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.33	.516	ปานกลาง	3
5.การเขียนป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน	1 (16.67)	1 (16.67)	4 (66.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.50	.837	มาก	2
รวม						3.56	.606	มาก	

จากตารางที่ 46 พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้ระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = .606) โดยให้ระดับความต้องการจำเป็น มากต่อกิจกรรมการเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media และการเขียน หรือจดบันทึกข้อความอย่างคร่าวๆ ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .753) รองลงมาคือ การเขียนป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = .837) ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายคือ การเขียนรายงาน (Technical reports) และรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ และการเขียนโครงการ (Proposals) ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = .516) มีระดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง

แบบสอบถามตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

ในแบบสอบถามตอนที่ 5 ต่อข้อคำถามที่ถามว่า ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ประกอบการ หรือผู้จ้างงานผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ท่านมีข้อเสนอแนะในอันที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้แก่ผู้ที่จะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้อย่างไรบ้าง ผู้ตอบแบบสอบถามได้ ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

ผู้ประกอบการทั้งหมดให้ความคิดเห็นว่า ทักษะภาษาอังกฤษทั้ง การฟัง พูด อ่าน เขียน ต่างก็เป็นทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมที่ทำงานในองค์กรของตน อย่างไรก็ตาม บางท่านมีข้อเสนอแนะว่า ความจำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมที่จะใช้ทักษะใดมากกว่าทักษะอื่น ๆ นั้นขึ้นอยู่กับประเภทของงานที่รับผิดชอบ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าทางบริษัทสั่งซื้ออุปกรณ์จากต่างประเทศ ทางบริษัทนั้นจะส่งเจ้าหน้าที่ที่เป็นชาวต่างชาติมาบริหารจัดการใช้อุปกรณ์ที่บริษัท ซึ่งเจ้าหน้าที่แผนกช่างที่รับผิดชอบ การควบคุมเครื่องจักรนั้นๆ ต้องสามารถฟัง และ/หรือ พูดคุยซักถามเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์กับชาวต่างชาติที่มาบริหารจัดการเครื่องจักรได้บ้าง หรืองานบางงาน ผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้ อาจต้องมีทักษะในการพิมพ์ e-mail ข้อความสั้นๆ ที่เกี่ยวกับ spec เครื่องจักร ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับเครื่องจักร ส่งกลับไปให้เจ้าหน้าที่ชาวต่างชาติ นอกจากนี้ผู้ประกอบการทั้งหมดต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่า ความสามารถในการทักษะภาษาอังกฤษ ไม่ใช่เกณฑ์หลักที่จะนำมาพิจารณาในการตัดสินใจรับพนักงานเข้าทำงานในองค์กรของตน สิ่งแรกที่จะพิจารณาคือ ความรู้ความสามารถทางด้านงานช่างอุตสาหกรรมที่ทางองค์กรต้องการจากผู้สมัคร รองลงมาคือ มุมมอง ทักษะบุคลิกภาพ

ลักษณะของผู้สมัคร และถ้าเกิดผู้สมัครมีคะแนนที่ใกล้เคียงกัน เมื่อนั้นทางองค์กรก็จะพิจารณาเรื่องความสามารถทางทักษะภาษาอังกฤษในการรับผู้สมัครเข้าทำงาน

อนึ่งผู้ประกอบการบางท่านเชื่อว่า ทักษะทางภาษาเป็นเรื่องของความใส่ใจ ความมุ่งมั่นของตัวผู้เรียน หรือ ผู้ทำงานในองค์กรเอง เพราะตัวผู้ประกอบการท่านนี้ก็ได้จับจุดปรัญญาตรีและตอนเข้ามาทำงานกับองค์กรก็มีความสามารถในภาษาอังกฤษที่จำกัดมาก แต่ด้วยความมุ่งมั่นใส่ใจ ศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองผ่านทาง หนังสือ ตำรา สื่อออนไลน์ จนทำให้สามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ในระดับที่น่าพอใจ

ตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการทั้ง 6 ท่านมีดังนี้

“ที่บริษัทนี้เราไม่ได้มีนโยบายที่จะใช้ความสามารถทางภาษาอังกฤษมาเป็นเกณฑ์หลักในการพิจารณาผู้สมัครที่จบจากสายอาชีพเข้าทำงาน เบื้องต้นเราพิจารณาผู้สมัครงานจากความรู้ความสามารถทางสายอาชีพ บุคลิก และทัศนคติ ว่าเหมาะสมกับตำแหน่งงานหรือไม่ แต่ถ้าผู้สมัครงานมีคะแนนการสอบเท่ากัน ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจะถูกนำมาพิจารณา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“ที่นี่มีพนักงานที่เป็นสายปฏิบัติการด้านงานช่างเกือบ 30 คนที่จบจากอาชีวะ มาแรกๆก็ไม่เก่งภาษาอังกฤษ ก็บอกน้องๆ (พนักงาน) ให้ไปค้นคว้าหาความรู้เยอะๆ แต่ก็ไม่ค่อยได้ผล เลยจ้างครูไทยมาประจำที่โรงงานสอนภาษาอังกฤษให้พนักงานช่างอาทิตย์ละ 2 ชั่วโมง ครูออกข้อสอบสอบวัดผลกันเอง” ก็ดีขึ้นนะ อย่างน้อยก็สื่อสารกันผ่านทางemail เป็นข้อความสั้นๆ เช่น (งานเสร็จแล้ว- job done, ผิดสเปค- wrong spec, วางวันจันทร์- free on Monday เป็นต้น) ให้กับหัวหน้างานชาวไทย และชาวต่างชาติได้รับทราบได้ (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“ที่นี่น้องๆพนักงานไม่ค่อยเก่งภาษาอังกฤษกันครับ แต่ไม่ใช่ปัญหาใหญ่อะไร เพราะงานที่ต้องใช้ทักษะทางภาษาอังกฤษขั้นสูงจะมีคนรับผิดชอบอยู่แล้ว ส่วนใหญ่จะเป็นพนักงานที่จบปริญญาตรี หรือ โท เป็นคนรับผิดชอบ ส่วนพนักงานสายช่างก็ขอแค่ให้มีความสามารถอ่านคู่มือสินค้า เครื่องจักร อุปกรณ์ที่บริษัทสั่งซื้อเข้ามา หรือ มานั่งฟังการสาธิตการใช้เครื่องมือตอนที่ตัวแทนฝ่ายขายที่เป็นชาวต่างชาติมาสาธิต ให้พอรู้เรื่อง จับประเด็นหลักๆได้บ้าง แล้วค่อยมาศึกษาเพิ่มเติมคู่มือต่อไป” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“ผมคิดว่า ทุกทักษะทางภาษาอังกฤษสำคัญหมด แต่จะนำมาใช้มากใช้น้อยก็ขึ้นกับลักษณะของงาน หรือ ผู้คนที่แวดล้อม ผมคิดว่า นักศึกษาก่อนเข้ามาทำงานในสายงานนี้ ควรมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองให้มีความพร้อม มีความสามารถที่จะสื่อสารในทุกทักษะ ไวยากรณ์ก็สำคัญ เช่น โครงสร้าง

Active Passive” ก็ใช้เยอะในงานช่าง ต้องเข้าใจให้ได้ว่าใคร หรือ อะไร สิ่งไหนเป็นผู้ทำ หรือถูกทำ ถ้าแปลผิดข้อผิดพลาดก็อาจเกิดขึ้นได้ คำศัพท์ที่เกี่ยวกับงานที่ทำก็สำคัญ ทักษะการฟังนี่น่าจะเป็นด่านแรกของการรับรู้ข่าวสาร เพราะต้องฟังชาวต่างชาติพูด แล้วได้ตอบกลับ เป็นภาษาพูด เขียน ทักษะการอ่านก็ต้องใช้โดยเฉพาะ การอ่านคู่มือการใช้งานเครื่องจักร” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“ผมให้ความสำคัญในทักษะด้านการฟังกับอ่านมากกว่าการพูดกับการเขียน เนื่องจากลักษณะงานที่กลุ่มช่างระดับปฏิบัติงานซึ่งมาจากผู้จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาทำนั้น มักจะเกี่ยวกับการรู้แล้วทำ มากกว่าการรู้แล้วนำเสนอซึ่งตรงนั้นจะเป็นหน้าที่ของกลุ่มช่างวิศวกร หรือระดับหัวหน้างาน ผู้ฝึก ซึ่งส่วนใหญ่คือผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ผมมองว่า พนักงานในกลุ่มช่างระดับปฏิบัติงานซึ่งมาจากผู้จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ถ้าสามารถฟังการนำเสนอวิธีใช้เครื่องจักร อ่านคู่มือ เอกสารการใช้เครื่องจักรได้ ผมก็พอใจในระดับหนึ่งแล้ว ถ้าจะดียิ่งขึ้นไปอีกก็คือ สามารถพูดตอบโต้ซักถามสิ่งที่ฟังแล้วไม่เข้าใจได้ หรือ เขียนหรือพิมพ์ประโยคสั้นๆพอเข้าใจส่งให้กับชาวต่างชาติได้ จะดียิ่งขึ้นไปอีก” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“อยากให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษในเชิงบูรณาการ เพราะในการสื่อสารในการงานอาชีพ จำเป็นต้องใช้ทักษะทั้ง 4 ทักษะ บางทักษะอาจใช้มากหรือน้อยกว่าทักษะอื่นๆ สำหรับบริษัทเรา พวกช่างต้องสามารถอ่านคู่มือการใช้เครื่องจักรได้ ป้ายฉลากต่างๆ ต้องได้ตอบ e-mail ด้วยข้อความสั้นๆเป็นภาษาอังกฤษได้ เช่น “Work is done.” “Nearly finish.” “Cannot fix” ที่ต้องให้สื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเพราะข้อความ email ส่วนใหญ่ต้องมีการส่งผ่านไปให้หลายคน หลายแผนก และผู้รับข้อความบางคนเป็นชาวต่างชาติ ถ้าสื่อสารกันด้วยภาษาไทยก็ต้องมาเสียเวลาแปลอีก และบางครั้งช่างปฏิบัติงานเหล่านี้ก็ต้องใช้ทักษะการพูดและการฟังในการสื่อสาร กล่าวทั่วๆไป แนะนำตัว แนะนำเพื่อนร่วมงาน ตำแหน่งงาน ให้กับแขกผู้มาเยี่ยมชมโรงงานที่เป็นชาวต่างชาติ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

4.1.4 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถามในตอนที่ 1 นี้ ถูกสร้างขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนรวมทั้งสิ้น 6 คน จาก 6 สถาบันการศึกษา โดยทำการสอบถามแบบเจาะจง กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ณ ปัจจุบันที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการบริหาร การกำหนดนโยบาย การตรวจสอบด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. เพศของผู้บริหารการศึกษา

ตารางที่ 47 เพศของผู้บริหารการศึกษา

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	3	50.00
หญิง	3	50.00
ยอดรวมจำนวนผู้บริหารการศึกษา	6	100.00

จากตาราง 47 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้เป็นเพศชาย 3 คน และหญิง 3 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 50.00

2. ช่วงอายุของผู้บริหารการศึกษา

ตารางที่ 48 ช่วงอายุของผู้บริหารการศึกษา

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30	0	0.00
30-35	1	16.67
36-40	2	33.33
มากกว่า 40	3	50.00
ยอดรวมจำนวนผู้บริหารการศึกษา	6	100.00

จากตาราง 48 พบว่า ผู้บริหารศึกษากลุ่มนี้มีจำนวน 1 ท่าน อยู่ในช่วงอายุ 30-35 ปี (34 ปี) คิดเป็นร้อยละ 16.67 2 ท่านอยู่ในช่วงอายุ 36-40 ปี (38 และ 40 ปี) คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 3 ท่านอยู่ในช่วงอายุ มากกว่า 40 ปี (41, 51 และ 57 ปี) คิดเป็นร้อยละ 50.00

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

ตารางที่ 49 ตำแหน่งปัจจุบันของผู้บริหารการศึกษา

ตำแหน่งปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	1	16.67
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	3	50.00
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ	1	16.67
หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการสอน	1	16.67
ยอดรวมจำนวนผู้บริหารการศึกษา	6	100.00

จากตาราง 49 พบว่า ผู้บริหารการศึกษาทั้งหมดรวม 6 ท่าน ดำรงตำแหน่ง ณ ปัจจุบันในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 16.67 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 3 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ 1 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการสอน 1 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 16.67

4. ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการบริหารการศึกษา

ตารางที่ 50 ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ณ ตำแหน่งปัจจุบันของผู้บริหารการศึกษา

จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	0	0.00
1-5 ปี	1	16.67
6-10 ปี	2	33.33
มากกว่า 10 ปี	3	50.00
ยอดรวมจำนวนผู้บริหารการศึกษา	6	100.00

จากตาราง 50 พบว่า ผู้บริหารการศึกษามีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการบริหาร การศึกษาช่วงระยะเวลา 1-5 ปี จำนวน 1 ท่าน (5 ปี) คิดเป็นร้อยละ 16.67 6-10 ปี จำนวน 2 ท่าน (8 และ 10 ปี) คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ มากกว่า 10 ปี จำนวน 3 ท่าน (27, 32, และ 34 ปี) คิดเป็นร้อย ละ 50.00

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนรายวิชา ภาษาอังกฤษ

ต่อข้อคำถามในตอนที่ 2 ที่ว่า ท่านคิดว่า ในการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนวิชา ภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีการส่งเสริม กิจกรรมด้านต่างๆในด้านใดและในระดับใดในระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยเทียบกับเกณฑ์ ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

โดยสามารถแสดงผลการตอบแบบสอบถามซึ่งจำแนกตามข้อมูลทั้ง 5 ด้าน ตามที่ปรากฏ ในแบบสอบถามได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 51 ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา : กิจกรรมที่จำเป็นในการส่งเสริมการจัดการเรียน สอนวิชาภาษาอังกฤษ

กิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
1. ร่วมมือและส่งเสริม การวางแผนการ จัดการเรียนการสอน ร่วมกับผู้สอน	2 (33.33)	1 (16.67)	3 (50.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.83	.983	มาก	4
2. พัฒนาการจัดการ เรียนการสอน โดยมี	3 (50.00)	2 (33.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.33	.816	มากที่สุด	2

การส่งเสริมที่เป็น รูปธรรมให้แก่ผู้สอน รายวิชาภาษาอังกฤษ เช่น จัดโครงการ หรือ กิจกรรมเพื่อพัฒนา ศักยภาพของผู้สอน ตามมาตรฐานวิชาชีพ									
3. จัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ทาง ภาษา	1 (16.67)	4 (66.67)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.00	.632	มาก	3
4. มีการนิเทศ กำกับ และติดตามการเรียน การสอน	5 (83.33)	1 (16.67)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.83	.408	มากที่สุด	1
รวม						4.25	.710	มากที่สุด	

จากตาราง 51 พบว่า ผู้บริหารการศึกษาให้ระดับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = .710) โดยให้ลำดับความต้องการจำเป็นต่อกิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนสอนวิชาภาษาอังกฤษในด้านการนิเทศ กำกับ และติดตามการเรียนการสอนเป็นลำดับที่ 1 ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = .408) รองลงมาคือ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยมีการส่งเสริมที่เป็นรูปธรรมให้แก่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ เช่น จัดโครงการ หรือ กิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้สอนตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .816) อันดับที่ 3 คือ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษา ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .632) และอันดับที่ 4 คือ กิจกรรมที่เกี่ยวกับความร่วมมือและส่งเสริมการวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้สอน ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .983)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ในแบบสอบถามตอนที่ 3 ต่อข้อคำถามที่ถามว่า ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านมีข้อเสนอแนะในอันที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้กับผู้ที่จะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อที่จะสามารถ

นำความรู้ไปปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในประเด็นดังต่อไปนี้อย่างไร ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1: การกำหนดคุณวุฒิของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

1. ด้านคุณวุฒิทางการศึกษา

ผู้บริหารการศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาภาษาอังกฤษ/ภาษาศาสตร์/หรือการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

2. ด้านความรู้ทางภาษา

ผู้บริหารการศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการกำหนดสมรรถนะของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้แก่ นักเรียน นักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เช่น ต้องเป็นผู้ที่สอบผ่านแบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency) ที่สามารถเทียบเคียงกับกรอบมาตรฐานการประเมินความสามารถทางภาษาจากประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป หรือ Common European framework of Reference for Language : CEFR ในระดับตั้งแต่ B1 ขึ้นไป (B1 หมายถึง ระดับที่สามารถเข้าใจใจความสำคัญและหัวข้อทั่วไปที่ตนเองสนใจ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน สามารถสื่อสารแบบลงรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ได้ชัดเจนมากขึ้น) หรือ ผ่านการทดสอบความรู้ด้านภาษาอังกฤษ จากสถาบันการทดสอบวัดผลทางภาษาต่างๆ เช่น TOEIC (Test of English for International Communication) หรือ TOEFL (Test of English as a Foreign Language) เป็นต้น

ประเด็นที่ 2: แนวทางพัฒนาผู้สอนในด้านการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ผู้บริหารการศึกษาให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนควรได้รับการฝึกอบรมความรู้เชิงปฏิบัติการ สัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ฝึกทักษะ และประสบการณ์จริงด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษ เช่น โครงการ English Camp

2. จัดอบรมและพัฒนาในรูปแบบ English Camp เพื่อแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ระหว่างผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษและผู้สอนในสาขาวิชาชีพอื่นๆ เพื่อให้เกิดแนวทางการเรียนรู้ และสามารถบูรณาการเรียนรู้ได้ในทิศทางที่สอดคล้องกัน

3. จัดการเรียนรู้ในเชิงสร้างสรรค์ทางปัญญา (Active Learning) และผู้สอนควรได้รับการฝึกอบรมทางทักษะทั้ง 4 ทักษะ แล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้กับผู้เรียนในเชิงบูรณาการ

4. นอกจากความรู้ทางภาษาอังกฤษ แนวทางการจัดการเรียนการสอนแล้ว สิ่งจำเป็นอีกอย่างก็คือ การพัฒนาผู้สอนด้านจิตวิทยาการสอน คุณธรรม และจริยธรรม

ประเด็นที่ 3: แนวทางพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในวิชาชีพ

ผู้บริหารการศึกษาให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการทั้งในประเทศ (Memorandum of Understanding : MOU) เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง หรือจัดเป็นโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาในรูปแบบความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาของไทยกับราชภัฏกับสถาบันอาชีวศึกษาในอาเซียนหรือประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษและการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากสถานการณ์จริงนั้นกระตุ้นความสนใจ และทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ที่เผชิญอยู่

2. จัดเป็นคอร์สอบรมสั้นๆ 1 วัน เข้า-บ่าย หรือ จัดเป็นโครงการ English Camp 3-5 วัน โดยทางสถาบันได้ทำจดหมายเชิญวิทยากร หรือ ดิวเตอร์ที่มีชื่อเสียงในด้านการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาช่วยอบรมภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา

3. ผู้สอนควรพูดภาษาอังกฤษกับผู้เรียนในชั้นเรียนสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูดและการฟัง และได้เรียนรู้คำศัพท์ และ โครงสร้างประโยคเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นอื่นๆ (ถ้ามี)

ผู้บริหารการศึกษาให้ข้อเสนอแนะในประเด็นอื่นๆดังนี้

1. สร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์กับห้องเรียน ผู้สอนควรใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนการสอนเป็นหลัก โดยเชิญผู้สอนที่มากประสบการณ์ มาฝึกอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิควิธีที่ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกละเลยต่อการเรียน

2. ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่าน Application หรือ Program ที่มุ่งเน้นเผยแพร่แนวทางต่างๆในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่มีอยู่มากมายหลากหลายเทคนิคอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน

3. ผู้สอนควรกระตุ้นผู้เรียนให้ฝึกหาจุดอ่อนในการเรียนภาษาอังกฤษของตนเองให้เจอ และพยายามฝึกเป็นครูสอน แก้ไขข้อผิดพลาดทางภาษาด้วยตัวเอง

ตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษาทั้ง 6 ท่านมีดังนี้

“ถ้าจะพัฒนาผู้เรียน ก็ต้องเริ่มที่การพัฒนาผู้สอนก่อน ผู้สอนควรมีความชำนาญในการจัดการเรียนการสอน มีกลยุทธ์ เทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนใจใฝ่เรียน ได้ทั้งความรู้และความสนุกสนาน” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1)

“ควรมีการจัดอบรมแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ระหว่างผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษและผู้สอนในสาขาวิชาชีพอื่นๆ เพื่อให้เกิดแนวทางการเรียนรู้และสามารถบูรณาการการเรียนรู้ได้ในทิศทางที่สอดคล้องกัน ดังคำกล่าวที่ว่า ครูภาษาอังกฤษได้เรียนรู้ช่าง ครูช่างได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2)

“จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และคุ้นเคยกับการใช้ภาษาอังกฤษในวิชาชีพของตนทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3)

“ในเรื่องของสมรรถนะทางภาษา ทั้งผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษและผู้เรียนต้องมีการสอบวัดผลความสามารถทางภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนควรสอบผ่าน CEFR ระดับ B1 ขึ้นไป หรือแบบทดสอบอื่นๆที่เทียบเท่าก่อนมาสมัครเป็นครูสอนนักศึกษา และ ผู้เรียนก็เช่นกัน ควรสอบให้ผ่าน CEFR ระดับ A1- ก่อนจบการศึกษา” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4)

“ครูผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนที่แบบ Active Learning ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วงแรกๆอาจจะเจอความยากลำบากในการจัดการเรียนการสอนอยู่บ้าง เพราะนักศึกษาอาชีพะส่วนใหญ่อ่อนอังกฤษมาก ดังนั้นผู้สอนต้องมีเทคนิคการสอน จิตวิทยาการสอน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิด การเรียนรู้สร้างสรรค์ ควรจัดการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งความรู้ ความคิด ด้านความรู้สึกรู้สึก หรือคุณลักษณะที่ต้องการเน้น (จิตพิสัย) และด้านการปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ (ทักษะพิสัย)” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5)

“การศึกษาในสายอาชีพจะต้องเน้นเรื่อง สมรรถนะ เป็นหลัก คือผู้ที่จบการศึกษามีความรู้ อย่างเดียวไม่พอ ต้องปฏิบัติได้จริงด้วย การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นแบบมีระบบ มี input ที่มี คุณภาพใส่เข้าไป คือ ครูต้องเก่งในรายวิชาที่สอน นักศึกษาต้องอยากเรียนรู้ อุปกรณ์ ห้องเรียนต้อง พร้อม ผ่านกระบวนการ คือ process มีการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐาน และได้ output คือผล ที่ได้รับ คือผู้เรียนหรือผู้จบการศึกษาต้องมีคุณภาพ มีทักษะตรงตามตลาดแรงงานต้องการ จะมี ทักษะได้ ครูต้องให้นักศึกษาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจนชำนาญ” (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นและการสัมภาษณ์เชิง ลึกกับกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลักได้ผลดังแสดงในตารางที่ 52 ดังนี้

ตารางที่ 52 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถาบันการศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ทั้ง 6 สถาบัน

สภาพปัจจุบัน	
ด้านผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านความรู้และทักษะทางวิชาการ <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้และทักษะทางภาษาอยู่ในระดับที่หลากหลาย จากปานกลาง-น้อยมาก - อ่อนทักษะการแสวงหาความรู้ การคิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองขาดการสร้างพลังเชิงบวก มักจะมองว่าตนเองไม่เก่งเท่าคนอื่น ๆ • ด้านพฤติกรรมทางการศึกษา <ul style="list-style-type: none"> - ขาดความมั่นใจในการนำเสนอความคิดใหม่ๆ เพราะกลัวว่าจะไม่ได้รับการยอมรับ - ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ - ขาดวินัยสมาธิในการทำงาน
ด้านผู้สอน	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านกำลังคน <ul style="list-style-type: none"> - ขาดแคลนผู้สอนทั้งชาวไทยและ/หรือชาวต่างชาติ • ด้านความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษทั่วไปและ/หรือเฉพาะทาง <ul style="list-style-type: none"> - ขาดประสบการณ์ในการสอนชั้นเรียนที่ผู้เรียนมีความสามารถทางความรู้ และทักษะภาษาที่แตกต่างกันอย่างมาก - ขาดการแข่งวัดอุปประสงค์ในการเรียนการสอน - ขาดการวางแผน ดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน - จัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ การประเมินผลที่เน้นทักษะการท่องจำ

	<ul style="list-style-type: none"> - มากกว่าทักษะการคิด วิเคราะห์ - จัดกิจกรรมที่เน้นทฤษฎีแต่ไม่เน้นการปฏิบัติ • ด้านการสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก - ขาดความเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้เรียนว่าสามารถฝึกฝน เรียนรู้ได้ - ขาดการให้แรงจูงใจเชิงบวกกับผู้เรียน • ด้านภาระงาน - มีภาระงานด้านวิชาการที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียนของนักศึกษา
ด้านผู้บริหารการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านวิสัยทัศน์ - ขาดการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ - ขาดการเตรียมความพร้อมในด้านโครงสร้างอุปกรณ์ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในห้องเรียน และระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน • ด้านการสร้างพลังเชิงบวก - ขาดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตัวผู้สอนและผู้เรียน - ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนหรือผู้เรียน • ด้านการสร้างชุมชน ความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ - ขาดการประสานเชื่อมโยงต่อกับกลุ่มคนที่เหมาะสมที่จะสร้างโอกาสที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งของผู้สอนและผู้เรียนให้มากขึ้น
ด้านผู้ประกอบการ	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านการสร้างชุมชน ความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ - ขาดการประสานงาน หรือ การร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับสถานประกอบการในการร่วมกันออกแบบ จัดทำหลักสูตร ทำให้นักศึกษาขาดโอกาสที่ในการประยุกต์ใช้ทักษะภาษากับประสบการณ์การทำงานจริง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - ระเบียบวิธีการสอนภาษาอังกฤษไม่เป็นไปในเชิงบูรณาการ ผู้สอนยังใช้รูปแบบการสอนหรือเนื้อหาของศาสตร์วิชาอื่นๆ ในลักษณะที่แยกออกจากกัน - การเรียนการสอนในชั้นเรียนยังเน้นการจดคำบรรยายมากกว่าการฝึกปฏิบัติโดยจำลองจากสถานการณ์การทำงานจริง
ด้านสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการ	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดแคลน อุปกรณ์ สื่อการสอน โครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีทางการเรียน การสอน

สอนและ การเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดห้องปฏิบัติการทางภาษา หรือสถานที่ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ - ระบบ e-learning ภายในสถานศึกษาไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนสำคัญๆ ไม่ครอบคลุม ทำให้เกิดอุปสรรคในการค้นคว้าหาข้อมูล
ความต้องการจำเป็น	
	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านการพัฒนาผู้เรียน <ul style="list-style-type: none"> - สร้างแรงจูงใจและพลังบวกในการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าในตนเอง - จัดหลักสูตรปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน - ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้
	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านการพัฒนาผู้สอน <ul style="list-style-type: none"> - จัดหลักสูตรฝึกอบรม เสริมสร้างสมรรถนะครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเน้นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมชัดเจนต่อการเรียนรู้ทักษะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน และการสร้างสรรค์ผลงาน รวมถึงการอบรมจิตวิทยาการสอน - จัดให้มีการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สอน นักวิชาการ และผู้ประกอบการ แลกเปลี่ยนบุคลากรทั้งในและต่างประเทศ คัดเลือกครูผู้สอน และประเมินผลการพัฒนา
	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน <ul style="list-style-type: none"> - จัดเตรียม คัดเลือก ครูผู้สอนให้พอเพียง เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน - จัดการเรียนการสอนในเชิงบูรณาการของกระบวนการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งสองรูปแบบคือ จัดการเรียนการสอนในเชิงบูรณาการของทั้งการสอนแบบทั้งภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะทาง (ESP) และ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP) และภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือจากผู้สอน - จัดให้มีถ่ายทอด และจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน เหมาะสม และเข้าใจง่าย สนุกสนาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการอาชีพในอนาคตได้จริง - จัดหาวัสดุทัศนูปกรณ์สมัยใหม่ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้งานจัดการเรียนการสอน

	- สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียน
	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านผู้ประกอบการ จัดโครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการเพื่อกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

หลังจากที่ได้ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นของทั้ง 6 สถาบันการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก (SWOT Analysis) จากข้อมูลที่ได้ศึกษาในระยะที่ 1 โดยศึกษา จุดแข็ง (Strength-S) จุดอ่อน (Weakness-W) โอกาส (opportunity-O) และ อุปสรรค (Threats-T) จากสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน ความถนัดทางทักษะภาษาอังกฤษ รูปแบบและเนื้อหาที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนในแต่ละทักษะภาษา และแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อหาปัจจัยที่สำคัญในการจัดทำโครงสร้างการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ SWOT ตามลักษณะปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

ตารางที่ 53 ผลการวิเคราะห์ SWOT ตามลักษณะปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของสถาบันการศึกษาภาคกลาง 4 ทั้ง 6 สถาบัน

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร		สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	
จุดแข็ง (Strength-S)	จุดอ่อน (Weakness-W)	โอกาส (opportunity-O)	อุปสรรค (Threats-T)
<p>S1- สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นการสอนทางวิชาการ และทักษะทางด้านการประกอบวิชาชีพที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง</p> <p>S2- บุคลากร ผู้สอน เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารและสนับสนุนมีความรู้ตรงตามสาขาวิชา</p> <p>ความสามารถ ทุ่มเท มุ่งมั่น และคำนึงที่ดีต่อการปฏิบัติงานให้ตอบสนองการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>S3- ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุม คุณภาพของสถาบันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายของ</p>	<p>W1- ผู้สอนบางท่านไม่เข้าใจโครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตรอย่างแท้จริง ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์</p> <p>W2- ระเบียบวิธีการสอนภาษาอังกฤษไม่เป็นที่นิยมในการ ผู้สอนยังใช้รูปแบบการสอนหรือเนื้อหาของศาสตร์วิชาอื่นๆ ในลักษณะที่แยกออกจากกัน</p> <p>W3- การเรียนการสอนในชั้นเรียนยังเน้นการจดคำบรรยายมากกว่าการฝึกปฏิบัติโดยจำลองจากสถานการณ์การทำงานจริง</p> <p>W4- ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในบาง</p>	<p>O1- นโยบายของรัฐมีส่วนช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษา เช่นงบประมาณจาก นโยบายเรียนฟรี 15 ปี การส่งเสริมการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อผลิตกำลังฝีมือแรงงานให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ</p> <p>O2- ระบบการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานที่เข้มงวดทำให้ผู้สอนและบุคลากรฝ่ายสนับสนุนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>O3- สถาบันการศึกษาบางแห่งตั้งอยู่</p>	<p>T1- นโยบายการจัดการศึกษาภาคต่อกรนำมาปฏิบัติจริง</p> <p>เนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถทางทักษะภาษาอังกฤษใน ระดับจำกัด (ต่ำมาก ถึง ปานกลาง)</p> <p>T2- หลักสูตรการสอนไม่</p>

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร		สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	
จุดแข็ง (Strength-S)	จุดอ่อน (Weakness-W)	โอกาส (opportunity-O)	อุปสรรค (Threats-T)
<p>สถานศึกษา</p> <p>S4- ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>S5- ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสร้างพลังเชิงบวกให้กับองค์กร มีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตัวผู้สอนและผู้เรียน</p> <p>S6- ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นในองค์กร</p> <p>S7- ผู้สอนมีวุฒิการศึกษาสายตรง</p> <p>S8- ผู้สอนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพของตน มีความตระหนักถึงความสำคัญของงานพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>S9- ผู้สอนมีการแจ้งวัตถุประสงค์ การวัดและ</p>	<p>สถานศึกษาขาดจิตวิทยาการสอน</p> <p>W5- ผู้เรียนแรกเข้าขาดความรู้พื้นฐานของหลักสูตร</p> <p>W6- ผู้เรียนมีระดับความรู้ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันมาก</p> <p>W7- ผู้เรียนไม่สามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลออนไลน์ในการเรียนรู้ นอกชั้นเรียนได้ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านค่าใช้จ่าย และสัญญาณไม่ครอบคลุม ทำให้เกิดอุปสรรคในการค้นคว้าหาข้อมูล และเป็นสาเหตุให้ต้องลอกงานจากเพื่อนร่วมชั้นส่งผู้สอนรายวิชา</p> <p>W8- ผู้เรียนไม่ได้รับการเรียนรู้และฝึกทักษะที่ตรงตามความต้องการของ</p>	<p>ใกล้แหล่งเรียนรู้ การเดินทางสะดวกและรวดเร็ว</p> <p>O4- สถาบันการศึกษาจัดโครงการจัดอบรมพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างต่อเนื่องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา</p> <p>O5- เทคโนโลยี ลือออนไลน์ช่วยสนับสนุนให้ครูและผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมได้มากขึ้น</p> <p>O6- รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาจึงช่วยแบ่งเบาภาระของ ผู้ปกครองทำให้นักเรียนมีโอกาสศึกษามากขึ้น</p>	<p>สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>T3- ขาดการประสานงาน</p> <p>เพิ่มโยงต่อกลุ่มคนที่เหมาะสมที่จะสร้างโอกาสที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งของผู้สอนและผู้เรียนให้มากขึ้น</p> <p>T4- ขาดการทำงานร่วมกัน</p>

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร		สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	
จุดแข็ง (Strength-S)	จุดอ่อน (Weakness-W)	โอกาส (opportunity-O)	อุปสรรค (Threats-T)
<p>ประเมินผลแก่ผู้เรียน</p> <p>S10- ผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์และสุภาพจิตใจดี พร้อมทั้งจะแนะนำและร่วมกันแก้ปัญหาของนักเรียน</p> <p>S11- ผู้สอนมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>S12- ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ เล็งเห็นถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษในยุคโลกาภิวัตน์ในด้าน การเพิ่มโอกาสทางสังคม และทางการงานอาชีพ พร้อมทั้งจะเรียนรู้ถ้าได้รับการช่วยเหลือจากครูผู้สอน</p> <p>S13- ผู้เรียนมีทักษะในการใช้สื่อออนไลน์ สามารถสืบค้นความรู้ หาเทคนิคการสอนด้านต่างๆ จากแหล่งต่างๆ ที่มีอยู่มากมายได้ด้วยตนเองภายใต้การชี้แนะของผู้สอน</p>	<p>สถานประกอบการหรือตลาดแรงงาน</p> <p>W10- ผู้เรียนขาดโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน หรือในสถานที่ทำงาน</p> <p>W11- ความไม่พร้อมของสถานศึกษาในการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>สภาพห้องเรียนส่วนใหญ่ไม่เอื้อต่อการเรียนภาษา ห้องปฏิบัติการด้านการฝึกทักษะทางภาษา สื่อวีดิทัศน์ ตำรา หนังสือ นิตยสารที่ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ทางภาษาของผู้เรียน มิใช่เพียงพอหรือขาดแคลน</p>	<p>O7 การจัดงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาของรัฐ เช่น การให้กู้ยืมเงิน โครงการศูนย์บ่มเพาะ และโครงการต่างๆ ส่งผลให้มีวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์จริง</p> <p>O8- การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนส่งผลให้สถานศึกษาต้องผลิตและพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพเพื่อรองรับตลาดแรงงานอาเซียน</p> <p>O9- ผู้เรียนสามารถค้นคว้าข้อมูลแหล่งความรู้ได้อย่างอิสระ</p> <p>O10- ผู้เรียนทุกคนมีโทรศัพท์มือถือที่เป็นสมาร์ต โฟน ที่สามารถเข้าถึง</p>	<p>ระหว่างผู้สอนและ ผู้ประกอบการในการร่วมกัน กำหนดเนื้อหา ทักษะ และ กระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของ ตลาดแรงงาน</p>

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร		สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร	
จุดแข็ง (Strength-S)	จุดอ่อน (Weakness-W)	โอกาส (opportunity-O)	อุปสรรค (Threats-T)
<p>S14- ผู้เรียนมีจิตอาสาในการร่วมกิจกรรมต่างๆ</p> <p>S15- สถาบันมีความพร้อมในการจัดเตรียมห้องเรียนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน</p>		<p>แหล่งข้อมูลความรู้ที่หลากหลาย</p> <p>O11- ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการส่งเสริม พัฒนาและแก้ปัญหาด้านการศึกษาของผู้เรียน</p>	

จากการวิเคราะห์ SWOT ตามลักษณะปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก สามารถนำไปสู่ขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ใน 6 ด้านหลักของการจัดการเรียนรู้ คือ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) สมรรถนะของผู้เรียน 3) สมรรถนะของผู้สอน 4) สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา 5) ความพร้อมของสภาพแวดล้อมและ 6) ความพร้อมของสถานประกอบการ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ ตารางที่ 54 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

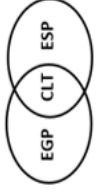
รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย	<p>จุดแข็งของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความพร้อมในการเรียนรู้ถ้าได้รับการช่วยเหลือจากครูผู้สอน (S10) - ความพร้อมให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมต่างๆ (S11) - ทักษะในการใช้สื่อออนไลน์ (S13) 	<p>จุดอ่อนของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ ความสามารถในทักษะภาษาอังกฤษ (W5) - ระดับความรู้ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน (W6) - ประสบการณ์การนำทักษะภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริง (W10) <p>(W5,W6, W10 : S2, O4, O11)</p>
	<p>จุดแข็งของผู้สอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ ความสามารถในทักษะภาษาอังกฤษ (S7) - แนวคิดและเทคนิคการจัดกิจกรรม - ส่งเสริมการเรียนรู้ (S13) - การวัดและประเมินผล (S9) - จิตวิทยาการสอน (S10) 	<p>จุดอ่อนของผู้สอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาและเมโนทัศน์ในการออกแบบการเรียนการสอน (W2) - ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษเชิงเทคนิค (W3) - จิตวิทยาการสอน (W4) <p>(W2-W4 : S2, O4)</p>
	<p>จุดแข็งของสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันการศึกษาบางแห่งตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ การเดินทางสะดวกและรวดเร็ว 	<p>จุดอ่อนของสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และบรรยากาศในการ

	(O3) - ความพร้อมของสถานศึกษา ในการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และบรรยากาศในการ จัดการเรียนการสอน (S15)	จัดการเรียนการสอน (W11 : O2, O5)
โอกาสในการพัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษ - เทคโนโลยีช่วยสนับสนุนการ จัดการเรียนการสอน (O5) - นโยบายส่งเสริมการจัด การศึกษาของรัฐเพื่อผลิตกำลัง ฝีมือแรงงานให้ตรงกับความต้องการ ของสถาน ประกอบการ (O1) - สถานศึกษาต้องผลิตและ พัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพ (O8)	รูปแบบการจัดการเรียนรู้เน้น การจัดการเรียนการสอนเชิง ระบบประกอบ 5 ส่วนได้แก่ 1. ข้อมูลนำเข้า (input): กรอบ แนวคิด 2. มาตรฐานทางการศึกษา, การ เตรียมการสมรรถนะผู้เรียน, เนื้อหาและทักษะภาษา 3. กระบวนการ (process): การ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4. ผลผลิต (output) ผลการ เรียนรู้ 5. (feedback) การให้ข้อมูล ย้อนกลับเพื่อการปรับปรุง พัฒนา 6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (S1-S15 : O1, O4, O5, O6, O7, O8)	รูปแบบการจัดการเรียนรู้เน้น การร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษาและสถาน ประกอบการ (W2, W3, W10, W11 : O1, O3, O8)
อุปสรรคในการเรียนรู้ - นโยบายการจัดการศึกษายาก ต่อการนำมาปฏิบัติจริงกับ ผู้เรียนที่มีความสามารถทาง ทักษะภาษาอังกฤษในระดับ จำกัด (T1) - หลักสูตรการสอนไม่	รูปแบบการจัดการเรียนรู้เน้น การเรียนรู้แบบผู้สอนมีบทบาท ทั้งเป็น ผู้นำ ผู้ให้ความ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ในการ เสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบค่อยเป็นค่อยไป ส่งเสริม ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่	รูปแบบการจัดการเรียนรู้เน้น การเรียนรู้ในเชิงบูรณาการ เนื้อหาทั้ง EGP และ ESP ภายใต้แนวการสอนที่เกี่ยวกับ การ สื่อ สารและรูปแบบ กิจกรรมต่างๆ ตามแนวทาง Active learning

<p>สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน (T2)</p> <p>- ขาดการประสานเชื่อมโยงในการส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งของผู้สอนและผู้เรียนให้มากขึ้น (T3)</p> <p>- ความไม่พร้อมของสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ ในการทำงานร่วมกันร่วมกัน (T4)</p>	<p>ดูแลกำกับการเรียนรู้ของตนเอง และมีพฤติกรรมทางคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ และกิจนิสัย ที่เหมาะสมในการทำงาน</p> <p>(S1-S15 : T1-T4)</p>	<p>(W2, W3 : T2, T9, T10)</p>
--	--	-------------------------------

หลังจากได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาษาอังกฤษและด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการร่างขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ประกอบด้วยลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ 1) ร่างโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย โดยระบอบองค์ประกอบและรายละเอียดขั้นตอนและสาระที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ตามตารางที่ 55 ปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนรูปแบบจากการนำเสนอเป็นตารางเป็นแบบแผนภาพเพื่อให้ดูกระชับ และชัดเจน และเข้าใจหลักการทำงานในแต่ละขั้นตอนมากยิ่งขึ้น จึงได้โครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทยตามภาพที่ 25 ตรวจสอบคุณภาพของโครงร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย
ตารางที่ 55 โครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ชั้นที่ 1

1. <u>ขั้นเตรียมการสอน: Preparation</u>			
1.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้เรียน			
กรอบแนวคิดมาตรฐานทางการศึกษา	ความรู้ ทักษะ เป้าหมาย ทางการเรียนรู้	ผู้เรียน	
	<ul style="list-style-type: none"> ระดับความสามารถทางภาษาที่ผู้ก่อนแล้ว ความรู้เดิมในเรื่องที่สอน แรงจูงใจ ความต้องการเชิงจิตวิสัย ความแตกต่างทางการเรียนรู้ 	กลยุทธ์ การเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> ความถนัดทางการเรียนรู้ การเสริมแรงเชิงบวก ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
<ul style="list-style-type: none"> กรอบมาตรฐานสมรรถนะ หมวดวิชาชีพทักษะชีวิต กลุ่มภาษาต่างประเทศ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 เนื้อหาและทักษะภาษาที่สถานประกอบการต้องการ 			สาระการเรียนรู้ <ul style="list-style-type: none"> เนื้อหาและทักษะทางภาษา ที่ผู้เรียนต้องรู้ในรายวิชา
1.2 <u>เตรียมความพร้อมผู้เรียน</u>			
วัตถุประสงค์พื้นฐานทางทักษะภาษาอังกฤษ (Pre-Foundation English Test)		ปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ (Pre-Foundation English Course)	
1.3 <u>ออกแบบการจัดการเรียนการสอนสมรรถนะ</u>			
กำหนดเนื้อหา และโมโนทัศน์	กำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้	กำหนดกิจกรรม การเรียนรู้	จัดทำ แผนการเรียนรู้
เนื้อหา EGP และ ESP ภายใต้แนวการสอน CLT 	อิงเกณฑ์หลักสูตร และตนเอง ตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน	ตามสาระการเรียนรู้ และ ความสนใจ ความถนัด ของผู้เรียน	กำหนดเกณฑ์ การวัดผลประเมินผล
		กระตุ้นและ สร้างความสนใจ ให้กับผู้เรียน	ตามสภาพจริง อิงสมรรถนะ

3. <u>ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ : Evaluation</u>			
ตรวจสอบความรู้และทักษะของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานสมรรถนะ หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มภาษาต่างประเทศ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 หน่วยสมรรถนะ			
ทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพ	ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต		
ตามมาตรฐานวิชาชีพ	คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติ และกิจนิสัยที่เหมาะสมต่อการทำงานอาชีพ		
ความรู้และทักษะปฏิบัติ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน	ความรู้และทักษะปฏิบัติ ที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	พฤติกรรม การปฏิบัติงาน รายบุคคล	พฤติกรรม การเข้าร่วม กิจกรรมกลุ่ม
ทักษะ			
การฟัง	การพูด	การอ่าน	การเขียน
ฟังข้อความ/เรื่องราว ในชีวิตประจำวัน และ ในงานอาชีพ	พูดสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และ ในงานอาชีพ	อ่านเรื่องทั่วไป ในชีวิตประจำวัน และ ในงานอาชีพ	เขียนให้ข้อมูล ในชีวิตประจำวัน และ ในงานอาชีพ
4. <u>ขั้นสะท้อนคิด : Reflection</u>			
จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรมผู้เรียนก่อนและหลังเรียน		
กระบวนการเรียนรู้	กระบวนการจัดการเรียนการสอน		
สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้			
สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา	สมรรถนะของผู้สอน	ความพร้อมของสภาพแวดล้อม ในการจัดการเรียนการสอน	ความพร้อมของสถานประกอบการ

ตารางที่ 55 โครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ชั้นที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ชั้นต่างๆและรายละเอียดในแต่ละชั้น และสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสำหรับผู้สอนในชั้นเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นเตรียมการสอน (P - Preparation) 2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (I - Instruction) 3. ขั้นแสดงผลการเรียนรู้ (E - Evaluation) และ 4. ขั้นให้ข้อมูลย้อนกลับ (R - Reflection) และ สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน โดยแต่ละขั้นตอนของรูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังต่อไปนี้

1. **ขั้นเตรียมการสอน (Preparation)** เป็นขั้นเตรียมตัวของผู้สอนก่อนการดำเนินการจัดเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยตรง ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอนย่อยคือ 1) ขั้นวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้เรียน 2) ขั้นเตรียมความพร้อมผู้เรียน และ 3) ขั้นออกแบบการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.1 **วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้เรียน** เป็นขั้นสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อหาทักษะทางภาษาเฉพาะอย่างที่จำเป็นในการทำงานอาชีพของผู้เรียนที่กำลังจะจบการศึกษา รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาในปัจจุบันของผู้เรียนเพื่อพิจารณาว่าบุคคลนั้นมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ความรู้ทางภาษาอังกฤษสำหรับงานนั้นๆมากน้อยเพียงใด การประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้นำสารสนเทศที่ได้จากการดำเนินการสำรวจผ่านทางแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งรายบุคคลและกลุ่ม และการสังเกตการณ์แบบไม่เข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และช่วยตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยขั้นตอนนี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ดังต่อไปนี้

1.1.1 กรอบแนวคิดมาตรฐานทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการออกแบบการจัดการเรียนการสอนอิงตามบริบทของ 1) เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2562 2) กรอบมาตรฐานสมรรถนะ หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มภาษาต่างประเทศ เนื้อหาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 และ 3) เนื้อหาและทักษะภาษาที่สถานประกอบการต้องการ

1.1.2 ผู้เรียน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนใน 2 ด้านคือ 1) ความรู้ ทักษะ เป้าหมายทางการเรียนรู้ ประกอบด้วย ระดับความสามารถทางภาษาที่อยู่ก่อนแล้ว ความรู้เดิมในเรื่องที่สอน แรงจูงใจ ความต้องการเชิงอัตวิสัย และ ความแตกต่างทางการเรียนรู้

และ 2) กลยุทธ์การเรียนรู้ ประกอบด้วยความถนัดทางการเรียนรู้ การเสริมแรงเชิงบวก และความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

1.1.3 สารการเรียนรู้ ทำการวิเคราะห์เนื้อหาและทักษะที่ผู้เรียนต้องรู้ในรายวิชาที่เรียน เพื่อนำไปสู่การเตรียมความพร้อมผู้เรียนในขั้นต่อไป

1.2 เตรียมความพร้อมผู้เรียน จากผลสำรวจความต้องการจำเป็นทางด้านทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน ซึ่งระบุว่าผู้เรียนในแต่ละชั้นเรียนที่ทำการศึกษาภาษาอังกฤษที่หลากหลาย จากปานกลาง ถึง ต่ำมาก โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ต่ำมาก ด้วยความหลากหลายของระดับความสามารถนี้ ทำให้การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการวัดผลและประเมินผลความรู้พื้นฐานทางทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน (placement test) ผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถในสาระที่จะเรียนน้อยคือได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ต้องได้รับการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระนั้น โดยการจัดหลักสูตรปรับพื้นฐานความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ (Pre-Foundation English Course) เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน (Pre-Foundation English Test) ซึ่งอาจทำการประเมินผู้เรียนในด้านพื้นฐานความรู้และทักษะภาษาอังกฤษก่อนการเปิดภาคเรียน หรือ ประเมินก่อนเริ่มต้นการเรียนการสอนของแต่ละบทเรียนหรือแต่ละหน่วย

1.3 ออกแบบการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ เป็นขั้นกำหนดหัวข้อด้านต่างๆที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา ประกอบไปด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.3.1 กำหนดเนื้อหาและมโนทัศน์ จากการศึกษากรอบแนวคิดมาตรฐานทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาภาษาอังกฤษต้องมุ่งเน้นเนื้อหาและมโนทัศน์ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนซึ่งเป็นนักศึกษาสายอาชีพสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้จัดการเรียนการสอนออกแบบหลักสูตรหรือแผนการสอน ที่เอื้อโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาภาษาอังกฤษทั้ง 2 ด้าน คือ 1) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั่วไป (English for General Purposes -EGP) และ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific purposes) ซึ่งทั้ง 2 ประเภทนี้ต่างก็มีกลยุทธ์ที่เหมือนกันคือ มีการจัดการเรียนการสอนที่ขับเคลื่อนด้วยแนวการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการเสริมสร้างทักษะด้านการสื่อสารมากกว่าทักษะด้านโครงสร้างทางภาษา (Hutchinson and Waters (1987), Stevens (1988) อ้างอิงใน Dudley-Evans & St. John 1998: น. 2-4) ซึ่งก็คือ แนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หรือ CLT (Communicative Language Teaching) นั่นเอง

1.3.2 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้สอนต้องบรรยายละเอียดให้ชัดเจน เฉพาะเจาะจงว่า ภายหลังจากการเรียนการสอนเสร็จสมบูรณ์แล้วนั้น ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้ และใช้จุดประสงค์นี้เป็นสื่อกลางสร้างความเข้าใจระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้เข้าใจ ตรงกันว่า เป้าหมายของการเรียนการสอนคืออะไร ผู้เรียนต้องบรรลุผลการเรียนรู้อะไร ซึ่ง การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน และการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอิงเกณฑ์หลักสูตร และตอบสนองตามความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในวิชาชีพแก่ ผู้เรียน

1.3.3 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนกำหนดกิจกรรมโดยคำนึงถึงการจัด กิจกรรมที่สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 คือ การ กำหนดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ ความสนใจ และความถนัดทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.3.4 กำหนดสื่อและวัสดุการเรียนการสอน ผู้สอนกำหนดสื่อและวัสดุที่ เหมาะสมที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่กำหนด สื่อและวัสดุที่ถูกต้องแบบมาอย่างเหมาะสม จะช่วยทำให้บรรยากาศในการสอนน่าสนใจ มากยิ่งขึ้น ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนมากกว่าวิธีการที่เคยใช้การ บรรยายแต่เพียงอย่างเดียว ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ง่ายและเข้าใจได้ชัดเจน และเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น จากประสบการณ์ที่มีความหมายในรูปแบบสี่สรรต่างๆ สื่อการ เรียนการสอนสมัยใหม่ช่วยให้ผู้เรียนซึ่งมีประสบการณ์เดิมต่างกันเข้าใจได้ใกล้เคียงกัน หรือสามารถเปลี่ยนมุมมองทัศนคติไปจากเดิมได้ ช่วยเสริมสร้าง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทัศนคติ การแก้ปัญหา เป็นต้น ในส่วนของผู้สอน สื่อและวัสดุช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอน ในการเตรียมเนื้อหา เพราะบางครั้งผู้สอนอาจให้ผู้เรียนศึกษาจากเนื้อหาที่มาจากสื่อ ช่วย ให้ผู้สอนสามารถควบคุมเนื้อหาในเวลาจำกัดได้

1.3.5 กำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผล ผู้สอนประเมินความรู้ทางภาษา ได้แก่ ทักษะหลัก ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และ และองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องคือ คำศัพท์ ไวยากรณ์ การออกเสียง รวมไปถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน เป็นต้น และ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรตรวจสอบความรู้ความสามารถ ที่แสดงพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และควรกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จัก กำกับดูแล รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนด้วยการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของ

ตนเองอย่างสม่ำเสมอเช่นกัน ผู้สอนทำการประเมินในชั้นเรียนในรูปแบบทั้งการประเมินผลย่อยเพื่อการพัฒนา และการประเมินผลรวมเพื่อสรุปการเรียนรู้ นอกจากนี้ ผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ในการผ่านตัวชี้วัดทุกตัวให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน กล่าวคือ ตัวชี้วัดควรมีลักษณะที่ทำให้ท้าทายให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และไม่ควรเป็นเกณฑ์ประเมินที่ยากหรือง่ายเกินไป ซึ่งเมื่อนำมาใช้ประเมินผู้เรียนแล้ว ผู้เรียนไม่บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ที่ยอมรับได้ ผู้สอนต้องหาวิธีการช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

1.3.6 จัดทำแผนการสอน แผนการสอนช่วยให้ผู้สอนได้ดำเนินการกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือรายวิชาที่กำหนดขึ้น ดังนั้น แผนการสอนต้องประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1.3.6.1 สารสำคัญ ผู้สอนกำหนดสารสำคัญที่จะสอนโดยเขียนในลักษณะเป็นความคิดรวบยอด (concept)

1.3.6.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งเขียนในลักษณะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยระบุว่าเมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติทุกกิจกรรมในแต่ละแผนการเรียนรู้อของหน่วยการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถบรรลุผลตามจุดประสงค์ในเชิงปฏิบัติอะไรได้บ้างตามเป้าหมายการเรียนรู้ของตัวชี้วัด

1.3.6.3 สารการเรียนรู้ ผู้สอนกำหนดสารการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละแผนเนื้อหาที่ระบุอาจเป็นหัวข้อภาษาอังกฤษทั่วไป หรือ EGP หรือ ภาษาอังกฤษเฉพาะด้าน หรือ ESP หรืออาจเป็นหัวข้อภาษาอังกฤษที่มาจากทั้ง 2 ด้าน

1.3.6.4 กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนระบุวิธีสอน รูปแบบการสอนแบบ หรือเป็นขั้นตอนและวิธีการของการดำเนินกิจกรรมต่างๆตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออกทั้งด้านการฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆ การใช้ความคิด การแลกเปลี่ยนเสนอแนะ และกระทำเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในขณะที่เรียน ภายใต้เทคนิคการสอนที่หลากหลายโดยมุ่งเน้นแนวการสอนแบบ CLT ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3.6.5 สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ผู้สอนเลือกสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา และสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในหลักการได้ง่าย สื่อการสอนอาจเป็นรูปแบบของ ตำรา เอกสารอ้างอิง ใบความรู้ ใบงาน แบบฟอร์มการเขียน eworks เครื่องโสตทัศนูปกรณ์ วีดิทัศน์ Power Point สื่อออนไลน์ต่างๆ

และเลือกแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในคาบนั้นๆ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการภาษา ห้องสมุด สถานประกอบการ หรือ สถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น

1.3.6.6 การวัดผลประเมินผล การวัดผลประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากทำให้ผู้สอนทราบว่า ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้หรือไม่ ซึ่งผู้สอนสามารถตรวจสอบได้หลายวิธี เช่น การสังเกตความสนใจ และการมีส่วนร่วม การแสดงความคิดเห็นและการตรวจผลงาน การใช้แบบทดสอบ การนำผลงานมาคิดที่ปายนิเทศ การทำเพิ่มสะสมงาน เป็นต้น ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจะต้องจัดรวมไว้อย่างมีระบบระเบียบในแผนการสอน โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการวัดและประเมินผล เครื่องมือในการวัดและประเมินผล และเกณฑ์การวัดและประเมินผล

1.3.6.7 บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บันทึกผลการใช้แผน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ผลการสอน ผลการเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข โดยจะเป็นข้อมูลสำคัญแก่ผู้สอนในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

2. **ชั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Instruction)** หมายถึง ชั้นการจัดกิจกรรมที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติและการสร้างสรรค์ผลงานด้วยองค์ความรู้ของผู้เรียนเอง ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ หรือองค์ประกอบย่อย 5 ขั้นตอนดังนี้

2.1 **ขั้นค้นหา** เป็นขั้นที่กำหนดขึ้นด้วยจุดประสงค์คือ 1) เพื่อค้นหาสมรรถภาพทางภาษาของผู้เรียนก่อนเข้าสู่บทเรียน และ 2) เพื่อพัฒนาเพื่อพัฒนาทางภาษาของผู้เรียน โดยการส่งเสริมสิ่ง que ผู้เรียนมีอยู่ให้มากขึ้น และถ้าไม่มีผู้สอนก็จะเสริมสิ่งใหม่ขึ้นมา รูปแบบกิจกรรมในขั้นนี้คือ การให้ผู้เรียนสอบวัดผลก่อนเรียน รูปแบบปดสัมพัทธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมจะเป็น ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ และควบคุมกิจกรรม หรือ ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher-centered) ให้ผู้เรียนทั้งชั้นปฏิบัติตาม

2.2 **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** เป็นขั้นที่ผู้สอนเชื่อมโยงความรู้เดิมสู่ความรู้ใหม่ของผู้เรียน และเนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาที่จำกัด ดังนั้นกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) จึงถูกนำมาใช้ในขั้นนี้ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยผู้สอนจะใช้วิธีสอนแบบสาธิต (Demonstration method) กล่าวคือ เมื่อผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอน

จะสาธิตให้ผู้เรียนดูเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งปัญหาและเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้คำตอบ การให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือเพื่อต้องการสร้างความเข้าใจในความคิดรวบยอด ความจริงหลักทฤษฎี โดยนักเรียนสามารถมองเห็นได้โดยตรง รูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนขณะปฏิบัติ กิจกรรมจะเป็น ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ และควบคุมกิจกรรม หรือ ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher-centered) ให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม ในรูปแบบผู้สอนกับผู้เรียนทั้งชั้น เป็นกลุ่ม หรือ รายบุคคล

2.3 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นที่ผู้สอนให้เวลาผู้เรียนฝึกปฏิบัติ โดยรูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมจะมีลักษณะคือ ผู้สอนเป็นผู้กำกับดูแลและควบคุมกิจกรรม คอยให้การช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยน เชื่อมโยง ความรู้เดิมสู่ความรู้ใหม่ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือ ผู้เรียนกับผู้เรียน ในขั้นนี้ เป้าหมายของการช่วยเหลือผู้เรียนคือ การกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานให้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง โดยที่ผู้สอนจะค่อยๆลดบทบาทการช่วยเหลือลง ในขณะที่ผู้เรียนค่อยๆเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเองมากขึ้น บทบาทของผู้สอนที่เป็นผู้นำ (leader) จะค่อยๆเปลี่ยนเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) แทน เมื่อผู้เรียนได้ฝึกหัดในระยะเวลาหนึ่งแล้ว ผู้สอนต้อง ทบทวน ตรวจสอบความเข้าใจในเนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมที่ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ

2.4 ขั้นสร้างสรรค์ผลงาน เป็นขั้นที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยจัดกระทำข้อมูล ได้แก่ รูปประโยค ข้อความ บทความสั้นๆ คำสั่ง ป้ายข้อความ โฆษณา จัดกระทำใน ลักษณะรูปภาพ ตาราง เสียง ภาพและเสียง clip วิดีโอ เป็นต้น ผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียน แสดงความสัมพันธ์ของโครงสร้าง ความหมายของรูปแบบข้อมูลเก่าและใหม่ ตั้งคำถามนำทางให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สรุป อภิปรายโครงสร้างอย่างมีเหตุผล กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างข้อมูลใหม่ ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเองโดย การอธิบายความคิดของตนเองพร้อม แสดงหลักฐาน ประกอบคำอธิบาย ในขั้นสร้างสรรค์ผลงานนี้ ผู้สอนอาจใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (collaborative learning) โดยผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกกลุ่มมีความสามารถคล่องกัน ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม แบ่งภาระหน้าที่กัน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จดบันทึก เป็นผู้ประเมินผล เป็นต้น ผู้สอนแนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูล และมอบหมายภาระงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยใช้ใบงาน ผู้เรียนแต่ละแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหา และทำกิจกรรมตามใบงาน หลังจากนั้น กำหนดระยะเวลาให้ผู้เรียนร่วมกันคิด วิเคราะห์ ตั้งคำถามและสร้างผลงานใหม่ตาม ภาระงานที่กำหนดในใบงาน หลังจากนั้น ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่สร้างจากองค์ความรู้ใหม่ (new knowledge) ให้กับผู้อื่นในชั้น (show and share) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนคนอื่นช่วยกันตรวจสอบ การนำเสนอผลงานว่า มีความถูกต้องและครบถ้วนแล้วหรือไม่ หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มนำเสนอ ผลงาน แล้วประเมินผลงานร่วมกัน วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมกลุ่มในขั้นนี้มีดังต่อไปนี้

2.4.1 เพื่อเสริมสร้างทักษะความคิดริเริ่มของผู้เรียน ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่อย่างมีความหมายโดยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน โดยบทบาทผู้สอนในการสอนและการให้ความรู้แก่ผู้เรียน โดยตรงลดลง แต่เพิ่มกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้แบบการเรียนรู้แบบลงมือทำ หรือ การเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ซึ่งการเรียนรู้ลักษณะนี้จะทำให้ประสาทสัมผัสทั้งห้าได้รับรู้ เป็นความสอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวกับความจำโดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ให้อยู่คงทนได้ยาวนาน (long term memory) ตามทฤษฎีกรวยแห่งการเรียนรู้ (The Cone of Learning) ของ Edgar Dale

2.4.2 เพื่อกำกับดูแลการเรียนรู้ของตนเองของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ผ่านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน กับเพื่อนผู้เรียนด้วยกัน ผู้สอน และสิ่งแวดล้อม เป็นการสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนสามารถรับรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วย

2.4.3 เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะด้านการแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ใหม่ การจดบันทึก การบริหารจัดการกับความรู้และเวลา การแก้ปัญหา การเป็นผู้นำผู้ตาม การนำเสนองาน การแสดงออกในที่ชุมชน นอกจากนี้การทำกิจกรรมร่วมกันช่วยให้ผู้เรียนฝึกการให้ความช่วยเหลือกันและกัน ฝึกวินัยในตนเอง ฝึกความอดทนในการเป็นผู้ฟังที่ดี รู้จักรับผิดชอบ ในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่อันพึงประสงค์ในการอยู่ร่วมกันในสังคมและการประกอบอาชีพ

2.5 ขั้นสรุปบทเรียน เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนจัดสถานการณ์เพื่อสรุปประเด็นที่ได้จากการศึกษาและเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจหลังเรียนของผู้เรียน โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่สร้างขึ้นกับความรู้เดิม ได้ตรวจสอบ เพิ่มเติมความความรู้ ทักษะให้สมบูรณ์ และ เพื่อช่วยขยายกรอบความคิดของความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่ โดยที่ผู้สอน 1) ให้ผู้เรียนบอกสิ่งที่ตนค้นพบแล้วตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเองกับผู้เรียนคนอื่นๆ 2) ใช้คำถามปลายเปิด ซักถาม หรือตั้งประเด็นถามถึงวิธีการที่ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และผู้เรียน 1) ตรวจสอบกรอบความคิดใหม่

หรือ ข้อค้นพบที่น่าเสนอไว้ว่าถูกต้อง เหมาะสม สมบูรณ์ หรือ มีสิ่งไหนที่ต้องเพิ่มเติมหรือไม่ กับ ผู้เรียนคนอื่นๆ 2) ตอบคำถาม อธิบาย วิธีการที่ผู้เรียนแสวงหาความรู้

3 ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation) เป็นขั้นตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้สอนดำเนินการ 1) วัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนใน 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ เจตคติ ว่าเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เครื่องมือวัดผลแบบต่างๆ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การตรวจแบบฝึกหัด หรือ ใบงาน การใช้แบบทดสอบ หรือ การประเมินด้วยแฟ้มผลงานของผู้เรียน (Formative Evaluation) และ 2) ประเมินผลการเรียนรู้ โดยการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เพื่อพิจารณาผลการจัดการเรียนรู้หลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว ในขั้นนี้ ผู้สอนอาจทำการประเมินหลังจบหน่วยการเรียนรู้ หน่วยใดหน่วยหนึ่ง หรือหลายหน่วย รวมทั้งการประเมินปลายภาคเรียนหรือปลายปี ในลักษณะ ทั้งการใช้แบบสังเกตกับการประเมินแบบอิงกลุ่ม และ ใช้แบบทดสอบกับการประเมินแบบอิงเกณฑ์ (criterion-referenced evaluation) ในการตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด โดยที่ในการประเมินนั้น ผู้สอนต้องพิจารณาเนื้อหา 3 ด้าน ได้แก่

3.1 ทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินผู้เรียนในด้านความรู้ และทักษะปฏิบัติ ว่าผู้เรียนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ที่ถูกต้อง เหมาะสมในการทำงานอาชีพหรือไม่

3.2 ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ประเมินผู้เรียนในด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ ว่าผู้เรียนมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ที่ถูกต้อง เหมาะสมในชีวิตประจำวันหรือไม่

3.3 คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมต่อการทำงานอาชีพ ผู้สอนประเมินผู้เรียนในด้านพฤติกรรม การปฏิบัติงานรายบุคคล และ พฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม โดยผู้สอนสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนตามตัวบ่งชี้พฤติกรรมดังต่อไปนี้

3.3.1 ตัวบ่งชี้คุณลักษณะความซื่อสัตย์ ผู้สอนประเมินผู้เรียนจากการที่ผู้เรียนไม่พูดจาโกหก ไม่ลอกงานเพื่อนมาส่ง ไม่ทุจริตในการสอบ มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลเมื่อกล่าวถึงผลงานของคนอื่น ไม่เอาผลงานของคนอื่นมาเป็นของตน เป็นต้น

3.3.2 ตัวบ่งชี้คุณลักษณะความรับผิดชอบ ผู้สอนประเมินผู้เรียนจากการที่ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ กติกาที่วางไว้ทั้งจากของสถานศึกษาและจากที่ตกลงกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด ติดตามปรับปรุงแก้ไข

ข้อบกพร่องในการทำงาน คุณแลกรักษา วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน และจัดเก็บให้เรียบร้อยหลังการใช้

3.3.3 ตัวตัวบ่งชี้พฤติกรรมกระตุ้นใจเรียน ผู้สอนประเมินผู้เรียนจากการที่ผู้เรียนเข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังคำบรรยายหรืออภิปราย ร่วมแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามผู้สอน ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย ควบคุมตนเองให้จดจ่อกับการเรียน ไม่ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนขณะกำลังเรียน มีความขยัน มุมานะ เป็นต้น

3.3.4 ตัวตัวบ่งชี้พฤติกรรมด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้สอนประเมินผู้เรียนในด้านการทำงานที่มุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม การสร้างความสามัคคี การรักษาความยุติธรรม ไม่เอาเปรียบผู้อื่น พร้อมปฏิบัติตนในกรอบและระเบียบของสถาบันการศึกษาและหน่วยงาน ยินดีช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานตามกำลังที่สามารถทำได้ ยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก เป็นต้น

4. **ขั้นสะท้อนคิด (Reflection)** เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการทวนคิดภายหลังที่ผู้เรียนปฏิบัติภาระงาน ได้สิ้นสุดลงแล้ว การเขียนสะท้อนการเรียนรู้ทำให้ผู้สอนทราบความก้าวหน้าในผลการเรียนรู้ โดยผู้สอนแจกตัวอย่างแบบสะท้อนคิดให้ผู้เรียนเขียนตอบซึ่งต้องสอดคล้องกับความรู้ ทักษะที่กำหนดในตัวชี้วัดหรือเป็นใบบันทึกการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น journal writing หรือ learning log ให้ผู้เรียน แบบบันทึกนี้สามารถนำไปใช้ในการสะท้อนความคิดผู้เรียนทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ การสะท้อนการคิดโดยการเขียนบันทึก ควรใช้เวลาในการสะท้อนคิดอย่างเหมาะสม ไม่สั้นจนเกินไป เช่น ควรให้ผู้เรียนลองฝึกเขียนในสัปดาห์แรก จากนั้นในชั้นเรียนร่วมไปกับผู้สอน ต่อจากนั้นผู้เรียนควรสะท้อนการคิดในสัปดาห์ถัดไป หรือผู้สอนอาจใช้วิธีชักถามผู้เรียนโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในชั้น เพื่อวิเคราะห์ประเมิน หาข้อสรุปจากการเรียนรู้ ประสพการณ์นั้นๆ เช่น ภายหลังการทำแบบฝึกหัดการฟังบทสนทนาสั้นๆแล้วตอบคำถาม การทำกิจกรรมการอ่านด้วยเทคนิคแบบข้าม (scanning) โดยอ่านเนื้อหาทั้งหมดแบบคร่าวๆ ผ่านๆ เพื่อค้นหาใจความสำคัญ (Main ideas) หรือประเด็นและใจความสำคัญของบทความ (Passage) นั้นๆ การเขียนบรรยายขนาด รูปทรง วัสดุที่นำมาทำ หรือการพูดแนะนำตัว โดยกิจกรรมในขั้นสะท้อนคิดนี้ ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนย้อนคิดทบทวนใน 3 ประเด็นดังนี้

4.1 **จุดประสงค์การเรียนรู้** ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนจุดประสงค์หรือเป้าหมายการเรียนรู้ ว่าเรียนรู้เรื่องอะไร มีเป้าหมายเพื่ออะไร ได้รับความรู้และทักษะทางภาษาอะไรบ้างและจะ

นำไปใช้ประโยชน์อย่างไร มีทักษะใดที่ทำได้ หรือ ทำไม่ได้ เพราะเหตุใด ต้องการเรียนรู้อะไรเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป เป็นต้น

4.2 พฤติกรรมผู้เรียนก่อนและหลังเรียน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนว่าก่อนและหลังเรียนผู้เรียนมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการความคิด วิเคราะห์เพื่อหาคำตอบ การจัดระบบขั้นตอนการทำงานในลักษณะการทำงานเดี่ยว คู่ หรือ กลุ่ม ทักษะทางภาษา ความเชื่อ ความหวังที่แตกต่างไปจากเดิมในเชิงบวก หรือลบ หรือไม่ อย่างไร เป็นต้น

4.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนว่าในระหว่างการทำกิจกรรมผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาและหาคำตอบของคำถาม หรือสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามที่โจทย์ต้องการในเวลาที่กำหนดได้หรือไม่ มีปัญหาที่ต้องแก้ไข ปรับปรุง อย่างไร อะไรที่เป็นปัจจัยให้ปฏิบัติงานสำเร็จ หรือล้มเหลว สิ่งอะไรที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายครั้งต่อไปดีขึ้นที่ผู้เรียนชอบมากที่สุดจากการเรียนครั้งนี้คืออะไร ผู้เรียนคิดว่ามีอะไรบ้างที่ต้องปรับปรุงในการเรียนครั้งนี้ เป็นต้น

โดยขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย กลไกสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ 1. สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา 2. สมรรถนะของผู้สอน 3. ความพร้อมของสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน 4. ความพร้อมของสถานประกอบการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน

1. สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา ประกอบด้วย 1.1 การกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 1.2 ภาษาอังกฤษเชิงบูรณาการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานประกอบการ การส่งเสริมศักยภาพของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ และ 1.3 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทักษะทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับงานในอนาคต

2. สมรรถนะของผู้สอน ประกอบด้วย

2.1 ศักยภาพด้านความรู้ เนื้อหาและความรับผิดชอบ

2.2 ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน

2.3 การวางแผนร่วมกับสถานประกอบการที่เป็นแหล่งเรียนรู้ฝึกปฏิบัติทักษะทางภาษาตามสภาพจริง

2.4 จิตวิทยาการสอน

3. ความพร้อมของสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

3.1 ห้องเรียน

3.2 ห้องปฏิบัติการทางภาษา

3.3 อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์

3.4 สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ (e-Learning)

3.5 แหล่งค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน

4. ความพร้อมของสถานประกอบการ ประกอบด้วย

4.1 มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร และ การจัดการเรียนการสอน ร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนทั้งเนื้อหาและทักษะภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจริง

4.2 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรในการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมทั้งเรื่องเรื่องทรัพยากรบุคคล แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมในการเสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และทักษะภาษาตามสภาพจริง

4.2. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

จากองค์ประกอบหลักของรูปแบบดังแผนภาพที่ 4.1 ผู้วิจัยได้พัฒนาไปสู่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 ดังแผนภาพที่ 4.2 ดังนี้

ภาพที่ 25 แสดงรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา
อาชีวศึกษาในประเทศไทย PIER+4 สำหรับผู้สอนในชั้นเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 ขั้นเตรียมการสอน (P - Preparation) ประกอบด้วยการดำเนินการ 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่
1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น 2) เตรียมความพร้อมผู้เรียน และ 3) ออกแบบการจัดการเรียนการสอน
ตามสมรรถนะรายวิชาภาษาอังกฤษ

1.2 ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (I - Instruction) ประกอบด้วยการดำเนินการ 5 ขั้นตอนย่อย
ได้แก่ 1) ขั้นค้นหา 2) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ 4) สร้างสรรค์ผลงาน และ 5) ขั้นสรุป
บทเรียน

1.3 ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (E - Evaluation) ประกอบด้วย สาระที่ต้องประเมิน 3
ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ 2) ความรู้และทักษะพื้นฐาน
ในการดำรงชีวิต และ 3) คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

1.4 ขั้นสะท้อนคิด (R - Reflection) ประกอบด้วย สาระที่ต้องสะท้อนคิด 3 ด้าน ได้แก่ 1)
จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) พฤติกรรมผู้เรียนก่อนเรียน และ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน

2. สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา 2)
สมรรถนะของผู้สอน 3) ความพร้อมของสภาพแวดล้อม 4) ความพร้อมของสถานประกอบการ

ผลการตรวจสอบคุณภาพของโครงร่างรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จำนวน 5 ท่าน
โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ 2 ท่าน ด้านอุตสาหกรรมศึกษา 1
ท่าน ด้านการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาหลักสูตรทวิภาคี 1 ท่าน และ ผู้ประกอบการ 1 ท่าน รวม 5
ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพของโครงร่างรูปแบบ ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบ
โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = .217) โดยที่ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงมี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .281) รองลงมาคือ ด้านความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมีคุณภาพอยู่ใน
ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = .298) ด้านความสอดคล้องกับบริบท อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.05$,
S.D. = .251) และ ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = .296) ตามลำดับ และผล
การทดลองใช้เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบที่พัฒนาไปใช้จริง พบว่า กิจกรรมตาม
กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบเป็นขั้นตอนที่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ได้อย่างต่อเนื่อง

4.3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนากับกลุ่มตัวอย่าง

หลังจากได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบนี้ ไปใช้กับนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างซึ่งกำลังศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม อ.เมือง จ.นครปฐม เป็นจำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนทั้งสิ้น 21 คน ประกอบด้วยนักศึกษาชาย 20 คน นักศึกษาหญิง 1 คน มาจากสาขาวิชาช่างยานยนต์ จำนวน 9 คน และ สาขาวิชาช่างกลโรงงาน จำนวน 12 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนทุกวันศุกร์ ครั้งละ 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. เป็นจำนวน 8 ครั้ง (สัปดาห์ที่ 2 ถึง 9) รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทำการทดสอบนักศึกษาก่อนเรียน ในสัปดาห์ที่ 1 ต่อจากนั้นเริ่มทำการสอนและเก็บคะแนนย่อยนักศึกษาในแต่ละทักษะ (formative evaluation) ในสัปดาห์ที่ 2 ถึง 9 และประเมินผลแบบรวม (summative evaluation) ในสัปดาห์ที่ 10 แบ่งเป็นสัดส่วนตามเกณฑ์ของหลักสูตรดังนี้

1. จิตพิสัย 20 คะแนน การสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในการให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน ในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย ความรับผิดชอบ ความมีส่วนร่วมในกิจกรรม และความซื่อสัตย์ และพฤติกรรมอื่นๆที่สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษานั้นมีคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

2. ภาระงาน 40 คะแนน ประกอบด้วยงานที่มอบหมายให้ทำในชั้น 4 ชั้น และงานที่ต้องทำนอกชั้นเรียน 4 ชั้น รวม 8 ชั้น โดยงานแต่ละชั้นงานจะถูกออกแบบเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต

3. แบบทดสอบรวม 4 ทักษะ 40 คะแนน เป็นแบบทดสอบที่วัดผลความสามารถทางทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน จัดสอบใน 2 สัปดาห์สุดท้ายของการทดลอง โดยมีการจัดสอบทักษะการพูด แบบสอบคู่ (20 คะแนน) ในสัปดาห์ที่ 9 และจัดการสอบทักษะการฟัง (20 คะแนน) ทักษะการอ่าน (20 คะแนน) และทักษะการเขียน (20 คะแนน) ในสัปดาห์ที่ 10 ซึ่งเป็นสัปดาห์สุดท้ายของการจัดการเรียนการสอนแก่กลุ่มตัวอย่าง

หลังจากที่ได้นำรูปแบบ PIER+4 มาใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

ตารางที่ 56 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ

PIER+4

นักศึกษา (N = 21)	คะแนน จิตพิสัย	คะแนน ภาระงาน	คะแนน ทดสอบรวม	คะแนนรวม ภาระงาน และ ทดสอบรวม	คะแนนรวม ทั้งหมด
คนที่	20	40	40	80	100
1	16	28	30	58	74
2	18	23	24	47	65
3	15	24	25	49	64
4	19	32	33	65	84
5	16	21	27	48	64
6	16	27	30	57	73
7	18	34	32	66	84
8	20	35	28	63	83
9	17	29	27	56	73
10	17	27	23	50	67
11	16	22	25	47	63
12	15	23	23	46	61
13	20	33	29	62	82
14	19	20	23	43	62
15	18	23	21	44	62
16	18	28	24	52	70
17	16	22	21	43	59
18	16	23	25	48	64
19	20	30	26	56	76
20	15	22	25	47	62
21	15	24	27	51	66
\bar{x}	17.14	26.48	26.10	52.29	69.43
S.D.	1.740	5.164	3.872	7.281	8.274
ร้อยละ	85.70	66.20	65.25	65.36	69.43

จากตารางที่ 56 พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษาทั้งชั้นเรียนมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) = 69.43 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน S.D. = 8.274 ด้านจิตพิสัย นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย = 17.14 จากคะแนน

เต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.70, S.D. = 1.740 ด้านภาระงาน มีคะแนนเฉลี่ย = 26.48 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.20, S.D. = 5.164 ด้านผลทดสอบรวม มีคะแนนเฉลี่ย = 26.10 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.25, S.D. = 3.872 เมื่อพิจารณาผลคะแนนด้านภาระงานและสอบปลายภาค ซึ่งเป็นการทดสอบภาษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ย = 52.29 จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน S.D. = 7.281 คิดเป็นร้อยละ 65.36

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4 ของนักศึกษาจำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

ตารางที่ 57 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาแต่ละคน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะ	การฟัง		การพูด		การอ่าน		การเขียน		คะแนนรวมทุกทักษะ	
	คะแนนเต็ม	20	20	20	20	20	20	20	80	80
น.ศ.ลำดับที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	5	11	9	16	7	14	7	12	28	53
2	4	7	8	14	5	12	5	8	22	41
3	6	10	10	14	8	12	8	11	32	47
4	10	14	12	18	9	16	10	15	41	63
5	4	9	6	11	5	11	5	8	20	39
6	6	10	12	16	9	14	9	13	36	53
7	13	17	14	20	11	17	12	18	50	72
8	9	16	12	19	14	20	11	13	46	68
9	8	13	9	15	10	15	7	13	34	56
10	6	13	9	15	8	14	7	12	30	54
11	3	8	8	13	7	12	5	9	23	42
12	5	11	7	11	8	12	6	10	26	44
13	12	17	10	16	10	17	11	16	43	66
14	6	8	5	9	6	13	3	9	20	39
15	4	11	9	12	6	10	5	7	24	40
16	8	14	10	15	7	13	8	11	33	53
17	4	10	6	11	5	11	8	14	23	46
18	3	8	5	10	7	14	7	10	22	42

19	10	15	8	15	11	16	10	14	39	60
20	5	10	7	12	6	11	7	11	25	44
21	5	9	6	12	8	12	10	13	29	46
\bar{X}	6.48	11.48	8.67	14.00	7.95	13.62	7.67	11.76	30.76	50.86
S.D.	2.892	3.076	2.477	1.000	1.000	2.500	2.394	2.809	8.910	10.150
ร้อยละ	32.40	57.40	43.35	70.00	39.75	68.10	38.35	58.80	38.45	63.58

จากตารางที่ 57 พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในทุกทักษะ โดยก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย = 30.76 จากคะแนนรวมทุกทักษะ = 80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.45, S.D. = 8.910 หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย = 50.86, คิดเป็นร้อยละ 63.58, S.D. = 10.150 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจำแนกตามทักษะ โดยแต่ละทักษะมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน ด้านทักษะการฟัง ก่อนเรียนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย = 6.48 คิดเป็นร้อยละ 32.40, S.D. = 2.892 หลังเรียน = 11.48 คิดเป็นร้อยละ 57.40, S.D. = 3.076 ด้านทักษะการพูด ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย = 8.67 คิดเป็นร้อยละ 43.35, S.D. = 2.477 หลังเรียน = 14.00 คิดเป็นร้อยละ 70.00, S.D. = 1.000 ด้านทักษะการอ่าน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย = 7.95 คิดเป็นร้อยละ 39.75, S.D. = 1.000 หลังเรียน = 13.62 คิดเป็นร้อยละ 68.10, S.D. = 2.500 ด้านทักษะการเขียน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.67 คิดเป็นร้อยละ 38.35, S.D. = 2.394 หลังเรียน = 11.76 คิดเป็นร้อยละ 58.80, S.D. = 2.809 จึงสรุปได้ว่า ทักษะที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะการพูด รองลงมาคือ ทักษะการอ่าน อันดับที่ 3 คือ ทักษะการเขียน และอันดับที่ 4 คือ ทักษะการฟัง

เมื่อนำผลคะแนนของนักศึกษาไปทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.52 และ 4.53 ดังนี้

ตารางที่ 58 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ของนักศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4

แบบทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig. (2-tailed)
ก่อนเรียน	21	30.76	8.910			
หลังเรียน	21	50.86	10.150	-34.342	20	.000**

**นัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 58 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จากตาราง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 59 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะ	การฟัง		การพูด		การอ่าน		การเขียน	
	20	20	20	20	20	20	20	20
คะแนนเต็ม								
การทดสอบ	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
\bar{X}	6.48	11.48	8.67	14.00	7.95	13.62	7.67	11.76
S.D.	2.892	3.076	2.477	1.000	1.000	2.500	2.394	2.809
t	-17.573		-22.007		-23.383		-14.434	
df	20		20		20		20	
Sig. (2-tailed)	.000**		.000**		.000**		.000**	

**นัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .

ตารางที่ 59 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 4.53 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จากตาราง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 สูงกว่าก่อนการเรียนในทุกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย PIER+4

จากการแจกแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 21 ชุด ว่ามีความพึงพอใจในด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาวิชา 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 5) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในระดับใดในระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale ดังนี้

4.20-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
3.40-4.19	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น มาก
2.60-3.39	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
1.80-2.59	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อย
1.00-1.79	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ปรากฏผลดังตารางที่ 60 ดังนี้

ตารางที่ 60 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4

รายการข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
1. ด้านเนื้อหาวิชา				
1.1 มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	4.33	.577	มากที่สุด	2
1.2 มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการประกอบอาชีพ	4.19	.928	มาก	4
1.3 มีความเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	4.24	.995	มากที่สุด	3
1.4 มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.43	.676	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย	4.30	.732	มากที่สุด	
2. ด้านผู้สอน				
2.1 มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.10	.831	มาก	6
2.2 มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	4.67	.730	มากที่สุด	1
2.3 มีการใช้เทคนิคการสอนที่น่าสนใจในการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจใฝ่รู้	4.24	.889	มากที่สุด	4
2.4 มีการแนะนำให้คำปรึกษา รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แสดงถึงความเอื้ออาทรต่อผู้เรียน	4.48	.680	มากที่สุด	2
2.5 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ในเนื้อหาวิชา	4.14	.793	มาก	5
2.6 มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย รู้ทันข้อมูลข่าวสารและรู้จักใช้เทคโนโลยี สารสนเทศยุคใหม่ทั้งในและ/หรือนอกชั้นเรียน	4.43	.676	มากที่สุด	3

รายการข้อความ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
รวมเฉลี่ย	4.29	.762	มากที่สุด	
3. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้				
3.1 สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของเนื้อหาที่เรียน	4.29	.644	มากที่สุด	4
3.2 เลือกใช้วิธีการสอนอันหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	4.14	.854	มาก	7
3.3 เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	4.29	.784	มากที่สุด	4
3.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เคลื่อนไหว ตื่นตัว สนุกสนานในการเรียน	4.29	.845	มากที่สุด	4
3.5 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สมดุลรวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.38	.805	มากที่สุด	2
3.6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม และได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆในเชิงคิดวิเคราะห์	4.19	.750	มาก	6
3.7 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.24	.700	มากที่สุด	5
3.8 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการค้นคว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง	4.33	.913	มากที่สุด	3
3.9 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการนำไปปฏิบัติได้จริง	4.43	.676	มากที่สุด	1
3.10 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนได้พัฒนาการคิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและซักถาม	4.29	.902	มากที่สุด	4
รวมเฉลี่ย	4.31	.810	มากที่สุด	
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
4.1 แจกเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน	4.33	.730	มากที่สุด	2
4.2 ประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน	4.38	.805	มากที่สุด	1

รายการข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ	ลำดับ ค่าเฉลี่ย สูงสุด
4.3 เลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดและประเมินผลอย่าง เหมาะสม หลากหลาย	4.33	.730	มากที่สุด	2
4.4 ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและการ พัฒนาตนเองของผู้เรียน	4.33	.796	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.35	.765	มากที่สุด	
5. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
5.1 ห้องเรียนมีขนาดเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	4.29	.717	มากที่สุด	1
5.2 ห้องเรียนมีสัดส่วนอุปกรณ์ที่ทันสมัย ในสภาพที่ใช้ งานได้ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง เครื่องฉาย ระบบ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น	4.10	.700	มาก	2
5.3 ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปที่เหมาะสมกับ การเรียนรู้ เช่น ความสะอาด แสง การถ่ายเทอากาศ (พัดลม เครื่องปรับอากาศ)	2.62	.669	ปานกลาง	3
5.4 ห้องปฏิบัติการทางภาษามีเครื่องมือ อุปกรณ์ให้ฝึก เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2.48	.873	น้อย	4
รวมเฉลี่ย	3.37	.740	ปานกลาง	

จากตารางที่ 60 พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.184$, S.D. = .769) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = .765) รองลงมาคือ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .810) ลำดับที่ 3 คือ ด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = .732) และลำดับที่ 4 คือ ด้านผู้สอน ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .762) โดยทั้ง 4 ด้านมีระดับความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุด อยู่ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .740) เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านเนื้อหาวิชา รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 4.43$, S.D. =.676) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด รองลงมาคือ มีความ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{x} = 4.33$, S.D. =.577) ในระดับ มากที่สุด มีความ เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.19$, S.D. =.995) ในระดับ มากที่สุด มีความเหมาะสม และเพียงพอต่อการประกอบอาชีพ ($\bar{x} = 4.19$, S.D. =.928) ในระดับ มาก ตามลำดับ

ด้านผู้สอน รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า ($\bar{x} = 4.67$, S.D. =.730) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด รองลงมาคือ มีการแนะนำให้คำปรึกษา รับฟังความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน แสดงถึงความเอื้ออาทรต่อผู้เรียน ($\bar{x} = 4.48$, S.D. =.680) ในระดับ มากที่สุด มี ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย รู้ทันข้อมูลข่าวสารและรู้จักใช้เทคโนโลยี สารสนเทศยุคใหม่ทั้งในและ/หรือนอกชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.43$, S.D. =.676) ในระดับ มากที่สุด มีการใช้ เทคนิคการสอนที่น่าสนใจในการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจใฝ่รู้ ($\bar{x} = 4.24$, S.D. =.889) ในระดับ มาก ที่สุด และ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาตามลำดับ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. =.793) ในระดับ มาก ตามลำดับ

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการนำไปปฏิบัติได้จริง ($\bar{x} = 4.43$, S.D. =.676) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด รองลงมาคือ จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระ ความรู้ด้านต่างๆอย่าง ได้สมดุลรวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ($\bar{x} = 4.38$, S.D. =.805) ในระดับ มากที่สุด อันดับที่ 3 คือ ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนที่ส่งเสริมการค้นคว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.33$, S.D. =.913) ในระดับ มาก ที่สุด อันดับที่ 4 มี 4 รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ $\bar{x} = 4.29$ ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ได้แก่ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของเนื้อหาที่เรียน (S.D. =.644) เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน (S.D. = .784) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เคลื่อนไหว ตื่นตัว สนุกสนานในการเรียน (S.D. = .845) และ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนได้ พัฒนาการคิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและซักถาม (S.D. = .902) อันดับที่ 5 คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.24$, S.D. =.700) ในระดับ มากที่สุด อันดับที่ 6 คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม และได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆในเชิงคิดวิเคราะห์ ($\bar{x} = 4.19$, S.D. =.750) ในระดับ มาก อันดับที่ 7 คือ เลือกใช้วิธีการสอนอันหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน ($\bar{x} = 4.14$, S.D. =.854) ในระดับ มาก

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = .805) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด รองลงมา มี 3 ข้อประเมินที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ $\bar{x} = 4.33$ ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ได้แก่ คือ แจ้งเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน (S.D. = .730) เลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสม หลากหลาย (S.D. = .730) และ ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและการพัฒนาตนเองของผู้เรียน (S.D. = .796)

ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ห้องเรียนมีขนาดเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .717) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด รองลงมา คือ โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย ในสภาพที่ใช้งานได้ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง เครื่องฉายระบบอินเตอร์เน็ต เป็นต้น ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .700) ในระดับความพึงพอใจ มาก อันดับที่ 3 คือ ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ เช่น ความสะอาด แสง การถ่ายเทอากาศ (พัดลม เครื่องปรับอากาศ) ($\bar{x} = 2.62$, S.D. = .669) ในระดับ น้อย อันดับที่ 4 คือ ห้องปฏิบัติการทางภาษามีเครื่องมือ อุปกรณ์ให้ฝึกเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 2.48$, S.D. = .873) ในระดับ น้อย

นอกจากนี้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 21 คน ยังได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมทั้งด้านที่ตนพึงพอใจและที่ต้องการให้ปรับปรุง ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
ตารางที่ 61 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4

ลำดับ	ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยการใช้รูปแบบ PIER+4	ความถี่
1	อาจารย์ใจเย็น เข้าใจว่านักศึกษาอ่อนภาษาอังกฤษ ให้เวลาฝึกหัด ทำกิจกรรมจนเข้าใจ	12
2	การปรับพื้นฐานภาษา หรือทบทวนความรู้เดิมก่อนเริ่มเรียนเรื่องใหม่ ช่วยให้เรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น ทำให้ไม่รู้สึกถูกรังหรือไม่เป็นที่ต้องการของเพื่อนเวลาจัดกลุ่มทำงาน ทำให้มีความหวังมากขึ้นว่าจะสามารถพูด ฟัง อ่าน เขียนภาษาอังกฤษได้	9
3	มีการแจ้งเกณฑ์ชัดเจนทุกครั้ง ทำให้นักศึกษามีแนวทางในการเตรียมตัวสอบ	8
4	การเก็บคะแนนย่อยในแต่ละทักษะ โดยเก็บคะแนนกับงานที่ทำเป็นรายบุคคลที่ให้ไปทำที่บ้าน ทำให้นักศึกษาได้มีเวลาคิด เวลาค้นคว้าข้อมูล ทำให้ไม่กดดันจนเกินไป	8
5	อาจารย์เตรียมการสอนมาอย่างดี มีทั้งการให้เรียน ให้ฝึกภาษาทั้ง 4 ทักษะตามใบงานที่แจก ตาม clip video ที่เปิดให้ดู มีการเรียนภาษาผ่านหนังสือ การ์ตูน และเพลง ทำให้ไม่เครียด	7
6	ชอบการสอบฟังที่เกี่ยวกับเรื่องทิศทาง ที่ให้ฟังและให้ดูภาพสถานที่ สนุก และท้าทาย	7

	และนำไปใช้ได้จริง	
7	อาจารย์มีความยุติธรรมในการให้คะแนนแต่ละภาระงานและการสอบพูดและเขียน (อัตนัย) เมื่อนักศึกษาสงสัยในคะแนนที่ตนได้ อาจารย์จะชี้แจงเหตุผลอย่างชัดเจน	6
8	อาจารย์จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รวมกลุ่มตามความสมัครใจและได้ศึกษาในหัวข้อที่นักศึกษาสนใจ	6
9	อาจารย์แจ้งจุดประสงค์ในการเรียนก่อนการทำกิจกรรมต่างๆเสมอ ทำให้นักศึกษามีเป้าหมายในการเรียนมากขึ้น ว่าเรียนไปเพื่ออะไร สามารถนำไปใช้ในงานจริงได้มากน้อยแค่ไหน	6
10	ทำกิจกรรม อาจารย์จะให้นักศึกษาช่วยกันสรุปบทเรียน ได้รับความรู้เพิ่มเติมมากขึ้นเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับตอนก่อนเรียน ได้แสดงความคิดเห็นว่า ชอบหรือไม่ชอบทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย สอบทำขบทยากไปหรือไม่ อะไรทำให้การทำงานสำเร็จ อะไรทำให้การทำงานล่าช้า	5
11	อาจารย์ใจดี ให้กำลังใจนักศึกษาเสมอ คนไหนตอบผิด อาจารย์ก็ไม่ดูให้รู้สึกอายต่อหน้าเพื่อน แต่จะกระตุ้นให้นักศึกษาลองคิดหาคำตอบใหม่อีกครั้ง	5
12	ได้เรียนรู้การทำงานกลุ่มร่วมกัน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้กับเพื่อนๆ	5
13	อาจารย์ทำให้นักศึกษาเข้าใจว่า ถ้ามีความตั้งใจ ภาษาอังกฤษไม่ยากที่จะเรียนรู้และเข้าใจ	4
14	ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ วางแผน แก้ไขปัญหา และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4
15	ได้พัฒนาทักษะการนำเสนอ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำให้กล้าแสดงออก มีความมั่นใจใน การเผยแพร่ความรู้ในเรื่องที่ทำการศึกษาได้อย่างมั่นใจ	4
16	อาจารย์แนะนำแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่ช่วยให้นักศึกษาหาคำตอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ง่ายต่อการค้นคว้าหาความรู้ในห้องเรียนด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น	3
17	เครื่องปรับอากาศมีขนาดเล็กเกินไปไม่เหมาะกับขนาดของห้องและปริมาณนักศึกษา	14
18	จำนวนชิ้นงานที่ต้องทำทั้งในและนอกชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป อยากให้อาจารย์เข้าใจว่านักศึกษาต้องทำงานของอาจารย์ท่านอื่นเช่นกัน	6

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ใช้รูปแบบการวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีเชิงปริมาณและคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 2) เพื่อออกแบบและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 3) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยใน 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงแบบสอบถามมาจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูลด้านภาษาอังกฤษจากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 กลุ่ม สร้างโดย นุชบา (2558) ในงานวิจัยชื่อ “การเตรียมพร้อมวิศวกรเครื่องกลไทยเข้าสู่อาเซียนในด้านการสื่อสาร: ความต้องการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาชีพและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในสถานที่ทำงาน” ได้แบบสอบถามเพื่อแจกกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 กลุ่มประกอบด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวนทั้งสิ้น 331 คน จากสถาบันการศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 รวม 6 สถาบัน เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา 2. แบบสอบถามสำหรับผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) รวมทั้งสิ้น 54 คน ประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 4 กลุ่มดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษาซึ่งเป็นบุคลากรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีการเรียนการสอนประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 6 คน 2) ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษซึ่งเป็นผู้สอนนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 6 คน 3) ผู้ประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจ้างงานผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 6 คน และ 4) นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส.2) ประเภทวิชา

อุตสาหกรรม จากทั้ง 6 สถาบันการอาชีวภาคกลาง 4 จำนวน 6 คนในแต่ละสถาบันการศึกษา ซึ่งได้จากการเลือกโดยใช้เทคนิค snowball (snowball sampling technique) รวมทั้งสิ้น 36 คน เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการนำมาวิเคราะห์ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทั้ง 4 ฉบับในระดับสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลต่อได้ นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด โดยทำการทดสอบกับ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) ของ Cronbach's Alpha ได้ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 1.00 จึงดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก ข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมมาจะถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจะเป็น ลำดับความคิดเห็นด้านความสามารถทางทักษะภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้มาตรวัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ของ Likert Scale และการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยกระบวนการ SWOT เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 (Development = D1) สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาฯ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในประเทศไทยของนักศึกษาอาชีวศึกษาฯ (Implementation = R2)

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาประเมินผล รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาฯ (Development = D2)

สรุปผลการวิจัย

5.1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

5.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับด้านภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากรายงานและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้ผลในส่วนที่เป็นบริบทของภาษาอังกฤษ สามารถจำแนกเป็น

ประเด็นหรือหัวข้อต่างๆ โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมพร้อมกันทั้ง 3 กลุ่มที่ตอบแบบสำรวจซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกำหนดเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ 1) นักศึกษา (N = 331 คน) 2) ผู้สอน (N = 6) และ 3) ผู้ประกอบการ (N = 6) ดังมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1.1 ด้านการประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสำรวจทั้ง 3 กลุ่ม เมื่อนำมาเทียบกันแล้ว สามารถแสดงในตารางที่ 5.1 ดังนี้ ตารางที่ 62 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อการประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะ	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}	ผู้ประกอบการ \bar{x}
การฟัง	ปานกลาง 2.80	ดี 4.0	ปานกลาง 3.00
การพูด	ปานกลาง 2.52	ดี 4.0	ปานกลาง 3.00
การอ่าน	ปานกลาง 2.77	ดี 4.17	ปานกลาง 3.33
การเขียน	ปานกลาง 2.66	ดี 3.50	ปานกลาง 3.17

จากตาราง 62 พบว่า นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของตนในทุกทักษะว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ในขณะที่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส.ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเมินตนเองว่ามีความสามารถในทุกทักษะภาษาอังกฤษในระดับ ดี และ ผู้ประกอบการประเมินตนเองเองว่ามีความสามารถในทุกทักษะภาษาอังกฤษในระดับ ปานกลาง

5.1.1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1 **แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ** ในด้านนี้ผู้วิจัยสำรวจความคิดเห็นว่า นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมที่กำลังจะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น จำเป็นต้องได้รับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในแนวการสอนแบบใด หรือในเนื้อหาด้านใด เมื่อนำมาเทียบกันแล้ว สามารถแสดงในตารางที่ 5.2 ดังนี้

ตารางที่ 63 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อแนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ที่ต้องการ

แนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}	ผู้ประกอบการ \bar{x}
ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP)	มาก 3.45	มากที่สุด 4.67	มากที่สุด 4.67
ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP)	มาก 3.61	มากที่สุด 4.33	มากที่สุด 5.00

จากตาราง 63พบว่า นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ต้องการให้เน้นการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) มากกว่าแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP) ในระดับ มาก ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ ความคิดเห็นของ ผู้ประกอบการที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ วัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) ในระดับ มากที่สุด ในขณะที่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส.ประเภทวิชาอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นว่า ควรเน้นแนว การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP) ในระดับ มากที่สุด

ในส่วน of รายการประเมินต่อไป นี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นสำรวจความคิดเห็นด้านการ จัดการเรียนการสอนที่เป็นปัจจัยในการนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของทั้งผู้สอน รายวิชาภาษาอังกฤษและนักศึกษา ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินกิจกรรมทั้งผู้สอนและ นักศึกษาทั้งในและนอกชั้นเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการเก็บข้อมูลส่วนนี้เฉพาะผู้สอนและ นักศึกษาเท่านั้น

2. คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

ตารางที่ 64 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}
1. ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมและแสวงหาคำตอบด้วยตัวเอง	ปานกลาง 3.39	มากที่สุด 4.50
2. ฟังคิด จินตนาการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และกล้านำเสนออย่าง ชัดเจนและมีเหตุผล	ปานกลาง 3.36	มากที่สุด 4.50
3. รับฟัง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	มาก 3.81	มากที่สุด 4.50

4. มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	มาก 3.86	มากที่สุด 4.83
5. ประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของตนเอง ค้นหาเหตุผลที่ทำให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ ล้มเหลว และปรับปรุงตนเอง	มาก 3.66	มากที่สุด 4.33

จากตารางที่ 64 จะเห็นว่าทั้งนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมและผู้สอนนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมต่างก็มีความเห็นว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองด้านความมีวินัยและมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยกลุ่มนักศึกษามองว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นในระดับ มาก ในขณะที่ผู้สอนมองว่าเป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรมีในระดับ มากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้สอนมองว่าคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองในทุกรายการประเมินเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษควรมีในระดับ มากที่สุด ในขณะที่กลุ่มนักศึกษามองว่าควรมีในระดับ ปานกลาง หรือ มาก โดยเฉพาะการประเมินคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองด้านการฝึกคิด จินตนาการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และกล้านำเสนออย่างชัดเจนและมีเหตุผล มีความจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับ ปานกลาง ในขณะที่ผู้สอนมองว่า เป็นคุณสมบัติจำเป็นที่ผู้เรียนควรมีในระดับ มากที่สุด

3 รูปแบบการสอน

ตารางที่ 65 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อรูปแบบการสอน

รูปแบบการสอน	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}
1. ชี้แจง อธิบาย และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับจุดประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ และเกณฑ์การวัดและประเมินผลการสอนชัดเจน	มาก 3.76	มากที่สุด 4.67
2. ถ่ายทอดและจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน เหมาะสมและเข้าใจง่าย	มาก 3.80	มากที่สุด 4.67
3. เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา เรียนรู้จากกรณีศึกษา หรือจากการทำงานจริงและฝึกปฏิบัติค้นคว้าวิจัยโครงการและสัมมนา	มาก 3.73	มากที่สุด 4.17
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์ การใช้ความคิดเพื่อหาเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มาก 3.69	มากที่สุด 4.67

5. แจงรายชื่อหนังสือ แหล่งข้อมูล และระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	มาก 3.59	มากที่สุด 4.17
6. สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ และค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน พอเพียง และเห็นแก่ส่วนรวม	มาก 3.67	มากที่สุด 5.00
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟังข้อคิดเห็นของผู้เรียนที่แตกต่างหรือขัดแย้งจากผู้สอน	มาก 3.74	มากที่สุด 4.83
8. สอนครอบคลุมครบตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา แผนการสอน มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด และสรุปประเด็น และแนวคิดที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น	มาก 3.75	มากที่สุด 4.83
9. สอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถตามศักยภาพของผู้เรียน	มาก 3.74	มากที่สุด 4.83

จากตารางที่ 65 จะเห็นว่าทั้งนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมและผู้สอนนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมต่างก็มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมองว่า ลักษณะรูปแบบการสอนทุกรายการประเมินมีความจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยกลุ่มนักศึกษามองว่า รูปแบบการสอนในลักษณะการถ่ายทอดและการจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน เหมาะสมและเข้าใจง่ายเป็นสิ่งจำเป็นในระดับ มาก ในขณะที่ผู้สอนมองว่า รูปแบบการสอนที่จำเป็นในระดับ มากที่สุด คือ การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ และค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน พอเพียง และเห็นแก่ส่วนรวมให้แก่ผู้เรียน

4 ความถนัดทางการเรียนรู้

ตารางที่ 66 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความถนัดทางการเรียนรู้

ลักษณะความถนัดทางการเรียนรู้	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}
1. โดยการดู – ผ่านการมองเห็นข้อมูลที่เป็นภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภาพ กราฟและแผนภูมิต่างๆ	มาก 3.68	มากที่สุด 4.67
2. โดยการฟัง – ผ่านการฟังข้อมูลที่เป็นเสียง เช่น คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนา เพลงและข่าวสารทางสื่อการเรียนรู้มีเดียต่างๆ	มาก 3.64	มากที่สุด 4.50
3. โดยการอ่าน-เขียน - ผ่านการอ่านและเขียนข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร	มาก	มากที่สุด

เช่น อ่านตำรา หนังสือ เอกสาร และสื่อการเรียนรู้มัลติมีเดียต่างๆ จดบันทึก ความรู้ ความคิดเห็น และเล่าเรื่อง	3.58	4.50
4. โดยการลงมือปฏิบัติ –ผ่านการทำกิจกรรมแบบ เดี่ยว คู่ หรือกลุ่ม ใน สถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเป็นจริง หรือในสถานการณ์จำลอง (Role-play) ฝึกปฏิบัติ เพื่อค้นหาความถนัดและวิธีการเรียนรู้ของตนเอง	มาก 3.59	มากที่สุด 4.83

จากตารางที่ 66 กลุ่มนักศึกษามีความคิดเห็นว่า ความถนัดทางการเรียนรู้โดยการดู โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการมองเห็นข้อมูลที่เป็นภาพ สัญลักษณ์ แพนผัง แผนภาพ กราฟและแผนภูมิต่างๆเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อการพัฒนา ทักษะภาษาอังกฤษในระดับ มาก ในขณะที่ผู้สอนมองว่าผู้เรียนมีความถนัดทางการเรียนรู้ โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการลงมือปฏิบัติผ่านการทำกิจกรรม แบบ เดี่ยว คู่ หรือกลุ่ม ในสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเป็นจริงหรือในสถานการณ์ จำลอง (Role-play) ฝึกปฏิบัติ เพื่อค้นหาความถนัดและวิธีการเรียนรู้ของตนเอง

5 ช่องทางทางการเรียนรู้

ตารางที่ 67 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อช่องทางทางการเรียนรู้

ลักษณะช่องทางทางการเรียนรู้	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}
1. จากการบรรยาย	มาก 3.65	มาก 3.50
1. จากการทำกิจกรรมในห้องเรียน	มาก 3.71	มากที่สุด 4.33
3. จากการฝึกสนทนาด้วยบทบาทสมมุติ	มาก 3.56	มากที่สุด 4.67
4. ผ่านสื่อมัลติมีเดีย ตำรา หนังสือ	มาก 3.64	มาก 4.17
5. ด้วยตัวเอง	ปานกลาง 3.37	มาก 4.17
6. จากการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม	มาก 3.56	มากที่สุด 4.67

จากตารางที่ 67 กลุ่มนักศึกษามีความคิดเห็นว่า ช่องทางทางการเรียนรู้ที่มาจากการทำกิจกรรมในห้องเรียนเป็นสิ่งความจำเป็นต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับ มาก ในขณะที่ผู้สอนมองว่าการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเป็นสิ่งความจำเป็นต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับมากที่สุด

5.1.1.3 ด้านองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพ

1 ด้านองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

ในประเด็นด้านองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยทำการสำรวจองค์ความรู้ใน 7 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางภาษาอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาทุกภาษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษา ประกอบไปด้วยทักษะหลักทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน และทักษะย่อย ได้แก่ ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการออกเสียง ต่อข้อคำถามที่ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษโดยตรง และโดยอ้อมในแต่ละด้านในระดับใด ผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นดังแสดงในตารางที่ 5.7

ตารางที่ 68 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความจำเป็นในการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพ

องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}	ผู้ประกอบการ \bar{x}
การฟัง	มาก 3.79	มากที่สุด 4.33	ปานกลาง 3.17
การพูด	มาก 3.76	มากที่สุด 4.67	ปานกลาง 3.17
การอ่าน	มาก 3.73	มาก 4.17	ปานกลาง 3.17
การเขียน	มาก 3.66	มาก 3.83	ปานกลาง 3.00
ไวยากรณ์	ปานกลาง 3.36	มาก 3.67	ปานกลาง 3.17

คำศัพท์	มาก 3.79	มากที่สุด 4.67	ปานกลาง 3.33
การออกเสียง	มาก 3.59	มาก 4.00	ปานกลาง 3.33

จากตาราง 68 แสดงความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้จากความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งกลุ่มนักศึกษาและกลุ่มผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษต่างมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า องค์ความรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการออกเสียง มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาในระดับ มาก นอกจากนี้กลุ่มนักศึกษามองว่า ทุกองค์ความรู้ได้แก่ 1) การฟัง 2) การพูด 3) การอ่าน 4) การเขียน 5) คำศัพท์ และ 6) การออกเสียง ล้วนมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาในระดับ มาก ยกเว้นด้านไวยากรณ์ที่อยู่ในระดับ ปานกลาง สำหรับกลุ่มผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษมองว่า ทุกองค์ความรู้มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาในระดับ มาก โดยเฉพาะทักษะการฟัง ทักษะการพูด และคำศัพท์ เป็นด้านที่ต้องได้รับการพัฒนาในระดับ มากที่สุด อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ประกอบการมองว่า ทุกองค์ความรู้มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาในระดับ ปานกลาง

2 กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ

ต่อข้อคำถามที่ถามความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่มว่า ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการงานอาชีพด้านอุตสาหกรรมในกิจกรรมแต่ละทักษะในระดับใด ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นในแต่ละกิจกรรม ได้แก่กิจกรรมด้านทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ดังแสดงในตารางที่ 69-72

ทักษะการฟัง

ตารางที่ 69 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อกิจกรรมในด้านทักษะการฟัง

กิจกรรม ด้านทักษะการฟัง	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}	ผู้ประกอบการ \bar{x}
1. การฟังบทสนทนาทั่วไป	มาก 3.75	มากที่สุด 4.50	ปานกลาง 3.17
2. การฟังบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์	มาก 3.57	มาก 4.17	ปานกลาง 2.67

3. การฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน	มาก 3.76	มากที่สุด 4.67	ปานกลาง 3.17
4. การฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิค	มาก 3.76	มากที่สุด 4.83	ปานกลาง 3.33
5. การฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ	มาก 3.65	มากที่สุด 4.33	ปานกลาง 3.17
6. การฟังการนำเสนองาน และการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา	มาก 3.63	มาก 4.17	ปานกลาง 3.33

จากตารางที่ 69 พบว่า กลุ่มนักศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกกิจกรรมในด้านการฟังที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพนั้นในระดับ มาก ในทุกกิจกรรม โดยให้ความสำคัญต่อทักษะการฟังในกิจกรรมการฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงานและการฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิคมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ให้กิจกรรมทั้ง 2 มีความจำเป็นเป็นในระดับ มากที่สุด และอยู่ในลำดับสูงสุดของการประเมินกิจกรรมทักษะการฟังทั้ง 6 รายการ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการให้ความคิดเห็นต่อความจำเป็นในทักษะการฟังทั้ง 6 กิจกรรมที่ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพควรมีในระดับ ปานกลาง โดยให้ลำดับความสำคัญที่ กิจกรรมการฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิคและการฟังการนำเสนองาน และการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนาในลำดับสูงสุด ในระดับ ปานกลาง

ทักษะการพูด

ตารางที่ 70 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อกิจกรรมในด้านทักษะการพูด

กิจกรรม ด้านทักษะการพูด	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}	ผู้ประกอบการ \bar{x}
1. การพูดบทสนทนาทั่วไปตัวต่อตัว	มาก 3.59	มากที่สุด 4.33	มาก 3.50
2. การพูดบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์	ปานกลาง 3.36	มาก 4.17	มาก 3.50
3. การพูดอธิบายข้อผิดพลาดเชิงเทคนิค	มาก 3.59	มากที่สุด 4.67	มาก 3.67
4. การขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค	มาก 3.61	มากที่สุด 4.67	ปานกลาง 3.17
5. การแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค	มาก 3.57	มากที่สุด 4.83	มาก 3.44

6. การนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา	มาก 3.50	มากที่สุด 4.33	มาก 3.44
7. การนำชมโรงงาน	มาก 3.44	มาก 4.00	มาก 3.44

จากตารางที่ 70 พบว่า กลุ่มนักศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกกิจกรรมในด้านการพูดที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพด้านการขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิคในลำดับสูงสุด ในระดับ มาก ในทางตรงกันข้ามผู้ประกอบการมองว่า กิจกรรมด้านการพูดนี้มีความจำเป็นต่อการงานอาชีพในระดับ ปานกลาง และอยู่ในลำดับต่ำสุดของการประเมินทั้ง 7 กิจกรรม ในขณะที่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษคิดว่า กิจกรรมด้านทักษะการพูดที่จำเป็นต่อการงานอาชีพที่สำคัญที่สุด คือ การแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค โดยให้ระดับความจำเป็นในระดับ มากที่สุด

ทักษะการอ่าน

ตารางที่ 71 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อกิจกรรมในด้านทักษะการอ่าน

กิจกรรม ด้านทักษะการอ่าน	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}	ผู้ประกอบการ \bar{x}
1. การอ่าน spec หรือ คู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์	มาก 3.64	มากที่สุด 4.83	มาก 3.50
2. การอ่านรายละเอียดจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อ social media	มาก 3.60	มากที่สุด 4.50	ปานกลาง 3.33
3. การอ่านจดหมาย e-mail และสื่อ social media	มาก 3.55	มากที่สุด 4.33	ปานกลาง 3.17
4. การอ่านเอกสารเกี่ยวกับการงานอาชีพ เช่น กฎ ข้อปฏิบัติและสัญญาจ้าง	มาก 3.61	มากที่สุด 4.67	ปานกลาง 3.17

จากตารางที่ 71 พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มคิดว่า กิจกรรมด้านทักษะการอ่าน spec หรือ คู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์มีความจำเป็นต่อการงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในลำดับสูงที่สุดในรายการประเมินทั้ง 4 รายการ โดยที่กลุ่มนักศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกกิจกรรมในด้านการอ่านที่จำเป็นในระดับ มาก ซึ่งเป็นไปได้ในทิศทางเดียวกับผู้ประกอบการที่มองว่า กิจกรรมด้านนี้มีความจำเป็นในระดับ มาก แต่ประเมินกิจกรรมด้านทักษะการอ่านอื่นๆ ในระดับ ปานกลาง ในขณะที่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษคิดว่า กิจกรรมด้านทักษะการอ่านทุกรายการประเมินเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยให้ระดับความจำเป็นในระดับ มากที่สุด ทุกรายการประเมิน

ทักษะการเขียน

ตารางที่ 72 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อกิจกรรมในด้านทักษะการพูด

กิจกรรม ด้านทักษะการเขียน	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}	ผู้ประกอบการ \bar{x}
1. การเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media	มาก 3.49	มาก 4.00	มาก 3.83
2. การเขียน หรือจดบันทึกข้อความอย่างคร่าวๆ	ปานกลาง 3.38	มาก 3.83	มาก 3.83
3. การเขียนรายงาน (technical reports) และรายงาน ความก้าวหน้าเป็นระยะๆ	มาก 3.45	มาก 3.83	ปานกลาง 3.33
4. การเขียนโครงการ (proposals)	มาก 3.44	มาก 4.00	ปานกลาง 3.33
5. การเขียนป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน	ปานกลาง 3.35	มากที่สุด 4.50	มาก 3.50

จากตารางที่ 72 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ทุกกลุ่มเห็นว่า กิจกรรมด้านทักษะการเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media มีความจำเป็นในระดับ มาก ต่อการงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และเป็นกิจกรรมด้านทักษะการเขียนที่จำเป็นในลำดับสูงสุดในการคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาและกลุ่มผู้ประกอบการ ในขณะที่กลุ่มผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษคิดเห็นว่าการเขียนป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน เป็นสิ่งจำเป็นในระดับ มากที่สุด ต่อการงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ตารางที่ 73 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะหลัก 4 ทักษะของบุคคล 3 กลุ่ม

ทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อ การงานอาชีพ	นักศึกษา \bar{x}	ผู้สอน \bar{x}	ผู้ประกอบการ \bar{x}
การฟัง	มาก 3.79	มากที่สุด 4.33	ปานกลาง 3.17
การพูด	มาก 3.76	มากที่สุด 4.67	ปานกลาง 3.17
การอ่าน	มาก 3.73	มาก 4.17	ปานกลาง 3.17
การเขียน	มาก 3.66	มาก 3.83	ปานกลาง 3.00

จากตารางที่ 73 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนักศึกษาเห็นว่า ทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะมีความจำเป็นต่อการทำงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในระดับ มาก โดยให้ทักษะการฟังเป็นทักษะที่จำเป็นลำดับสูงสุด รองลงมาคือทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และ ทักษะการเขียน ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษมองว่าทักษะการฟัง เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในลำดับสูงสุด ในระดับความจำเป็น มากที่สุด รองลงมาคือทักษะการพูด ในระดับความจำเป็น มากที่สุด เช่นกัน ลำดับต่อมาคือทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ตามลำดับ โดยให้ระดับความจำเป็นของทั้งสองทักษะในระดับ มาก สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการ ทักษะทั้ง 4 ทักษะมีความสำคัญในระดับ ปานกลาง โดยให้ทักษะการพูดมีความจำเป็นในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ตามลำดับ

5.1.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับด้านปัจจัยภายในและ

ปัจจัยภายนอกของสถาบันการศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ทั้ง 6 สถาบัน จากการวิเคราะห์ SWOT ตามลักษณะปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก สามารถนำไปสู่ขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ใน 6 ด้านหลักของการจัดการเรียนรู้ คือ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) สมรรถนะของผู้เรียน 3) สมรรถนะของผู้สอน 4) สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา 5) ความพร้อมของสภาพแวดล้อมและ 6) ความพร้อมของสถานประกอบการ

หลังจากได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาษาอังกฤษและด้านสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการร่างขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย ประกอบด้วยลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ 1) ร่าง โครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย โดยระบุงค์ประกอบและรายละเอียดขั้นตอนและสาระที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 2) ปรับปรุงแก้ไข เปลี่ยนรูปแบบจากการนำเสนอเป็นตารางเป็นแบบแผนภาพเพื่อให้ดูกระชับ และชัดเจน และเข้าใจหลักการทำงานในแต่ละขั้นตอนมากยิ่งขึ้น จึงได้ โครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย 3) ตรวจสอบคุณภาพของโครงร่างรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ

5.2 ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

5.2.1 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ผลสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทยชื่อ PIER+4 Model ประกอบด้วย ขั้นตอนหลัก 4 ขั้น และ สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน

ขั้นตอนหลัก 4 ขั้น ได้แก่ 1. ขั้นเตรียมการสอน (P - Preparation) 2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (I – Instructional) 3. ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (E – Evaluation) และ 4. ขั้นสะท้อนคิด (R – Reflection) โดยที่แต่ละขั้นประกอบด้วยขั้นตอนย่อยได้แก่ 1. ขั้นเตรียมการสอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอนย่อยได้แก่ 1.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น 1.2 เตรียมความพร้อมผู้เรียน และ 1.3 ออกแบบการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ 2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้นตอนย่อยได้แก่ 2.1 ขั้นค้นหา 2.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2.3 ขั้นฝึกปฏิบัติ 2.4 ขั้นสร้างสรรค์ผลงาน 2.5 ขั้นสรุปบทเรียน 2.5 ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3. ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นขั้นตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยพิจารณาเนื้อหาของ 3 ด้าน ได้แก่ 3.1 ทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ ในด้านความรู้และทักษะปฏิบัติตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน 3.2 ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ในด้าน ความรู้และทักษะปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และ 3.3 คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ในด้าน พฤติกรรมการปฏิบัติงานรายบุคคลพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม 4. ขั้นสะท้อนคิด เป็นขั้นการรายงานผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ มีขั้นตอนย่อย 3 ด้านได้แก่ 4.1 วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 4.2 พฤติกรรมผู้เรียนก่อนเรียน และ 4.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ 1. สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา ประกอบด้วย 1.1 การกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 1.2 ภาษาอังกฤษเชิงบูรณาการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานประกอบการ การส่งเสริมศักยภาพของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ และ 1.3 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทักษะทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับงานในอนาคต 2. สมรรถนะของผู้สอน ประกอบด้วย 2.1 ศักยภาพด้านความรู้ เนื้อหาและความรับผิดชอบ 2.2 ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน 2.3 การวางแผนร่วมกับสถานประกอบการที่เป็นแหล่งเรียนรู้ฝึกปฏิบัติทักษะทางภาษาตามสภาพจริง 2.4 จิตวิทยาการสอน 3. ความพร้อมของสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 3.1 ห้องเรียน 3.2 ห้องปฏิบัติการทางภาษา 3.3 อุปกรณ์ไอศตัทศนูปกรณ์ 3.4 สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ (e-Learning) 3.5 แหล่ง

ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน และ 4. ความพร้อมของสถานประกอบการ ประกอบด้วย 4.1 มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนทั้งเนื้อหาและทักษะภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจริง 4.2 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรในการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมทั้งเรื่องเรื่องทรัพยากรบุคคล แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมในการเสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และทักษะภาษาตามสภาพจริง

5.2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (focus group) จำนวน 5 ท่าน โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ 2 ท่าน ด้านอุตสาหกรรมศึกษา 1 ท่าน ด้านการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาหลักสูตรทวิภาคี 1 ท่าน และ ผู้ประกอบการ 1 ท่าน รวม 5 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับดี และผลการทดลองใช้เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบที่พัฒนาไปใช้จริงพบว่า กิจกรรมตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบเป็นขั้นตอนที่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง

5.3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

จากการที่ได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 Model ไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำลังศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม อ.เมือง จ.นครปฐม เป็นจำนวน 1 ห้องเรียน ประกอบด้วยนักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 21 คน ดำเนินการสอนทุกวันศุกร์ ครั้งละ 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. เป็นจำนวน 8 ครั้ง (สัปดาห์ที่ 2 ถึง 9) รวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทำการทดสอบนักศึกษาก่อนเรียน ในสัปดาห์ที่ 1 ต่อจากนั้นเริ่มทำการสอนและเก็บคะแนนย่อยนักศึกษานในแต่ละทักษะ (formative evaluation) ในสัปดาห์ที่ 2 ถึง 9 และประเมินผลแบบรวม (summative evaluation) ในสัปดาห์ที่ 10 ได้ผลการทดลองใช้รูปแบบออกมาดังนี้

หลังจากที่ได้นำรูปแบบ PIER+4 Model มาใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ผลการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์งานวิจัย คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ผ่านการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 Model ของนักศึกษาได้คะแนน ร้อยละ 69.43 โดยมีค่า S.D. = 8.274 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านจิตพิสัย นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย = 17.14 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.70, S.D. = 1.740

ด้านภาระงาน มีคะแนนเฉลี่ย = 26.48 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.20, S.D. = 5.164

ด้านผลทดสอบรวม มีคะแนนเฉลี่ย = 26.10 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.25, S.D. = 3.872

เมื่อพิจารณาผลคะแนนด้านภาระงานและสอบปลายภาค ซึ่งเป็นการทดสอบภาษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย = 52.29 จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน S.D. = 7.281 คิดเป็นร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 74 และตาราง 75

ตารางที่ 74 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ

PIER+4 Model

นักศึกษา (N = 21)	คะแนน จิตพิสัย	คะแนน ภาระงาน	คะแนน ทดสอบรวม	คะแนนรวม ภาระงาน และ ทดสอบรวม	คะแนนรวม ทั้งหมด
\bar{X}	17.14	26.48	26.10	52.29	69.43
S.D.	1.740	5.164	3.872	7.281	8.274
ร้อยละ	85.70	66.20	65.25	65.36	69.43

ตารางที่ 75 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 Model

แบบทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig. (2-tailed)
ก่อนเรียน	21	30.76	8.910	-34.342	20	.000**
หลังเรียน	21	50.86	10.150			

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4 Model ของนักศึกษาจำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้

โดยภาพรวม นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ PIER+4 Model มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในทุกทักษะ โดยก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย = 30.76 จาก

คะแนนรวมทุกทักษะ = 80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.45, S.D. = 8.910 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย = 50.86, คิดเป็นร้อยละ 63.58, S.D. = 10.150

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจำแนกตามทักษะ โดยแต่ละทักษะมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า

ด้านทักษะการฟัง ก่อนเรียนนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ย = 6.48 คิดเป็นร้อยละ 32.40, S.D. = 2.892 หลังเรียน = 11.48 คิดเป็นร้อยละ 57.40, S.D. = 3.076

ด้านทักษะการพูด ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย = 8.67 คิดเป็นร้อยละ 43.35, S.D. = 2.477 หลังเรียน = 14.00 คิดเป็นร้อยละ 70.00, S.D. = 1.000

ด้านทักษะการอ่าน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย = 7.95 คิดเป็นร้อยละ 39.75, S.D. = 1.000 หลังเรียน = 13.62 คิดเป็นร้อยละ 68.10, S.D. = 2.500 และ

ด้านทักษะการเขียน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.67 คิดเป็นร้อยละ 38.35, S.D. = 2.394 หลังเรียน = 11.76 คิดเป็นร้อยละ 58.80, S.D. = 2.809 ดังแสดงในตารางที่ 76 ตารางที่ 76 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาแต่ละคน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะ	การฟัง		การพูด		การอ่าน		การเขียน		คะแนนรวมทุกทักษะ	
	คะแนนเต็ม	20	20	20	20	20	20	20	80	80
น.ศ. (N=21)	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
\bar{X}	6.48	11.48	8.67	14.00	7.95	13.62	7.67	11.76	30.76	50.86
S.D.	2.892	3.076	2.477	1.000	1.000	2.500	2.394	2.809	8.910	10.150
ร้อยละ	32.40	57.40	43.35	70.00	39.75	68.10	38.35	58.80	38.45	63.58

จึงสรุปได้ว่า ทักษะที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะการพูด อันดับที่ 2 คือ ทักษะการอ่าน อันดับที่ 3 คือ ทักษะการเขียน และอันดับที่ 4 คือ ทักษะการฟัง

เมื่อนำผลคะแนนของนักศึกษาในแต่ละทักษะไปทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ สูงกว่าก่อนการเรียนในทุกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตารางที่ 77

ตารางที่ 77 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนกตามทักษะภาษาอังกฤษ

ทักษะ	การฟัง		การพูด		การอ่าน		การเขียน	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
คะแนนเต็ม	20	20	20	20	20	20	20	20
การทดสอบ	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
\bar{X}	6.48	11.48	8.67	14.00	7.95	13.62	7.67	11.76
S.D.	2.892	3.076	2.477	1.000	1.000	2.500	2.394	2.809
t	-17.573		-22.007		-23.383		-14.434	
df	20		20		20		20	
Sig. (2-tailed)	.000**		.000**		.000**		.000**	

5.4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 Model

จากการแจกแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 Model ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 21 ชุด ว่ามีความพึงพอใจในด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหารายวิชา 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 5) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในระดับใดในระดับค่าตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยเทียบกับเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบ 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็น Likert scale พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 Model อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.184$, S.D. = .769) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = .765) รองลงมาคือ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = .810) ลำดับที่ 3 คือ ด้านเนื้อหารายวิชา ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = .732) และลำดับที่ 4 คือ ด้านผู้สอน ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .762) โดยทั้ง 4 ด้านมีระดับความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุด อยู่ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = .740) เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านเนื้อหารายวิชา รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = .676) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด และรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการประกอบอาชีพ ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = .928) ในระดับ มาก

ด้านผู้สอน รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = .730) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด และรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาตามลำดับ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = .793) ในระดับ มาก ตามลำดับ

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการนำไปปฏิบัติได้จริง ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = .676) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด และรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เลือกใช้วิธีการสอนอันหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = .854) ในระดับ มาก

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = .805) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด รองลงมา มี 3 ข้อประเมินที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ $\bar{x} = 4.33$ ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ได้แก่ คือ แจ้งเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน (S.D. = .730) เลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสม หลากหลาย (S.D. = .730) และ ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและการพัฒนาตนเองของผู้เรียน (S.D. = .796)

ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ห้องเรียนมีขนาดเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .717) ในระดับความพึงพอใจ มากที่สุด และรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ห้องปฏิบัติการทางภาษามีเครื่องมือ อุปกรณ์ให้ฝึกเพียงพอ กับจำนวนผู้เรียน ($\bar{x} = 2.48$, S.D. = .873) ในระดับ น้อย

อภิปรายผล

1. อภิปรายผลสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

ในการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนการสอน จาก 6 สถาบันการศึกษาในสังกัด สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 เนื่องจากผู้วิจัยตระหนักว่า การประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ดังที่ Smith & Ragan (1999, p.32) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกิจกรรมเพื่อสำรวจปัญหาของการเรียนการสอนที่ผ่านมา ความต้องการของผู้เรียน และสภาพบริบทของการเรียนรู้ นอกจากนี้ Dick, Carey, & Carey (2001,

p.4) กล่าวว่าการประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการเชิงระบบ สิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ได้แก่ ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนว่าคืออะไร เป้าหมายของการเรียนรู้หรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการคืออะไร สภาพและบริบทในการเรียนการสอนเป็นอย่างไร ผู้ออกแบบการเรียนการสอนจะต้องพิจารณาถึงข้อมูลที่ต้องการว่าควรมีขอบเขตกว้างขวางมากน้อยเพียงใด แหล่งของข้อมูลได้จากที่ใด ถ้าสามารถกำหนดให้ชัดเจน ได้ก็จะช่วยให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการประเมินความต้องการจำเป็น จึงเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการก่อนการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทยมีดังนี้

1.1อภิปรายผลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับด้านภาษาอังกฤษ

1.1.1 ด้านการประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษ

นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเมินตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของตนในทุกทักษะว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้บริหารทางการศึกษาและผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่เห็นว่า นักศึกษาประเภทวิชาอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ต่ำมาก ผู้วิจัยคิดว่า การที่นักศึกษาประเมินความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของตนในทุกทักษะว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง อาจมาจากข้อมูลที่ได้รวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งกับนักศึกษาระดับปวส. 2 (ปวส.2) ทั้งรายบุคคล และ รายนุ้มนรวมทั้งสิ้น จำนวน 36 คน ซึ่งพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่ามีความสามารถที่จะพอฟังภาษาอังกฤษเข้าใจเนื่องจาก 1) มีประสบการณ์ในการสนทนาช่วงเล่นเกมส์กับชาวต่างชาติอยู่เสมอ จึงได้เรียนรู้คำศัพท์และประโยคสนทนาที่มักจะใช้ในเกมส์มากมาย เช่น award, fire, fight, weapon, arm, give up, challenging, Please give me a/an..... หรือ I need... Cover me, Behind the bush เป็นต้น ซึ่งนักศึกษามองว่าคำศัพท์เหล่านี้คงเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษ 2) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักศึกษา นักศึกษาจำนวนหนึ่งเข้าใจว่าการที่ตนสอบผ่านรายวิชาภาษาอังกฤษมานั้นไม่ว่าจะเป็นเกรดใด แสดงว่าตนมีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษพอสมควร ดังนั้นนักศึกษาจึงประเมินตนเองในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส.ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเมินตนเองว่ามีความสามารถในทุกทักษะภาษาอังกฤษในระดับ ดี ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรเป็นเช่นนั้น เนื่องจากผู้สอนมีทั้งความรู้และประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพของตนโดยตรง ในขณะที่ผู้กลุ่มประกอบการประเมินตนเองว่ามีความสามารถในทุกทักษะภาษาอังกฤษในระดับ ปานกลาง ซึ่งอาจเนื่องมาจาก พื้นฐานทาง

การศึกษาของผู้ประกอบการส่วนใหญ่มาจากสายวิศวกรรมหรือสายช่างซึ่งไม่ได้เน้นความรู้ด้านภาษาเป็นหลัก จึงประเมินตนเองว่ามีว่ามีความสามารถในทุกทักษะภาษาอังกฤษในระดับ ปานกลาง

1.1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.1.2.1 ประเด็นแนวการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ต้องการให้เน้นการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) มากกว่าแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP) ในระดับ มาก เนื่องจากจะได้รับความรู้และทักษะภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการงานอาชีพที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการงานอาชีพ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่ต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) ในระดับ มากที่สุด ในขณะที่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นว่า ควรเน้นแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP) ในระดับ มากที่สุด โดยกลุ่มอาจารย์เหล่านี้มองว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาทางด้านภาษาอังกฤษทั่วไปในชั้นเรียนภาษาน่าจะเพียงพอสำหรับผู้เรียน เพราะ ถ้าผู้เรียนมีทักษะหลัก รวมถึง โครงสร้างทางไวยากรณ์ และ คำศัพท์ที่เพียงพอ ผู้เรียนก็สามารถนำความรู้และทักษะเหล่านี้ไปต่อยอดพัฒนาความรู้ภาษาอังกฤษในสาขาอื่นๆ ได้ สอดคล้องกับที่ นัสยา ปาติยเสวีและบริภัทร กิจจาบัญญัติ (2553) ได้เสนอว่า ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า ความพร้อมในพื้นฐานภาษาอังกฤษที่ดี สามารถพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ จึงควรปรับปรุงเนื้อหาและวิธีการสอน โดยควรเน้นทักษะการสื่อสารเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการสร้างพื้นฐานความรู้ความเข้าใจอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) ต่อไป อีกประการหนึ่งคือ ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษไม่ได้มีความรู้เพียงพอในศาสตร์ด้านงานช่างอุตสาหกรรม หรือ หรือศาสตร์เฉพาะทางอื่นๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษโดยตรง ถ้าจะต้องรับผิดชอบสอนรายวิชาที่เป็น ESP ส่วนใหญ่ก็จะให้ความรู้ได้เฉพาะด้าน โครงสร้างทางไวยากรณ์ และคำศัพท์เชิงเทคนิคที่ต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากเว็บไซต์ต่างๆ หรือจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชาทางด้านวิศวกรรม ช่างเทคนิค จึงไม่มีความถนัดหรือความเชื่อมั่นว่าจะสอนภาษาอังกฤษแนว ESP ให้กับผู้เรียนให้ได้ความรู้อย่างเต็มที่ ซึ่งสภาพปัญหาด้านความไม่พร้อมของผู้สอนนี้ สอดคล้องกับสุธิศา ส่งศรี (2560) ที่ได้รายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียน

การสอนด้านหนึ่งไว้ว่า ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะของผู้เรียนคือ การขาดแคลนผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา ด้วยมุมมองที่แตกต่างเหล่านี้ ย่อมมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภายใต้หลักสูตร ESP ที่ผู้สอนมีแนวโน้มที่จะเลือกสอนตามแนวทางที่ตนถนัด โดยเน้นการจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทาง EGP มากกว่า ESP ทำให้มีผลกระทบอย่างมากสำหรับผู้เรียนซึ่งหมายถึงนักศึกษาอาจขาดโอกาสได้เรียนรู้เนื้อหาสาระและกิจกรรมทักษะทางภาษาที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพ

1.1.2.2 ประเด็นคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และ ผู้สอนนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส.ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ต่างก็มีความเห็นว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเองด้านความมีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยกลุ่มนักศึกษามองว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นในระดับ มาก ในขณะที่ผู้สอนมองว่าเป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรมีในระดับ มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ที่ระบุว่า รากฐานในการพัฒนาคนไทย คือ “มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่” และกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายที่จะให้เกิดกับผู้เรียนในข้อที่ 1 ว่า “มีคุณธรรม จริยธรรม และ กำนินยที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพุทธศาสนา” นอกจากนี้ จากงานวิจัยของ Duckworth & Seligman (2005) เรื่อง “Self-Discipline Outdoes IQ in Predicting Academic Performance of Adolescents” พบว่า การมีวินัยในตนเองสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรัฐเพนซิลวาเนียได้ เนื่องจาก การมีวินัยในตนเองเป็นการบังคับ ควบคุม ผู้เรียนให้รู้จักปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับนำไปสู่พฤติกรรมการศึกษาที่เหมาะสม เป็นไปตามความคาดหวังที่ตั้งไว้ และ ความล้มเหลวในการใช้วินัยในตนเองเป็นเหตุผลหลักเหตุผลหนึ่งที่ทำให้นักเรียนขาดศักยภาพทางปัญญา

1.1.2.3 ประเด็นรูปแบบการสอน จะเห็นว่าทั้งนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมและผู้สอนนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส.ประเภทวิชาอุตสาหกรรมต่างก็มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมองว่า ลักษณะรูปแบบการสอนทุกรายการประเมินมีความจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ โดยกลุ่มนักศึกษามองว่า รูปแบบการสอนในลักษณะการถ่ายทอดและการจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนเหมาะสมและเข้าใจง่ายเป็นสิ่งจำเป็นในระดับ มาก ในขณะที่ผู้สอนมองว่า รูปแบบการ

สอนที่จำเป็นในระดับ มากที่สุด คือ การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ และค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน พอเพียง และเห็นแก่ส่วนรวมให้แก่ผู้เรียน จากผลดังกล่าวสะท้อนถึงมุมมอง ความรู้และประสบการณ์ของผู้ประเมินในแต่ละกลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มรับความรู้และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้สอน มองว่ารูปแบบการสอนในลักษณะการถ่ายทอดและการจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนเหมาะสมและเข้าใจง่ายเป็นสิ่งจำเป็นในระดับ มาก ในขณะที่ผู้สอนเป็นผู้วางแผนการจัดการเรียนการสอน ออกคำสั่งควบคุม ดูแล ให้ความช่วยเหลือ และประเมินการทำงานของนักศึกษา ต้องรับมือแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าไว้ซึ่งมาจากพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของนักศึกษา เช่น ปัญหาด้านขาดเรียน การไม่ส่งงาน การลอกงานเพื่อนมาส่ง ไม่ขยันตั้งใจเรียน เป็นต้น ดังนั้นผู้สอนอาจคิดเห็นว่รูปแบบการสอนที่จำเป็นในการพัฒนาภาษาอังกฤษคือ การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ และค่านิยมที่ดี

1.1.2.4 ประเด็นด้านความถนัดทางการเรียนรู้ในประเด็นนี้จะเห็นถึงความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างของผู้สอนกับนักศึกษา กล่าวคือ กลุ่มนักศึกษามีความคิดเห็นว่า ความถนัดทางการเรียนรู้โดยการดู โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการมองเห็นข้อมูลที่เป็นภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภาพ กราฟและแผนภูมิต่างๆ เป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับ มาก เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสาระที่ผู้สอนต้องการนำเสนอมากขึ้นเนื่องจากนักศึกษาได้เห็นทั้งภาพ สัญลักษณ์ และเสียง ลำดับขั้นตอนต่างๆ รวมทั้งอาจได้รับความสนุกสนานไปในขณะเดียวกัน และเข้าใจว่า การได้รับฝึกปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ แต่นักศึกษาพบว่าเป็นการยากที่ตนเองและเพื่อนๆ จะมีความสามารถที่จะคิดหาคำศัพท์ วลี ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย และเลือกใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ให้ถูกต้องเหมาะสมได้ จึงอยากผู้สอนให้เวลาในการศึกษาเรื่องนั้นๆ ให้มากขึ้นก่อนการลงมือปฏิบัติ ในขณะที่ผู้สอนมองว่านักศึกษานั้นมีความถนัดทางการเรียนรู้โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการลงมือปฏิบัติผ่านการทำกิจกรรมแบบ เดี่ยว คู่ หรือกลุ่ม ในสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเป็นจริงหรือในสถานการณ์จำลอง (Role-play) ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้สอนทั้ง 6 ท่านให้ความคิดเห็นว่า นักศึกษาของตนเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาและทำกิจกรรมต่างๆ ได้ดีเนื่องจากนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติอยู่บ่อยครั้งในชั้นเรียน จากข้อค้นพบในประเด็นนี้ ทำให้เห็นว่า

ผู้สอนมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเป็นอย่างมากต่อความถนัดทางการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งย่อมมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนก็เป็นได้

1.1.2.5 ประเด็นด้านช่องทางทางการเรียนรู้ในประเด็นนี้ พบว่า ทั้งกลุ่มนักศึกษา และกลุ่มผู้สอนมีความคิดเห็นไปในที่ทางเดียวกันคือ คิดเห็นว่าสิ่งความจำเป็นต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษคือ ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนโดยเน้น กิจกรรมปฏิบัติ โดยที่กลุ่มนักศึกษามองว่า การทำกิจกรรมในห้องเรียนเป็นสิ่งความจำเป็นต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับ มาก ในขณะที่ผู้สอนมองว่าการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเป็นสิ่งความจำเป็นต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระดับ มากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่าทั้งกลุ่มนักศึกษาและผู้สอนต่างก็ประเมินให้ช่องทางทางการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับความจำเป็นที่น้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้ง 2 กลุ่มต่างมีความคิดเห็นว่า นักศึกษามีความสามารถทางทักษะภาษาในระดับที่จำกัด ดังนั้นจึงเป็นการยากลำบากและอาจต้องใช้เวลาค่อนข้างนานสำหรับนักศึกษาในการทำความเข้าใจและเรียนรู้เนื้อหาสาระเป้าหมาย

1.1.3 ด้านองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพ

1.1.3.1 ด้านองค์ความรู้ จากความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่มในด้านความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ เป็นที่น่าสังเกตว่า ถึงแม้ว่ากลุ่มนักศึกษาและกลุ่มผู้สอน รายวิชาภาษาอังกฤษต่างมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า องค์ความรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการออกเสียง มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาในระดับ มาก แต่ก็ยังมีความคิดเห็นที่ต่างกันต่อองค์ความรู้บางด้านในระดับที่ต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการที่มีความคิดเห็นต่อองค์ความรู้ต่างๆในระดับต่างออกไปจากสองกลุ่มแรก ผลที่ได้นี้แสดงให้เห็นว่า ความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมนั้นไม่ได้ถูกจำกัดที่ทักษะหลักทั้ง 4 ทักษะเท่านั้น แต่ยังมีองค์ประกอบด้านอื่นๆที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาทักษะหลักเช่นกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล 5 กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาอังกฤษที่ควรได้รับการพิจารณาเพื่อเตรียมความพร้อมของบัณฑิตวิศวกรรมเครื่องกลไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของบุษบา กนกศิลป์ธรรม (2558: 133) ที่กล่าวว่า นอกจากทักษะพื้นฐานทั้ง 4 แล้ว ความตระหนักในความสำคัญของการออกเสียง คำศัพท์ในสาขาวิชาชีพและความต่างทางวัฒนธรรมก็สำคัญยิ่งเช่นกัน

1.1.3.2 ด้านกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ กิจกรรมด้านทักษะการฟัง พบว่า กลุ่มนักศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกกิจกรรมในด้านการฟังที่จำเป็นของผู้สำเร็จ การศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการทำงานอาชีพนั้น ในระดับ มาก ในทุก กิจกรรม โดยให้ความสำคัญต่อทักษะการฟังในกิจกรรมการฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน และการฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิคมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ความคิดเห็นของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ให้กิจกรรมทั้ง 2 มีความจำเป็นเป็นในระดับ มากที่สุด และอยู่ในลำดับสูงสุดของการประเมินกิจกรรมทักษะการฟังทั้ง 6 รายการ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการให้ความสำคัญต่อความจำเป็นในทักษะการฟังทั้ง 6 กิจกรรม ที่ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการทำงานอาชีพควรมี ในระดับ ปานกลาง โดยให้ลำดับความสำคัญที่ กิจกรรมการฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิค และการฟังการนำเสนองาน และการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนาในลำดับสูงสุด ในระดับ ปานกลาง กิจกรรมด้านทักษะการพูด พบว่า กลุ่มนักศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกกิจกรรม ในด้านการพูดที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการ งานอาชีพด้านการขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิคในลำดับสูงสุด ในระดับ มาก ในทางตรงกันข้ามผู้ประกอบการมองว่า กิจกรรมด้านการพูดนี้มีความ จำเป็นต่อการทำงานอาชีพในระดับ ปานกลาง และอยู่ในลำดับต่ำสุดของการประเมินทั้ง 7 กิจกรรม ในขณะที่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษคิดว่า กิจกรรมด้านทักษะการพูดที่จำเป็นต่อ การงานอาชีพที่สำคัญที่สุด คือ การแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา เชิงเทคนิค โดยให้ระดับความจำเป็นในระดับ มากที่สุด กิจกรรมด้านทักษะการอ่าน พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มคิดว่า กิจกรรมด้านทักษะการอ่าน spec หรือ คู่มือการใช้งานของสินค้าและ ผลิตภัณฑ์มีความจำเป็นต่อการทำงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ในลำดับสูงที่สุดในรายการประเมินทั้ง 4 รายการ โดยที่กลุ่มนักศึกษาให้ ความสำคัญต่อทุกกิจกรรมในด้านการอ่านที่จำเป็นในระดับ มาก ซึ่งเป็นไปในทิศทาง เดียวกับผู้ประกอบการที่มองว่า กิจกรรมด้านนี้มีความจำเป็นในระดับ มาก แต่ประเมิน กิจกรรมด้านทักษะการอ่านอื่นๆในระดับ ปานกลาง ในขณะที่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ คิดว่า กิจกรรมด้านทักษะการอ่านทุกรายการประเมินเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพของ ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยให้ระดับความจำเป็นในระดับ มากที่สุด ทุกรายการประเมิน กิจกรรมด้านทักษะการเขียน พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็น ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ทุกกลุ่มเห็นว่า กิจกรรมด้านทักษะการเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media มีความจำเป็นในระดับ มาก ต่อการทำงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และเป็นกิจกรรมด้านทักษะการเขียนที่จำเป็นในลำดับสูงสุดในการคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาและกลุ่มผู้ประกอบการ ในขณะที่กลุ่มผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษคิดเห็นว่าการเขียนในด้านการเขียนป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน เป็นสิ่งจำเป็นในระดับ มากที่สุด ต่อการงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

สรุปและเปรียบเทียบความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่มต่อ ทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนักศึกษาเห็นว่า ทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะมีความจำเป็นต่อการงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในระดับมาก โดยให้ทักษะการฟังเป็นทักษะที่จำเป็นลำดับสูงสุด รองลงมาคือทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และ ทักษะการเขียน ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษมองว่าทักษะการฟัง เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในลำดับสูงสุด ในระดับความจำเป็น มากที่สุด รองลงมาคือทักษะการพูด ในระดับความจำเป็น มากที่สุด เช่นกัน ลำดับต่อมาคือทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ตามลำดับ โดยให้ระดับความจำเป็นของทั้งสองทักษะในระดับ มาก สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการ ทักษะทั้ง 4 ทักษะมีความสำคัญในระดับ ปานกลาง โดยให้ทักษะการพูดมีความจำเป็นในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นในมุมมองที่อาจเหมือนหรือแตกต่างกันในทุกกิจกรรมทักษะ และ ทักษะหลักทั้ง 4 ทักษะ โดยจะเห็นว่า ในบางกิจกรรมทักษะ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามประเมินให้กิจกรรมทักษะนั้นเป็นสิ่งจำเป็นลำดับแรกสุดของจำนวนกิจกรรมทักษะที่ต้องประเมิน แต่ประเมินระดับความจำเป็นในระดับที่แตกต่างกัน หรือในบางกิจกรรมทักษะ กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามประเมินความจำเป็นต่อกิจกรรมในทักษะนั้นๆแตกต่างกันไป ซึ่งเกิดขึ้นในการประเมินทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ เช่นกัน ซึ่งความคิดเห็นที่หลากหลายนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลจากความคิดเห็นในบริบทของตนเป็นสำคัญจากความเชื่อ ประสบการณ์การทำงาน ความสามารถทางภาษา ความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมาย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ที่กล่าวไว้ว่า ลำดับขั้นในทฤษฎีความต้องการไม่จำเป็นต้องตายตัว ซึ่งสามารถยืดหยุ่นได้ตามสภาพแวดล้อม ปัจจัยภายนอก และความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2 อภิปรายผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวกับด้านปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของสถาบันการศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ทั้ง 6 สถาบัน

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของกลุ่มบุคคลหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษดังกล่าว ทำให้ทราบถึงความจำเป็นที่เกี่ยวกับด้านปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของสถาบันการศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ทั้ง 6 สถาบัน โดยผู้วิจัยได้นำทั้ง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคมาทำการวิเคราะห์ SWOT ทำให้ได้ปัจจัย 6 ด้านที่เป็นปัจจัยหลักในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) สมรรถนะของผู้เรียน 3) สมรรถนะของผู้สอน 4) สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา 5) ความพร้อมของสภาพแวดล้อม และ 6) ความพร้อมของสถานประกอบการ ซึ่งแต่ละปัจจัยดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักการศึกษา หรือข้อค้นพบจากงานวิจัยด้านปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสมรรถนะผู้เรียน สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ในงานวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก ซึ่งระบุว่า การปฏิรูปหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ให้มีความเหมาะสมนั้น ต้องมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้เกิดขึ้นได้ อย่างแท้จริง พัฒนาผู้เรียนให้ทันโลก ทันสมัย เกิดสมรรถนะที่จำเป็น ในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีคุณภาพและประสบความสำเร็จท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้านสมรรถนะผู้สอน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จิตมา วรรณศรี (2552) ที่กล่าวว่า คุณภาพของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู และ Barber (2009) ที่ว่า “คุณภาพการศึกษาไม่สูงเกินไปกว่าคุณภาพของครู” (The quality of an education system cannot exceed the quality of its teachers.) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสมรรถนะผู้สอน ด้านสมรรถนะผู้บริหาร และด้านความพร้อมของสถานประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตพัฒน์ มณฑา (2561) ในการหาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยพบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดมาจากตัวแปรด้านผู้สอน ด้านผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัย และด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือของชุมชน ด้านความพร้อมของสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในหมวดที่ 4 มาตรา 24(5) ความว่า “ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) รวมถึง วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ และกมลรัตน์ จิมพาลี, 2559) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับห้องเรียนแห่งอนาคต ไว้ว่า ครูผู้สอนควรออกแบบการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบแนวคิดที่จะสร้างนักเรียนให้มีทักษะ

ในการรับมือกับข้อมูลที่มีอยู่มากมายได้อย่างไร ตลอดจนจะอย่างไรให้นักเรียนสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างมีคุณภาพและทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.อภิปรายผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

การสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทยมีพื้นฐานมาจากผลการสังเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ในบทที่ 2 มีองค์ประกอบทั้งสิ้น 9 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ 2) การวิเคราะห์ความต้องการ 3) การกำหนดเนื้อหา 4) การพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน 5) การจัดหาสื่อและเลือกแหล่งเรียนรู้ 6) การนำไปใช้จัดการเรียนการสอน 7) การพัฒนาแบบทดสอบ 8) การวัดและประเมินผล และ 9) การให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 9 ด้านนี้จะถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยจากการศึกษา วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ศึกษาระดับปวส. 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้ปัจจัยหลักในการจัดการเรียนรู้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) สมรรถนะของผู้เรียน 3) สมรรถนะของผู้สอน 4) สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา 5) ความพร้อมของสภาพแวดล้อม และ 6) ความพร้อมของสถานประกอบการ เมื่อทำการศึกษาริบททั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรคของแต่ละด้าน จึงได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ชื่อ PIER+4 Model ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้น คือ 1. ขั้นเตรียมการสอน (P - Preparation) 2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (I - Instruction) 3. ขั้นแสดงผลการเรียนรู้ (E - Evaluation) และ 4. ขั้นให้ข้อมูลย้อนกลับ (R - Reflection) และ สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน โดยแต่ละขั้นตอนของรูปแบบประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการสอน (Preparation) ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1.1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น 1.2) เตรียมความพร้อมผู้เรียน และ 1.3 ออกแบบการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ

2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Instruction) ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 2.1) ขั้นค้นหา 2.2) ขั้นนำเสนอ 2.3) ขั้นฝึกหัด 2.4) ขั้นแสดงผลงาน 2.5) ขั้นสรุปบทเรียน และ 2.6) ขั้นวัดผลและประเมินผลหลังเรียน

3. ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation) เป็นขั้นตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยพิจารณาเนื้อหาของ 3 ด้าน ได้แก่ 3.1) ทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตาม

มาตรฐานวิชาชีพ ในด้านความรู้และทักษะปฏิบัติตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน 3.2) ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ในด้านความรู้และทักษะปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และ 3.3) คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ในด้านพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานรายบุคคลพฤติกรรมกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

4. ขั้นสะท้อนคิด (Reflection) เป็นขั้นการรายงานผลและให้ข้อมูลย้อนกลับ มีขั้นตอนย่อย 3 ด้าน ได้แก่ 4.1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 4.2) พฤติกรรมผู้เรียนก่อนเรียน และ 4.3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน

โดยขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่

1. สมรรถนะของผู้บริหารการศึกษา ประกอบด้วย 1.1 การกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 1.2 ภาษาอังกฤษเชิงบูรณาการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานประกอบการ การส่งเสริมศักยภาพของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ และ 1.3 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทักษะทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับงานในอนาคต

2. สมรรถนะของผู้สอน ประกอบด้วย 2.1 ศักยภาพด้านความรู้ เนื้อหาและความรับผิดชอบ 2.2 ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน 2.3 การวางแผนร่วมกับสถานประกอบการที่เป็นแหล่งเรียนรู้ฝึกปฏิบัติทักษะทางภาษาตามสภาพจริง 2.4 จิตวิทยาการสอน

3. ความพร้อมของสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 3.1 ห้องเรียน 3.2 ห้องปฏิบัติการทางภาษา 3.3 อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ 3.4 สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ (e-Learning) 3.5 แหล่งค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน

4. ความพร้อมของสถานประกอบการ ประกอบด้วย 4.1 มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนทั้งเนื้อหาและทักษะภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจริง และ 4.2 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรในการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมทั้งเรื่องเรื่องทรัพยากรบุคคล แหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมในการเสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้และทักษะภาษาตามสภาพจริง

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

จากการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ผ่านการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 ของนักศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 จำแนก

ตามทักษะภาษาอังกฤษ สูงกว่าก่อนการเรียนในทุกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 Model ถูกสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบระบบการเรียนการสอน การเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ การสอนและการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยในการสังเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างรูปแบบนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษางานของ UNESCO (2015), Joyce, Weil and Calhoun (2009: 21-37), ADDIE (2000), Reiser & Dick (1996), ASSURE Model (1996), Dick & Cary (1990), Kemp (1990), Seels & Glasgow (1990), Brown and others (1987), Gerlach and Ely (1971: 13), สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์ (2554: 2-3), พิมพ์พันธ์ (2550: 19), อารมณ์ (2546), บุญชม (2541) และ ทิสนา (2534) ได้องค์ประกอบที่สำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของงานวิจัยนี้ คือ 1) การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ 2) การวิเคราะห์ความต้องการ 3) การกำหนดเนื้อหา 4) การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน 5) การจัดหาสื่อและเลือกแหล่งเรียนรู้ 6) การนำไปใช้จัดการเรียนการสอน 7) การพัฒนาแบบทดสอบ 8) การวัดและประเมินผล และ 9) การให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่พบเสมอในการจัดการเรียนการสอนตามวิธีของทฤษฎีเชิงระบบ (system approach) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลักคือ ปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ ความรู้ สาระ กิจกรรมที่ผู้สอนเตรียมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ 2. กระบวนการ (process) ได้แก่ การกระบวนการ หรือ การดำเนินการที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากปัจจัยนำเข้าที่ผู้สอนนำเสนอ ผ่านกระบวนการ จดจำ ฝึกปฏิบัติ วิเคราะห์ จนผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ใหม่ด้วยตัวเอง 3. ผลผลิต หรือ ผลการเรียนรู้ (output) ที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้ เมื่อพิจารณารูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 model จะเห็นว่าการนำเอาองค์ประกอบหลักทั้ง 9 ด้านมารวมกันอย่างมีความสอดคล้องสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกันในแต่ละขั้นตอนของขั้นตอนทั้งหมด 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการสอน (Preparation) เป็นขั้นที่เริ่มจาก 1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ซึ่งจากการสำรวจด้านความสามารถทางความรู้และทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับต่ำถึงต่ำมาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการออกแบบหลักสูตร หรือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะต้องศึกษาความต้องการจำเป็นของทั้งผู้เรียน และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงศึกษาความพร้อมของสิ่งแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยเช่นกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนการสอน หรือ การเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง นอกจากนี้การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นมักจะถูกนำมาใช้ในการวางแผนการสอน

ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes - ESP) ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางด้านวิชาการ (English for Academic Purposes - EAP) และ ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับการงานอาชีพ (Nunan, 1988; Brindley, 1984; Graves, 2000) ดังนั้นการศึกษาความต้องการจำเป็นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการไปสู่การเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุวิมล ว่องวานิช (2550) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก 2) เตรียมความพร้อมเพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เพียงพอสำหรับการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเตรียมการได้โดย การวัดผลความรู้พื้นฐานทางทักษะภาษาอังกฤษ (Pre-Foundation English Test) และ การปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ (Pre-Foundation English Course) :ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน 3) ออกแบบการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ที่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำทักษะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ที่มุ่งหวังในสถานการณ์จริง กล่าวคือ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้งานได้จริงในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิต ดังนั้นเนื้อหาสาระของหลักสูตรหรือรายวิชาตามรูปแบบPIER+4 จึงถูกกำหนดให้เป็นแบบบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งเนื้อหาที่เกี่ยวกับ EGP และ ESP ผ่านแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching – CLT) ซึ่งเป็นแนวการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา (linguistic knowledge) ทักษะทางภาษา (language skill) และความสามารถในการสื่อสาร (communicative ability) (Canale & Swain, 1980; Widdowson, 1983; Savignon, 1982)

ขั้นที่ 2 ขั้นตอนจัดการเรียนรู้อิง (I – Instruction) ประกอบด้วยการดำเนินการ 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1) ค้นหา 2) นำเข้าสู่บทเรียน และ 3) ฝึกปฏิบัติ 4) สร้างสรรค์ผลงาน และ 5) สรุปบทเรียน โดยในขั้นฝึกปฏิบัติ มีการใช้กลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ (scaffolding) หรือ ใช้เป็นตัวช่วยเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีหลักการที่ว่า ผู้เรียนที่มีศักยภาพสูงกว่าจะเป็นผู้ให้การช่วยเหลือเสริมต่อการเรียนรู้กับผู้ที่มีศักยภาพต่ำกว่า การเสริมตอนนี้จะค่อยๆ ลดลงในขณะที่การพัฒนาการเรียนรู้จะค่อยๆ เพิ่มขึ้นและสุดท้ายการเสริมต่อจะยุติลงเมื่อผู้ที่มีศักยภาพต่ำกว่าสามารถกระทำได้ด้วยตนเองแล้ว (Bruner, 1960) โดยผู้สอนนำกลวิธี scaffolding และการเรียนรู้แบบลงมือทำ (active learning) มาใช้ผ่านกระบวนการ การตั้งคำถาม (questioning) ฝึกทักษะการคิดให้เกิดกับผู้เรียน การแสดงรูปแบบ (modeling) โดยผู้สอนแสดงทักษะเฉพาะให้ผู้เรียนเลียนได้เห็นและเลียนแบบ การอธิบาย (explaining) เพื่อความกระจ่างชัด หรือ ลดความสับสนของผู้เรียน

การออกคำสั่งให้ทำตาม (instructing) พร้อมแจ้งจุดประสงค์ให้กระจ่างแจ้ง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึง จุดมุ่งหมาย หรือ ความสำคัญของกิจกรรมที่กำลังจะทำ และ การรายงานผลตอบกลับ (Feedback) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย ตรวจสอบความถูกต้องในสิ่งที่ตนเข้าใจ ในช่วงการฝึกปฏิบัติ ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้นำ (leader) มาเป็นผู้ช่วยเหลือ (facilitator) ขึ้นต่อไปคือ ขั้นสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งดำเนินการผ่านกิจกรรมแบบการจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (collaborative learning) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน กระตุ้นทักษะการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ โดยผู้สอนให้คำศัพท์ที่สำคัญๆ นำเสนอด้วยรูปภาพประกอบกับการบรรยาย หรือ ร่วมกันอภิปราย เสริมสร้างบรรยากาศที่เคารพซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเองตามสภาพจริง (Bruner, 1966; Vygotsky, 1978; Johnson, 1995; Arends, 1994; วิจารย์ พานิช, 2557; ทิศนา แคมมณี, 2554; อนันท์ งามสะอาด, 2553; สรिता บัวเขียว, 2550)

ขั้นที่ 3 ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (E – Evaluation) ประกอบด้วย สาระที่ต้องประเมิน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ 2) ความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต และ 3) คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ซึ่งการประเมินทั้ง 3 ด้านนี้ผู้สอนใช้หลักการประเมินในลักษณะการวัดและประเมินผลทั้งทักษะ กระบวนการ ซึ่ดความสามารถศักยภาพของผู้เรียน และผลผลิตจากการเรียนรู้ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) ด้วยตระหนักว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ในชั้นเรียนมีความสามารถทางภาษาที่ค่อนข้างจำกัด จึงเลือกใช้เกณฑ์การประเมินในลักษณะการสื่อสารที่สามารถเข้าใจได้ (intelligibility) เป็นหลักในทุกทักษะ มากกว่าการมุ่งเน้นที่จะประเมินความถูกต้องของโครงสร้างหลักภาษา สอดคล้องกับความคิดเห็นของ Savignon (1978) ที่กล่าวถึงการสอนทักษะการพูดว่า ขณะที่กำลังเรียน ผู้สอนไม่ควรให้ผู้เรียนมีความวิตกกังวลกับการผิดพลาดในการใช้ภาษามากเกินไป ควรคำนึงถึงความคล่องแคล่วมากกว่า อีกทั้งผู้สอนมีการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินผลให้กับผู้เรียน ทำให้นักศึกษามีแนวทางในการเตรียมตัวสอบ ข้อสังเกตที่ผู้สอนพบคือ ผู้เรียนคลายความวิตกกังวลในการสอบ มีความหวัง ความกระตือรือร้น ตั้งใจ มุ่งมั่นที่จะสอบให้ผ่านเกณฑ์ให้ได้

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนคิด (R – Reflection) ในการจัดการเรียนรู้ภายใต้ PIER+4 model นั้น การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจะดำเนินการทั้งในระหว่างเรียน (formative assessment) และเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้เพื่อวัดผลการเรียนรู้ (summative assessment) ของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียนด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะกระบวนการ (skills) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Attitude) เป็นการประเมินที่มีประโยชน์ต่อทั้งผู้สอนและผู้เรียน

เนื่องจาก ทั้ง 2 ฝ่าย ได้มีโอกาสตรวจสอบเกี่ยวกับคุณภาพของงานที่ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว ผู้สอนได้ทราบถึงข้อเด่น หรือข้อบกพร่องของผู้เรียน รวมทั้งในประเด็นต่างๆ ที่ผู้เรียนต้องการหรือยังไม่เข้าใจ ซึ่งผลการประเมินนี้ทำให้ผู้สอนสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ หรือสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่วนผู้เรียนก็ได้มีโอกาสทบทวนประเมินศักยภาพตนเอง ความรู้สึกชอบ หรือ ไม่ชอบ ความเข้าใจ รวมทั้งการค้นหาวิธีการพัฒนาตนเองให้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ กัตตคมล พิศแลงาม (2561) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสะท้อนคิดโดยใช้รูปแบบวงจรของกิบส์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษา การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสะท้อนคิดว่าเป็นการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนให้มี การคิดอย่างมีกระบวนการและสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ไม่พึงประสงค์ได้

สิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ในช่วงดำเนินการทดลองรูปแบบ ผู้สอนมีการเรียนรู้ปรับปรุง พัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนสอนตลอดเวลา มีการศึกษาทำความเข้าใจบริบทของนักศึกษา ทั้งด้านประวัติส่วนตัว ประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านมา มีการพูดคุย ทำกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยน ความรู้ ความเข้าใจ ชี้แจงปัญหา สอบถามข้อข้องใจที่เกิดขึ้นให้แก่ทั้งผู้สอนรายวิชา ภาษาอังกฤษท่านอื่น และ ผู้บริหารการศึกษา มีการติดต่อสอบถามผู้ประกอบการ และ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาทางด้านวิศวกรรม งานช่างอุตสาหกรรมเพื่อขอคำแนะนำในส่วนของคุณวุฒิด้านภาษาอังกฤษเชิงเทคนิคเพื่อการทำงานอาชีพ ในด้านของสภาพแวดล้อมที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ทางวิทยาลัยได้จัดสรรอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ เครื่องฉายภาพ มาติดตั้งไว้ในชั้นเรียน ซึ่งช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผลก็คือ นักศึกษาเกิดความน่าสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 model พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.184$, S.D. = .769) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้าน พบว่า ด้านที่มีนักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาวิชา และ ด้านผู้สอน ตามลำดับ โดยทั้ง 4 ด้านมีระดับความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด และด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ อยู่ระดับ ปานกลาง นักศึกษาให้เหตุผล

ต่อความพึงพอใจในด้านต่างๆ ดังนี้ ผู้สอนมีความเข้าใจในศักยภาพทางด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา มีการปรับพื้นฐานภาษา หรือทบทวนความรู้เดิมก่อนเริ่มเรียนเรื่องใหม่ ช่วยให้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น ทำให้ไม่รู้สึกท้อหรือไม่เป็นที่ต้องการของเพื่อน ในขณะที่ทำกิจกรรมกลุ่ม รู้สึกมีความหวังและกำลังใจมากขึ้นว่าจะสามารถพูด ฟัง อ่าน เขียนภาษาอังกฤษได้ / ผู้สอนใช้เวลาไม่เร่งนักศึกษาจนเกินไปในการฝึกหัดทำกิจกรรมทำให้ไม่รู้สึกกดดัน / ได้เรียนรู้การทำงานกลุ่มร่วมกัน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้กับเพื่อน / มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การวางแผน การแก้ไขปัญหา การรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ / ผู้สอนให้กำลังใจ กระตุ้นให้นักศึกษากล้าแสดงออก ทำให้มีความมั่นใจในการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องที่ทำการศึกษาแก่เพื่อนร่วมชั้นเรียน เหตุผลในความพึงพอใจของผู้เรียนเหล่านี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี อ่อนศรี (2552) ที่พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ระดับ มาก เนื่องจากเนื้อหาที่เรียนมีความชัดเจน ต่อเนื่องและเข้าใจง่าย ผู้สอนมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ จนนำไปสู่คำตอบที่มาจากประสบการณ์อันหลากหลายของผู้เรียน หรือจัดประสบการณ์ที่จำเป็นให้ผู้เรียนเพื่อความเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายก่อนเข้าสู่บทเรียน

3.1.1 จะเห็นว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาด้านความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ PIER+4 สอดคล้องกับหลักการตาม 1. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา 3 ประการ คือ 1) แนวคิดการเรียนรู้โดยการสังเกต (observational learning) 2) แนวคิดการกำกับตนเอง (self-regulation) และ 3) แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) 2. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ที่กล่าวว่า ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยวิธีการที่ต่าง ๆ กัน โดยอาศัยประสบการณ์และโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม ความสนใจและแรงจูงใจภายในตนเองเป็นจุดเริ่มต้น ผู้สอนมีหน้าที่จัดนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ปรับขยายโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนเอง 3. ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม ที่เชื่อว่า การเรียนรู้หรือการสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ โดยการนำประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นในสิ่งแวดล้อมหรือสารสนเทศใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับ ความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม มาสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง 4. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (collaborative learning) ที่มีหลักการว่า ผู้เรียนจะมีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในเชิงบวก มาปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากัน ได้มีโอกาสรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ได้พัฒนาทักษะทางสังคมและได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน เพื่อสร้างความรู้ให้กับตนเอง 5. กลวิธีหรือเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centred) และผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก (instructor-facilitated) การเรียนรู้ที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (active learning) กลวิธีที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้

(scaffolding) ที่มีหลักการว่า ผู้สอนสามารถช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้มากขึ้นได้ด้วยการเสริมสร้างความรู้ทีละขั้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปจนกว่าผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจ และมั่นใจว่าตนเองสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง 6. แนวคิดการสอนและการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้งในด้านแนวการสอนแบบ EGP, ESP และ CLT และ 7. อิงแนวคิดการเรียนสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2562 และ อิงตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557: กรอบมาตรฐานสมรรถนะ หมวดวิชาทักษะชีวิต กลุ่มภาษาต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทยได้รับการพัฒนา สามารถนำไปต่อยอดสู่การจัดการศึกษาการอาชีวศึกษาในระดับต่างๆ และในประเภทวิชาด้านอื่น ผู้วิจัยจึงขอให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาเช่น การออกเสียง คำศัพท์ กฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคม ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม เป็นต้น
2. เพิ่มจำนวนและคุณสมบัติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างและความต้องการจำเป็น เช่น กลุ่มเจ้าหน้าที่ พนักงานจากสถานประกอบการผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และ ผู้สอนรายวิชาประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง น่าเชื่อถือมากขึ้น
3. ศึกษา วิจัย ติดตามผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ว่าส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้อย่างไร
4. ศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้พร้อมๆ กับการศึกษาและพัฒนาปัจจัยด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ เช่น ศึกษาและพัฒนาผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ และ สถานประกอบการตามภารกิจการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน

1.1 พัฒนาหลักสูตร

- 1.1.1 จัดโครงการปรับพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนแรกเข้าทั้งระดับ ปวช และปวส

- 1.1.2 ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการฝึกงานเพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาจากสถานการณ์จริง
- 1.1.3 จัดการเรียนการสอนในเชิงบูรณาการของทั้งการสอนแบบทั้งภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะทาง (ESP) และ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (EGP)

1.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อทางการศึกษา

1.3 พัฒนาระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

2. ด้านการพัฒนาผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

2.1 เสริมสร้างศักยภาพด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษ

2.2 พัฒนาเทคนิคและวิธีการสอน สร้างการเรียนรู้ตามความถนัดของผู้เรียน (learning style)

2.3 เสริมสร้างสมรรถนะด้านจิตวิทยาการเรียนการสอน

3. ด้านการพัฒนาผู้เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ

3.1 จัดให้มีโปรแกรมการปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษของผู้ที่จะเข้าศึกษาแรกเริ่มในสถาบัน

3.2 สร้างแรงจูงใจด้วยการตั้งเป้าหมายเพื่อสร้างแรงขับของผู้เรียนให้ไปสู่เป้าหมายนั้น

3.3 เสริมสร้างความรู้ที่ละชั้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป

รายการอ้างอิง

- Anderson, K., & Lynch, T. (1998). *Listening*. Oxford: Oxford University Press.
- Anderson, S. R. (1985). *Phonology in the twentieth century : theories of rules and theories of representations*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Arnauld de Nadaillac (2003). *Competency*. Retrieved April 5, 2020 from <http://competency.rmutp.ac.th>.
- Arend, R.I. 1994. *Learning to Teach*. 3d ed. Singapore: McGraw – Hill Books.
- Barbara L. S. and Jean T. M. (1992). *What is Collaborative Learning*. Retrieved February 6, 2018, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED357705.pdf>
- Bandura A. (1977) *Social Learning Theory*. Englewood Cliff, NJ: Prentice Hall, pp. 38
- Bandura A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. Prentice-Hall, pp. 322
- Barber, M. (2009). *The Challenge of Achieving World Class Performance: Education in the 21st Century*. Minneapolis : n.p.
- Bloom, B.S. (1976). *Human Characteristic and School Learning*. New York : McGraw –Hill.
- Bond, Guy L. and Tinker, Miles A. 1957. *Reading Difficulties : Their Diagnosis and Correction*. New York : Appleton Century-Crofts.
- Brown, J. D. (1995). *The Elements of Language Curriculum: A Systematic Approach to Program Development*. Boston, MA Heinle & Heinle.
- Brown, H.D. (2000). *Principles of language learning & teaching*. (4th ed.). New York: Longman.
- Brown, H. D. (2001). *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy*. San Francisco: Longman
- Bruner, J. S. (1960). *The Process of education*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Bruner, J. S. (1996). Bruner, J. S. (1966). *Toward a Theory of Instruction*. Cambridge Mass: Harvard.

University Press

Callahan F. Joseph & Clark H. Leonard. (1988). Teaching in the middle and secondary schools 3rd. New York: macmillan

Clark, J. L. D. (1972). Foreign language testing: Theory and practice. Philadelphia, PA: Center for Curriculum Development, Inc.

Coleman, H. (2010). The English language in development London: British Council

Crystal, D. 2003. English as a Global language. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press

Dale, E (1969). Audio-Visual Methods in Teaching (3rd ed., p.108). Holt, Rinehart & Winston, New York Dryden Press.

Dales, M., & Hes, K. (1995). Creating Training miracles. Sydney: Prentice Hall.

David C. McClelland. (1973). Testing for Competence Rather Than for "Intelligence". American Psychologist, pp. 1-14. Retrieved April 24, 2020 from <https://www.therapiebreve.be/documents/mcclelland-1973.pdf>

Dhanasobhon, S. (2006). English language teaching dilemma in Thailand. Retrieved May 17, 2017, from <http://www.curriculumandinstruction.org/index.php?lay=show&ac=article&Id=539134523&Ntype=7>

Dick, W. & Cary, L. (1990). The Systematic Design of Instruction, Third Edition, Harper Collins

Driscoll, M. P. (2005). Psychology of learning for instruction (3rd ed). Boston, MA: Allyn & Bacon Publishers

Duckworth A. L. , Seligman M. E.P. (2005). Self-Discipline Outdoes IQ in Predicting Academic Performance of Adolescents. Psychological Science, vol. 16, 12: pp. 939-944., First Published Dec. 1, 2005

Dudley-Evans, T., & St John, M. (1998). Developments in ESP: A Multi-Disciplinary Approach. Cambridge Cambridge University Press

- Echevarría, J., & Graves, A. (2007). *Sheltered content instruction: Teaching English language learners with diverse abilities*. Boston, MA: Allyn & Bacon
- Education First. (2014). *EF English Proficiency Index 2014*. Education First. Retrieved May 17, 2017, from <http://www.ef.edu/epi/downloads/>
- Eisner, E. (1976). *Education Connoisseurship and Criticism: Their Form and Function in Educational Evaluation*. *Journal of Aesthetic Education* 1, 10 (July): 192-193
- Erling, E. J. (2014). *The Role of English in Skills Development in South Asia: Policies, Interventions and Existing Evidence*. London: British Council
- Gerlach, J. M. (1994). "Is this collaboration?" In Bosworth, K. and Hamilton, S. J. (Eds.), *Collaborative Learning: Underlying Processes and Effective Techniques, New Directions for Teaching and Learning* No. 59. [Online] <http://archive.wceruw.org/cl1/CL/moreinfo/MI2A.htm>
- Gonca, A. (2016). *A Study on Detecting the Needs in vocational English Courses and Defining ESP Criteria for a Better Instruction*. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi Science Journal of Turkish Military Academy*. Retrieved November 26, 2020, from http://www.kho.edu.tr/akademik/kho_bilim_dergi/2016_2/3.pdf
- Goodman, Yetta. M. (1988). *Roots of the Whole Language Movement*. *The Elementary School Journal*. 90(4): 215 –220.
- Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching*. Harlow Longman
- Harris, P.D. (1974). *Testing English as a second Language*. New York: McGraw-Hill.
- Hay Group. (2005). *Competency modeling for selection and development*. Retrieved August 26, 2019 from <http://www.haygroup.com/en/our-consulting/manage-yourpeople/competencies-and-capabilities>. (November, 16 2017).
- Hedge T. (2000). *Teaching and Learning in the Language Classroom*. Oxford Handbooks for Language Teachers Oxford: Oxford University Press
- Howatt, A., & J. Dakin. (1974). *Language laboratory materials*, ed. J. P. B. Allen, S. P. B. Allen, and

S. P. Corder.

Hyland K. (2003). *Second Language Writing*. Cambridge University Press

Huber, Diane. (2000). *Leadership and Nursing Care Management*. 2nd ed. Philadelphia : W.B. Saunders.

Hutchinson, T. and A. Waters. (1987). *English for Specific Purposes. A learning-Centered. Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.

Jacobs, H. L., Stephen, A., Zinggraf, D. R.,

Wormuth, V., Faye, H., Jane, B., and Hughey. (1981). *Testing ESL Composition: A Practical Approach*. Rowley: Newbury House Publishers, Inc

Jacobs, H. L., Stephen, A., Zinggraf, D. R., Wormuth, V., Faye, H., Jane, B., and

Hughey. (1981). *Testing ESL Composition: A Practical Approach*. Rowley: Newbury House Publishers, Inc

Jacobs, H.J. et al. (1981). *Testing ESL composition: a practical approach*. Rowley, MA: Newbury House.

Jensen, E. (2004). *Brain-Based Learning*. CA : Brain Store Inc.

Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1987). *Learning together and alone: Cooperative, competitive, and individualistic learning* (2nd ed.). Prentice-Hall, Inc.

Johnson, D. W., & Johnson, R. T.. (1991). *Learning mathematics and cooperative learning lesson plans for teachers*, Edina, MN: Interaction Book Company

Johnson, D. W., & Johnson, R. T.(1993). *Cooperation in the Classroom* (6th ed.). Edina, MN: Interaction Book Company

Johnson, D. W. (1995). *Learning Together and Alone*. Englewood : Prentice-Hall

Joyce, B. and Weil, M. (1986). *Models of Teaching* (3th ed.). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall

Joyce, B. and Weil, M.. (2009). *Models of teaching* (8th ed.). New York: Courtesy of Reece Galleries

- Krashen S. D. (1987). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall International.
- Krashen S. D.. *The Input Hypothesis: Issues and Implications*. Vol. 64, No. 1 (Mar., 1988), pp. 171-173 (3 pages) : Linguistic Society of America
- Kagan, S. (1989). *The structural approach to cooperative learning*. *Educational Leadership*, Dec 89/Jan 90, 12-15
- Kaplan, A. (1964). *The conduct of inquiry: Methodology for Behavioral Science*. San Francisco: Chandler Publishing Company
- Keeves, J. P. (1988). *Models and model building, educational research, methodology, and measurement: An International Handbook*. U.K: Pergamon Press
- Kemp, J. E., Morrison, G. R., & Ross, S. M. (1994). *Designing effective instruction*. New York: Merrill.
- Kurt, S. (2015). *ASSURE: Instructional Design Model*, in *Educational Technology*, November 23, 2015. Retrieved July 4th 1, 2018, from <https://educationaltechnology.net/assure-instructional-design-model/>
- Littlewood, W. (1983). *Communicative Language Teaching*. Cambridge University Press
- Littlewood, W.. (1995). *Communicative Language Teaching*. Cambridge. University Press
- Maria, K. (1990). *Reading Comprehension Instruction, Issues and Strategies*. Parkton, MD: York Press
- Mayher, J., Lester, N., & Pradl, G. (1983). *Responding and evaluating*. In *Learning to write and writing to learn* (pp. 121-143). NJ: Boyton Cook
- McGriff, Steven J. (2000). *Instructional System Design (ISD): Using the ADDIE Model*. Instructional Systems, College of Education, Penn State University
- Medina, E. (2011). *Improving Student Mathematics Achievement through Self Regulation and Goal Setting*. Retrieved February 13, 2018, from

<http://digitalcommons.fiu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1179&context=sferc>

- Milio, S., Garnizova, E., & Shkreli, A. (2014). Assessment study of technical and vocational education and training (TVET) in Myanmar. Bangkok: International Labour Organization.
- Min-hsun & Su M. (2005) *Electronic Journal of Foreign Language Teaching* 2005, Vol. 2, No. 1, pp. 44-56 © Centre for Language Studies National University of Singapore
- Min-hsun & Su M. (2005). A study of EFL technological and vocational college students' language learning strategies and their self-perceived English proficiency. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*. 2005, Vol. 2, No. 1, pp. 44-56. Retrieved November 12, 2020, from <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.521.8349&rep=rep1&type=pdf>
- ONEC. (2003). *Education in Thailand 2002/2003*. Bangkok: ONEC Publication
- Morley, J. (1999). Current perspectives on improving aural comprehension. *ESL Magazine*, 2(1), 16-19. Retrieved April 17, 2018, from <https://eric.ed.gov/?id=EJ586015>
- ONEC. (2003). *Education in Thailand 2002/2003*. Bangkok: ONEC Publication
- Richards, J. C. (1990). *The language teaching matrix*. Cambridge: Cambridge University
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching* (Second Edition). Cambridge: CUP
- Reiser, R. A., & Dick, W. (1996). *Instructional planning: A guide for teachers* (2nd Ed.), Boston: Allyn & Bacon.
- Robinson, P. *ESP Today: A Practitioner's Guide*. London: Prentice Hall International, 1991.
- Schunk, D. H. (1995). Self-Efficacy and Education and Instruction. In J. E. Maddux (Ed.), *Self-efficacy, adaptation, and adjustment: Theory, research, and application* (pp. 281-303). New York: Plenum Press
- Schunk, D. H., & Zimmerman, B. J. (Eds.) (1998). *Self-regulated learning: From Teaching to Self-Reflective Practice*. New York: Guilford Press

- Scott, Roger. (1981). *Speaking in Keith'Johnson and Keith Morrow in Communication in the Classroom*. London : Longman Group Ltd.
- Seels, B., & Glasgow, Z. (1990). *Exercises in Instructional Design*. Columbus: Merrill.
- Slavin, R. E. (1990). Comprehensive cooperative learning models: Embedding cooperative learning in the curriculum and the school. In S. Sharan (Ed.), *Cooperative Learning* (pp. 261-283). Westport, CT: Praeger
- Slavin, R. E. (1994). The Cooperative Elementary School : Effects on Students' Achievement, Attitudes and Social Relations. *American Educational Research Journal*, 32(2), 321-351
- Slavin, R. E. (1995). *Cooperative Learning: Theory, Research and Practice* (2nd ed. Massachusetts : Macmillan Publishing Company
- Slavin, R. E. (1996). Research on cooperative learning and achievement: What we know, what we need to know. *Contemporary Educational Psychology* 21, 43-69
- Smith, B. L. and McGregor, J. T. (1992). Collaborative learning: Share inquiry as a process of reform. In Svinicki. M. D. (eds). *The changing face of college teaching*. New Direction of Teaching and Learning. 42, 68-75.
- Smith, P. L. & Ragan, T. J. (1999). *Instructional design* (2nd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Spencer, L. M., & Spencer, S. M. (1993). *Competence at work: Models for superiors performance*. New York: John Wiley & Sons.
- Thanh, M. T. T. (2016). A survey on problems in studying ESP faced by the IT students at South-East Vocational College, Dong Nai Province, Vietnam. *Humanising Language Teaching*. 18 (1), Retrieved November 12, 2020 from <http://www.hltmag.co.uk/feb16/mart06.htm>
- Tsao, C. H. (2008). English for specific purposes in the EFL context: A survey of student and faculty perceptions. *Asian ESP Journal*. 7 (1833-2994), 125-148.
- Tsao, C. H. (2008). English-learning motivation and needs analysis: a case study of technological university students in Taiwan. Paper presented at the Basic Asian ESP Journal Volume 7 - 2 Spring 2011 146 Research Conference of Chinese Military Academy on its 84th school

- anniversary. May 6, 2008. Fongshang, Taiwan.
- Tyner, Thomas E. (1995). *Writing with writers*. USA. : Wadsworth.
- UNESCO. (1997). *International standard classification of education (ISCED)*, UNESCO, Paris.
- UNESCO. (2015). All rights reserved First edition. Published in 2014 the United Nations Educational Scientific and Cultural Organization. France : Paris.
- Valette, Rebecca M. (1977). *Modern language testing, a handbook 1*. New York Harcourt, Brace
- Vygotsky, L. (1978). *Mind in Society: The developmental of Higher Psychological process*. Cambridge, MA: Harvard University Press
- Widdowson, H. G. (1983). *Learning purpose and language use*. Oxford University Press.
- Widdowson, H. G.. (1989). Knowledge of language and ability for use. *Applied linguistics*,10 (2), 128-137
- Wigfield, A. (1994). The role of children's achievement values in the self-regulation of their learning outcomes
- Wilkins D.A. (1974). *Second-Language Learning and Teaching*. London: Edward Arnold.
- Willer, D. (1986). *Scientific Sociology : Theory and Method*. New Jersey: Prentice – Hall.
- Wiriyachitra, A. (2002). English-language teaching and learning in Thailand in this decade. *Thai TESOL Focus*, 15(1), 4-9
- Wood, D.; Bruner, J.; & Ross, G. (1976). The Role of Tutoring in Problem Solving. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 17(2), 89-100.
- Wolvin, A., & Coakley, G. (1996). *Listening*. Boston, MA: McGraw Hill
- Wood, D.; Bruner, J.; & Ross, G.. (2013). From Cognitive Modeling to Self-Regulation: A Social Cognitive Career Path. *Educational Psychologist Journal*. Volume 48, 2013 - Issue 3: 135-147. Retrieved April 4, 2018, from <https://doi.org/10.1080/00461520.2013.794676>
- Zull, J. (2002). *The art of changing the brain: enriching the practice of teaching by exploring the*

biology of learning. Sterling, VA : Stylus Publishing.

กฤษณะ โหมยชุนหนันท์, (2559). "การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ วิศวกรไทย: กรณีศึกษาบริษัทญี่ปุ่น ใน นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร." สุทธิปริทัศน์ ปีที่ 30 ฉบับที่ 93 มกราคม-มีนาคม 2559: 146-159

กระทรวงศึกษาธิการ (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 .กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด

กระทรวงศึกษาธิการ. แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ:

กระทรวงศึกษาธิการ (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มมาตรฐาน การศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กรุงเทพฯ

กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์สำนักโฆษกรัฐบาลไทย. (2558). รายการคืนความสุขให้คนในชาติ. สืบค้นเมื่อ 17 พฤษภาคม 2560, จาก <http://www.thaigov.go.th/th/program1/item/90439-id90439.html>

การเรียนสายอาชีพเพื่อชาติ. กระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559, จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=39027&Key=news_research.

กัตตกมล พิศแสงงาม (2561). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสะท้อนคิดโดยใช้รูปแบบวงจรของกิบส์ที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษา การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2562

กัณฑ์พัฒน์ มณฑา (2561) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การ ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม

ขวัญฤทัย เชิดชู (2545). การศึกษากลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปี ที่ 1 โปรแกรมภาษาอังกฤษ สถาบันเพชรบุรีจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

โครงการความเชื่อมโยงในภูมิภาคแม่น้ำโขงผ่านการศึกษาและการฝึกอบรม (Connecting the Mekhong through Education and Training: COMET) สืบค้นใน ไทยร่วมประชุมรัฐมนตรีข้อริเริ่มแม่น้ำโขง ตอนล่างครั้งที่ 7 สิงหาคม 10, 2014 กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม

2560, จาก <http://www.mfa.go.th/asean/>.

ฉลวย ม่วงพรวน : การพัฒนารูปแบบการเรียนด้วยตนเองด้วยกิจกรรมการรู้คิดในการอ่านภาษา ... ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553.

ชัยยา เปรมภักดิ์ (2543). การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานและการสอนตามคู่มือครู. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชัยวัฒน์ ตัณตังชัย (2554). รายงานวิจัย : รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา: กรณีศึกษา รายวิชาการศึกษาทั่วไป ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2560, จาก <http://www.ssruii.sru.ac.th/bitstream/ssruir/673/1/114-55.pdf>

ชูชัย สมมติไกร (2550). การสรรหาการคัดเลือก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร. (พิมพ์ครั้งที่ 2), กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงจิตต์ ฤทธิรงค์ และรีนา ต๊ะดี (2558). ข้อท้าทายในการผลิตแรงงานฝีมือไทย เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 “ ประชากรและสังคม” ความหลากหลายทางประชากรและสังคมในประเทศไทย ณ ปี 2558. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

จิตติมา วรณศรี (2552). คุณภาพการศึกษากับสมรรถนะของครูที่พึงประสงค์. วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 32 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2552 มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จุฬารัตน์ จิตไพศาลวัฒนา และคณะ (2559). รูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ โรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมของนักบัญชีไทยสู่ประชาคมอาเซียน Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2559 หน้า 501-505

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2551). การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์ /ณรงค์วิทย์ แสนทอง. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2561). หลักการจัดการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 1 โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คนยา วงศ์ชนะชัย (2542). การอ่านเพื่อชีวิต. โปรแกรมวิชาภาษาไทย. พิษณุโลก สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

ดวงนภา มกรานุกฤษ (2554) อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2554-2564) . สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559, จาก <https://plearndee.files.wordpress.com/2012/07/duangnapha.pdf>

ดวงดา อินทรนาถ (2558) การพัฒนารูปแบบการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยตาปีวารสารราชพฤกษ์ ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2558) 46-53

ถนอมพร เลหาจรัสแสง. “การเรียนรู้ในยุคสมัยหน้า : ตอนอนาคตครูไทย ครูพันธุ์ C” . (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://sornorinno.blogspot.com/2010/09/c-c-teacher.html>, 2553

ทรงพร ทาเจริญศักดิ์ รัชณี เสนีย์ศรีสันต์ และพรพิมล ชูดีศิลป์ (2547) . รายงานการศึกษาและวิเคราะห์ ความต้องการ การใช้และพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในอุตสาหกรรมยานยนต์. กรุงเทพฯ: โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการ อุดมศึกษา

ทิพย์สุนทร อนันบุตร (2551) การอ่านเพื่อการวิเคราะห์, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหงศึกษา แคมมณี. (2542). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ทิพย์สุนทร อนันบุตร. (2545). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทิพย์สุนทร อนันบุตร. (2548). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิพย์สุนทร อนันบุตร. (2557). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เทียน ทองแก้ว. (2550). สมรรถนะ (Competency) : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:

รงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, ชิดชนก เชิงเช่าวี, เกษตรชัย และหิม (2559) รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการการพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษในสามจังหวัดชายแดนใต้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ธนกร สุวรรณพฤติ. (2558). การพัฒนารูปแบบการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ธนวัฒน์ อรุณสุขสว่าง และ นรินทร์ สังข์รักษา (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558 หน้า 493-505

นงเยาว์ พรหมวัง (2557). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตที่เกี่ยวกับเพศศึกษารายวิชาสุขศึกษา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม บูรณาการกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา และวิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาเจตคติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. Vol. 11 No. 55 เดือนตุลาคม-

ชันวาคม 2557. สืบค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2561, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/34978>

นพเก้า ณ พัทลุง. (2548). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.สงขลา. มหาวิทยาลัยทักษิณ
 นพดล สุตันดิวิชย์กุล (2555). การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการ
 เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2560, จาก
<http://www.dpu.ac.th/dpurc/research-342#>

นภาพัญญ์ สุคติใจ. (2536). การศึกษาความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของสถานประกอบการท้องถิ่นและ
 ของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวง
 ศึกษาธิการ เขตการศึกษา 7. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2561, จาก
<http://www.thaithesis.org/detail.php?id=56366>

นราพร โรจนจันทร์ และ ศิริพร พงษ์สุรพิพัฒน์ (2524). ESP. วารสารภาษาปริทัศน์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 ภาคปลายปี
 การศึกษา 2524 สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม, 2561, จาก
<http://www.culi.chula.ac.th/publicationonline/files/article2/U5I7BwWKmGThu123451.pdf>

นัสยา ปาติยเสวีและบริพัตร กิจจาบัญญัติ. (2553). การศึกษาความจำเป็นในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์
 เฉพาะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ:
 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมีธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา). สำนักงาน
 คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2559, จาก
<http://nited.vec.go.th/Portals/25/การศึกษาร่วมอาชีวศึกษาแบบทวิศึกษา%20%20For%20Website.pdf>

บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด.(2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น

บรรพต ศิริชัย (2547). การอ่านและการพิจารณาวรรณกรรม. ไทยวัฒนาพานิช. กรุงเทพฯ

บัณฑิต นัตรวิโรจน์. (2549). การสอนอ่านภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

บุษบา กนกศิลป์ธรรม (2558). การเตรียมพร้อมวิศวกรเครื่องกลไทยเข้าสู่อาเซียนในด้านการสื่อสาร: ความต้องการ
 ใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาชีพและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในสถานที่ทำงาน” งบประมาณแผ่นดิน

ประจำปี 2558 (ระยะเวลา 1 ปี: 1 ตุลาคม 2557 – 30 กันยายน 2558)

บุญมาส แสงเงิน. (2554). ทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐในยุคปัจจุบัน (ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ). สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2561, จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/435681>

ประคอง ยุคะลัง (2558). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลักสูตรปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2540). “กระบวนการกลุ่ม” ใน ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม: ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้าน หลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. หน้า 40. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ปราณี ธนะชานันท์. 2547. “ทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ.” (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2561, จาก http://dueannapatest.blogspot.com/2010_09_01_archive.html

ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์ (2542) การศึกษาสไตล์ในการเรียนรู้ (Learning Style) ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศ. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2561, จาก http://www.culi.chula.ac.th/eJournal_01/panchalee.html

ปรัชญนันท์ นิลสุข (2559). อาชีวศึกษาทวิภาคี: บนเส้นทางที่ยาวไกล. วารสารอาชีวศึกษาก้าวไกล. ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 พฤษภาคม-มิถุนายน 2559. หน้า 8-9. สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://prachyanun2015.blogspot.com/2016/06/blog-post.html>

ปณิดา วรรณพิรุณ (2555) การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้เครื่องมือทางปัญญา เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ วารสารวิทยบริการ ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม

เผด็จ กำคำ (2542). การศึกษาความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างบทอ่านการระลึกข้อความ ในบทอ่านที่มี โครงสร้างแตกต่างกันของนักศึกษาชั้นปี ที่ 2 วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมี บุ๊คพับลิเคชั่น

พัชรี ศรีสังข์ (2551) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาสังคมโดยใช้ชุมชนและประสบการณ์เป็นฐาน. เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์. สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2561, จาก

http://thesis.swu.ac.th/swudis/Cur_Re_Dev/Patcharee_S.pdf

พรรณี ช.เจนจิต. 2538. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ดันอ้อแกรมมี

พรเพ็ญ พุ่มสะอาด. “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน เจตคติต่อ การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอน อ่านด้วยเทคนิคการสร้างผังโยง ความสัมพันธ์ความหมาย”. ปรินญาณิพนธ์, กศ.ม.(การ มัธยมศึกษา) , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.

พิสิฐ เมธากัทร. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการฝึกอบรม เทคนิคการสอนงาน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

พิสิฐ เมธากัทร.. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอนวิชาการ พัฒนาหลักสูตรอาชีวะและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

พิชญ์สินี ชมพุกำ. สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2560, จาก <http://www.yala.ac.th/msc/document/manage.pdf>

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2550) ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, พะเยาว์ ยินดีสุข และราชน มีศรี. (2553). การสอนด้วยโครงการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพียรศักดิ์ ศรีทอง (2537). การพูด. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553) คู่มือการจัดการระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 1 โรงพิมพ์เทียนวัฒนา พิรินทร์ตั้ง

มาลี จุฑา. (2542). จิตวิทยาการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ทิพยวิสุทธิ

มาลี รุ่งไธัญ (2550) การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต

มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร (2549). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้จริยธรรมแบบMCCP สำหรับเด็กปฐมวัย. วารสารวิจัยทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มศว ปีที่1 ฉบับที่1 2549

ขงยุทธ แฉล้มวงษ์. (2557ก). แรงงานไทยในบริบทใหม่เมื่อเปิดประชาคมอาเซียน. สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2558.

สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://tdri.or.th/tdri-insight/thai-labour-in-aec-context/>

ขงยุทธ แฉล้มวงษ์. (2557ข). แรงงานไทยในบริบทใหม่ การเรียนสายอาชีพเพื่อชาติ. สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2560,

จาก <http://tdri.or.th/tdri-insight/thai-labour-force/>

- เยาวดี วิบูลย์ศรี (2544). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รพีพรรณ กิตา (2543). ผลของการใช้เทคนิคการสอนโดยการสร้างผังความสัมพันธ์ทาง ความหมายรูปแมงมุมควบคู่ กับการเสริมแรงทางบวกที่มีต่อทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนการุ้ง วิทยาคม อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (สำเนา)
- รสริน เจิมไธสง (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการไตร่ตรองเชิงวิพากษ์เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาครู. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นครสวรรค์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2556
- รวี ศิริปริชยากร (2559) กลวิธีการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพผ่านการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) สืบค้นวันที่ 17 มกราคม 2561, จาก <http://nakhonnayok.dusit.ac.th/wp-content/uploads/2015/10/en.pdf>
- เรวดี นามทองดี (2558). การอาชีวศึกษากับการพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยในการเป็นประชาคมอาเซียน. Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ ศิลปะ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- วัชรพล วิบูลยศรี. (2557). หลักการออกแบบการสอนบนเว็บตามแบบจำลอง ADDIE เพื่อการสอนสนทนา ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ. วารสารวารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). ปีที่ 6 ฉบับที่ 12 กรกฎาคม – ธันวาคม 2557
- วาโร เฟิงสวัสดิ์ (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร; ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 : กรกฎาคม – ธันวาคม 2553
- วิทยากร เชียงกุล. (2549). การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.กรุงเทพมหานคร: สายธาร
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างไร. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสยามกัมมาจล
- วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์, และกมลรัตน์ นิรมาลี. (2559). ห้องเรียนแห่งอนาคต เปลี่ยนครูให้เป็นโค้ช. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

- เศรษฐาพันธ์ สุโกไส (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้นับเว็บ ตามหลักทฤษฎีพุทปัญญา เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2556
- สม โภชน์ เอี่ยมสุภามิต.(2549). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (Theories and Techniques in Behavior modification). พิมพ์ครั้งที่ 6. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.กรุงเทพฯ
- สมุทร เซ็นเขาวนิช. (2542). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สายฝน ทรงเลี้ยงไชย (2544). การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ระดับประถมศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สินีนากู วัฒนสุข (2558)การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษโดยบูรณาการยุทธวิธีส่งเสริมการคิดขั้นสูงเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปี ที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร
- เสนีย์ วัลลารณ. (2544). พัฒนาทักษะภาษา เล่ม 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2555). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ คู่ประชาคมอาเซียน. กระทรวงศึกษาธิการ
- สุทธิชัย ปัญญาโรจน์ (2552). องค์ประกอบของนักพูดที่ดี. สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2561, จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/markandtony/2009/01/07/entry-1>
- สุมาลี ชัยเจริญ. เทคโนโลยีการศึกษา หลักการ. ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์.มหาวิทยาลัยขอนแก่น ; 2551
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวิมล ว่องวานิช. บรรณาธิการ. (2550). การประเมินอกิमान: วิธีวิทยาและการประยุกต์ใช้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวรรณ ดันตยานุสรณ์ และ อัญชลี เสริมส่งสวัสดิ์ (2554). การพัฒนารูปแบบการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. มนุษยศาสตร์สาร ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-มิ.ย. 2554) หน้า 57-67

- สุนทรีย์ ปาลวัฒน์ชัย (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คุษฎีนิพนธ์ หลักสูตรการศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). รูปแบบการบริหารโรงเรียน ของผู้บริหาร สถานศึกษาดนแบบรุ่น 1 ปี 2544. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). สภาพและปัจจัยการเสริมสร้างวินัย ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในบริบทของประเทศไทย กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563) กรอบคณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2562, จาก <http://tqf.hu.ac.th/File/GetFile/224>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545–2559). กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ (2555). เหลียวหลังแลหน้าการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง
- อภิชาติ อนุกุลเวช. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา. ปรินฎยานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546). หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ. โอเดียนสโตร์
- อารีย์ ปรีดีกุล. (2558). มโนทัศน์การเรียนรู้คิดสรรสู่รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2558. สืบค้นเมื่อ 21 มกราคม 2561, จาก <http://journal.aru.ac.th/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=6484>
- อัมพร พงษ์กัสนนันท์. (2550). การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (อัดสำเนา).

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

วิทยาลัย _____

สาขาวิชา _____

แบบสอบถามสำหรับ นักศึกษา

**หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยที่มีจุดประสงค์หลักคือ สำนวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษในการงานอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 จากสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อ ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และจะถูกนำมาใช้เพื่อประโยชน์อย่างสูงสุดในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 5 ตอน รวมทั้งสิ้น 5 หน้า ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
4. องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพ
5. ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง สำหรับตอนที่ 1 กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง และเติมคำตอบลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลที่เป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. ประสบการณ์ในต่างประเทศที่ทำให้ท่านต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร มี ไม่มี
หากมี กรุณาระบุ 1) ประเทศที่ไป
- 2) ระยะเวลาที่พำนัก วัน หรือ เดือน หรือ ปี

คำชี้แจง สำหรับตอนที่ 2 - 4 กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตาราง และเติมคำตอบลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลที่เป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 2: ข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม

ท่านประเมินตนเองต่อความสามารถในแต่ละทักษะภาษาอังกฤษในระดับใด

	ทักษะ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1	การฟัง					
2	การพูด					
3	การอ่าน					
4	การเขียน					

ตอนที่ 3: การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

เพื่อที่จะจบการศึกษาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ท่านคิดว่า นักศึกษา ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องได้รับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในเนื้อหาใดด้านใด อย่างไร และในระดับใด

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 แนวการสอน						
1	ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (English for General Purposes - EGP)					
2	ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes - ESP)					
3.2 คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง						
1	ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม และแสวงหาคำตอบด้วยตัวเอง					
2	ฝึกคิด จินตนาการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และกล้านำเสนออย่างชัดเจน และมีเหตุผล					
3	รับฟัง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์					
4	มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่อการทำงานที่ได้รับ					

	มอบหมาย					
5	ประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของตนเอง ค้นหาเหตุผลที่ทำให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ ล้มเหลว และปรับปรุงตนเอง					
3.3 รูปแบบการสอน						
1	ชี้แจง อธิบาย และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับ จุดประสงค์ มาตรฐาน ผลการเรียนรู้ และเกณฑ์การวัดและประเมินผลการสอน ชัดเจน					
2	ถ่ายทอดและจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน เหมาะสม และเข้าใจง่าย					
3	เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา เรียนรู้จาก กรณีศึกษา หรือ จากการทำงานจริง และฝึกปฏิบัติ ค้นคว้าวิจัยโครงการและสัมมนา					
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์ การใช้ความคิดเพื่อ หาเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5	แจกจ่ายสื่อหนังสือ แหล่งข้อมูล และระบบสืบค้นข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ ประโยชน์ในการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
6	สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ และ ค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน พอเพียง และเห็นแก่ส่วนรวม					
7	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พูดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟังข้อคิดเห็นของ ผู้เรียนที่แตกต่างหรือขัดแย้งจากผู้สอน					
8	สอนครอบคลุมครบตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา แผนการสอน มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด และ สรุประเบิด และแนวคิดที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา ยิ่งขึ้น					
9	สอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถตาม ศักยภาพของผู้เรียน					

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.4 ความถนัดทางการเรียนรู้						
1	โดยการดู – ผ่านการมองเห็นข้อมูลที่เป็นภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภาพ กราฟ และแผนภูมิต่างๆ					
2	โดยการฟัง – ผ่านการฟังข้อมูลที่เป็นเสียง เช่น คำสั่ง คำ บรรยาย บทสนทนา เพลงและข่าวสารทางสื่อการเรียนรู้ มัลติมีเดียต่างๆ					
3	โดยการอ่าน-เขียน - ผ่านการอ่านและเขียนข้อมูลที่เป็น ลายลักษณ์อักษร เช่น อ่านตำรา หนังสือ เอกสาร และสื่อ การเรียนรู้มัลติมีเดียต่างๆ จดบันทึกความรู้ ความคิดเห็น และเล่าเรื่อง					
4	โดยการลงมือปฏิบัติ –ผ่านการทำกิจกรรมแบบ เดี่ยว คู่ หรือกลุ่ม ในสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเป็นจริง หรือ ในสถานการณ์จำลอง (role-play) ฝึกปฏิบัติเพื่อค้นหา ความถนัดและวิธีการเรียนรู้ของตนเอง					
3.5 ช่องทางทางการเรียนรู้						
1	จากการบรรยาย					
2	จากการทำกิจกรรมในห้องเรียน					
3	จากการฝึกสนทนาด้วยบทบาทสมมุติ					
4	ผ่านสื่อมัลติมีเดีย ตำรา หนังสือ					
5	ด้วยตัวเอง					
6	จากการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม					

ตอนที่ 4: องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จ
การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพ

4.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

ท่านคิดว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา
อุตสาหกรรม จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษโดยตรงและ โดยอ้อม
ในแต่ละด้านในระดับใด

องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การฟัง					
2	การพูด					
3	การอ่าน					
4	การเขียน					
5	ไวยากรณ์					
6	คำศัพท์					
7	การออกเสียง					

4.2 กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ

ท่านคิดว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา
อุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการงานอาชีพด้านอุตสาหกรรมใน
กิจกรรมแต่ละทักษะในระดับใด

กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านทักษะการฟัง						
1	การฟังบทสนทนาทั่วไป					
2	การฟังบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์					
3	การฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน					
4	การฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิค					
5	การฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ					
6	การฟังการนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา					
ด้านทักษะการพูด						
1	การพูดบทสนทนาทั่วไปตัวต่อตัว					
2	การพูดบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์					
3	การพูดอธิบายข้อผิดพลาดเชิงเทคนิค					
4	การขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิง					

	เทคนิค					
5	การแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค					
6	การนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา					
7	การนำชมโรงงาน					
ด้านทักษะการอ่าน						
1	การอ่าน spec หรือ คู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์					
2	การอ่านรายละเอียดจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อ social media					
3	การอ่านจดหมาย e-mail และสื่อ social media					
4	การอ่านเอกสารเกี่ยวกับการทำงานอาชีพ เช่น กฎ ข้อปฏิบัติ และสัญญาจ้าง					
ด้านทักษะการเขียน						
1	การเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media					
2	การเขียน หรือจดบันทึกข้อความอย่างคร่าวๆ					
3	การเขียนรายงาน (technical reports) และรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ					
4	การเขียนโครงการ (proposals)					
5	การเขียนป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน					

ตอนที่ 5: ข้อเสนอแนะ

ในฐานะที่ท่านเป็นนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ท่านมีข้อเสนอแนะในอันที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นดังนี้

.....

.....

.....

.....

หากผู้วิจัยต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ท่านยินดีให้สัมภาษณ์หรือไม่ ยินดี ไม่ยินดี
 กรณี ยินดีให้สัมภาษณ์ กรุณากรอกข้อมูลของท่านดังต่อไปนี้

ชื่อ โทรศัพท์

E-mail Line ID

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามนี้

แบบสอบถามสำหรับ ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยที่มีจุดประสงค์หลักคือ สืบหาความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 จากสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อ ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และจะถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุดในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 5 ตอน รวมทั้งสิ้น 6 หน้า ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
4. องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการทำงานอาชีพ
5. ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง สำหรับตอนที่ 1 กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง และเติมคำตอบลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลที่เป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 25 ปี

25-30 ปี

31-35 ปี

36-40 ปี

มากกว่า 40 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด (โปรดระบุ)

ปริญญาตรี สาขา

สูงกว่าปริญญาตรี ปริญญา

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

- น้อยกว่า 1 ปี 1-5 ปี
 6-10 ปี มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2: ข้อมูลพื้นฐานภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง สำหรับตอนที่ 2 - 4 กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตาราง และเติมคำตอบลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลที่เป็นจริงของท่าน

ท่านประเมินตนเองต่อความสามารถในแต่ละทักษะภาษาอังกฤษในระดับใด

	ทักษะ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1	การฟัง					
2	การพูด					
3	การอ่าน					
4	การเขียน					

ตอนที่ 3: การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

เพื่อที่จะจบการศึกษาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ท่านคิดว่า นักศึกษา ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องได้รับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในเนื้อหาใด อย่างไร และในระดับใด

	การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 แนวทางการสอน						
1	ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (English for General Purposes - EGP)					
2	ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes - ESP)					
3.2 คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง						
1	ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม และแสวงหาคำตอบด้วยตัวเอง					
2	ฝึกคิด จินตนาการ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และกล้านำเสนออย่างชัดเจนและมีเหตุผล					

3	รับฟัง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์					
4	มีวินัยและมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
5	ประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของตนเอง ค้นหาเหตุผลที่ทำให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ ถ้มเหลว และปรับปรุงตนเอง					
3.3 รูปแบบการสอน						
1	ชี้แจง อธิบาย และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนเกี่ยวกับ จุดประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ และเกณฑ์การวัดและประเมินผลการสอนชัดเจน					
2	ถ่ายทอดและจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอน เหมาะสม และเข้าใจง่าย					
3	เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา เรียนรู้จาก กรณีศึกษา หรือ จากการทำงานจริง และฝึกปฏิบัติ ค้นคว้าวิจัยโครงการและสัมมนา					
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์ การใช้ความคิดเพื่อ หาเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5	แจกจ่ายสื่อหนังสือ แหล่งข้อมูล และระบบสืบค้นข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ ประโยชน์ในการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
6	สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ และ ค่านิยมที่ดี เช่น ความซื่อสัตย์ อดทน พอเพียง และเห็นแก่ส่วนรวม					
7	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำ และ รับฟังข้อคิดเห็นของผู้เรียนที่แตกต่างหรือขัดแย้งจาก ผู้สอน					
8	สอนครอบคลุมครบตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา แผนการสอน มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด และ สรุปประเด็น และแนวคิดที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา					

	ยิ่งขึ้น					
9	สอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถตามศักยภาพของผู้เรียน					

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.4 ความถนัดทางการเรียนรู้						
1	โดยการดู – ผ่านการมองเห็นข้อมูลที่เป็นภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภาพ กราฟและแผนภูมิต่างๆ					
2	โดยการฟัง – ผ่านการฟังข้อมูลที่เป็นเสียง เช่น คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนา เพลงและข่าวสารทางสื่อการเรียนรู้ มัลติมีเดียต่างๆ					
3	โดยการอ่าน-เขียน - ผ่านการอ่านและเขียนข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น อ่านตำรา หนังสือ เอกสาร และสื่อการเรียนรู้มัลติมีเดียต่างๆ จดบันทึกความรู้ ความคิดเห็น และเล่าเรื่อง					
4	โดยการลงมือปฏิบัติ –ผ่านการทำกิจกรรมแบบ เดี่ยว คู่ หรือกลุ่ม ในสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเป็นจริง หรือในสถานการณ์จำลอง (role-play) ฝึกปฏิบัติ เพื่อค้นหาความถนัดและวิธีการเรียนรู้ของตนเอง					
3.5 ช่องทางทางการเรียนรู้						
1	จากการบรรยาย					
2	จากการทำกิจกรรมในห้องเรียน					
3	จากการฝึกสนทนาด้วยบทบาทสมมุติ					
4	ผ่านสื่อมัลติมีเดีย ตำรา หนังสือ					
5	ด้วยตัวเอง					
6	จากการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม					

ตอนที่ 4: องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อการงานอาชีพ

4.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

ท่านคิดว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา อุตสาหกรรม จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับภาษาอังกฤษโดยตรง และโดยอ้อมในแต่ละด้านในระดับใด

องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การฟัง					
2	การพูด					
3	การอ่าน					
4	การเขียน					
5	ไวยากรณ์					
6	คำศัพท์					
7	การออกเสียง					

4.2 กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ

ท่านคิดว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่จบการศึกษาใน หลักสูตร ปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการงาน อาชีพด้านอุตสาหกรรมในกิจกรรมแต่ละทักษะในระดับใด

กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านทักษะการฟัง						
1	การฟังบทสนทนาทั่วไป					
2	การฟังบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์					
3	การฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน					
4	การฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิค					
5	การฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ					
6	การฟังการนำเสนองานและการอภิปรายในที่ ประชุมสัมมนา					

ด้านทักษะการพูด						
1	การพูดทสนทนาทั่วไปตัวต่อตัว					
2	การพูดทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์					
3	การพูดอธิบายข้อผิดพลาดเชิงเทคนิค					
4	การขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค					
5	การแสดงความคิดเห็น และให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค					
6	การนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา					
7	การนำชมโรงงาน					
ด้านทักษะการอ่าน						
1	การอ่าน spec หรือ คู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์					
2	การอ่านรายละเอียดจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อ social media					
3	การอ่านจดหมาย e-mail และสื่อ social media					
4	การอ่านเอกสารเกี่ยวกับการทำงานอาชีพ เช่น กฎ ข้อปฏิบัติ และสัญญาจ้าง					
ด้านทักษะการเขียน						
1	การเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media					
2	การเขียน หรือจดบันทึกข้อความอย่างคร่าวๆ					
3	การเขียนรายงาน (Technical reports) และรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ					
4	การเขียนโครงการ (Proposals)					
5	การเขียนป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน					

ตอนที่ 5: ข้อเสนอแนะ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ท่านมีข้อเสนอแนะในอันที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ให้แก่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 2 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นดังนี้

ประเด็นที่ 1: ในภาพรวม ทักษะภาษาอังกฤษด้านใดของนักศึกษามีผลในระดับที่น่าพอใจ และเพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 2: ในภาพรวม ทักษะภาษาอังกฤษด้านใดของนักศึกษามีผลในระดับที่ไม่น่าพอใจ เพราะเหตุใด และ ผู้สอนมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 3: ความสำเร็จ และ/หรือ ปัญหา อุปสรรค ที่พบในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ความสำเร็จ:.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค:.....

.....

.....

.....

ประเด็นอื่นๆ (ถ้ามี).....

.....

.....

หากผู้วิจัยต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ท่านยินดีให้สัมภาษณ์หรือไม่ ยินดี ไม่ยินดี
 กรณี ยินดีให้สัมภาษณ์ กรุณากรอกข้อมูลของท่านดังต่อไปนี้

ชื่อ โทรศัพท์

E-mail Line ID

ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการ

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยที่มีจุดประสงค์หลักคือ สำนวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษในการงานอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 จากสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อ ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และจะถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุดในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 3 ตอน รวมทั้งสิ้น 2 หน้า ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ
3. ข้อเสนอแนะ

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง และเติมคำตอบลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย
 หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี
 30-35 ปี
 36-40 ปี
 มากกว่า 40 ปี
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
 - ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ
 - หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการสอน

4. ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการบริการการศึกษา

- น้อยกว่า 1 ปี
- 1-5 ปี
- 6-10 ปี
- มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2: บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ **คำชี้แจง** ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านข้อละ 1 ตำแหน่ง ท่านคิดว่า ในการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนรายวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาในหลักสูตร ปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีการส่งเสริมด้านต่างๆในด้านใด และในระดับใด

	บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ร่วมมือและส่งเสริมการวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้สอน					
2	พัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยมีการส่งเสริมที่เป็นรูปธรรมให้แก่ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ เช่น จัดโครงการ หรือ กิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้สอนตามมาตรฐานวิชาชีพ					
3	จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษา					
4	มีการนิเทศ กำกับ และติดตามการเรียนการสอน					

ตอนที่ 3: ข้อเสนอแนะ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านมีข้อเสนอแนะในอันที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ให้กับผู้ที่จะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1: การกำหนดคุณวุฒิของผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

.....

.....

ประเด็นที่ 2: แนวทางพัฒนาผู้สอนในด้านการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

.....

.....

ประเด็นที่ 3: แนวทางพัฒนาผู้เรียนในด้านทางทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในวิชาชีพ

.....

.....

ประเด็นอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

หากผู้วิจัยต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ท่านยินดีให้สัมภาษณ์หรือไม่ ยินดี ไม่ยินดี

กรณี ยินดีให้สัมภาษณ์ กรุณากรอกข้อมูลของท่านดังต่อไปนี้

ชื่อ

โทรศัพท์

Line ID

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามนี้

แบบสอบถามสำหรับ ผู้ประกอบการ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยที่มีจุดประสงค์หลักคือ สืบหาความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 จากสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อ ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล และจะถูกนำมาใช้เพื่อประโยชน์อย่างสูงสุดในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 4 ตอน รวมทั้งสิ้น 4 หน้า ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ
4. ข้อเสนอแนะ

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง และเติมคำตอบลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี 30-35 ปี 36-40 ปี มากกว่า 40 ปี

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรม

- น้อยกว่า 1 ปี 1-5 ปี 6-10 ปี มากกว่า 10 ปี

4. ตำแหน่งปัจจุบัน

- กรรมการผู้จัดการ / เจ้าของสถานประกอบการ ผู้จัดการ/หัวหน้าแผนก
 โฟร์แมน วิศวกร / ช่างเทคนิค อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ประเภทของสถานประกอบการ

- เป็นหน่วยงานหรือบริษัทที่เป็นของคนไทยที่ติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ
 เป็นหน่วยงานหรือบริษัทที่เป็นของราชการไทยที่ติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ
 เป็นหน่วยงานหรือบริษัทที่เป็นของต่างประเทศ
 อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. ชื่อหน่วยงานหรือบริษัทที่ท่านทำงาน.....

7. โปรดระบุชื่อประเทศที่หน่วยงานหรือบริษัทของท่านติดต่อสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ

.....

8. ในสายงานและตำแหน่งหน้าที่ ท่านมีความเกี่ยวข้องกับผู้บริหารศึกษาระดับปวส.

ประเภทวิชาอุตสาหกรรม คือ

.....

.....

ตอนที่ 2: ข้อมูลพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ตอบแบบสอบถาม

ท่านประเมินตนเองต่อความสามารถในแต่ละทักษะภาษาอังกฤษในระดับใด

	ทักษะ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1	การฟัง					
2	การพูด					
3	การอ่าน					
4	การเขียน					

คำชี้แจง สำหรับตอนที่ 3 และ 4 กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านข้อ
ละ 1 ตำแหน่ง

ตอนที่ 3: การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

เพื่อที่จะจบการศึกษาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ที่สามารถ
ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ท่านคิดว่า นักศึกษา ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำเป็นต้อง
ได้รับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษในเนื้อหาใด อย่างไร และในระดับใด

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แนวทางการสอน						
1	ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (English for General Purposes - EGP)					
2	ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes - ESP)					

ตอนที่ 4: องค์กรความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นของผู้สำเร็จ
การศึกษาระดับปวส. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมเพื่อการทำงานอาชีพ

ท่านคิดว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา
อุตสาหกรรม จำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาชีพด้านอุตสาหกรรมใน
แต่ละด้านในระดับใด

องค์กรความรู้ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรม ของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
องค์กรความรู้ที่เกี่ยวข้อง						
1	การฟัง					
2	การพูด					
3	การอ่าน					
4	การเขียน					
5	ไวยากรณ์					
6	คำศัพท์					
7	การออกเสียง					

กิจกรรมของแต่ละทักษะภาษาอังกฤษ		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านทักษะการฟัง						
1	การฟังบทสนทนาทั่วไป					
2	การฟังบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์					
3	การฟังคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน					
4	การฟังปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคนิค					
5	การฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ					
6	การฟังการนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา					
ด้านทักษะการพูด						
1	การพูดบทสนทนาทั่วไปตัวต่อตัว					
2	การพูดบทสนทนาทั่วไปทางโทรศัพท์					
3	การพูดอธิบายข้อผิดพลาดเชิงเทคนิค					
4	การขอและเสนอความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค					
5	การแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค					
6	การนำเสนองานและการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา					
7	การนำชมโรงงาน					
ด้านทักษะการอ่าน						
1	การอ่าน spec หรือ คู่มือการใช้งานของสินค้าและผลิตภัณฑ์					
2	การอ่านรายละเอียดจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่อ social media					
3	การอ่านจดหมาย e-mail และสื่อ social media					
4	การอ่านเอกสารเกี่ยวกับการงานอาชีพ เช่น กฎ ข้อปฏิบัติ และสัญญาจ้าง					
ด้านทักษะการเขียน						
1	การเขียนจดหมาย e-mail และสื่อ social media					

2	การเขียน หรือจดบันทึกข้อความอย่างคร่าวๆ					
3	การเขียนรายงาน (technical reports) และรายงาน ความก้าวหน้าเป็นระยะๆ					
4	การเขียนโครงการ (proposals)					
5	การเขียนป้ายประกาศเพื่อสื่อสารในหน่วยงาน					

ตอนที่ 5: ข้อเสนอแนะ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ประกอบการ หรือผู้จ้างงานผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ท่านมีข้อเสนอแนะในอันที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ให้กับผู้ที่จะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เพื่อสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

หากผู้วิจัยต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ท่านยินดีให้สัมภาษณ์หรือไม่ ยินดี ไม่ยินดี
 กรุณากรอกข้อมูลของท่านดังต่อไปนี้
 ชื่อ โทรศัพท์
 E-mail Line ID

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามนี้

ผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

(Index of Item Objective Congruence: IOC)

แบบสอบถามสำหรับ นักศึกษา

ข้อคำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3		
ตอน 1					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอน 2					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอน 3					
3.1					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.2					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.3					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.4					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.5					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อคำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3		
ตอน 4					
4.1					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.2					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.3					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.4					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.5					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอน 5					
-	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
(Index of Item Objective Congruence: IOC)
แบบสอบถามสำหรับ ผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ

ข้อคำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3		
ตอน 1					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	0	+1	0	0.33	ปรับปรุง
ตอน 2					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอน 3					
3.1					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.2					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.3					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.4					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อคำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3		
ตอน 4					
4.1					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.2					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอน 5					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

(Index of Item Objective Congruence: IOC)

แบบสอบถามสำหรับ ผู้บริหารการศึกษา

ข้อความที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3		
ตอน 1					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอน 2					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอน 3					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

(Index of Item Objective Congruence: IOC)

แบบสอบถามสำหรับ ผู้ประกอบการ

ข้อคำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3		
ตอนที่ 1					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	0	+1	0	0.33	ปรับปรุง
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอนที่ 2					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอนที่ 3					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตอนที่ 4					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ทักษะการฟัง					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ทักษะการพูด					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ทักษะการอ่าน					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ทักษะการเขียน					
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตัวอย่าง : แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รหัสวิชา 3000-1206 วิชา การสนทนาภาษาอังกฤษ 1 (3-0-3)

ชื่อหน่วย Could you tell me where the shopping center is

หน่วยที่ 7

สอนครั้งที่ 5 (34-36)

จำนวน 3 ชม.

แนวคิด

การเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่งต้องมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่ตั้ง การถามทิศทาง สถานที่ที่ตั้งยังมีความจำเป็น และมีความสำคัญในการใช้ภาษาในการสอบถาม ตอบสอบถาม อธิบายสถานที่ตั้ง รู้จักการใช้ศัพท์สำนวน การใช้ภาษาที่สุภาพในการสอบถาม และบอกทิศทางให้กับผู้อื่น โดยเฉพาะชาวต่างชาติ เพื่อแสดงความมีน้ำใจและความเป็นมิตรต่อคนแปลกหน้า นอกจากนี้ยังเสริมสร้างทักษะในการใช้ connective words เพื่อบรรยายการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

สาระการเรียนรู้

Asking and giving directions

- 1.1 There is / There are
- 1.2 Giving instructions: Turn left / Turn right / go straight on
- 1.3 Word power: prepositions
- 1.4 Connective words: then, after, after that... when you see

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายเส้นทางให้กับคนแปลกหน้า หรือนักท่องเที่ยวได้
2. ถามและบอกเส้นทางที่จะไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้
3. บอกความหมายของคำศัพท์สำนวนที่ใช้ในการบอกทิศทางได้
4. อธิบายการทำให้เกิดความต่อเนื่องของประโยคได้โดยใช้ then, after, after that
5. ฟังและจับใจความสำคัญของบทสนทนาได้
6. ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีมนุษยสัมพันธ์ มีวินัย มีความรับผิดชอบ เชื่อมมั่นในตนเอง มีความสามัคคี สนใจใฝ่รู้ และกตัญญูกตเวที

1. ชั้นเตรียมการสอน

1. เตรียมคลังศัพท์ (vocabulary bank) ที่เกี่ยวกับการถาม-บอกทิศทาง
2. เตรียมโครงสร้างหลักไวยากรณ์ เรื่อง There is / There are / prepositions
3. ภาพประกอบสถานที่ ทิศทาง

2. ชั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นค้นหาและนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักศึกษาฟังบทสนทนา การอธิบายเส้นทางให้กับชาวต่างชาติและให้นักศึกษาจดบันทึกคำศัพท์เกี่ยวกับการถามทิศทาง แล้วสรุปบทสนทนาที่ได้ยิน โดยครูจะถามนักศึกษาถึงคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการถามทิศทางมีอะไรบ้าง ได้ยินอะไรบ้าง ให้นักศึกษาตอบ
2. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นฝึกปฏิบัติและสร้างสรรค์ผลงาน

1. ครูอธิบายศัพท์สำนวนที่นักศึกษาสรุปลงให้และเพิ่มเติมสำนวนต่างๆ ที่ใช้ในการเดินทางและบอกทิศทาง โดยให้นักศึกษาดูแผ่นใสประกอบหนังสือเรียนหน้าที่ 76
2. ฝึกนักศึกษาให้นำสำนวนไปใช้โดยให้ฝึกพูดกับเพื่อน เช่น
A: Turn right B: ทำตามที่ A สั่ง
3. ครูให้นักศึกษาคำศัพท์ในการบอกทิศทางจากแผ่นใส และบอกความหมายเป็นภาษาไทย
4. ให้นักศึกษา work in pairs ฝึกพูดตามแบบตัวอย่างประโยคจาก Activity 7.1 หน้าที่ 73 แล้วเปลี่ยนสถานที่ และจุดประสงค์ในการที่จะไปยังสถานที่นั้นที่เป็น **bold types** ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้

Example: A: Is there a place around here where I can **buy a newspaper**?

B: Yes, there's a shop **at the end of the corridor.**

5. นักศึกษาฟังบทสนทนา สรุปใจความสำคัญแล้วตอบคำถามจาก Activity 7.2 หลังจากฟังบทสนทนาและตอบคำถามแล้ว ครูสุ่มเลือกให้นักศึกษาตอบ โดยให้ตรวจสอบคำตอบจากการฟังเทปอีกครั้ง

6. นักศึกษาฝึกพูดการถามทางที่จะไปยังสถานที่หรือร้านค้า โดยใช้ภาษาที่สุภาพ โดยการสร้างสถานการณ์เช่น

Example: A: **Could you tell me where can I buy some books?**

B: Yes, you can buy some books at the bookstore in front of the school.

นักศึกษาฝึกพูดโดยใช้จุดประสงค์ในการถามหาสถานที่จาก Activity 7.3

7. ครูสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมและชี้แนะการพูดและการใช้ภาษาให้เหมาะสม

3. ขั้นสรุปบทเรียน

1. ครูทบทวนสิ่งที่นักศึกษาเรียนมาแล้วตามลำดับจนถึงบทเรียนที่จะเรียนใหม่
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมในการบอกทิศทางสามารถใช้ connective words ได้
3. ครูสรุปจากการตั้งคำถาม โดยการซักถามให้นักเรียนสรุปรวบรวมโดยใช้ภาษาของนักศึกษาเอง

4. ขั้นสะท้อนคิด

1. ครูสอบถามนักศึกษาว่า บทเรียนวันนี้เป็นอย่างไร กิจกรรมตรงไหนที่ทำได้ดี ตรงไหนที่ทำได้ไม่ดี ครู นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. ให้นักศึกษาจดบันทึก (Learning Log) ว่าวันนี้ทำอะไร กิจกรรมส่วนไหนที่ทำได้ดี ทำไม่ถึงทำได้ดี กิจกรรมส่วนไหนที่ทำได้ไม่ดี ทำไม่ถึงทำได้ไม่ดี

สื่อการเรียนการสอน

1. CD
2. computer
3. เครื่องฉาย OHP
4. หนังสือเรียนวิชา การสนทนาภาษาอังกฤษ 1
5. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีวัดผล

1. สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานรายบุคคล
2. สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. ตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7

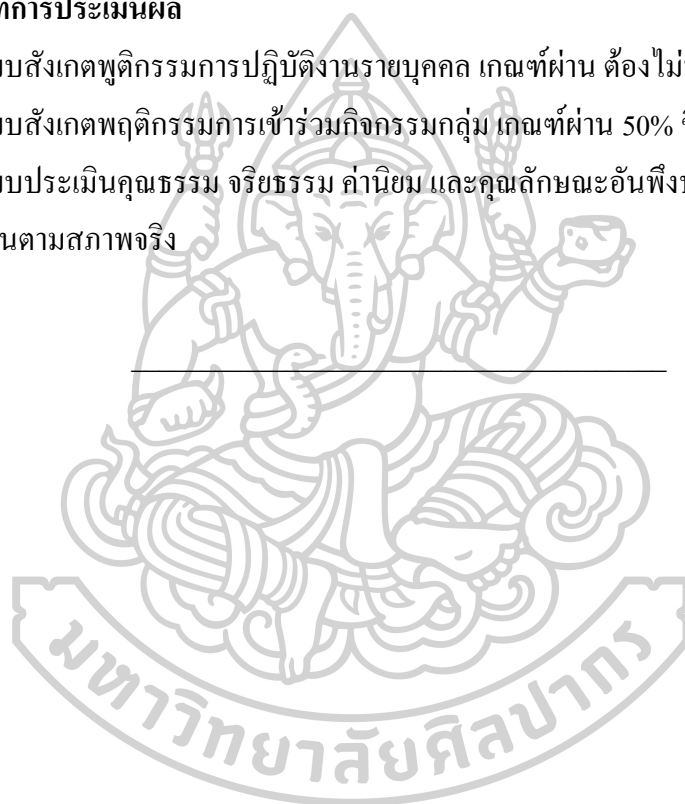
4. สังเกตและประเมินผลพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

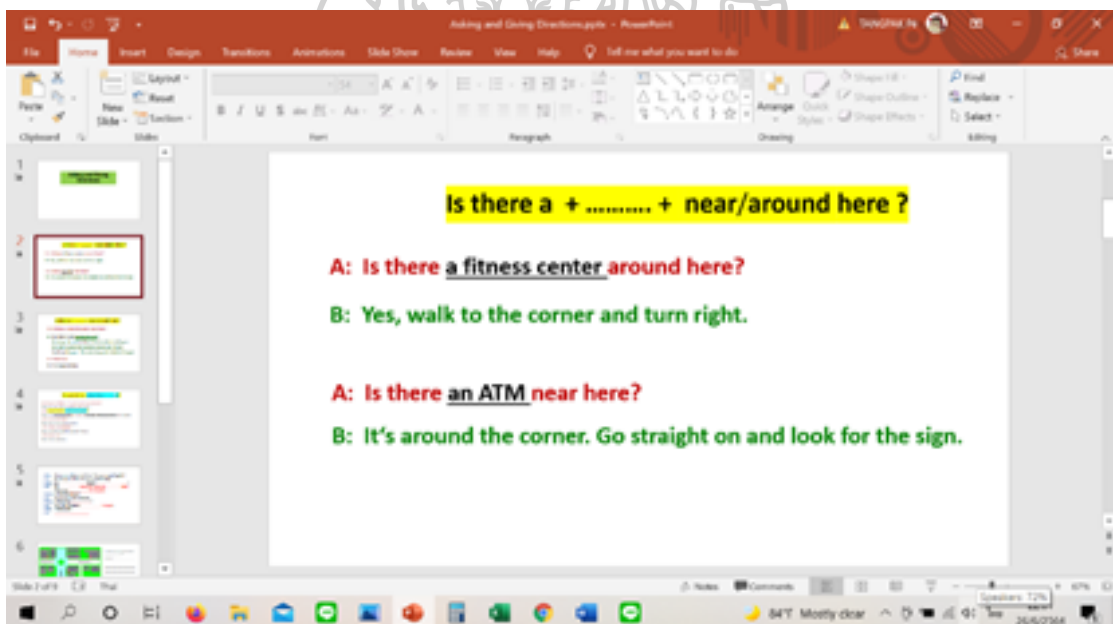
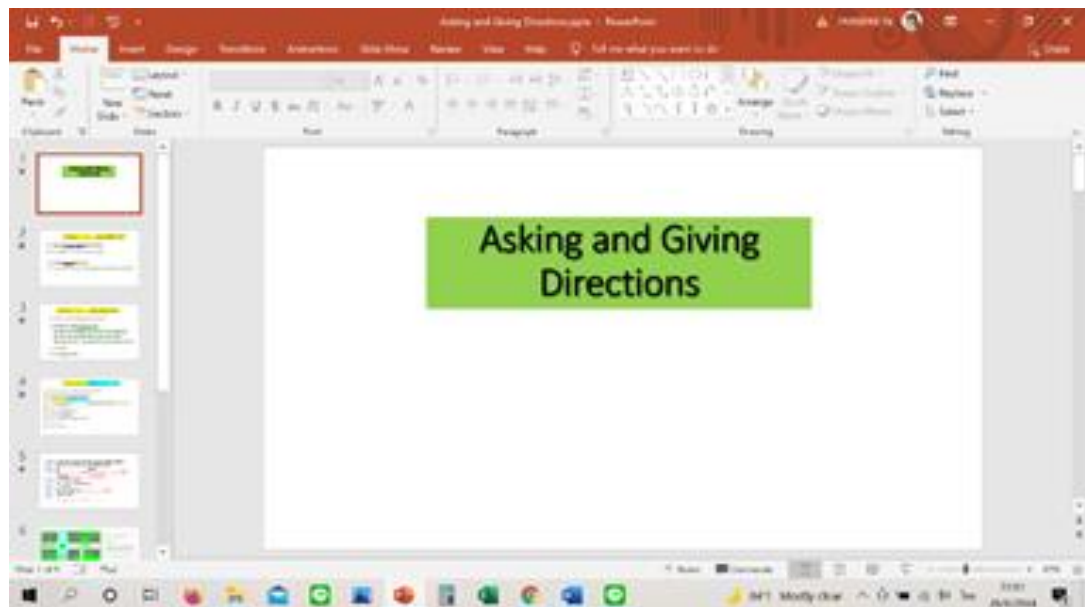
1. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานรายบุคคล
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 7
4. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เกณฑ์การประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานรายบุคคล เกณฑ์ผ่าน ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เกณฑ์ผ่าน 50% ขึ้นไป
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับผลการประเมินตามสภาพจริง

Is there a + + near/around here ?

A: Is there a swimming pool near here?

B: Yes, there is one behind the gym .
Go along this road until you see the white building on the right. Go past the building around 100 meters.
You'll see the gym. The swimming pool is behind the gym.

A: Thank you.

B: I'm happy to help.

Can you tell me where the + + is?

Dan: Excuse me Ma'am, I'm a bit lost. Can you help me?

Mary: Yes, sure. Where would you like to go?

Dan: Can you tell me where the hospital is?

Mary: Yes. Go straight along the road and turn right. There you will see the hospital.

Dan: Is it far from here?

Mary: No. It is just a few minutes.

Dan: Is there any landmark?

Mary: Yes. The hospital is opposite 7 eleven.

Dan: Thanks a lot.

Mary: You're welcome.

Adding and Giving Directions.pptx - PowerPoint

File Home Insert Design Transitions Animations Slide Show Review View Help Tell me what you want to do

Clipboard Slides

Font Paragraph Drawing

Find Replace Select Editing

Slide 3 of 9

- Alice: Excuse me. We are a bit lost. Can you speak English?
- Jan: Yes, but just a little. Can you speak slowly?
- Alice: Ok. _____ where _____?
- Jan: Yes. _____ along the road and _____ right. There you _____ the hospital.
- Henry: Is it far from here?
- Jan: No. It's just a few minutes.
- Henry: Is there any _____?
- Jan: Yes. The hospital is _____ 7 eleven.
- Alice: Thanks a lot.
- Jan: _____.

Taskbar: 84°F Mostly clear 22:05 26/6/2024

Adding and Giving Directions.pptx - PowerPoint

File Home Insert Design Transitions Animations Slide Show Review View Help Tell me what you want to do

Clipboard Slides

Font Paragraph Drawing

Find Replace Select Editing

Slide 7 of 9

A: Excuse me. Could you tell me how to go to Big C from here?

B: Yes, sure. Walk _____.
You'll see a bus stop.
Then wait for _____.
When the bus passes _____, be ready to _____ at the next bus stop. When you get off, _____ the foot bridge /overpass. There you'll see Big C. You can't miss it.

A: _____.

Taskbar: 84°F Mostly clear 22:06 26/6/2024

Asking and Giving Directions.pptx - PowerPoint

File Home Insert Design Transitions Animations Slide Show Review View Help Tell me what you want to do

Clipboard Paste New Slide Section Slides Layout Reset Section Slides Font Paragraph Drawing

5 6 7 8 9

Marina Drive King's Avenue Palmetta St. Church Road

THEATRE CINEMA POST OFFICE PARK SCHOOL MUSEUM CAFE HOTEL BANK RESTAURANT HOSPITAL CHURCH

Victoria St.

Go straight ahead. Take the first turning on the right. Go along this street and turn left. Stop! Where are you?

Marina Drive King's Avenue Palmetta St. Church Road

THEATRE CINEMA POST OFFICE PARK CINEMA MUSEUM CAFE HOTEL BANK RESTAURANT HOSPITAL CHURCH

Victoria St.

Go along King's Avenue and take the second turning on the right. Turn right. Go straight ahead and stop in front of the cinema. Cross the street. Are you at the bank?

Slide 8 of 9 Thai Notes Comments 67%

84°F Mostly clear 22:08 26/6/2564

รายการประเมิน	ความเข้มแข็งในทางปฏิบัติ										การนำไปใช้ประโยชน์จริง										ความเหมาะสม										ความสอดคล้องกับบริบท									
	ผู้เชี่ยวชาญ					S.D.	ระดับคุณภาพ	ผู้เชี่ยวชาญ					S.D.	ระดับคุณภาพ	ผู้เชี่ยวชาญ					S.D.	ระดับคุณภาพ	ผู้เชี่ยวชาญ					S.D.	ระดับคุณภาพ												
	1	2	3	4	5			1	2	3	4	5			1	2	3	4	5			1	2	3	4	5														
1. หลักการ	3	4	4	5	4	4.00	0.707	มาก	4	5	4	5	4	4.40	0.548	มากที่สุด	3	4	4	5	4	4.00	0.707	มาก	4	4	4	5	4	4.00	0.707	มาก	4	4	4	5	4	4.20	0.447	มาก
2. ความเชื่อมโยง	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก
3. องค์ประกอบของรูปแบบ																																								
3.1. เครื่องมือการสอน	4	4	4	5	5	4.40	0.548	มากที่สุด	4	5	4	5	4	4.40	0.548	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก
3.2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	4	4	5	4.40	0.548	มากที่สุด	4	5	4	5	5	4.60	0.548	มากที่สุด	4	5	4	4	5	4.40	0.548	มากที่สุด	4	5	4	4	5	4.40	0.548	มากที่สุด	4	5	4	4	5	4.40	0.548	มากที่สุด
3.3. วัดและประเมินผลการเรียนรู้	3	4	4	5	4	4.00	0.707	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	3	4	4	5	4	4.00	0.707	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.707	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก
3.4. สะท้อนคิด	3	4	4	5	4	4.00	0.707	มาก	3	4	4	4	4	3.80	0.447	มาก	3	4	4	5	4	4.00	0.707	มาก	3	4	4	4	4	3.80	0.447	มาก	3	4	4	4	4	3.80	0.447	มาก
4. การอธิบายรูปแบบ	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	3	4	4	4	4	3.80	0.447	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก
5. ภาพรวมของรูปแบบ	4	4	4	5	4	4.20	0.447	มากที่สุด	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก	3	4	4	4	4	3.80	0.447	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.447	มาก	4	4	4	4	4	4.00	0.000	มาก
						4.13	0.298	มาก						4.15	0.281	มาก						4.00	0.296	มาก						4.05	0.251	มาก								

Pre-Test : 2/2020

SECTION 1: LISTENING (20 items : 20 marks)

Part A: For question 1-4 you will hear four short recordings. Look at the map and listen to directions. Then choose the correct place that the speaker gives directions to answer to.

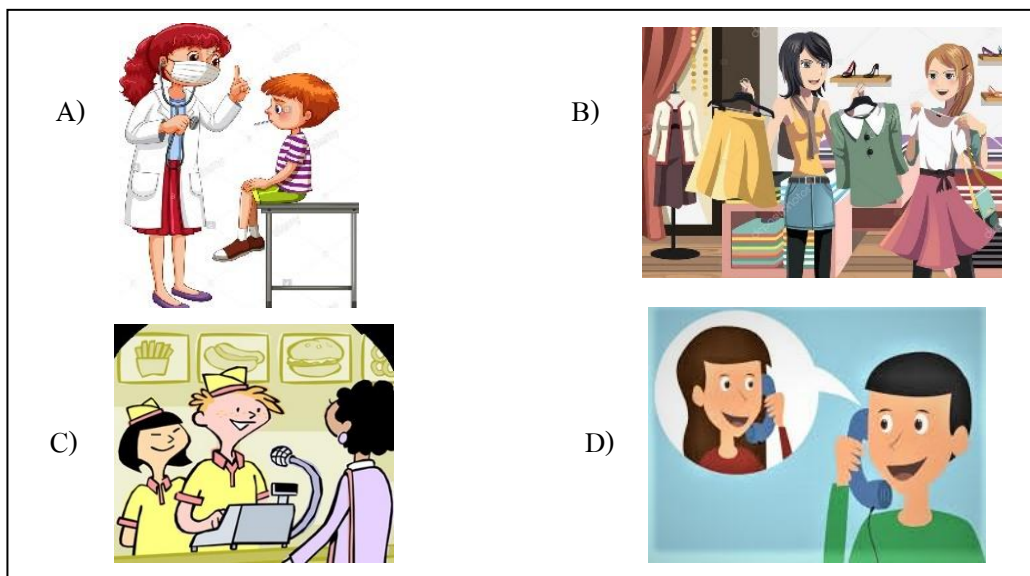

The speaker gives directions to the _____.

1.	A) museum	3.	A) police station
	B) shop		B) supermarket
	C) cinema		C) cinema
	D) post office		D) café
2.	A) underground station	4.	A) Italian restaurant
	B) book shop		B) bus station
	C) café		C) supermarket
	D) factory		D) hospital

Part B: For each question, choose the photograph that most closely matches the statement you hear.

5. A) B) C) D)

6. A) B) C) D)

7. A) B) C) D)

Part C: You will hear a question. Choose the response that most closely answers the question.

8. A) Today is very hot. 12. A) You can take a bus number 50.

B) Yes, it's today. B) I'm going to do my homework.

C) Today's 11th of March. C) That's a good idea.

D) Today's Friday. D) It's near the bank.

9. A) On the table 13. A) It's on the second floor.

B) At Nakhon Pathom Technical College. B) That is the best price.

C) From Thailand. C) It costs 350 baht.

D) In Nakhon Pathom. D) A small one, please.

10. A) No sugar, please. 14. A) She is kind and friendly.

B) Every morning. B) She has big eyes and long hair.

C) No, I don't. C) She likes swimming.

D) Yes. Thank you. D) She is a good teacher.

11. A) I am a student. 15. A) No, I can't

B) I'm Going to play football. B) No, I don't mind.

C) He is an engineer. C) All right.

D) English. D) Yes, I love it.

Part D: You will hear a conversation between two people. Decide if each of these statements is TRUE or FALSE.

16. The customer went to Marrow Stationery Store and bought 20 alarm clocks. ____
17. The customer is happy with the delivery service. ____
18. The customer received one defective item. ____
19. The problem is the size of the alarm clock is too small. ____
20. The customer will receive 15% discount for his next purchase. ____

SECTION 2: READING (20 items : 20 marks)

Part 1: Conversation (5 marks)

Read the conversation and choose the correct answers.

A: Excuse me. I like this one. Can I try it on please?
 B: Sure. It's made of fine materials that're best light weight and can protect the head safely. It's very durable with fiberglass and thermoplastics. It costs only \$6.95.
 B: How does it fit?
 A: It's too small. Do you have any bigger ones in the same style?
 B: This one is a little bigger. Please try it and see how it fits. It cost \$7.50.
 B: I'm afraid it is still too small. Thank you anyway.

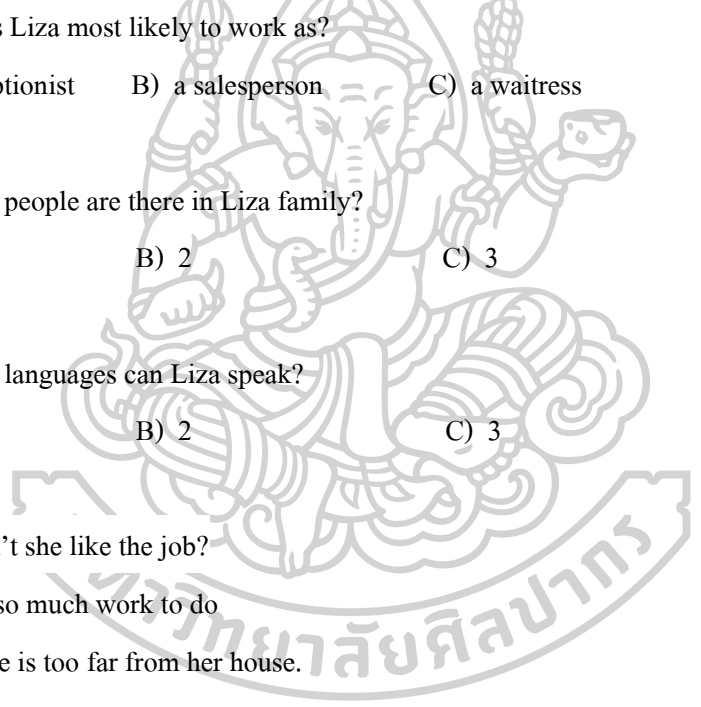
1. Which item in the conversation is most likely to be?
 A) food B) T-shirt C) a hat D) a helmet
2. How was the first item that A tried on?
 A) It's too small for her. B) It's too big for her. C) It's too short for her. D) It's too long for her.
3. Could A get the item she was looking for?
 A) Yes, with the price of \$6.95. B) Yes, with the price of \$7.50. C) No. D) It does not say.
4. Where is this conversation most likely taking place?
 A) restaurant B) shopping center C) online market D) company
5. What is the relationship between A and B?
 A) a food vender and a customer B) a mother and a daughter
 C) friends D) a sales assistant and a customer

Part 2: Passage (15 marks)

Read the passages and choose the correct answers.

Passage 1:

My name is Liza. I live in New York with my parents. I am an only child. My work is about answering the phones, arrange appointment and deal with people when they first arrive. I can speak English, French, and Chinese. I don't like my job because I am always busy. In my free time, I like to go shopping or playing tennis with friends.

-
6. What job is Liza most likely to work as?
 A) a receptionist B) a salesperson C) a waitress D) a designer
7. How many people are there in Liza family?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
8. How many languages can Liza speak?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
9. Why doesn't she like the job?
 A) There is so much work to do
 B) The office is too far from her house.
 C) The salary is too low.
 D) She doesn't like her boss.
10. What kind of personality would Lisa most likely be described?
 A) quiet B) outgoing C) honest D) calm

Passage 2:

Liverpool city council want to clear the city of fat pigeons. They say that people are feeding the birds, which makes them fat. The pigeons get bigger because their normal diet would consist of seeds and insects, not high-fat junk food they are eating in the city centre.

The council want people to know that everyone who feeds the pigeons is responsible for the streets being so crowded with these birds. **They** hope to encourage the birds to move away from the city centre and into parks and open spaces.

Ten robotic birds have been brought into the city centre to scare the pigeons away and visitors are asked not to give the pigeons any food. The mechanical birds - known as 'robops' - will sit on the roofs of buildings. They can be moved around to different locations. They look like a peregrine falcon, which is a bird that kills pigeons. They even make noises and flap their wings to scare the pigeons. They hope that the pigeons will go away before the city

11. Why do the pigeons in Liverpool city become fat?
- A) They eat fatty food given by people.
 B) They live in a park and open spaces.
 C) They can fight against a falcon.
 D) They eat too much seeds and insects.
12. Which of the followings refers to the word "They" in paragraph 2?
- A) pigeons B) local people C) tourists D) the council
13. According to the council, which of the following statement is true?
- A) They want to kill the pigeons that live in the city centre.
 B) They build the mechanical birds to scare the pigeons.
 C) They want to punish the people who give food the pigeons.
 D) Liverpool is the European Capital of Culture.
14. What is robops?
- A) A kind of pigeons that make noise
 B) the new name of the city after becomes the European Capital
 C) the name of mechanical birds
 D) A kind of bird that looks like a peregrine falcon

15. Which of the following is the best title for the passage?

- A) Peregrine Falcons B) Robotic Pigeons C) Liverpool City D) The life of Pigeons

A Car That Runs On Water!

The Rebel 600 YX is here!

Starting at \$19,995

Forget gasoline engines, they cost \$40 a week just in fuel and make a mess. The Rebel YX runs entirely on tap water. Get it wet and watch it go! Each engine has been tested to last 100,000 miles guaranteed. Save thousands of dollars a year. Some cars may get you there faster, but the Rebel 600 YX get you there cheaper!

WARNING: Water Powered Vehicles Are Not Yet Approved For Road Use.

16. This text would most likely be found in _____ ?

- A) novel B) advertisement C) manual D) journal

17. What is the purpose of the text?

- A) to sell a car
 B) to show how the engine works
 C) to tell the history of cars
 D) to complain about the car's performance

18. What does the word "mess" in line 2 mean in this context?

- A) pollution B) money C) fun D) speed

19. What are two advantages of water powered vehicles?

- A) very cheap and clean for running
 B) very reliable and safe
 C) very modern and powerful
 D) very easy to maintain and repair

20. What is a disadvantage of water powered cars?

- A) too expensive
 B) cannot go very far
 C) difficult to control.
 D) not allowed to drive on the road.
-

SECTION 3: WRITING (5 items : 20 marks / 4 marks each)

Describing objects.

Use the information given in parentheses to write 1 to 3 sentence(s) that describe each of the following objects. Put in prepositions, conjunction and other words where necessary.

1. **a briefcase** (H = 28 inches x W = 13 inches x D = 10 inches, leather)

2. **an bottle** (shape like, plastic, contain water, plastic)

3. **a mobile phone** (shape like, a variety of metals, connect people)

4. **a pencil** (thin, light, wood and graphite, an eraser)

5. **a DVD** (in shape, a hole, middle, plastic, store digital data)

SECTION 4: WRITING (20 marks)

Pair work Speaking Test

Students **work in pairs**. One takes on the role of a caller and the other one takes on the role of a speaker and role play the given situations. Each pair have 10 minutes to complete the task. (prepare + perform the dialogue)

1. Someone answers the phone and asks if they can help.
2. The caller makes a request—either to be connected to someone or for information.
3. The caller is connected, given information or tell that they are not in the office at the moment.
4. If the person who is requested is not in the office, the caller is asked to leave a message.
5. The caller leaves a message or asks other questions.
6. The phone call finishes.

***** The end of the exam. *****

Post-Test : 2/2020

SECTION 1: LISTENING (20 items : 20 marks)

Part A: For question 1-4 you will hear four short recordings. Look at the map and listen to directions. Then choose the correct place that the speaker gives directions to answer to.

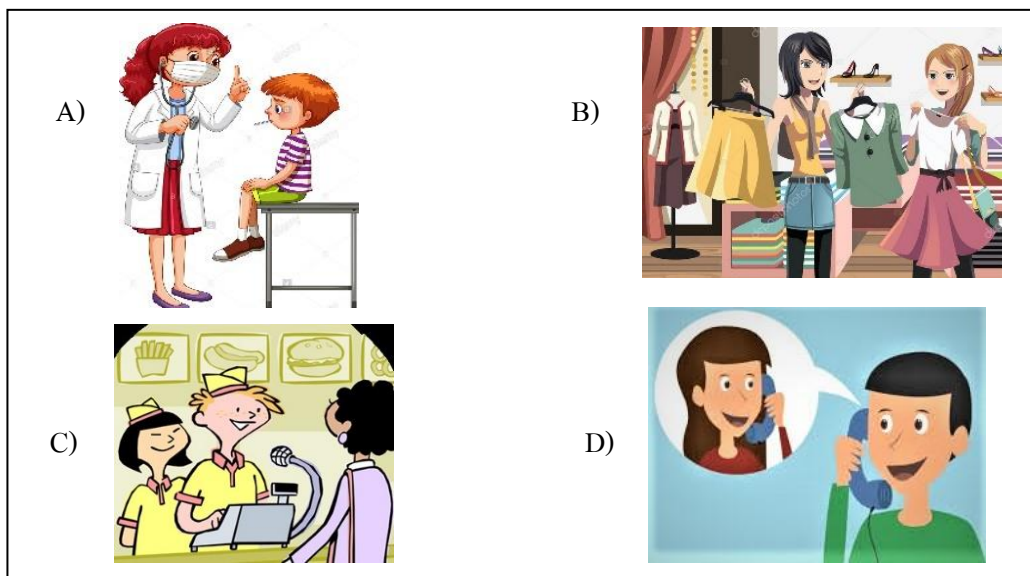

The speaker gives directions to the _____.

1.	A) museum	3	A) police station
	B) shop		B) supermarket
	C) cinema		C) cinema
	D) post office		D) café
2.	A) underground station	4.	A) Italian restaurant
	B) book shop		B) bus station
	C) café		C) supermarket
	D) factory		D) hospital

Part B: For each question, choose the photograph that most closely matches the statement you hear.

5. A) B) C) D)

6. A) B) C) D)

7. A) B) C) D)

Part C: You will hear a question. Choose the response that most closely answers the question.

8. A) Today is very hot. 12. A) You can take a bus number 50.

B) Yes, it's today. B) I'm going to do my homework.

C) Today's 11th of March. C) That's a good idea.

D) Today's Friday. D) It's near the bank.

9. A) On the table 13. A) It's on the second floor.

B) At Nakhon Pathom Technical College. B) That is the best price.

C) From Thailand. C) It costs 350 baht.

D) In Nakhon Pathom. D) A small one, please.

10. A) No sugar, please. 14. A) She is kind and friendly.

B) Every morning. B) She has big eyes and long hair.

C) No, I don't. C) She likes swimming.

D) Yes. Thank you. D) She is a good teacher.

11. A) I am a student. 15. A) No, I can't

B) I'm Going to play football. B) No, I don't mind.

C) He is an engineer. C) All right.

D) English. D) Yes, I love it.

Part D: You will hear a conversation between two people. Decide if each of these statements is TRUE or FALSE.

16. The customer went to Marrow Stationery Store and bought 20 alarm clocks. ____
17. The customer is happy with the delivery service. ____
18. The customer received one defective item. ____
19. The problem is the size of the alarm clock is too small. ____
20. The customer will receive 15% discount for his next purchase. ____

SECTION 2: READING (20 items : 20 marks)

Part 1: Conversation (5 marks)

Read the conversation and choose the correct answers.

A: Excuse me. I like this one. Can I try it on please?
 B: Sure. It's made of fine materials that're best light weight and can protect the head safely. It's very durable with fiberglass and thermoplastics. It costs only \$6.95.
 B: How does it fit?
 A: It's too small. Do you have any bigger ones in the same style?
 B: This one is a little bigger. Please try it and see how it fits. It cost \$7.50.
 B: I'm afraid it is still too small. Thank you anyway.

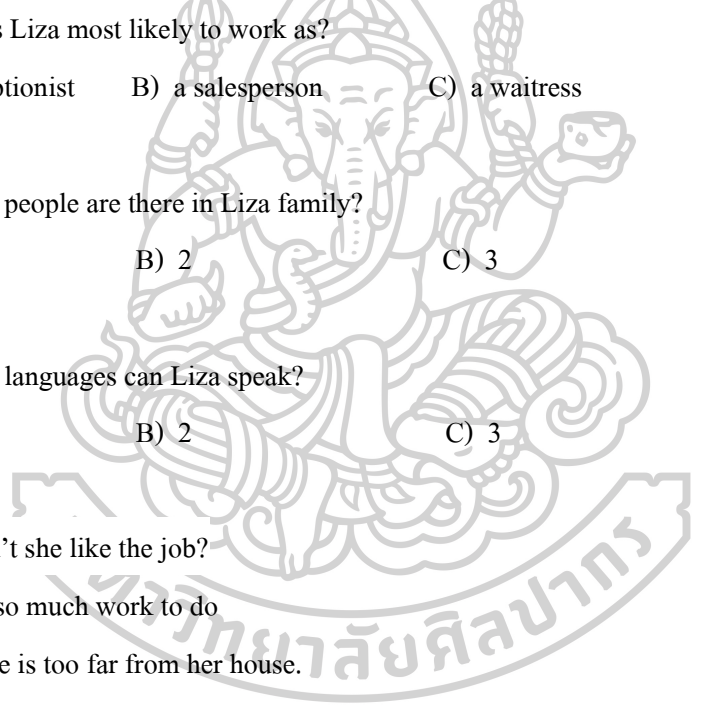
1. Which item in the conversation is most likely to be?
 A) food B) T-shirt C) a hat D) a helmet
2. How was the first item that A tried on?
 A) It's too small for her. B) It's too big for her. C) It's too short for her. D) It's too long for her.
3. Could A get the item she was looking for?
 A) Yes, with the price of \$6.95. B) Yes, with the price of \$7.50. C) No. D) It does not say.
4. Where is this conversation most likely taking place?
 A) restaurant B) shopping center C) online market D) company
5. What is the relationship between A and B?
 A) a food vender and a customer B) a mother and a daughter
 C) friends D) a sales assistant and a customer

Part 2: Passage (15 marks)

Read the passages and choose the correct answers.

Passage 1:

My name is Liza. I live in New York with my parents. I am an only child. My work is about answering the phones, arrange appointment and deal with people when they first arrive. I can speak English, French, and Chinese. I don't like my job because I am always busy. In my free time, I like to go shopping or playing tennis with friends.

-
6. What job is Liza most likely to work as?
 A) a receptionist B) a salesperson C) a waitress D) a designer
7. How many people are there in Liza family?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
8. How many languages can Liza speak?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
9. Why doesn't she like the job?
 A) There is so much work to do
 B) The office is too far from her house.
 C) The salary is too low.
 D) She doesn't like her boss.
10. What kind of personality would Lisa most likely be described?
 A) quiet B) outgoing C) honest D) calm

Passage 2:

Liverpool city council want to clear the city of fat pigeons. They say that people are feeding the birds, which makes them fat. The pigeons get bigger because their normal diet would consist of seeds and insects, not high-fat junk food they are eating in the city centre.

The council want people to know that everyone who feeds the pigeons is responsible for the streets being so crowded with these birds. **They** hope to encourage the birds to move away from the city centre and into parks and open spaces.

Ten robotic birds have been brought into the city centre to scare the pigeons away and visitors are asked not to give the pigeons any food. The mechanical birds - known as 'robops' - will sit on the roofs of buildings. They can be moved around to different locations. They look like a peregrine falcon, which is a bird that kills pigeons. They even make noises and flap their wings to scare the pigeons. They hope that the pigeons will go away before the city

11. Why do the pigeons in Liverpool city become fat?
- A) They eat fatty food given by people.
 B) They live in a park and open spaces.
 C) They can fight against a falcon.
 D) They eat too much seeds and insects.
12. Which of the followings refers to the word "They" in paragraph 2?
- A) pigeons B) local people C) tourists D) the council
13. According to the council, which of the following statement is true?
- A) They want to kill the pigeons that live in the city centre.
 B) They build the mechanical birds to scare the pigeons.
 C) They want to punish the people who give food the pigeons.
 D) Liverpool is the European Capital of Culture.
14. What is robops?
- A) A kind of pigeons that make noise
 B) the new name of the city after becomes the European Capital
 C) the name of mechanical birds
 D) A kind of bird that looks like a peregrine falcon

15. Which of the following is the best title for the passage?

- A) Peregrine Falcons B) Robotic Pigeons C) Liverpool City D) The life of Pigeons

A Car That Runs On Water!

The Rebel 600 YX is here!

Starting at \$19,995

Forget gasoline engines, they cost \$40 a week just in fuel and make a mess. The Rebel YX runs entirely on tap water. Get it wet and watch it go! Each engine has been tested to last 100,000 miles guaranteed. Save thousands of dollars a year. Some cars may get you there faster, but the Rebel 600 YX get you there cheaper!

WARNING: Water Powered Vehicles Are Not Yet Approved For Road Use.

16. This text would most likely be found in _____ ?

- A) novel B) advertisement C) manual D) journal

17. What is the purpose of the text?

- A) to sell a car
 B) to show how the engine works
 C) to tell the history of cars
 D) to complain about the car's performance

18. What does the word "mess" in line 2 mean in this context?

- A) pollution B) money C) fun D) speed

19. What are two advantages of water powered vehicles?

- A) very cheap and clean for running
 B) very reliable and safe
 C) very modern and powerful
 D) very easy to maintain and repair

20. What is a disadvantage of water powered cars?

- A) too expensive
 B) cannot go very far
 C) difficult to control.
 D) not allowed to drive on the road.
-

SECTION 3: WRITING (5 items : 20 marks / 4 marks each)**Describing objects.**

Use the information given in parentheses to write 1 to 3 sentence(s) that describe each of the following objects. Put in prepositions, conjunction and other words where necessary.

1. **a briefcase** (H = 28 inches x W = 13 inches x D = 10 inches, leather)

2. **an bottle** (shape like, plastic, contain water, plastic)

3. **a mobile phone** (shape like, a variety of metals, connect people)

4. **a pencil** (thin, light, wood and graphite, an eraser)

5. **a DVD** (in shape, a hole, middle, plastic, store digital data)

SECTION 4: WRITING (20 marks)**Pair work Speaking Test**

Students **work in pairs**. One takes on the role of a caller and the other one takes on the role of a speaker and role play the given situations. Each pair have 10 minutes to complete the task. (prepare + perform the dialogue)

1. Someone answers the phone and asks if they can help.
2. The caller makes a request—either to be connected to someone or for information.
3. The caller is connected, given information or tell that they are not in the office at the moment.
4. If the person who is requested is not in the office, the caller is asked to leave a message.
5. The caller leaves a message or asks other questions.
6. The phone call finishes.

***** The end of the exam. *****

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ต่างพัคตร์ ตะกรุดแก้ว
วัน เดือน ปี เกิด	30 มีนาคม 2511
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยThames Valley University
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 16/7 หมู่ที่ 5 ถนน ยิงเป้าใต้ ซ. 9 ตำบล/แขวง สนามจันทร์ อำเภอ เมือง จังหวัด นครปฐม 73000
ผลงานตีพิมพ์	นวัตกรรมทางการศึกษา สำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Engineering Business Curriculum: Educational Innovation for the ASEAN Economic Community (AEC))
รางวัลที่ได้รับ	- ชนะเลิศการประกวดการจัดทำแผนการสอน สาขา ผลงานดีเด่นด้านการ จัดทำแผนการสอน - ชนะเลิศการประกวดผลงานดีเด่นด้านการจัดทำแผนการสอนที่ใช้ ICT จัดโดยโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์

